

“...Sulkemalla rivinsä vaaran hetkenä Suomen kansa lunasti itselleen oikeuden vastedeskin elää omaa, itsenäistä elämäänsä vapaiden kansakuntien piirissä. Se ei horjunut voimanponnistuksessaan: se on tervettä ja lujaa ainesta. Jos pysymme uskollisina itsellemme ja kaikissa kohtalon vaiheissa yksimielisesti ja järkkymättä pidämme kiinni niistä arvoista, jotka tähän päivään asti ovat olleet Suomen vapauden perustuksena - isiltä peritystä uskosta, isänmaanrakkaudesta, päättäväisestä ja uhrivalmiista puolustustahdosta - niin Suomen kansa voi lujasti luottavaisena katsoa tulevaisuuteen.”

Marsalkka Mannerheim

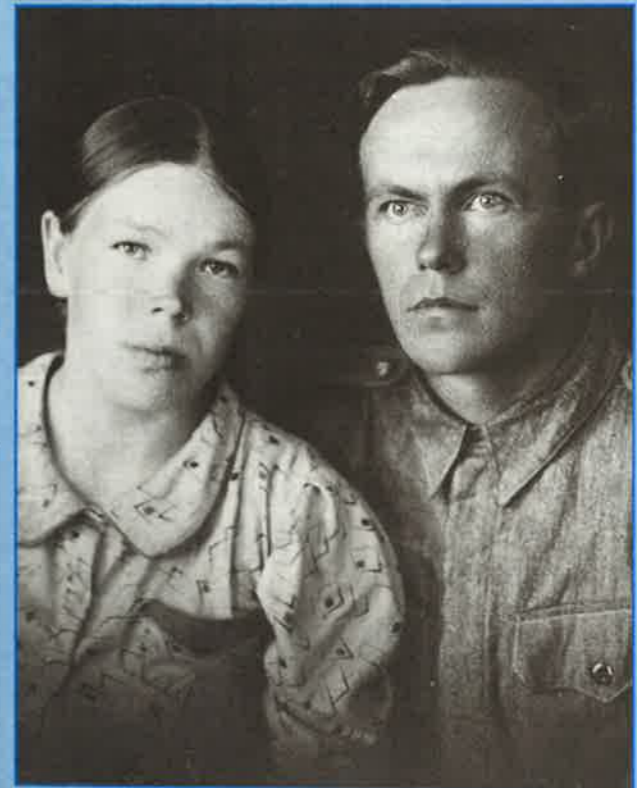
Irmeeli Marttila

YHTEISELLÄ ASIALLA

Raahen ja Saloisten veteraanikirja

YHTEISELLÄ ASIALLA

Raahen ja Saloisten veteraanikirja

Raahen ja Ympäristön Veteraanit ry
luovuttaa Pohjois-Pohjanmaan Veteraanipiirien
muistoksi Raahen ja Salisten veteraanikirjan "Yhteisöllä asalla".
Raahessa 18.2.1999

Uno Suomalauren

Simo Pääsimä
Aarre Puskala
~~Seini Kangas~~
Heikki Ahja

Maria Aho

Martti Toivola

Sula Puskala

Matti Jattokari

Arvo Heikkilä

Uuno Vedenoja

YHTEISELLÄ ASIALLA

**Raahen ja Saloisten
veteraanikirja**

Irmeli Marttila

LUKIJALLE

Tämä kirja kertoo lyhyesti Suomen itsenäistymisen alkuvaiheista sekä tarkemmin sotavuosista 1939–45, kuinka tämän ajanjakson kokivat rintamalla taistelleet sotaveteraanit ja kuinka niistä ankeista ajoista selvittiin Raahen seudulla.

Raahen veteraanimatrikkelin kokoaminen käynnistyi eri kansalaisjärjestöjen aloitteesta talvella 1996. Asiaa hoitamaan nimettiin toimituskunta, johon valittiin lähinnä veteraanijärjestöjen edustajia: Aarne Aho, Teppo Hyvärinen, Reino Rantanen, Yrjö Reinilä, Lauri Torkkeli ja puheenjohtajaksi Esko Erkkilä. Raahen kaupunki palkkasi toimituskunnalle sihteeriksi Leila Visurin, joka keskittyi ennen kaikkea henkilömatrikkelitietojen keräämiseen ja täydentämiseen. Kirjan toimittamisesta tehtiin sopimus Irmeli Marttilan kanssa.

Kirjan tärkeimmän osan, henkilömatrikkelin, kokoaminen osoittautui yllättävän vaikeaksi yli 50 vuotta viime sotien jälkeen. Veteraanien keski-ikä on noin 79 vuotta, ja heistä yli 70 % on jo poistunut keskuudestamme. Jotta henkilömatrikelista olisi saatu mahdollisimman kattava vanhojen raahelaisten osalta, kerättiin Raahen ja Saloisten sota-aikaisista kirkonkirjoista ja väestörekisteristä kaikkien niiden miesten nimet, jotka ikänsä puolesta olisivat voineet joutua sotiin 1939–45. Kun näihin luetteloihin lisättiin vielä myöhemmin paikkakunnalle muuttaneiden rintamasotilastunnuksen, tammenlehvän, saaneiden nimet ja joka kotiin lähetettyyn kyselyyn vastanneet, olikin saatu melkoisen pitkä lista miehistä, joiden sota-aikaiset tiedot voitiin tarkistaa sota-arkiston kantakorteista. Luetteloon lisättiin vielä vanhemmat sotaveteraanit itsenäistymisen alkua ajoilta sekä lottatyössä mukana olleet naiset. Näin syntyneitä luetteloita pyrittiin täydentämään kuluvana vuonna talosta taloon tapahtuneilla haastatteluilla, joiden tekemisessä veteraaneja auttoivat myös reserviläisjärjestöjen edustajat. Kaikille työssä mukana olleille haluamme esittää parhaat kiitoksemme.

Raaha-Saloinen veteraanikirjan toimituskunta työssään. Vasemmalta lukien Aarne Aho, Teppo Hyvärinen, Lauri Torkkeli, toimituskunnan puheenjohtaja Esko Erkkilä, Leila Visuri, Reino Rantanen ja Yrjö Reinilä.

Oheinen henkilömatrikkeli on nimien osalta varsin kattava, mutta henkilötiedot ovat jääneet valitettavan puutteellisiksi. Esimerkiksi valokuvia veteraaneista on saatu vain hieman yli puolet, mikä on henkilömatrikkelissa suuri puutos.

Itsenäisyytemme synnytystuskat johtivat kansamme kahtiajakoon pitkiksi ajoiksi. Tarvittiin ulkoinen vihollinen uhkaamaan Suomen itsenäisyyttä, jotta kansa taas todella yhdistyisi. Ihmisten perusarvot: koti, uskonto ja isänmaa – kunkin omalla tavalla kokemina - olivat asioita, joiden puolesta oltiin valmiita taistelemaan ase kädessä. Syntyivät käsitteet “tavisodan henki” ja “veljeä ei jätetä”. Niillä on ollut laaja merkitys myös sotien jälkeen.

Talvisodan ajoilta on peräisin myös eräs myönteinen kehitys työmarkkinarintamalla. Sotatalvena SAK ja STK tunnustivat toistensa tasavertaisuuden ja neuvottelukelpoisuuden. Syntyi “tammikuun kihlauksen” nimellä tunnettu julkilausuma, jonka mukaan “keskusjärjestöt tulevat luottamuksellisesti neuvottelemaan kaikista niiden toimialalla esiintyvistä kysymyksistä niiden ratkaisemiseksi, mikäli mahdollista, yhteisymmärryksessä”. Julkilausumalla oli otettu ensimmäinen askel kohti Suomen työmarkkinoiden välisiä sopimussuhteita.

Työnantajan ja työntekijän

(25.1.1940)

keskusjärjestöt päättäneet ryhtyä neuvottelemaan työmarkkinoilla esiintyvistä kysymyksistä.

Sotakokemuksista on kirjoitettu lukemattomia kirjoja. Se on hyvin ymmärrettävää, sillä veteraanithan elivät parhaat aikuisvuotensa poikkeuksellisissa olosuhteissa, josta heillä on unohtumattomia kokemuksia tilanteista, missä oma henki oli uhattuna. Tässä kirjassa kuitenkin puhutaan enemmän siitä, kuinka muut kuin rintamalla olleet kokivat sodan tapahtumat. Sota-aikahan kosketti kaikkia tuolloin eläneitä suomalaisia lapsista vanhuksiin. Kotirintaman panoksella oli ratkaiseva merkitys siinä, miten noista pula-ajoista selvitettiin. Raahekin laskettiin kuuluvaksi sotatoimialueeseen, ja se merkittiin tiettyjä rajoituksia esim. tiedottamisessa. Niinpä Raahen ilmapommituksesta helmikuussa 1944 ei paikallisesta sanomalehdestä löydy mitään uutista, vaan ainoastaan lyhyt virallinen tiedonanto.

Kun maamme elintarvikeomavaraisuus ennen sotia oli noin 80 %, putosi leipäviljan omavaraisuus ponnistelusta huolimatta sotavuosina 64 %:iin. Se merkitti suurta leipäviljan tuontitarvetta, joka sodan laajennuttua vaikeutui suuresti. Kuvaavaa sota-ajan tilanteelle on talvella 1942 tehty selvitys siitä, kuinka kauan maassamme pärjätään, jos kotieläimiä ruvetaan systemaattisesti teurastamaan – eläimillä oli rehupula ja ihmisravinnosta oli puutetta erityisesti kaupungeissa. Onneksi tällaisiin teurastuksiin ei tarvinnut mennä, mutta kasvuikäisten lasten pelastamiseksi lähetettiin runsaasti sotalapsia naapurimaihin – niin myös Raahesta.

Puutteellisenakin tämä kirja kuvaa erästä kriittistä ajanjaksoa maamme historiassa. Mutta ennen kaikkea tämä kirja on kunnianosoitus niille miehille ja naisille, jotka ase kädessä ja muuten toimien puolustivat maamme koskemattomuutta. Se oli kovaa aikaa, joka vaati omat uhrinsa ja joiden aikojen ei toivota uusiutuvan. Nyt yli 50 vuotta sotien jälkeen on jo korkea aika osoittaa kunnioitusta Teitä kohtaan. Kun isänmaa kutsui, Te täytitte tehtävänne.

Raaheissa kesäkuussa 1998

Esko Erkkilä

matrikkelitoimituskunnan puheenjohtaja

Vapaussota

Ilmoitus.

Niitä isänmaata ja sen vapautta rakastavia kansalaisia, jotka haluavat vapaaehtoisina astua Oulun kaupunkiin perustettavaan kansalliseen puolustuslaitokseen, jonka tarkoituksena on kansamme vapauden lopullinen saavuttaminen, laillisen järjestyksen palauttaminen ja kotien rauhan turvaaminen, kehoitetaan ilmoittautumaan suojeluskunnan hallussa olevalla Oulun työväen talolla toimivaan kansliaan joka päivä klo 9—5 välillä.

Alipäällikkökunnan muodostamista varten kehoitetaan erityisesti entisiä aliupseereja ja asevelvollisuutensa suorittaneita sotilaita ilmoittautumaan.

Ilmoittautuvien henkilöiden tulee olla varustettoina kunnan viranomaisten suojeluskuntain esimiesten tahi muiden luotettavien henkilöiden antamalla suosituksilla.

Miehistöllä maksetaan 450 markan kuukautinen palkka, josta niin pian kun yhteinen ruokala saadaan toimeen, pidetään tarvittavat ruokarahat. Tarpeellisen vaatetuksen hankkimisesta tulee laitos huolen pitämään.

Oulussa 6 p:nä helmik. 1918.

Oulun piiripäällikkö

R. Veckman.

*Raahen Sanomat
nro 19
19.2.1918.*

Vapaussodan vaiheet Raahessa

Vuoden 1918 sota kohtaa Raahen välillisesti

Maailmansodan johdosta yleinen hintataso maassa oli kohonnut, mutta ihmisten palkat olivat Raahessakin edelleen vanhalla tasolla. Työväestö sekä virkamiehet alkoivat viipymättä neuvotella työnantajensa kanssa asian korjaamisesta. Virkamiehet pääsivät pian omalta osaltaan tyydyttävään tulokseen. Raahen Puutavara Oy, joka oli kaupungin suurin työnantaja, ei kuitenkaan suostunut maksamaan työväestön palkkoihin heidän vaatimaansa sadan prosentin korotusta, niinpä työväki ryhtyi lakkoon. Ratkaisu löydettiin neuvotteluissa ja osaksi tämän ansiosta siirryttiin Puutavara Oy:ssä kahdeksantuntiseen työpäivään.

Suomessa alkoi suurlakko marraskuun 13. päivänä 1917. Raahessa kävivät työväen edustajat poliisipäällikkö Toivolan puheilla vaatimassa, että he saisivat asettaa omia miehiään poliisilaitokselle, missä he valvoisivat järjestystä yhdessä poliisin kanssa. Ehdotukseen suostuttiin, mutta osa kaupunkilaisista paheksui sitä.

Samaan aikaan kaupungilla kierteli toinen joukko, joka vaati työpaikkojen sekä liikkeiden sulkemista, ruokatavaraliikkeitä lukuunottamatta. Useimmat liikkeet eivät noudattaneet tätä kehotusta, mutta työnteko kaikilla työpaikoilla lopetettiin.

Lakkolaiset pitivät myös kotitarkastuksia erityisesti porvariston kodeissa. Ensimmäisenä he tarkastivat Raahen Puutavarayhtiön johtajan vuorineuvos Lagerlöfin kodin. Täältä he löysivät vain vanhan kiväärin, joka oli merkittynä poliisilaitoksen rekisteriin.

Merkkejä siitä, että Suomi voisi saada itsenäisyyden, huomattiin jo syksyllä 1917. Silloin kiellettiin liputtamasta keisarillisina juhlapäivinä ja keisarin kuvat poistettiin virastojen ja koulujen seiniltä. Katukilvet, jotka olivat kolmikieliset, poistettiin myös Raahesta ja tilalle asetettiin suomenkieliset nimet. Tästä eivät venäläiset sotilaat pitäneet ja seuraavana yönä he tervasivat nämä uudet kilvet ja kiskoivat juurineen irti muutamia puita raatihuoneen puistosta.

Vuoden 1917 loppua ja seuraavan vuoden alkua leimasi varustautuminen pahimman varalle. Punaisilla oli marraskuun lakon aikana mahdollisuus ottaa valta, mutta se luisui vähitellen heidän käsistään. Näin suojeluskunnat saivat mahdollisuuden varustautua vielä hetken. Raahessa suojeluskunta yritti hankkia aseita mm. Lapuan "pommitehtaalta" syksyllä 1917, mutta huonolla menestyksellä. Kohta suojeluskunta liittyi Kokkolan suojeluskuntapiiriin siinä toivossa, että sieltä saataisiin jotakin "kättä pitempää". Koska venäläiset sotilaat suorittivat Kokkolassa kuitenkin asetakavarikkoja, aseet jäivät sieltäkin saamatta. Ne vähät aseet, joita suojeluskunta sai, tuotiin meritse Raahen. Maaseudulla varustilanne oli vieläkin surkeampi.

Suojeluskunta aktivoituu

Marras-joulukuun vaihteessa Raahessa pidettiin maakunnallinen suojeluskuntalaisten ko-

kous. Tilaisuudessa vallitsi suojeluskuntalaisten kertomusten mukaan "ryssiä" ja heidän vilpitsemiään sosialisteja vastustava mieliala. Kokous lähetti venäläisille sotilaille vaatimuksen poistua kaupungista ja koko maasta mahdollisimman pian, mutta niin ei kuitenkaan tapahtunut. Tosin osa sotilaista kyllä matkusti Venäjälle.

Suojeluskunta-aate alkoi Raahessa saada yhä laajempaa kannatusta, vaikka monet porvarit suhtautuivatkin siihen vielä tietyllä varauksella. Suojeluskunnan hyväksi kerättiin varoja. Nyt se liittyi Oulun piiriin. Toiminnan aktivoituminen tuli esille mm. siinä, että suojeluskunnan myötävaikutuksella lähetettiin yksi pattijokinen Vimpelin sotakoulun oppilaaksi. Myöhemmin pantiin vielä kaksi raahelaista Vöyrin kouluun. Joulun jälkeen käynnistyivät myös harjoitukset, joita ryhtyi johtamaan lääketieteen kandidaatti G.A. Wangell. Hän oli käynyt Vimpelin sotakoulun kurssit.

Itsenäisyyden johdosta vietettiin Raahessakin itsenäisyysjuhlaa raatihuoneella tammikuun alussa 1918, jolloin laulettiin isänmaallisia lauluja ja pidettiin isänmaallisia puheita. Juhlassa laadittiin myös ponsilause, miten venäläiset sotilaat saataisiin karkotettua kaupungista. Heille jätettiin poistumisvaatimus, mutta poistumisen sijaan venäläisten lukumäärä kasvoi maaseudulta Raaheen siirtyvien johdosta. Venäläiset asuivat kaupungin eteläisellä laidalla, ja kun heihin kuului myös ratsuväkeä, heidän hevosesensa olivat entisen Lundbergin höyrymyllyn suojissa, nykyisen Miilukankaan yrityksen paikkeilla.

Jääkärivärväyksen aikana Raahesta oli lähtenyt Saksaan neljä nuorukaista (Matti A. Hinkula, Toivo J. Jatkola, Fredrik A. Poltto ja Karl F. Sovio) ja yksi vihantilainen (Kaarlo Sakko). Tuossa tilanteessa ei jääkäreihin voitu vielä liiemmin turvata, joten oli yritettävä varustautua muutenkin. Tammikuun puolenvälin jälkeen pidettiin Raahessa uusi maakunnallinen kokous, johon saapui suojeluskuntalaisten edustajia Pyhäjoelta, Saloisista, Pattijoelta, Revonlahdelta, Vihannista ja Kalajoelta. Kokous vaati jyrkkäsävyydestä venäläisiä poistumaan maasta. Mieleltoivat yhä enemmän kiihdyksissä.

Valkoisille päämaja ja Mannerheimilta kehotus

Huhut eteläpohjalaisten aikeista nousta mielivaltaa vastaan voimistuivat noihin aikoihin. Myös punaisten suunnitelmista huhuiliin. Tämän vuoksi Raahen suojeluskunnan esikunta kutsui suojeluskunnan koolle ja otti pankinjohtaja Isak Kerttulan suostumuksella kaupungin Yhdyspankin konttorin päämajakseen 28.1.1918. Samana päivänä suojeluskunta asetti vahtejakaupungille, myös lähimaaseutulaisten kanssa pyrittiin yhteistoimintaan. Kaupungissa olleita lähipitäjien suojeluskuntalaisia majoitettiin Kauppaklubille, pankin tiloihin ja eräisiin yksityisasuntoihin seuraamaan tilanteen kehittymistä.

Kun tieto kenraali Mannerheimin aloittamasta venäläisten aseistariisumisesta Etelä-Pohjanmaalla saapui 29.1.1918 Raaheen, paikallisen lennätinkonttorin johtaja ei toimittanut sähkettä heti suojeluskunnan esikunnalle, vaan kierrätti sitä ensiksi niillä porvareilla, jotka olivat suhtautuneet varovaisesti suojeluskuntapuuhaan. Vasta heidän varoitettuaan esikuntaa ryhtymästä venäläisiä ja punaisia vastaan, se sai sähkeen sisällön tietoonsa. Sen vuoksi esikunta määräsikin seuraavat sähkeet toimitettavaksi sille viipymättä. Sähke pani vauhtia raahelaisiin, sillä siinä ylipäällikkö kehotti suojeluskuntia riisumaan venäläiset aseista kuuden tunnin kuluessa.

Kalajoen venäläisiä vastassa

Koska esikunta sai tietää, että Kalajoen venäläiset olivat aikeissa siirtyä Raaheen, jonne olivat juuri siirtyneet myös Saloisten ja Siikajoen joukot, se kääntyi heti ylipäällikön puoleen ja pyysi apua sähköllä. Sitä oli kuitenkin turha odottaa. Oli ryhdyttävä pikaisesti toimiin omin päin.

Esikunta kääntyi raveja kaupunkiin seuraamaan tulleiden talollisten puoleen ja pyysi heitä jäämään avuksi. Sen lisäksi esikunta lähetti Kalajoelta Raaheen matkalla olleita venäläisiä vastaan noin 20-miehisen osaston A. Toivolan ja G.A. Wangellin johdolla Piehinkiin. Raahelaisten mukana oli muutamia pattijokisiakin. Esikunta antoi myös Saloisiin määräyksen koota samansuuruinen aseistettu osasto ja lähettää se etukäteen sovittuun paikkaan, Piehingin Hannilaan.

Kun Toivolan ja Wangellin osasto saapui Piehinkiin, saloistelaisista ei näkynyt jälkeäkään. Raahelaisten ja pattijokisten ei auttanut muu kuin jäädä yksinään väijymään venäläisiä. Osasto rakensi tielle jonkinlaisen murroksenkin, jonka kohdalla venäläiset oli aikomus yllättää. Kohta saapui kuitenkin tieto, että sotilaat olivatkin jääneet Pyhäjoelle yöksi ja että kaupungissa jo olevien venäläisten vuoksi tarvittaisiin kiireesti apuvoimia. Osasto palasi tilanteen vuoksi Raaheen.

Suojeluskuntalaiset esittivät nyt venäläisille vaatimuksen, että heidän tulisi luovuttaa aseensa. Koska kapteeni Kukin toivoi asiasta kuitenkin neuvotteluja, suojeluskunnan esikunta suostui niihin. Samana iltana suojeluskunta lähetti osaston Siikajoelle tarkoituksena riisua sinne jääneet sotilaat aseista.

Keskiviikkona (30.1.) suojeluskunta aloitti neuvottelut venäläisten kanssa, mitä ennen olivat myös Kalajoen venäläiset saapuneet kaupunkiin. Tulomatallaan he olivat katkaisseet puhelinjohdot, joten kaupunki oli motissa. Venäläisiä edustivat kapteeni Kukin, vänrikki Mayer ja matruusi Patapoff. Sotilaat lupasivat kunniasanalla, etteivät he luovuttaisi aseitaan punakaartilille eivätkä ryhtyisi aseelliseen toimintaan, ellei heidän kimppuunsa hyökättäisi.

Aseiden luovuttamista koskeneisiin kysymyksiin eivät neuvottelijat kuitenkaan antaneet vastausta. Vaikka kysymystä pohdittiin useita tunteja, suojeluskuntalaiset eivät päässeet tavoitteeseensa. Ilmeisesti sotilaat eivät luottaneet vastapuolen lupauksiin säilyttää heidän koskemattomuutensa.

Kun neuvotteluja pidettiin suojeluskunnan kansliassa, suojeluskunnan pääpaikassa raatihuoneella, suojeluskunta järjesti taitavan lavastuksen venäläisten harhauttamiseksi. Koska suojeluskunta omisti vain neljä kivääriä, aseiden lukumäärä piti lavastaa suuremmaksi. Venäläisten tullessa suojeluskunnan kansliaan komennettiin ainoat kiväärimiehet portaille heitä vastaan. Venäläiset käskettiin sisälle istumaan niin, että he koko ajan näkivät lasioven läpi, kun uudet miehet marssisivat oven ohi samat kiväärin selässä. Tätä näkyä venäläiset vilkuilivat ihmetellen aseiden paljoutta.

Neuvottelun tulos oli jälleen vain sopimus, etteivät venäläiset antaisi aseita punakaartilaisille. Tämän sopimuksen he rikkoivat kuitenkin jo samana iltana alkaen antaa aseita punaisille ja majoittuen työväentaloon.

Punaiset leiriytyvät työväentaloon

Neuvotteluiden aikana esikunta sai ylipäällikkö Mannerheimilta sähkeen, jossa kerrottiin Ouluun lähetetyistä osastoista ja sen tehtävästä vallata Oulu ja puhdistaa Raahe punaisista. Tämä valoi intoa ja uskoa suojeluskuntalaisten mieliin. Voitosta alettiin olla varmoja.

Kohta saatiin vihiä venäläisten liikehtimisistä. Sotilaat siirtyivät nimitäin yöllä 30.1.1918 kuormineen ja aseineen paikalliseen työväentaloon ja yhtyivät siten siellä majaileviin punaisiin. Vielä tuossakin vaiheessa yritettiin neuvotteluratkaisua, mutta sitä ei löytynyt. Sitä paitsi tilanne alkoi kiristyä uhkaavasti. Suojeluskuntalaiset olivat odottavalla kannalla. Esikunta lähetti nyt kuitenkin Jarl Sovion Vihantiin pyytämään sinne saapualta valkoisten osastolta apua. Mukaansa hän sai mm. kaupungin asemaakaan mahdollisen sotasuunnitelman laatimista varten.

Raahen työväentalossa tilanne kehittyi mielenkiintoisella tavalla. Venäläiset ryhtyivät nyt nimittäin varustautumaan kaivaen esimerkiksi ampuma-asemia talon vierustalle ja nykyisen ammattikoulun lähelle, eli niin sanotun Keskitalon kasarmin edustalle, jossa sotilaiden kuudes komppania tuolloin vielä majaili. Sotilaat ryhtyivät myös aseistamaan punakaartilaisia, vaikka he olivat toisin luvanneet.

Sotilaiden johdolla punaiset kävivät kohta räjäyttelemässä kaupunkiin johtavaa rataa muutamain paikoin, mutta vähäisin tuloksin. Toiminnalla ilmeisesti pyrittiin estämään apujoukkojen saapuminen. Myös punakaarti organisoitiin uudelleen. Se oli saanut jo aiemmin jonkin verran koulutusta Paul Oravan johdolla. Punaiset pitivät 31.1.1918 yöllä työväentalon musiikkihuoneessa kokouksen, johon osallistui 20-40 henkeä. Kaartin päälliköksi esitettiin tuolloin Paul Oravaa, V. Hiitolaa ja Lauri Johannes Ahosta, joista viimeksi mainittu valittiin. Hän jakoi kaartin neljään osastoon, jossa kussakin oli noin 10 miestä. Osastojen johtajiksi tulivat Osvald Oksa, Frans Kaarela, H. Karppinen ja eräs Ingström.

Merkitsikö punakaartin uudelleen järjestäytyminen ja aseistautuminen sekä ampumahautojen kaivaminen yhtyneen punakaarti- ja sotilasosaston aktiivisen toiminnan alkamista vai oli ko kyseessä pelkästään puolustautuminen?

Venäläisten sotilaiden, jotka olivat ilmeisesti joukon määräävänä osapuolena, asema oli heikompi kuin suojeluskuntalaisten, sillä heidän sotajoukkojensa kotiuttaminen ja valtakunnan palauttaminen rauhan kannalle oli tuolloin jo käynnissä. Venäläisten mielipiteet olivat hyvinkin ristiriitaiset: osalla oli koti-ikävä, osalla vallankumouksellinen mieliala. Heidän taistelutahtonsa oli myös ilmeisen vähäinen, sillä Kalajoelta tulleen osaston jälkeen heillä ei ollut muuta apua tiedossa.

Edellisen perusteella voidaan olettaa, että sotilaat ja punaiset pyrkivät puolustautumaan, eivät niinkään hyökkäävään toimintaan, johon heillä kyllä ennen suojeluskuntalaisten apuvoimien saapumista oli vielä mahdollisuudet. On kyllä totta, että muutamat venäläiset sotilaat vaativat ryhtymistä toimenpiteisiin, jotka toteutuessaan olisivat voineet johtaa veritekoihin ja kiivaaseen yhteenottoon. Ne eivät kuitenkaan toteutuneet. Punakaartilaiden johto ei suostunut muutamien sotilaiden esittämään suojeluskunnan esikunnan (Yhdyspankin) räjäyttämiseen ja kaupungin ryöstämiseen.

Jarl Sovio

Voitto kallistuu suojeluskunnille

Tammikuun viimeisinä päivinä 1918 Raahen suojeluskunta sai käskyn lähettää edustajansa Lappiin (nykyisin Tuomioja) neuvottelemaan sinne saapuvien suojeluskuntalaisten kanssa. Tämän vuoksi esikunnan jäsenet saloistelainen Isak Kerttula ja Antti Wihuri pyysivät Raahen Rautatie Oy:n liikennetarkastajalta, että he saisivat käyttää yhtiön veturia matkantekoon. Koska pyyntöön suhtauduttiin penseästi, esikunta lähetti veturin omin luvuin matkaan. (Merikapteeni Antti Wihurin oli Lagerlöf tuonut Raaheen vuonna 1913 murtamaan Lapaluodon lastausmiesten palkkaukukset ja samalla ammattiosaston itsenäisyyden.)

Raahen valtauksessa kirjoitetaan teoksessa Suomen Vapausota seuraavaa: *“Raahen kaupungin lähettämät asiamiehet ajoivat hellittämättä ja epätoivoon joutumatta tarkoituksensa perille, niin kovalle kun se näyttikin ottavan. Retkikunnan komentajaa, eversti von Tungelmania, ei vielä Lapin asemalla saatu mitenkään taivutetuksi antamaan apua Raahelle. Oulu näet oli siksi kovan painostuksen vallassa, että sinne täytyi viedä kiireellisesti apua. Junat lähtivät Lapista Ruukkiin. Jarl Sovio lyöttäytyi mukaan jatkaakseen matkaa Ouluun asti. Isak Kerttula ja Antti Wihuri jäivät Lappiin junineen. Viimemainituilla tosin nyt oli apunaan Lapin suojeluskunta ja Luohuan kylän suojeluskunta, joille oli retkikunnan junasta saatu noin 50 kivääriä ja tarpeellinen määrä ammuksia. Mutta niillä voimilla ei ollut palaamista Raahen. Sitten kun he olivat tehneet turhan yrityksen pyytämällä Ruukista apujoukkoja lähetettäväksi Raahen, päättivät he lähteä retkikunnan perässä omalla junallaan Ruukkiin asti. Täällä he tuntikautia neuvottelivat asiasta saaden lopulta eversti Tungelmanin suostumaan ehdotukseen. Jääkäri Rosenholm (Grahn) sai muodostaa vapaaehtoisen joukon, joka kävisi vapauttamassa Raahen.”*

Raahelaiset aloittivat neuvottelut eversti A. Tunzelman von Adlerflugin (“Örnflyckt”) kanssa kaupungin avustamisesta, mutta koska kovan painostuksen alla ollut Oulu tarvitsi myös pikaista apua, eversti ei suostunut ehdotukseen. Suojeluskuntajuna jatkoi matkaansa Ruukkiin. Se herätti raahelaisissa ilmeisiä pelontunteita. Koska apua ei ollut muualtakaan saatavissa, he yrittivät vielä kerran taivuttaa retkikuntalaisia kannalleen. Ruukissa he onnistuivatkin. Koska eräät upseerit kannattivat raahelaisia, eversti “Örnflyckt” suostui lopulta muodostamaan jääkäriupseeri A.W. Rosenholmin (“Grahn”) johdolla vapaaehtoisretkikunnan, joka käsitti noin 220 miestä.

Verilöylyltä säästyttiin

Kun joukko ensin valmistautui huolella, se lähti etenemään kohti Raahea, jonka edustalle se saapui lähellä keskikäivää (1.2.1918). Antinkankaalta, noin kahden kilometrin päästä, se suoritti pikamarssin kahtena osastona.

Toinen osasto eteni rautatien vartta pitkin, toinen kiersi Ollinsaaren kautta hautausmaahan taitse. Molempien kohteena oli työväentalo. Juuri ennen hyökkäystä suojeluskuntalaiset saivat tietää, että venäläiset olivat valmiita antautumaan. Mutta koska he olivat osoittautuneet jo aikaisemmin epäluotettaviksi ja koska jääkäriupseereilla oli kiire Oulun ratkaisutaisteluihin, antautumista ei jääty odottamaan. Työväentalon edustalla syntyi laukaustenvaihtoa, jonka seurauksena yksi venäläinen kaatui. Hän oli aloittanut ampumisen hautausmaan puolelta ruutikellarin läheltä, mutta sai itse surmansa. Talo oli kuitenkin pian vallattu, ja venäläiset sekä punaiset antautuivat. Punakaartilaisia oli aseissa mahdollisesti noin 70-80, mutta kaikki eivät

olleet ilmeisestikään talossa. Venäläisiä oli noin 230 miestä. Raahе oli joutunut suojeluskuntalaisten haltuun.

Uusi komento

Vallan vaihtuminen näkyi. Raahessa suojeluskunta ryhtyi innokkaasti harjoittelemaan ja kokosi Raahen 1. rintamakomennuskunnan, jonka päälliköksi määrättiin G.A. Wangell. Komennuskunta oli rintamalla 19.2.1918 lähtien taistellen mm. Messukylässä ja Tampereella. Naisiakin oli mukana. Myöhemmin se yhdistettiin Raahen komppaniaan.

Myös saloistelaisia, pattijokisia ja vihantilaisia osallistui muualla käytäviin sotatoimiin. Osa miehistä oli vapaaehtoisia, mutta huomattava joukko myös kutsuntojen kautta otettuja. Kutsunnoista poisjääntiä tapahtui jonkin verran. Yleensä rintamalle lähdöstä kieltäytyjiin suhtauduttiin varsin maltillisesti, mutta esiintyi myös jyrkkyyttä. Varsinkin työväestöä, mutta ilmeisesti jossakin määrin muitakin, kuohutti tapaus, että Raahen suojeluskunta teloitti kuusi Ruotsiin kutsuntoja paennutta mutta sieltä palautettua miestä maaliskuun lopussa 1918. Yksikään ammutuista ei ollut raahelainen. Taisteluihin ei ottanut osaa myöskään raahelainen jääkäri Poltto, joka viipyi Saksassa vuoden 1918 joulukuuhun saakka.

Raahen valtauksen aikana kaatui vain yksi sotilas, venäläinen Vlad(imir) Vintsevits, jonka viimeinen leposija löytyy Raahen hautausmaalta vakaumuksensa puolesta kaatuneiden muistopaaden lähistöltä. "Seitsemännän rangin" sotilaan kuolinpäiväksi on hautakiveen kaiverrettu Venäjällä silloin käytössä olleen juliaanisen kalenterin mukaisesti 19.1.1918, mikä gregoriaanisen kalenterin mukaan tarkoittaa 1.2.1918. (Kuva Ossian Swanljung)

Raahen "Lentävä komppania" kuvattuna Pekkatorilla ennen lähtöään vapaussotaan 1918. (Kuvan om. Alpo Tuohinto)

Raahen vankileiri ja punaisten kohtalo

Kun Raahе oli siirtynyt suojeluskuntalaisten hallintaan, suojeluskunnan esikunta muutti kaupungin raatihuoneeseen, missä se majaili sodan loppuun asti. Suojeluskuntalaiset pitivät järjestystä yllä asettamalla miehiä vartiointitehtäviin. Ensimmäisiin tehtäviin kuului myös punaisten pidättäminen ja aseiden takavarikointi. Maaseudulla punaisista ei aiheutunut kuitenkaan samanlaista ongelmaa kuin Raahessa, jossa heidän määränsä oli varsin suuri.

Aluksi punavangit sijoitettiin kaupungin poliisiputkaan, jonka huoneet alkoivat kuitenkin pian täyttyä, sillä päivittäin sinne tuotiin lisää miehiä Piehingistä, Pattijoelta ja Siikajoelta. Tilanahtauden vuoksi osa siirrettiin aseman lähellä tyhjillään olleeseen taloon ja sittemmin Porvari- ja Kauppakouluun, josta tehtiin vankileiri.

Leiriajasta tuli vangeille vaikea. Olot olivat kurjat ja muonitusolot olivat kovin puutteelliset. Lisäksi toukokuussa tuli isorokko, joka levisi, koska leirillä ei ollut lääkäreitä.

Leirillä vankina ollut Yrjö Jääskelä kirjoittaa, että taloa ei lämmitetty, mutta kun yhteen huoneeseen tungettiin 60 miestä, alkoi "navettalämmitys" nostaa lämpötilaa sulattaen jäätä. Mitään vuodevaatteita ei ollut, ja kohta kaiken kurjuuden keskellä miehiä alkoi sairastua. Kenelläkään ei ollut selvyyttä, mitä tauti oli. Raahenseutulaiset selvisivät hengissä, vaikka lääkärinhoitoa ei ollut. Tosin käytävän pohjoispäässä oli ollut väliskärin koppi, mutta sieltä sai vain tiedon, ettei tauti ollut vaarallista.

Suurimmillaan Raahen vankileiri oli 15.5.1918, jolloin vankien määrä oli 772. Vankeja tuotiin Keski- ja Etelä-Suomesta, muun muassa Kiuruvedeltä ja Tampereelta. Useiden vartiopäällikköjen toiminta näkyi selvästi leirin elämässä. Vankeja merkittiin maalaamalla ja jonkinlaista sadismiakin todistettavasti esiintyi. Raahesta tai lähiseudulta olleet vangit suoriutuivat hieman muita paremmin, sillä lähiomaiset ja tuttavat yrittivät auttaa heitä kykyjensä mukaan. Leirille joutuneita ruokittiin piikkilanka-aidan raosta. Luottovangin asemassa saattoi päästä lähimaaseudun taloihin töihin, mutta surkein oli muualta tulleiden asema. Yrjö Jääskelä kertoo siitä seuraavasti:

"Sen jälkeen, kun Tampereelta tuotiin vankeja, ruoka huononi. Saimme vain parin sormen levyisen hie non leipäkipeneen päiväksi, mikä sekin oli usein jotain pellavansiemenistä valmistettua. Keitossa, jota saatiin kerran päivässä, oli yleensä vain muutama silin ruoto tai vanha keväinen särki. Tampereelta tuodut vangit söivät nälissään mitä ikinä löysivät. Kun keittoon pantavat särjet oli perattu ja suolet viety käymälän laatikoihin virtsan ja sonnan sekaan, kaivoivat he ne sieltä, vetivät kuran sormien läpi ja söivät suolet. Koulun puiston puissa oli pieniä edellissyksyisiä käpyjä. Vangit riipivät nekin. Kun uusi ruoho alkoi pilkistää, söivät he kaikki oraat."

Patsaan luokkasodan uhrien muistolle pystyttivät Työväenjärjestöt sekä Raahen kaupunki ja seurakunta. (Kuva Ossian Swanljung)

Suomessa oli yleinen nälänhätä jo syksystä 1917. Ruokaa ei riittänyt kunnolla voittajillekaan, niinpä häviäjien tilanne oli luonnollisesti vielä paljon huonompi.

Raahen vankileiri oli pieni vankimäärältään verrattuna Etelä-Suomen suurleireihin, mutta tutkimukset ovat osoittaneet, että vankien kuolleisuudessa se oli pahimpia. Leirin 478 vankia lähetettiin Tammisaareen 3.6.1918. Raahen oli pakko jättää 144 vankia, joista noin sata ei kyennyt liikkumaan lainkaan omin voimin. Kaikkiaan Raahen leirillä ehti kuolla 137 vankia, joista suurin osa oli tuotu muualta, lähinnä Tampereelta. Lisäksi mahdollisesti noin kolmekymmentä Raahen alueen vapaaehtoista punaista kuoli Etelä-Suomessa Tampereen taisteissa tai suurimmissa leireissä, kuten mm. Viaporissa.

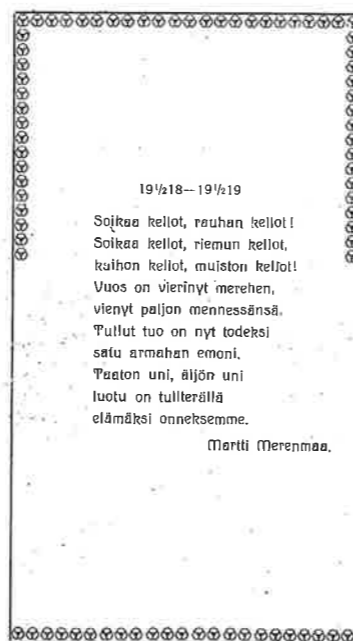
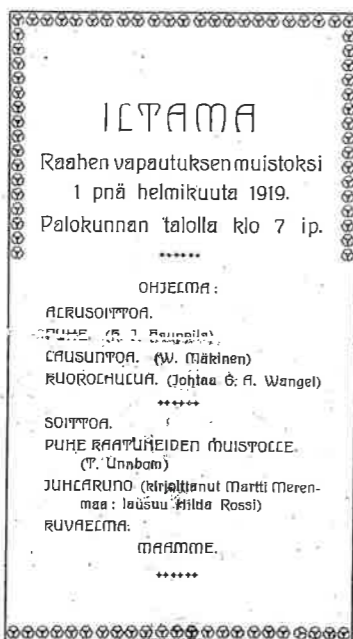
Sodan jälkeen

Raahelaiset selvisi vuoden 1918 sotatapahtumista pienin seuraamuksin, sillä vaikka vankileiri vaati paljon kuolonuhreja, se liittyi varsin vähän raahelaisten keskinäiseen välienselvittelyyn. Käydyt taistelut olivat mitättömiä verrattuna sotatapahtumiin muualla. Vuosi 1918 ei jättänyt kukaan raahelaisten mieliin samanlaista juopaa kuin esim. Tampereen seudulla. Rauhan toimiin päästiin jo seuraavana vuonna, koska kahtiajakautuminen ei ollut kovin suurta.

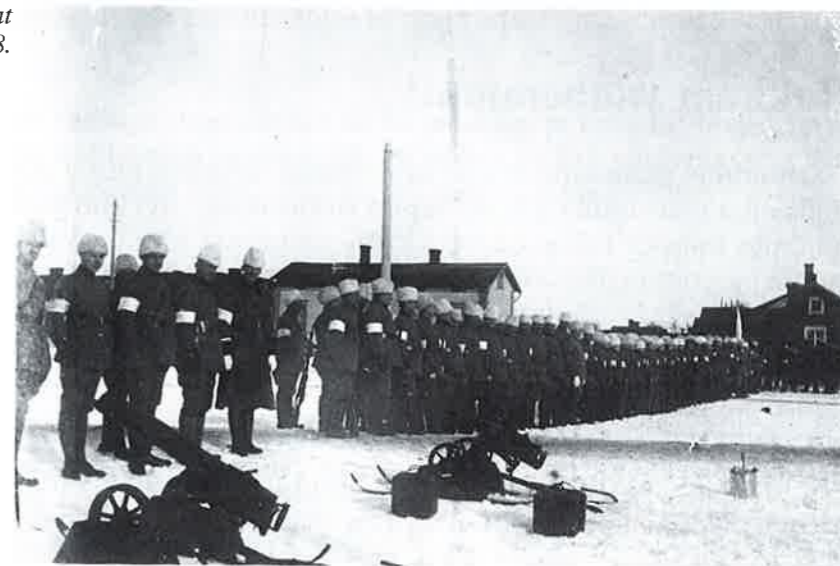
Vuoden 1918 sodasta on käytetty eri nimityksiä ihmisten aatemaailman mukaan, esimerkiksi punakapina, vallankumoussota, luokkasota, sisällissota, kansalaissota tai vapausseura. Raahessa voidaan vuoden 1918 tapahtumista käyttää hyvällä syyllä vapausseura-nimitystä, koska sotatoimet täällä suuntautuivat lähinnä venäläisiä kurittomia joukkoja vastaan. Venäläisillä oli myös valkoisten vastapuolena punaisia määräävämpi asema.

Hannu Syrjäpalo

(Teksti perustuu Matti Lackmanin teokseen *Raahen tienoon historia III.*)

Eteläpohjalaiset valmistautuvat vapauttamaan Raahen 1.2.1918. (Kuvan om. Risto Pirttikoski)

Raahen työväntalo valtauksen jälkeen. (Kuvan om. Risto Pirttikoski)

Piehinkiläiset aseissa. Seisomassa vas. Samppa Tyvelä, Valteri Sippala, Seemi Peltomaa, Matti Niemi, Janne Sippala ja Alfred Tähjänjoki. Edessä vas. Herman Hyväri, Sigrit (Sipo) Rautio, Aleks To-kola, Johan Martin ja Janne Junnikkala.

Rakkaat vanhemmat!

Kirjoitin jo teille kirjeen niin samoin kuin sähkötin mutta ei ole minulla ollut tilaisuutta vielä pitempiin kirjoituksiin. Nyt kun asun täällä niinkuin ihmiset eräässä apteekkarin perheessä niin on vähän tilaisuutta paremmin. Niinkuin ehkä huomasitte kun hävisin Seittenkarista niin oli Saksa maa jonne todella hävisin, vaikkakin en todella voinut sitä suoraan ilmoittaa, vaikka kovasti kärsin siitä kun olin Saksassa ensin Hampurin likellä äkseeraamassa ja sitten rintamalla, kun en tullut ilmoittaneeksi aikeistani teille.

Einari Kärnä

Mutta miten olisin sen tehnyt, jos olisin tullut kotiin ja sanonut nyt menen Saksaan sotaoppiin ehkä rintamalle, niin ette suinkaan olisi antaneet suostumustanne, sillä niin haaveilijoita ja kaukonäköisiä tekään niinkuin moni muukin silloin ette ollut, että olisitte nähneet, että ainoastaan aseilla voimme luoda Venäjältä vapaan Suomen.

Niinkuin tehty on, en ilmoittanut teille mitään lähdistäni niin kipeältä kuin se tuntui sydämelläni samoin kuin en ilmoittanut mitään konttoriesimiehellenikään siinä pelossa, että eivät lupaa lähtöäni. Katsovat hommamme liian huimapäiseksi ja epävakavaksi jopa mahdottomaksikin toteuttaa. Lähdistään mitään virkkaamatta, teille tietämättömille lähti usein jääkäreistämme. Mutta vielä yksi syy oli tuolla salaperäisellä häviämällä ja se oli, eihän silloin vallassa olevan ryssän saanut tietää koko asiasta mitään.

Niinkuin on, tuli oltua Saksassa ja taistelussa venäläistä vastaan Saksan rintamalla aina muistaen, että nimeni on Kärnä etten tee sille nimelle häpeää ja että olen miltei ainoa raahelainen (meitä oli täällä Poltto, Jatkola, Jori Sovion vanhin poika jo hänkin vähän harmaantunut ja innokas ukko ja allekirjoittanut) ja että edustan niin ollen sen nuorisoa, mutta mielemme paloi aina päästä kotiin, kun kuulimme uutisia Suomesta, päästä ajamaan pois sortajamme ja kelvoton hallitsijamme.

Aina olemme odottaneet tilaisuutta, minäkin yli kahden vuoden, ja kun viimein koitti tilaisuus niin ilomme oli kuvaamaton, jota ei suinkaan ollu vähentämässä se kun huomasi, että kansan sydän, joskaan ei koko kansan, sykkii lämpimästi meille. Ihmiset ovat olleet kovin ystävällisiä meille täällä Waasassa, mutta pian tulee meillä taasen lähtö en tiedä minne, luulen johonkin Kuopion puoleen. Vähän ensin harjoitetaan joukkoja ja sitten rintamalle.

Vaan nyt ajattelette, niin miten tuomitsette huimapäisyyteni, jos sitä nyt vaikka siksi nimitätte. Olisin toivonut että Raahella olisi ollut enemmän noita huimapäisiä nuorukaisia, sillä se elämä, minkä olemme eläneet, olisi heidät tasoittanut ja nyt he olisivat isänmaallemme tarpeen. Mutta ehkä nyt on asekuuntoiset miehet lähteneet riveihin. Älkää surko poikaanne, sillä meidänkin perheestä [pitää] joku olla mukana kun isä on liian vanha ja Armas liian nuori.

Onko [redacted] vielä siellä, mikä hänetkin villitsi semmoisiin punakaartihom-

miin. Tarkoitin sitä Lagerlöfin luona tapahtunutta kotitarkastusta ja poliisilaitoksen valtaamista. No jaah. -

Onko Sovion Matti vielä siellä ja miten muut siellä jaksavat ja mitä he hommaavat. Oishan hauska kuulla viime kuulumisia, sillä lomalle on vaikea päästä, sillä aika on sellaista, mutta olen pyytänyt, ehkä pääsen pian, ehkä menee vielä jokunen aika.

Tänään lähetin tulemaan takin ja palton. Ne oli minulla päällä kun tultiin Liipausta. Ei ne ole niin hyviä enää, mutta on kai nyt vaate kallista, niin en viitsinyt myödä jollekin viidelläkymmenellä markalla, niin kuin moni muu täällä. Voihan isä pitää niitä, tuli laivassa vähän huonoon kuntoon, mutta voihan vähän puhdistaa.

Muutamia sotamuistoja olisi minulla myöskin, panin mukaan, se raskaampi tuli aivan minun viereeni räjähtävästä granaatista, mutta maahan heittäytymällä pelastuin ja palanen putos viereeni maahan, tapaus sattui Missellä, jossa olimme asemassa ryssää vastaan. Se rengas on laukeamattomasta schrapnellista, joka sattui myöskin putoamaan viereemme, mutta kun oli laukeamaton niin ei vahingoita tullut. Otimme senkin muiston siitä. Kyllähän niitä olisi muistoja ollut tuhansia ottaa, satoja kertoja on ollut vaarassa, mutta aina ihmeellinen varjelus mukana kaikkialla. Se pyöreä on tavallinen saksalainen muna-käsigranaatti ilman syyttäjäjä, on vaaraton nyt siinä kunnossa.

Kun tilaisuus tulee niin sittenhän voi suullisesti puhua. Jos muuten haluttaa kirjoittaa niin voitte kirjeet lähettää tänne Waasaan osoitteella: Vänrikki Kärnä, Ruotsalainen Tyttökoulu, jääkäri brigaadi, 1 Rykm. III Pataljoona 3 komppania, Waasa. Tulen saamaan postin vaikka menisin tai tulisin komennettuna muuallekin.

Lopuksi paljon terveisiä kotiväelle ja tuttaville. Voikaa kaikin hyvin.

Rakkaudella poikaanne Einari.

Waasa, 28. II. 1918

Rakkaat vanhemmat!

Kirjoitin jo teille kirjeen. Minä samoin kuin sähkötin mutta ei ole minulla ollut tilaisuutta vielä pitempiin kirjoituksiin. Nyt kun asun täällä niinkuin ihmiset eräässä apteekkarin perheessä niin on vähän tilaisuutta paremmin. Niinkuin ehkä huomasitte kun hävisin Seittenkarista niin oli Saksa maa jonne todella hävisin

10.
Tyttökoulu, jääkäri brigaadi,
1 Rykm. III Pataljoona 3 komppania, Waasa.
Tulen saamaan postin vaikka
menisin tai tulisin komennettuna
muuallekin.
Lopuksi paljon terveisiä
kotiväelle ja tuttaville. Voikaa
kaikin hyvin.
Rakkaudella
poikaanne
Einari.

Raahen suojeluskuntatalo sijaitsi Rantakadulla nykyisen valtion virastotalon paikalla. (Kuvan om. Jaakko Hassi)

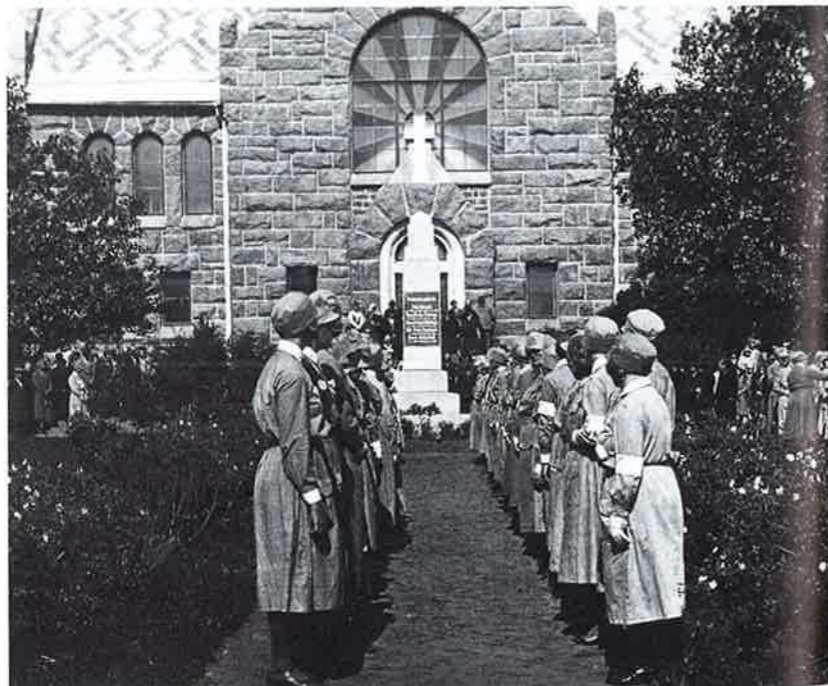
Raahen Suojeluskuntalaisia marssilla. (Kuvan om. Rauha Kinnunen.)

Lottia suojeluskunnan talon portaililla kesällä -32. Kuvan omistava Telleruvo Soini istuu eturivissä oikeassa reunassa.

Vapaussodan sankaripatsas. (Kuva Ossian Swanljung)

Juhlahetki Raahen sankaripatsaalla 2.8.1931. (Kuvan om. Alpo Tuohinto)

MATRIKKELI

Vapaussotaan osallistuneet raahelaiset ja saloistelaiset

Vapaussodan raahelaiset sankarivainajat:

CAMPBELL Johan Edvin William, konttoristi, s. 21.1.1897. Helsingin Kk. Helsinki. Kaatunut 14.4.1918 Helsingissä. VR4, VS mm, Helsingin mitali.

LEHTOMAA Lauri Kustaa, konttoristi, s. 20.1.1897, k. 15.4.1918. Raahen v.k. Tampere, Satakunta, Lempäälä. VR4, Tampereen mm.

HÄGG Ole Herman, kauppaopistol., s. 24.6.1898. Seppälän patalj. sotilas. Pohjanmaan vapautus. Vilppula, Tampere. Haavoittunut 28.3.1918 Tampereella. Kuoli 30.3.1918. Vm 1, VS mm.

MAIKKULA Lauri Edvard, työmies, s. 5.1.1901, k. 2.6.1919. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvolaa-Kotka. Liittyi Aunuksen retkikuntaan ja kaatui Viteleen rintamalla.

IMPIVAARA Into Sakari, koululainen, s. 4.1.1901. Seppälän patalj. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere. Kuoli 17.5.1918 Tampereella saamiinsa haavoihin. VR4, Tampereen mm.

RIIHIMÄKI Ville, ylioppilaskok., s. 6.5.1899. Vöyrin sotakoulu. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Satakunta, Tampere. Kaatui 28.3.1918 Tampereen edustalla. Vm2.

LAHTI Kaarlo Armas, koululainen, s. 25.7.1901, k. 11.10.1919. Seppälän patalj, Uudenmaan rakuunat. Vilppula, Tampere, Savo.

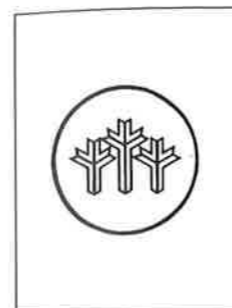
Vapaussodan raahelaiset veteraanit:

AIROLA Kaarlo Kustavi, liikennepääll., s. 7.7.1870, k. 29.10.1925. Armeijan insinööriosaston edust. Raahessa.

CAMPBELL Donald Herbert Henry, koululainen, s. 15.10.1898. Seppälän patalj. Uudenmaan rak.ryk. ryhmäpääll. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo.

AITTO Martti, sähköttäjä, s. 26.8.1899. Seppälän patalj. IIIK. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere.

CAMPBELL Dudley, kauppaopiston opettaja, s. 7.2.1862, k. 7.12.1932. Pso Thyra Rosalie Ingeborg o.s. Gellin. Raahen SkE. Vankienhoitotoimikunnan puheenjohtaja.

ARNDHOLM Victor Adolf, tullipäällysmies, s. 28.11.1890. Tornion Sk. Ottanut osaa Tornion kaupungin valtaukseen.

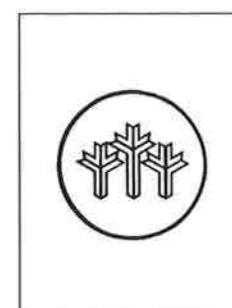

ENOVAARA (Ekholm) Karl Albert, asentaja/työnjohtaja, s. 9.11.1902 Kauhajoki, k. 29.7.1979 Raahessa. Pso Maria Johanna o.s. Hannila. L: Rauhaha -22, Olavi -23, Yrjö -24, Laura -26, Veikko -31. Vs. Varkauden, Suokunnaan, Korvenkylän ja Jänkiälän taisteluissa. Osallistunut myös Viron vapaussotaan. Ts. 8/ER Psjouk.

Säkkijärvi. Haav. Vapaussodassa. Alik. Vm1, Vm2, SVR1 kr, Jsmm.

CAMPBELL Bruce Austin Rawleigh, työnjohtaja, s. 21.11.1895. Seppälän patalj. Uudenmaan rak.ryk.sotil. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo.

ERIKKILÄ Niilo, konttoristi, s. 15.11.1897. Pso Laina Alli o.s. Roihu. Seppälän patalj. Uudenmaan rak.ryk. ryhmäpääll. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo. Muuttanut Viipuriin 1920.

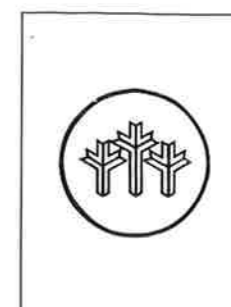
ERIKKILÄ Ossian, poliisi, s. 15.6.1879, k. 19.9.1938. Raahen Sk. Pohjanmaan vapautus.

HAUTALA Kaarlo Ilmari, dipl. ins, s. 13.5.1898, k. 22.9.1958. Pso Sylvi Elina os. Ihalainen. L. Päivi Sinikka -34, Sakari Heikki Ilmari -36, Sylvi Kaarina -41. Vöyrin sotakoulu, VaaRTäydP ja XII JPr KarKan. Vilppula, Satakunta, Tampere. Väap. -18, insluutn. SL RI, VR 2 Am. Mmsk, Tsmm.

HOLMSTRÖM Otto Selim, majuri, s. 13.5.1879 Temmes. Pso Lyydia o.s. Jakobsson. L: Karl -12, Olli -14, Antti -18, Ester -19. Oulun taist. joukk.johtaja, Lapin rajavartiosto kompp.pääll., Raahen sk-piirin pääll. 1919-27. RSVR2, Skmm, Sk raut ar, VR4 m.k., tsmm

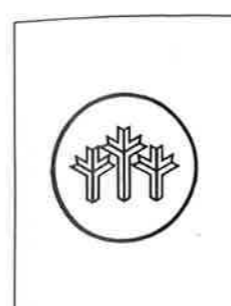
JATKOLA Robert Emil, kahvilanpitäjä, s. 23.8.1901, Raahen, k. 18.6.1963 Raahen. IJääkärirykm.esikunnassa lähetettiin. Tampereen, Raudun ja Kuokkalan taistelut.

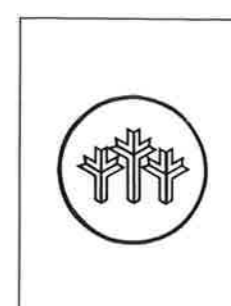
ERIKKILÄ Toivo, liikemies, s. 2.10.1887. Raahen Sk. Pohjanmaan vapautus. Muuttanut Hampuriin n. 1920.

HAUTALA Reino Alfred, metsäkasööri, s. 1.4.1897 Kanus, k. 3.3.1982. Pso Eeva Hilka o.s. Spärman, s. 1909. L Ritva -43. Vöyrin Sotakoulu, väapeli -18. Vilppula, Satakunta, Tampere. Muutti Kanadaan v. -26.

HUOTARI Aarne Heikki, työnjohtaja, s. 11.12.1898. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm. 2pat. 6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

JATKOLA Wilhelm (Ville), kirjanpitäjä, s. 27.6.1898. Sepälän patalj. 4 P-Pohjanm. 2pat.6K, . Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka.

GRANLUND Hugo August, liikkeenharj., s. 31.5.1898 Raahen, k. 4.11.1976 Raahen. Pso Martta Sylvia Aleksandra o.s. Nyberg. L: Heidi -26, Senja (Kikka) -27, Veikko -32, Pentti -33. Js. N.Kompp.KoulK5, III/KTR14, I/KKK/JR32, SvL20. Lääk.au, tal.au. Ilomantsi, Uhtua, Karjalan kannas. Kers.

HEIKINHEIMO Ilmari, fil.maisteri, s. 1891, k. 1966. Seppälän pataljoona IIIK, Pohjanmaan vapautus, Tampere, Vilppula, Satakunta, Savo, Kouvola, Kotka. Joukk.joht. Tampereen valtauksen mm.

HUUMONEN Väinö Antti, konttoristi, s. 26.8.1898 Raahen, k. 23.12.1980. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm. IIPat.EK, Raahen Sk. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

men Valk. Ruusun II lk ritarimerkki.

JUSELIUS Aarne Vilhelm, toimitusjohtaja, s. 1.5.1893 Pori. Pso Anna Maria o.s. Pentti. Osallistui vapaussodan taisteluihin Etelä-Suomessa Vöyrin sotakoulun joukoissa joukk.johtajana. Osallistui Karjalan vapaaeht. retkikuntaan v. 1919 kompp. päällikkönä. Kapteeni v. -27. Vs mm. VR 4, Sk:n raut. ansioristi, Aunuksen mm., Suomen Valk. Ruusun II lk ritarimerkki.

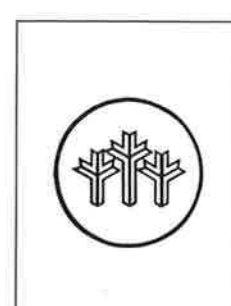
HANNILA Hanna, rouva, s. 20.2.1873. Tohtori Kanasen ambulanssissa sairaanhoitajana. Messukylä, Lempäälä, Tampere.

HELLE Väinö Robert Konstantin, fil.maist., pastori, teol.tri, s. 21.5.1879 Tampere, k. 12.9.1951 Oulu. Osallistunut vapaussotaan vapaaehtoisesti kuulustelijana Päämajan tutkinta- ja poliisiasianastolla Vilppulassa.

IMPIVAARA Heikki, fil.maist., s. 17.1.1876. Pohjanmaan vapautus.

JÄNTTI Paavo, maam. insinööri, s. 6.2.1885 Haukipudas, k. 12.2.1968. Pso Rakel Sofia s. 1891, k. 1975. Raahen Sk. Pohjanmaan vapautus.

JÄRNEFELT Adolf Napoleon, vahtimestari, s. 15.1.1864. Korsholman soittokunta.

KARINIVA Algot, pormestari, s. 15.1.1884, k. 19.9.1936. Pohjanmaan vapautus.

KARLSSON Kaarlo Yrjö (Kalle), viilari, s. 22.4.1900 Ulvila, k. 1.1.1942. Seppälän patalj. konek.kompp. P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Pohjanmaan valtaus, Satakunta, Tampere, Vilppula, Savo, Kouvola-Kotka.

KIVINEN John, tehtailija, s. 13.9.1874. Pohjanmaan vall.

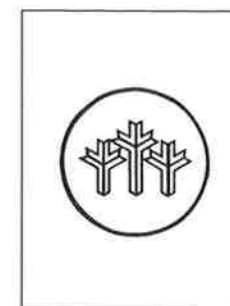
JÄRNEFELT Niilo Ilmari, työmies, s. 27.2.1900 Helsinki, k. 25.4.1978. Korsholman soittokunta.

KARJALA Ahti Johannes, rautatieläinen, s. 30.3.1902. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K, sotilas. Satakunta, Tampere, Pohjanmaan vapautus.

KARSIKKO Aleksander, maanviljelijä, s. 9.5.1895 Pyhäjoki, k. 8.8.1978 Saloinen. Pso Maria o.s. Tapanila, s. 1895, k. 1974. L: Mauno -21, Viljo -24, k. -81, Ilma -27, Eini -31, Anna-Liisa -35, Laina -37. Vs. Pietarsaaren 20. haupitsiptr. Lempäälä, Vesilahti. Ts. TykKoulK4. Tkm. Vsmm, Tsmm, Jsmm, Lempäälän mm, SL ar.

KIVINEN Osmo, johtaja, s. 5.8.1885. Pohjanmaan vapautus.

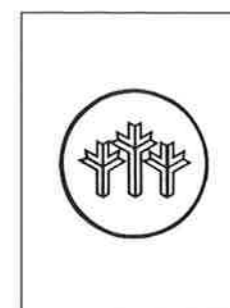
KANNAS Jalmari Gottfried, konttoristi, s. 11.11.1888 Raahen, k. 4.1.1970. Pso Elviira o.s. Kokko, s. 1900, k. 1981. Oulun I Rintamakom.kunta 4 P-Pohjanm.rykm.Ipat.IK, ryhmänjohtaja. Pohjanmaan vapautus, Satakunta.

KARJALA (Merenmaa) Martti Henrik, kauppaopistol., s. 14.7.1896 Oulu, k. 9.9.1972. Seppälän patalj. 3K P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Pohjanmaan vapautus, Satakunta, Tampere, Savo, Vilppula.

KAURALA Juho, työmies, s. 1893. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

KYTÖMÄKI Maikki, neiti. P-Pohjanm. rykm. 2 pat. 6K. Kuormastossa apulaisena Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka.

KARI Erkki Johannes, liikkeenharjoittaja, s. 2.1.1902 Pattijoki, k. 1974. Vs. Oulun II rintamakomennuskunta. Tyrvää, Inkeroinen, Kotkan valtaus. Vsmm.

KARJALA Paavo Ilmari, koululainen, s. 11.6.1900. Raahenvap.eht.K. Satakunta.

KERTTULA Iisak, pankinjohtaja, s. 9.12.1883 Oulu., k. 19.3.1940 Lahti. Pohjanmaan vapautus. Res.luuntantti. VR4, Valk. Ruusun II ik rintam.

LACKSTRÖM Greta Seppälän pataljoonassa sairaanhoitajana ja keittäjänä. Vilppula, Tampere.

LAGERLÖF Erik Johan Arthur, toim.johtaja., s. 23.11.1900 Raahе, k. 13.11.1969. Pso Aino Katrina o.s. Vainio. Tykistössä. Pohjanmaan vapautus, Tampere-Lahti. VR3 tlk, VR3, VR4.

LEPPÄLÄ Jonne, s. 19.8.1898. Raahen v.k. Pohjanmaan vapautus, Tampere, Satakunta. Haavoittunut Karkussa 15.4.1918.

MELANDER Axel, liikemies, s. 25.10.1877. Vartiokompp. I joukk.v.t.joukkuepäällikkö.

MUSTONEN Kaarle Jaakko, kaupanhoitaja, s. 13.1.1892 Liminka, k. 11.2.1964. Raahen vap.eht.K.4, Uudenmaan rakuunat, Vilppula, Tampere, Savo. Muutti Kanadaan.

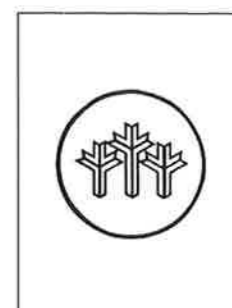
LATOMAA Johannes, maisteri, s. 26.7.1877 Kokkola., k. 26.7.1959. Pohjanmaan vapautus.

LEVÓN Kaarlo Panu Magaster (Kalle), merikapteeni, s. 19.5.1902. Leppälän pataljoona, Uudenmaan rakuuna. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo. Haav. 25.3.

MIILUKANGAS Lydia Maria, palvelijatar, s. 7.9.1895 Pyhäjoki, k. 1.1.1986. Raahen vap.eht. 4 P-Pohjanm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka. Keittäjätar.

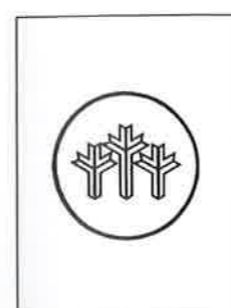
MUSTONEN Maunu Ilmari, kauppaopistol., s. 16.10.1896. Seppälän patalj. Uudenmaan rakuunat. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo.

LEHTO Toivo, johtaja., s. 10.1.1900 Oulu. Raahen I lentävä Perä-Pohjolan patalj. 4 P-Pohjanm.2pat.6K. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Lempäälä, Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka. VM1, VS mm.

LIND Heikki, maalari, s. 1901. Raahen v.k. Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka, Tampere.

MIKKONEN Hanna Raahen vap. Satakunta, Tampere.

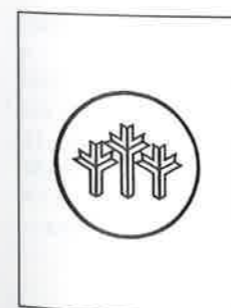
MÄKINEN Jaakko Aleksanteri, konttoripäällikkö, s. 4.8.1895 Paavola, k. 29.11.1965 Raahе. Pso Martta Johanna o.s. Liukkonen. L: Anna-Liisa -53. Vs. PorinR, 4-7K. Pomarkku, Noormarkku, Harjakangas. Vsmm.

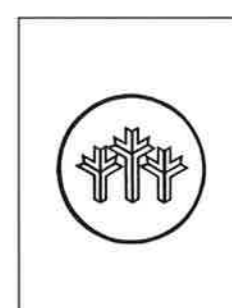
LEHTOLA Alf Sanfrid, koululainen, s. 17.12.1901 Salon emäsrk., k. 22.11.1921. Seppälän patalj. Uudenmaan rakuunat, Raahen I lentävä. Vilppula, Tampere, Savo, Pohjanmaan vapautus, Kouvola-Kotka.

MARJOMAA Kaarlo Hermann (Kalle), toiminnanjoht., s. 28.3.1901 Paavola, k. 24.2.1962 Helsinki. Pso Kerttu o.s. Blom. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm. rykm.2pat.6K. Joukkuepäällikkö. Pohjanmaan vapautus, Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka. VR3, VR4 tlk, VR4.

MONTIN August Adolf Sigurd, koululainen, s. 13.1.1903 Helsinki. Raahen vap.eht.K. 4 P-Pohjanm. 2pat.6K. Satakunta, Tampere.

NEVALA Aili, neiti. Raahen vap.eht.K. Kenttäkeittiössä apul. Tampere, Satakunta.

NIKKILÄ Kustaa Adolf (Aate), koululainen, s. 31.3.1901 Paavola. Raahen vap.eht.K, Uudenmaan rakuunat. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo.

OLLILA Lyyli Elma, pankkivirkailija, s. 15.2.1899 Revonlahti, k. 22.7.1982 Oulu. P-Pohjanm. 2pat.6K. Kuormastossa. Seinäjoki, Vilppula, Tampere. VS mm, Vm1, Ts mm.

NIKOLA Matti Mikael, maanviljelijä, s. 1.1.1898 Patijoki, k. 29.6.1956 Raahe. Pso Salli Margareta o.s. Paldanius. L: Olavi -19, Aino -21, Matti -24, Pentti -28, Annikki -32, Paavo -35. Vs. Raahen valtaus. Js. Toimi Raahen ympäristön hevosottomiehenä ja Pattihoen Sk:n varastonhoitajana. Haav. Kyröskoski -18. Vsmm, Inval.m.

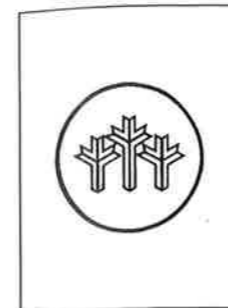
PAASO Anna, neiti, s. 19.11.1894 Ii, k. 1.1.1985. Sotilasruokalan emäntänä Oulussa.

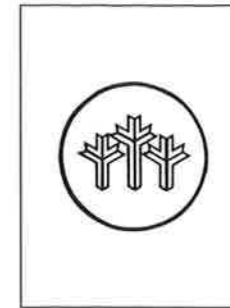
PENTZIN Leino, fil.maist., s. 11.4.1881. Pso Edith Sofia o.s. Laurell. Oulun I vap.eht.rint.kom. 4 P-Pohjanm. rykm. Ipat. 1K. Oulu, Ahlainen, Suodenniemi, Tyrvää, Kotka-Kouvola-Hamina.

PIHLSTRÖM (Pilviö) Johan Gustaf, kartoittaja, s. 8.12.1892 Tenhola. Pso Helmi os. Saarinen. L Mies Kai Kustaa -19, Raija Tyttö Annele -21, Pirkko Marja-Liisa -41. Vöyrin sotak. sotilas, 4./PPohR Raahen vap.eht.K P-Pohjanm. 2pat.6K. Komppanian päällikkö. Pohjanmaan vapautus, Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka. Ts 3./JR16 Tolvajärven suunta, joukk. joht. Js JääK/18 ja EsikK/III/JR27. Karjalan Kangas, VR4, Vm1, Vm2, Tsmm.

PERTTUNEN Matti, varatuomari. Tornion rajavartiopatalj. päällikön apul. ja paikallistutk.as. päällikkönä Kuusamossa.

PITKÄNEN Kauko Viktor Erik, koululainen, s. 17.7.1900 Inari, k. 25.12.1964 Oulu. Pso Alina o.s. Mylläri. Seppälän patalj. 4 P-Pohjanm.2pat.6K. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Satakunta, Kouvola-Kotka. Haav. 28.9. Vm2.

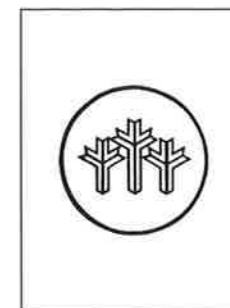
NURMINEN Erkki Elias, s. 23.5.1898 Rauma, k. 6.7.1931 Rauma. Seppälän patalj. 4 P-Pohjanm.2pat.6K. Sotilas. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka.

PELTOMAA Johan Sem (Seemi), maanviljelijä, s. 19.2.1888 Saloinen, k. 28.12.1972 Raahe. Pso Ida Johanna o.s. Rantanen, s. 1887, k. 1964. L: Fanni -14, Vieno -16, Annikki -17, Aini -17, Hilja -22, Maritta -26, Anna-Liisa -37 (kasvattitytär). Vs. Osallistunut punaisten sotavankien vartiointiin Raahessa v.1918.

PIETILÄ Antti, kauppias, s. 1871. Suojeluskunta. Pohjanmaan vapautus.

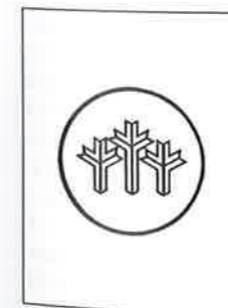
PITKÄNEN Toivo Johannes Mikael, kauppaopistol., s. 18.6.1899 Inari, k. 21.4.1977. Pso Maria Sofia s. 1905. Seppälän patalj. Uudenmaan rakuunarykm. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo.

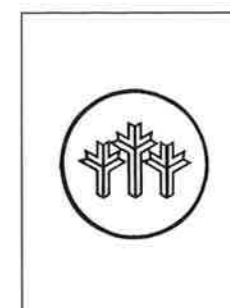
NÄSÄNEN Oskar Jakob, s. 27.9.1900 Raahe, k. 8.3.1925 Forssa. P-Pohjanm.rykm. Sotilas. Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka.

PENTZIN (myöh. Temmes) Lauri, pankinjohtaja, s. 20.3.1885 Liminka, k. 6.3.1947 Tuusula. Pso Impi Maria o.s. Niemelä. L: Olli Ilmari -11, Eero Antero -13, Paavo Johannes -16. Oulun II:n vap.eht. s.k. Esikunnan jäsen. Satakunta.

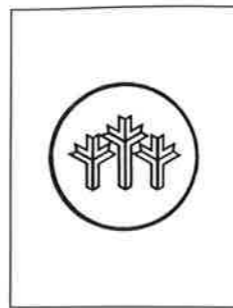
PIETILÄ Niilo Vilhelm, konttoristi, s. 21.4.1894 Raahe, k. 8.1.1984. Pso Saga Ragnhild s. 1899, k. 1968. Seppälän patalj. 4 P-Pohjanm.2pat.6K. Sotilas. Satakunta, Tampere, Vilppula, Savo, Kouvola-Kotka.

POKKI Aarne Jalmari, kasööri, s. 22.4.1901 Saloinen. P-Pohjanm.2pat.6K. Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka.

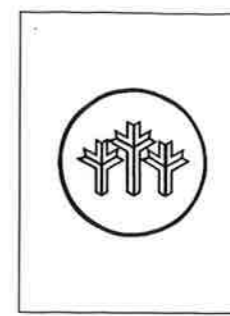
PUIKKO Juho Pekka, kauppias, s. 28.8.1865. Raahen valtaus. Varusmestari.

RAATIKAINEN Tauno Viljami, työmies, s. 8.6.1894 Viitasaari. Vm2.

REINILÄ Knut Ossian, fil.maist., s. 18.1.1886 Oulu, k.16.12.1964. Oulun II vap.eht.K. Satakunta, Tampere. Vmm.

RYHÄNEN Mikko s. 24.11.1883. Pohjanmaan vapautus.

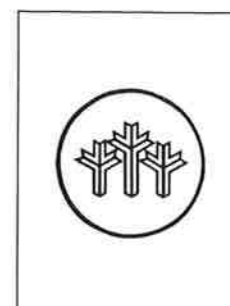
PYY Antti, vahtimestari, s. 14.10.1854. Pohjanmaan vapautus.

RAUANTERÄ (Ravander) Armas Oiva s. 12.4.1897 Raahen, k. 4.1.1972. Seppälän patalj. Uudenmaan rak.rykm. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo.

RIIHIMÄKI Antti, insinööri, s. 3.9.1902 Raahen, k. 31.5.1964 Helsinki. Pohjanmaan vapautus.

SABUTSKI Yrjö Martti kirjainpitäjä, s. 10.11.1899 Raahen. Pso Jenny o.s. Paasio. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm. 2pat. 6K. Joukkuepäällikkö. Pohjanmaan vapautus, Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

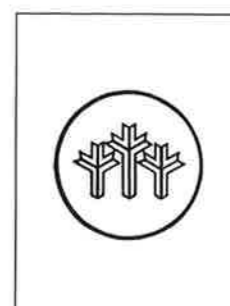
PYY Lauri Johannes, konttoristi, s. 15.3.1893 Raahen. Karjalan rintamalla.

RAUTIO August, työmies, s. 22.4.1893. Seppälän patalj. 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Ryhmäpäällikkö. Vilppula, Tampere, Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka.

ROIHU (ent. Rossander) Veikko, kauppias, s. 13.6.1894 Oulu, k. 11.7.1937 Raahen. Pso Martta Katarina o.s. Huotari. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.2pat.6K. Pohjanmaan vapautus. Kuormastossa varusmestarina. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

SIPOLA Liisa Raahen vap.eht.K. Rintamalla sairaanhoitajana. Tampere, Satakunta.

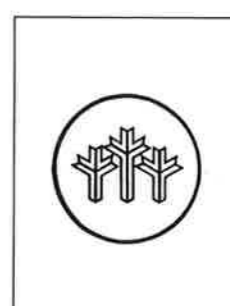
PÖYHÖNEN Hannes, konttoristi, s. 24.6.1896. Raahen vap.eht.K. Pohjanmaan vapautus, Satakunta, Tampere.

REINILÄ Iivari, lehtori, maata ja metsät.tri, s. 8.12.1884 Oulu, k. 28.8.1975. Pso I Ruth Anna o.s. von Pfaler, k. 1952. L: Yrjö -16, Kerttu -19, k., Vilho -21, k., Martti -24, Maria -26. Pso II Kaisa Matilda o.s. Törmä, s. 1901, k. 1984. Oulun II vap.eht.K. Satakunta. Haav. 17.3.18. Ts. Sotasair. tal.pääll.

RUNSAMO Kaarlo Vilhelm, kasööri, s. 1879. Pohjanmaan vapautus.

SOHLMAN (myöh. Saarto) Eino Osmi, maanmittausinsinööri, s. 8.9.1898 Huittinen, k. 1.9.1958. Raahen vapaaeht.K 4 P-Pohjanm. 2pat.6K. Pohjanmaan vapautus, Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka. VR4, SLR1.

SOINI Väinö Johannes, vanh.konstaapeli, s. 9.6.1886 Raahe, k. 20.12.1961 Raahe. Pso Tyyne o.s. Westman. L: Eini -10, k. -84, Kaarlo -12, Sirkka -26, k. -90. Vsmm, SVRm1. Palvellut kotirintamalla.

SOVIO (myöh. Sovelius Soivio) Tor Mikael, tehtailija, s. 27.7.1885 Raahe, k. 24.7.1934 Raahe. Pso Dagmar Julia Wangel. L: Birger Jarl Sovio -09, Tor Björn -10, Pontus Maximus Widekind -11, Ingeborg Torsdotter -15, Gunvor Elisabeth -17. Pohjanmaan vapautus. Silmävamman vuoksi ei voinut osallistua sotaan, mutta

lahjoitti tehtaan tuotteita sotaan lähteville.

STRÅHLE o.s. Kivinen Hilja Maria, rouva, s. 24.6.1897 Raahe, k. 10.2.1959 Vaasa. Pso Lars Johan Gustav S. Seppälän patalj. Raahen vap.eht. Avustanut rintamalla kenttäkeittiössä. Satakunta, Vilppula, Tampere.

SWANLJUNG Bror Ossian, sähkötekniikko, s. 30.9.1899 Tampere, k. 14.5.1955 Raahe. Varsinais-Suomen Rykmentin ratsastavassa tiedustelijaosastossa ratsumiehenä.

SOVELIUS Mats August (Matti) s. 8.2.1895 Raahe, k. 6.3.1945 Helsinki. Konttoristi. Pso: 1. Anna Karin o.s. Hallin, 2. Ellen Wilhelmina o.s. Lindqvist. L: 1. Eva Ebba Margareta Sovelius -31, Hans Fredrik Linqvist -40, Aki Gustaf Fredrik Lindqvist -45. Oulun vap.eht. komennuskunta, Satakunta. Haavoittui 31.3.1918

palelluttaen molemmat jalkansa. Varpaat amputoitiin.

STENROOS Aarne, koululainen, s. 12.2.1897. Seppälän patalj. Uudenmaan rak.rykm. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo.

SUHONEN Väinö, poliisikomisario, s. 9.9.1896. Ylistaron Sk. Jääkärikapt. Komosen joukko-osast., Ruoveden patalj. I kompp.joukkuejoht., Vaasan rykm. II pat. 7 kompp.joukkuejoht. ja patalj. adjutantti. Pohjanmaan vapautus, Savon rintamalla, Ruovedellä (Vilppula), Tampereen ja Viipurin valtaus.

SWANLJUNG Karl August, prokuristi, s. 4.8.1898, k. 20.3.1932. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.2pat.6K. Pohjanmaan vapautus, Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

SOVIO Jarl Johan, liikemies, s. 14.1.1892 Raahe, k. 2.2.1940 Kuhmon Lentiira. Pso Gertrud (Kerttu) o.s. Rydman. L: Jorma Juhani -19, Kerttu Inkeri -20, Eila Elisabet -22, Paavo Ilmari -23 (kaatui -41), Eero Alarik -27, Ilkka Olavi -31. Vapaussota: Seppälän patalj. 4 Pohjois-Pohjanmaan 2pat.6K. Joukkuepäällikkö. Pohjan-

maan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo, Satakunta, Kouvola-Kotka. Suojeluskunnan väpeli, Raahen sk:n kyläos. päällikkö 1920-37, Saloisten sk:n paikallispäällikkö 1937-40. Linnoitustöissä Karjalan kannaksella -39. Osallistui vapaeht. talvisotaan, missä kaatui. Mm 1918, Ts mm, Tampereen valt. mm, Vilppularisti, Vm 3, sk:n ansiomitali.

STENROOS Valdemar, työmies, s. 18.4.1899 Pori. Pohjanmaan vapautus.

SUVANTO Johan Oskar, rakennusmestari, s. 1.5.1869. Pohjanmaan vapautus.

TAUVOLA Väinö Mikael, asemamies, s. 19.10.1886, k. 2.1.1961. Pso Martta Johanna o.s. Lehtomaa. Lapset: Kerttu Maija-Liisa -21, Pekka Sakari -23. Oulun vap.eht. lääkintämies. Tampere

SOVIO Johan Oskar, koululainen, s. 22.6.1903 Raahe, k. 22.6.1982. Pso Ragnhild Lin-

nea s. 1916. L: Pertti -45. Pohjanmaan vapautus.

STENROOS Yrjö, työnjohtaja, s. 21.10.1894 Pori. Seppälän patalj. 4 P-Pohjanm. 2pat.6K. Pohjanmaan valtaus, Vilppula, Satakunta, Tampere, Savo Kouvola-Kotka.

SUVANTO Kalle Vilho, työmies, s. 11.12.1898. Seppälän patalj. Uudenmaan rak.rykm. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Savo.

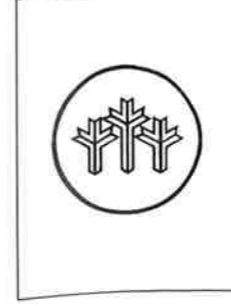
TOIVOLA Alexander, komisario, s. 26.7.1880. Pohjanmaan vapautus.

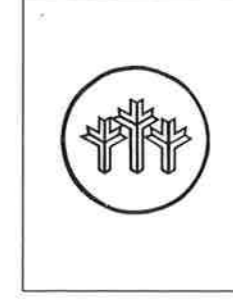
TUURA Herman Vilhelm,
konttoristi, s. 13.2.1887 Pyhä-
joki, k. 21.5.1972. Pso Jenny
o.s. Karppila. Lapset: Toini
Orvokki. Raahen vapaaeht. K
4 P-Pohjanm.2pat.6K. Kompp.
kirjuri. Satakunta, Tampere,
Savo, Kouvola-Kotka.

VAHTERA Ossi, fil.maist., s.
1887. Esikunnan jäsen tykkivä-
essä Karjalan rintama.

WANGEL Märta, neiti, s.
9.8.1899. Ollut rintamalla.
(Seppälän pataljoona: Vilppu-
la, Tampere.)

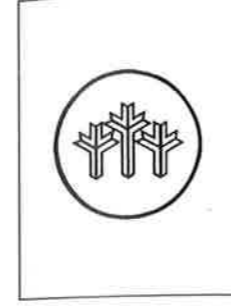
VIITAMÄKI Kaarlo, vahti-
mestari, s. 5.8.1869. Harjoitus-
mestari, kasarmikoment.

TUURA o.s. Karppila Jenny,
rouva, s. 6.7.1894 Muhos, k.
1.8.1975. Pso Herman Vil-
helm. Lapset: Toini Orvokki.
Ottanut osaa vaatteiden val-
mistukseen, ollut rintamalla.

VALLENIUS Toivo, kanttori,
s. 23.2.1894. Seppälän patalj.
Sotilas. Pohjanmaan vapautus,
Vilppula, Tampere.

VANHALA Feliks, proviisori,
s. 1.5.1890. Oulun I Rinta-
mak. Satakunta ja Savo, Tam-
pereen ja Haminan valtaus.

WÄHLBERG Ellen, opettaja,
s. 10.6.1867. Sairaanhoidtajana
Vaasan sairaalassa.

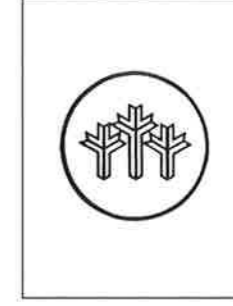
TUURA Otto Ilmari, kontto-
risti, s. 4.11.1891 Pyhäjoki, k.
31.5.1944. Pso Anna Liisa o.s.
Argillander. Lapset Terttu
Tuulikki -27, Aira Annikki -30.
Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm
.2pat.6K. Satakunta, Tampere,
Savo, Kouvola-Kotka.

WANGEL Brutus, hammas-
lääkäri, s. 13.4.1890. Seppälän
patalj. Ryhmänjohtaja. Pohjan-
maan vapautus, Vilppula, Tam-
pere. VM2.

WIHURI Antti, merikapteeni,
s. 14.10.1883. Tykistössä. Poh-
janmaan vapautus.

**YLIMATTILA Johan Alek-
sander (Ali)** s. 8.11.1901 Py-
häjoki. Vs. Raahen II vapaaeh-
toinen komennuskunta. Kyrös-
kosken, Karkun, Tampereen,
Inkeröisten ja Kotkan taistelut.
Vsmm.

**UNNBOM Tage Ensio Jo-
hannes**, toim.johtaja, konsuli,
s. 22.5.1899 Ruotsi, k.
21.5.1983. Pso Aino o.s. Lah-
denperä, k. 1984. L: Erkki -25,
Rita (Riitta) -27. Vs. Seppälän
patalj. 4 P-Pojanm.2pat.6K.
Ryhmäpäällikkö. Pohjanmaan
vapautus, Vilppula, Tampere,
Satakunta, Savo, Kouvola-
Kotka. Vm2. Ts. RaaSkpE.

WANGEL Gustaf Adolf,
lääk.kand, s. 12.6.1894 Raahe.
Pso Rita Elisabet o.s. Sibelius.
Raahen sk:n perustaja ja johta-
ja. Osallistui vapaussodassa
(Seppälän patalj.) Pohjanmaan
vapautukseen sekä Korkeakos-
ken, Kangasalan, Vehmaisten,
Messukylän ja Tampereen tais-
teluihin. Haavoittui Tampereel-
la. Ts. 30. SotaS, Js SotaS 29.

Hoit. viestitysas. Js. RaaSkpE. Paik.pääll., varaston-
hoitaja. Ylik. Jsmm.

53 ja 27. Lääkintäkapteeni. Kaksi kertaa VR 3, Vm 1,
Vm 2.

Ahlgren Antti Leander, tullivahtimestari, s. 16.11.1875
 Ainoli Abraham, työmies, s. 1844
 Airola Aino
 Alatalo Mikko, työmies, s. 1853
 Anttila Aino
 Anttila Johan, talonomistaja, s. 1858
 Aurio August, faktori, s. 1884
 Axelson Helena
 Axelson Sigrid
 Bahn Fanni
 Bergelin Ivari, merimies, s. 1882
 Bergh Fanny
 Busek Hilma
 Campbell Tyra
 Eerola Anna
 Elfing Tyyne
 Erkkilä Eva
 Eskola Matti, ajuri, s. 1862
 Granlund Aukusti, teurastaja, s. 1869
 Grönlund Fredrika
 Gylling Leantis, tullinhoitaja, s. 1864
 Haapajoki Heikki, talonomistaja, s. 1855
 Haavisto Elma
 Hagert August, parturi, s. 1881
 Halmetsalo Maria
 Hannila Frans, asioitsija
 Hannila Johan, kaupanhoitaja
 Hassi Frans Jaakko, kaupanhoitaja, s. 1886
 Hassi Kustaa Samuel, poliisi, s. 1883
 Hassila Heikki, kauppias, s. 1856
 Hautala Alfred, kaupanhoitaja, s. 1866, k. 20.2.1931
 Hautala Yrjö, koululainen, s. 1902
 Heikkilä Abraham, kalastaja, s. 1881
 Heilala Heikki, talonomistaja, s. 1852
 Heinemann Eino, fil.maist, pastori, s. 1884
 Heiskari Otto, kauppias, s. 1881
 Helaakoski August, poliisi
 Helle Alli
 Himanka Fanny
 Himanka Johan, merikapteeni, raatimies, s. 2.2.1858
 Hirvaskari Juho, talonomistaja
 Holm Kalle, koululainen, s. 1901
 Holm Kalle, luotsi, s. 1881
 Holmström Gerda
 Humaloja Juho Emil, poliisi, s. 1872
 Huotari Antti, kauppias, s. 1866, k. 9.5.1931
 Hurnanen Arvid, työmies, s. 1889
 Hurnanen Juho, poliisi, s. 1880
 Huttunen Amanda
 Huuonen Jenny
 Hyvärinen Väinö Valdemar, kansak.opettaja, s. 1880
 Häggqvist Axel, työmies, s. 1863
 Ingman Bertta
 Jacklin Jaakko Herman, kaup.vouti, s. 1862, k. 13.10.1929
 Johansson Verna, ylihoitajatar
 Junnelius Kustaa Arvid, talonomistaja, s. 1885

Junttila Sakari, talonomistaja, s. 1849
 Juselius A Vilho, kapteeni, s. 1858
 Juselius Arvo Väinö, kauppaopistol., s. 29.7.1901
 Jussila Frans, poliisi, s. 1886
 Jussila Heikki, talonomistaja, s. 1884, k. 13.10.1934
 Jussila Jaakko, vahtimestari, s. 1853
 Jussila Naimi
 Jutila Martta
 Jägerholm Aino
 Jäntti Rakel, s. 7.11.1891
 Kangas Frans Jaakko, s. 1878, k. 27.10.1934
 Kangas Rosa
 Kankaanpää Laina
 Kannisto Hilja
 Karikoski Erkki Eemeli, s. 8.8.1898
 Kariniva Anna Emilia
 Karjala Karl Henrik
 Karjaluohto Heikki, konttoristi, s. 1883
 Karlund August, kalastaja, s. 1875
 Karvonen K K, kievarin pit., s. 1877
 Kaukola Irene
 Kauppila Fiken
 Kauppila Kaarlo Juho, opettaja, s. 1864
 Kauppila Kaarlo Vilho, työnjohtaja, s. 1880
 Kauppila Martti, työmies, s. 1864
 Kaurala Martti Hannes, työmies, s. 6.3.1894
 Keinänen Martta
 Kelhala Katariina
 Kerttula Betty
 Keskitalo Rauha
 Keso David, konduktööri, s. 1863
 Keso Martta
 Kiljunen Liina
 Kivinen Gustava
 Kokko Helli
 Kontio Asta
 Koponen Aili
 Koponen Yrjö, konttoristi, s. 18.11.1885
 Kopsa Martti Eino, työmies, s. 1902
 Kopsa Simo, ratamestari, s. 1862
 Korpela Frans, perämies, s. 1881
 Koskinen Sylvi
 Kotila Mikko, ajuri, s. 1855
 Kramsu Jaakko, vaihdemies
 Kramsu Sofia
 Kronqvist Karl, merimies
 Kuikka Pekka, puutarhuri
 Kurkela Jaakko, poliisi, s. 1878
 Kuusikoski Fritz, maalari, s. 1867
 Kärnä John, s. 1864, k. 29.6.1932
 Lackström Elli
 Lackström Greta
 Lagerlöf Kaarlo, kasööri
 Lagerstam Olga
 Lahdenperä Aug, talonomistaja, s. 1873
 Lahdenperä Juho Robert, talonomistaja, s. 1857
 Lahdenperä Katri, s. 25.3.1902
 Lahti Elli, ylioppilas

Lassila Frans Emil, sahanhoitaja, s. 1877
 Lassuri Sylvesteri, poliisi
 Laurén Viktor Valfrid, kapteeni, s. 1865
 Laurin Maria
 Lehtinen Aleksandra
 Lehtinen Elvi
 Lehtomaa Kustaa, poliisi, s. 1866
 Lehtomaa Martti, koululainen, s. 1902
 Lehtonen Kalle Henrik, s. 17.3.1886
 Leino Antti Emil, poliisi, s. 1822
 Lepistö Sofia
 Levón Kaarlo, fil.tri, s. 1867
 Levón Sigrid
 Lievonen Mikko, työmies, s. 1856
 Lindqvist Laina
 Loppi Helli
 Lumio Saima
 Lundman Laina
 Lundström Eero, työnjohtaja, s. 1882
 Lundvall Allon, kauppias, s. 1887, k. 3.5.1930
 Lundvall Annikki
 Lunki Aug, talonomistaja
 Lunki Lauri, poliisi, s. 1893
 Lång Leander Lambert, kelloseppä, s. 1848
 Läksy Juho, hevospies, s. 1890
 Läksy K, tullivartija, s. 1860
 Läksy Karl Anders, tullivartija, s. 1886
 Madetoja Jaakko, talonomistaja, s. 1847
 Matinheikki Kalle, poliisi
 Maunula Jaakko Kustaa, vahtimestari, s. 1884
 Melander Eini
 Montin Fanny, johtajatar
 Mustonen Alli
 Mustonen Anna
 Mustonen Antti, tehtailija, s. 1881
 Mustonen Jaakko, ent.kauppias, s. 1859
 Mustonen Johan Erik, postivirkailija, s. 1890
 Mustonen Lyyli
 Myllykangas Juho, tilanomistaja, s. 1884
 Myllylä Aug, kauppias, s. 28.2.1871
 Nieminen Martta
 Nikander Otto, talonomistaja, s. 1852, k. 14.1.1935
 Nikkilä Kustaa Adolf, kauppias, s. 1866
 Penttilä Frans, merimies, s. 1861
 Pentzin Edit, s. 16.5.1884
 Pentzin Impi
 Petäjaniemi Hilda
 Pietilä Juho Heikki, kamreeri, s. 1881
 Pillinen Ruusa
 Pitkänen Viktor Mikael, henkikirjuri, s. 1871
 Planting Otto, kauppias, s. 25.3.1877, k. 16.9.1932
 Plukka Emilia
 Pokki Daniel, vaihdemies, s. 1862
 Porthin Olga
 Puikko Lyyli
 Puro Nehemias, kivityömies, s. 1863
 Puskala Tuomas, renki, s. 1875
 Pyhälä Augusta

Pääskylä Henrik, poliisi, s. 1875
 Pääskylä Kalle, koululainen, s. 1901
 Pölläniemi Heikki, palstatilall.poika, s. 1889
 Raatikainen Julius Henrik, työmies, s. 1896
 Rajaniemi Aleksanteri, työmies, ent.merimies, s. 1856
 Rautio Frans Aksel, tullivartija, s. 1889
 Ravander August, merikapteeni, s. 1862
 Roihu Alli, kauppaopistol.
 Rosberg Einar J A, viskaali, s. 1882
 Ruokolainen Adolf, nahkuri
 Rönnfors Fanny, s. 1879
 Rönnfors Helli
 Rönnfors Ida s. 1855, k. 23.5.1939
 Rönöniemi Ferdinand, poliisi
 Saarela Jaakko, hevospies
 Saariaho Amalia
 Saariaho Elmi
 Saariaho Iisakki Ilmari, räätäli, s. 9.2.1880, k. 22.10.1930
 Saariaho Jussi Pietari, nahkuri, s. 1874
 Salmela Anni, seminaarin johtajatar
 Salminen Frans A, kauppias, s. 1886, k. 2.3.1935
 Salovaara Kerttu
 Salovaara Sylvi, konttoristi
 Sarkkila Olga
 Siipo Frans Oskar, prokuristi, s. 1885
 Siipo Jenny
 Silvola Elmi
 Sovelius Rosa s. 1857, k. 19.2.1928
 Sovio Bertil, konsuli, s. 1878
 Sovio Dagmar
 Sovio Ellen
 Sovio Kerttu
 Sovio Paul
 Stenlund Dagmar
 Stenlund Hugo, pankinjohtaja, s. 1866, k. 14.2.1932
 Stenroos Viktor, lautatarhan faktori, s. 1859
 Suni Johan Fredrik, poliisi, s. 1888
 Swanljung Anna
 Swanljung Elvi
 Swanljung Eva
 Swanljung Gordon, kauppias, s. 1884
 Swanljung John, eläinlääkäri, s. 1872
 Swanljung Ossian, konsuli, s. 25.9.1869, k. 5.2.1931
 Swanljung Sofie s. 1847, k. 7.2.1939
 Tabell Lovisa
 Tauvola Samuli, talonomistaja, s. 1845, k. 24.1.1938
 Teerimäki Ernst Fredrik, konttoristi, s. 1898
 Teppo Johan, kauppias, s. 1880, k. 6.8.1928
 Teräksinen Iikka, puuseppä, s. 1880
 Turpeenoja Martti Oskari, kalastaja, s. 1892
 Törmäkangas Aukusti Antti, poliisi, s. 1896
 Unnbom Johan Emil, kauppias, s. 1872
 Vaihoja Alfred, renki, s. 24.9.1892
 Valtamo Edvard Johan, toimittaja, s. 1876
 Vehkoo Moses, postimestari, s. 1871
 Westman Adolf Fredrik, tehtailija, s. 1862

Vapaussodan saloistelaiset sankarivainajat:

AUNOLA Anders Arvid s. 19.12.1894, k. 7.5.1918.

JOENSUU Tuomas Arvid, työmies, s. 15.11.1892, k. 27.2.1920. Seppälän patalj. 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Pohjanmaan vapautus, Vilppula, Tampere, Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka.

HAAKSILUOTO Henrik Nikolai, s. 9.5.1896. Raahen vap.eht.K. Satakunta. Kaatui Kyröskoskella 23.3.1918.

Vapaussodan saloistelaiset veteraanit:

AHO Aron August, taloll. poika, s. 1.7.1897 Saloinen, k. 1.1.1942. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm. rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

AUNOLA Johan Viljam (Juho), maanviljelijä, s. 19.12.1898 USA, k. 21.7.1941 Pistojoensuu. Pso Ebba Johanna o.s. Kiilakoski, s. 1903. L: Paa-vo -38, Kauko -39. Vs. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm. rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

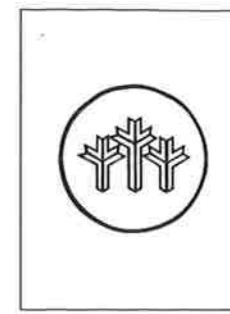
AHO Setti Mikael, taloll. poika, s. 10.10.1893. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm. rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

AUNOLA Matti August, taloll.poika, s. 8.11.1896 Saloinen. Raahen I kompp. rykm.pääll. 4 P-Pohjanm. rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

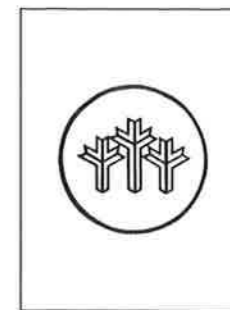
BJÖRKQUIST Aarne, taloll.poika, s. 18.11.1893. Raahen vap.eht.K. Sotilas. Satakunta, Tampere.

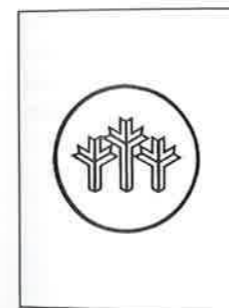
HJELM Antti, työmies, s. 5.5.1893. Raahen vap.eht.K 4 P-Pojanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

EILO Juhon Oskari, suutari-pienviljelijä, s. 25.12.1894 Merijärvi, k. 11.2.1993 Saloinen. Pso I Hilda, II Hilma.

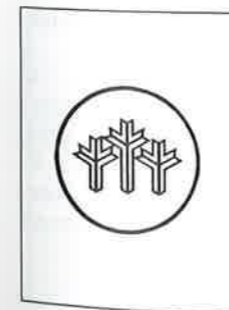
JOENSUU Juhon Arvi, taloll.poika, s. 23.3.1895 Salo, k. 19.1.1968. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

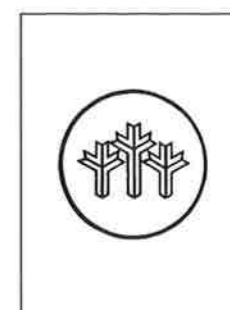
HEKKALA Jaakko Henrik, torpan poika, s. 6.9.1901 Haukipudas, k. 17.12.1980. Raahen I lentävä IV Seppälän patalj. 4 P-Pohjanm.rykm. Vilppula, Tampere, Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka.

JOENSUU Kalle Akseli, taloll.poika, s. 4.6.1896 Saloinen, k. 12.7.1965. Pso Lilja Sofia o.s. Granlund, s. 1891, k. 1985. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

HIHNALA Johan Petter, työmies, s. 27.1.1900. Raahen vap.eht.K. Satakunta, Tampere.

JUNNIKALA Frans Evert, työmies, s. 20.2.1892. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm. rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

JUNNIKKALA Johan Anders (Janne), torppari, s. 29.4.1894, k. 20.1.1942. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Sotilas. Satakunta, Tampere.

KOSKELIN Artur Alfred, s. 12.1.1896, k. 14.10.1950 Saloinen. Pso Hulda Sofia o.s. Pyhälä. L: Eero - 19, Ilma - 21, Martti -22, Rauha -25, Veikko -29, Aini -32. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

MARTIN Kalle, mäkitupal., s. 15.3.1880. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

PELTOMAA Eemeli Albert, työmies, s. 30.8.1895. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Sotilas. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

JUNTUNEN Johan Patrik, maanviljelijä, s. 8.1.1899 Oulujoki, k. 1957. Pso Siiri. L: Leena -33, Eeva -35, Riitta -41, Jarmo -44, Marja-Liisa -44. Vs. Oulun I Rintamakomennuskunta, hiihtopartio. Satakunnan, Tampereen ja Karjalan rintamalla. Ts. Haavoittui Summan taisteluissa. Js. JR32. Kk-au. Vuojoki, Pistojoiki, Kontiovaara, Karhumäki. Alik. VR4 mk., Jsmm.

KULJU Kaarlo Johannes (Kalle), taloll.poika, s. 11.6.1897. Seppälän patalj, 3K P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Savo, Tampere, Kouvola-Kotka, Vilppula.

MARTINMÄKI Jarles Evert (Everti), työmies, s. 28.3.1892 Saloinen, k. 30.10.1966. Pso Toini Maria, s. 1903, k. 1973. L: Aimo -41. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Sotilas. Satakunta, Tampere.

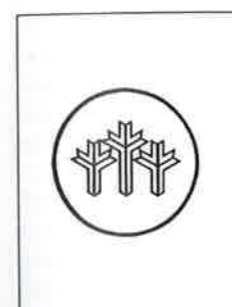
PELTOMAA Kaarle Nestori (Kalle), talourakoitsija, s. 21.10.1896 Saloinen, k. 6.8.1977 Lahti. Pso Olga Emilia o.s. Riihijärvi, s. 1901, k. 1943. L: Matti, Pentti. Vs. Osallistunut v. 1918 sotaan, tehtävistä ei tietoa.

JUUSOLA Aaro Aleksander, taloll.poika, s. 20.6.1900. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.2pat.K6. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

LASSILA Matti Arvid, maanviljelijä, s. 17.5.1894 Pattijoki, k. 1979. Pso Aina Kristiina o.s. Keränen. Vs. Raahen valtaus. Vsmm.

MATTILA Otto, taloll.poika, s. 21.5.1893. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Sotilas. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

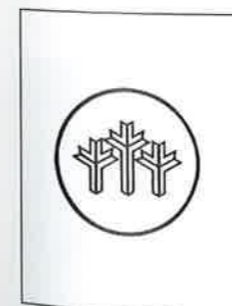
PIHLAJANIEMI Setti Henrik, torpanpoika, s. 17.6.1900. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Sotilas. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

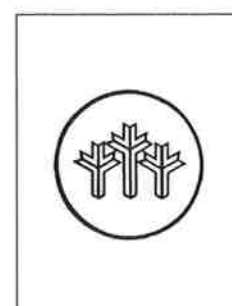
KALLELA Kaarlo Veikko, lämmittäjä, s. 29.11.1899 Saloinen, k. 23.8.1980. Pso Anni Alisa o.s. Orava, s. 1910. L: Veikko -32, Jorma -36, k. -81, Irma -38. Vs. Seppälän patalj. 3K. P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Sotilas. Vilppula, Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka. Ts. KTP13, ErP8. Rjoht. Laatokan P. Js. JR32. Rskr-

MARTIKKALA Otto Aleksanteri, taloll.poika, s. 15.1.1895 Pattijoki, k. 12.2.1978. Pso Alli Kustaava o.s. Anttila, s. 1903, k. 1988. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

MATTILA Vilho Heikki (Ville), taloll.poika, s. 22.6.1896 Pattijoki, k. 7.8.1980. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Sotilas. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

PYHÄLUOTO Viljam Fredrik, taloll.poika, s. 19.7.1898. Raahen vap.eht.K. Satakunta, Tampere.

hammusmies. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Uhtuan L ja P. Kers. Tamp.val.m, Vsmm, Tsmm, Jsmm, Vilpp. r.

RAUTIO Heikki Aleksanteri, taloll.poika, s. 13.8.1894. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo.

SINILUOTO Viljam, taloll.poika, s. 22.11.1892. Raahen vap.eht.K. Satakunta, Tampere. Haav.

RIIHJÄRVI Arvi Sakari, taloll.poika, s. 11.6.1896. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

SIPPALA Valtteri Ferdinand, taloll.poika, s. 13.9.1895. Seppälän patalj. 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Vilpula, Tampere, Satakunta, Savo, Kouvola-Kotka.

SAARI Viljami, työmies, s. 7.9.1896. Raahen vap.eht.K 4 P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

VIITANEN Eino Viktor, työmies, s. 13.6.1895. Padasjoki, k. 27.2.1970. Raahen vap.eht.K P-Pohjanm.rykm.2pat.6K. Sotilas. Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

JÄÄKÄRIT

HINKULA Matti Aleksanteri, asioitsija, s. 11.1.1892. Salo, k. 9.3.1949. Pso Elin Maria o.s. Mustonen. Lähti Saksaan 21.9.1915. Osallistui Missejoen, Riianlahden ja Aa-joen taisteluihin. Palasi Suomeen 25.2.1918. Toimi kuormastoaliupseerina 2. Jääkärirykmentin IV Pataljoonassa. Osallistui Tampereen, Rajamäen, Tarpilan ja Raivolan taisteluihin. Palvelus jatkui vapausso-

dan jälkeen kompp. väepelinä samassa joukossa, josta tuli SJR 19. EVP 1920. Väepeli. VM 1.

LUNKI Heikki Oskari, myymälänhoitaja, s. 27.9.1898. Revonlahti, k. 2.11.1964. Pso Suoma Irene o.s. Hämet. L: Tuomo -29, Paavo -32. Toimi maanviljelijänä Revonlahdella. Saksan jääkäri. Osallistui aliupseerina Misse-joen, Riianlahden ja Aa-joen taisteluihin. Saapui Vaasaan 25.2.18. Vapaussodassa joukkueenjohtaja Jääkäripa-

taljoona 2. K:ssa ja Jääkärirykmentti XVII P:n 1. K:ssa. Osallistui Tampereen ja Viipurin seudun taisteluihin. Vapaussodan jälkeen paikallispäällikkönä Saloisten sk:ssa 1918-19 ja Paavolan sk:ssa 1920-27. Raahen sk-piirin IV alueen päällikkö 1928-33. Paavolan sk:n paikallispääll. 1933-34. Kapteeni.

JATKOLA Toivo Johannes, liikemies, s. 12.11.1896. Raahe, k. 27.2.1932. Kävi kansakoulun kotikaupungissaan. Saksan jääkäri. Kuului 1. KKK:aan 6.10.1915. Osallistui Missejoen, Riianlahden ja Aajoen taisteluihin. Saapui Vaasaan 25.2.1918. Toimi lähettialiupseerina ja osallistui Tampereen, Rajamäen, Tarpilan ja Raivolan taisteluihin. Osallistui vuonna 1919 Aunuksen retkikuntaan joukkueenjohtajana ja väepelinä, oli mukana Säämäjärven taisteluissa. Myöhemmin mm. kenttävartion päällikkönä Salmin ja Joensuun rajavartiostoissa. Vm1, Mm, Jm.

POLTTO Fredrik Aleksander, konttorinhoitaja, s. 14.11.1893. Raahe, k. 18.6.1959. Raahe. Osallistui Missejoen, Riianlahden ja Aa-joen taisteluihin. Jäi sairauden vuoksi Saksaan ja palasi Suomeen joulukuussa 1918.

KÄRNÄ Julius Einari, majuri s. 17.6.1895. Nivala, k. 31.10.1977. Pso Amaalia s. 1900, k. 1978. Saksan jääkäri. Raahen vapaaeht. Komennuskunta 2 P-Pohjanm. 2pat.6K. Pohjanmaan vapautus, Satakunta, Tampere, Savo, Kouvola-Kotka.

SOVELIUS Karl Fredrik, liikemies, s. 14.7.1881. Raahe, k. 31.12.1927. Saksan jääkäri. Varaväepeli, saapui Vaasaan 18.2.1918. Osallistui vapaussootaan Porin Rykmentin 1. Lentävän kompp. päällikkönä, Pohjansahan, Sandön, Noormarkun, Reposaaaren, Porin ja Rautman taistelut. Liittyi Aunuksen retkeen v. 1919. Myöh. upseeri

ja kompp. päällikkönä Salmin Rajavartiostossa. Luutnantti. VR 4.

RAAHEN KAUPUNGIN
KUNNALLISKERTOMUS
1918

Kenraali Mannerheimin tervehdyssähkösanoma.

Samassa, toukok. 10 p:n kokouksessa ilmoitti hra puheenjohtaja saaneensa toukok. 1:nä vastaanottaa kenraali Mannerheimiltä valtuustolle asetetun, näin kuuluvan sähkösanoman: „Suomen nuori armeija on saavuttanut uuden suuren voitonmenestyksen. Kovien taistelujen jälkeen on Viipuri vallattu. Karjala on täten vapautettu ja maan vapaus turvattu. Osa joukkojamme on edennyt rajalle saakka sitä vartioimaan. Kenraali Mannerheim, Mikkelin. — Tähän sähkösanomaan oli valtuuston kanslian toimesta lähetetty näin kuuluva vastaus: „Suomen sotajoukkojen ylipäällikölle kenraali Mannerheimille, Mikkelin. Kiittäen Viipurin vallo- tusta koskevasta sähkösanomastanne pyydämme lausua Teille ja Teidän urhoolliselle Armeijallenne vilpittömän ihailumme ja kiitollisuutemme rakkaan Isänmaamme vapauttamisesta. Raahen kaupungin Valtuusto. (10/5 10 §).

Kertomuksia kotirintamalta

Uusi maailmansota syttynyt.

Englanti ja Ranska julistaneet sodan Saksalle.

Suomen ja Venäjän välisen hyökkäämättömyyssopimuksen

on Molotov sanonut irti.

Suomalaiset rajanturvajoukot
venäläisten silmätikkuna.

venäläiset joukot hyökänneet maahamme maalta, ilmasta ja mereltä käsin.

Helsinkiä, Viipuria, Hankoa, Kotkaa ja Lahtea sekä muita pohjois-Suomen kun-
tia venäläiset lentokoneet pommittaneet ja aiheuttaneet huomattavaa vahinkoa
ja ihmisjengen menetystä.

Teitä kunnanelään — varokaa!

Eduskunnan julki- lausuma

Suomen puolustusvoimille
ja kansalle.

Sunnuntaina pidetyssä eduskunnan täysistössä hyväksyttiin yksimielisesti puhemiesneuvoston ehdotuksella johdosta seuraava eduskunnan julkilausuma: Suomen puolustusvoimille ja kansalle. Isänmaansa rajoja puolustava Suomen armeija on joutunut omalla maaperällään kohtaamaan tuhoisiksi tarkoitettua vihollisen hyökkäyksen. Puolustaessaan maamme vapautta ovat soturimme osoittaneet sellaista sankaruutta ja sellaista sotilaallista kunniaa, että jokaisen suomalaisen mielestä on varmistunut usko oikeutetun isänmaamme voittoon. Suomen kansaneduskunta ilmoittaa koko kansan puolesta suuren kiitollisuutensa isien perinteitä kunnioittaen jatkavalle Suomen sankariväijälle. Eduskunta luottaa omiin puolustusvoimiin ja tietää, että jokainen sotilas täyttää aina velvollisuutensa. Suomen kansanedustajat haluavat myös kääntä tällä isänmaamme vaaraa hetkellä edustamansa koko Suomen kansan puoleen. Me hajamme ilmoitusta tunnustukseksi siitä esimerkillisestä alttiudesta ja päättävyydestä, jota kansamme näinä kovina päivinä on osoittanut. Kansamme luonteen parhaat ominaisuudet jotka ovat niin selvästi ilmenneet, lisäävät luottamustamme oikeuden voittoon ja mahdollisuuksiimme saavuttaa uusi rauhallisen rakentamisen aika. Me suomalaiset pysymme lujasti yhdessä, myös yhteisvoimin me pelastamme isiemme maan ja kansamme vapauden.

Samoin hyväksyttiin yksimielisesti seuraava puhemiesneuvoston aloittama

JULKILAUSUMA ULKOMAITA VARTEN:

Suomen kansan, jonka pyrkimyksenä on aina ollut elää sovussa kaikkien kansojen kanssa ja rauhallisella työllä rakentaa tulevaisuuttaan on sen itäinen naapuri kohdistanut julman perustelemattoman hyökkäyksen Suomen antamatta siihen vähäisintäkään aihetta. Meidät on pakotettu taisteluun eikä meillä ole ollut valinnan varaa. Suomen kansa taistelee itsenäisyytensä, vapautensa ja kunniansa puolesta. Me puolustamme isänmaamme, kansanvaltaista valtiopäiväjärjestystä sekä sen lisäksi kaikkea sitä, mitä sivistyskansat pitävät pyhäinä. Toistaiseksi me taistelemme yksin maahan hyökännyttä vihollista vastaan, mutta meidän taistelunne on ihmiskunnan yhteisen asian puolustamista. Me olemme jo osoittaneet tekevämme parhaamme tässä taistelussa, mutta me uskomme, että sivistynyt maailma, joka jo on osoittanut suurta myötätuntoa maattamme kohtaan ei voi jättää meitä yksin lukemäärältään ylivoimaisista vihollista vastaan. Länsimaiden sivistyksen etuvartijana kansallamme on oikeus odottaa aktiivista apua muilta sivistyskansoilta. Kaikille näille kansoille Suomen kansaneduskunta osoittaa tämän vetoomuksen.

Keskikoululaisen päiväkirjasta

“Kaikki ihmiset puhuvat sodasta...”

Joulukuun 1939.
Sunnuntaina 3 p:nä.
Nyt on tapahtunut niin hirveän paljon, etten tiedä oikein, mistä päästä alkaisin. Torstaina hyökkäsivät venäläiset Suomeen ja pommittivat Helsinkiä, Viipuria ja monta muutakin paikkaa,” kirjoitti viisitoistavuotias keskikoululainen Hilka Hallanoro (myöh. Ruokolainen) päiväkirjaansa sunnuntaina 3. päivänä joulukuuta 1939. Alkanut sota tulee varjostamaan viisi pitkää vuotta Hilkan herkintä nuoruusaikaa. Hänen päiväkirjamerkintänsä vuosilta 1939–40 paljastavat, miten synkkä tämä varjo todellisuudessa oli.

Eletään vuotta 1939. Nivalasta vuosikymmenen alussa Raahen muuttanut Hallanoron perhe asuu omassa talossaan Niemelänkadun ja Kauppakoulunkadun kulmauksessa. Perheen isä työskentelee rautateillä ratamestarina. Äidin työnä on huolehtia kodista ja perheestä. Oman lisänsä talon töihin antavat navetassa asustavat lehmät. Lapsia on kaikkiaan seitsemän, joista Hilka on toiseksi nuorin.

Perheen kaksi vanhinta lasta, Anna ja Kyllikki, työskentelevät opettajattarina kaukana pohjoisessa. Kolmanneksi vanhin, Martti, on vastikään palannut sotaharjoituksista Karjalan kannakselta. Häntä odottaa opiskelupaikka pääkaupungissa, missä Tuulikki-sisar on jo opiskelemassa sairaanhoitajaksi. Hilkan lisäksi kotona asuvat vielä Sisko ja kuopus Sirkka.

“Saa nähdä, millaista on viidennellä...”
Elokuun 23. päivänä 1939 Saksa ja Neuvostoliitto solmivat keskenään hyökkäämättömyyssopimuksen, johon liittyy myös salainen etupiirijakoa koskeva lisäpöytäkirja. Samoihin aikoihin avaa neljätoistavuotias Hilka Hallanoro uuden päiväkirjavihkonsa ja ryhtyy täyttämään sen tyhjiä sivuja. Koululaisilla on vielä muutamia auvoisia kesälomapäiviä jäljellä. Syyskuu ja koulun alkaminen ovat kuitenkin jo harmittavan lähellä...
“Sunnuntaina, elokuun 27 p:nä 1939 ...Nyt ovat kotona isä, äiti, Martti, Sisko ja minä. Aamulla olimme kirkossa ja minä näin siellä suomen opettajan. Martti alkaa kertaan mi-

nun kanssani algebraa, että minä sitten ens vuonna pärjäisin siinä paremmin. Saa nähdä, millaista on olla viidennellä. Voi hirveä, kun mua pelottaa mennä sinne.”

“Lauantaina syyskuun 2 p:nä v. 1939. Kyllä meille taas sattuu mukavasti, kun meillä ei alkanutkaan vielä koulu. Perjantaina olimme kyllä alkajaisissa, mutta sitten annettiin lykkäystä keskiviikkoamuun asti, kun koululla oli vielä kesken joitakin maalauksia. Kaikki seinät ovat maalatut vaalealla värillä ja luokatkin ovat sentähden nyt paljon valoisammat. Vintille on laitettu piirustussali, luonnonoppisali, askarteluhuone ja 2 muuta luokkaa. Vielä on tehty uusi keskuslämmitys ja alakertaan suihku. Kaikellaisia muitakin korjauksia on tehty ja meidän koulumme näyttääkin nyt aivan erilaiselta kuin ennen.

Meidän luokkamme on melkein samanlainen kuin viimekin vuonna. Kolme tyttöä on vaan pois ja yksi on tullut lisää. Yksi poika on myöskin tullut uusi.

Luokkatoverini ovat tänä vuonna seuraavat: *Irja Hiivala, Hilda Härkönen, Matti Impola, Pentti Kaiponen, Anges Korbonen, Ester Korbonen, Helmi Linna, Anna-Liisa Manner, Liisa Myllylä, Elle Nikola, Kaarina Ohimaa, Unto Pohjolainen, Esko Poltto, Toini Poltto, Liisi Pursiainen, Esko Rabkola, Kirsti Salkosalo, Eero Siikaniva, Eero Tokola, Jubani Rautio, Risto Jussila, Ritva Hynninen, Bey Heng, Maija-Liisa Tauvola ja Tauno Rautio.*”

Raahen keskikoulu ja jatkoluokat syksyllä -39. Vas. suomenkielen opettaja Anna Vuorijoki. Hilka Hallanoro istuu tyttöistä toisena oikealta. Äärimmäisenä oik. seisoo talvisodassa kaatunut Pentti Kaiponen edessään oik. pulpetissa Matti Impola, joka kaatui jatkosodassa. (Kuvan om. Esteri Tokola)

“Kaikki ihmiset puhuvat sodasta...”

Raahen kiirii pian tietoja poliittisen ilmapiirin kiristymisestä Euroopassa, eivätkä keskikoululaisetkaan vältty kuulemasta vakavia uutisia. Syyskuun ensimmäisenä päivänä saksalaiset joukot marssivat Puolaan.

“Lauantaina syyskuun 9 päivänä ...Nyt tuntuu kotona aika oudolta, kun Martinkin lähti jo eilen pois sinne Helsinkiin. Tuulikilta saimme viime viikolla kirjeen, jossa hän kirjoittaa olevansa iloinen siitä, että Martti tulee sinne ja varmasti se onkin hänelle oikein hauskaa. Nyt vallitsevan tilanteen johdosta on hän ollut vähän turvaton yksin suuressa kaupungissa, kaukana kodista. Nyt on nim. Saksa alkanut sodan Puolaa vastaan ja Englanti ja Ranska ovat ryhtyneet auttamaan Puolaa...”

...Kaikki ihmiset puhuvat sodasta ja koulussakin on melkein jokainen opettaja maininnut tuon pienen sanan “sota”, joka kuitenkin merkitsee niin paljon. Saa nähdä, miten siinä sitten käy...”

“Meidän luokalta on poissa 6 poikaa...”

Syyskuun 17. päivänä marssivat vuorostaan neuvostoliittolaiset Puolaan ja Varsova antautuu. Lokakuun 5. päivänä ulkoministeri Eljas Erkko kutsutaan Moskovaan ja pari päivää tämän jälkeen Suomessa toteutetaan osittainen liikekannallepano. Valtioneuvos Paasikivi lähtee 9.10. neuvottelumatkalle Moskovaan ja 11.10. 1939 maassa järjestetään ylimääräiset kertausharjoitukset, joka koskee noin 300 000:ta alle 40-vuotiasta miestä. Seuraavana päivänä toteutetaan yleinen liikekannallepano.

“Lauantaina, lokakuun 14 päivänä 1939. Tämä viikko on ollut rauhaton. Venäjä on kutsunut Suomesta miehen Moskovaan neuvottelemaan. Suomesta lähti sinne ministeri Paasikivi kahden muun miehen kanssa. Niistä neuvotteluista emme vielä ole kuulleet mitään. Kaikenlaisia huhuja niistä on kyllä kuulunut, mutta eihän sitä tiedä, mihin sitä voi uskoa.

Koulusta on ollut paljon oppilaita poissa. Kahdeksannella ei ole ollut yhtään oppilasta ja meidän luokalta on poissa 6 poikaa...

...Sisko ja paljon muitakin tyttöjä oli suojeluskunnan talolla töissä. Minäkin olisin mennyt, mutta minä olen vielä liian nuori sinne.

Torstaina me olimme asemalla, kun lähti paljon miehiä täältä kohti tuntemattomia taidaleita. Asemalla oli paljon ihmisiä, jotka junan lähtiessä lauloivat “maamme” laulun. Juna lähti liikkeelle, kun kaikui sanat: “*Ei vettä, rantaa rakkaampaa kuin kotimaata pohjoinen. Maa kallis isien*”. Silloin ei kenenkään asemalla olevan silmä pysynyt kuivana. Tämän rakkaan isänmaamme hyväksi tahdomme varmaankin mielellämme antaa kaikkemme. Samalla kun kuitenkin uskomme, että Jumala meitä vielä säästää sodan kauhulta.”

“Koulutyö tuntuu olevan sivuasias...”

Lokakuun viimeisenä päivänä Molotov ilmoittaa Neuvostoliiton vaatimukset Suomelle. Elintarvikkeiden sääntely astuu voimaan. Hilka elää syvästi mukana kansan kohtalon hetkissä. Onneksi nuoren koululaisen elämässä on sentään vielä pieniä ilonhetkiäkin.

“Marraskuun 4 p:nä 1939. Nyt on siis jo marraskuu. Lokakuu meni pian, niin myöskin minun syntymäpäiväni. Se oli nim. 30:s päivä, 15 v. Silloin olin koulussa kamalassa rääkissä. Ensin minua nostivat tytöt ja sitten pojat. Silloin minä olinkin kyydissä, josta en tahtonut mitenkään selviintyä.

Minä olen ollut kahtena päivänä suojeluskunnan talolla työssä. Kerran pyhänä Sirkan kanssa ja toissa keskiviikkona “Maikin” kanssa. Siellä oli oikein hauska olla, vaikka rva. Kangas vähän haukkuikin..

Moskovan neuvottelijamme

lähtevät kolmannelle matkalleen tänä iltana.

Neuvotteluissa todettu täydellinen yksimielisyys

...Sokeri ja kahvi ovat kortilla. Sokeria saa jokainen 1/2 kg kahdeksi viikoksi ja kahvia 1/4 kg neljäksi viikoksi. Koulutyö tuntuu olevan vain sivuasias. Olemme vaan siellä. Kotamme olla niin iloisia ja rauhallisia kuin vaan voimme. Aika on vakava ja meidän täytyy koittaa olla rohkeita ja ottaa kaikki vastaan rauhallisesti ja kylmäverisesti...

...Radiossa oli tänään Raahesta lähetys. Silloin lauloi seminaarin kuoro ja opettaja Ida Utukka kertoi Raahen vaiheista. Huomenna minun täytyy kutoa tuo suojelukunnan vantus, kun se ei tuu ikkään valmiiksi. Jospa kuitenkin nyt vielä koittaisi rauhan aika ja kaikki tulisi jälleen ennalleen.

“Ota Herra suojahas synnyinmaa. Koti kallis, rakkabin tää. Tätä seutua varjele rauhaisaa. Oi turvaa rannat nää. Isän onnenmaa, maja äityen. Tää kehtomme suojamme nuoruuden. Ota varjoovan turvas taa. Ota suojahas Suomen maa!”

“Rehtori kehotti meitä pysymään rauhallisina...”

“Lauantaina marraskuun 11 p:nä. ...Maanantaina oli siis loma. Aamupäivällä tyhjensimme kellarissa erään laarin, kun siellä oli niin paljon mädänneitä perunoita. Iltapäivä meni kaikenlaisessa muussa työssä. Illalla olin Tauvolalla kutomassa vantutta. Tiistaina kävin Siskon kanssa “Ritva” kampaamossa ja kaupoissa. Iltapäivällä luin ja kudoin sitä vantutta. Illalla olimme ompeluseurassa s.k:n talolla. Mun täytyi purkaa se vantus peukaloon asti, kun se oli paljon pienempi kuin Maikin vantus. Siellä ompeluseurassa oli paljon ihmisiä ja myöskin paljon ohjelmaa, mm. “reksa” luki Kyösti Vilkun kuvauksen Napuen taistelusta. Lopuksi laulettiin *“Maa ponteva”*.

Suomen ja Venäjän kannat eroavat kokonaisuuteen katsoen

varsin huomattavasti toisistaan, lausuu valtionneuvos Paasikivi.

Suomen valtuutetut kotiutuivat Moskovasta eilen aamulla Helsinkiin.

Venäläiset väittävät suomalaisten ampuneen 7 tykinlaukausta

heidän joukkojaan vastaan Joutselän kohdalla.

Vieläpä ilmoitettiin 4 miehen kaatuneen ja 9 haavoittuneen.

Mitään ammuntaa Suomen puolelta ei ole tapahtunut, ilmoittavat Suomen viranomaiset.

Venäläiset joukot suorittaneet ammuntaa kranaatinheittimillä omalla puolellaan,

“Sunnuntaina joulukuun 3 p:nä. Nyt on tapahtunut niin hirveän paljon, etten tiedä oikein, mistä päästä alkaisin. Torstaina hyökkäsivät venäläiset Suomeen ja pommittivat Helsinkiä, Viipuria ja monta muutakin paikkaa. Me ihmettelimme hirveästi, kun emme kuulleet uutisia. Minun ois pitänyt mennä kouluun puoli yhdeltä, mutta me ajottiin kuunnella uutiset ensin. Minä menin Hildan kanssa Tauvolalle, mutta ei me kuultu mitään. Kun me menimme kouluun, niin me saimme kuulla kaikki, mitä ryssät olivat tehneet. Sitten me sanoimme kaikille muille ja koulussa tuli kova hälinä. Me lauloimme kovasti kaikkia lauluja. Tunneista ei tullut mitään. Rehtori piti kuitenkin kirkkohistoria tunnin meille.

Perjantaina menimme kouluun yhdeksältä ja koulu loppui yhdeltätoista. Rehtori kehotti meitä pysymään rauhallisina ja puhui hirveän mukavasti. Sitten kudoimme sukkaa saksan ja ruotsin tunnilla. Meidän luokalla ei ollut kuin kolme poikaa ja jatkoluokilla ei ollut yhtään poikaa. Minä olin järjestäjä ja sain jakaa jakälät ja sammalet. Hollo sanoi, ettei hän ollut niitä yhtään korjannut, mutta jos saamme elää, niin hän ottaa ne uudestaan.

Ei koskaan rukouksissa ole juhlasali niin kaikunut kuin silloin, kun viimeisen kerran lauloimme *“Oi, Herra siunaa suomen kansa”*. Jospa vielä kerran saisimme käydä koulu ja nähdä rakkaat toverit ja opettajat. Kyllä Jumala meitä varmaan vielä auttaa.

Puoli kahden junalla olimme saattamassa kauppakoululaisia. Silloin lähtivät seminaarilaiset, kauppakoululaiset ja meidän koululaisiamme. Sanoimme näkemiin, kun erosimme. Toivottavasti vielä näemmekin toisemme.

Tuulikkikin oli kotona viikon. Hän tuli toissa lauantaina ja tänään hän lähtee takaisin Helsinkiin. Meille se oli aluksi hirveän hauska, mutta kun nyt tuli tällainen aika, tuntui ikävältä, kun Tuulikki lähti.

Martti tuli tänne eilen illalla, kun tänne tuli paljon muitakin miehiä. Täällä on nyt noin 2000 miestä, mutta osa joutuu jo huomenna lähtemään pois. Martti on lultavasti heidän joukossaan, joten meillä on nyt niin ikävä. Miehet ovat majoitetut keskikoululle ja seminaarille. Upseerit sitten ympäri kaupunkia taloihin. Anna soitti meille tänään. Saa nähdä, tuleeko hän ja Kyllikki kotiin, kun koulut on lakkautettu. Jumala suojelkoon meidän kotiamme ja koko isänmaatamme!”

“Rajoilla on käyty kovia taisteluita...”

Suomalaiset taistelevat ylivoimaista vihollista vastaan mm. Taipaleella ja Kollaalla. Venäläisten hyökkäys torjutaan. Sanoista *“Kollaa kestää”* on myöhemmin tuleva suomalaisen peräänantamattomuuden symboli.

“Torstaina, joulukuun 7 p:nä. ...Tuulikki soitti meille Vaasasta, jossa hän nyt on. Emme kuitenkaan tiedä hänestä muuta kuin, että he ovat nyt siellä Vaasassa, mutta heillä ei vielä ole työtä sairaalassa.

Keskiviikkona oli itsenäisyyspäivä. Tämä oli hyvin erikoislaatuinen. Ei ollut mitään kirkonmenoja eikä siniristilippuja vedetty salkoihin, kuten ennen, vaan tämä päivä oli vaan aivan tavallinen arkipäivä.

Rajoilla on jo viikon ajan käyty kovia taisteluita, mutta ei ryssä ole päässyt paljon eteneeseen. Kaikki toivomme, että omat poikamme suoriutuisivat hyvin näissä taisteluissa ja että Jumala olisi heidän kanssaan siellä ja auttaisi meitä kaikkia täällä.”

“Sunnuntaina, 10 p:nä joulukuuta. ...Keskiviikkona lämmitettiin meillä sauna ja meille tuli kaksi sotamiestä saunaan. Toinen oli eräs alikersantti, joka lähti sitten Martin kanssa torstai-aamulla Ouluun. Toinen oli eräs radiosähköttäjä Kittilästä. Hän oli nähnyt Kyllikinkin ja hän jäi vielä tänne Raahen. He olivat molemmat hyvin tyytyväisiä, kun saivat saunata ja sitten he saivat kahvia. He sanoivat kädestä hyvästi meille kaikille ja olivat syvästi liikutettuja, kun äiti toivotti heille Jumalan siunausta, ja uskoivat Suomen voittoon.”

“Tänä vuonna jääkin kodin joulu syrjään...”

Everstiluutnantti Hjalmar Siilasvuon johtamat joukot aloittavat 11.12. menestyksellään vastahyökkäyksen Suomussalmella. Samaan aikaan everstiluutnantti Pajarin joukot hyökkäävät Tolvajärvellä. Suomalaisten usko omiin mahdollisuuksiin kasvaa. Samaan aikaan Raahessa valmistellaan keskikoulua kovalla kiireellä sotasairaalaksi. Siivoustyössä on mukana niin opettajia kuin oppilaitakin.

Suomussalmen kirkonkylä vallattu takaisin

ja rajalle johtavat tiet katkaistu. Vihollisjoukkoja saarroksissa.

Tolvajärvellä jatkavat joukot etenemistään ja sotasaaliimme kasvaa.

“Sunnuntaina 17 p:nä joulukuuta. ...Tiistai-aamuna Martti soitti, että hänen täytyy lähteä rintamalle. Emme tiedä yhtään, missä hän nyt on. Perjantaina veimme joulupaketteja s.k:n talolle, josta ne sitten lähetetään edelleen reserviläisille. Lauantaina olimme Siskon kanssa yhdestä neljään pesemässä keskikoululla. Siellä oli paljon muitakin. Olipa opettajia m.m. Vuorjoki, Hamara ja Miettinen. (Voimistelunopettaja) Kainuvaara oli johtajana. Siellä pestiin kolmannen kerroksen seiniä ja toisessa kerroksessa me pesimme kolme luokkaa. Hauska siellä oli olla ja kaikki olivat mukavia. Huomenna me luultavasti menemme sinne taas.

Tänne on taas tullut paljon miehiä ja Kyllikki ja Sisko ovat olleet muonittamassa...

Ajatella - ensi sunnuntaina on jouluaatto. Tänä vuonna jääkin kodin joulu syrjään. Kotammekin tehdä reserviläisten joulun mahdollisimman hauskaksi. Omastahan emme niin välitäkään. Kun vaan pian tulisi rauha. Jumala meitä siihen auttakoon.”

“Eilen oli reserviläisten joulujuhla...”

Joulukuun 19. päivänä venäläiset aloittavat Karjalan kannaksella suurhyökkäyksen, jonka kohteena on Summa. Jouluaaton aattona ryhtyvät puolestaan suomalaiset Kannaksella suureen hyökkäysoperaatioon. Raahan keskikoulu alkaa muistuttaa yhä enemmän sairaalaa, kun voimistelusalit ja luokkahuoneet ovat täyttyneet potilassängyillä. Kaupunkilaiset ovat lahjoittaneet sairaalalle runsaasti alus- ja liinavaatteita, joihin pikkulotat nimikoivat sairaalan nimen.

“Maanantaina, ensimmäisenä joulupäivänä. Nyt on siis joulu. Kuinka erilainen se nyt onkaan verrattuna edellisten vuosien jouluun... Ensiksikin Martti on poissa siellä rintamalla. Emme ole häneltä saaneet muuta kuin joulukortin, eikä hänellä varmaan olekaan aikaa kirjoittaa. Tuulikki on Vaasassa ja häneltä olemme saaneet kirjeen ja kortin. Joulu kuustakaan ei meillä tänä vuonna ole...”

Eilen illalla oli s.k:n talolla reserviläisten joulujuhla. Täällä onkin paljon miehiä. Tytöt laittoivat heille paketteita. Minäkin annoin kirjan nimeltä “*Rykmentin murbeen kryyni*”... Keskiviikkona menen taas työhön keskikoululle. Siellä on sairaala kohta valmis ja pian kai sinne tulee sairaitakin. Olemme nyt ommelleet nimiä niihin vaatteisiin, joita sinne on tullut hirveästi eri paikoista.”

“Sama kaiku on askelten...”

Vuoden loppuun mennessä venäläisten hyökkäys on pysäytetty kaikilla rintamaloikoilla.

Vihollinen kärsinyt raskaan tappion

Suomussalmella ja Kiantajärvellä.

Venäläinen divisioona, noin 15,000 miestä, löytyi hajalle ja suurimmalta osalta tuhottu. Kaatuneita tuhansittain.

Sotasaaliina saatu 27 tykkiä, 11 hyökkäysvaunua, 2 panssarivaunua, 150 kuorma-autoa, 400-500 erilaisia ajoneuvoa käsittävää kuormasto, 250 hevosta y.m.

Keskikoulun sotasairaalaan on saapunut henkilökuntaa: lääkäreitä, sairaanhoitajia, lääkintälottia ja toimistoväkeä. Ensimmäiset potilaat tulevat Suomussalmen suunnalta. Hilkkää pyydetään aluksi valvomaan talon puhelinta, koska kiireisellä hoitohenkilökunnalla ei ole aikaa sellaiseen. Koulun pienessä keittiössä valmistetaan potilaiden ja henkilökunnan ruoka. Siellä työskentelevien lot-

tien ja vapaaehtoisten joukossa on myös koulun opettajia. Tohtori Kiesvaarakin pistäytyy sairaalassa aina, kun omilta potilailtaan ehtii. Hän myös kurssittaa siellä lääkintälottia.

Sunnuntaina, tammikuun 7. päivänä, väsynyt Hilikka jaksaa kirjoittaa päiväkirjaansa vain vastikään Nobelilla palkitun F.E. Sillanpään sanoittaman Marssilaulun rohkaisevat sanat:

1) *Kotikontujen tienoita tervehtien tämä laulumme kaikukoon. Yli peltojen, vetten ja tunturien aina Hangosta Petsamoon. Sama kaiku on askelten. Kyllä vastomme tuntee sen, kuinka kumpujen kätköstä mulasta maan Isät katsovat poikiaan.*

2) *Sinä tiedäthän veikko mun vierelläin, mikä retkemme tänne toi. Ilomielin me riensimme sinne päin, mistä yhteinen kutsu soi. Tapa tuttu jo taattojen, nyt on hoidossa poikasten. Kun on vaaralle altisna syntymämaa, kotiaskareet jäädä saa.*

3) *Mitä onkaan aarteita Suomessa, toki kallehin on vapaus. Tääl on suorana seistä ja kaatua joka miehellä oikeus. Siis te lapset ja vanhukset ja te äidit ja morsiamet. Niin kauan teillä on suojattu lies, kun on pystyssä yksikin mies.”*

“14 p:nä tammikuuta. ...Uusi vuosi on siis alkanut, Mitä se mahtakaan tuoda tullessaan. Sitähän emme vielä tiedä, mutta pianhan tulemme sen näkemään. Jospa saisimme jälleen rauhan rakkaaseen isänmaahamme.

“Tahto rautainen on, kunto kuolematon. Saloseuduilla Suomen se kasvanut on. Kotirintama hei! Hurraa! Talonvartijat hei! Talonvartijat hei! Satakertaisen kaiun he saa.”

“Ja kesken jos kalpamme katkeaa, jos kentälle jäämekin kerran. Kaik´ onni on sen, joka maataan saa vain palvella hivenen verran.”

- Jospa tämä olisi kaikkien poikiemme huulilla!”

“Täällä on ollut neljä ilmahälytystä...”

“Sunnuntaina tammikuun 28 p:nä. ...Saimpas minäkin vaan kirjeen rintamalta. Se tulin oikein pohjoisrintamalta. Sain nim. perjantaina vastauksen joulupakettiin, jonka lai-

Ulkomainen lehdistö kertoi Suomen “Talvisodan ihmeestä” ympäri maailmaa. Kuvassa suojeluskunnan poikaosastolainen, nuori lähetti Teppo Hyvärinen talvella -40. Kuvan otti Rovaniemellä argentiinalainen sotakirjeenvaihtaja.

Koulutyötä

EI VOIDA TOISTAISEKSI ALOITTA.

Mikään paikkakunta maassamme ei ole välittömän sodan vaaran ulkopuolella.

toin tuntemattomalle sotilalle. Se on oikein hauska kirje. Sen kirjoittaja on Kokkolan seudulta oleva Jussi Herlevi. Hänen osoitteensa on E/JR 40 Kpk 17. Se muistuttaa paljon Martin osotetta ja hän on Sallassa. Nyt emme ole saaneet Martilta kirjettä pitkään aikaan. Kotiin hän on lähettänyt sieltä rahaa jo 700 mk. Jospa saisimme hänet vielä terveenä takaisin.

...Tuulikki on ollut jo kovissa pommituksissa. Täällä on ollut neljä ilmahälytystä, mutta ei tänne ole tullut vielä yhtään lentokonetta. Toivottavasti ei tulekaan. Olen ollut edelleen työssä sotasairaalassa.

Meidänkin luokalta on Pentti Kaiponen rintamalla ja toisia poikia on vapaaehtoisessa sotapalveluksessa.”

“Menen taas huomenna sotasairaalaan”

“Keskiviikkona tammikuun 31 p:nä. ...Toissapäivänä ja tänään saimme Martilta kirjeen ja terveenä hän ainakin silloin on vielä ollut. Eilen saimme kuulla, että Arne Helle on haavoittunut. Hän on nyt Rovaniemen sotasairaalassa. Sisko menee nyt taas kirkontorniin. En minä tiedä, olenko minä sanonutkaan vielä, että Sisko on kirkontornissa joka toinen vuorokausi.

Minä menen taas huomenna yhdeksältä sotasairaalaan. Jk. Konttasin tänään sänkyjen alla lehtori Hollon kanssa, toisin sanoen katselin nimilappuja. Kun olin sunnuntaina työssä Reinilän Marian kanssa, niin yks sotamies Leipälä osti meille tällaisen karamellipussin. Tämä sotamies on hyvin mukava ja iloinen mies. Liimasin sen nyt tähän.”

Sairaalan kanttiinista huolehtii lotta Helena Karikoski, joka samalla toimii myyntityössä olevien pikkulottien esimiehenä. Kantiinissa myydään potilaille kirjepaperia, kortteja, karamelleja ja kaikenlaista muuta pikkutavaraa.

“Maanantaina helmikuun 5 p:nä. ...Tulin juuri sotasairaalaan. Perjantaina sain vähän palkkaakin työstä nim. 14 mk. Sekin oli hyvin hauskaa, enkä olisi uskonutkaan, että me palkkaakin saatas. Tämä päivä on kulunut aika rauhallisesti, mutta mikään erikoisen hauska se ei ole ollut, eikä niitä hauskoja päiviä nykyään olekaan.”

Venäläiset aloittavat Kannaksella uuden suurhyökkäyksen, ja Raaheen tuodaan jatkuvasti uusia haavoittuneita. Useimmilla heistä on kranaatinsirpaleiden aiheuttamia vammoja, ja sidetarpeita kuluu runsaasti. Pikkulotat ovatkin jatkuvasti tien päällä, sillä heidän tehtävänsä on kuljettaa sidetarpeet desinfioitavaksi aluesairaalaan ja tuoda ne puhtaina takaisin keskikoululle.

“Keskiviikkona 14 p:nä helmikuuta. ...Nyt on sotasairaalan väki enennyt, kun siellä on lähelle kolmesataa potilasta. Viime lauantaina he tulivat. Toivottavasti he pian paranevat ja pääsevät lomalle. Koulustakin meille on jo puhuttu, että ne, jotka haluavat, saisivat alkaa opiskella. En tiedä, tuleeko siitä mitään...”

Karjalan kannaksella käydään edelleen kiivaita taisteluita ja suomalaiset joutuvat jättämään pääpuolustusasemansa. Siviilissä etenkin kaupunkien asukkaita vaivaa pula ruokatarvikkeista. Monilla kaupunkilaisilla on kuitenkin maalla sukulaisia, joiden puoleen kääntyä. Hilkan äitikin vierailee usein lapsuudenkodissaan Kannuksessa.

“Perjantaina 23 p:nä helmikuuta. ...Äiti lähti eilen nim. 22. p:nä Kannukseen. En tiedä, milloin hän tulee. Nyt minä olen ollut jo koulussakin kahdella tunnilla. Ens kerran keskiviikkona saksan tunnilla. Siellä oli 5 tyttöä ja 3 poikaa. Tänään kans. Siellä oli nyt 6 tyttöä ja 3 poikaa nim. Agnes, Esteri, Irja, Toini, Liisi ja minä. Esko, Juhani ja Unto. Bey on myöskin siellä, mutta nyt hän oli pois. Sitä pidetään kansakoulun eräissä sivurakennuksissa. Meidän pitää lämmittääkin se itse. Olin eilen Pursiaisen Liisin kanssa sitä lämmittämässä ja siellä oli aika hauska olla. Ensi kerralla en varmaankaan voi mennä, kun minulla on juuri silloin vuoro.

Sotasairaalaan ei nyt kuulu paljon uutta. Olemme tulleet tuntemaan jo monta miestä ja he ovat kaikki hirveän mukavia.”

Helmikuun 29. päivänä Suomen hallitus päättää aloittaa rauhanneuvottelut Neuvostoliiton kanssa. Siitä huolimatta taistelut rintamalla jatkuvat ja uhrien määrä kasvaa.

“Sunnuntaina maaliskuun 3 p:nä. Nyt alkaa siis kevätkin lähestyä, sillä “maaliskuu maata näyttää”, sanotaan. En usko, että se vielä tässä kuussa näyttää, sillä nyt on hirveästi lunta. Nyt minä oon saanut niin kauhean nuhan taas, että on aivan vaikea olla.

Sotasairaalaan on taas tullut uusia potilaita. Viime tiistaina niitä tuli Kannakselta. Ne ovat hirveän mukavia. Nyt on kai kaikkiaan yli 300 ja lisää voi tulla jo huomenna. Poikarakaukat, jotka joutuvat niin paljon kärsimään. Mutta ilolla he sen tekevät.

Keskikoulun sotasairaalan potilaita ja henkilökuntaa keväällä 1940. Kuvassa keskellä istuu lääkäri Tauno Kiesvaara vierellään vapaaehtoinen ruotsalaiskollega. Raaheen sairaalassa työskenteli myös useita vapaaehtoisia ulkomalaisia sairaanhoitajia.

Epätoivon vimmallalla yrittää ryssä murtautua läpi

Saiman, Taipaleenjoen ja Muolaan rintamaloikoilla.

Kolmen viime päivän taistelussa on se menettävint toistasataa hyökkäysvaunua, toistakymmentä lentokonetta ja kolmisentuhatta miestä kaatuneina.

Koulua meillä on ollut joitakin tunteja saksaa. Ja olemme saaneet saksankirjoitukset. Ne olivat ne, jotka olivat olleet jo kouluaikana. Ei niistä paljon tullutkaan, mutta en minä niistä yhtään välitä näin sota-aikana...”

“Keskiviikkona maaliskuun 6 p:nä. Maanantaina tuli jo uusia potilaita ja sairaala onkin nyt jokseenkin täysi. Paljon siellä on työtäkin. Martilta saimme toissapäivänä kirjeen ja kortin ja eilen kortin. Hän on nyt muuttanut pois Sallasta ja mennyt luultavasti Karjalan Kannakselle. Sallasta onkin lähtenyt melkein kaikki suomalaiset ja sinne ovat jääneet vain ruotsalaiset [vapaaehtoisjoukot]. Tänäpäin olin Siskon kanssa pyykkirannassa. Huomenna minun täytyy taas mennä sinne sairaalaan. Voi, kun nyt tulis pian rauha!”

Rauhanedellytyksiä tutkitaan.

Valtuutetut matkustaneet neuvottelemaan.

“Perjantaina maaliskuun 15 p:nä. On vähän yli viikon siitä, kun viimeksi kirjoitin ja nyt on tämä toivo toteutunut. Meillä on nyt rauha, mutta ei oikein kunnialista rauhaa! Se solmittiin 13. päivää vasten yöllä hirveillä ehdoilla. Siinä meni melkein koko Viipurin lääni, Viipurin, Käkisalmen ja Sortavalan kaupungit, Suomenlahden saaret, Hankonien ja Kalastajasaarento. Kyllä tämä oli kamalaa, mutta mitään muuta mahdollisuutta ei ollut. Täytyy vaan tyytyä siihen, mitä on tapahtunut. Venäjä oli liian suuri valtio pientä Suomea vastassa. Saa nähdä, onko tämä rauha sitten pysyväinen...”

...Nyt minä olen kirjoittanut Valkosen Ainolle ja sanut vastauksen. Tämä on nyt niin sekavaa tämä aika, niin ettei postikaan oikein kulje. Martilta saimme tänään kortin. Hän on nyt kai Kannaksella. Emme tiedä hänestä nyt paljon mitään.”

“Pääsiäisenä v. 1940, sunnuntai 24/III-40. Päivä oli aika kaunis ja aurinko paistoi kauniisti. Nyt se on jo muuttunut illaksi. Istun tässä keittiön pöydän päässä. Sirkka istuu

Ruotsalaisten vapaa- joukkojen tulo Suomeen

**on suuresti rohkaissut
Suomen kansaa.**

*Tuhannet nuoret ruotsalaiset ovat tiedustelleet
tarjolla olevia mahdollisuuksia.*

Ulkoministeri T a n n e r on antanut TT:n edustajalle Ruotsissa julkaisemista varten seuraavan lausunnon, jossa hän ymmärrettävistä syistä ei puutu lähemmin yksityiskohtiin:

„Tieto siitä, että ruotsalaisia vapaaehtoisia on tulossa Suomeen auttaakseen meitä taistelussamme ylivoimaista vihollista vastaan, on suuresti rohkaissut Suomen kansaa.

Tässä tervehditään, ulkoministeri lausuu edelleen, vilpittömän tyydytyksen ja suuren kiitollisuuden tuntein tätä maittemme välisen yhteensuuluvaisuuden viimeistä ilmausta. Olemme vakuuttuneita siitä, että ruotsalaiset vapaaehtoiset voivat meidän rinnallamme tehdä merkittävän työn vapauden ja rauhan hyväksi.”

Silvottu Suomi rauhan hintana Venäjälle!

Rauhansopimus allekirjoitettiin Moskovassa toissa yönä.

Suomi joutuu luovuttamaan Venäjälle Hangon niemien, Lappohjan sataman ja Suomenlahden saaret, Kannaksen Viipurin myöten Virolahdelta alkaen, osia Kuusamosta ja Sallasta sekä Petsamosta Kalastajasaarenton molemmat niemet.

Vihollisuudet lopetettiin eilen klo 11 alkaen ja määrättyjen sotajoukkojen, potsiiräimien nädellä rajallejalle.

toisella puolen ja lukee “romskua”, jonka nimi on “Tunturi tulee tytön luo”. Äiti lukee Kalevaa. Isä istuu keinutuolissa. Radio on auki. Sieltä kuului juuri ohjelmaa kaatuneiden sankareiden kunniaksi. Sisko on kirkontornissa, Kyllikki s.k:n talolla ja Anna sotasairaalassa. Tuulikille laitoimme eilen paketin. Emme ole saaneet kirjettä nyt häneltä. Marttia me epäilimme jo kaatuneeksi, kun emme saaneet mitään kirjettä ja tiesimme, että hän on ollut Kannaksellakin taistelussa.

Eräs minun luokkatovereistani on kaatunut nim. Pentti Kaiponen. Se oli hyvin ikävä hänen äidilleen ja meillemkin. Hän oli vasta 16 vuotias sankari. Kunnia hänelle!”

Talvisodan aikana kaatui yhteensä noin 21 400 suomalaista. Taisteluissa katosi noin 1500 sotilasta ja haavoittuneiden lukumäärä oli yhteensä noin 43 600. Venäläisiä arvioidaan kaatuneen yli 200 000 ja haavoittuneen kolminkertainen määrä. Luovutetuilta alueilta joutui evakotaipaaleelle 420 000 suomalaista...

“Mikään seppelä ei ole Pentille liian kallis!”

“Keskiviikko huhtikuun 10:s päivä. Eilen oli meillä ensimmäinen ruotsin tunti. Siellä ei kyllä ruotsia opetettu yhtään. Näitä tunteja pidetään nykyään Kurjen salissa. Se on melkein täynnä pulpetteja. Ihmettelen minä, miten se raskii siellä pitää. Hän puhui tai me puhuimme koko tunnin Pentin hautauksesta. Ostamme hänelle seppeleen, joka maksaa 300 mk. Jokaisen osalle tulee 15 mk. Sen laskevat Maija-Liisa Tavola ja Eero Tokola. Kurki sanoi, että siinä täytyy olla suojeluskuntalainen ja lotta. Seppeleen toiseen silkin nauhaan kirjoitetaan kultakirjaimilla: *Nostaen viiriä vapauden, Kantaen kalpaa oikeuden. Astuit kuoloon pelkoa vailla, Taistelit taistosi sankarin lailla.*

Toiseen nauhaan kirjoitetaan *Viimeinen tervehdys Pentille kaipaavilta luokkatovereilta.*

Kurki sanoi, ettei mikään seppelä ole Pentille liian kallis. Eikä se varmaan olekaan. Sotilaspastorilta oli tullut hänen isälleen vielä erittäin kirje, jonka hän oli tuonut Kurjelle ja sen hän luki meille. Se oli erittäin kaunis kirje ja me kaikki melkein itkimme. Hän on todella ollut hyvä ja pelvoton sotilas ja kaikille esimerkiksi kelpaava. Viimeiseen asti hän on täyttänyt velvollisuutensa. Opettajat kunnioittavat hänen muistoaan jonkun muistohaston kautta ja rehtori toimittaa hautauksen. Hänet haudataan ensi tiistaina kello 2 päivällä.”

“Länsirintamalle kuuluu paljon uutta. Saksalaiset ovat hyökänneet tiistaita vasten yöllä Tanskaan ja Norjaan. Tanska on melkein kokonaan Saksan vallassa, sillä se antautui ilman vastarintaa. Norjassa on myöskin paljon paikkoja jo saksalaisten vallassa, vaikka he kyllä ovat tehneet vastarintaa. Saa sitten nähdä, miten tässä käy. Ihmiset ryntäävät kauppoihin ja ostavat kaikki, mitä ikinä saavat. Voi kamalaa tätä aikaa. Jumala Suomeamme suojelkoon!”

“Meidät on kutsuttu hautajaisiin”

“Sunnuntaina huhtikuun 14 p:nä. ...Se Pentin seppeleen muistolause muutettiin. Kun olimme ruotsintunnilla, niin Liisi heti alussa sanoi, että partiolaisilla on juuri sama muistolause. Kurki soitti heti kukkakauppaan. Partiolaiset olivat jo muuttaneet, mutta me muutettiin kanssa, kun saatiin mielestämme parempi. En nyt voi yhtään sitä muistaa,

mutta jos sitten muistan, kun tulemme haudalta, kirjoitan sen.”

“Meidät on kutsuttu hautajaisiin. Minulle soitti eilen Kaiponen ja käski tulla. Me kai kokoonnumme sinne pihaan ja menemme sieltä ensin haudalle. Minulla ei ole mustaa pukua, mutta panen lottapuvun.”

“Torstai huhtikuun 18:sta päivä. ...Nyt ovat ne hautajaisetkin jo ohi. En muista yhtään sitä muistolausetta. Se loppuu kuitenkin näin *“Siunattu lepo nyt olkoon myötäs. Luoja on siunaava sankarityötäs”*.”

Menimme siis puoli 2:n aikana Kaiposen pihaan. Siellä tuli heti Kaiponen ja Pentin veli Esko meitä tervehtimään. Vähää ennen kahta lähdime sitten menemään kohti kirkkoa. Kuljimme hautausmaahan jäljessä. Edellä Maija-Liisa ja Unto kantaen seppelettä. Pentin ruumista olivat kantamassa Bey, Eero ja Risto. Tällä kertaa laskettiin haudan lepoon neljän sankarin ruumiit.”

Huhtikuun 16. päivänä 1940 haudattiin Raahessa yhtä aikaa neljä talvisodan sankarivainajaa. Runsaslukuisen saattueen edessä kulkevat luntantti Vilho Kytökan-gas ja alikersantti Arvo Hedborg.

Sankarihautajaiset Raahessa.

(Kuvan om. Alpo Tuohinto)

Raahen sankarihaudan rauhaan siunattiin täällä toissapäivänä isänmaahan puolesta sankarikuoleman saaneet väpeli Jari Johan Sovion, sotilaiden Vilho Arvid Kallion ja Veikko Olavi Aho-salmen sekä vapaaehtoisen, keskkoululaisen Pentti Kaiposen tommajat. Kello 14 kokoontui ruumissaattue Peikkatorille, mukana myöskin Rintamamiesyhdistyksen sekä Raahen ja Saloisten suojeluskuntien lippuvartiot. Torvisoitto-kunnan soittaessa surusaatto kulki kirkon luo. Kantori Vilho Häkkinen soittaessa surumarssia kannettiin kiirettävästi kirkkoon alttarin eteen. Aluksi veisattiin yhteisesti virsi ”Mä että täältä erkanen, jonka jälkeen rehtori Eino Heinämaa piti ruumissaattajan, ottaen puheensa lähtökohdaksi Raamatun sanat ”Käyden ihkulaakson lävitse, tekevät he sen liitteiden maksu, ja aamusaade versoo sen siunauksellaan”, puhuen samalla lohdutuksen sanoja sureville omaisille. Kun Saloisten seka-kuoro oli esittänyt laulun, toimitti Saloisten kirkkoherra Lauri Ruskomaa väpeli Sovion sekä kirkkoherra A. Orkamaa Kallion, Aho-salmen ja Kaiposen ruumiitten siunauksen rehtori Heinämaan ja pastori Toivasen avustamana. Tämän jälkeen alkoi seppeleiden laskeminen kirstuille.

“Kirkossa puhui meidän ”reksa” ja ruumiit siunasi kirkkoherra Orkamaa. Kaikkien arkuille laskettiin paljon seppeleitä. Senjälkeen ne kannettiin hautaan. Tilaisuus oli hyvin vaikuttava ja kaunis ja varmaan se ei koskaan unohdu.

Haudalta menimme sitten kaikki yhdessä hautajaisiin. Siellä puhui Orkamaa ja laulettiin laulu *“Taivaassa, ratki taivaassa”*. Me istuimme kaikki siellä toisessa pienessä huoneessa. Saimme 5 kuppia kahvia ja mehua lasin. Sitten oli täytekaakkua ja monenlaista muuta pullaa. Lauloimme lopussa Pentin muistolle *“Jeesus johdata, tiemme kulkua”*. Sitten Kurki luki jostain lehdestä ja lopuksi lauloimme *“Sun haltuus rakas isäni”*. Sitten lähdimme kotiin. Kello oli jo puoli 9. Käteen saimme vielä ison rinkelin.

...Tänään meillä oli peräkkäin saksaa ja ruotsia... Välillä kävimme katsomassa Pentin hautaa. Kaikki kukat olivat säilyneet aivan hyvinä.”

Myöhemmin Hilikka muistaa, että nuoren sankarivainajan seppeleen nauhoihin valittu muistovärssy alkoi sanoilla: *“Tähän sankaripolkusi katkeaa, tästä tahdomme tietäsi jatkaa”*. Värssyn oli valinnut luokanvalvoja, lehtori Lyyli Kurki, jolle oman oppilaan menettäminen tällä tavoin oli kova isku.

Skandinavia joutunut suursodan pyörteisiin.

Saksalaiset miehittäneet Tanskan ja osittain Norjan.

Tanska allstunut ilman vastarintaa. Norjan helkon vastarinnan on Saksa murtanut.

Englantil ja Ranska ryhtyneet tukemaan Norjaa ja kuljettavat sene sotajoukkoja ja lentokoneita. Suuria mottiaisteja Norjan rannikolla käyty.

“Lumi ei ole vielä sulanut...”

“Vappuna toukok. 1 p:nä v 1940. Nyt iloitkaa, nyt laulakaa, niin kaunis taas on maa, mut kauniimpi se toivo on, min kevät kasvattaa: nyt vappu on, nyt vappu on, taas veikot laulakaa, niin että taivaan luhitibin tää laulu kajahtaa!

Niin - nyt on kesän ensimmäinen päivä. Siltä se näyttääkin, kun aurinko paistaa niin kauniisti, vaikka tämä kevät onkin tavallista kylmempi. Lumi ei ole vielä kaikki sulanut ja jäät on vielä meressä.

Meillä ei alakaan koulu ennen kuin ensi elokuun 1 p:nä. Se on nyt kouluhallituksen päätös. Saa nähdä, vieläkö se muuttuu. On se vaan ihana, ettei se nyt ala. Meillä on kyllä niitä tunteja joka toinen päivä 2 tuntia.

Meille tilattiin höyrypanimolta simaa 25 pullua. Sitä me ollaan nyt kitattu. Meillä ei ole itsellä tehtykään simaa, kun ei saanut sitruunia ja sokeriakin saa nyt niin hirveän vähän.

Tämä aika on nyt oikein huono. Saa nähdä milloin se loppuu. Siksi emme voi täysin rinnoin iloita kesänkään tulosta. Sitten yks iloinen tapaus. Meidän Tupu-Kaunikki poiki tänä aamuna. Molemmat voivat hyvin. Vasikka on oikein vikkellä. Tupu on pitemmän aikaa sairastanut jalkojaan. Toivottavasti se nyt paranee pian.”

“Nyt on leipäkin kortilla”

Vähitellen sotasairaala tyhjenee potilaista ja kaupunkilaisten elämä alkaa palautua entisiin uomiinsa.

“Sunnuntaina toukok. 5 p:nä. ...Perjantaina olin Sirkan ja Tarkiaisen Ainon kanssa elokuvissa. Siellä näytettiin elokuva, jonka nimi on “rikas tyttö”. Se oli hirviän kiva elokuva. Voi ko me naurettiin.”

“Lauantaina 1 p:nä kesäkuuta. ...Nyt on leipäkin kortilla. Sitä saa 300 g päiväksi. Kova kahvi ja sokeripula on nyt myöskin...”

“Maanantaina 10 päivänä kesäkuuta. Nyt sitä ei saa ollenkaan nim. kahvia. Jotain korviketta sitä kai vielä saa, mutta se on niin pahhaa ettei sitä paljo vihti juoda.

...Tämä maailma näyttää tulevan yhä hullummaksi. Nyt on Italiakin yhtynyt sotaan Saksan puolella ja Ranska ja Englanti näyttävät aivan häviävän. Saa nähdä, miten tässä vielä käy.”

“Ranska raukka menetti puolet maastaan”

Norjan armeija antautuu saksalaisille kesäkuun 10. päivänä 1940. Neljä päivää myöhemmin saksalaiset joukot marssivat Pariisiin. Neuvostoliitto aloittaa Liettuan miehityksen ja hyökkää seuraavaksi Latviaan ja Viroon.

“Sunnuntaina 30 p:nä kesäkuuta. Nyt on jo viikko juhannuksestakin. Elämä kulkee hiljaista latuaan. Ei sentään kovin hiljaista. Ranska on nyt solminut Saksan kanssa aselevon raskain ehdoin, joissa Ranska raukka menetti ainakin puolet maastaan. Englanti jatkaa taisteluaan Saksaa ja Italiaa vastaan. Romania on joutunut luovuttamaan suuria aloja maastaan Venäjälle ja Viro, Latvia ja Liettua ovat melkein sen vallassa. Hirveää se on tämä sota. Jospa se edes joskus loppuisi, että saatas taas kahviakin...”

Muuten täällä Raahessa on niin paljon siirtoväkeä, ettei näe paljonkaan tuttuja, kun kävelee kadulla. Anna on kovasti huolissaan paikkansa tähden, kun se on väliaikainen ja näitä paikkoja täytetään karjalaisilla opettajilla... Äiti lähtee huomenna Kannukseen...”

“Sunnuntaina 7 p:nä heinäkuuta. Ei meillä heinää ole vielä alettu tekemään, mutta tällä viikolla sekin kurjuus alkaa. Meidän Tähtikin loukkasi jalkansa. Jotenki se vaan nyrjähti. Perjantaina se ei tahtonut päästä millään kävelemään ja meillä viipy 2 tuntia hakemassa niitä. “Kääriäinen” (Iita) on käynyt sitä jalkaa käärimässä. Nyt se onkin jo melkein terve.

...Anna on menettänyt paikkansa. Hän on siitä niin surullinen. Ajatella, että meillä ei ole enää kuin 3 viikkoa kesälomaa, jos sitä nyt voi siksi sanoa. Voi, voi tätä kurjaa elämää.”

“Sunnuntaina 14 p:nä. No niin. Nyt se kamala heinätyö on alkanut. Hyvin onnettomasti tietenkin, sillä eilen jo kastui kamalasti heiniä ja huomenna meillä on aika urakka, jos vaan on poutaa. Tuulikki tulee kotiin huomenna tai ylihuomenna. Hyvähän se on, että tulee uusi heinä mieskin. Tänä vuonna tulee muuten vähän heiniä. Isä sanoikin, että pitäis hävittää lehmät, mutta äiti panee aina vastaan. Maito onkin nyt aika kallista maksaa 2:20 litra.

...Martilta saimme perjantaina taas pitkästä aikaa kirjeen. Hän aikoi koettaa päästä elok. alussa pois.

Ei se tämä maailman tilanne ala yhtään muuttua. Saksa ja Italia käyvät nyt yhdessä sotaa Englantia vastaan. Saamme yhä edelleen juoda kahvin korviketta, eikä sitäkään aina saa. Ens viikolla saa sokeria 1 1/2 kg yks henki, josta 1 kg pitää ottaa hienona sokerina.”

“Keskiviikkona, 31 p:nä. ...Anna lähti eilen aamulla Kiihtelysvaaraan, jossa hän on saanut sijaispaikan... Martti pääsee kokonaan pois “sodasta” ja tulee kotiin jo ens keskiviikkona.

Meillä alkaa siis huomenna koulu. Voi, kuinka se tuntuu kamalalta mennä sinne. Pitäisi hän meidän olla kyllä iloisia siitä, että saamme vielä käydä koulua vapaassa isänmaassamme. Kun muistan, kuinka ikävää minusta oli silloin, kun koulu syksyllä loppui ja saimme epämääräiseksi ajaksi jättää koulumme. Edessämme oli vain sota, emmekä tienneet, kuka meistä sen jälkeen vielä olisi elossa.

Ilmeellisesti auttoi Jumala meitä yli sodan kauhujen ja niin voitokkaasti taistelemaan monikymmenkertaista vihollista vastaan. Kunpa osaisimme olla Hänelle siitä kyllin kiitollisia.”

“Sitten rehtori piti puheen...”

“Sunnuntaina elokuun 4 p:nä. No niin, nyt se koulu on sitten alkanut... Luokkamme oli aikalailla erilainen kun sotasairaala aikana. Meillä oli penkkirikoukset. Lauoimme ensin laulun “*Riennä riemuin eespäin vaan*”. Koko sali kaikui laulusta, niin kovasti lauloimme. Sitten rehtori piti puheen. Hän alkoi sanoilla: “Siitä on tasan 8 kk. kun koulumme loppui ja paljon on sinä aikana ehtinyt tapahtua.” Sitten hän puhui kuluneesta kunnia-kaasta sodasta ja kuinka koululaisetkin olivat mukana, toiset jopa ase kädessä taistellen ja toiset muissa maanpuolustustöissä. Silloin tunsin itseni iloiseksi siitä, että minäkin olin voinut tehdä jotain yhteisen asian hyväksi. Hän jatkoi: “Mutta 2 koulumme oppilasta on antanut enemmän kuin me muut. He ovat antaneet henkensä isänmaan puolesta, nim. Antero Lehtinen ja Pentti Kaiponen.” Nousimme sitten seisomaan pidimme hiljaisen hetken näiden sankarien kunniaksi. Sinä aikana soitti kanttori Soini harmoonilla hiljaa: “*Vaipuos helmaan synnyinmaasi armaan. Sen, mitä etsit, löysit sinä varmaan. Myrskystä rauhan, leppoisan ja lauban, saavutit varmaan.*”

Se tuntui todella vaikuttavalta ja minulle tuli ainakin aivan kyyneleet silmiin. Sitten rehtori puhui vielä Suomen jälleenrakennustyöstä ja miten koululaisetkin voivat olla siinä mukana tunnollisesti tehden koulutyönsä.

Meidän luokkamme on muuten samanlainen paitsi yksi poika on tullut lisää Sortavalan lyseosta. Hänen nimensä on Jouko Toiviainen. Aika hiljainen poika muuten.”

Juoksuhaudat odottavat?

Syyskuun 16 päivänä 1940 Hilikka kirjoittaa päiväkirjaansa suositun "Elämää juoksuhaudoissa"-laulun sanat. Samana päivänä siihen saakka Euroopassa riehuvan sodan ulkopuolella pysytellyt Yhdysvallat määrää voimaan yleisen asevelvollisuuden....

Elämää juoksuhaudoissa
I Taistoihin tiemme kun käy,
missä luottien sävelet soi.
Emme tienneet silloin kun
läksimme, kuka koskaan palata voi.

II Elämä juoksuhaudoissa on
meille käskynä vain kohtalon
ja kenties matkamme määrä
sodan melskeisiin kadota on.

III Päivä kun yöksi vaihtui jo
tuli levoksi pien tuokio
Ovat unehen vaipuneeet kaikki
missä lämmön suo nuotio.

IV Minä sinua taas oottelen
näin poskellas kyyneleen.
Vaikka taiston kentälle jäisin
sinun kuvasi on viimeinen.

Uuteen sotaan

Syyskuun 22. päivänä 1940 Berliinissä allekirjoitetaan Suomen ja Saksan välinen kauttakulkusopimus, joka sallii saksalaisten joukkojen kuljetuksen Suomen alueen kautta. Monet kansalaiset aavistelevat jo, että vallitseva rauhantila on sittenkin väliaikainen.

Raahen keskikoulussa tiivistetään opiskelutahtia, ja Hilikkakin käy sodan keskeyttämän viidennen luokan ennätysvauhtia loppuun. Lokakuun ensimmäisenä päivänä hän siirtyy harvenneen toverijoukkonsa kanssa kuudennelle luokalle. Poikia on jäljellä enää kaksi. Luokka opiskelee vahtimestarin huoneessa, sillä koulun yläkerta toimii edelleen sotilaiden majoitus-tiloina.

Kansalaisten pahat aavistukset käyvät toteen, ja jatkosota alkaa kesäkuun lopussa 1941. Loputkin kaksi poikaa Hilkan luokalta matkaavat rintamalle. Takaisin heistä palaa vain toinen. Kohtalo oli määrännyt ruukkilaisen lääkärin pojan, Heikki Kerppolan, antamaan henkensä isänmaan puolesta.

Kesäkuussa -42 Hilikka liittyy jäseneksi varsinaiseen Lotta Svärd-järjestöön. Aluksi hän toimii keräys- ja huoltojaostossa, jonka tehtävänä on kerätä varoja *sotaorpojen, invalidien, kirkon ja Karjalan* hyväksi. Myöhemmin Hilikka käy lääkintälottakurssin ja saa kaupungista oman korttelin huolehdittavakseen. Tämä määräys kestää aina sodan loppuun saakka.

Keskikoulun VII luokka
vuonna 1943. Hilikka Hal-
lanoro takarivissä kolmas
oik.

Yhteisellä asialla

Hilkan Martti-veli taisteli jatkosodassa Uhtuan suunnalla ja haavoittui vaikeasti Pistojoen ankarissa taisteluissa. Sodan jatkuessa Hilkkakin olisi halunnut lähteä lottatyöhön lähemmäksi rintamaa, mutta päätti sittenkin jäädä kotiin. Olihan perheestä jo niin monta tytärtä isänmaan palveluksessa kaukana kotoa. Hänen vanhin sisarensa työskenteli Kiestingin suunnalla kentäsairaalassa, toinen sisar vastaavassa tehtävässä Uhtualla ja kolmas sairaanhoito-oppilaana Aunuksessa. Siskoksista neljäs toimi muonittajana Sallassa. Hilkan ohella vain kuopus Sirkka pysyi vanhempien luona Raahessa.

Kumpikaan Hallanoron vanhemmista ei millään tavoin vastustanut tyttärensä osallistumista isänmaan hyväksi tehtävään työhön, vaikka elivätkin jatkuvasti pelko sydämessään. Nuoret naiset taas kokivat velvollisuudekseen olla mukana yhteisellä asialla niin paljon kuin mahdollista.

Hilikka kirjoitti ylioppilaaksi viimeisenä sotakeväänä 1944. Myöhemmin hän suoritti ammattitutkinnon Valtion Rautateillä ja työskenteli sen jälkeen VR:n palveluksessa aina eläkeikään saakka. Työvuosia hänelle kertyi kaikkiaan yli neljäkymmentä. □

MAANPUOLUSTUS VELVOITTA

*Tänä vakavana aikana koottakoon
kaikki hyvät voimat isänmaan hyväksi.
Kansamme eheys on maamme paras turva.*

**Yksityisyrittäjien Oulun Aluejärjestö.
Oulun seudun Kauppiasyhdistys r.y.
Raahen Yksityisyrittäjät r.y.**

Raahen Seutu talvella 1939-40

Ruotsi voitti 2—1 jäähallomaaottelun.

**ANKARAN PAKKASEN VUOKSI
OLI VAIN PUOLI STADIONIA
LÄSNÄ.**

Suomalaiset pelaajat suuren
osuion kohteena.

Sunnuntaina pelattiin Tukholman stadionilla sota-ajan jääpallomaaottelu Ruotsin ja Suomen joukkueiden välillä. Ottelun päätarkoituksena oli kuitenkin edistää rahojen hankkimista Suomen Punaiselle Ristille. Ruotsin kuningas kunnioitti tilaisuutta läsnäolollaan ja kohotti ennen ottelua eläköönhuudon Suomelle.

Tukholmassa oli luja pakkanen, pelin alkaessa 18 astetta, ja tästä kai johtui, ettei stadionilla ollut kuin puoli katsomoa, joskin kaikki liput oli myyty loppuun. Ei tuullut juuri ollenkaan, mutta aamulla oli pyryyttänyt, ja lunta tuli hieman ottelunkin aikana. Jää oli hyvässä kunnossa.

Peli alkoi ruotsalaisten hyökkäyksin, joihin suomalaiset pian vastasivat, mutta peliote oli useita minutteja hapuilevaa molemmin puolin.

Parinkymmenen minuutin kuluttua ruotsalaiset saivat ensimmäisen maalin. Toisella aikapuolikollalla lisäsivät ruotsalaiset maaliilukuaan yhdellä, mutta saivatpa meikäläisetkin yhden maalin. Mutta enemmän maalit jäivät tekemättä, niin että ottelun lopputulokseksi jäi Ruotsin voitto 2—1 (1—0).

Yleisö ryntäsi stadionille, ympäröi pelaajat ja lauloi virren "Jumala omi linnamme". Hurraa-huutoja Suomelle ja suomalaiset pelaajat kannettiin kultatuolissa pukeutushuoneeseen.

Kultaesineiden luovutus

**jatkuu vilkkaana kautta
maan.**

Kultaesineiden luovuttaminen jatkui eilen kaupungeissa kuin maaseudullakin yhtä vilkkaana kuin edellisinäkin päivinä. Helsingissä on kolmen ensimmäisen keräyspäivän aikana luovutettu noin 5000 kultasormusta. Kun yleisön tahoita ollaan ainakin jossain määrin epä-tietoisia siitä mihin tarkoitukseen näin hankitut varat käytetään, ilmoittaa kultaesineiden keräystoimisto, että kaikki luovutetut kultaesineet annetaan kaikissa jakelupaikoissa suoraan Suomen Pankille, mikä puolestaan toimittaa siten kootut varat puolustusministeriön käytettäväksi sen määräämällä tavalla.

Sormuseräys Raahessa.

Sormuksia ja muita kultaesineitä oli täällä Raahessa eilen pankkien sulkemisaikaan mennessä jätetty seuraavasti: Kansallis-Osake-Pankkiin 55 kpl. sormuksia ja yksi naisten kultainen taskukello. Oy. Pohjoismaiden Yhdyspankkiin 70 kpl. sormuksia, kultainen ranneketju, sormustin ja kellonperät, Raahen kaupungin Säästöpankkiin 31 kpl. sormuksia ja kultainen naisten taskukello sekä Pohjolan Osake-Pankkiin, jonne oli vasta edellisenä päivänä saatu tarvittavat kuittivihot, toistakymmentä kappaletta sormusta.

Täten ilmoitetaan kaupunkilaisille, että Raahen kaupungin Västösuoje-lautakunnan tekemän päätöksen mukaan annetaan

ILMAHÄLYYTYS

Raahen kaupungissa palosireenin lyhyillä 5 sek. kestäville äänimerkeillä sekä kaikkien teollisuuslaitosten y.m. yhteiskäyttöisillä sireenien huudoilla. Pimeän aikana on tällöin huotehdittava siitä, että kaikki akkumat y.m. peitetään valoa läpäisemättömällä verhoilla ja ulkonolevat valot sammutetaan. Vasta sitten kun ilmasaara on ohj, annetaan palosireenillä merkki tästä yhtämittäisillä pitkillä sireenin äänimerkeillä.

Raahen kaupungin väestösuoje-lautakunta.

Käikkien Raahen kaupungissa asuvia 18—16 vuotiaita sekä yli 42 vuotiaita henkilöitä kehoitetaan saapumaan torstaina t.k. 12 p:nä klo 18 Raahen ak. talolle saamaan ohjeita noudatettavista väestösuoje-luomääräyksistä.

Raahen kaupungin väestösuoje-lautakunta.

Kaupunkien menot

**lisääntyneet tänä vuonna yli 16 ja
kauppaloiden menot yli 14
prosentilla.**

Suurimmat menot asukasta kohti ovat
Sortavalassa ja pienimmät Raahessa.

Kunnallisessa keskuslaitosissa (2,560,6)	Joensuussa 14,5 pros.
on nyt valmistunut yksityiskohtai-	(3,122,7)
nen selvitys kaupunkien ja kauppa-	Hämeenlinna 12,3 pros.
loiden menoista kuluvana vuonna.	(2,475,8)
Sen mukaan on kaupunkien meno-	Loviassa 9 pros.
arvioiden loppusumma yhteensä	(1,656,9)
2,099,218,216 mk. ja kauppaloiden	Tammisaarissa 15,9
menoarvioiden loppusumma yht.	pros. (1,711,6)
	Käikkäläisessä 10,1
	pros. (2,326,9)
	Uusessa kaupungissa 10,2
	pros. (2,177,9)
	prosentilla 7,7 pros. (1,124,3)
	R a a h e s s a
	6 pros. (941,5)
	Maarinhämeenissä

RAAHEN KAUPUNGIN SÄÄSTÖPANKKI

maksaa korkeimman talletuskoron.

Harkittu säästäväisyys on koko kansakunnan
ylin hyve.

Lottana pimennetyssä kaupungissa

Suojeluskuntien rinnalle vuonna 1921 perustettu naisten vapaaehtoinen maanpuolustusjärjestö Lotta Svärd sai nimensä Vänrikki Stoolin tarinoiden urhean naishahmon mukaan. Suurimmillaan järjestö oli talvi- ja jatkosodan aikana, jolloin siihen kuului kaikkiaan 150 000 lottaa ja 50 000 pikkulottaa. Raahen lottasastossa toiminut Aura Kallio (o.s. Halmetsalo) muistaa hyvin, miten lujille Suomen naiset sota-aikana joutuivat. Yhtä hyvin lottatyössä mukana olleet kuin kotipiirissä ahertaneet perheenäidit.

Suojeluskunnan
tyttöosasto v.
1934. Kuvan
omistaja Aura
Kallio takarivis-
sä ensimmäinen
vasemmalta.

Suomen naisten työmäärä alkoi lisääntyä jo ennen talvisotaa, sillä miehiä tarvittiin Karjalan kannaksella linnoitustöissä. Aura Kallio opiskeli tuohon aikaan Raahen Porvari- ja Kauppakoulussa.

– Jonkinlaista vaaran tuntua oli tietysti ilmassa, mutta emme me nuoret koululaiset osanneet mitään sotaa aavistella. Ei sellaisista asioista koulussa edes keskusteltu, hän kertoo.

Marraskuun lopussa -39 sota sitten syttyi, ja Raahen pikkulottiin jo vuosikymmenen alussa liittynyt Aura sai pian lottasastoltaan työmääräyksen. Hänen ensimmäinen tehtävänsä oli toimia kirjurina hevostenottolautakunnassa, jonka toimitilat olivat työväentalolla.

– Muistan, että ulkona satoi silloin räntää ja koko talo oli hyvin kylmä. Meitä nuoria lottia istui pitkä rivi pöytien takana vanhempien lottien ja upseerien valvovan silmän alla. Isännät olivat saaneet etukäteen kirjeen, jonka kanssa he sitten tulivat työväentalolle. Me kirjoitimme jokaisesta luovutettavaksi määrätystä hevosesta kuitenkin, johon merkittiin tarkasti, minkälaisesta hevosesta oli kysymys. Hevoset otettiin myöhemmin näiden kuittien perusteella.

Kovin mielellään omistajat eivät hevosistaan luopuneet, mutta mikäpä siinä auttoi. Hevosia tarvittiin kipeästi armeijan kuljetuksiin. Isäntien talleja ei kuitenkaan tyhjennetty kokonaan, vaan osa hevosista jätettiin tilojen töihin.

Työtä yötä päivää

Raahessa alkoi liikkua entistä enemmän sotaväkeä ja lotilla riitti työtä heidän muonituksessaan. Illat kuuluivat sotilaita varten perustetuissa kanttiineissa, joita oli perustettu ympäri kaupunkia: kauppakoululle, Raaheelaan, sairaalaan, seminaarille ja keskuskoululle.

Pian sodan syttymisen jälkeen kaupunkiin alkoi tulla myös karjalaista siirtoväkeä. Tulijoiden joukossa oli paljon väsyneitä ja nälkäisiä lapsia. Lotat olivat rautatieasemalla evakkoja vastaanottamassa ja tarjosivat heille lämmintä ruokaa asemalle pystytetystä kenttätehtäimestä. Suurten patojen käsittely kävi nuorilta lotilta tottuneesti, olivathan he jo rauhan aikana toimineet muonittajina mm. suojeluskuntien urheilukilpailuissa.

Sotatalvi 1939–40 oli kaikkialla maassa ennätyskylmä. Kirjeet rintamalta kertoivat, että Karjalan kannaksellakin pakkasmittari hipoi lähes viittäkymmentä astetta. Raahessa kaikki kynnelle kykenevät lotat kokoontuivat säännöllisesti käsityöiltoihin, joissa he myöhään yöhön kutoivat sukkaa, vanttuita ja päähineitä lähetettäväksi rintamalla paleleville sotilaille. Käsitöitä tehtiin myös monissa yksityiskodeissa.

Mallisuunnittelussa otettiin huomioon ajan vaatimukset. Etulinjan miehen vanttuit esimerkiksi poikkesivat tavallisista tumpuista siinä, että niissä oli peukalon lisäksi myös paikka liipasinsormelle.

Aura Kallio muistaa, että lottaosastoissa oli tarkka hierarkia, eivätkä parikymppiset lottatyöt olleet suinkaan asteikon yläpäässä.

– Meitähän hyppyttiin kovasti ja annettiin tehtäväksi kaikkein raskaimmat työt. Saatiin siivota ja tiskata ja mitä milloinkin. Joskus kotiin tullessa olin niin poikki, että äiti määräsi, että “nyt se on loppu!” Mutta kun aamu valkeni, niin ei muuta kuin ylös sängystä ja taas sitä menttiin. Ensin päiväksi siiviilityöhön ja sitten illaksi ja yöksi lottahommiin. Ei siinä paljon levähtää ennättänyt, mutta onneksi sitä nuorena jaksaa mitä vaan!

Talvisota päättyi kestettyään tarkalleen 105 päivää. Alkoi lyhyeksi jäävä rauhan aika. Kaupunkilaisilta se kului, miten kului, korttiannosten varassa.

Sota jatkuu

Keväällä -41 suojeluskunnan omistaman Rientolan kentälle alettiin kerätä asekuuntoisia miehiä, jotka kuljetettiin kuorma-autoilla itärajan pintaan. Kesän tullessa Aura sai taas komennuksen kirjuriksi hevosten ottoon. Tällä kertaa työ suoritettiin Mettalanmäellä, eikä se ollut edellisestä kerrasta ainakaan helpottunut. Tilojen nuoret miehet oli järkiään kutsuttu asepalvelukseen, ja vanhoille isännille oli entistä vaikeampaa luopua vähistä hevosistaan.

Suomen armeija oli kuitenkin jo matkalla itään, joten selvää oli, että maaseudun naiset joutuisivat tekemään peltotyöt lähestulkoon ilman hevosia.

Raahen perustettiin myös jalkaväen koulutuskeskus.

– Muistan aina, miten ne sotilaat marssivat aamuisin kotimme ikkunan alta vänrikki Timosen johdolla. Yleensä ne menivät Pattijokea kohti ja lauloivat hirveästi. Sitten sekin laulu

Aura Kallio

loppui, kun nämäkin nuoret miehet vietiin rintamalle.

Siviiliväestöllä oli puutetta kaikesta, niinpä kaupunkilaiset komennettiin eräässä vaiheessa maalle aputöihin. Jokainen aikuinen määrättiin hakkaamaan vähintään kuutio polttopuita tulevan talven varalle.

– Kävin minäkin jossakin Pattijoen metsässä mottitalkoissa. Äiti ja isä lähtivät mukaan auttamaan, eihän siitä muuten olisi kaupunkilaistytöltä mitään tullut!

Raahelaiset kunnostautuivat näissä kuuluisissa mottitalkoissa niin, että kesällä 1943 he olivat tehneet halkoja kaikkiaan 1850 kuutiota, mikä määrä ylitti asetetun tavoitteen 14,5 prosentilla.

Maan asekuuntoiset miehet vietiin sotaan niin tarkoin, että jo neljätoistavuotiaat kaupunkilaispojat joutuivat astumaan aikuisten saappaisiin. Kuka meni postikonttoriin, kuka konepajalle aseteollisuustöihin. Postit, pankit, kaupat ja virastot toimivat niin hyvin, kuin niissä olosuhteissa kykenivät. Poikkeuksellisesta ajasta huolimatta kaupunkilaiset pyrkivät elämään niin normaalia elämää kuin mahdollista.

Pimennetty kaupunki

Sitä mukaa kun suomalaiset joukot etenivät kauemmaksi itään, karjalainen siirtoväki alkoi palailla evakosta takaisin kotikonnuilleen. Aurakin sai työmääräyksen Karjalaan, Salmassa sijaitsevaan jälleenrakennustoimistoon hoitelemaan kotiinpalaavien asioita. Saapuessaan asemapaikkaansa hän järkyttyi näkemästään.

– Se oli niin perusteellisesti hävitetty kylä, että vain muutama talo oli pystyssä. Kirkostakin oli enää puolet jäljellä, hän muistelee.

Salmassa oleskelunsa ajan Aura asui erään onnekaasti pystyyn jääneen talon kamarissa. Vapaa-aikanaan hänellä oli tapana käydä kävelyllä lähimetsissä, missä sodan jäljet olivat selvästi näkyvissä. Nuori lotta törmäsi tuon tuostakin hautaamatta jääneiden venäläissotilaiden luurankoihin. Sellaiseenkin oli sota-aikana pakko tottua.

Aura palasi Raaheen vuoden -43 aikana ja jatkoi lottatyötä kotirintamalla. Kanttiinit kaupungissa toimivat edelleen ja käsityöillat jatkuivat entiseen tapaan. Sotasairaalassa lääkintälotat tekivät ymmyrkäksiä päiviä. Kaupunkilaisten mieliä olivat omiaan masentamaan tiuhaan toistuvat sankarihautajaiset. Liian monet omaiset saivat hakea rautatieasemalta puuarkussa lepäävän sankarivainajan.

Iltaisin kaupunki oli aavemaisen synkkä, sillä pommitusten varalta kaikkiin taloihin oli asennettu pimennysverhot. Vartijat kiersivät kaduilla tarkistamassa, ettei valoa näkynyt missään.

Raahen varuskorjaamon lottia syksyllä -42, vas. Vieno Hirvi, Aili Saarela, Elina Kiiskilä, Elli Korsu ja kuvan omistaja Anna Johansson ovat juuri palanneet mottimetstä. Näihin aikoihin jokaisen täysi-ikäisen kaupunkilaisen piti käydä tekemässä talven varalle metri koivuhalkoja. (Kuvan om. Anna Fingerroos).

Ilmahälytyksen kiiriessä asukkaat riensivät etsimään suojaa. Auran kotiväki kiirehti yleensä Pitkänkarin tai Saloisten metsiin.

– Kerran kirkkaalla kuutamolla venäläinen pommikone pääsi päälle ja pudotti pomminsa Lehmirannalle. Se ei onneksi saanut aikaan muuta kuin ison roopin, mutta sitäkin käytiin monta vuotta joukolla ihailemassa.

Uusi aika

Talvi -44 oli kylmä. Vähäinen lämpö karkasi kaupunkitaloista siitäkin syystä, että määräysten mukaan keväällä poistettuja tuplia ei saanut syksyllä laittaa takaisin ikkunoihin. Näin vuosikymmenien jälkeen Auraa moinen määräys hymyilyttää.

– Ajattelivat varmaan, etteivät kaikki lasit säry pommitusten aikana, mutta olisivathan ne menneet säpäleiksi siellä varastossakin!

Radiota kuunneltiin koko ajan niissä taloissa, missä sellainen sattui olemaan. Vihdoin saatiin kuulla eetteristä kaivattu tieto sodan päättymisestä. Kului kuitenkin vielä melkoinen tovi, ennen kuin miehet pääsivät palaamaan rintamalta koteihinsa. Sen jälkeen ihmiset alkoivat taas totutella sodanjälkeiseen elämään.

Aura Kallio oli vuonna 1993 mukana perustamassa Raahen suojeluskuntapiirin ja lottien perinnekiltaa. Hän on osallistunut aktiivisesti myös lottamuistomitalien hankkimiseen sodan aikana lottatyössä olleille naisille. Hän on iloinen siitä, että kotirintamanaistenkin työ on vihdoon saanut tunnustusta osakseen.

– Maaseudun naiset joutuivat paljon kovemmalle kuin me kaupunkilaiset. Hehän joutuivat hoitamaan kodin ja lapsien lisäksi vielä yksin kaikki mautilojen työtkin! Aura Kallio muistuttaa. □

Kenraali Lasse Wächter on kiinnittänyt Lotta Svärdmerkin Rauha Keskitalon rintaan v. 1993. (Kuva O. Swanlung)

Koulupoikana kotirintamalla

Sodan tuulien puhaltaessa pikkukaupunkiin muuttui tuolloin kymmenvuotiaan Esko Suomelan elämä täysin. Hän asui perheineen silloisella seminaarin alueella, mihin sotien välillä perustettiin ensin jalkaväen koulutuskeskus ja myöhemmin vielä sotasairaala. Esko tovereineen seurasi molempien toimintaa sellaisella mielenkiinnolla, että toisinaan koulunkäyntikin tahtoi jäädä vähän sivuseikaksi. Palokunnassa elämäntyönsä tehnyt Suomela muistaa hyvin myös talvella -44 tapahtuneen Raahen pommituksen – ja on edelleen sitä mieltä, että kaupunki säästyi silloin vain korkeimpien voimien ansiosta.

Vuonna -29 syntynyt Esko Suomela muistelee, että seminaarin seutu, jossa nykyisin sijaitsee ATK-oppilaitos, oli ennen vanhaan kuin oma maailmansa.

– Se oli jollakin tapaa eristetty muusta kaupungista, oikein rajattu ja aidattu alue. Me siellä asuvat olimme kaikki kuin yhtä suurta perhettä: oli johtaja Helle perheineen, oli kaksi johtajartarta, opettajattaret, talonmies, vahtimestari ja muuta henkilökuntaa.

Seminaarilaiset, eli opettajainvalmistuslaitoksen oppilaat, eivät itse asuneet opinahjonsa alueella, vaan vuokralla ympäri kaupunkia. Siihen aikaan puhuttiinkin yleisesti, että raahelaisilla oli kaksi tärkeää toimeentulolähdettä, talvella semiskat ja kesällä lehmät!

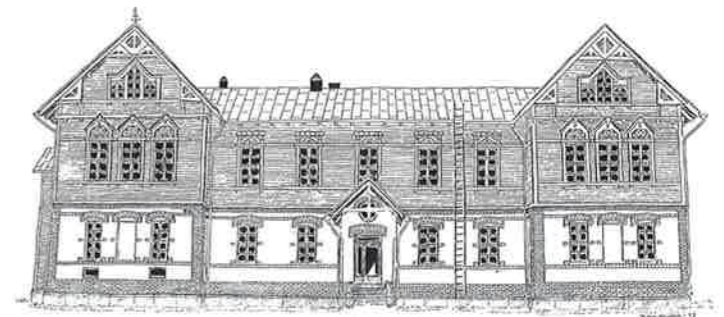
Eskon isä työskenteli seminaarilla talonmiehenä. Äiti puolestaan teki työtä isän rinnalla ja piti huolta perheen kasvavasta lapsikatraasta. Lapsia Suomeloille siunaantui kaikkiaan yhdeksän.

Sota muutti kaiken

Esko aloitti opintiansä vuonna -36 seminaarilaisten harjoituskoulussa, eli “mallikoulussa”, joksi sitä tuohon aikaan kutsuttiin. Hän suoritti semiskojen valvonnassa vielä neljännenkin luokan, mutta viidennen alkaessa koulu joutui “evakkoon”. Silloin elettiin välirauhan aikaa ja puolustusvoimat perusti seminaarin alueelle jalkaväen koulutuskeskuksen, sotilaskielellä Jv KoulK 15. Pihaväen sallittiin jäädä koteihinsa asumaan, mutta semiskat ja koululaiset siirrettiin jatkamaan opintojaan muualle.

Eskon isä oli vapaussodan veteraaneja, mutta hän yritti silti lähteä mukaan vielä jatkosotaankin yhdessä vanhimman poikansa kanssa. Ikämiehenä hänet palautettiin kuitenkin muutaman viikon kuluttua takaisin kotiin. Kuusitoistavuotias Jaakko sen sijaan hyväksyttiin vapaaehtoisena isänmaan palvelukseen.

Perheen nuoremmillekin pojille koittivat jännittävät ajat, kun he pääsivät seuraamaan kiintoisia kotirintaman tapahtumia aivan vierestä.

Raahen seminaarin alueella sijainnut “mallikoulu”. Piirros Julius Wilkko 1993.

– Sota muutti täysin koko seminaarialueen. Sen ilmapiiirihän oli ennen vähän vakavanoloinen ja kuri ankara. Sotilaat toivat mukanaan aivan toisenlaista säpinää!

Koulutuskeskuksen majapaikaksi muuttuneelle mallikoululle kutsuttiin nuorukaisia kaikkialta Pohjois-Suomesta aina Sodankylää myöten. Vastikään päättynyt talvisota oli vienyt paljon miehiä ja armeijalla oli kiire kouluttaa uusia tilalle.

– Se oli sellaista normaalia sotilaskoulutusta: asentoa, lepoa ja taakse poistumista. Pitkänkarin metsään oli kaivettu oikein juoksuhaudatkin. Sotilaat kävivät harjoittelemassa myös rautatien takana Märijännyksessä.

Pientä pisnestä

Ajan tavan mukaan Esko ja hänen toverinsa kuuluivat Raahen sotilaspoikiin ja harjoittelivat Märijännyksen maastossa siinä kuin isommatkin. Paikka sijaitsi nykyisen Mestauskallion alueella ja oli siihen aikaan vielä ketovainiota.

– Meillä oli kiväärin mukana ja niillä ammuttiin itse kukin vuoron perään. Sitten iltaisin pidettiin pikkulottien kanssa iltamia, leikittiin piirileikkejä ja laulettiin kovasti.

Alun toisellakymmenellä olleet pojat viettivät tietenkin kaiken liikenevän aikansa koulutuskeskuksen liepeillä.

– Pihalla oli kenttäreitti ja me ruukattiin mennä kipot kourassa sotilaitten joukkoon ruokaa jonottamaan. Ja saatiinkin sitä joka kerta. Samalla tehtiin pientä pisnestä: kerättiin sotilailta hernekeitosta ryöttyneet pakit ja pestiin ne. Maksuksi saatiin kymmenpennisiä ja niillä tienesteillä minäkin ostin itelleni kerran hyvät rattisuukinttaat.

Monet alokkaista olivat hyvin nuoria ja koti-ikävä vaivatessa he tapasivat tulla iltaisin kyläilemään talonmiehen asuntoon.

– Poikia istui meillä monesti neljä-viisikin yhtä aikaa ja äiti antoi niille usein syötävää. Äiti oli maanmainio leipuri ja osasi leipoa niistä vähistä korttiannoksistakin tosi hyvää leipää.

Täisauna tarpeen

Ikävä kyllä perhe sai sotilailta myös ”palautetta” leivistä.

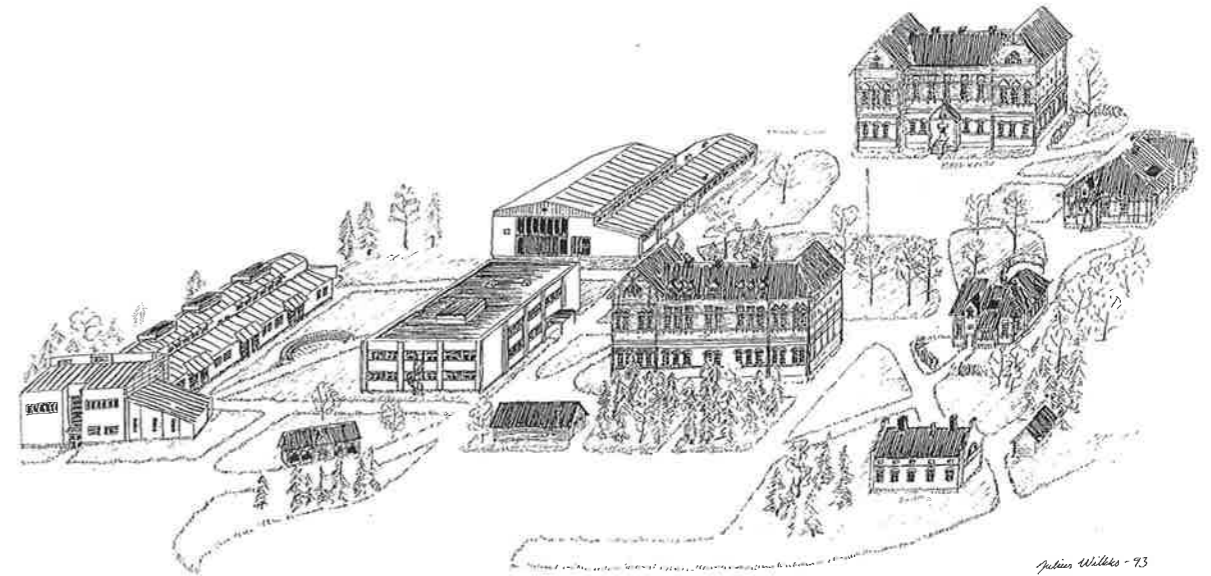
– Sitä tuli kolmea eri sorttia: luteita, täitä ja russakoita. Villapuseron kun hylkäsi illalla tuolille, löysi sen aamulla lattialta. Oli lähtenyt yöllä liikkeelle. Russakat taas olivat semmoisia, että ne kertyivät aina hellan eteen. Monesti heräsin yöllä siihen läpsytykseen, kun äiti oli äkkiä sytyttänyt valot ja tallasi niitä kengillään kuoliaaksi.

Sitä ei tarvinnut arvuutella, mistä ötökät olivat peräisin. Alokkaitten makuusijat olivat isoissa luokissa, ja kun kolmekymmentäkin miestä saattoi maata vierä vieressä, hygieniaapuoli oli väistämättä vähän sitä sun tätä.

– Sotilaita varten oli merenrannassa oma täisauna. Alusvaatteita korvennettiin siellä löyly-

Esko Suomela (kesk.) ikuistettuna yhdessä veljensä Eeron (oik.) ja ystävänsä Ris-to Haikaran kanssa vuonna 1939.

Seminaarin alue. (Piirros Julius Wilkko)

sä, niin että täitä tippui alas ropisemalla. Vaan ainahan niitä tuli uusia.

Pihaväellä oli onnekseen oma sauna. Tosin senkin pesutupa, alakööki, oli koulutuskeskuksen käytössä. Köökin suurissa muuripadoissa valmistettiin sotilaille ruokaa. Mallikoulun eli nykyisen Pitkänkarin koulun takana metsän siimeksessä sijainnut seminaarin makasiinirakennus oli sekin luovutettu puolustusvoimien käyttöön. Se toimi armeijan hevostallina.

Seminaarista sotasairaala

Hyörinä seminaarin alueella lisääntyi entisestään, kun sen päärakennukseen perustettiin sotasairaala rintamalta tuotuja haavoittuneita varten. Talon seinästä löytyy vielä tänäkin päivänä asiasta kertova kyltti. Vastaavanlainen sairaala oli toiminnassa myös kaupungin keskuskoululla. Sen lähistöllä oli lisäksi pienempi sairastupa koulutuskeskuksen alokkaita varten.

Esko muistelee, että keskenkasvuisten perspektiivistä katsoen seminaarin sairaala oli kamilan suuri laitos. Luokista oli tehty potilashuoneita ja voimistelusalit oli muuttunut keittolaksi.

Tapahtumia alueella riitti.

– Samalla kun pyörittiin siellä ympäriinsä, toimiteltiin kaikenlaista lottien käskyläisinä. Minä olin usein lähettinä keskikoulun sairaalan ja seminaarin sairaalan välillä. Olinpa kerran mukana leikkauksessakin. Satu juuri olemaan seminaarin leikkaussalissa, kun kuulin lääkärin sanovan, että nyt pitäisi saada jostakin katkaisuvehkeet, jolla saisi sormuksen poikki. Minä keksin lähteä alakertaan hakemaan kirvesmieheltä hohtimia. Niillä lääkäri sitten leikkasi sormuksen pois haavoittuneen sormesta.

Esko muistelee, että haavoittuneet sotilaat tuotiin sairaalaan linja-autoilla. Tulijoiden vammautumistaso oli sellainen, että he kestivät kuljetuksen. Joskus mukana oli myös paripotilaita.

Evakot tulevat

Oli sota tai ei, koulua oli silti käytävä. Semiskat opiskelivat ja opettivat lapsia väliaikaisissa tiloissa eri puolilla kaupunkia. Viimeiset jatkuoluokat Esko kävi ”poikien kansakoulussa”, jota

pidettiin Pekkatorin liepeillä, nykyisen kouluviraston tiloissa. Oppitunnit olivat iltaisin kello 18–20, mutta tämäkin parituntinen tuntui pojista joskus turhan pitkältä.

– Keskiyö oli sotilaitten elokuvapäivä. Silloin me ruukattiin kääntää luokassa kelloa varttitunti eteenpäin. Kun se sitten näytti kahdeksaa, me päästiin pois ja pinkaistiin Pekkatorin läpi Bio Huvimyllyyn. Mentiin sitten muina miehinä elokuvaan jonottavien sotilaitten sekaan. Päästiin sillä konstin ilmaiseksi kuviin. Ja ehdittiin hyvissä ajoin.

Esko muistelee, että poikien iäkäs opettajatar saattoi joskus nukahtaa katederille omia aika- jaankin. Silloin he jättivät hänet muitta mutkitta siihen ja lähtivät kotiin. Olipa kello mitä hyvänsä.

Parin vuoden kuluttua ajat muuttuivat jälleen, kun koulutuskeskus ja sotasairaala lakkasivat toimimasta. Sotilaat lähtivät, mutta heidän tilalle tulivat evakot.

– Siirtolaisia oli seminaarilla yhteen aikaan melkein saman verran kuin aiemmin sotilaita. He tulivat Uukuniemeltä, Sortavalasta ja muualta Karjalasta. Muistan ainakin Arvi Lötjösen, puutarhuri Ville Hirven ja erityisesti Saastamoisen Aatun, jonka kanssa oltiin samoja iäkiä. Soitettiin yhdessä sotilaspoikien torvisoittokunnassakin.

Aatusta Esko sai itselleen oikein hyvä kaverin ja olisi mielellään tavannut tätä myöhemminkin. Poikien yhteys katkesi kuitenkin siinä vaiheessa, kun evakkoja ryhdyttiin sijoittamaan ympäri Suomea.

“Tulet loiskaa sillan päässä!”

Vihollisen pommikoneetkin löysivät lopulta tiensä Raaheen saakka. Kaupunkia pommitettiin tarkalleen 12.2.1944.

– Se oli lauantaiehtoo ja meidän perheellä oli saunavuoro kuudelta. Oltiin juuri hilipastu kotiin, Eero-veli, Elina-sisko ja minä. Siinä kuivateltiin ja puettiin, kun ulkoa kuului äkkiä aikamoiset jysäykset. Ajateltiin, että mitä hirviää nyt tapahtuu ja juostiin pihalle.

Suomelan perheen vanhemmat olivat sillä hetkellä saunassa. Isä oli jo kylpemisensä kylpenyt ja puseskeli parhailaan saunakamarissa. Äiti oli vielä saunan puolella ja saunottaja Iida Haikara oli alkanut vähitellen siivoilla paikkoja. Jysäyksen kuullessaan naiset luulivat, että talonmies siellä jyskäsi saunakamarin tiukkaa ikkunaa kiinni. Isä taas luuli, että äiti oli saunassa kolauttanut penkin seinää vasten. Sen suurempaa huolta aikuiset eivät ylimääräisistä äänistä kantaneet.

Pian juoksi kuitenkin paikalle Lempi Haikara, kylvettäjän tytär, huutaen isoon ääneen, että “siellä tulet loiskaa sillan päässä!”

Todellisuudessa pommit olivat pudonneet kauemmas Lehmirannalle, jossa ei siihen aikaan ollut minkäänlaista asutusta.

– Ne olivat kuitenkin palopommeja, ja kun fosfori paloi, valo heijastui Pitkänkarin sillan päähän asti ja Lempi erehtyi luulemaan sitä tulipaloksi, Esko Suomela selvittää.

Pohjois-Suomessa

pommituksia useilla
paikkakunnilla.

MAINITTAVIA VAURIOITA EI
AIHEUTUNUT.

Pommeja putoili myös Ruotsin
puolelle.

Virallisesti tiedoitetaan 13. 2.
1944:

M a a r i n t a m a t: Ei uutta ilmoitettavaa.

I l m t o i m i n t a: Vihollisen lentotoiminta oli Pohjois-Suomessa eilen illalla vilkasta. Lennot suuntautuivat Rovaniemen ja Raahen väliselle alueelle sekä Tornionjokilaaksoon. Eräille paikkakunnille pudotetut pommit eivät aiheuttaneet mainittavia vaurioita. Muutamien pommiin todettiin pudonneen Ruotsin puolelle rajaa.

“Poistukaa rauhallisesti”

Esko muistaa elävästi, että kaupunki oli pommituksen sattuessa täydessä valaistuksessa. Mistään pimennyksestä ei ollut tietoakaan.

– Jopa kirkon kellotaulussakin oli täysi valo!

Myöhemmin asiaa pohdittaessa monet aikuiset tulivat siihen tulokseen, että Kalajoen suunnasta lentäneet vihollispommitajat olivat erehtyneet pudottamaan lastinsa väärään paikkaan.

– Tavallisestihan kirkko on aina keskellä kylää ja siitä syystä koneet lensivät vähän syrjemälle. Mistäpä ne lentäjät olisivat voineet tietää, että täällä kirkko on syrjässä ja siitä eteenpäin on aivan asumaton aluetta.

Kaupungin asukkaat olivat hyvin tietoisia siitä, että ilmahälytyksen kuuluessa piti aina haakeutua metsien suojaan. Nyt tosipaikan tullen ei kuitenkaan annettu minkäänlaista hälytystä, vaikka tiettävästi kaupungin valot olivat sammutettavissa yhdellä napinpainalluksella. Kerrotaan, että Bio Huvimyllyssäkin katseltiin kaikessa rauhassa elokuvaa, kunnes teatterin omistaja tapauksesta tiedon saatuaan keskeytti esityksen ja ilmoitti asiakkailleen tyynesti: “Kaupunkia pommitetaan. Poistukaa rauhallisesti.”

Mistäään rauhallisesta poistumisesta ei tosin ollut tietoakaan ihmisten rynnissä suorastaan paniikissa ulos rakennuksesta.

Seminaarin alueellakin vallitsi tovin aikaa melkoinen hässäkkä.

– Me lapset seurattiin sitä touhua puitten suojasta hyvin kiinnostuneena. Nähtiin, kun kaupunkilaiset tulivat kovalla kiireellä metsää kohti, potkukelkoilla ja mikä milläkin. Joillakin oli jopa valkoiset lakanat peittona, että olisivat muka olleet “maastonvärisiä”.

Iltaisilla soittotunneillaan olleet semiskat hätäntyivät tietysti kovasti odottamattoman jytinän kuullessaan.

– Ne juoksentelivat siellä edestakaisin ja kun yksi sytytti valot, toinen sammutti ne – ja pian taas joku keksi sytyttää ne ja seuraava sammuttaa. Valot loiskivat edestakaisin kuin ilotulitus ja asettuivat paikoilleen vasta sitten, kun koko homma oli ohi!

Kaupunki säästy

Toisellakymmenellä olevia pojankoltiaisia tapahtuma tuppasi vain naurattamaan. Palomiehenä elämäntyönsä tehnyt Esko Suomela on sittemmin tullut useinkin ajatelleeksi, mitä itse asiassa olisi voinut tapahtua.

Tässä ensimmäisessä ja ainoassa Raahea kohdanneessa pommituksessa viholliskone pudotti lastinsa kaupunkilaisten vuokraviljelmille pienen matkaa Maakarinkadusta Pattijoen suuntaan. Sattumoisin kuoppa tuli juuri seminaarin johtajan Väinö Helteen palstalle. Kesäisin lähistöllä laidunsi myös satoja lehtiä, mutta talvisaikaan siellä oli vain lunta.

– Jos pommit olisivat osuneet vaikkapa Pekkatorin laitaan, ne olisivat tehneet tosi paha jälkeä. Fosforin palaset olisivat sytyttäneet tulipaloja, joita ei olisi sammuttanut mikään. Siunausmullat olisivat tainneet loppua kesken.

Raahessa oli toki siihen aikaan vapaapalokunta, mutta Eskon mielestä sen vahvuus ja varustelu olivat sitä luokkaa, ettei siitä juurikaan olisi apua ollut. Yksin sammutusveden saanti olisi tuottanut suuria vaikeuksia. Vettä kun oli vain Jaakobin lähteessä, muutamissa kaivoissa ja jään alla meressä.

– Tämä nykyinen palokunta voisi ehtiä jotakin tehdäkin, mutta silloin kaupunkilaisilla olivat turvanaan vain Korkeammat Voimat. Jumala tiesi, että tämä on pikkukaupunki – kerran jo palanutkin – ja antoi sen varjeltua, usko Esko Suomela. □

Lapset sodan jaloissa

Lapsen asema sotaa käyvässä maassa ei koskaan ole helppo tai kadehdittava. Lapsista vastaavat viranomaiset ja lasten omat huoltajat joutuvat pohtimaan, miten varjella heidät sodan vaaroilta ja julmuuksilta. Miten lapset saadaan heikoissa oloissa pysymään terveinä ja ravittuina? Tänäkin päivänä käydään sotaa eri puolilla maailmaa ja näiden maiden lapsikohtalot ovat varmaan panneet monet kysymään, tekivätkö suomalaiset omana sota-aikanaan oikean ratkaisun siirtäessään kymmeniätuhansia lapsia pois omista kodeistaan Ruotsiin ja Tanskaan.

Eri lähteistä käy ilmi, että suomalaisten ruokapöydät tuohon aikaan olivat kovin niukkoja ja monet perheet suuria. Jakajia oli paljon ja jaettavaa vähän. Terveydelliset olotkaan eivät olleet parhaat mahdolliset. Elintarviketilanne huononi Suomessa nopeasti vuoden 1941 lopulla. Silloin varastoissa oli tärkeimpiä elintarvikkeita vain 2-4 viikon tarvetta varten. Elintarvikehuollon aallonpohja saavutettiin tammikuussa 1942. Elintarvikepula johtui siitä, että Suomi, Saksan tavoin, luuli sodan päättyvän nopeasti. Koko yhteiskunta ja erityisesti maan talouselämä ja huolto joutuivat vakavaan kriisiin sodan pitkittyessä yli odotusten.

Tilanteen helpottamiseksi, varsinkin lapsiperheiden osalta, löydettiin ratkaisuksi vaikeimmassa asemassa olevien perheiden lasten siirtäminen pois sodan jaloista puolueettomaan ja turvalliseen Ruotsiin. Yllättävää kyllä, myös miehitettyyn Tanskaan siirrettiin huomattava määrä suomalaislapsia. Kaiken kaikkiaan vietiin Suomesta yli 70 000 lasta ilman vanhempiaan Ruotsiin ja Tanskaan.

Isä saattajana

Sosiaaliministeriö oli keskeinen viranomainen sotalasten siirroissa. Ministeriö asetti lastensiirtokomitean, joka hoiti siirrot Ruotsiin. Mannerheimin Lastensuojeluliitto järjesti lastensiirrot Tanskaan. Enimmät siirrot näihin kahteen maahan tapahtuivat vuoden 1942 alkupuolella.

Arkistoista ei ole löytynyt tietoa siitä, mikä viranomainen Raahen seudulla huolehti siirrettävien lasten valinnasta ja keiden henkilöiden aloitteesta muiden muassa seminaarin talonmiespariskunnan, Eetu ja Mari Suomelan, kaksi nuorinta lasta, Jorma ja Martti, päätettiin lähettää Ruotsiin leveämmän leivän ääreen. Oletettavasti asialla ovat olleet raahelaiset sosiaaliviranomaiset sekä silloinen Raahen seminaarin johtajatar.

Joka tapauksessa, maaliskuun 13. päivänä 1942 pojat vietiin isänsä saattamina Tornion kautta Ruotsiin. Poliisikomisario Yrjö Myllylän 28. päivänä helmikuuta 1942 allekirjoittamista esteettömyystodistuksista käy ilmi, että veljekset olivat viranomaisten puolesta "esteettömiä lähtemään ulkomaille, Ruotsiin kahden vuoden ajaksi". Martti oli tuolloin viisivuotias ja Jorma vasta kolmivuotias.

Suomelan lapset Elina ja Jorma ovat kietoneet veljensä Martin mattoon Ruotsin kodin leikkimökin edustalla.

Tuona maaliskuun 13. päivänä matkusti Tornion kautta Ruotsiin kaikkiaan yhdeksän raahelaista ja neljä pyhäjokista lasta. Lapsia siirrettiin kuitenkin useammassa erässä myös Raahesta ja sen ympäristöstä niin, että kaikkiaan lienee tältä alueelta sodan aikana lähtenyt 20-40 lasta.

Suomesta tulleet lapset koottiin ensin Haaparantaan, missä siirroissa mukana olleet ruotsalaisviranomaiset suorittivat lasten terveystarkastuksen. Sieltä lapset kuljetettiin eri puolille Pohjois-Ruotsia. Jorma ja Martti päätyivät pienehköön Norsjön maalaiskuntaan, noin 80 kilometriä Skellefteåsta itään. Martti metsätöyryntoimittaja-maanviljelijä Johan Isakssonin perheeseen ja Jorma koulunjohtaja Ernst Lidenin perheeseen. Kumpikin perhe maksoi siirtoviranomaisille 40 kruunun suuruisen takuumaksun.

On selvää, että emme ikämme ja taustamme huomiotta ottaen osanneet puhua saatikka ymmärtäneet ruotsin kieltä. Meille on kerrottu, että vei kuitenkin vain muutamia viikkoja, kun jo aloimme ymmärtää meille puhuttua kieltä. Siitä vain muutama lisäviikko, niin myös itse puhuimme ruotsia.

Jorma, Elina ja Martti onnellisen tietämättöminä sodan ankeudesta ja turvattomuudesta Ruotsin kodin heinäpellolla.

Toisen kerran matkaan

Sodankäynnin jämähdettyä pitkäksi aikaa asemasodaksi ja elintarviketilanteen muututtua suotuisammaksi palasivat monet sotalapset takaisin koteihinsa. Niin myös Jorma ja Martti Suomela tulivat elokuun loppupuolella 1943 takaisin. Tällöin veljekset puhuivat vain ruotsia, joskin suomen kielen taito palautui nopeasti.

Kesällä 1944 alkoi Kannaksella kuitenkin suurhyökkäys ja tilanne muodostui uhkaavammaksi myös kotirintamalla. Monet jo takaisin Suomeen tulleet lapset lähtivät uudelleen sijaiskoteihinsa Ruotsiin. Niin myös Jorma ja Martti matkasivat 11.6.1944 Norsjöhön siellä odotaviin perheisiinsä, mutta nyt lähti veljesten mukaan myös heidän sisarensa Elina, joka otettiin edellä mainittujen perheiden yhteiseksi hoitolapseksi.

On selvää, että monille vanhemmille oli raskasta lähettää lapsensa vieraaseen maahan ja vieraisiin oloihin. Asiaa on myöhemmin kritisoitukin, mutta ratkaisut ja päätökset on tehty niissä oloissa ja ne ovat sitä taustaa vasten katsoen olleet oikeita ja oikeutettuja. Myöhemmin saamani tiedon mukaan kaikki lapset eivät päässeet Ruotsissa ja Tanskassa hyviin perheisiin, vaan on kerrottu varsin surkeistakin kohtaloista. Näiden huonojen kokemusten perusteella on jälkeinpäin monesti arvosteltu tehtyä ratkaisua.

Omalta ja sisarusteni osalta voin sanoa, että olimme onnekkaita. Pääsimme hyviin ja sotalasten parasta ajatteleviin perheisiin, joihin on sitten myöhemminäkin vuosikymmeninä ollut halua pitää yhteyttä. Yhteydenpito eri tavoin on jatkunut näihin päiviin saakka. Itselleni ja sisarelleni jäi noilta ajoilta, paitsi kauniita ja lämpimiä muistoja ja ihmissuhteita, myös vankka ruotsin kielen taito, joka muun muassa opiskeluaikoina ja myöhemminkin on ollut suureksi hyödyksi. □

Sisarukset Ossi ja Dolly Swanljung sotalapsina sukulaistensa luona Kööpenhaminassa. Kuva on otettu raatihuoneen torilla 9.4.1940 juuri ennen saksalaisten miehitysjoukkojen saapumista.

Meeri Larsson

Sotalapsena Tanskassa

Tikkurilassa, Helsingin maalaiskunnassa, elettiin Tuokon perheessä keväällä 1942 erikoisia aikoja. Perheen isä oli sairastunut vakavasti tuberkuloosiin ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton toimihenkilöt "pommittivat" jatkuvasti perheen äitiä kehotuksilla lähettää 11-vuotias Meeri ja 5-vuotias Mirjami turvaan pommituksilta kauas Tanskan maalle. Ja ehkä myös turvaan mahdolliselta sairastumiselta. Viimein äiti hyväksyi ajatuksen.

Tyttöjen oli määrä lähteä matkaan viikon väliajoin, pikkusisko Mirjami ensin. Kokoontuminen oli Helsingin asemalla, mistä matka jatkuisi Turkuun ja edelleen Tukholman kautta Kööpenhaminaan. Asemalla suoritettiin ensin nimenhuuto, sitten laitettiin lapsille pahviset laput kaulaan ja toimitettiin junaan. Pieni Mirjami muiden mukaan. Vaan hänä ei alistunutkaan, vaan syöksähteli toistuvasti junan eteiseen pyrkien äidin ja isosiskon luo. Tuo näky on mielessäni pysyvästi.

Silloin äitimme ryhtyi toimimaan. Tuo 31-vuotias nainen käytännöllisesti katsoen pakotti jäykän koneiston pysähtymään. Matkan järjestäjät joutuivat juoksujalkaa etsimään myös Meerisiskon paperit ja kirjoittamaan sen kuuluisan nimilapun, joka vieläkin on tallessa. Sen jälkeen siskokset jatkoivat kuin jatkoivatkin matkaa yhdessä. Meerin pestyt ja silitetyt vaatteet vain jäivät odottamaan Tikkurilaan, mistä ne jonkun viikon päästä saavuttivat matkalaisen.

Syster!

Menomatkasta on kirkkaimpana muistikuvana kuuma laivan lastiruuma, jonka lattialle oli levitetty patjameri. Tukholmassa jouduimme päiväkausiksi karanteeniin ennen matkan jatkamista kohti Kööpenhaminaa. Isommat lapset pääsivät retkelle "ihmeelliseen paikkaan", josta he innolla myöhemmin muille kertoivat. Minä jouduin jäämään hoitamaan pikkusiskoani, mikä tuolloin tuntui katkeralta. Sen ihmeellisen paikan täytyy olla Skansen, johon kyllä myöhemmin olen ehtinyt tutustua.

Kööpenhaminassa me lapset sitten seisoiimme saattajinemme isohkon huoneen toisella laidalla katsellen jännittyneinä vieraiden ihmisten joukkoa huoneen toisella puolen: Siellä olivat uudet tanskalaiset vanhempamme. Oman kohtani ratkaisi miltei samanikäinen Mira, jolle olttiin hakemassa kasvuseuraa. Mirasta on sittemmin tullut Tanskan siskoni, tärkeä ihminen koko loppuiäksi.

Uusi tragedia oli jälleen edessä. Pikku Mirjamin tuleva koti sijaitsikin eri paikkakunnalla, kuin mihin minä olin menossa. Kun sitten uusine perheineni poistuin junasta Hedehusenin asemalla, jäi Mirjami sydäntäsärkevästi itkemään junan ikkunaan. Silloin itkin minäkin asemalaiturilla ja jostain löytyi ainoa ruotsinkielen sanani: "syster!" Näin uusi perheeni tuli tietoiseksi siskoni olemassaolosta.

Pieni Mirjami sulkeutui täysin uudessa ympäristössä. Häntä yritettiin piristää uudella nukella ja punaisilla lakerikengillä. Vieläkin muistan ne ihanat kengät. Mutta ne saivat jäädä odottamaan uutta suomalaistyttöä, sillä Mirjamista tuli sittenkin "minun" perheeni pikkuihminen!

Muistoja

Uuden kielen oppiminen on jännittävä asia. Lapselta se käy noin kuukaudessa silloin, kun ympärillä puhutaan vain vierasta kieltä ja kun oma selviytyminen riippuu ymmärretyksi tulemisesta. Kun syksyllä aloitin koulunkäynnin, puhuin tanskaa jo ihan hyvin. Tiedän kuitenkin, miltä tuntuu, kun kukaan ei ymmärrä ja itsellä on hätä. Tästä yksi esimerkki: Olin kirjoittanut kirjeen kotiin, mutta sitten minut valtasi kauhu, miten saisin selville uuden osoitteeni, jonne äiti ja isä Suomessa voisivat meille kirjoittaa? Jollakin tavalla elekieli kuitenkin toimi, minut ymmärrettiin lopulta ja osoiteasia selvisi.

Tanska oli saksalaisten miehittämä v. 1942. Kolme seikkaa on erityisesti jäänyt mieleeni tuolta ajalta. Meidän isojen tyttöjen työnä oli kiivetä tikkaille ja asettaa tummanruskeasta huopakankaasta tehdyt pimennysverhot paikoilleen joka ikkunaan (talossa oli kymmenkunta huonetta, joten ikkunoita riitti). Toinen mieleen jäänyt asia ovat käynnit n. 32 km:n päässä sijaitsevassa Kööpenhaminassa. Maassa vallitsi polttoainesäännöstely, eivätkä henkilöautot saaneet lainkaan liikkua. Tanskan isällä oli kuitenkin oma yritys ja myös kuorma-auto. Autossa sai olla kuljettajan lisäksi vain yksi matkustaja, mutta me tytötpä olimme tavaroitten seassa lavalla pressun alla. Pressun raosta kurkistellussamme näimme usein saksalaispartioita kaduilla. Silloin me muka irvistelimme sotilaille, hyvin tietäen, ettei meitä nähty. Mutta oli kiva irvistellä! Kolmas muisto tuolta ajalta ovat lehtikuvat ja tiedotteet, kuinka kuningas Christian X ratsasti joka aamu miehittäjistä piittaamatta oman lenkkinsä. Meistä hän oli hurjan urhea ja isänmaallinen.

Kaksi kotimaata

Paljon on puhuttu, kirjoitettu ja arvosteltukin lasten siirtoja kotimaasta. Tänä päivänä ei enää meneteltäisi niin. Mutta hyvässä uskossa ja lasten parasta ajatellen tuolloin varmasti toimittiin. Silti tapahtui melko suuriakin "miestappioita", kun osa sotalapsista jäi uuteen kotimaahansa. Tarkkoja lukuja tästä ei tietävästi ole.

On olemassa moniakin surullisia kertomuksia, kun uuteen kotimaahan täysin sopeutuneet lapset "väkisin" tuotiin Suomeen. Jälleen he olivat ummikkoja. Monen vuoden ero oli vieroittanut heidät vanhemmista ja sisaruksista. Erään tilaston mukaan jopa 65,6 % sotalapsista oli lähtöisin työväenluokan piiristä. Olot, joihin he palasivat, olivat täten usein vaatimattomammat kuin sijaiskodit.

Henkilökohtaisesti voin sanoa, että tämä "finnebarn" niinkuin suomalaisia sotalapsia Tanskassa kutsutaan, selvisi hyvin näissä koettelemuksissa. Maailmankuva avartui jo lapsena. Voinen hyvällä syyllä sanoa olevani rikas: minulla on kaksi kotimaata, mutta yksi isänmaa!

□

Muonituslottana linnoitustyömaalla

Kerttu Nikola

Kerttu Nikola liittyi viisitoistavuotiaana silloisen kotikuntansa Siikajoen lottaosastoon. Talvisodan syttyessä hänenkin mielensä paloi tositoimiin, mutta viiden veljen lähdettyä rintamalle tyttären oli jäätävä kotiin leskiäidin avuksi. Iltaisin Kerttu kapusi pitäjän kirkontorniin tarkkailemaan mahdollisia viholliskoneita. Veljien palattua sodasta hän katsoi oman vuoronsa tulleen ja matkusti Miehikkälään, muonituslotaksi linnoitustyömaalle.

Talvisodan kestäessä Siikajoki kuului parin kuukauden ajan sotatoimialueeseen. Miesten ollessa rintamalla monet Raahen ja lähialueen lotat kävivät vapaaehtoisesti Siikajoen kirkontornissa suorittamassa ilmavalvontaa. Niin myös Kerttu Nikola, jolle Lauri-veli oli lähtiesään sanonut, että "muista tyttö pysyä kotona!"

– Tornissa oli yleensä kaksi lottaa yhtä aikaa ja vuoro kesti kolme tuntia kerralla. Vuorojen välillä saatiin levähtää Väriin mökissä, entisessä lossivahdin tuvassa, jossa ei silloin asunut ketään, Kerttu Nikola kertoo.

– Minä pyysin meidän päälliköltä, Penttilän Heikiltä, että saisin tehdä kaksi jaksoa yhtä kyytiä, kun minulla oli niin paljon töitä kotona. Sain luvan ja sen jälkeen olin tornissa aina kuusi tuntia kerralla. Tavallisesti olin aivan yksin.

Korkeasta kirkontornista oli hyvä näkyvyys ja Kerttu tarkkaili ilmatilaa kotoa tuotu kiikari silmillään. Valppaus ei saanut hetkeksikään herpaantua. Tekemistä riitti siinäkin, kun yritti pysytellä lämpimänä purevassa pakkasessa.

Hälytyksiä varten tapulissa oli puhelin, mutta Kerttu ei muista koskaan käyttäneensä sitä.

– Näin koko talvisodan aikana vain yhden kerran ryssän kaartin taivaalla. Silloinkaan en ollut tornissa, vaan olimme muistaakseni juuri lähdössä hautajaisiin.

Siikajoki säästy viihollisen pommituksilta, mutta muuten sota kyllä vaati tästäkin kunnasta omat uhriensa. Nikolana emäntä sai kuitenkin talvisodasta kaikki viisi poikaansa ehjinä kotiin.

Kannas kutsuu

Puolustusministeriö oli huhtikuussa 1939 hyväksynyt suojeluskuntien ja Akateemisen Karjalaseuran esityksen vapaaehtoisten lähettämisestä linnoitustöihin Karjalan kannakselle. Valitettavasti vain ennen talvisotaa rakennetut panssariesteet eivät pystyneet pysäyttämään ylivoimaista vihollista. Välirauhan aikana työt aloitettiin uudestaan.

– Seuralla oli lottain kokous ja siellä kysyttiin, onko ketään halukasta lähtemään linnoitustöihin. Silloin minä päätin, että nyt on minun vuoroni tullut.

Lokakuussa -40 Kerttu matkusti toisen vapaaehtoisen lotan kanssa Karjalan kannakselle. Palkkaa lotille ei ollut luvassa, mutta litterat annettiin valtion puolesta.

– Jäimme junasta Taavetin asemalla. Sitten nousimme kuorma-auton lavalle ja matkustimme maitotonkkien seassa kolmenkymmenen kilometrin päähän Miehikkälään. Siellä oli keskellä korpea pääkanttiini, jossa meidät jaettiin eri ryhmiin. Meidän työryhmän numero oli 214 ja sen kanttiinialueelle oli pääkanttiinistakin matkaa vielä viisi kilometriä. Tie oli loppumatkasta erityisen huono. Koko matkan saatiin kierrellä kuoppia ja kantoja.

Keittiö katoksessa

Tevalan kanttiini sijaitsi keskellä asumatonta ja vetelää suota. Venäjän rajalle oli matkaa vain muutama kilometri.

– Nevalle oli rakennettu höyläämättömästä lankusta iso mökki, jossa oli kapea eteinen, keittiö ja yksi pieni huone. Keittiön nurkkaan oli tehty pahvista erillinen kömmänä, johon ei mahtunut juuri muuta kuin kaksikerroksiset laverit. Siellä oli nukkumapaikat neljälle lotalle. Pääemäntä ja yksi lotta asuivat huoneessa ja loput lotat erillisen kanttiinirakennuksen päähän rakennetussa asumuksessa. Kaikkiaan meitä oli siellä kymmenen lottaa.

Päärakennuksen isompaa huonetta kutsuttiin keittiöksi, vaikka siellä ei paljon keiteltykään. Upseerit ja linnoitustyömaan viskaalit käyttivät sitä enimmäkseen omana ruokasalinaan.

– Keittiössä ei ollut oikeaa hellaa, vain sellainen puolikamiina, ”puoli kotiliettä”, niin kuin silloin sanottiin. Kahvia siinä saattoi keittää ja jotakin paistaa uunissa. Varsinaisesti ruoka keitettiin kenttäkeittiössä, joka oli ulkokatoksen alla parin metrin päässä mökistä.

Tevalassa oli lottien ruokittavana noin kaksisataa miestä, jotka rakensivat työkseen rajan pintaan betonisia bunkkereita. Linnoittajat olivat pääosin karjalaista siirtoväkeä, mutta joukossa oli pohjoisenkin poikia. Jonkin verran alueella näkyi myös asepuukuisia miehiä. He olivat talvisotaan osallistumattomia ”ruununraakkeja”, joista nyt vuorostaan koulittiin sotilaita.

“Otettaisko lakit pois?”

Valmis ruoka kuljetettiin kenttäkeittiöstä rautasaavilla vähän matkan päässä keittokatoksesta sijainneeseen erilliseen kanttiiniin. Kulku sinne kävi kahta lankkua pitkin. Kanttiini oli iso lautarakennus, joka oli täynnä pöytiä. Leivät, maidot ja makkarat jaettiin niihin etukäteen, mutta keittoruoan miehet jonottivat itse omiin kippoihinsa. Lotat pitivät samassa tilassa myös myyntikanttiinia, jossa oli tarjolla tupakkaa, ”kahvimilkkii”, limukkaa, karamellia jne.

Miesten ruokailutavat olivat poikkeuksellisissa oloissa päässeet pahan kerran unohtumaan. Kerttu suorastaan tyrmistyi nähdessään, miten jokainen mies lusikoi keittoaan lakki päässä.

– Kun olin toista kertaa ruokaa jakamassa, päätin rohkaista luontoni. Kysyin miehiltä, että ”saanko tehdä teille yhden esityksen?” He huusivat kuorossa vastaan, että ”saat!” Sitten minä sanoin, että ”ei tähän ole pakko suostua, mutta minä pyytäisin teiltä, että eikö otettais syyessä lakit pois päästä?”

Kertun kysymystä seurasi hetken hiljaisuus. Sitten kaksi miestä nousi penkistä ja painui ulos kiroten ”ristiinrastiin” mennessään. Kaikki muut ottivat lakit päästään ja jatkoivat syömistä siitä mihin olivat jääneet.

– Ja nekin kaksi tulivat kohta takaisin ja olivat ihan ölövinä. Söivät siinä kuin muutkin – paljain päin! Kerttu muistaa.

Jalkarätit tarpeen

Olot Tevalassa olivat kaikin puolin vaatimattomat. Muita mukavuuksia ei ollut kuin sähkövalot. Puutteet korvasi kuitenkin nuorten lottien välinen hyvä yhteishenki ja lämmin toveruus.

– Pyyheliinoja kasteltiin ja niillä hangattiin toistemme selkiä siinä pienessä eteisessä. Muuta pesupaikkaa ei ollut, mutta kyllä silläkin pesulla hyvin toimeen tultiin. Ja terveinä pysyttiin.

Kanttiinissa ei ollut edes radiota, mutta toisaalta vapaa-aikaakaan ei liikojaa jäänyt. Lotat tekivät työtään pareittain kahdessa vuorossa. Vuorotellen oltiin keittämässä, kanttiinissa tai siivoamassa paikkoja. Työt aloitettiin jo puoli kuudelta aamulla. Rakennuksen lämmityksestä tyttöjen ei sentään tarvinnut huolehtia, vaan sen puolen hoiti nuori poika. Pääemäntä valvoi töitä ja piti kirjaa kanttiinien rahoista.

– Ei siellä paljon huvituksia ollut. Pääkanttiinilla käytiin joskus illalla kuvia katsomassa. Kävelemällä mentiin ja tultiin, eikä viiden kilometrin matka tuntunut silloin missään!

Tytöt yrittivät käydä välillä myös puolukassa, mutta heikoin tuloksin. Näytti ihan siltä kuin sota olisi hävittänyt marjatkain maasta.

Kumisaappaat olivat määrässä maastossa ainoat käyttökelpoiset jalkineet. Jalat tuppasivat kuitenkin hautumaan niissä ja Kerttu käärikin usein jalkoihinsa sotilaitten tapaan jalkarätit.

– Istuin kerran eteisen jakkaralla rättejä laittamassa, kun tarkastusupseeri astui ovesta sisälle. ”Missäs lotta on oppinut nuo laittamaan?” hän tiukkasi ja minä vastasin, että veljiltäni. Myöhemmin tämä sama upseeri ruukasi tervehtiä minua, että ”Mitäs se Laihian lotta!” Se suututti minua ja kerran minä tokaisin sille takaisin, että ”en minä ole Laihialta, vaan Siikajoen paikallisosastosta Raahen piiristä”. Siihen se hännäminen loppui.

Tevalan lottia

Aina silloin tällöin lotat pääsivät käymään 30 kilometrin päässä sijaitsevassa Taavetissa. Matkat tehtiin työryhmän omien kuorma-autojen kyydissä. Auton koppiin mahtui kerralla vain yksi matkustaja, koska niissä oli aina mukana kaksi miestä, kuljettaja ja apumies.

– Yhtenä päivänä oltiin toisen lotan kanssa Taavetissa kaupoissa. Kun sitten alettiin tehdä lähtöä, minä huomasin, että olin vahingossa jättänyt komennuskorttini Tevalaan työpuvun taskuun.

Sääntönä oli, että lottien tuli aina pitää järjestönsä jäsenkorttia oikeassa rintataskussa ja komennuskorttia vasemmassa. Rajalta pois päin tultaessa ei kulkijoiden papereita yleensä tarkastettu, mutta tytöt tiesivät, että paluumatkalla olisivat kahdetkin sotapoliisit kortteja kyselemässä.

Kertun ongelmaa pohdittiin aseman lottien asunnolla. Vähitellen ilta pimeni ja Tevalan kuorma-autot lähtivät yksi toisensa jälkeen paluumatkalle ilman kyytiläisiä. Viimein tytöt päättivät jäädä Taavettiin yöksi. Huoli myöhästymisestä oli kuitenkin kova ja Kerttu muistikin sitten, että maitoautothan vievät vielä myöhään illalla päniköitä Tevalaan. Niinpä tytöt lähti-

vät takaisin asemalle, tällä kertaa maitoautoa etsimään.

– Siellähän oli kaksikin autoa ja heti kun päästiin niitten lähelle, toisesta hyppäsi mies alas ja hikkaisi, että “Tevalan lottia!”. Tarttui sitten minua vyötäisiltä ja nosti suoraan kuormurin koppiin. Minä säikähdin tietysti kovasti ja mies huomasi sen.

– Ei sun tarte pelätä, kyllä minä sinut tunnen, kuski sanoi. – Sinä olet se Tevalan lotta, joka pyysit meitä silloin ottamaan lakit pois päästä. Kyllä minä sinut Tevalaan vien siinä kuin maitotonkatkin!

Aina sama jyrinä

Sen jälkeen Kerttu rauhoittui ja asettui aloilleen miten parhaiten taisi yrittäen varjella Taa-
vetista ostettua kananmunalaatikkaa sylissään. Lottatoveri nousi toiseen kuormuriin ja paluu-
matka alkoi. Siinä vaiheessa Kerttu tunnusti kuskillle, ettei hänellä ollut komennuskorttia
mukanaan. Asia ei kuitenkaan tuntunut miestä suuremmin huolettavan.

– Sotapoliisit pysäyttivät meidät heti ensimmäisellä tarkastuspisteellä. Kuski näytti niille
paperinsa ja sitten kysyttiin tietysti lotan papereita. Silloin kuski sanoi, että “lotalla ei oo
muuta kuin munat!” ja lähti samantien ajamaan. Samalla tavalla kävi toisessa tarkastuspis-
teessä. Niin sitä päästiin yöksi Tevalaan ilman papereita ja naurettiin sille matkalle vielä mo-
net kerrat.

Kerttu viihtyi linnoitustyömaalla hyvin, vaikka muutaman kilometrin päässä majaileva vi-
hollinen antoi jatkuvasti kuulua itsestään.

– Piti olla rauhan aika, mutta ei se siltä oikein tuntunut. Ryssä jyskytti omalla puolellaan yöt
ja päivät. Mitä lienee ryskännyt, mutta aina sieltä kuului se sama jyrinä.

Puolentoista kuukauden päästä Kertun komennus oli ohi ja hän matkusti kotiin Siikajoelle.
Epävarmaa rauhantilaa kesti seuraavaan kesään saakka. Sitten maa oli jälleen sodassa. □

KOTIRINTAMA KUNNOSTAUTUU.

Miehet kertovat

**PÄÄMAJAN TILANNE-
TIEDOITUS 13. 12. klo 12:**

MAAVOIMAT: Kannaksella on 12. 12. kuluessa ollut pääasiassa paikallisia taisteluita ja partiotoimintaa, joissa tuhottiin useita hyökkäysvaunuja. Taistelut Taipaleenjoella ovat jatkuneet. Itärajalla jatkuvat vihollisen hyökkäykset kiivaina. Suurelta osalta on ne torjuttu. Tolvajärvellä suoritettuja hyökkäyksiä on suurella menestyksellä jatkettu. Viholliselta on valuttu 5 keakiraskasta hyökkäysvaunua, neljä kenttätykkiä, 5 hyökkäysvaunutorjuntatykkiä sekä useita konetuliaseita y.m. Käydyissä taisteluissa on vihollinen kärsinyt suuria tappioita.

MERIVOIMAT: Rannikkopatterimme ovat Koiviston kohdalla ampuneet edelleen tulitukea maavoimille. Laatokalla ovat patterimme hajottaneet rantateillä vihollisosastoja ja Saunaniemen suunnalla ovat patterimme karkoittaneet kuljetusalusryhmiä.

ILMAVOIMAT: 12. 12. ovat vihollisen ilmavoimat pommittaneet pilvien yläpuolella lentäen Hangon ja Tammisaaren seutuja sekä muutamia ulkosaaria. Omat ilmavoimamme ovat eri sotatoimialueilla tehneet tuloksellisia pommi- ja konekiväärihyökkäyksiä vihollisen moottoroituja taisteluosastoja vastaan.

**Päämajan tilannetiedoitus
10. 2. klo 12.**

MAAVOIMAT: Kannaksella jatkoi vihollinen hyökkäystään 9. 2. kuluessa vahvan tykistön ja hyökkäysvaunujen tukemana. Voimakkain oli vihollisen painostus Summan alueella, Kirkkojärvi—Punnusjärvi—Vuoksi kannaksella sekä Taipaleenjoella. Kaikki hyökkäykset torjuttiin vihollisen kärsiessä suuria menetyksiä. Tykistömme vaijensi useita vihollispattereita. 30 hyökkäysvaunua tuhottiin.

Laatokan koillispuolella aiheuttivat joukkomme viholliselle huomattavia tappioita. Käydyissä taisteluissa menetti vihollinen kaatuneina 80 miestä jonka lisäksi 60 ajoneuvoa käsittävä kuormastokolonna ja 2 hyökkäysvaunua tuhottiin.

Päämajan tilannetiedoitus 31. 12. klo 12.

MAAVOIMAT: Suoritettujen taistelujen tuloksena saavuttivat joukkomme 29. 12.—30. 12. itärajalla Suomussalmella ja Kiantajärven länsipuolella suuren voiton. Vihollisen 163 divisiona lyötiin täydellisesti rajalle ja se tuli suurimmaksi osaksi tuhotuksi. Divisioonan rippeet harhailevat osittain metsissä, osittain joukkomme takaa-ajamina Juntusrantaa kohti. Maaston puhdistus Kiantajärven ympärillä jatkuu. Sotasaaliina on tähän mennessä kerätty 27 erilaista tykkiä, 11 hyökkäysvaunua, 2 panssariautoa, 4 ilmatorjuntakonekivääriä, 150 kuorma-autoa, 400—500 erilaista ajoneuvoa käsittänyt kuormasto, 250 eloonjäänyttä hevosta, 2 kenttäteittä, sekä runsaasti muita ampuma-aseita ja tarvikkeita. Vihollisen tappiot kaatuneissa neusevat tuhansiin. Sallan kohdalla hyökkäsi vihollinen asemiamme vastaan, mutta lyötiin vastaiskulla takaisin. Kaksi hyökkäysvaunua tuhottiin.

L a a t o k a n koillispuolella jatkui 29. 12. alkanut taistelu koko eilispäivän. Kaikki vihollisen hyökkäykset torjuttu ja 9 vihollisen hyökkäysvaunua on tuhottu. Karjalan Kannaksella hyökkäsi vihollinen Laatokan jäätä pitkin. Hyökkäys torjuttiin. Mualla Kannaksella pääasiassa tykistötulta, joka kehittyi muutamain paikoin sangen voimakkaaksi. 6 hyökkäysvaunua tuhottiin päivän taisteluissa. Volossilan ja Keljän taistelulentiltä on tähän mennessä kerätty sotasaaliina 450 kivääriä, 81 konekivääriä, 57 pikakivääriä, 50 automaattikivääriä, 66 kiikarivivääriä, 9 panssaritorjuntatykkiä ja ammuksia niihin, radioita ja puhelimia y.m. Muilla maarintaman osilla partio- ja tykistötoimintaa.

MERIVOIMAT: Vihollisen useat ilma- ja tykistöpommitukset Karjalan rannikkolinnakkeita vastaan aiheuttivat vähäisiä vaurioita. Patterimme tuli-isku tuotti Laatokan jäällä edenneille vihollisosastoille sekä maanteillä liikkuneille autorivistöille tappioita. Muualla vihollisen vähäistä ilmatoimintaa.

ILMAVOIMAT: 30. 12. suorittivat vihollisen lentäjät Lounais-Suomessa useita lentoja pommittaen m.m. Hankoa, jossa tähän mennessä saatujen tietojen mukaan yksi siviilihenkilö menetti henkensä ja useita haavoitui ja muutamia tuloja vaurioitui. Sotatoimialueella ampuivat vihollislentäjät konekivääreillä...

**Päämajan tilannetiedoitus
11. 2. klo 12.**

MAAVOIMAT: Kannaksella jatkoi vihollinen eilenkin hyökkäyksiään ja ne kohdistuivat voimakkaampina erästä Summan länsipuolella olevaa tukikohtaamme, Summan itäpuolisia ja Taipaleessa olevia asemiamme vastaan. Hyökkäykset torjuttiin. Tykistö oli kaikkialla vilkkaassa toiminnassa. Päivän kuluessa tuhottiin ainakin 5 hyökkäysvaunua. Laatokan koillispuolella Pitkärannan saaristossa tuhottiin 70 hevosajoneuvoa käsittävä kuormastokolonna. Vihollisen tykistö oli paikoin vilkkaassa toiminnassa, mutta jalkaväki ei hyökännyt. Aittojoella heittivät joukkomme vihollisen takaisin lähtöasemiinsa. Muilla rintamilla ei mainittavaa.

**Päämajan tilannetiedoitus
12. 2. klo 12.**

MAAVOIMAT: Kannaksella jatkuivat vihollisen hyökkäykset entistä voimakkaampina. Ankarimpana oli painostus Summan rintamalohkoa vastaan, jossa useampia vihollisdivisioita kävi hyökkäykseen useiden hyökkäysvaunujen ja ilmavoimien tukemana. Samaan aikaan jatkoi vihollinen hyökkäystään Muolajärven ja Vuoksen välisellä järvi-kannaksella noin 150 hyökkäysvaunun tukemana. Taistelut jatkuvat. Taipaleella alkoi vihollisen hyökkäyksen 4-tuntisen tykistövalmistelun jälkeen.

Yrjö Reinilä

JR 26:n I pataljoonan vaiheista talvisodassa

Monien muiden tavoin sain liikekannallepanomääräyksen 12.10.1939. Se tuli opiskelupaikkaani Helsinkiin, mistä lähdin heti junalla kotikaupunkiini Raahen. Sieltä matkustin edelleen Ouluun, missä Kajaaninkadun kansakoululla yksikköni esikuntakomppania (toimin aluksi lähettiupseerina) sekä joitakin muita pataljoonamme komppanioita koottiin ja varustettiin.

Jalkaväkirykmentti 26:n konekiväärikomppaniassa ja esikuntakomppaniassa oli miehiä Raahesta ja Saloisista, jonkin verran myös Pattijoelta ja Paavolasta. Konekiväärikomppaniassa oli päällikkönä luutnantti (sittemmin kapteeni) Arvo Takalo ja joukkueenjohtajina luutnantti Jussi Siipola, vänrikki Matti Viitanen Pyhäjoelta ja vänrikki Martti Moisala Paavolasta. Pataljoonan esikunnassa oli vielä kss-upseerina luutnantti Allan Uitto Oulusta sekä viestiupseerina luutnantti Matti Ytti Huittisista.

Ensimmäisessä komppaniassa oli pyhäjokisia ja komppanian päällikkönä oli aluksi luutnantti Arvo Rounaja ja myöhemmin luutnantti Suormala. Toisessa komppaniassa oli rantsilaisia ja komppanianpäällikkönä luutnantti Lahdensuu. Kolmannen komppanian miehet olivat Paavolasta ja päällikkönä oli kapteeni Kalle Kerttunen.

Pataljoonaan kuului talvisodan aikana myös kaksi lääkäriä, mutta ei pastoria, kuten jatkosodassa, jolloin lääkäreitä oli vain yksi. Vanhempana lääkärinä toimi Paavolan kunnanlääkäri, lääkintäluutnantti, sittemmin lääkintäkapteeni, Hannes Heilala ja nuorempana lääkärinä lääketieteen kandidaatti Hanen Helsingistä.

Komentaja "soti" jo matkalla

Parin-kolmen päivän kuluttua Lyötyllä, Oulun asema-alueella, miehet, hevoset ja kärryt kuormattiin junaan ja lähdettiin matkaan. Reitti suuntautui aluksi itään päin Kontiomäelle ja sieltä Karjalan rataa pitkin Kannakselle.

Kuri matkan aikana oli tarkka: junasta ei saanut poistua. Tavaravaunuissa (härkävaunuissa) matkanneet miehet eivät tahtoneet tätä ymmärtää, vaan halusivat käydä radan varrella tarpeiltaan.

Matkan aikana alkoi esikunnalle ja komppanianpäälliköille, mm. kapteeni Kalle Kerttusel-le, selvitä, että pataljoonan komentaja majuri Toivanen oli selvästi ylivireinen. Mies ei nukkunut koko aikana Oulusta Karjalan Kannakselle, vaan "soti" koko ajan antaen enemmän tai vähemmän merkillisiä käskyjä. Ilmeisesti hän oli joutunut tähän tilaan ankaran pariviikkoisen lkp-työskentelyn aikana Oulussa. Kannakselle Räisälään saavuttuamme hänet lähetettiin pois ja pataljoonan komentajaksi tuli kapteeni P. Ojanperä, Isojoen aluepäällikkö Etelä-Pohjanmaalta. Myöhemmin kuulin, että majuri Toivanen oli toipunut levon jälkeen täyteen työkuuntoon.

Muutto Kannakselle sujui muuten ilman kommelluksia. Matkaselän aseman seutuvilla täytyi miesten kuitenkin hypätä junasta työntämään sitä mäen päälle, kun se oli tavallista raskaammin kuormattu.

Uusiin maisemiin

Kannaksella poistuimme junasta Sairalan asemalla, josta alkoi maantiematka Räisälään. Pohjois-Pohjanmaan hevoset eivät olleet tottuneet mäkiin – varsinkaan jyrkkiin alamäkiin – ja raskaitten kuormien jarruttaminen oli niille aluksi hankalaa.

Pian huomattiin myös, että tottumukset leivänsyöntiin olivat eri seutujen miehillä erilaiset. Ensimmäisessä komppaniassa pyhäjokisilta leipä loppui aina kesken niin, että epäiltiin jo miesten syöttävän paljon leipää hevosille. Tämä ei kuitenkaan pitänyt paikkaansa. Sen sijaan kolmannelta komppanialta, paavolalaisilta, ei kaikki annosleipä edes kulunut. Silloin sovittiin komppanioitten kesken, että paavolalaisten leipää annettiin pyhäjokisten nälkään. Ilmeisesti pyhäjokiset olivat siviilissä tottuneet runsaampaan kuivaan muonaan mm. kalastusmatkojensa takia.

Majoituimme Räisälässä taloihin ja teltoihin. Myöhäissyky oli vielä verraten lämmin. Saimme nauttia omenapuitten runsaasta sadosta. Tässä vaiheessa minusta tuli pataljoonan adjutantti ja lähettiupseeriksi tilalleni määrättiin luutnantti Antti Robert Torvinen.

Sota alkaa

Räisälässä harjoiteltiin jo uhkaavaa sotaa varten. Marraskuun puolella siirryttiin Vuoksenrantaan, jossa ollessamme sitten sota syttyi 30.11.1939. Se näkyi ensimmäisenä karjalaisen siirtoväen kulkemisena manner-Suomeen. Pataljoona siirtyi Vuoksenrannasta Vuokselan Uuteenkylään. Täältä meidät lähetettiin 4.12. kiireesti Pikku-Vuoksen yli Kiviniemeä kohti, jossa heti sodan alussa riehuivat kiivaat taistelut. Ne rauhoittuivat kuitenkin jo ennen kuin ehdimme perille ja pataljoona palasi takaisin Uuteenkylään.

Joulukuun 21. päivänä saimme tähystellä taivaalle valtavan vihollisen pommikonearmadan lentoa ylitsemme koti-Suomeen Stalinin 60-vuotispäivän merkeissä. Vuokselan Uudesta-kylästä siirryimme ennen joulua Vuosalmen yli Pölläkkälään. Joulupäivänä menimme Muolaan-Yskjärven kannakselle, ensin Kyyrölän venäläiskylän takamaastoon, jossa värjöttelimme taivasalla yli 30 asteen pakkasessa valmistellen majoitusta. Rakentelimme lähinnä pahvitelttoja ja samalla piiloittelimme vihollisen lentotähystystä.

Etulinjassa oli vasemmalla majuri Pöyryn pataljoona, jonka kyyröläläisellä miehistöllä oli puhekielenä venäjä. Etulinjassa piti liikkua varovasti, ettei saanut tulta niskaansa. Lohkomme oikealla siivellä Oinalassa, kunnalliskodin tukikohdassa, joka oli muistaakseni kk-joukkueen miehittäjä, oli tilanne tiukin. Sieltä, tukikohdan edestä, sieppasi venäläinen partio pataljoonan miehen Uno Karhun ja alkoi kuljettaa häntä yli Muolaanjärven Taaperniemeen omalle puolelleen. Syntyneessä tulituksessa Karhu kuitenkin haavoittuneenakin onnistui hyppäämään pois ahkiosta ja juoksi omalle puolelle siten pelastautuen.

Pakkasta 46 astetta

Pahviteltat saivat usein osumia, jotka aiheuttivat monia hengenmenoja. Pakkanen oli vuodenvaihteessa jatkuvasti kovaa. Hevoset, jotka seisoivat matalissa poteroissa puihin sidottuina, kasvattivat parissa viikossa paksun karvan ollen sen jälkeen isojen villakoirien näköisiä.

Luovutimme rintamavastuun 16.1. eversti Jussi Sihvon rykmentille. Myöhemmin pojat kertoivat havainneensa luovutuksen aikana erään Kyyrölän venäläismiehen, jonka oli nähty keran aikaisemmin pistäytyvän pataljoonamme esikuntakorsussa, tulevan venäläisten puolelta vihollispartion saattamana. Mies oli otettu kiinni ja hirtetty heti puunoksaan.

Pataljoonamme siirtyi vihollisen tykkitulun saattelemana Salmenkaidalle muutamaksi päiväksi, jotka olivat meidän kohdaltamme talven kylmimmät, – 46 astetta. Jouduin silloin ottamaan yhteyttä ratsain noin kymmenen kilometrin päässä olevaan divisioonan esikuntaan Pölläkkälään. Alle nelivuotias luohualainen Apu-tamma oli vireä ravaamaan ja laukkaamaan. Kuivassa mannerilmassa ei pakkaneen tuntunut, mutta ratsastuksen vauhdista seurauksena sylkirauhaset jäättyivät poskien läpi ja paisuivat muutamaksi päiväksi kananmunan kokoisiksi.

Ennustajan kohtalo

Noin 20.1.40 pataljoonamme palasi Vuokselan Uuteenkylään, jossa sille tuli vastuuta etulinjasta Vasikkasaaresta läheltä Vuosalmea aina Vuoksen kapeikon, Oravaniemen itäpuolelle saakka. Täällä talvi kului kääntyen vähitellen kevättä kohden. Partiointia Vuoksen yli tapahtui ilman meikäläisten tappioita. Etulinjassa oli suhteellisen rauhallista. Sen sijaan Länsi-Kannakselta tuli viestejä kovista taisteluista.

Pataljoonamme odotti tunnetun pyhäjokisen korteistaennustajan, Hourulan, ennustuksen täyttymistä. Hän oli ennustanut jo syksyllä -39, että sota päättyy helmikuun 12. päivänä kello 11. Tuolla kellonlyömällä vihollisen tykistötuli osui etulinjan takana olevaan Kokkoahon taloon, jossa Hourula majaili. Silloin sota tosiaan päättyi hänen kohdallaan.

Talven kääntyttyä maaliskuulle murheelliset taistelu-uutiset Länsi-Kannakselta jatkuivat. Olimme edelleen etulinjassa vanhoilla paikoillamme Vuokselassa. Muuten oli kohdallamme rauhallista, mutta Vuosalmella, lohkomme oikealla reunalla, taistelut alkoivat kiihtyä ja ulotuivat meidänkin kohdallamme Vasikkasaareen.

Uuden rajan taakse

13.3.1940 kello 8 maissa aamulla ministeri Väinö Tanner ilmoitti radiossa, että Moskovassa oli tehty välirauhansopimus niin ankarin ehdoin, että ne tuntuivat aivan uskomattomilta. Sotatoimet päättyivät kello 11.00, jolloin viimeiset vihollisen hävittäjät kiirehtivät kiivaasti tulittaen takaisin omalle puolelleen. Istuin silloin riulla käymälämontussa tulisuojoissa, enkä voinut sieltä nousta, ennen kuin välirauha oli astunut voimaan.

Sen jälkeen alkoi vetäytyminen sovittuun välirauhanrajan omalle puolelle. Seuraavana päivänä siirryimme Räisälän kirkolle. Nukuttuamme siellä yhden yön jatkoimme matkaa Kirvuun, jossa joimme vatsamme kipeiksi pitkästä ajasta tarjolla olevasta maidosta. Sitä tarjosi Suomen puolelle vaeltava siirtolaisväki ilmaiseksi mukanaan kuljettamistaan lehmistä vastalypsettyinä. Taaksepäin ajettaessa monet lehmistä sairastuivat pakkasessa.

Immolaan saavuimme ennen 20.3.40. Sieltä siirryimme viimeisillä rekikeleillä 30.3.40 Parikkalan kautta Ruokolahdelle kulkien kirkonkylän kautta Syyspohjaan Hölmän talon seutuville. Osa joukoista majoittui pohjoisemmaksi Syyspohjan keskuksen maisemiin.

Miehet kotiutetaan

“Jälki-YH” alkoi majoituksen järjestämisellä ja koulutustoiminnalla. Ensimmäiset harvat miehet pääsivät jo kotilomille. Pataljoonamme komentaja, joka oli koko sodan ajan toiminut moitteettomasti, innostui koti-Suomessa käydessään ilmeisesti käyttämään liian voimallisesti alkoholia eikä sen vuoksi osannut enää palata takaisin yksikköön. Uudeksi pataljoonan-komentajaksi ilmaantui jonkin ajan kuluttua kapteeni Niilo Visuri.

Huhtikuun lopulla kevät tuli jo täydellä voimalla, mikä oli meille pohjoispohjalaisille uusi kokemus. Joitakin miehiä kotiutettiin jo toukokuussa, pääosa kuitenkin heinäkuun lopussa. Itse kuuluin tähän joukkoon ja kotiuttamispäiväni oli 27.7. Kesä-heinäkuun aikana oli majoitusalueellemme tullut myöskin uusia alokkaita.

Kaiken kaikkiaan pataljoonamme tappiot olivat talvisodan aikana noin 30 kaatunutta, mikä on verraten pieni luku verrattuna moniin muihin Kannaksella taistelleihin joukkoihin. Meidät oli heitetty pari kertaa vaikeisiin paikkoihin, mutta tilanteet olivat ehtineet jo rauhoittua paikalle saavuttuamme. Tasan eivät käy onnenlahjat. Vertailun vuoksi mainitsen, että jatkosodassa 26.6.1944 silloin johtamani panssaritykkikomppania kärsi Karjalan Kannaksella Al-Noskualla yhtenä päivänä samansuuruiset tappiot kuin pataljoonamme koko talvisodan aikana. □

Sirpaleita.

MAALISKUUN 13:9 vuonna 1940.

Koskaan emme voi sitä päivää unohtaa.

Päivä oli niin viattoman kirkas ja kuulas, hanget hohtivat vitivalkeina.

Sellaisina päivinä olimme pelonsekaisin sydämin ja yliherkin korvin tottuneet kuulostelevaan hälyttävää ääntä.

Tänään sitä ääntä ei enää tarvinnut kuulostella.

Mutta kuulimme nyt sellaista, joka pisti kuin miekka sydämeemme ja teki meidät voimattomiksi.

Ihmiset kaduilla olivat oudon hiljaisia. Kulkivat katse maahan luotuna. Keskustelevaan pysähtyneiden kasvot olivat kuolemanvakavat. Ei hymyilyt. Silmissä oli kyyneleitä.

Mutta tänään tänään... ahdistuksen yllä aurinko hymyili ja lämmitti. Se koetti viekoitella meitä nostamaan päämme ylös, taivaalle. Se yritti ikäänkuin lohduttaa: katso, minä olen uskollinen ja armelias, minä lämmitän ja lohdutan sinua, minä herätän uutta elämää, minä virvoitan ja virkistän.

Niin, rakas aurinko, jospa sinä voitkin valaista tämän raskaan päivän niin, että näkisimme edessämme edes välähdyksen valoisasta huomenesta. Jospa sinä voitkin keventää suomalaisten sydämissä sitä raskasta painoa, joka sinne on tämän kohtalokkaan puolen vuoden aikana kasautunut, niiden päivien muistoa, joihin sisältyi niin paljon ylevää ja suurta, mutta samalla niin tuskallista.

Ettemme kysyisi: turhaanko?

Niin, rakas aurinko, jospa sinä kykenisit sulattamaan sydämistämme kaiken sen katkeruuden, mikä sitä nyt jäyttää, ja saisit meidät tajuamaan, että kohtalomme olisi voinut olla vieläkin ankarampi, ja että olemme pelastuneet jostakin, mikä on kuolemaa ja silpoutumistakin hirvittävämpää — orjuudesta.

Ja ehkä sinä, aurinko, kaiken hyvän antaja, tämänkin ihmeen meissä vielä voit aikaansaada.

Mutta et vielä tänään.

Sillä tänään me emme vielä jaksaa nostaa päätämme aurinkoa kohden.

Mutta jostakin turtuneen tajunnan alta nousee sittenkin mieleen tuo vanha ja lohdutusta tuova lupaus: Viel' uusi päivä kaikki muuttaa voi!

Serp.

Hilkka Ruokolaisen
(Hallanoro) päiväkir-
jasta.

Sotasairaalan kautta ammusverstaalle

Jaakko Tanskala meni toukokuussa -39 vapaaehtoisena armeijaan, vain käydäkseen sen alta pois. Sitten kaikki muuttui. Lokakuussa nuorukainen huomasi olevansa linnoitustöissä Karjalan kannaksella ja pian sen jälkeen rajalla ottamassa vastaan vihollisen hyökkäystä. Ensimmäisen kerran Jaakko haavoittui jo ennen joulua, mutta palasi lyhyen toipumisloman jälkeen takaisin rintamalle. Helmi-kuussa -40 venäläistankin kranaatti osui hänen konekivääripesäkkeeseensä sillä seurauksella, että hänen osaltaan sota loppui siihen. Vammoista toipuminen vei lähes kolme vuotta. Sen jälkeen nuori mies hakeutui töihin Ruona Oy:lle, missä hänen rinnallaan työskenteli myös joukko venäläisiä sotavankeja.

Jaakko Tanskala

Kotitilallaan Saloisissa asunut Jaakko Tanskala oli kolmikymmenluvulla aktiivisesti mukana Suojeluskunnan poikaosastossa. Juuri sieltä hän sai kipinän ilmoittautua vapaaehtoisena sotaväkeen.

– Kun kerroin aikeistani Jarl Soviolle, hän sanoi minulle, että “mee vain sinne armeijaan, ei tiiä, vaikka sinutkin sieltä jalat eellä tuuaan pois!” Sovion sanat jäivät minulle elävästi mieleen, vaikka en niitä silloin oikein ymmärtänyt.

Tuolloin elettiin jo pitkälti vuotta 1939, mutta silti sota tuntui Jaakosta kovin kaukaiselta asialta. Siihen mennessä hän ei ollut kuullut kenenkään edes puhuvan sodasta. Niinpä hän ei jäänyt sen kummemmin pohtimaan Sovion sanoja, vaan matkusti toukokuussa Pohjan Rykmentin konekiväärikomppaniaan Kuopioon. Ajatuksena oli vain käydä armeija pois hyvissä ajoin.

Pappikin itki

Alussa ei kasarmillakaan mainittu mitään sodan mahdollisuudesta. Vasta kesäkuun puolella pojat alkoivat pikkuhiljaa ryhmittä radioiden ääreen kuulemaan uutisia. Lokakuussa alkoi sitten toden teolla tapahtua.

– Olin aliupseerikoulussa ja parhaillaan iltalomalla, kun tuli hälytys. Palasin heti kasarmille, ja siellä oltiin jo kiireesti täyttämässä konekiväärivöitä. Ja kovat pantiin heti piippuihin.

Miltei saman tien koko rykmentti kuormastoineen lastattiin juniin ja vietiin Karjalan kannakselle. Miehet tekivät aluksi linnoitustöitä Valkjärvellä, mutta osasivat jotenkin jo aavistaa, mitä tuleman piti.

Marraskuun 30. päivän aamuna tuli sitten pelätty hälytys: venäläiset hyökkäävät yli rajan! Itse asiassa neuvostojoukot tunkeutuivat Suomen itärajan yli koko sen tuhannen kilometrin pituudelta. Jaakon joukkue oli sillä hetkellä Saijajoen rannassa telttamajoituksessa. Kaikki olivat nuoria asevelvollisia, joita Suomen armeijassa oli sillä hetkellä noin 30 000. Heidän lisäkseen Suomella oli asettaa puolustukseen pari–kolmesataatuhatta reserviläistä. Hyökkää-

jällä sitä vastoin oli aseissa pitkälti toista miljoonaa miestä, puhumattakaan valtavasta aseylivoimasta ja loputtomista reservijoukoista.

– Oli se niin kova paikka, että meidän pappikin itki. Kaikkiahan se hirvitti, kun tiedettiin, että ollaan aivan etulinjassa.

Venäläisten hyökkäys ei Saijan suunnassa osunut suoraan Jaakon joukkueen kohdalle, vaan vihollinen rynnisti tulemaan kahta puolta sen molemmilta sivustoilta. Tykkituli oli valtaisa, ja siinä helvetillisessä jyskeessä osa kokemattomista nuorukaisista joutui pakokauhun valtaan. Joukkue hajosi kahteen osaan ja joutui lopulta kokonaan vihollisen saartamaksi. Yhteisen johdon puuttuessa kaikki saivat etsiä ulos motista miten parhaiten taisivat. Jaakko-kin harhaili puolijoukkueensa matkassa pitkin metsiä, kunnes vihdoinkin löysi tiensä Kiviniemessä sijainneeseen joukkojen kokoontumispaikkaan. Ja onnekseen vielä ehjin nahoin.

Täysosuma

Ensimmäisen sankarivainajan Jaakko näki heti sodan toisena päivänä, joulukuun ensimmäisenä. Oman komppanian miehen näkeminen reikä otsassa kosketti nuorta miestä syvästi. Mielessä pyöri monenlaisia ajatuksia, joukossa myös kopsalaisen suojeluskuntamiehen sanat. Niitä ei kuitenkaan auttanut jäädä pohtimaan taistelujen riehussa kaiken aikaa ympärillä.

– Jouluaaton aattona tuli sitten kranaatinsirpale vasempaan lonkkaan. Se leikattiin pois Heinojoella ja sieltä minut lähetettiin Nuijamaan kenttäsairaalaan. Sen jälkeen pääsin vähäksi aikaa kotiin toipumislomalle. Kun tammikuussa palasin takaisin yksikköni, se oli sillä välin siirretty Kämärään, lähelle Viipuria.

Ikämiehenä sotaan lähtenyt Jarl Sovio kaatui itse helmikuun toisena päivänä 1940 Lentirassassa. Samoihin aikoihin oli Kannaksella alkanut venäläisten eteneminen, joka yltyi pian suurhyökkäykseksi. Mannerheim-linja murtui ja suomalaiset joutuivat vetäytymään taistellen ns. välipuolustusasemaan.

Jaakon osalta taistelut päättyivät 18. päivänä helmikuuta 1940.

– Venäläinen hyökkäsi pitkin maantien sivua. Meitä oli konekivääripesäkkeessä joukko-johtaja ja neljä miestä ja koko ajan yritettiin ampua niin paljon kuin kerettiin. Sitten tuli tankki ja ampui kerralla koko pesäkkeen hajalle. Joukkueenjohtaja kaatui ja me kaikki neljä miestä haavoituttiin.

Jaakko itse sai kranaatinsirpaleita vasempaan kylkeen, käteen, kaulaan ja päähän. Tajuihinsa hän tuli vasta joukkosidontakorsussa. Myöhemmin Jaakko sai kuulla, että kantajat olivat laskeneet hänen parinsa aluksi korsun ulkopuolelle, koska sisällä oli jo niin paljon haavoittuneita, ettei lisää enää mahtunut. Hänen maatessaan siinä hangella tajuttomana oli pari tuttua miestä käynyt raottamassa hänen vilttiään. Tunnistettuaan yltä päältä veressä olleen toverinsa miehet olivat ilman muuta olettaneet tämän kaatuneen.

– Kuollut minä olisinkin, jos en olisi heti herättyäni saanut oksennettua verta pois keuhkoista. Vasemmalla puolella rintaa oli kova polte, mutta minä puhalsin tulemaan suun täydeltä. Se minut pelasti, vaikka enhän minä sitä tietenkään silloin tiennyt.

“Enhän minä kuolekaan!”

JSP:n henkilökunnalla oli jatkuvasti kädet täynnä töitä, niinpä Jaakkokin joutui odottamaan vuoroaan pitkän tovin.

– Siinä maatessa tuli äkkiä semmoinen hätä, että “kuolenko minä nyt tähän?” Sitten tulinkin

ajatelleeksi, että “minäpä kokkeilen laulaa” ja rupesin hyräilemään “Täällä Pohjantähden alla”. Sain jollakin lailla tulemaan ääntä ja ilostuin siitä niin, että “enhän minä kuolekaan, kun pystyn pikkusen laulamaan!”

Selitys sille, että Jaakko testasi vointinsa näin erikoisella tavalla, löytyy hänen kuoroharrastuksestaan. Laulaminen on ollut Jaakolle mieluista aivan pienestä pitäen. Musikaalisuus tulee perintönä isältä, joka oli myös kova kuoromies ja soitti mm. haitaria.

JSP:lla ei silloin voitu tehdä Jaakon hyväksi paljoakaan. Sitomisen jälkeen häntä lähdettiinkin kuljettamaan Imatralle sotasairaalaan.

– Matkasta en muista muuta kuin sen, että sitä tehtiin monella eri kulkuneuvolla. Välillä olin hereillä ja välillä tajuttomana. Kivuihinkin en muista juuri mitään.

Imatrallekin sairaala oli aivan täynnä haavoittuneita. Heitä makasi suuressa salissa pitkin ja poikin.

– Jostakin syystä lääkäri kuitenkin loikki minun tyköni ja rupesi tarkastelemaan selkää. Sitten minut vietiin ensimmäistä kertaa eläissani röntgeniin. Siellä kuvattiin pää, joka oli toiselta puolelta aivan täynnä haavoja. Onneksi ne olivat sittenkin vain pinnassa. Saman tien leikattiin kyljen iso haava ja sitten pääsinkin jo osastolle.

Idästä länteen

Jaakko vietti Imatralle kaikkiaan kaksi viikkoa. Sinä aikana haava kuroutui umpeen ja hänet päätettiin lähettää sairausjunalla länsirannikolle. Matkalla Raumalle jo parantuneeksi luultu haava alkoi märkiä. Samalla haavoittuneen vointi heikkeni uhkaavasti.

– Rupesi tuntumaan siltä, että loppu tässä tulee. Ei voi mitään. Yksi nuori sairaanhoitaja oli koko ajan parien vieressä ja piteli minua kädestä. Itkettiin siinä yhdessä hänen kanssaan.

Vaan vielä ei ollut Jaakon aika tullut. Hän selviytyi perille Rauman sotasairaalaan, missä hänen keuhkoistaan ryhdyttiin heti poistamaan nestettä. Kolmen vuorokauden kuluttua hänet siirrettiin sotasairaalaksi muutetusta yhteislyseosta kaupunginsairaalaan. Siellä hänet leikattiin ja rintaan asennettiin pitkä letku, jota pitkin voitiin juoksentaa märkää ulos keuhkosta.

Sota oli päättynyt jo maaliskuussa, mutta Jaakon kohdalla ei näyttänyt tapahtuvan muutosta parempaan. Ainoastaan letkua voitiin kolmen kuukauden päästä lyhentää. Kesällä -40 hänet päätettiin siirtää Raumalta Turun lääninsairaalaan. Täällä hänen rintansa röntgenkuvattiin ensimmäisen kerran – ja vaivan perimmäinen syy selvisi.

– Toisesta keuhkosta löydettiin kolmen sentin mittainen kranaatinsirpale, joka oli mennyt sinne kyljen haavasta. Siihen saakka lääkärit olivat luulleet, että minua vaivaa joku keuhkosairaus.

Valitettavasti lääketiede oli Suomessa tuohon aikaan vielä sellaisella tasolla, ettei Jaakon “sairauden” syyn selviämisenkään tilannetta kohentanut.

– Siihen aikaan ei keuhkoleikkauksia juuri tehty, joten Turussakaan ei pystytty auttamaan minua mitenkään. Siinä vaiheessa pystyin kuitenkin jo jonkin verran liikkumaan ja pyysin, että minut siirrettäisiin Ouluun.

Sittenkin leikkaus

Jaakko matkusti Turusta ensin kotiinsa Saloisiin ja sieltä jonkin ajan kuluttua Oulun lääninsairaalaan. Siellä oli vastassa monille tutuksi tullut tohtori Nevanlinna.

– Hän otatti ensin uudet röntgenkuvat ja sanoi sitten, että riskeistä huolimatta keuhko pitää

leikata. Lupasi kuitenkin, että ennen sitä saisin tehdä vielä mutkan kotiin. Noin viikon päästä ilmoittaudivin Oulun sotasairaalassa, joka oli sillä välin siirretty Nokelaan. Siellä professori Elovainio ihmetteli kovasti Nevanlinnan päätöstä ja sanoi heti, ettei leikkaus tule kysymyseenkään. Sain kuitenkin jäädä joksikin aikaa osastolle, mutta sitten minut taas kotiutettiin.

Niin kului päivä toisensa jälkeen. Välillä Jaakko oli sairaalassa, välillä kotona. Voinnissa ei tapahtunut minkäänlaista edistystä. Päinvastoin. Vuoden -41 lopulla Jaakon kunto huononi ratkaisevasti. Kuume nousi ja haava pysyi avoimena. Niinpä hänen oli taas pakko lähteä hakemaan apua. Oulun lääninsairaalassa häntä ei kuitenkaan haluttu ottaa osastolle.

– Silloin minä sanoin itselleni, ettei tästä tule yhtään mitään. Varasin ajan tohtori Helanderin yksityisvastaanotolle ja kerroin hänelle vaivani. Helander tutki minut ja tuli siihen tulokseen, että leikkaus on tehtävä – ja kiivaa. Hän kirjoitti kirjeen Nevanlinnalle ja sen jälkeen minut otettiin sisälle sairaalaan.

Jaakko leikattiin tammikuussa -42 ja leikkaavana lääkärinä toimi samainen professori Elovainio, joka oli vielä muutamia kuukausia sitten pitänyt toimenpidettä mahdottomana. Muuta vaihtoehtoa ei kuitenkaan enää ollut.

Ammuksia tekemään

Leikkaus onnistui hyvin ja sen jälkeen Jaakon toipuminen alkoi edistyä vauhdilla. Elokuuhun mennessä haavat olivat jo parantuneet.

Loppuvuodesta -42 Jaakko lähti kokeilemaan työntekoa Ruona Oy:lle. Siihen saakka hän oli saanut elantonsa kotitilalla vanhemmiltaan. Lisäksi hänellä oli ollut pieni henkivakuutus, josta maksettiin haavoittumistapauksessakin jonkin verran korvausta. Toipumisajalta ei sentään tarvinnut suorittaa vakuutusmaksuja ja valtio korvasi sairaalahoidot.

– Ruonalla tein aluksi aivan pikkuhommaa. Tasoitin smirkelillä ammusten kantoja, joihin oli alkujaan porattu reiät vääriin kohtiin ja sitten hitsattu umpeen. Muistan hyvin sen työn, koska se oli sellaista, mitä en ollut vielä eläissäni tehnyt.

Nuori mies olisi päässyt töihin myös Raahen sotilaspiirin esikuntaan, mutta kaiken kokemansa jälkeen hän ei tuntenut pienintäkään halua sotilaselämään.

Uusia työkavereita

Kesällä 1943 Jaakko sai uusia työtovereita. Silloin tulivat ensimmäiset sotavangit Ruona Oy:lle.

– Heitä oli yhteensä noin 60–70 ja joukossa oli joka alan ammattimiehiä. Oli puuseppiä, sorvareita, asentajia ja sen sellaisia. Enin osa oli haalaussakin miehiä, jotka lastasivat ja purkivat vaunuja. Oli siellä yksi insinöörikin, joka työskenteli piirustuskonttorilla. Muistan, kun hän kulki tehdassalissa aina papereita käsissään.

Jaakko työskenteli silloin yksinään jyrskoneella, joten hän ei varsinaisesti omassa työssään joutunut vankien kanssa tekemisiin. Juttua heidän kanssaan toki piisasi.

– Siellä oli yksi Aleks, joka puhui jonkin verran suomea. Me pelotelimme miestä sanomalla, että “teijät tapetaan, kun menette takaisin Venäjälle!” Siihen Aleks vastasi, ettei hän usko sitä, koska heitä oli jäänyt niin monta miestä vangiksi yhdellä kertaa.

Ruona Oy:llä työskennellyt venäläinen sotavanki piirsi tämän kuvan Arne Ahosta tämän vieraillessa sattumoisin tehtaalla kotilomansa aikana.

Venäläisvangeilla oli omat vartijat, jotka aamuisin saattoivat heidät Varvissa sijainneilta asuntoparakeilta tehtaalle, käyttivät päivällä syömässä ja veivät illalla takaisin. Kaupungille vankeja ei päästetty kuljeksimaan.

– Työmaalla heitä ei kukaan erityisesti vahnannut. Sotilasvartiot vain kiersivät sen minkä kiersivät. En muista, että vankien kanssa olisi koskaan ollut mitään rettelöitä ja työnsä he tekivät siinä missä muutkin.

Ammusten tekoon vangit eivät osallistuneet. Olisihan se ollutkin vähän erikoista. Ruonalla tehtiin kuitenkin siihen aikaan monenlaisia muitakin metallitöitä, joten vangeille kyllä töitä riitti.

Limppu kelpasi

Koska vankien liikkuminen oli rajoitettua, heille jäi työpäivän jälkeen suhteellisen paljon vapaa-aikaa. Monet osasivatkin käyttää sen tarkoin hyödykseen.

– He olivat kovia tekemään kaikenlaisia viraabelitöitä, ja oikein taitavia nikkareita olivatkin. Tarveaineita he löysivät eri puolilta tehdasta. Mieleeni on jäänyt erityisesti sellaiset puiset käärmeet, joita he valmistivat puusepänverstaalla. Sitä en tiedä, miten he ne tekivät, mutta kun otti sitä tekelettä niskasta kiinni, se rupesi luikertelemaan niin kuin käärme ainakin.

Vangit ottivat vastaan myös tilaustöitä. Jaakkokin tilasi heiltä kerran rautaisen piirtojalan ja oli lopputulokseen hyvin tyytyväinen.

Maksuksi töistään vangit ottivat mieluiten ruokaa.

– Monta limppua minäkin heille vein, ja se kätkeminen kävi kyllä hyvin kätevästi. Leipä katosi poveen yhdessä vilauksessa. Taisivat olla vähän huonolla ruualla.

Jaakko muistelee, että sinä aikana, minkä venäläisvangit olivat Raahessa, heistä menehtyi vain yksi. Hänkään ei kuollut nälkään tai sairauteen, vaan tapaturmassa, joka sattui junavauhua purettaessa.

Laulaen kotiin

Sodan lopputuloksen selvittyä vangit saivat luonnollisesti vapautensa takaisin.

– Näin heidät viimeisen kerran, kun olin menossa tehtaalle kahden tuuriin. He marssivat vastaan vanhan kunnalliskodin kohdalla ja lauloivat kovasti noustessaan mäkeä ylös. Joukko oli koossa kerralla ja vielä oli sotilasvartio saattamassa, vaikka tavallaanhan he eivät enää vankeja olleetkaan.

Sodan päätyttyä tehtaalla ei enää valmistettu ammuksia. Oli tullut aika maksaa raskaat sotakorvaukset voittaneelle osapuolelle. Jaakko oli mukana tässäkin työssä ja pysyi sittemmin tehtaan palveluksessa aina eläkeikään saakka. Sodassa saadut vammat eivät työntekoa estäneet, vaikka jokaista sirpaletta ei silloin aikanaan saatukaan pois. □

SAIRASKERTOMUS

Seuraa potilasta lopulliseen hoitopaikkaan
tarpeeton pyyhittäin

15.223 17 VI

Sukunimi: Torkkeli Etunimet: Lauri Julian Sotav. nro: 120115
 Tuntolevyn n:o 021663 Perusyksikön peiteluku: 1891.7 Henk.täyd. kesk. 3584.1
 Syn.t. aika: 21.11.23 Siviiliammatti: maaviljely Kirkonklrj.: hev.
 Kotikunta: hev. Kok. sk.pilri. hev. Kotosolte: Kuskile
 Lähin omainen (sukulaisuussuhde, nimi, ammatti, osoite): isä: Lauri os. sama
 Haavoittui: 16.5.44 klo 15.00
 Sotav. nro: 1889 n. jsp:ssa hoidettu, diagn. W. selap. penetr. thoracis l. dx
 Saapui: 33 KS:aan 16.5.44 klo 16.00 Juoks. n:o: 244
 Diagnoosi: Vuln. bomb. penetrans thoracis. Haemothorax. Corp. al. m. pectoralis l. dx

33. KS:n sairaskertomus:
 Anamnesis et St. pr.: RAJÄHTÄVÄ LUOTI.?
 Oik. puol. noin 4 cm selkärangastaik. lapaluun alakärjen korkeudella noin 3 kertaa 2 cm haava. Oik. pectoralis-lihaksessa mamillan lateraalipuolella tuntuu epämääräinen kovettuma. Koko mamillaseutu turvonnut ja aina tuntuu selvä emfyseema. Painumusta ja kuulumaton henittäminen lapaluun alakärjen asti. Potilas vahvassa sokkitilässä. Valittaa piistos- ja hengenahdistusta. Ei yskää.
 Therapia et decursus: Revisio et suturatio vulneris. Extractio corp. al. (Wilenius)
 Noin peukalon pään kokoinen sirpale.
 2 pulloa plasmassa.

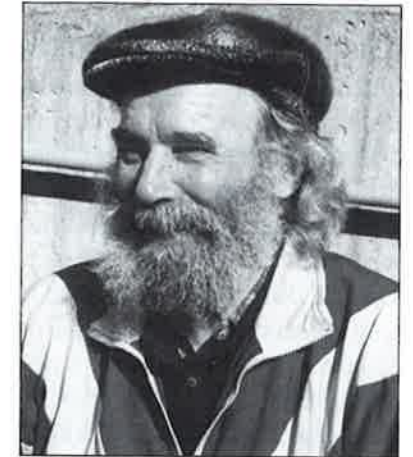
26. Sota S. 1. Potilaan nimi: Torkkeli Lauri Julian A
 2. Suorittanut asevelvoituksen: 18.7.42 - 19.1.44
 3. Osallistunut talvisotaan. 1939-1940: kytty el. Missä tehtävissä? ---
 4. Päivälussuhteet tässä sodassa (milloin astunut palvelukseen, tehtävät jne.): ---
 5. Haavoittunut, sairastunut, paljettunut, loukkaantunut taistelussa, muussa palveluksessa, palveluksen ulkopuolella, lomalla, siviilissä, omasta aaccasta, tahallisesti, rikollisessa teossa, huolimattomuudesta, pahinyneenä
 6. Vamma Sairaus on/ole sotapalveluksen aiheuttama. --- patenttama. ---
 7. Mihin palvelusluokkaan viimeksi kuulunut? --- AI

Täytetään ja ilmoitetaan sairaskertomukseen potilaan saapuessa 26. Sota S:aan.

Tarpeeton pyyhittäin.

Haavoittuneen sairaskertomus. Lauri Torkkeli haavoittui jatkosodassa vihollisen kranaatista.

Korpisoturi teki sen, mitä käskettiin

Eino Töhönen

Talvisodan syttyessä Eino Töhönen (s. -22) asui kotonaan Haavuksen saaristolaiskylässä pohjoisella Laatokalla. Nuoresta iästään huolimatta poika ilmoitautui vapaaehtoisena rintamalle. Einon osalta talvisota päättyi haavoittumiseen Kuhmossa. Heti rauhan tultua Töhösten kahdeksanhenkinen perhe joutui monien muiden tavoin jättämään rakkaan Karjalan ja suuntaamaan kulkunsa Pohjois-Pohjanmaalle. Jatkosodassa Eino taisteli JR 32:n, JR 11:n ja JR 53:n riveissä Uhtualla, Kannaksella ja Lapissa. Muistikuvissa päällimmäisenä on 3. divisioonan alaisessa kaukopartiossa vietetty aika, josta ei puuttunut erikoisia-kaan sattumuksia.

Laatokan saaristossa Sortavalan läheisyydessä sijaitseva Haavus eroaa maisemiltaan tyystin Perämeren rannikkopitäjästä.

- Vuoria, vettä ja viljelyksiä, kuuluu Raaheen kotiutuneen Eino Töhösen kolmen sanan kuvaus synnyinseudustaan. - Melkein kaikilla siellä oli pieni maatalo, kolme-neljä kantturaa, porsas ja lammas, kanoja ja kukko. Kissat ja koirat päälle. Puolet elannosta kalastettiin merestä.

Töhösen perheeseen kuului vanhempien ohella kolme tyttöä ja kolme poikaa.

“En käynyt heitä lukemaan”

Kun talvisota alkoi, Eino ei ollut vielä täyttänyt seitsemäätoista vuotta. Into isänmaan palvelukseen oli kuitenkin kova. Pian vuodenvaihteen jälkeen poika matkasi Sortavalan ilmoitautuakseen vapaaehtoisena armeijaan.

- Se kävi helposti. Sortavalan oli siihen aikaan sijoitettu monen aselajin yksiköitä. Siellä oli jalkaväki, rannikkotykistö, ilmavoimat, rajavartiosto... ei siinä tarvinnut muuta kuin marsusia jalkaväen esikuntaan ja laittautua talon vehkeisiin.

Eino lähetettiin suoraan Kuhmoon, missä hän liittyi JR 27:n riveihin. Rykmentti kävi taisteluja mm. Loso-, Reuhka- ja Riihivaaroilla.

- Sanottiin, että venäläisiä oli sillä suunnalla 40 000 miestä. En käynyt heitä lukemaan, mutta paljon niitä oli. Meillä oli hyvin harva miehitys ja aseistus vajavaista. Miekin olin milloin pikakivääri- milloin konekiväärimiehenä, mitä nyt sattui venäläistä asetta käteen. Asemistakaan ei juuri voinut puhua. Paremmiin ne olivat semmoisia lumipoteroita, vähän potkaistu jalalla lunta syrjään. Vaan lujasti siellä otettiin yhteen. Välliin pani ryssä meitä mottiin ja välliin me niitä.

Vähän ennen rauhan tuloa Eino haavoittui kranaatinsirpaleesta päähän.

- Muistaakseni se oli siitä harvinainen päivä, ettei kumpikaan puoli ollut motissa. Ryssä vain ampui harvakseltaan kohti ja osui ohirnoon. Yksi kaveri tuli siihen avuksi ja toimitti miut taakse turvaan.

Myöhemmin Eino kuljetettiin Kajaanin sotasairaalaan, mistä hänet lähetettiin toipilaan kotiin Karjalaan. Pian Töhöset joutuivat kuitenkin jättämään kauniin kotiseutunsa ja evakkomatka ulottui aina maan läntiseen reunaan saakka. Perheen sijoituspaikaksi tuli lopulta Pyhäjoen Parhalahti.

Ennen pitkää Eino kuntoutui takaisin palvelukseen ja hänestä tuli nyt "virallisesti" Suomen armeijan alokas. Talvisodassa alkanut asepalvelus jatkui ensin Raahessa ja myöhemmin Oulun kasarmeilla.

Päivät poterossa

Saksa hyökkäsi Neuvostoliittoon kesäkuun 22. päivänä 1941. Muutaman päivän kuluttua tästä neuvostoliittolaiset pommikoneet lensivät itärajan yli pommittamaan suomalaisia kaupunkeja. Saksalaisia joukkoja oli jo Suomessa, eikä Neuvostoliitossa enää luotettu Suomen puolueettomuusvakuutuksiin. Kesä-heinäkuun vaihteessa suomalaiset joukot ylittivät valtakuntien välisen rajan ja lähtivät etenemään kohti itää vallaten kauniin karjalaiskylän toisensa jälkeen. Hyökkäys pysähtyi vasta Uhtuan porteille.

Vuodenvaihteen jälkeen Eino lähetettiin Uhtuan suunnalla taistelevan JR 11:n riveihin. Rintamalinjat olivat siinä vaiheessa kutakuinkin vakiintuneet, mutta Hevosenkengäksi kutsuttu tärkeä taisteluasema ei vielä täysin ollut suomalaisten hallussa. Täydennysmiehenä Hevosenkengään saapunut nuori mies osoitettiin heti mahdollisimman hankalaan paikkaan, eteen työnnettyyn yksinäiseen pesäkkeeseen. Itse asiassa se oli vain pieni lumeen kaivettu potero, jossa mies mahtui häidin tuskin maakaamaan.

- Sinne ryömittiin pitkin hankea, eikä sieltä saanut päivisin liikkua mihinkään. Ruokakin tuotiin yöllä. Siellä sai olla yksin päiväkausia. Vaihtoa ei ollut ollenkaan. Virnuilivat vain, että "näköön nyt poika, minkälaista on sota!"

Poika makasi vuorokausikaupalla lumikuopassaan samoissa märissä kampeissa. Yritti pitää itsensä jollakin konstilla lämpimänä ja samalla tarkkailla silmä kovana vihollisen liikkeitä.

- Vanhemmat konkarit sanoivat, että "mikä siun on siellä maatessa. Jos ryssä tulee, niin soitat vain tykistöä eteen!" Viikon päästä miulle tuli mitta täyteen.

Korpisoturi maaliskuussa -42.

Etulinja jää

Eino kuuli, että komppanian vääpeli kyseli vapaaehtoisia kaukopartioon - ja suori siitä paikasta ilmoittautumaan. Kolmannen divisioonan alaisia sissejä johti luutnantti Kullervo Leskinen, ansioitunut soturi, joka lyötiin myöhemmin Mannerheim-ristin ritariksi.

- Oikeastaan porukka oli suoraan Siilasvuon alainen. Sen miesvahvuutta nostettiin silloin kymmenestä miehestä kolmeenkymmeneen. Siinä joukossa oli mukana yksi Espanjan sisällissotaankin osallistunut mies, kersantti Into Salmi.

Yhdeksäntoistavuotias sotamies Eino Töhönen täytti myös valitsijoiden kriteerit, eikä hänen enää sen jälkeen tarvinnut kontata yksinäiseen poteroonsa. Itse asiassa hän pääsi kilometrien päähän etulinjasta.

- Kaukopartio majaili JR 32:n komentopaikalla, josta oli töpinäänkin matkaa kaksi kilometriä. Sieltä takaa porukka pystyi lähtemään helposti joka suuntaan.

Sissien varsinaisena asumuksena toimi saksalaisten alppijääkärien rakentama oikea talo, jonka suomalaiset tosin heti seuraavana kesänä onnistuivat polttamaan maan tasalle.

- Partion palattua reissulta oli tapana, että kaikille jaettiin viina-annokset. Sitten myö syötiin, juotiin ja saunottiin. Sillä kertaa taisi kuitenkin tulla syötyä liemiruokia vähän liikaa!

Saksalaiset talonrakentajat olivat tietysti nyreissään hyvän asumuksen hävittämisestä. Tutkimuksia tehtiin, mutta palon syyttäjä ei saatu koskaan selville. Aivan ilman seuraamuksia sissit eivät kuitenkaan tulipalosta selvinneet.

- Meikäläisten piti ottaa kirveet ja sahat kouraan ja rakentaa niille samanlainen talo tilalle!

Yöksi hankeen

Sissien rentoutuminen oli varsin railakasta. Syy siihen oli hyvin ymmärrettävä.

- Reissut olivat raskaita ja vaarallisia. Koskaan ei tiennyt, kuka jäisi sille tielle. Kun päästiin takaisin, juhlittiin yksinkertaisesti sitäkin, että oltiin vielä elossa!

Eino muistaa, että kaukopartion miehet oli jaettu kahteen osaan. Kun toinen puoli oli liikkeellä, toinen oli levossa. Välistä molemmat porukat joutuivat lähtemään yhtä aikaa eri suuntiin.

Einon ryhmän päätehtävänä oli tiedustelu.

- Ensimmäinen lähtökäskey tuli jo muutaman päivän perästä siitä, kun olin porukkaan tullut. Piti mennä tiedustelemaan venäläisten huoltotietä, joka kulki Vienan Kemistä Uhtualle.

Tällä partioreissulla Eino sai ensi kerran kokea, mitä oli olla kaukopartiomies. Hän muistelee, että porukassa oli mukana kaksi raahelaistakin, Jorma Sovio ja Uolevi Luovi.

- Iltayöstä lähdettiin liikkeelle. Aluksi hiihdettiin Röhön suuntaan, koska siellä oli linjan pää. Tarkoitus oli kiertää sieltä naapurin puolelle. Puolustuslinjahan kulki niin, että ensin oli yhtenäinen linja, sitten kenttävartio, sitten tyhjää ja sen jälkeen toinen rintamalinja jne.

Pakkasta oli yli 40 astetta ja miehet hiihtivät tässä hyytävässä kylmyydessä melkein vuorokauden yhteen menoon.

- Hiihdettiin, paleltiin ja kirottiin. Yöksi mentiin hankeen ryysyt märkinä. Muutaman tunnin päästä taas noustiin ja jatkettiin matkaa.

Huoltotien läheisyydessä ei enää voinut kiroilla, ei ainakaan ääneen. Lähestymisen oli tapahduttava vihollisen huomaamatta, muuten saattaisi olla hengenlähtö lähellä. Tämä kysyi miesten hermoja.

- Jäätiin metsän suojaan tarkkailemaan, minkälaista liikettä tiellä näkyy. Paljonko on porukkaa ja mitä tavaraa niillä on matkassa? Siinä meni koko päivä. Pimeän tultua lähetettiin sitten hiihtelemään takaisin.

Hermolepoa

Sillä kertaa kaikki meni hyvin ja porukka selvisi ehjin nahoin tukikohtaan.

- Tuntui oikein mukavalta, kun siellä oli meitä lämmin ruoka ja sauna odottamassa.

Ja viinaa piisasi, tottakai. Toisinaan luutnantti Leskinen

Partioretki on onnellisesti ohi. Eino Töhönen kuvassa oikealla.

toi töpinästä montakin pulloa mieheen. Näin tapahtui aina silloin, kun reissu oli ollut erityisen onnistunut ja komentaja hyvällä tuulella.

- Nyt voi jo sanoa, että meikäläisten hermot lepäsivät viinan voimalla. Olivat ne sen verran rankkoja reissuja. Saksalaiset veivät porukansa kotiseudulle pariksi-kolmeksi kuukaudeksi siksi oli käytettävä niitä konsteja mitä oli.

Karaistuneet suomalaissoturit olisivat olleet haluttua täydennystä myös saksalaisten riveihin.

- Uhtualla ne värväsivät etenkin meitä kaukopartion miehiä. Olisin miekin vaihtanut armeijaa, kun palkkaakin oli luvassa, mutta eivät ne minua huolineet. Valistusupseeri oli ehittänyt välliin antamaan sellaisen lausunnon, että mie olen aatteiltani vähän arveluttava. Tosiasiassa meidät haluttiin tietysti pitää omissa joukoissa.

Rysän nieluun

Eräänä kuumana elokuun päivänä -42 radiotiedustelu peilasi, että joukko vihollisia oli tulossa suomalaisten asemia kohti. Kaukopartio lähetettiin etukäteen paikalle väijymään tuloja. Perille päästyään sissit saivat huomata, että tällä kertaa tiedustelu oli hiukan epäonnistunut.

- Venäläiset olivat jo siellä ja me marssittiin kuin rysän nieluun. Karkuun siitä piti lähteä. Onneksi ryssillä oli niin kova tulikuri, etteivät ne ampuneet kuin komennosta, ja me saatiin jonkin verran etumatkaa. Yksi alikersantti sai sitten osuman ja jäi muista jälkeen.

Siinä tilanteessa ei ollut mitään mahdollisuutta jäädä kaveria auttamaan, sillä venäläiset ryskäsivät jo aivan kintereillä. Niinpä muut jatkoivat juoksuaan ohi kimmeltävän erämaajärven niin lujaa kuin ryteikössä pystyivät.

- Kun päästiin tukikohtaan, kerättiin lisää porukkaa ja lähdettiin takaisin etsimään kaveria. Venäläiset olivat sillä välin häipyneet ja me katseltiin siinä järven rannalla, näkyisikö miestä missään. Mie tietysti tapani mukaan päästelin koko ajan ärräpäitä. Silloin kuului kaislojen seasta Vikströmin ääni, että "älä Töhönen kirroile niin kovasti!"

"Tule jo pois!"

Menetetyksi luultu aliupseeri ilmaantui esille ilmielävänä ja kertoi hämmästyneille tovereilleen selviytymistarinsa.

Tuntiessaan räjähtävän luodin osuvan nilkkaansa mies oli arvannut juoksunsa loppuvan lyhyeen. Niinpä hän oli hypännyt päistikkaa viereiseen erämaajärveen ja uinut suoraan rannalta levinneen turvekerroksen alle. Seuraavaksi mies oli taittanut kaislan hengityslaitteeseen ja jäänyt veden alle odottelemaan rauhallisempia aikoja.

Venäläiset olivat nähneet hänen loikkansa ja etsiskelleet miestä ison aikaa. Vihdoin he olivat lähteneet pois, mutta sopivan ajan kuluttua paikalle oli saapunut joukko suomea puhuvia puna-armeijalaisia. Nämä olivat huudelleet järven suuntaan, että "venäläiset menivät jo, tule pois", mutta mies ei mennyt lankaan.

- Vilu sille oli tullut, vaikka olikin kuuma päivä. Pahinta oli silti ollut se, kun kaikki järven hauet olivat kertyneet siihen ympärille pureskelemaan. Ja mitenpä se niitä siinä paikassa poiskaan hätisteli!

Haavoittunut aliupseeri selviytyi näin kuin ihmeen kaupalla venäläisten kynsistä. Vammautunut nilkka hoidettiin ja toipumisloman jälkeen mies palasi takaisin yksikköön - vain jou-

tuakseen lyhyen ajan kuluttua vihollisen tarkka-ampujan uhriksi. Helsinkiläinen korpisoturi sai sittemmin viimeisen leposijansa Hietaniemen sankarihautausmaalta.

Salainen tehtävä

Kesällä -43 Kullervo Leskisen kaukopartio yhdistettiin vänrikki Heikki Nykäsen johtamaan sissiporukkaan. Mannerheim-ristin ritareita hänkin. Partiomatkoja vihollisen selustaan tehtiin jatkuvasti, välillä harvempaan, toisinaan tiheämpään. Tilanteesta riippuen.

Syksymmällä Einon kohdalle osui sellainen reissu, josta oli ankarasti kielletty puhumasta jälkepäin. Eino arvelee kuitenkin, ettei kiello mahda enää olla voimassa.

- Leskinen tuli tapansa mukaan sanomaan, että nyt lähdetään pienelle reissulle.

- Minkälainen aseistus? kysyin mie.

- Otat mielellään venäläisen puoli- tai täysautomaatin. Ja ota vain panoksia mukaan, älä ota evästä, vastasi Leskinen.

- Minne nyt ollaan menossa?

- Se selviää kyllä aikanaan.

Keskustelu loppui siihen. Töhösen ja Leskisen lisäksi matkaan lähti kolme muuta sissiä. Pieni partio kuljetettiin metsän keskelle jonnekin Uhtuan ja Rukajärven väliseen maastoon.

- Paikalle tuli muutakin porukkaa, enimmäkseen saksalaisia upseereita. Heidän joukostaan me tunnistimme ainakin Kiestingissä majapaikkaa pitäneen kenraalievasti Falkenhorstin.

Lyhyen ajan sisällä suomalaisille korpisotureille valkeni, mistä oli kysymys. Asian paljastumista edesauttoi lähistöllä pyöriskelevä lauma karjalankarhukoiria.

- Karhunpesällehän ne oli menossa. Saksalainen kenraali halusi kaataa karhun Pohjolan erämaissa, että pääsee sitten kotona kehuskelemaan uroteollaan!

Sekin selvisi, että suomalaississit oli tuotu paikalle nimenomaan toimimaan Falkenhorstin henkivartijoina. Jostakin syystä saksalaiset eivät tässä tilanteessa luottaneet omiinsa - vaikka muuten kyllä ilkesivät kutsua suomalaisia aseveljiään joskus "persejaloiksi". Nämä tosin eivät olleet haukuista moksiskaan.

- Me ruukattiin vain naureskella, että kun pitkäkoivet joutuvat vaikeuksiin, tulevat persejalat ja hakevat ne pois!

Töhönen muistelee, että karhua käytiin kaatamassa peräti kaksi eri kertaa. Ensimmäisellä reissulla otusta ei löydetty. Toisella kertaa pesä oli haettu esille etukäteen. Olisihan se ollut suuri häpeä, jos korskea arjalaisupseeri olisi toistamiseen palannut metsältä tyhjin käsin.

- Karhu ei ollut vielä edes kunnolla unessa, vaan tuli unenpöpperössä katsomaan, että mitä täällä tapahtuu? Sitten vain saksalaista kuulaa kalloon, suolet pellolle ja nahka orrelle. Sitten keittelemään ja syömään karhunlihaa. Ja paljon konjakkia päälle. Meille sitä ei kuitenkaan tarjottu, pitihän henkivartijoiden pysyä selvinä. Taisi sitä tulla kumminkin salaviihkaa mais-

Asemasodan aikana miehet pitivät kuntoaan yllä monin eri tavoin. JR 53:n miehet harrastivat Uhtualla mm. jalkapalloa. Neljäntenä vasemmalta Eino Töhönen.

JR 53 kokoontuneena katselmukseen Eldankajärven jäälle talvella -43

tettua. Ja koko touhu vielä filmattiin joka tuuleen, että pystyttiin kotipuolella näyttämään, että näin on tapahtunut!

Norjaan sijoitettujen saksalaisjoukkojen ylipäällikkö kenraalieversti Nicolaus von Falkenhorst toimi myös Pohjois-Suomesta operoivien saksalais-suomalaisten joukkojen komentajana. Sodan jälkeen hänet tuomittiin sotarikollisena kuolemaan, mutta tuomio muutettiin myöhemmin 20 vuodeksi vankeutta.

**Kivennapa kestää,
Rautu on rautaa.
Vielä ei kaiveta
Kannaksen hautaa!**

Syksyllä 1943 Eino Töhönen siirtyi kaukopartiosta Uhtuan suunnalle muuttaneen maineikkaan JR 53:n riveihin. Uuvuttavaa asemasotaa kesti vielä seuraavaan kesään saakka, jolloin rykmentti siirrettiin pikavauhtia Karjalan kannakselle: kesäkuun 9. päivänä 1944 vihollinen aloitti siellä massiivisen suurhyökkäyksen.

- Kun meidän komppania tuli Kanneljärvelle, linjat edessä olivat jo murtuneet ja ryssä eteni vapaasti. Meitä ei pantu vielä aseisiin, vaan lähetettiin tiedustelemaan, missä asti ne olivat tulossa.

Joukkueenjohtajana toimineen luutnantti Asikaisen johdolla Einon porukka lähti tutkimaan tilannetta. Taivallettuaan hyvän tovin eteenpäin metsäisen maaston suojassa miehet kuulsivat ääniä edestäpäin. He lähtivät ryömimään varovasti kannaksen yli nähdäkseen sen toiselle puolelle.

Yhtäkkiä maassa makaavien suomalaissotilaiden silmien eteen avautui suorastaan uskomaton näky:

- Siellä kuhisi niin valtavasti piippalakkeja, että tuntui siltä, ettei se lauma lopu mihinkään!

Pieni suomalaisjoukko tuijotti mykistyneenä hyökkäystä valmistelevien vihollisten suunnatonta määrää.

- Kaikkien sormet tietysti syyhysi kiväärin liipasimella, mutta Asikainen sanoi, että "näettehän te, että se on turha vaiva". Ja tosihan se oli, että pikakiväärin sarja olisi saanut semmoises-

sa laumassa aikaan vähemmän vahinkoa kuin sääskenpisto. Itseltä siinä vain olisi henki mennyt. Niinpä me vain katseltiin, käännyttiin ja lähdettiin pois.

Paluumatkalla miesten korviin kantautui kumeita jymäyksiä, joiden Asikainen tiesi lähtevän Kronstadtin venäläislinnakkeen tykeistä, jotka hakivat maalia.

- Asikainen sanoi, etteivät ne kuitenkaan yllä kuin Raivolan mäkeen, joten me kierrettiin kauempaa mantereen puolelta takaisin Kanneljärvelle. Sitten mentiin porukalla Kuuterselkään odotelemaan, milloin vanja tulee. Mitäpä siinä muuta oli tehtävissä.

Ja tulihan se.

Alkajaisiksi vihollinen suuntasi Kuuterselässäkin suomalaisten aseisiin niin hirvittävän tankki- ja tykistökeskityksen, että puolustajien rivit alkoivat hetkessä harveta. Kranaatit möyryivät maata joka puolella niin, että ympäröivä ilma oli sakeana pölystä.

- Oli vaikea hengittää ja koko ajan piti pitää kivääriä manttelin suojassa, ettei se olisi tukentunut kokonaan, Eino muistelee.

Epätasainen kamppailu jatkui päivästä toiseen. Hornamaisessa jyskeessä vuorokausivaihtelu katosi tyystin, eivätkä miehet aina edes tienneet, mikä päivä milloinkin oli menossa. Huololla ei ollut mitään mahdollisuutta päästä etulinjaan, niinpä joukot taistelivat ainakin kolme vuorokautta yhteen menoon ilman ruuan murenta. Levosta puhumattakaan.

Väistämättä tuli sitten se hetki, että miehet siitä paikasta yksinkertaisesti loppuivat. Viimeisten joukossa paikallaan sinnitellyt Einokin sai lopulta kranaatinsirpaleita selkäänsä ja käteensä. Hän selviytyi jollakin konstilla taakse sidottavaksi ja sitä tietä lyhyelle toipumislomalle.

“Kunniakas tehtävä”

Kun haavat olivat kutakuinkin umpeutuneet, Eino palasi takaisin yksikköön, joka oli edelleen Karjalan kannaksella. Torjuntataistelut olivat kuitenkin pian ohi. Syyskuussa solmittiin aselepo ja suomalaisten oli siirryttävä talvisodan jälkeen piirrettyjen rajojen taakse.

- Käveltiin yhtä soittaa 60 kilometriä Kannakselta Lappeenrantaan. Siellä mentiin ensin kolmeksi tunniksi uimaan ja sitten kasinolle syömään. Luultiin, että se on nyt ohi ja tästä kohta päästään siviiliin.

Miesten hyvinvointitunne karisi hetkessä, kun kasinolle saapui kenraalimajuri Aaro Pajari.

- Hän keräsi meidät puhutteluun ja sanoi: “Minä näen, että teidän silmissänne hehkuu selvästi taistelutahto.” Sitten hän sanoi: “Teidän osallenne on langennut kunniakas tehtävä.” Ja sehän tiesi sitä, että pian oltiin laivassa menossa Tornioon!

Voi vain kuvitella, miltä komennus saksalaissotaan tuntui miehistä, jotka olivat hetki sitten hädin tuskin selvinneet hengissä Kannaksen tulimyrskystä. Sodassa on kuitenkin sodan lait, ja suomalainen korpisoturi teki aina sen, mitä käskettiin.

Venäläisen valvontakomission määräyksestä “leikkisota” saksalaisia vastaan oli ohi. Lokakuun ensimmäisestä päivästä lähtien Lapissa käytiin jo täyttä sotaa. Saksalaiset hyökkäsivät Ala-Vojakkalassa niin valtavalla tulivoimalla, että suomalaisten linjat murtuivat. Eino taisteli entisiä aseveljiä vastaan vahvistetussa komppaniassa, johon kuului alunperin kolmattasataa miestä. Ankaran taistelun aikana komppania joutui välillä saarroksiinkin ja tappioita tuli niin paljon, että lopulta miehiä oli jäljellä enää seitsemäntoista. Hetken aikaa luultiin jopa Töhösenkin olevan kaatuneiden joukossa.

Saksalaisten hyökkäys onnistuttiin kuitenkin pysäyttämään. Joukot saarrettiin ja mottiin jääneet yli 300 saksalaista antautuivat. Saartorenkasta selvinneet lähtivät vetäytymään kohti Rovaniemeä.

Töhösen komppania jatkoi sen jälkeen saksalaisten perässä ensin Arpelan kylään ja sieltä edelleen pohjoiseen. Matkan varrella oli joukkojen ruokahuolto vähän heiveröistä. Niinpä

syötävää oli hankittava omin neuvoin. Einon porukka yhytti erään tyhjäksi jääneen maalaistalon pihapiiristä pässin kynsiuusta, paloitteli ja keitteli sen ruuaksi. Syötyään pässinlihaa hyvällä ruokahalulla nälkiintynyt porukka sairastui ankaraan vatsatautiin. Mitä myrkkyä saksalaiset olivat pässiin pistäneetkin, tehokasta ainetta se oli. Onneksi tauti ei kuitenkaan ollut kennellekään kuolemaksi.

Joesta ruokaa

Matkalla pohjoiseen miehet törmäsivät Sinetän suunnalla kaatuneeseen kuljetuskärryyn, jolla oli kokonainen tynnyri saksalaista konjakkia. Siekailematta lyötiin reikä pytyyn kylkeen ja liruteltiin kenttäpullot täyteen arvokasta ainetta. Ilo ei kuitenkaan ollut pitkäaikainen, sillä paikalle saapuneet upseerit löivät puolestaan tynnyrin säpäleiksi.

Joukkojen saavuttua Alakylässä joen rantaan Eino etsi välittömästi kalaverkot käsiinsä, nakkasi ne jokeen ja pyydysti kalaa koko porukan tarpeisiin. Tottuneena Laatokan kalastajana hän ruokki tällä tavoin porukkansa useampaankin otteeseen.

- Välillä saatiin liharuokaakin, kun sattui tulemaan poro vastaan. Niiden tappaminen oli tietysti ankarasti kiellettyä, mutta minkä sille mahtoi, jos ne joskus kävelivät miinaan. Näytti se sitä paitsi poronliha maistuvan herroillekin!

Rovaniemen valtauksen jälkeen vuosien sotimisen uuvuttamat miehet saivat vihdoinkin lähteä kotikonnuilleen ja nuorempi ikäluokka astui heidän tilalleen.

- Rovaniemeltä lähdeäessä mie huomasi jokirannassa Kemi-yhtiön lohikellarit ja aattelin, että tuolta mie saan lohta evääksi. Kolistelin useampaakin ovea, mutta ne olivat tiukasti lukossa. Sitten kuului yhden oven takaa huuto: "Älä ammu!" Ja heti perään kysyttiin, että "Ootko sinä suomalainen?" Siellä oli kaupunkilaisia piilossa saksalaisilta ja kyllä ne halusivat minua kovasti. Eivät tieneet, että saksalaiset olivat jo aikoja sitten menneet menojaan!

Torniossa Eino sai litteran Raahen, mutta sieltä ei löytynytäkään miehelle siviilipapereita. Ne saadakseen hänen oli matkustettava Pieksämäelle saakka, koska sinne oli keskitetty kaikkien kotinsa rajan taakse jättäneiden sotilaiden asiat. Eino sai paperinsa ja jonkin aikaa etsikelyään hän löysi myös vanhempansa, jotka olivat nyt evakkossa Hämeen puolella.

Sittemmin Einon polku poikkesi takaisin Perämeren rannikolle, ja tänne hän myös jäi. Kain Karjala pysyy silti aina hänen rakkaana synnyinseutunaan. □

Uhtuan sissit kunniaikäynillä Raahen sankarihau-doilla -90-luvun alussa. Vas. Eino Töhönen.

Yrjö Reinilä

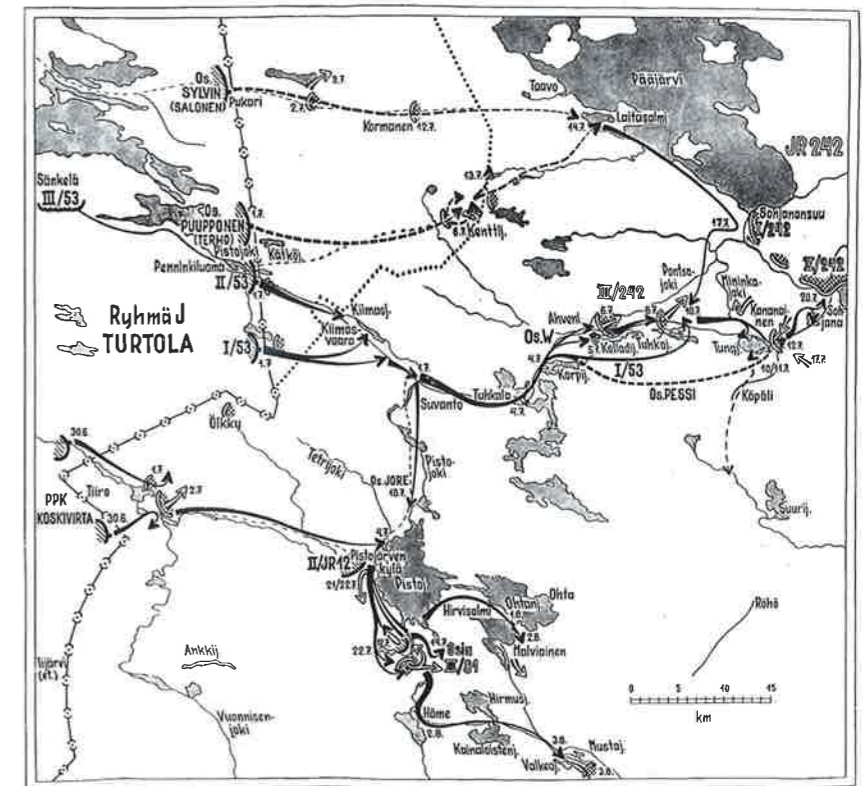
Raahelaiset ja saloistelaiset jatkosodassa

Vuosina 1941–45 tämän seudun miehiä oli sodan kaikilla rintamilla. Suurimalta osalta he taistelivat kuitenkin Raahen suojeluskuntapiirissä perustetussa JR 32:ssa, jonka I ja II pataljoona perustettiin Raahessa ja III pataljoona Oulaisissa. Myöhemmin sodan aikana vanhimmat ikäluokat kotiutettiin ja nuorimmat koottiin Oulun sk-piirissä perustettuun JR 11:een ja jäljelle jääneet vanhemmat ikäluokat jäivät JR 32:een.

Raahelaisia ja saloistelaisia oli kummassakin näissä rykmenteissä, jotka taistelivat suurimman osan ajasta Uhtuan suunnalla. Keväällä ja kesällä 1944 rykmentit lähetettiin Karjalan kannakselle, missä ne sotivat kannaksen länsi- ja keskiosissa. Sen jälkeen joukot osallistuivat Lapin sotaan alkaen Tornion maihinnoususta ja valtauksista jatkuen taisteluilla Tornion ja Kemian välillä ja edelleen Rovaniemen ja Kittilän suunnalla. Pääosa miehistä kotiutettiin vuoden 1944 loppulla, mutta nuorempien ikäluokat jatkoivat aina Kilpisjärvelle saakka, missä sotatoimet loppuivat 27.4.1945.

Jatkosodan alussa JR 32:n joukot jakaantuivat kahdelle etenemissuunnalle, Juntusrannan ja Raatteen kautta valtakunnan rajan ylittäneisiin. Viimeksi mainitulla suunnalla tapahtui vielä jakautumisia. Kokonaisuudessaan joukkojen eteneminen oli erittäin monimutkainen tapahtumasarja, jolle antoivat leimansa erilaiset taistelut ja jatkuva ponnistelu kulkuväylien voittamiseksi. Eteneminen alkoi 30.6.41 ja päättyi rintamien vakiintumiseen syksyllä 1941. Tänä aikana joukkojen ryhmittelyt alistussuhteineen ja päällikkövaihdoksineen vaihtuivat monta kertaa. Oheisena liitteenä (karttakopio kirjasta Suomen sota 1941–45/Kivi) on kuva etenemisvaiheesta ja

Ryhmä J:n eteneminen Sohjananjoki-linjalle 30.6. — 20.7.1941.

myöskin sitä seuranneen asemasotavaiheen rintamasta.

Pistojen kautta Uhtuan suuntaan

Eniten tämän seudun miehiä oli JR 32:n ensimmäisessä pataljoonassa, joka joutui kovim-paan tulikasteeseensa Pistojen ylitystaistelussa menettäen siinä paljon miehiä kaatuneina ja haavoittuneina. Tämä tapahtui heinäkuun lopulla 1941.

JR 32:n II pataljoona eteni itään Ratteen kautta ja suoritti Melkajan (Mölkön) lahdelta me-nestyksellisesti vihollisen yllättäneen vesistönylmenon. Pataljoona jatkoi taistellen etene-mistään pohjoiseen Korpijärven, Pistojen ja Pinkojen kautta. Myöhemmin se eteni yhdessä I pataljoonan kanssa itäänpäin Uhtuan tien suunnassa.

Tämän jälkeen JR 32:n pataljoonat olivat Uhtuan suunnalla pääosin etulinjassa ja osittain kenttävartioissa Röhön tien varrella. Maaliskuussa 1944 pataljoonat siirrettiin Karjalan kan-nakselle ja ne muuttuivat samalla kolmannen divisioonan erillisiksi pataljooniksi.

III/JR 32:n vaiheita

Raahelaisia oli runsaasti myös JR 32:n esikunnassa. Itse olin III/JR 32:n mukana sodan alusta alkaen huhtikuun loppuun 1942 saakka. Pääasiassa toimin pataljoonan adjutantina, mutta kevästä syksyyn -42 kiväärikomppanian päällikkönä. Oltuani opintolomalla 1.5.–31.8.42 tulin rykmentin tykkikomppanian päälliköksi. Tykkikomppaniasta tuli keväällä 1944 kolmannen divisioonan erillinen panssaritykkikomppania, jollaisena se pysyi 11.11.1944 ta-pahtuneeseen kotiuttamiseensa saakka.

Seuraavassa kerron muutamia tapahtumia III/JR 32:n osalta.

Ylitimme itärajan Juntusrannassa ja etenimme ilman vastusta Kursmajoelle saakka, jonne osasto Halonen oli edennyt jo ennen meitä. Uhtualle johtavan tien huono kunto oli yllätys kaikille. Ilmatiedustelun mukaan tie oli leveä ja hyvässä kunnossa, mutta maastossa saimme todeta, että tien linjalle oli vain kaadettu puunrunkoja vieriviereen poikittain edes peittämättä niitä mitenkään. Näin pehmeämmillä paikoilla, kovemmallalla maalla ei ollut tehty mitään.

Tavoitettuamme Vuonnisjoen etenimme sen länsirantaa muutaman kilometrin pohjoiseen, kahlasimme joen poikki ja lähdimme koukkaamaan itään. Tavoitteena oli Vuonnisista Uhtu-alle johtava tie.

Olimme olleet yhtä mittaa liikkeellä noin kaksi vuorokautta, kun pieni laukaustenvaihto pysäytti etenemisen. Olimme niin väsyneitä valvomisesta ja puutteellisesta muonituksesta, että pysähdyksen tullessa käytännöllisesti katsoen koko pataljoona nukahti siihen paikkaan. Heräsin siihen, että pataljoonamme komentaja löi minua olalle ja huusi: "Nyt sitä menn-nään!" Hän lähti juoksemaan taaksepäin tulopolkuamme pitkin jono miehiämme perässään. Tulituksen ääni oli vahvistunut edessämme ja kuului nyt myös osittain oikealta sivultamme. En nähnyt muuta mahdollisuutta kuin liittyä perääntyvään joukkoon.

Uupumuksen ohella komentajamme ratkaisuun tässä tilanteessa vaikutti se, että hän oli kor-piolosuhteisiin liian iäkäs ja lisäksi heikentynyt useamman päivän ripulin johdosta.

Eldankajärvi saa laulun

Pataljoonamme kokoontui lähtöpisteeseensä Vuonnisjoen länsirannalle ja määrättiin sieltä edelleen Kursmajoen varteen, missä tapahtui komentajan vaihdos. Uuden komentajamme,

silloisen kapteenin, myöhemmin majuri Simo Ilmari Mäkisen johdolla pataljoonamme saa-vutti muutaman päivän kuluessa taistelukykynsä ja toimi täyttäen sille annetut tehtävät moit-teettomasti.

Pataljoonamme osallistui mm. Pinkojoelta lähtien Uhtuan puhelinlinjaa pitkin Eldankajär-ven idän puolelta tehtyyn koukkaukseen aina Uhtuan päätielle saakka, missä se valtasi vihol-lisen kenttäleipomon kuormastoineen. Päätieta pidettiin näin suljettuna perääntyviltä vihollis-ilta noin vuorokauden ajan. Tämän jälkeen pataljoonan oli kasvaneen paineen vuoksi pe-räännyttävä takaisin noin kahden kilometrin verran Eldankajärven tasalle. Sinne tuli kouk-kausreittiä pitkin vahvistuksia runsaan pataljoonan verran, minkä jälkeen hyökättiin taas pää-tielle. Sulkemamme motti purkaantui kuitenkin pääosin metsiä pitkin Uhtuan suuntaan.

Jonkin ajan kuluttua rintama vakiintui ja kaartui myöskin Uhtuan pohjoispuolelle, jossa pataljoonamme tuli omalla puolustuslohkollaan rintamavastuuseen. Asemasota ja partiointi Röhöntien suuntaan ja siitä itään päin jatkuivat sitten runsaan kahden vuoden ajan.

Kun viimeinen yritys lähestyä Uhtuaa pohjoisesta käsin JR 32:n I ja II pataljoonan sekä niille alistettujen erikoisyksikköjen voimin oli epäonnistunut, vakiintui asemasota normaa-liksi tilanteeksi. Tällöin saivat sijaa puhdetyöt ja viihdetoiminta. Jo syksyllä 1941 syntyi ryk-menttimme piirissä koko jatkosodan kuuluisin laulu "Eldankajärven jää". Sen pani alulle pa-taljoonamme komentaja Mäkinen ollessaan rykmentinkomentaja Vuokon lomasijaisena. Hän sepitti laulun ensimmäisen säkeistön ja antoi rykmentin valistusupseeri Erkki Tiesmaalle määräyksen jatkaa siitä. Tämä tekikin sen suurenmoisella menestyksellä. Olin mukana kvar-tetissa, joka lauloi Pekka Tiilikaisen juontamassa suorassa radiolähetyksessä *Eldankajärven jään* ensimmäistä kertaa Suomen kansalle.

Antrean Ala-Noskualle

Kerron vielä muutamia muistoja toiminnastani rykmentin tykkikomppanian, sittemmin di-visioonan erillisen panssaritykkikomppanian N:45 päällikkönä. Komppania siirtyi maaliskuussa 1944 Uhtualta ensin autokuljetuksena Juntusrantaan ja sieltä hiihtäen Kiantajärveä pitkin Hyrynsalmelle. Sieltä jatkoimme matkaa junalla Kannakselle ja edelleen autoilla Ki-vennavan pitäjän Konnunkylään, missä majoittumisen jälkeen aloitettiin linnoitustyöt.

Vihollisen valtavan massahyökkäyksen jälkeen alkoi kesäkuun 9. päivänä taistellen perään-tyminen, joka päättyi vasta runsaan kymmenen päivän kuluttua Antrean Ala-Noskualle. Siellä komppaniani koki sotansa raskaimmat tappiot 26.6.1944 vihollisen ilmatorjuntatykkien pääs-tyä ampumaan vuoriharjanteelta suoralla suuntauksella. Määrävahvuudeltaan silloin vain yli 120 miehen komppaniasta kaatui neljännes.

Tulitus loppuu

Rintaman vakiinnuttua ja saksalaisten panssarikauhujen ja panssarirykkien saavuttua Ryti-Ribbentrop-sopimuksen seurauksena linjat pystyttiin pitämään. Komppania oli heinäkuussa muutaman viikon levossa Antrealla Ylävuoksen maamieskoululla, jolloin siellä korjattiin ensin heinä- ja sitten viljasato. Komppaniaan oli sitä ennen tullut täydennysjoukkue kemijärvisistä vanhemmista miehistä, jotka olivat etulinjassa olleet nuorempia sotilaita selvästi varovaisem-pia. Sadonkorjuussa he olivat kuitenkin taitavia ja innokkaita. Sen ymmärtää, sillä kotiseu-dullaan he olivat tottuneet keräämään karjanrehua kaukaakin soilta. Täällä he ihmettelivät sitä, että metsätkin kasvoivat hyvää heinää.

Kun aselepo tuli, olimme etulinjassa Ihantalassa. Lopetimme tulituksen 4.9.1944, mutta viholliset vasta päivää myöhemmin. Siinä vaiheessa saimme todeta seisomaan nousseista miehistä, että vihollinen oli kaivanut tunneleita 30 metrin päähän ampumahautoistamme. Ilmeisesti hyökkäystä varten.

Kittilän kautta kotiin

Moskovan välirauha tehtiin 19.9.44 Kannaksella samalle linjalle kuin talvisodankin jälkeen. Syyskuun lopulla siirryimme junalla Lappeenrannasta Ouluun. Sotatoimien saksalaisia vastaan alettua meni komppaniiani kaksi kertaa Toppilan satamaan laivoihinlastausta varten, mutta jäi molemmilla kerroilla rannalle kaksinkertaisen vetovoiman, hevosten ja kuorma-autojen vaatiman tilan takia. Siirryimme sitten maanteitse Kemin ja Rovaniemen kautta Kittilän pitäjän Kaukosen kylään, josta kotiutusmatka alkoi marraskuun alkupäivinä Pudasjärvelle. Kun Oulun pohjoispuolelta alkaen sillat oli tuhottu ja tiet miinoitettu, jalkaväkikärjen edetessä teitten ulkopuolella, jäi komppaniiani osalle pohjoisen retkellä vain taistelut muonitus- ja kulkuvaikeuksia vastaan.

Sota päättyy, aseveljeys pysyy

Sota oli päätynyt raskain menetyksin, mutta kotiinpalanneet eivät pysähtyneet sitä suremaan, vaan alkoivat innolla rauhantöihin, isänmaatamme rakentamaan. Tuhoutunut Lappi rakennettiin, puolimiljoonainen siirtoväki ja rintamamiehet asutettiin, suhteellisesti ottaen maailman suurimmat sotakorvaukset suoritettiin niin, että viimeinen sotakorvausjuna ylitti Suomen-Neuvostoliiton rajan 18.9.1952. Tämän jälkeen kansantaloutemme alkoi vahvistua niin, että muutaman vuoden kuluttua oli jo ohitettu edellinen huippu, vuoden 1938 elintaso. Raahessakin nousu oli voimakasta metalliteollisuutemme suorittamien sotakorvaustöitten kautta.

Sodassa syntynyt aseveljeys pysyi jatkossakin ajatuksissamme ja teoissamme. Talvisodan jälkeen luotu vahva Suomen Aseveliliitto lakkautettiin rauhansopimusehtojen perusteella syksyllä 1944, mutta 1950- ja 1960-luvuilla perustettiin uusia liittoja sotiemme veteraaneille. Ne ovat edelleen elinvoimaisia ja ovat voineet luoda yhteistoimintaa heikompien aseveljien olojen kohentamiseksi ja sotakokemustemme parhaiten perinteiden vaalimiseksi. □

Yrjö Reinilän perhe sotavuonna 1944. Vas. Yrjö, hänen vaimonsa Alli, Maria-sisar, isä Iivari Reinilä sylissänsä pojanpoikansa Matti, äiti Ruth Reinilä sekä veljet Vilho ja Martti.

ELDANKA-JÄRVEN JÄÄ.

Eldanka-järven jää
on taakse jäänyttä elämää.
On siellä nyt Fossit ja Sassin,
puomit ja passit, juu...
Korsuissa kamiina,
siellä pelataan nakkia raminaa.
On meillä nyt Fritsit ja Maxit
ja Petropamaxit, juu...
On täällä tallattu,
ja maata vallattu.
On täällä koukittu.
ja täitä noukittu.
On sota tuimaa,
ei Juno päätä huimaa,
pum, pum, pum patterit paukkuu
ja korohorot haukkuu, juu...

Läskiä, lotinaa
 ja peurampa pyllyä ihanaa
 on römpsissä käristetty, kiristetty,
 vattahan varistettu, juu . . .
 Ei hevosilla heiniä.
 vaan syövät ne tallista seiniä.
 On toisilla suolissa santaa
 ei tule lantaa, juu . . .
 On täällä napsittu,
 on täällä tapsittu,
 laukaistu miinoja
 ja annosviinoja.
 On eukkoa ikävä,
 kun syö sitä vitamiinipilleriä,
 mutta se kotiloma tyssää,
 kun roiskitahan hyssää, juu . . .

Kis-Kis kukkulat,
 on siellä ne Munat sekä Makkarat,
 mutta se Muna kun se meni,
 niin Makkara jäi vain, juu . . .
 Röhössä on Tiltun tie,
 se kurasena murasena Uhtualle vie.
 On täällä Bieloje, Tshirni-
 ja Tshornoje-ozerot, juu . . .
 Varjessa honkien on lottakanttiini,
 sumppia keittävi siellä lotta Lunkreeni.
 Vol, poijat, saamarl,
 nyt tuokaa naamarini;
 on tänne riukuja prykätty
 ja luukuja lykätty juu . . .

Erkki Tiesmaa.

Suomalaiset tuntevat hyvin laulun "Eldankajärven jää". Todennäköisesti järven nimi on kuitenkin alun perin ollut Oulanka, jonka venäläiset kyrillisillä kirjaimillaan kirjoittavat ЁЛАНКА. Venäjän kielen kirjain Ё äännetään "jo", mutta useimmat suomalaiset eivät välitä pisteistä e:n päällä vaan ääntävät merkin tavalliseksi e-kirjaimeksi. Kyrilliset kirjaimet Л ja Д taas ovat "suomeksi" L ja D. Näin on Oulanka-järvi muuttunut Eldankajärveksi. (ЕЛДАНКА) OSg.

Tankkimiehen sota

Mauri Turpeinen

Legendaarisen Ruben Laguksen panssarijoukoissa taistellut Mauri Turpeinen (s.-21) selvisi kastumatta venäläisten hukuttaessa Poventsan kaupungin valtaisien vesimasojen alle. Pian hän sai kuitenkin taistella hengestään hyisessä Äänisessä, minne hänen panssarivaununsa sukelsi helpoksi kuvitellulla partioretkellä. Turpeinen säilytti henkensä, mutta kaikki eivät olleet yhtä onnekkaita. Tavallisemmissa oloissakaan tankkimiehen osa ei ollut kadehdittava. Venäläiset tiesivät tarkkaan, mikä tepsii suomalaispanssareihin, olivathan ne heiltä itseltään saatua sotasaalista.

Mauri Turpeinen oli liian nuori talvisotaan. Hänen vanhempi veljensä sen sijaan taisteli koko ankaran talven Karjalan kannaksella. Viljo Turpeinen kaatui Muolaassa tammikuussa -40. Viljon päivänä.

– Me nuoremmat olimme kotijoukoissa täällä Raahessa. Käytiin vuorotellen vartiassa "Rantasaunassa" museon lähellä. Joskus oltiin siellä öitäkin, vaikka ei se vuoro usein osunut kohdalle, kun meitä oli niin paljon, muistelee Mauri Turpeinen.

Jatkosotaa oli käyty tasan kaksi kuukautta, kun Turpeinen syksyllä -41 astui vakinaiseen palvelukseen.

– Sain määräyksen panssarijoukkoihin Hämeenlinnaan. Siellä oli ajajista puutetta ja olivat kutsunnoissa saaneet tietää, että osasin ajaa traktoria.

Liikkuva ruumisarkku

Alokkaiden koulutus Hämeenlinnassa oli varsin suurpiirteistä. Vaunun ajajiksi koulutettavat lähetettiin ajokouluun ja ampujat ampumaan.

– Kaikki vaunut olivat talvisodan aikana venäläisiltä vallattuja Vickersejä. Niillä me sitten ajeltiin pitkin ja poikin. Sääntöjä ei juuri ollut, mutta jos puuhun ajoi, tuli taatusti iltaloma-kielto!

Panssariprikaatin 2. komppaniaan kuului kolme joukkuetta ja yhteensä viisitoista Vickersiä. Vaunu painoi yhdeksän tonnia ja se oli varustettu 45-millisellä tykillä. Ajajan lisäksi miehistöön kuuluivat ampuja ja vaunun johtaja, joiden paikka oli ylhäällä tornissa. Ajaja istui vaunun sisällä kuulokkeet korvillaan. Heti hänen penkinsä takana oli ammusvarasto. Johtaja antoi kuskille ajo-ohjeet radiopuhelimella. Hän määräsi myös sen, mihin päin tornia käännetään ja mihin suuntaan milloinkin ammutaan.

– Eihän se mitään helppoa ollut semmoisen vehkeen ajaminen. Kyyti oli kylmää, kun joka puolella oli vain rautaa ympärillä. Se oli kuin ruumisarkku. Neljä vaihdetta siinä oli, kolme eteen ja yksi taakse. Ohjaaminen tapahtui kahdella sauvalla. Niillä lukittiin vaihde niin, että telaketju meni jumiin joko vasemmalta tai oikealta puolelta. Riippuen siitä, mihin suuntaan halusi kääntyä.

Kasarmielämää

Marraskuun ensimmäisenä päivänä -41 koko komppania lastattiin junaan, jonka määrän-

Panssarit paraatissa Äänislinnassa. (Kuvan om. Mauri Turpeinen)

päätä ei miehille etukäteen kerrottu. Myöhemmin selvisi, että tankkimiesten koulutusta jatkettiin Äänislinnaksi muuttuneessa Petroskoissa.

– Siellä oli Ukonkadun päässä valmiit kasarmit odottamassa. Ne olivat kuitenkin venäläisten jäljiltä niin huonossa kunnossa, että vaativat täysremonttia. Siksi me asuimme aluksi kaupungissa yksityistaloissa. Kasarmeille päästiin muuttamaan vasta seuraavan vuoden puolella.

Sodasta huolimatta Turpeinen tovereineen vietti Äänislinnassa kutakuinkin tavallista varuskuntaelämää.

– Se oli jatkuvaa koulutusta, harjoiteltiin ja huollettiin vaunuja. Kahdeksan tuntia päivässä oltiin kasarmilla ja illalla mentiin asunnoille. Joskus käytiin katselemassa kaupunkia, mutta asukkaitten kanssa ei paljon oltu tekemisissä. Iltaisin oli ulkonaliikkumiskielto, eikä kaupunkilaisten asuntoihin ollut lupa mennä keskellä päivääkään.

Ensimmäisen kerran Turpeinen sai tuntumaa viholliseen, kun se yritti vallata takaisin suomalaisten miehittämää Poventsan kaupunkia.

– Venäläiset olivat jo joulun aikaan tehneet sinne hyökkäyksiä, mutta meikäläiset olivat torjuneet ne kaikki. Tammikuun alkupäivinä ne yrittivät sitten hukuttaa koko kaupungin!

Karkea herätys

Povensan vedenpaisumuksen alkaessa Turpeisen komppania oli onnekseen toisella suunnalla, eikä näin joutunut mukaan kurimukseen. Tieto tapauksesta levisi miesten keskuudessa kuitenkin hyvin nopeasti: kun venäläisten ei ollut onnistunut vallata Poventsaa asevoimin, he aukaisivat Vienan kanavan kupeessa sijainneen voimalaitoksen patosulut ja päästivät valtavat vesimassat hyökymään suoraan kaupungin kaduille.

Paljon puhuttiin jälkeen päin siitä, oliko sodanjohdolta virhe sijoittaa niinkin suuri määrä joukkoja ja varustusta alavaan notkelmaan, kun yläpuolelle jäi sellainen patoallas. Joka tapauksessa venäläiset hoksasivat käyttäjä tilaisuutta hyväkseen ja saivatkin kaupungin valtaajat hetkeksi sekasorron valtaan.

Monet nukkumassa olleet suomalaissotilaat kokivat karmean herätyksen veden tunkiessa keskellä yötä kaupunkiin. Hyinen virta vei mennessään kokonaisia taloja, pienemmistä rakennelmista puhumattakaan. Hevoset, kuorma-autot - jopa raskaat tankit - lähtivät liikkeelle vesimassojen paineessa. Miehiä ei kuollut ainoastaan hukkumalla, vaan monet hädin tuskin virran pyörteistä selvinneet jäätyivät kuoliaiksi yli 40 asteen pakkasessa.

Täydentääkseen aloittamansa tuhotyön venäläisjoukot hyökkäsivät kaupunkiin heti veden-

paisumuksen jälkeen. He saivat kuitenkin tuta, ettei suomalaisia niin vain nujerreta. Jälleen kerran hyökkäys torjuttiin.

Aamuun mennessä ylimääräiset vesimassat tavoittivat Äänisjärven ja vesi laski. Tuhojen raivaaminen jään peittämässä kaupungissa saattoi alkaa.

Nimensä veroinen “Tapponiemi”

Venäläisjoukot jatkoivat hyökkäilyjään Poventsanlahdella. Vihollinen tavoitteli etenkin Petroskoin ja Karhumäen välillä Poventsanlahteen pistävää “Tapponiemeä”. Suomalaisten paikalle antama nimi oli kuvaava, sillä niemen hallinnasta käydyissä taisteluissa oli kuollut lukematon määrä enimmäkseen puna-armeijan sotilaita.

Seuraavaksi määrättiin taistelukuntansa säilyttänyt 2. komppania ajamaan venäläiset pois Tapponiemestä. Tällä kertaa vihollinen oli katkaissut suomalaisten huoltotien ja JP 2:n miehiä oli jäänyt mottiin. Komppania suunnisti paikalle ja selvitti vuorollaan tilanteen.

Tämänkään jälkeen vihollinen ei jättänyt Tapponiemeä rauhaan. Tammikuun 10. päivänä panssarit saivat pataljoonasta määräyksen vallata niemen lähistöllä sijaitseva pikkusaari ja karkoittaa pois siellä majoileva venäläinen tulenjohtue.

– Komppanianpäällikkö kysyi vapaaehtoisia reisuun. Sanoi, että se on helppo homma. Ei tarte muuta kuin ajaa paikalle, posauttaa vihollinen aseisiin ja tulla pois. Niinpä monet meistä päättivät lähteä mukaan.

Tuhoamisretkeä varten muodostettiin panssarijoukkue, johon kerättiin kolme vaunua 1. komppaniasta ja kaksi toisesta.

– Vaunut olivat tietysti kohmeessa, kun pakkasta oli jatkuvasti yli 40 astetta. Vaan kyllä ne sitten pysyivät liikkeellä, kun ne käytiin saatiin.

Katastrofi Äänisellä

Tällä kertaa Turpeinen ei toiminut kuskina, vaan kapusi konepistoolinsa kanssa vaunun päälle. Hänen seisomapaikkansa oli heti tornin takana. Vänrikki Tirkkosen johtamaa vaunua seurasi kymmenen metrin päässä toinen samalla tavoin miehitettynä. Perässä marssi jalkaväki mukanaan ahkioita, joihin oli lastattu konetuliaseita, räjähteitä ja miinoja. Heidän jälkeensä tulivat muut panssarit omine jääkärijoukkueineen.

– Niin sitä sitten ajaa kolisteltiin Äänisjärven jäätä kohti Tapponiemeä. Oli iltayö ja säkkipimeä, niinpä kukaan meistä ei huomannut, että edessä oli yhtäkkiä sula paikka. Ei siinä ehtinyt pysähtyä, vaan mentiin suoraan avantoon. Vaunu upposi kerralla 20 metrin syvyyteen. Eihän se yhdeksän tonnia rautaa kellu vedessä!

Seuraavassa hetkessä Turpeinen huomasi kamppailevansa henkensä edestä hyisessä Ääni-

Vankien marssirivistö Äänislinnassa (Kuvan om. Risto Pirttikoski)

sessä. Siinä ei ollut aikaa ajatella, miten muitten oli käynyt. Mielessä pyöri vain, että jäiden seasta oli päästävä pois niin äkkiä kuin suinkin.

– Kävin aika syvällä, mutta sain pärskittyä itteni pintaan. Kun pääsin sulan reunaan, olivat jääkärit jo ehtineet siihen auttamaan. Sain kiinni yhden miehen suksisauvasta ja hän veti minut jäälle. Muistan silloin ajatelleeni, että joka paikkaan niitä raahelaisia ehättää! Se mies oli nimittäin raahelainen Pekka Kurikka.

Myöhemmin kävi ilmi, että Tirkkosen vaunun lisäksi avantoon sukelsi myös sen perässä ajanut 1. komppanian panssarivaunu. Muut ehtivät pysähtyä, koska eräs jalkaväen miehistä oli nopeasti oivaltanut tilanteen ja ampunut ilmaan valoraketin.

Turpeisen ohella ensimmäisestä vaunusta pelastui kolme muuta miestä, mm. luutnantti Tirkkonen. Vaunun sisällä olleet ajaja ja ampuja olivat painuneet vaunun mukana pohjaan saakka, mutta pääsivät ulos ja osuneet kuin ihmeen kaupalla takaisin sulapaikkaan.

Onnettomuudessa menetti henkensä kaikkiaan neljä miestä. Myöhemmin Ääninen luovutti etsijöille kolme ruumista, mutta piti yhden vainajan ikuisiksi ajoiksi itsellään.

Tankit nousevat

Turpeinen muistaa, että päästyään ylös avannosta hän oli niin jäässä, ettei pysynyt jaloillaan. Hänet ja muut pelastuneet vietiin sulamaan JSP:n teltaan.

– Siellä meille annettiin semmoista lääkettä, ettei kahteen vuorokauteen tullut uni silmään. Jotakin saksalaisten ainetta se oli. Sen avulla älyttiin pysyä kamiinan lähellä, eikä kukaan saanut edes lentsua.

Myöhemmin pohdittiin pitkään sitä, miten venäläiset olivat saaneet sahattua railoja metrin paksuiseen jäähän. Vai oliko avannot sittenkin ammuttu tykillä? Joka tapauksessa siitä lähtien suomalaiset olivat jäällä entistä tarkempia.

Parin viikon kuluttua Vickersejä alettiin miehissä nostaa ylös järvestä. Vaijereiden ja taljojen avulla tapahtunut työ kesti pitkään ja oli sellaisessa kylmyydessä ankaraa puuhaa. Lopulta arvokkaat vaunut kuitenkin saatiin nostettua ja lähetettiin Suomeen kunnostettaviksi.

Panssarivaunuja nostetaan hyisestä Äänisestä. (Kuvan om. Mauri Turpeinen)

Venäläinen 52 tonnin hyökkäysvaunu. (Kuvan om. Risto Pirttikoski)

Leikkisotaa

Linjat pysyivät niihin aikoihin suurin piirten paikoillaan. Huhtikuussa -42 vihollinen kuitenkin aktivoitui Syvärin suunnalla ja sinne oli lähdeävä vastaiskuun. Retki onnistui, mutta vaati monen panssarimiehenkin hengen. Vihollinen tiesi hyvinkin tarkkaan, mikä tehosi Vickersihin, olivathan ne alunperin heidän omia vaunujaan. Ja edelleenkin suomalaiset evakuoivat öiseen aikaan linjojen väliin jääneitä vihollispanssareita omalle puolelleen.

Petroskoin panssarikentällä jatkettiin "leikkisotaa". Kerran käväisi marsalkka Mannerheimkin seuraamassa miesten harjoituksia. Prikaatin komentaja Ruben Lagus, jolle marsalkka myönsi pian kenraalimajurin arvon, tapasi puolestaan suorittaa Ukonkasarmilla yllätystarkastuksia. Niinpä äkseeraamisesta ei sopinut tinkiä yhtään.

Ennen pitkää huhut saksalaisten perääntymisestä Euroopassa kantautuivat Petroskoihin saakka. Suomalainen sodanjohto oli tullut laskelmissaan siihen tulokseen, että pian olisi odotettavissa myös venäläisten suurhyökkäys. Sen pääkohteeksi määriteltiin Karjalan kannas.

Huhtikuussa -44 Turpeisen komppania saikin käskyn siirtyä Suomen puolelle odottamaan siirtoa Kannakselle. Väliaikaiseksi sijoituspaikaksi tuli Lappeenranta.

– Siellä jatkettiin harjoituksia suurella ratsastusmaneesilla. Vaunut vaihtuivat isompiin ja mekin saatiin Vickersin tilalle yli 10 tonnia painava Christein, jossa oli 4,5 tuuman tykki.

Vihollinen vyöry

Kesäkuun ensimmäisenä päivänä panssarimiehet vaunuineen lastattiin taas junaan. Päämääränä oli nyt Karjalan kannas.

Kesäkuun 7. päivänä Turpeisen komppania oli jo Viipurissa. Kaksi päivää myöhemmin vihollinen ryhtyi pommittamaan rajusti Valkeasaaren kylää etulinjassa. Tuhansien tykkien, kranaatinheittimien ja pommikoneiden massiivinen hyökkäys oli kuitenkin vasta alkusoittoa. Seuraavana päivänä vihollinen vyöryi suomalaisten aseisiin koko valtaisan asearsenaalinsa voimin. Asemat murtuivat ja harvenneet suomalaisjoukot ryhtyivät vetäytymään taaksepäin tavoitteenaan uusi puolustuslinja: Vammelsuu – Kuuterselkä – Siiranmäki – Taipale.

Seuraavien kahden päivän sisällä vihollinen valtasi myös tämän nk. VT-linjan ja aiheutti suomalaisille yhä raskaampia tappioita. Sen jälkeen Mannerheim määräsi joukkonsa ryhtymään viivytystaisteluihin ja vetäytymään niiden turvin Viipuri–Kuparsaari–Taipale -linjalle.

“Tehtiin, mitä voitiin”

Turpeisen komppania ehätti varmistamaan panssareillaan Muolaanjärven ja Suulajärven kannaksia. Ensi alkuun näytti siltä, että tehtävässä onnistuttaisiin, mutta sitten puna-armeija tuli jälleen. Käsikirjoitus noudatti tuttua kaavaa: ensin tulittivat tykistö ja pommikoneet, sitten vyöryivät panssarit ja niiden perässä jalkaväki uraataan huutaen.

– Yritettiin tietysti tehdä se mitä voitiin, mutta ei niille mitään mahtanut. Komppanianpäällikön vaunun sai täysosuman ja siitä jäi jäljelle vain kustannusarvio. Pois sieltä oli lähdettävä.

Suomalaisten vetäytyminen kohti VKT-linjaa tapahtui jatkuvasti taistellen. Päivät ja yöt seurasivat toistaan niin, ettei monikaan mies tiennyt, mitä viikonpäivää milloinkin elettiin. Välillä loppui ruokakin, samoin ammukset. Vihollisella sen sijaan riitti tulivoimaa. Varsinkin heidän uusien urkupyssyjensä suomalaisten niskaan sylkemä kranaattipaljous oli tyrmistyttävä.

Näiden viivytystaistelujen aikana sai surmansa myös kolme Äänisjärven vaunukatastrofista pelastunutta panssarimestä. Jäljellä oli enää Turpeinen.

Ratkaisutaistelut

Kesäkuun 19. päivänä ylipäällikkö Mannerheim vetosi joukkoihinsa, jotta nämä “panisivat sulun vihollisen maahantunkeutumiselle”. Puna-armeija valtasi kuitenkin heti seuraavana päivänä Viipurin ja jatkoi hyökkäystä kaupungin itäpuolella. Seuraavan läpimurtoyrityksen suomalaiset pystyivät torjumaan. Näiden kolme päivää kestäneiden taistelujen aikana haavoittui myös tankkimies Turpeinen.

– Se tapahtui 23.6. Satuun olemaan ulkona vaunusta, kun siihen lähelle osui tykinammus. Siitä sain jalkaan sirpaleita, joita kulkee matkassa vieläkin.

Turpeisen osalta sota suurta Neuvostoliittoa vastaan oli ohi. Hänen hengissä pysyneet toverinsa jäivät jatkamaan kamppailua täydellisen ylivoimaista vihollista vastaan muutaman kymmenen kilometrin päässä Viipurista, Ihantalan–Talin suunnassa, missä alkoivat heinäkuussa-44 Suomen kannalta ratkaisevat taistelut. Lopen uupuneet suomalaisjoukot kokosivat voimansa ja onnistuivat pysäyttämään venäläisten etenemisen. Tässä vaiheessa käytiin Portinhoikan maastossa sodan ehkä ankarin panssaritaistelu, mihin otti osaa myös saksalaisia joukkoja.

Heinäkuun puolivälissä Neuvostoliitto alkoi siirtää uhkaavasti hupenevia joukkojaan pois Karjalan kannakselta. Suomi oli saanut torjuntavoiton. Aselepo Suomen ja Neuvostoliiton välillä astui voimaan 4.9.1944. Monien pohjoissuomalaisten sotilaiden osalta sota kuitenkin jatkui, sillä välirauhan ennakkoehdojen mukaisesti saksalaiset joukot oli ajettava pois maasta. Mauri Turpeinenkin kuntoutui mukaan Lapin sotaan ja seurasi uutta vihollista aina Sodankylään saakka. Sen jälkeen oli nuoremman ikäluokan vuoro astua remmiin. □

Partiomatka vihollisen selustaan on päätymässä. Lumipukuinen Kauko Martikainen on kuvattu 13.3.1943.

Suoraan Syvärille

Kauko Martikainen (s. -22) ei ole suuren suuri mies, mutta aktiivivuosinaan sitäkin ketterämpi. Sotatoimissakin pienestä koosta oli hänelle enemmän hyötyä kuin haittaa. Nopealiikkeinen Kauko kuului niihin miehiin, jotka tekivät tavan takaa rohkeita partioetkiä vihollisen selustaan. Syvärin suunnalla toimineessa JR 8:n kymmenmiehisessä partiossa oli juuri hänen vastuulleen sälytetty räjähteiden viskaaminen viholliskohteisiin. Vapaaehtoisista koostunut partio palasi lukuisilta matkoiltaan aina ehjänä takaisin. Kaukon sotaretken päätti lopulta haavoittuminen Karjalan kannaksella.

Jouluaaton aattona 19 vuotta täyttänyt Kauko Martikainen osallistui kutsuntoihin tammikuussa -42 silloisessa

kotipitäjässään Paavolassa. Alokaiden kuntoa oli arvioimassa raahelainen tohtori Kiesvaara, joka totesi Kaukon kaikin tavoin kelvolliseksi isänmaan palvelukseen. Parin viikon sisällä Kauko oli jo alokaskoulutuksessa Torniossa.

– Meille opetettiin siellä vähän sitä sun tätä. Enimmäkseen maihinlyöntiä ja ampumista. Kiväärin kanssa minulla ei ollut mitään vaikeuksia, koska olin poikasesta asti ollut kova metsämies ja tottunut pyssyjä käsittelemään.

Alokaskoulutus kesti vain neljä ja puoli kuukautta. Sen jälkeen nuoret miehet kuljetettiin Lempäälään, missä koottiin parhaillaan täydennyspataljoonaa korvaamaan rintamalla syntyneitä miesvajausta. Kuukauden odottelun jälkeen pataljoona lähetettiin “Lempäälän motista” suoraan Venäjälle.

Merikadun vanhainkodin “poikamiesboksissa” eläkepäiviä viettävä Kauko Martikainen muistelee, ettei ajatus sotaan joutumisesta hirvittänyt silloin nuorukaista yhtään.

– Päinvastoin. Iloinen minä olin, kun pääsin tappelemaan ryssien kanssa. Nehän meinasivat valloittaa meiltä koko maan!

Suoraan Syvärille

Täydennyspataljoonan ensimmäinen pysähdyspaikka oli Äänislinna, Äänisjärven rannalla sijaitseva entinen Petroskoi, jota on Kaukon mielestä kuvattu “Tuntemattomassa sotilaassa” suurin piirtein oikein.

– Se oli laaja kaupunki, viisitoista kilometriä kanttiinsa. Vaan mitenkään siisti paikka se ei ollut. Talot oli rakennettu kuin heinäladot pellolle ja muutenkin se oli vähän huonosti hoidettu.

Vartiosotilas Syvärillä.
(Kuvan om. Hellä Yrjänä)

Miehet eivät ehtineet kovin pitkään Äänisen aaltoja ihailla, sillä heti kaupunkiin tulon jälkeen pataljoona jaettiin kahteen osaan. Toinen puoli lähti taivaltamaan kohti pohjoista Muurmanskia, kun taas toinen puoli suuntasi kulkunsa Syvärille, tälle Äänisen ja Laatokan yhdistävälle joelle, jonka rannat suomalaiset olivat edellisenä kesänä saavuttaneet. Kaukon rykmentti JR 8 kuului jälkimmäiseen joukkoon.

– Syvärin yli mentiin meikäläisten rakentamaa ponttoonisiltaa pitkin. Rannalta marssittiin sitten kuusi–seitsemän kilometriä eteenpäin etulinjaan asti. Siellä oli jo juoksuhaudat valmiiksi kaivettuina ja itse kaivettiin niitä vielä lisää.

Oli keskikesä ja karjalainen luonto kauneimmillaan. Kaikkialla ympärillä kasvoi vehreä metsä – sen näköisenä, ettei siellä “ollu ikkään kirvestä käytetty”. Vihollisen linjat sijaitsivat noin 150 metrin päässä suomalaisista.

Kauko löysi muiden tavoin korsusta paikan itselleen ja asettui taloksi. Porukassa ei ollut muita saman kylän miehiä, mutta piankos pienessä kömmänässä tutuiksi tultiin.

– “Marokon kauhun” kanssa tapeltiin siellä rintarinnan. Siinä oli sitten helevetin iso mies! Kauko ihastelee vieläkin.

Viereistä linjaa vartioivan JR 30:n kookas päällikkö, kapteeni Juutilainen, oli saanut kuuluisan lempinimensä taisteltuaan aikanaan Pohjois-Afrikassa.

Vihollisen selustaan

Rintamalinja oli pysynyt suurin piirtein samoilla paikoilla edellisestä kesästä saakka. Vihollinen pyrki kuitenkin jatkuvasti muuttamaan sitä ja hyökkäsi välistä rajustikin. Suomalaiset puolustivat asemiaan vieläkin rajummin.

– Kuudensadan kappaleen ammuslaatikko ei kaikesti kaheksi tunniksi riittänyt. Mutta ei tullut ryssäkään läpi!

Kauko oli ollut etulinjassa vasta lyhyen aikaa, kun hänen komppanianpäällikkönsä luutnantti Ensio Kylmä kysyi vapaaehtoisia tiedustelupartioon. Kauko ilmoittautui empimättä mukaan.

– Kymmenen miehen porukalla lähdettiin suunnilleen kerran kuussa tutkimaan, minkälaiset asemat naapurilla on. Mukana oli aina komppanian päällikkö ja lääkintämies. Omasta linjasta

kohtisuoraan painettiin menemään ja koko ajan oli sormi liipasimella.

Partio kulki suorinta tietä kohti vihollista niin kauan kuin se tuntui turvalliselta. Mitä lähemmäksi vihollisen linjoja tultiin, sitä matalammaksi miehet painuivat.

– Tarkkana piti olla, mutta pelkoa ei tunnettu. Oltiin kaikki sen verran parkkiintunutta porukkaa. Kertaakaan ei edes välähtänyt mielessä, että reissu voisi jotenkin epäonnistua.

Partio pääsi vihollisen selustaan ylittämällä venäläisten linjat sellaisesta kohdasta, missä ei näkyvää vartiointia ollut. Tai sitten kiertämällä linjan päästä.

– Joskus tuhottiin vihollisen konekivääripesäke heti linjasta. Useimmiten edettiin kuitenkin puolentoista–kahden kilometrin päähän niitten selustaan. Komppanianpäälliköllä ja ryhmänjohtajalla oli kiikarit, joilla ne katteli, mistä bunkkereita rupeaisi löytymään. Kun semmoinen huomattiin, porukka hajotettiin ja lähestyttiin kohdetta kymmenen metrin välein. Määräys oli, että yhteys vieruskavereihin piti säilyttää. Siltä varalta, että joku joutuisi eroon muista, sovittiin aina mennessä tietty kokoontumispaikka.

Kasapanoksilla

Partion matkat olivat joko tiedustelu- tai tuhoamisretkiä. Kaukon muistaman mukaan yleensä ensin tiedusteltiin ja sitten tuhottiin. Tavallisin käytetty tuhoamisväline oli neljän kilon rotulipanos, eli ns. kasapanos, joita partiolla oli mukanaan kolme–neljä kappaletta. Raskaita panoksia kannettiin vyössä ja välillä vaihdettiin kantajaa.

Jonkun vastuulla oli aina kuljettaa kasapanos ne vihoviimeiset metrit kohteeseen. Luutnantti Kylmälän partiossa tämä tehtävä oli uskottu sotamies Kauko Martikaiselle. Joukon sukkimalle miehelle.

– Se kävi niin, että muu porukka jäi saartamaan bunkkeria vähän kauemmaksi. Minä otin kasapanoksen, juoksin noin viiden metrin päähän bunkkerista ja heitin. Tähtäsin aina ovelle tai muulle kulkureialle. Ja sitten vaan äkkiä karkuun ennen kuin räjähtää. Jonkun matkan päästä sitten katsottiin, mitä tapahtuu. Joskus tuli ukkoa ulos ja alkoi ampua, useimmiten ei tullut ketään.

Kauko muistaa, että vain kerran partio tuhosi sellaisen bunkkerin, joka oli aivan tyhjä vihollisista.

– Mutta saatiinpa sekin särettyä.

Syltä levällään

Vuoden mittaan partiolle kertyi lukuisia reissuja vihollislinjojen taakse. Niitä tehtiin niin kesällä kuin talvellakin. Vihollinen kohdattiin usein silmästä silmään, mutta miehillä oli mukanaan niin uskomaton onni, ettei kukaan heistä jäänyt sille tielleen. Ei siläkään kerralla, kun Kauko –

Näkymä talviselta Syväriltä. (Kuvan om. Risto Pirttikoski)

tovereidensa kertoman mukaan – kävi pudottamassa kolme käsikranaattia peräperään vihollisbunkkerin savupiipusta sisään. Kauko muistelee, että partion toiminta-aikana vain yksi sen jäsenistä haavoittui, mutta hänkin vain lievästi jalkaan.

Jokaisen onnistuneen reissun jälkeen partion miehille myönnettiin kahden viikon kuntoisuusloma. Kaukokin pääsi käymään kotikonnuillaan Paavolassa suunnilleen parin kuukauden välein.

Venäläiset tekivät tietysti vastaavasti partiomatkoja suomalaisten puolelle. Tavallisesti heidän retkensä eivät kuitenkaan olleet niin menestyksekkäitä kuin suomalaisten.

– Eiväthän ne tahtoneet onnistua, kun niitä tiedettiin odottaa. Ne tulivat aina samanlaisella ilmalla, sateella ja myrskyllä. Ja yhdessä kasassa kuin lammaslauma. Sillä tavallahan ne ruukkas hyökätäkin. Syltä levällään ja hirveästi huutaen, aukeassakin maastossa. Eivät ne pojat pelänneet. Tai sitten ne tulivat pakon edessä: jos et mene, niin sinut ammutaan takaapäin. Näin vangit ainakin meille kertoivat.

Kannakselta kotiin

Jossakin vaiheessa Kaukokin ennätti saada kranaatinsirun kantapäähänsä, mutta kuntoutui kuukaudessa takaisin yksikkönsä.

Pian suomalaisten oli kuitenkin jätettävä lopullisesti Syvärin ikimetsät.
– Siellä tuli kerta kaikkiaan niin kova paine, että oli pakko lähteä pois. Oli se semmoista ryminää, että siinä juostiin välistä ryssän kanssa rinnakkain!

JR 8 saapui Karjalan kannakselle vähän ennen juhannusta -44. Venäläiset hyökkäsivät siellä parhaillaan koko valtaisan arsenaalinsa voimalla. Viimeiset katkerat taistelut Suomen puolesta olivat alkanee. Kauko tappeli muiden mukana siihen saakka, kunnes haavoittui toistamiseen. Ja tällä kertaa huomattavasti aiempaa vakavammin.

– Oltiin Käsnäselässä muutaman kilometrin päässä Kivennavalta. Koko komppania lähti tekemään vastaiskua ja hajosi siinä sitten. Huomasin, että olin jäänyt tappelemaan yksin jollekin rämeelle. Sen reunassa oli korkea kallioseinä ja rupesin kapuamaan sitä ylös. Sitten näin, kun mies nousee seisomaan noin 60 metrin päässä minusta. Nostin äkkiä Ukko-Pekan olalle ja tähtäsin. Se pyssy oli niin tarkka, että sillä varmasti ukko putosi – ja niin kävi nytkin. Otin sitten takapakkia ja päätin lähteä hakemaan omaa porukkaa. Silloin tuli kranaatti johonkin lähelle ja siitä lensi sirpale takamuksiin. Tunsin, että nyt sattui aika pahasti. Rupesin ryömimään mahallaan taaksepäin ja pääsin sillä lailla muun porukan tykö. Siellä oli oma lääkintämies, joka satoi pakaran parhaansa mukaan. Kaverit veivät minut sitten kolikärryillä ambulanssipaikalle ja sieltä pääsin mutkien kautta sotasairaalaan.

Neuvostoliiton kanssa solmitun välirauhan jälkeen jalkaväkirykmentti 8 jatkoi sotaansa vielä Lapissa, mutta ilman Kaukoa. Tämä viipyi sotasairaalassa aina joulukuun alkupuolelle saakka, jolloin hänet lopullisesti kotiutettiin. Haavatkin arpeutuivat aikanaan, mutta sodan melkeissä heikentynyt kuulo ei palautunut koskaan ennalleen.

Sodan aikana Kaukolle myönnettiin sotilaallisista ansioista ainakin yksi urhoollisuusmitali. Sellaiset sotamuistot ovat tosin jääneet mieheltä vuosien saatossa jonnekin matkan varrelle. Todennäköisesti kysymyksessä on kuitenkin ollut VR 2, eli toisen luokan Vapaudenristi, jota ei sotamiehelle aivan vähäisistä ansioista myönnettykään. □

Eino Määttä

Eräs partioreissu Vienan korvessa

Eino Määttä

Uhtuan Sisseiksi kutsutun kaukopartio-osaston perusti 3. divisioonan komentaja eversti Uno Fagnäs lokakuussa vuonna 1941. Se koottiin vapaaehtoisista nuorista, sitkeistä ja lujaluontoisista miehistä. Uhtuan Sissien eräs parhaimmista valteista olikin nuoruus ja sen myötä hyvä henkinen ja fyysinen kunto: hyvä ampuma- ja hiihtotaito sekä teräksenlujat hermot ja peräänantamattomuus vaikeissakin tilanteissa. Säässä kuin säässä ja vihollisen väijyessä.

Kolmannen divisioonan sissiporukalla oli pohjoisilla kairoilla kova maine. Sissejä johti luutnantti Heikki Nykänen, Mannerheim-ristin ritari nro 118. Heidän toinen päällikkönsä, luutnantti Kullervo Leskinen, oli samoin Mannerheim-ristin ritari. Tämäkin todistaa, miten kyvykäs tämä osasto oli. Kova oli myös vastassa oleva vihollinen. Vienan korvissa ei armoa annettu, eikä sitä myöskään pyydetty. Ja annettu tehtävä oli aina suoritettava.

Raahen miehiä tässä sissiporukassa olivat Uolevi Luovi, Jorma Sovio, Veikko Hannila, Urho Pietilä, Eino Töhönen sekä tämän kirjoituksen laatinut Eino Määttä.

Valmiina lähtöön

Eletään joulukuun alkupäiviä vuonna 1942. Partio saa käskyn valmistautua lähtöön. Kaksi joukkuetta aloittaa valmistautumisen. Varusteiden ja suksien kunnostusta. Huolto toimii: tulee kuuden päivän sissimuona, hienot eväät, rutosti patruunoita ja käsikranaatteja sekä kasa-panoksia, polttopulloja ja miinoja. Nämä kaikki tarvikkeet ja varusteet enteilevät kovaa ja vaarallista reissua.

Ahkioon tulee rutkasti painoa ja reppuihinkin 20–30 kiloa. Vielä mukaan varasukset ja suksien varakärjet. Konepistoolit tarkastetaan, rumpulipas paikoilleen, kolme lipasta vyölle ja vielä reppuun sata patruunaa. Repun päälle turkkiliivit rakovalkealla yöpymistä varten. Kaililla on uudet vitivalkoiset mokkaiset lumipuvut. Olemme valmiit lähtöön.

Sää on liian huono, räntäsade ropsii teltan kattoon. Odotellaan kuivempaa säätä. Lopulta myöhään illalla tulee lähtökäsky. Lähdemme 10.12.-42 kello 12.00. Lähtörivissä seisoo 66 miestä valmiina ja täysissä varusteissa. Ohjeen mukaan hiihdämme ensin pitkin rintamalinjaa Jyväskyläteen, missä saadaan lopulliset käskyt ja ohjeet.

Pakkanen kiristyy

Partio soluttautuu metsään. Matka suuntautuu puolisen kilometriä rintamalinjasta etelään. Keli on edelleen huono ja ahkiot töksähtelevät. Ei ole vielä saatu hiihtoon täyttä tuntumaa.

Uhtuan kaukopartiomiehet ryhmäkuvassa 3.9.1943. Edessä vas. istuu jalat ristissä Jorma Sovio ja toisena oik. Uolevi Luovi. Toisessa rivissä keskellä "rähinäremmeissään" sissien johtajat Heikki Nykänen ja Kullervo Leskinen, molemmat Mannerheim-ristin ritareita. (Kuvan om. Onni Joentakanen)

Päivä hämärtyy, kun laskeudumme Keski-Kuittijärven jäälle Tupsuniemen tukikohdassa, jossa meidät ohjataan läpi kenttävartion miinoituksen. Jopas onkin yllätys, jäällä on vettä. Kyläniemen saaresta venäläinen ampuu valoraketin, lieneekö kuullut ääniä meiltä päin. Sitten kranaatinheitin ampuu muutamia laukauksia. Joku sissi kastelee vaatteensa jäälle heittäytyessään. Raskasta on meno. Lumi tarttuu suksen pohjiin.

Saavumme Jyvälahteen puolenyön maissa. Pääsemme nukkumaan suureen rakennukseen, Jyväskylän. Lattialla on olkia ja uni maistuu. Aamulla keli on toivottoman huono ja lähtöä siirretään taas. Yöllä ilma kirkastuu. Aamulla kello kahdeksan maissa nousta suksille ja painutaan korpeen. Hiihdämme ensin omaan Alajärven tukikohtaan, jossa annetaan uudet ohjeet.

Pakkanen rupeaa kiristymään. On hankikeli ja hiihdämme hyvää vauhtia. Ahkio lyö laidasta laitaa. Jarrukoysiin on pantava kaksi miestä ja sittenkin ahkiossa on pitelemistä. Kuorimassa on sata kiloa räjähdysainetta. Ilma on kylmä ja maasto vaikeakulkuista. Pakkanen rupeaa jäätämään poskipäitä. Iltakin painaa päälle. Hiihdetään tiheässä vesakossa, missä norjat varvut tarttuvat solkiin ja lyövät kasvoihin.

“Kylä tuhotaan”

Viimein pysähdymme synkkään kuusikkoon ja leiriydymme. Pian saadaan rakovalkea palamaan. Havuja alle ja alamme keitellä lämmintä juotavaa. Kylmän kohmettamat miehet lepäävät ja ahmivat lämmintä juomaa. Koetetaan nukahtaa. Jalkoja polttaa ja päätä palelee.

Pakkanen kiristyy. Nukahdan turkkiliivit päällä selälleen havujen päälle. Kääntelen itseäni unissani ja havut siirtyivät alta pois. Kun herään, selkä on oudon tunnoton. En pääse ylös. Vartiomies nykäisee käsistä ja turkkiliivi repeää selästä halki. Ei muuta kuin riisu yläruumis paljaaksi 42 asteen pakkasessa ja kaveri alkaa hieroa lumella paleltumia selässä. Se ottaakin lujille, ennen kuin veri rupeaa kiertämään. Ja ollaan vasta menomatalla.

Nyt vasta päällikkömme kertoo, että tehtävämme on tuhota partisaanien tukikohtaan käyttämä Luusalmen kylä. Siellä on ilmeisesti komppanian verran joukkoja. Rajamiehiä, jotka osaavat hiihtää. Matkaa kylään on vielä 20 kilometriä. Se sijaitsee Keski- ja Alakuittijärven välisessä kapeikossa ja siellä on noin 30 taloa. Käsky kuuluu: Kylä tuhotaan.

Hyökkäisimme kylään ensi yönä. Emme tiedä, miten se on vartioitu öisin. Miten salmen yli pääsee? Kestääkö jää? Onko vastarannalla konekivääri?

Kynsitulille

Seuraavana yönä lähdemme hyökkämään. Nousemme hiljaa suksille. Otamme suunnan kohti itää, pimeään metsään. Venäläisten varmistuslaturia ei näy. Pakkanen on kova ja käy kimppuun joka puolelta. Poskipäät meinaavat kohmettua. Etenemme varovasti. Hidas kulku ei anna lämmintä ja miehet taistelevat jäätymistä vastaan. Pysähdymme ja kuuntelemme. Metsä on autio ja tyhjä, mutta mitä on edessä? Minkälainen on vastus?

Pysähdymme viiden kilometrin päähän kylästä. Päälliköt lähtevät tiedustelemaan Luusalmen länsirannalle asti. Muu porukka on jäätymäisillään. Tulia ei saa sytyttää. Joku yrittää hyppiä, joku painia tai vain kyyhöttää pyöreässä lumikuopassa.

Nykänen tulee, näkee tilanteen ja antaa luvan sytyttää pienet kynsitulet. Savua ei saa näkyä. Ja niin syödään. Kylässä näkyy valoa ja liikettä. Salmen kohta on sula. Lähdemme liikkeelle ja hiihdämme kaksi kilometriä Luusalmen eteläpuolelta. Rantaudumme salmen eteläpäässä. Sinne perustetaan JSP ja alueelle jää myös reservi.

Jännitys kasvaa

Hyökkäys alkaa kello 21.00. Kello 18 maissa lähdemme matkaan kohti Alakuittijärveä.

Eversti Aksel Vuokko (vas.) antaa ohjeita Kullervo Keskinelle. Toisena oikealta suksien päällä Uolevi Luovi.

Jännitys kasvaa. Kuu paistaa ja näkyväisyys on hyvä. Kasapanokset ja käsikranaatit polttopulloineen on jaettu. Kuu menee pilven taakse. Hiihdämme hiljaa sauvat kainalossa, ettei niiden narskuva ääni kuuluisi 42 asteen pakkasessa.

Ranta näkyy jo, samoin kylä. Valoja ei enää näy, ovat peittäneet ikkunat. Päivällä tiedustelijat olivat seuranneet, kun venäläiset olivat ajaneet vettä saunaan ja lämmittäneet sen. Nukuivat nyt hyvin tietämättä meistä mitään.

Hiihdämme rivakasti yli jään, joka rutisee hieman. Pääsemme vastarannalle ja kuuntelemme: hiljaista on. Siirrymme kylän laitaan. Siellä ne ovat venäläiset kämpissään, eivätkä tiedä meistä vielääkään. Ulkona ei näy koiraa. Ehkäpä koiran sisälläolo johtuu meidän hyvästä tuuristamme.

Levittäydymme mäelle aukean reunaan. Kihelmöivä jännitys kasvaa. Näkyykö siellä vartiomiestä? Jokaisella joukkueella on oma tehtävänsä. Olemme kylän korkeimmalla kohdalla. Läheiseen taloon johtaa puhelinlangat. Hiivimme taloa kohti ison kolhoosihevostallin vierustaa konepistoolit valmiina. Yhtäkkiä vartiomies tulee lämmittelemästä ja huomaa meidät parinkymmenen metrin päässä hevostallin seinustalla. Hän avaa konepistoolilla tulen, joka menee kuitenkin hieman yli räystäsolkiin. Saman tien räsähtää meidän aseemme ja vihollinen putoaa portailta.

Taivas repeää

Siinä samassa yö repeää taistelun melskeeseen. Hannilan Veikko ja minä painamme yhdessä kylän alalaitaan. Ammumme samalla kestopulella talojen vinttien ikkunoihin, koska osa venäläisistä oli mennyt sinne ja ampui sieltä meitä kohti.

Tulitus loppuu ja tulemme rantaan saunan ja jonkun talon luo. Tutkimme sotkuisen rakennuksen. Veikko putoaa pimeässä talon avonaiseen kellariin. Onneksi ei mene luita poikki. Sytytämme koko rakennuksen palamaan. Sitten saunaan, ja mikä lämpö sieltä huokuukaan vastaan. Kokeilen heittää kiukaalle vettä. Se sihisee vielä. Olihan erikoinen tunne päästä sellaisen pakkasen kourista turkkiliivit päällä istahtamaan hetkeksi saunan lauteille. Taistelu eteni parasta aikaa meistä oikealle. Ei muuta kuin kasapanos kiukaan alle ja äkkiä ulos. Komeasti lentävät ilmaan niin kiuaskivet kuin kattokin. Sitten vain seuraavaan taloon ja sekin palamaan.

Nopeasti pois!

Taistelu jatkuu kylän laidalla, metsän reunassa, minne osa venäläisistä on paennut. Taloja palaa jo monta. Sitten korkealta mäen suunnalta ampuu konekivääri. Onneksi vain yhden sarjan ja jäätyy sitten. Hiihdämme hevostallille ja yritämme sytyttää senkin tuleen. Ei onnistu. Näemme kahden venäläisen juoksevan alusvaatteisillaan pikakivääri kainalossa. Ammun sarjan heitä kohti, mutta savu estää minua näkemästä kunnolla. Venäläiset lyövät maihin ja avaavat tulen. Eivät osu hekään.

Koko kylä on nyt tulella. Silloin kuuluu käsky: "Nopeasti pois!" Tehtävämme on täytetty. Yllätys oli ollut täydellinen. Yksi sisseistä hermostuu räjähdyksistä niin, että lähtee oikaisemaan salmen yli ja hukkuu sinne. Paluu on raskas. Eväät olivat lopussa ja väsymys hirvittävä.

Kaksi sissiä nukkuu suksille. Toista heistä pitää vetää ahkiolla kymmenen kilometriä. Hannilan Veikko huojuu edessäni ja sanoo, että "Ota repun pohjalta sokeripalat, niitä on siellä kuusi kappaletta, ja anna suuhun."

Sokeri auttoi tämän sissin perille, mutta monen sissin kohtalona oli uupua Vienan korpeen.

Runo Kaukopartiomiehille

*Kun erämaahan eksynen ja uuvun jukoliste,
niin silloin Sissin elämään on tullut päätepiste.
Saa ketut kehnon ravinnon ja korpit herkun heikon,
lie kylmä, nälkä sortanut tuon vanhan metsänpeikon.*

*Saa luuni maata rauhassa ja kallon sammal peittää,
syystuuli keltalehtiään vain kummulleni heittää.
Kun näet metsän kukkasen, niin anna suukko sille,
kukka tuopi muistoissasi menneet ajat sulle. □*

Uhtuan Keltaisen Nuolen Sissien hihamerkki.

Sota-ajan postikortitaidetta. (Alpo Tuohinnon kokoelmat).

Suomalainen lumipuku oli erinomainen maastoutumisasu. Puku kätki kantajansa niin hyvin, että venäläiset kertoivat tarinoita "puissa väijyvistä suomalaisista". Kuvassa lumipukuinen Olavi Verronen. (Kuvan om. Tuomas Verronen)

JR 32:n 9. komppanian konekivääriryhmä Uhtualla. Keskellä kiikaroi-massa saloistalainen Kalle Joensuu.

"Lotta Lunkreenin kanttiini" siellä jossakin. Vas. Tuulikki Härkönen, Lea Vares ja Kyllikki Salmenhaara. (Kuvan om. Maiju Säkö)

Uhtuan suunnalla toiminut sotilaskoti "Messuhalli" oli sisältä näin upea rakennus. Se sijaitsi ns. päätien varrella noin kolme kilometriä rintamalinjan takana. Siellä vastaanotettiin vieraita ja näytettiin mm. elokuvia. Sähköt saatiin maamoottorilla toimivasta generaattorista. (Kuvan om. Eino Kempainen)

Toinen kanttiinirakennus Uhtuan suunnalla. (Kuvan om. Jaakko Hassi)

Petteriä ei pelottanut

Saloisista sotaan lähtenyt Kaarlo Petteri Kinnunen taisteli hyökkäysvaiheen aikana JR 11 toisen pataljoonan 1. komppanian riveissä. Komppanianpäällikkönä toimi luutnantti Pentti Valkonen. Juuri tässä pataljoonassa taisteli suurin osa tämän alueen nuorista miehistä. Petteri Kinnunen tunnettiin pelottomana sotilaana, jonka sodanaikaisista tekemisistä riitti asetovereilla kertomista. Saloisissa asuva Heikki Tokola muistaa hyvin pian sodan jälkeen edenneen Petterin vaiheet ja Kaarlo Petteri esiintyy myös Anelma Vuorion kirjoittamassa kirjassa Raatteen Pataljoona.

Kaarlo Petteri Kinnunen

Suomalaisten hyökkäyksen edettyä Vienan Karjalassa Vuonnisen kylän laitamille Pentti Valkosen komppania jäi saikkatulille aukealle paikalle kylän laitaan. Tiedustelu oli todennut kylän tyhjäksi vihollisista, mutta yhtäkkiä taivas repesi venäläisten tarkasti suunnatusta kranaattitulesta. Naapurin tulenjohtoporukka oli siis sittenkin jäänyt tiedustelijoilta huomaamatta.

Saikan juonti keskeytyi komppanian lyödessä maihin. Siinä litteänä maassa maaten kysäisi luutnantti Valkonen viereensä maastoutuneelta Petteriltä: "Pelottaako Kinnusta?"

– Ei pelota! vastasi Kinnunen tyynesti hymyillen.

Silloin Valkonen kaivoi repustaan esille öljypaperiin käärityn Suomen valtakunnan sotalipun.

– Hyvä on. Ottakaa sitten tämä lippu ja viekää se tuonne näkötornin nokkaan. Jos me sillä tavalla pääsisimme tästä tulihelvetistä pois, Valkonen sanoi ja osoitti Petterille kylän korkeimmalla kukkulalla näkyvää rakennelmaa.

Sen enempiä kyselemättä Petteri otti lipun haltuunsa ja syöksi suorittamaan annettua tehtävää. Toveritkin unohtivat hetkeksi vihollisen keskityksen ja jäivät seuraamaan hänen menoaan. Mies eteni määrätietoisesti kohti kukkulaa, vaikka vihollisen kranaatit pölyyttivät multaa joka puolella hänen ympärillään.

Tornin luokse päästyään Petteri alkoi samantien kavuta ylöspäin. Korkealla tornin nokassa hän alkoi sitoa lipun naruja kiinni tankoon. Venäläiset huomasivat miehen vasta siinä vaiheessa, kun tuuli leväytti Suomen lipun auki koko komeudessaan. Silloin vihollinen suuntasi torniin piiskatykkinsä ja alkoi hajottaa puista tornia niin, että lankut vain lentelivät. Petterin kiinnitettyä näin venäläisten huomion itseensä Valkosen komppania pääsi suhteellisen rauhassa siirtymään tulen alta pois.

"Ihmemies"

Toverit ehdivät vielä nähdä Kinnusen lähtevän laskeutumaan alas tornista. Puolimatassa tämä kuitenkin hellitti otteensa ja putosi maahan. Vaikutti siltä, että vihollisen luoti oli sittenkin tavoittanut rohkean lipunkantajan.

Hetken päästä Petteri ilmaantui kuitenkin hymyssäsuin tovereittensa luokse ja kertoi hypänneensä puolitornista alas vain jouduttaakseen kulkuaan.

- On tämä Kinnunen ihme mies, hymyilee vain semmoisessakin paikassa, missä rohkeinta-kin miestä vilustaa, totesi Valkonen päättään pudistellen.
- Yksi komppanian tukipylyväistä!

“Petteri pysyy tässä”

Pistojoen ylityksen aikaan kaatui paljon Raahen seudun miehiä. Valkosen komppania oli kiertänyt palokoita myöten vihollisen selustaan katkaisemaan Uhtualle menevää tietä, jota pitkin tuli jatkuvasti venäläisten vahvistuksia nujertamaan suomalaisten sillanpääasemaa. Päästyään tien varteen Petteri Kinnunen pystytti siihen käskemättä pikakivääriaseman ja tuumasi: “Tästä ei Petteri sitten lähde mihinkään.”

Eikä lähtenyt. Tie pysyi tukossa ja suomalaiset Pistojoen takana.

Erään vastaiskun jälkeen oli piehinkiläinen aseveli jäänyt haavoittuneena makaamaan vihollisten jalkoihin. Kuultuaan hänen avunhuutonsa ryömi Kaarlo Petteri paikalle ja veti miehen omien puolelle turvaan. Tapauksesta kerrovalta aseveljeltä pääsee itku vielä vuosikymmenienkin jälkeen.

Herrojen upseereiden tehdessä tarkastuksiaan etulinjoihin toimi Petteri konepistoolineen heidän vakituisena turvamiehenään ja saattajanaan. Rauhallisempina aikoina mies tapasi käydä myös yksinään hakemassa vankeja linjojen takaa.

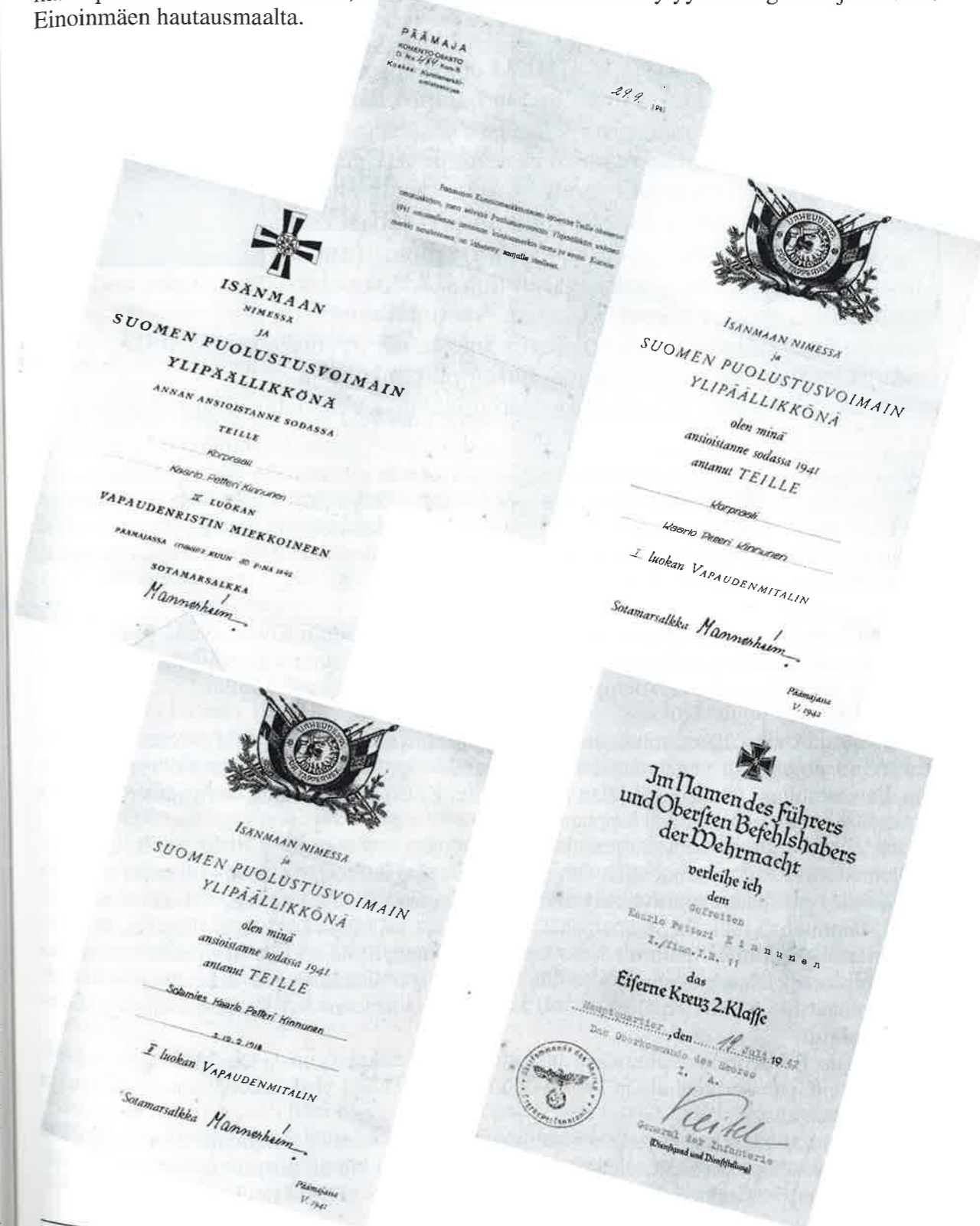
Kiivastuessaan Petteri puristi hanakasti kätensä nyrkkiin ja joutui tästä syystä joskus vaikeuksiin esivallan kanssa. Kerran asemasotavaiheessa uupunut Petteri oli uinahtanut vartiopai-kalleen. Vieras vänrikki yhytti hänet siitä nukkumasta ja nosti miehen rinnoista pystyyn. Syvästä unesta näin äkkinäisesti herätetty Petteri kalautti vaistomaisesti pitelijäänsä kiväärin-perällä otsaan.

Luonnollisesti tapaus vei Petterin sota oikeuteen, missä hänelle langetettiin vankilatuomio. Epäselvää kuitenkin on, ehtikö hän kärsiä tuomiotaan ollenkaan vai toimitettiin hänet suoraan pidätysellisistä Karjalan kannakselle. Venäläiset aloittivat nimittäin suurhyökkäyksensä juuri samoihin aikoihin, eikä Kinnusen kaltaisia miehiä ollut silloin varaa makuuttaa vankiloissa.

Maanpakoon

Kaarlo Petteri Kinnuselle myönnettiin sotilaallisista ansioista useita kunniamerkkejä. Yksi niistä oli saksalainen rautaristi, aikanaan monien himoitsemia, mutta sodan lopputuloksen selvittyä usein saajalleen arka asia. Pian rauhanteon jälkeen rautaristillä palkitut suomalaissotilaat salakuljetettiin yleisesti lahden yli Ruotsiin. Selvään oli, ettei pääosin neuvostoliittolaisista koostunut valvontakomissio katsoisi suojelemaan heitä vastaan erityisen ansiokkaasti taistelleita suomalaissotureita.

Ruotsista Petterin tie kulki merimiehenä Belgiaan, missä hän keväällä 1948 kuoli selvittämättä jääneissä olosuhteissa. Kaarlo Petteri Kinnunen sai viimeisen leposijansa tuntemattomasta paikasta vieraassa maassa, mutta hänen muistokivensä löytyy Piehinggissä sijaitsevalta Einoinmäen hautausmaalta.

Hassin komppania Lapin sodassa

Majuri evp Jaakko Hassi (s. -14) johti Lapin sodassa kapteenina Erillispataljoona 13:n kolmatta komppaniaa. Sitä ennen hän oli ollut mukana molemmissa aikaisemmissa sodissa ja haavoittunut kertaalleen molemmissa. Hengenvälähti oli lähellä Lapissakin, mutta Uhtuan suunnalla ja Kannaksen tulimyrskyssä karaistunut upseeri selvisi kolmannesta peräkkäisestä sodastaan ehjin nahoin. Jaakko Hassi kuuluu niihin suomalaisupseereihin, joiden mielestä miehiä johdetaan edestä, ei takaa. Vastuuntuntoinen komppanianpäällikkö huolehtii myös miestensä hyvinvoinnista, vaikka sitten joutuisi käyttämään hiukan epätavallisempiakin keinoja...

Seuraavassa majuri Hassi kertoo komppaniansa vaiheista saksalaissodassa.

Maaliskuussa -44 luovutimme Uhtuan suunnan asemat saksalaisille ja siirryimme aseisiin Karjalan kannakselle. Toimin silloin komppanianpäällikkönä ErP 13:ssa. Kun vihollinen sitten kesäkuussa tunkeutui suomalaisten aseisiin Valkeasaareen, oli pataljoonamme ensimmäinen, joka heitettiin tuleen viivytettäväksi vihollisen etenemistä. Tilanne oli siinä vaiheessa todella vakava.

Johdin joukkojani niin kauan kuin pystyssä pysyin. Haavoituin Kivennavalla 11.6. vihollisen ankan tykistökeskityksen aikana. Seisoin sillä hetkellä suuren kivenlohkareen päällä ja viittoilin miehille ohjeita. Alempana maassa olisinkin luultavasti kuollut.

Haavoittumisen jälkeen sotatoimet osaltani joksikin aikaa keskeytyivät. Minut kuljetettiin ensin Suomenjoelle ja sieltä edelleen sotasairaalaan Ouluun. Elo-syyskuun vaihteessa lähdin omalla vastuullani takaisin Karjalan kannakselle. Katsoin, että minua tarvittiin siellä, koska upseerit Kannaksella alkoivat loppua.

Olen edelleen vakuuttunut siitä, että saksalaisen aseistuksen saamisella oli suuri merkitys siinä, että venäläisten suurhyökkäys Karjalan kannaksella pysäytettiin. Vihollisellahan oli selvä suunnitelma marssia Suomen pääkaupunkiin ja valloittaa koko maa. Tilanteesta tietoinen Marsalkka Mannerheim oli kehottanut presidentti Rytä tekemään omalla vastuullaan sopimuksen saksalaisten kanssa. "Jos tulee toisenlainen tilanne, jätätte virkanne, jolloin sopimus ei enää sido Suomen hallitusta", oli Mannerheim sanonut Rytille. Ja näinhän myöhemmin tapahtui.

Tämän ns. Ribbentrop-sopimuksen ansiosta saimme Saksasta uusia tehokkaita aseita: panssarirykkeitä, panssarikauhuja ja syöksypommittajia. Tulipa yksi kokonainen divisioonakin suomalaisten avuksi.

Uusissa panssariaseissa käytettiin ontelokranaatteja, jotka eivät kimmonneet tankin kyljestä niin kuin tavalliset kranaatit, vaan pureutuivat metalliin kiinni, porasivat läpi ja räjähtivät. Näillä aseilla pystyimme tuhoamaan jokaisen venäläistankin, joka tiellemme osui.

Jaakko Hassi

Voittaja määrää

Neuvostoliiton kanssa solmitun aselevon jälkeen saimme määräyksen ajaa entiset aseveljemme pois maasta. Kiinnisaadut saksalaiset tuli luovuttaa venäläisille. Asia tuntui aluksi hyvin vaikealta, varsinkin meistä upseereista. Olimmehan taistelleet rinta rinnan yhteistä vihollista vastaan. Etenkin Uhtuan suunnalla olimme saksalaisten kanssa läheisessä yhteistyössä. Armeijassa on kuitenkin niin, että sotilas määrätään tehtävään ja hän tottelee.

Saksalaisia sotilaita oli Pohjois-Suomessa kaikkiaan noin 200 000. He lupasivat lähteä maasta vapaaehtoisesti ja aluksi heidän annettiin edetä rauhassa kohti pohjoista. Venäläisten mielestä poistuminen tapahtui kuitenkin liian hitaasti, ja he määräsivät suomalaiset panemaan siihen vauhtia. Lopulta meikäläisten oli ryhdyttävä sotatoimiin saksalaisia vastaan.

Sotilasjohtomme päätti, että 3. divisioonaa suoritetaan maihinnousun saksalaisten selustaan, joko Kemiin tai Tornioon. Paikkaa ei aluksi paljastettu. Joukot keskitettiin Oulussa Toppilan satamaan, mistä lokakuun 1. päivänä 1944 lähti ensimmäisenä matkaan JR 11 ja sen jälkeen JR 53.

Pommeja merellä

Oman pataljoonani ErP 13:n vuoro tuli kolmantena päivänä lokakuuta. Meidät lastattiin Bore IX-nimiseen höyryalukseen. Ennen meitä laivaan oli noussut jo yksi JR 50:een kuuluva pataljoona huoltoineen. Oma kuormastomme ei enää mahtunutkaan mukaan ja se jätettiin Ouluun.

Illan hämärissä lähdimme merelle ja otimme suunnan kohti Tornion Röyttä. Saksalainen tykistö oli sillä hetkellä Laivaniemessä ja huomattuaan aluksemme ryhtyi pommittamaan meitä. Sarjojen tullessa aina vain lähemmäksi ja lähemmäksi laivan päälleystö päätti kääntää aluksen Ruotsia kohti. Kun pääsimme tykinkantaman ulkopuolelle, saksalaiset lopettivat keskityksen. Sen jälkeen laivamme kääntyi takaisin entiseen suuntaansa.

Siinä vaiheessa ilmestyi saksalainen tiedustelukone kiertelemään Boren yläpuolelle. Mainitsin miehille: "Äsken vielä pelastuimme, vaan mitenkähän käynee nyt?" Kone lähti kuitenkin pois, ja laivamme pääsi jatkamaan kaikessa rauhassa matkaansa Röyttään.

Stukat tulevat

Satamassa annoin miehille ohjeet siirtyä nopeasti pois laivasta ja kiirehtiä suoraan edessä näkyvän metsikön suojaan. Näin he tekivätkin. Kun taistelevat osastot oli saatu maihin, kehoitin joukkueenjohtajana toiminutta vänrikki Suralaa ottamaan mukaansa ryhmän miehiä ja hakemaan laivasta sinne jääneet pataljoonamme kaksi ajoneuvoa. Ne saatiinkin maihin. Vän-

"Suomalaiset, upseerit ja sotilaat!
Suomelle ovat koittaneet ankeat ajat. Aseleposopimuksen 23 pykälää, jotka sisältönsä puolesta tuskin olisi voitu laatia kansallemme kovemmiksi ja tuhoisemmiksi, ovat allekirjoitetut. Meitä, teidän entisiä aseveljiänne, jotka kolme vuoden ajan rinta rinnan olemme kansanne yhteistä vihollistamme vastaan taistelleet, täyttävät näinä päivinä ja viikkoina syvät myötätunnon ajatukset.... Kokeneina sotureina ja taistelijoina **tiedämme teidän käsittävän, että saksalaiset divisioonat marssiessaan pohjoista kohti ovat pakotetut varmistamaan selkänsä suojellakseen itseään bosheviikkien häiritseviltä rynnistyksiltä...**
20. vuoristoarmeijan sotilaat"

(ote vetäytyvien saksalaisten propagandakirjeestä)

rikki Saurala kehotti miehiä jatkamaan niiden kanssa eteenpäin ja sanoi itse käyvän vielä katsomassa, jäikö laiturille ketään.

Samalla hetkellä taivaalle ilmestyi seitsemän saksalaista Stukaa, joka ryhtyivät pommittamaan satamassa olevia laivoja. Bore IX sai useita osumia ja upposi siinä silmiemme edessä miehineen, hevosineen, tarvikkeineen päivineen. Myös Boren vieressä ollut, ennen meitä satamaan tullut pikkulaiva, sai sekini osuman ja upposi.

Laiturille palannut vänrikki Saurala haavoittui pommituksessa vaikeasti ja joutui mereen. Kävi kuitenkin niin uskomattoman onnekaasti, että jonkun pommin nostattama aalto heitti hänet vesirajaan. Sieltä mies haettiin turvaan ja toimitettiin Ruotsin puolelle hoidettavaksi. Hän säilyi hengissä ja elää tänäkin päivänä, joskin vaikeasti vammautuneena.

Etulinjaan

Satamassa oli veturi ja tyhjiä vaunuja, joilla meidät kuljetettiin Röytästä Tornion kaupunkiin. Odottelimme siellä jatkokäskyä seuraavat kaksi päivää, eli 4.–5.10. Sitten viidennen päivän illalla saimme määräyksen vaihtaa asemat Kemien suunnassa etulinjassa olevalta JR 53:n III pataljoonalta. Menimme käskyn mukaan linjaan ja otimme asemat vastaan. Pataljoonamme sijoittui Tornio - Kemi-maantien suunnassa tien molemmiin puolin. Oman komppaniini noin 300 metriä pitkä kaista oli tien länsipuolella Raumojokivarressa III/JR 11:n vastuualueen vieressä.

Ottaessani asemat vastaan huomasin, että saksalaiset joukot olivat jo päässeet joen yli ja saaneet haltuunsa Tornion puolella jokea olevan metsäisen kaistaleen. Joen he olivat ylittäneet kahlaamalla, koska suomalaiset olivat ehtineet räjäyttää sillan.

Olin sijoittanut neljä joukkuettani siten, että yksi joukkue oli maantien läheisyydessä olevalla kumpareella, jossa sijaitti myös asuinrakennus, kaksi seuraavaa edellisen pataljoonan jättämässä asemassa aavalla pellolla ja neljäs taaempana reservissä.

Taistelu kumpareesta

Päätin ottaa saksalaisilta heidän hallussaan olevan metsäkaistaleen. Otin yhteyden komentopaikkaan ja pyysin avuksi kranaatinheitiniskua. Pataljoonan komentaja totesi kuitenkin, että ammuksia ei ole.

“Pysy siinä missä olet!” hän määräsi. Olin parhaillaan järjestämässä taaempaa olevan reservijoukkueeni puolustusta.

Saksalaisten tulittaessa metsän suojasta avoimessa maastossa olevia miehiäni mietin, mitä teen. Miehiä kaatui suoraan edessäni, heidän joukossaan mm. joukkueenjohtajani vänrikki Ulmala. Silloin päätin antaa miehille käskyn siirtyä aavalta pellolta taaemmaksi reservijoukkueen tasalle.

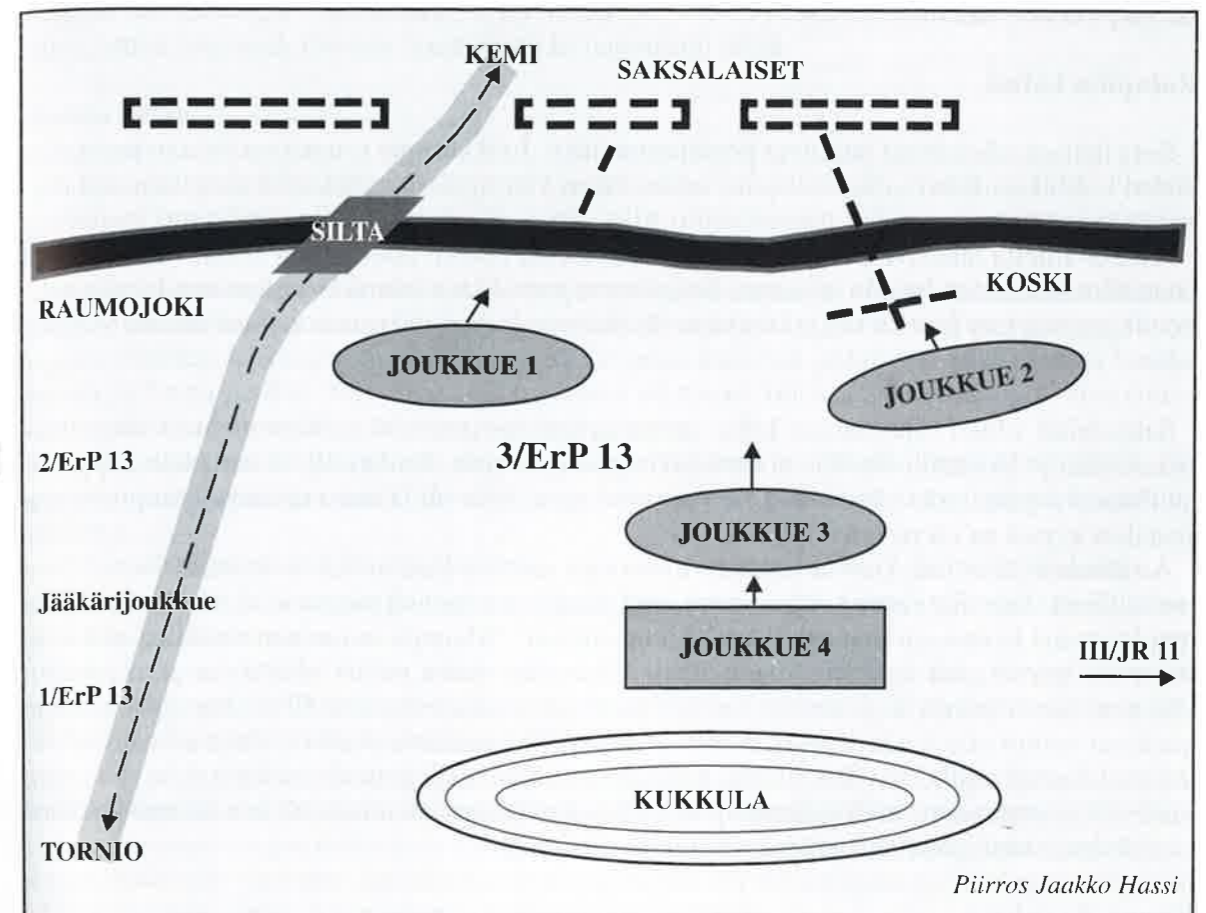
Pian tämän jälkeen saksalaiset ryhtyivät hyökkäykseen, mutta kumpareella olevat mieheni estivät heidän etenemisensä. Seuraavaksi saksalaiset alkoivat ampua ankaraa sulkutulua kumpareen taakse. Komensin lähetit mukaani ja sulkutulon liikettä seuraten lähdin juoksemaan kumpareta puolustavan joukkueeni luokse. Lähetit jäivät kuitenkin jonnekin välille.

Päästyäni kumpareelle miehiä juoksi vastaan sanoen, ettei siellä voi olla. Komensin heidät takaisin ja tiedustelin samalla heidän joukkueenjohtajaansa.

“Ei ole näkynyt”, minulle vastattiin.

Saksalaiset jatkoivat hyökkäystään, olisihan kumpareemme valtaaminen avannut heille tien Tornioon. He tulittivat myös taaempaa olevia reservijoukkojamme estäen niiden apuuntulon. Puolustuksemme piti kuitenkin pintansa ja viimein hyökkääjien oli vetäydyttävä takaisin

metsikköön. Taistelun päätyttyä minut vedettiin pois kukkulalta ja tilallemme tuli reservikomppania. Kumpareelta kadonnut joukkueenjohtajakin löytyi lopulta talon kellarista.

Saksalaiset perääntyvät

Myöhemmin komentooni annettiin kahdeksan Vickers-panssarivaunua ja määrättiin tekemään vastahyökkäys. Tykistön antama tulituki suuntautui kuitenkin osittain lähtöasemissa olevan komppaniini keskuuteen ja vastahyökkäyksen aloittaminen viivästyi. Saatuaani komppaniini järjestykseen suoritimme hyökkäyksen ja onnistuimme ajamaan saksalaiset takaisin Raumojoen taakse.

Lokakuun 7. päivän vastaisena yönä ihmettelin itsekseen saksalaisten puolella vallitsevaa hiljaisuutta. Viimein päätin lähteä katsomaan, mitä siellä oli tekeillä. Kysyin vapaaehtoisia kaveriksi ja sainkin mukaani kersantin ja alikersantin. Ylitimme joen vedenpinnan ylläpuolella olevaa sillankaidetta myöten. Puolivälissä matkaa tosin kersantti putosi jokeen. Vedin hänet kauluksesta takaisin kaiteelle ja kehotin palaamaan komppaniaan vaihtamaan kuivaa ylleen. Jatkoimme matkaa alikersantin kanssa kahden.

Vastakkaisella rannalla konttasimme eteenpäin pitkin erään ojan pohjaa. Saksalaisten lähettyville päästyämme huomasimme, että siellä vedettiin parasta aikaa IT-tykkiä asemista kohti maantietä.

“Saku irtoaa!” Lähetin kiireesti pataljoonan komentajalle viestin saksalaisten irtautumisesta ja tiedustelin samalla, voinko jatkaa komppaniani kanssa heidän peräänsä. Vastaus oli myönteinen. Luvattiin myös lähettää pataljoonan jääkärijoukkue avukseni. Komppaniani oli liikkeellä jo ennen aamuseitsemää.

Ratapiha katosi

Siitä lähtien saksalaiset jatkoivat perääntymistään. Joukkomme seurasivat heidän perässään aluksi kohti Laurilan rautatieristeystä saksalaisten viivyttäessä meitä sekä maantien että rautatien suunnassa.

Asema-aluetta lähestyessämme saksalaiset avasivat jälleen tulen meitä kohti. Päätin silloin lähteä koukkaamaan heidän taakseen. Seisoimme parhaillaan vänrikki Väliahteen kanssa neuvottelemassa, kun läheltä kuului valtaisa räjähdys ja hirveä tulipatsas kohosi alueen yläpuolelle.

Saksalaiset olivat räjäyttäneet koko asema-alueen perunamaaksi. Kymmenistä rakennuksista ei jäänyt yksikään ehjäksi, ei myöskään junavaunuista. Kaikki olivat lentäneet kappaleina ilmaan – paitsi eräs yksinäinen rautatieavovaunu, joka oli lastattu täyteen lentopommeja. Jostakin syystä se oli pysynyt ehjänä.

Astelimme lähettieni kanssa läheisen Kemijoen rantaan katsomaan, näkyisikö joen takana meikäläisiä. Saimme sinne kohta viestin, että pataljoona menisi pian rantatietä ohitsemme ja meidän tulisi lähteä sen perään. Tuomasin lähettilleni: “Menepä sanomaan miehille, että käyvätkin vielä korvikkeen keittoon.” Mies lähti liikkeelle, mutta palasi yllättävän pian takaisin väittäen, ettei löytänyt miehiämme. Kehotin häntä jatkamaan etsimistä. Eihän komppania kovin kaukana voinut olla. Lähetti tekikin lähtöä, mutta siinä samassa ehjäksi jäänyt avovaunu lentopommeineen räjähti taivaan tuuliin. Kävi ilmi, että mies oli hetkeä aiemmin seissyt vaunun vieressä ja aavistanut, mitä tuleman pitää. Onneksi komppanianikin oli sen verran kaukana räjähdysten keskipesteistä, että säästyimme tappioilta.

Kauppala tulossa

Lähdimme jatkamaan matkaa saksalaisten perässä. Jäljessämme tulleet JR 11 ja JR 53 tavoittivat meidät 23 kilometriä ennen Rovaniemeä ja siirtyivät nyt vuorostaan kärkeen. Hirvaalla tuli taas meidän pataljoonamme johtovuoro ja sen jälkeen etenimme rautatietä pitkin kohti palavaa kauppalaa oman komppaniani ollessa kärjessä.

Lähellä Rovaniemeä tuli käsky vetäytyä taaemmaksi. Saksalaiset olivat vielä kauppalassa. Päätimme kiertää Korkalovaaran kautta ylös Kittilään johtavalle tielle pataljoonan komentaja majuri Tiitolan itsensä opastuksella. Lapin rajavartioston miehenä hän tunsu tienoot.

Pääsimme muutaman sadan metrin päähän vaarasta, kun sieltä avattiin voimakas tuli meitä kohti. Etenemisemme pysähtyi siihen, ja Tiitola lähti taakse hakemaan uusia määräyksiä. Saimme käskyn vetäytyä takaisin.

Pian viestitettiin, että lähdemmekin etenemään Kittilän suuntaan pitkin metsiä, ja kärkeen menee JR 11. Tämä rykmentti ehti tuhota matkalla vielä pienehkön saksalaisryhmän, mutta pääosin saksalaiset pääsivät perääntymään vaikeuksista.

Tämän jälkeen varsinainen taistelutoiminta loppui. Saksalaisille tuli kova kiire ehtiä Muonioon, ennen kuin Torniojoen suunnalta tulevat suomalaiset katkaisevat heidän tiensä omiensa luokse.

Perääntyessään entiset aseveljemme polttivat rakennukset, räjäyttivät sillat, katkoivat puhe- linylväät ja miinoittivat kaikki mahdolliset paikat. Tullessamme Ounasjoen rantaan ei Kaukosten kylän kohdallakaan ollut enää siltaa ja ranta oli miinoitettu. Pioneeriryhmä meni purkamaan miinoituksia. Saksalaisia “hyppyheikkejä” oli rannassa kuitenkin niin tiheässä, että koko ryhmä tuhoutui. Omista miehistänikin haavoittui neljä.

Huolto pelaa

Ouluun jäänyt kuormastomme tavoitti meidät vasta Rovaniemellä. Siihen saakka olimme selvinneet omintakeisella järjestelyllä, jonka olin olosuhteiden pakosta joutunut kehittelemään.

Komppaniassani oli parikymmentä Lapin miestä, jotka tunsivat alueen kuin omat taskunsa. Jaoin nämä miehet kahteen ryhmään ja annoin heille tehtäväksi huolehtia komppaniani ruoan ja patruunoiden saannista. Siitä lähtien nämä ryhmät kulkivat jatkuvasti edestakaisin komppanian ja Tornion väliä. Kun toinen oli menossa, oli toinen tulossa. Näin meillä oli aina riittävästi ruokaa ja ammuksia – olimme missä tahansa.

Ennen pitkää toiset komppaniamme tietysti huomasivat, ettei meillä ollut puutetta mistään. He valittivat asiasta pataljoonan komentajalle, ja komppanian päällikkönä jouduin hänen puhutteluunsa.

“Puhuvat sellaista, että Hassia suositaan, kun teillä on aina ruokaa”, komentaja aloitti.

“Mutta ettehan te ole minulle mitään ylimääräistä antanut, vai oletteko?” vastasin ja yritin sillä selvittää tilanteesta.

Komentaja ei tyytynyt siihen, vaan vaati saada tietää, mistä meillä ruokaa piisasi. Viimein minun oli kerrottava hänelle, minkälaisen järjestelmän olin laatinut. Kun tieto asiasta levisi, saivat ryhmäni pian ruveta ruokkimaan koko pataljoonan.

Hyvä näin, kyllä Ruotsissa ruokaa riitti. Sitä paitsi olimme yhyttäneet Rovaniemellä saksalaisten lihapurkkivaraston, jonka lastasimme muutta mutkitta kuormastomme hevoscarruihin. Tyhjentyneiden talojen kellareista saimme lisäksi perunoita, joten meillä oli koko lopputaipaleen ruokahuolto turvattu. Asukkaat saivat sodan jälkeen antimistaan korvauksen, sillä jätin joka kerta kellareihin asianmukaisesti allekirjoitetun kuitin.

Vihdoinkin kotiin

Lokakuun lopussa saavutimme Muonion ja sinne vihdoinkin tuli käsky, että pataljoonamme sai palata kotiin. Turhia aikailematta lähdimme marssimaan takaisin kohti Pohjanmaata. Aavasaksalla päätimme yöpyä eräässä tien varren talossa. Sen pihaan ajoi kohta kolme pitkää rekkaa. Kuskit kysyivät miehiäni kyytiin painoksi, koska keli oli niin liukas, että heillä oli vaikeuksia pysyä tiellä tyhjillä autoillaan.

Kyllähän meille kyyti kelpasi, mutta pataljoonan komentaja ei alkuun ollut suostuvainen. Jos vaikka toiset saisivat tietää ja alkaisivat kadehtia meitä! Lopulta hän kuitenkin antoi luvan. Lähetin kuormastomme välittömästi kohti Torniota ja lastasin muun komppanian rekoihin. Mielestäni olimme jo riittävästi marssineet. Ja niinhän siinä sitten kävi, että monet muutkin hankkiutuivat loppumatkaksi autonkyytiin.

Torniosta miehet vietiin laivakuljetuksena Raahen Lapaluotoon, minne olin matkustanut etukäteen heitä vastaanottamaan. Raahesta marssimme vielä Oulaisiin ja vietimme siellä eroajajuhlat. Sen jälkeen yksiköt hajotettiin lopullisesti ja sodan uuvuttamat miehet pääsivät vihdoinkin koteihinsa lepäämään. □

Varjelus mukana

Tämä tapaus sattui pari-kolme viikkoa ennen talvisodan päättymistä. Raahelainen Olli Haukilahti oli pioneerijoukkueen johtaja. Joukkueella oli korsunpohjan kaivaustyöt meneillään ja porukka oli ruokailutauolla esikunnan keittiöllä. Pojat olivat jo syömisensä syöneet, mutta Olli vielä nastusteli voileivän loppuja. Kahvimukikin odotti jakkaralla tyhjentämistä. "Olli, me ollaan jo valamiita, tuuppa nyt!" kiirehti joku joukosta. Olli ei pitänyt kiirettä, vaan herkutteli tyynesti viimeiseen suupalaan ja kahviryyppyyn saakka. Vihdoin hän oli valmis lähtemään muiden mukaan, vaihdettuaan sitä ennen vielä kaikessa rauhassa jonkun ajatuksen syöntikaverinsa kanssa.

Ollin rauhallisuus pelasti koko joukkueen kaikkein pahimmalta, varmasta kuolemasta. Kun joukkue pääsi noin parin-kolmenkymmenen metrin päähän kaivuutyömaastaan, ryssän ampuma kranaatti räjähti keskellä monttua.

Tässä tapahtui se monesti toivottu ja pyydetty Herran varjelus, jota sotiemme aikana niin moni sai kokea elämässään omakohtaisesti.

Kaarlo Soini

“Yhtäkkiä kaikki taukosi...”

Tapahtui talvisodan päättymispäivänä. Seisoin ulkona nojaten toimistorakennuksen nurkkaan. Kuuntelin sodan pauhua Vuoksela - Vuosalmi-rintamalinjoilta. Lakkaamatonta oli linjoista kuuluva tykkitulen ja pienempien aseitten jyske ja prätinä. Ryssän lentolaivuet jyräsivät edestakaisin pommittaen esikuntamme takamaastoa Helsinkiä myöten.

Yhtäkkiä kaikki taukosi - viimeinen lentolaivue häipyi itään omalle puolelleen. Muistan, kuinka rajajoelta kuului vielä pari tykinlaukausta. Sitten hiljaisuus oli yllättävä, täydellinen. Toimistomme ikkuna avautui ja kuului Onni Norion huuto: "Kuuntele, Kape!" Radiosta kuului Tietotoimiston uutisia. Presidentti tiedotti kansalaisille Venäjän kanssa tehdyn rauhansopimuksen ehtoineen.

Tuskin monta silmää oli kuivana nuo rauhanehdot kuultuaan. Suru oli yhteinen ja suuri. Sydämissämme asui pelottava kysymys: onko itsenäisyys menetetty?

Kaarlo Soini

»Kun jäätilläisenä yön ja hallan nous maasta armeija kansanvallan.»
(Eino Leino)

Uskollinen sotakoira

Ollessani ilmavalvontatehtävissä "siellä jossakin" asuimme tyypillisessä kaksikerroksisessa karjalaistalossa. Vartiotorni sijaitsi katolla, missä kiikaroimme taivaalla kierteleviä viholliskoneita. Talo sijaitsi kapealla kannaksella kahden järven välissä, joita yhdisti pieni joki. Noin kahden kilometrin päässä oli kaukopartiolla majapaikkansa. Sieltä miehet, jotka olivat siviilivaatteissa, kävivät meitä neljää lottaa tervehtimässä. Tarjosimme teetä, mitäpä muuta tarjottavaa olisikaan ollut. Joskus paistoimme jopa letutkin, kun onnistuimme tarveaineet saamaan. Silloin olikin juhlahetki sekä heillä että meillä lotilla. Iltaa istuttiin ja laulettiin täysin rinnoin.

Eräänä päivänä oli taas vieras tulossa kaukopartiosta. Hän oli kouluttanut sotakoiran, joka kulki aina hänen kanssaan. Ehtimättä sisälle ammuttiin hänet ikkunamme alla. Juoksimme katsomaan, mikä mahtoi pamaus olla ja samassa kuului huuto "maastoutukaa!" Hetkessä olimme pitkällämme kauhun vallassa.

Vihollisen luoti oli osunut kaukopartiomieheen kuolettavasti. Koira ulisi surkeasti ja kävi makaamaan isäntänsä viereen. Uskollisesti vartioi koira isäntäänsä. Kukaan ei saanut tulla lähelle. Vasta sitten, kun eräs uhrin parhaista kavereista puki ylleen kaatuneen vaatteet ja saappaat, saatiin vainaja pois. Luultavasti koira sai tällä tavoin uuden isännän.

Aili Varpula

Ammukset loppuivat

Neljänteen armeijakuntaan kuului kaksi tykistöpatteristoa, jotka oli sijoitettu 20. prikaatin alaisuuteen. Kev. Psto 20 ja Rask. Psto 40. Kuuluin viimeainittuun. Ensimmäinen asema- paikkamme oli Syvärin kaupunki, jonne tulimme 14.2.1944. Päästimme linjassa olevan hauptipatterin miehet lepovuorolle.

Näissä asemissa olimme kesäkuun puoleen väliin saakka, jolloin 20. Prikaati siirrettiin Viipurin puolustukseen. Saavuimme Talin rautatieasemalle 19.6. ja siitä edelleen tuliasemiin 17. Div. lohkolle Tienhaaran maastoon Kivisalmen rannalle, lähelle kivisiltaa.

Syväriältä lähtiessämme meillä oli mukana vain vajaa tuliannos kranaatteja. Tästä kehittyi ongelma, kun viimeiset kranaatit oli ammuttu jo 20.6. Puolenpäivän aikaan tulenjohtue ilmoittikin, että panssarit kääntyivät takaisin, kun rökkiöittäin panssareita jäi pellolle. Vihollisen seuraavat hyökkäysaallot tulivatkin sitten läpi puolustuksen, kun tykistöstä ei ollut apua. Jos sillä olisi ollut ammuksia, olisi tilanne ollut varmasti aivan toinen.

Everstiluutnantti Arra sanoi muodostavansa meistä jonkinlaisen vahvistuksen jalkaväelle ja tykit jätettiin miehittämättä. Myöhemmin kuulin, että jonkun patterin tykeistä oli lukot piilotettu suohon.

Tunnelma oli melkoinen, kun jalkaväki marssi hyvin aseistettuna Lappeenrannan tietä pois päin ja me taas tulilinjaan varustuksena vain kiväärit. Muutaman tunnin kuluttua tilanne laukesi, kun jalkaväkeä alkoi saapua aseisiin. Me tykistön miehet saimme palata tykeillemme ja kiireen saattelemana vedimme tykkimme Nurmen aseman korkeudelle. Näihin aseisiin saimme jo riittävästi ammuksia ja pystyimme tukemaan voimakkaasti Kivisalmen puolustusta.

Väinö Tanskanen

Paha pesäke vaikenä

“Tärkein muisto sota retkeltä jäi uhtuvan läheltä kun panssari torjunta kiväriä linjain välistä ammuin kivikorsun tyhjäksi. En jäänyt näkemään kun ranatti tuli lähelle ja löi sirpaleen selkääni ja siitä on 10 rosentin invaliitti muistona.”

Näin kirjoitti isäni Eino Vaarala henkilökohtaisesti paperille hiukan ennen 85-vuotissyntymäpäiviään. Tapaus lienee sattunut jatkosodassa vuonna -41, Muna- ja Makkarakukkuloiden maastossa aivan lähellä Uhtuan kylää. Suomalaisilla oli linjamuodostelma, jota kuitenkin pahasti kuritti venäläisten vastapäisen kukkulan ylärinteeseen kivistä rakentama konekiväärikorsu. Sieltä pystyi tulittamaan suoraan suomalaisten aseisiin ja kaatuneita tuli useita. Etäisyyttä linjasta korsuun oli noin sata-kaksisataa metriä.

Kalastajaisäni oli pst-ampuja, ja hän lähti matalana ryömien lähestymään venäläisten korusua. Hän saikin kiväärilleen tarpeeksi tukevan alustan, ja korsu jäi aseeseen sektoriin. Samaan aikaan venäläisten konekiväärin piippu osoitti kohti suomalaisia ja tulitti jatkuvasti. Toistaiseksi viholliset eivät olleet havainneet isääni. Hänen asemansa oli kuitenkin tukala, sillä suomalaisetkaan eivät oikein voineet lakata tulittamasta, ettei tilanteen kehittyminen selviäisi venäläisille ennen aikojaan.

Isä oli nyt kahden tulen välissä ja tilanne muuttuisi entistä tukalammaksi, jähkä hän laukaisi aseensa ensimmäisen kerran. Toisaalta isäni oli tunnetusti hyvä ampuja, joten hänellä oli kaikki mahdollisuudet selviytyä. Hän tähtäsi tarkasti ja laukaisi. Välittömästi venäläiset tempaisivat konekiväärinsä sisälle korsuun ja tukkivat ampuma-aukon suurella kivellä. Nyt isä tähtäsi tähän kiveen ja ampui uudelleen. Kivi katosi, mutta ilmestyi nopeasti takaisin aukkoon. Isäni ampui kiveä toistamiseen ja taas se katosi. Se nostettiin paikalleen vielä kolmannenkin kerran, mutta jälleen isäni pudotti sen painavalla ammuksellaan alas.

Tämä riitti vihollisille. He jättivät juosten korsunsa, mutta kaatuivat kaikki suomalaisten tuleen. Enempää ei isäni ehtinyt havaita, sillä suomalaisten huomaamatta olivat venäläiset onnistuneet viemään kevyen kranaatinheitin aseisiin. Siitä ammuttu kranaatti putosi aivan isäni lähelle ja räjähti noin metrin-kahden päässä. Yksi sirpale osui isän reppuun ja paiskasi hänet kyljelleen maahan. Tunkeutuipa vielä muutamia senttejä ihoonkin pysähtyen kuitenkin kylkikuun korkeudelle.

Suomalaiset hyökkäsivät nyt vihollisen kimppuun karjuen kovasti vaikutusta tehostaakseen. Eräs sotureista kävi isäni luona ja sanoi: “Koita pärjätä. Se, joka laukaisi sen kranaatin, ei ammu enää ketään!” Hetken kuluttua tuli myös komppanianpäällikkö kysymään isältä, miten hänen oli käynyt. Isä ei oikein ollut selvillä tilanteesta, joten päällikkö kurkisti kauluksesta sisään. “Sieltä tulee verta”, hän sanoi. “Pystytkö kävelemään?” Hetken kuluttua isäni nousi jaloilleen, mutta kukkulan valtaukseseen hän ei enää osallistunut. Nyt se oli kuitenkin helpompi tehdä, sillä paha yksittäinen konekivääripesäke oli vaiennut.

Isä lähti hiljalleen kävelemään taaksepäin joukkosidontapaikalle seuranaan komppanianpäällikkö, jolla oli kantamuksena tovereille tietä raivannut panssaritorjuntakivääri. JSP:llä sirpaleen poistanut lääkäri kertoi sillä olleen erittäin tarkan suunnan kohti sydäntä. Vauhti vain oli loppunut hiukan kesken.

Vesa Vaarala

JR 32:n MARSSI

On talvinen hanki taas mailla
ja Karjalan järvisä jäät,
sotatoimet on koukkausta vaille
ja muistoihin painuvat päät.
Nyt tiellämme tihkuvi lunta,
mutta kesällä poltteli maa.
Se on rykmentin tuttua unta,
sitä päivät ei mielestä saa.

Rajapuomi kun raukes — se alkoi
raju rynnistys ryssiä päin.
Rajajääkärit korpia halkoi,
joista vasta vain unta ma näin.
Oma rykmentti Lonkasta lähti,
osa Raatteesta raivasi maan,
Vasovaarasta Latva ja Vuokki
— yli kenttien kunniakkaan.

Työ tiuheni — laannut ei taisto,
läpi louhikon taajeni tie,
oli miehissä metsien vaisto,
se Melkajalahdelle vie.
Oli Kuitilla aamun jo koitto,
kun riensimme räntämään;
oli taattava Vuonnisen voitto,
eikä tauosta tuntoakaan.

Yli seljän me laineilla lahden
suin syöksyimme rantoja päin.
Pojat Paavolan, Vihannin kahden
aseveljinä vierekkäin.
Pikapurtemme kohtasi niemen
vanaväylältä Vesaisen;
iti mdelessä surman jo siemen,
joka ainoa tunnusti sen.

Meille korpinen taival on tuttu
läpi liejun ja louhikkojen,
oli mustana armeijan nuttu
keloroihuista vihollisen.
Savu sankkana seurasi meitä,
tuliryöpyissä rynnättihin,
oli aamu, kun torrakkoteitä
me Pistolle saavuttihin.

Tulitaistossa Pistolla ilkkui
iva hornan ja helvettien,
valojuovia ilmassa vilkkui
siellä pauhussa patterien.
Rivit Raahan ja rannikon nousi
joka tuumasta taistelemaan,
monen kirposi kädestä jousi
sotatanhuilta maan Tuonelaan.

Itä vaipui jo armojen alle,
varas Tetrille pian pakotien,
ja kalpaten käy katalalle,
joka nostatti miehisen hien.
Löi Ritolan nyt suku tulisesti,
sadat sarjansa Oulaisten vyöt,
vasta Uhtuan porteilla esti
vihavirtamme Kis-Kissin yöt.

Nyt tiellämme tihkuvi lunta,
mutta kesällä poltteli maa.
Se on rykmentin uljasta unta
ja taistoihin kannustavaa.
Nyt vartiopaikalla vahti
käy silmäten yön hämärään,
ja viel kotikontujen mahti
käy äärille Äänisen jään.

Uhtuan sotat. 5.1-73 Erkki Tiesmaa

Päätermitaja A. Auriolle
läuen Käytilän muistona

III/JR 11:n marssi

Aarre Mäkelä 1941

Vienan mailla käy kaukana tiemme.
Rinnassa viemme
muistomme ainiaan,
Pohjoisen Pohjanmaan.
Taistosta taistohon
matkamme johtaa
Kuolo jos kohtaa,
Turvattu aikojen taa
Kallis syntymämaa.

Tuiskua, räiskettä ollut on retki
Rauhaisa hetki
tiellämme tuntematon,
milloinka saapuva on?
Taistosta taistohon...

Vuonninen, Pistojoiki, Pinkojoiki, siellä
Uhtuan tiellä
vainoojaa uhmaten
vastuksen mursimme sen.
Taistosta taistohon...

Tuoppajärven muisto.

Järven jäälle katse siintää,
kohti idän tummaa rantaa.
Väliin aatos kotiin kiittää,
kauas kaukomaille kantaa.

Tuoppajärven selkä kaartaa,
missä meillä valtakunta.
Jos vainolainen meitä saartaa,
on turvanamme jäätä, lunta.

Nimeltään on saari Pyhä,
mutta vainolaisen häpäisemä.
On rauniot luostarista yhä,
vihan viiman läpäisemät.

Järven hyinen viima pauhaa,
Tuopan jäinen kahle peittää.
Ei ikuisuuden eessä rauhaa,
vain myrskytuuli lunta heittää.

Kaukaisuuteen katsoo mies,
mi saaren rantaa vartioi.
On jossain lämmin kotilies,
täällä sodan ääni soi.

Kiestingin suunnalla hurjat oli retket,
vaarojen hetket,
Rohkeina rynnistään
painuimme ryssiä päin.
Taistosta taistohon...

Kangasvaarassa korsuillamme asti
raivoisasti
iivanat hyökkäs, mutt' niin
pakohon ne työnnettiin.
Taistosta taistohon...

Uhrit kalliit antaa me saamme
puolesta maamme.
Raskahat uutiset nuo
Saapuvat rakkaiden luo.
Taistosta taistohon...

Rauhan päivä kun vihdoinkin koittaa,
urhoille soittaa
äärellä hautausmaan
Kuolema kellojaan.
Taistosta taistohon...

*Tuopan hyinen tuuli ulvoo,
putkivalkeat kiestingissä.
kaikkiällä kuolo kulkee,
rauhan rantaa onko missä.*

*Syrjässä on maailmalta,
saari jota vartioimme.
Täällä asuu vihan valta,
jonka eteen esteet loimme.*

*Kiestingistä valot vilkkaa,
kun saapuu Tuopan ylle yö.
Ne valtaa pimeyden pilkkaa,
mieleen synkät varjot yö.*

*Kahleet kerran katkoo Tuoppa,
laine laulun soittaa sille.
Aallon sylissä vainoaa kuoppa,
rauha rantoja kulkeville.*

*On eessämme siintävä Tuoppa,
myöskin eessämme taistelu, työ.
Emme rantojas vartioi suotta,
idän taivasta liekit kun yö.*

1.5-44 Pyhäsaari Herman Alatalo

Raahelaisten komentaja

Salo-Uskelan pitäjässä Turun lähellä 21.3.1897 syntynyt eversti Aksel Leonard Vuokko (ent. Wahlberg) oli saksalaisen tehokoulutuksen saanut jääkäriupseeri. Vuodesta 1927 saakka hän toimi Raahen suojeluskuntapiirin päällikkönä ja myöhemmin myös Raahen sotilaspiirin komentajana. Eversti Vuokko osallistui talvi- ja jatkosotaan sekä rykmentin- että prikaatinkomentajana johtuen pääasiassa omasta sotilaspiiristään koottuja joukkoja. Yksi hänen lähettiupseereistaan ja komppanianpäälliköistään oli silloinen vänrikki Jaakko Hassi, joka kertoo seuraavassa 54-vuotiaana edesmenneen esimiehensä vaiheista.

Eversti Aksel Vuokko johti raahelaisia joukkoja sekä talvi- että jatkosodassa.

Jääkärikoulutuksesta Saksasta palannut Aksel Vuokko taisteli vuoden 1918 sodassa Lempeälässä, Sainiossa ja Viipurin seudulla aluksi joukkueenjohtajana ja myöhemmin konekiväärikomppanian päällikkönä. Vapaussodan päättyttyä hän jäi vakinaiseen palvelukseen Valkoisen Kaartin kk-komppaniaan. Vuonna 1927 Vuokko tuli Raahen suojeluskuntapiirin päälliköksi.

Lokakuussa 1939 valtiolta määräsi lähes kaikki reservissä olevat joukot ylimääräisiin kertausharjoituksiin. Ouluun kokoontuneista Raahen suojeluskuntapiirin miehistä muodostettiin jalkaväkirykmentti 26, jonka komentajaksi määrättiin everstilutnantti Aksel Vuokko.

JR 26 siirrettiin suoraan Karjalan kannakselle Vuokselaan. Vähän ennen sotatoimien alkamista everstilutnantti Vuokko sai siirron Kuhmoon, jossa hän toimi Prikaati W:n komentajana. Hän jäi Kuhmoon talvisodan päättymiseen saakka.

Välirauhan aikana everstilutnantti Vuokko palasi Raahen ja ryhtyi hoitamaan entisiä tehtäviään. Vuoden 1941 alusta lukien hänet määrättiin myös Raahen sotilaspiirin komentajaksi.

Osasto Vuokko

Jatkosotaan lähettäessä everstilutnantti Vuokon komentoonsa määrättiin Jalkaväkirykmentti 32, joka koostui Raahen sotilaspiirin miehistä. JR 32 kuului 3. divisioonaan, jota komensi eversti Uno Fagernäs. Divisioonasta puolestaan kuului Suomen III armeijakuntaan, jonka komentajana toimi kenraalimajuri Hjalmar Siilasvuo. Vuosina 1941-42 Pohjois-Suomessa olevien saksalais-suomalaisten joukkojen operatiivinen johto oli kuitenkin uskottu saksalaiselle kenraalieversti Nicolaus von Falkenhorseltille, Norjaan sijoitettujen saksalaisten miehitysjoukkojen ylipäällikölle.

Uno Fagernäs.

Sotatoimien alettua kesäkuun lopulla 1941 Vuokon johtama Jalkaväkirykmentti 32 ylitti rajan Juntusrannassa heti Kainuun rajavartioston komppania Halosen jäljessä. Rykmentti eteni lähelle Vuonnisten kylää, missä everstilutnantti Vuokko sai käskyn siirtyä komentoporttineen Ponkalahteen lähelle Kuittijärveä.

Täällä muodostettiin järven ylittävä *osasto Vuokko*, johon tulivat kuulumaan jääkärimajuri Wigrenin ja majuri Veijolan johtamat pataljoonat sekä Sissipataljoona Könönen.

Osasto ylitti Kuittijärven syöksyveneillä ja ylitys onnistui hyvin, koska vihollisia ei vastarannalla ollut. Tämän jälkeen osasto Vuokko eteni taistellen kohti Pistojokea, missä vihollinen oli lujissa kenttälinnoitetuissa asemissaan estäen Vuonnisen suunnalta tulleiden suomalaisten etenemisen.

Saavutettuaan Pistojoen eversti Vuokko sai käskyn katkaista Uhtuan suuntaan kulkeva maantie Korpijärven kohdalla. Tehtävän sai suorittaakseen majuri Könösen johtama Sissipataljoona. Se aiheuttikin vihollisen joukossa sellaisen pakokauhun, että nämä jättivät asemansa ja pakenivat suomalaisten tulituksesta välittämättä. Näin ”purkautui” Pistojoki ja suomalaisten eteneminen saattoi jatkua eversti Sulo Aate Malmin johtaman JR 11:n ja Vuokon JR 32:n vuorotellussa joukkojen kärjessä.

Torjuntataisteluihin

Joukot etenivät Laskujoen ja Tetrivaaran kautta Muna- ja Makkarakukkuloille, minne suomalaisten hyökkäys lopullisesti pysähtyi. Divisioonan antamalla käskyllä rykmentin kaksi pataljoonaa, I ja II/JR 32, tekivät vielä Malviaisten suunnassa yhden saarrostan hyökkäyksen kohti edessä siintävää Uhtuaa. Aksel Vuokko, joka oli vastikään korotettu everstiksi, vastusti operaatiota alusta lähtien. Hän oli sitä mieltä, ettei saarrostus voinut mitenkään onnistua niin loppuunkuluneilla joukoilla. Kaikesta huolimatta divisioonan johto halusi toteuttaa operaation, joka lopulta kuitenkin epäonnistui pahoin. Tämän jälkeen asemat juutuivat paikoilleen noin kahden ja puolen vuoden ajaksi.

Syksyllä -42 eversti Vuokko sairastui ja joutui sairaalahoitoon. Toipumisen jälkeen hänet määrättiin 23.3.1944 alkaen takaisin Uhtuan suunnalle, tällä kertaa JR 11:n komentajaksi. Kesäkuun alussa rykmentti siirrettiin Karjalan kannakselle, missä se osallistui ankariin torjuntataisteluihin mm. Lintulassa, Kivennavalla, Muolaassa, Kuparsaareissa, Ihantalassa ja Viipurissa. Taistelujen loppuvaiheessa Vuokko sairastui uudelleen ja joutui jälleen sairaalahoitoon. Toipuminen kesti niin pitkään, ettei hän enää osallistunut Lapin sotaan.

Myöhemmin eversti Vuokko määrättiin Oulun sotilasläänin komentajaksi. Hän erosi armeijan palveluksesta 7.11.1945 ja kuoli elokuun toisena päivänä vuonna 1951. Hänen viimeinen leposijansa on Oulussa.

Majuri Hassi muistaa Aksel Vuokon hiljaisena ja rauhallisena, sanansa pitävänä ja normaalisti käskevänä esimiehenä, joka pyrki kaikin tavoin säästämään miehiään. Olihan suurin osa heistä lähtenyt sotaan hänen omasta suojeluskuntapiiristään. □

Kranaatti singahtaa matkaan. Heittämässä Toivo Leino. (Kuvan om. Martti Leino)

Joukkosidontapaikka, JSP, Uhtuan suunnalla. (Kuvan om. Jaakko Hassi)

Etukukkulalla Uhtuan suunnalla heti valtauksen jälkeen 29.8.1942. (Kuvan om. Eino Kemppainen)

Partio palaamassa tiedusteluretkeltä vihollisen selustaan. Kuvan otti partion johtajana toiminut Olavi Kuutila matkan viimeisellä vesiosuudella Kuittijärvellä. Rantautumisen jälkeen miehillä oli vielä jäljellä 25 kilometrin taivallus tukikohtaansa.

K U N N I A

I S Ä N M A A

Suomen armeijan sotilaat!

Te ette tahtoneet sotaa, Te rakastitte rauhaa, työtä ja kehitystä, mutta Teidät pakotettiin taisteluun, jossa teitte suurtöitä, tekoja, jotka vuosisatoja tulevat loistamaan historian lehdillä.

Olen taistellut monilla tantereilla, mutta en ole vielä nähnyt vertaisianne sotureita. Olen ylpeä Teistä kuin olisitte omia lapsiani, yhtä ylpeä tunturien miehestä Pohjolassa kuin Pohjanmaan lakeuksien, Karjalan metsien, Savon kumpujen, Hämeen ja Satakunnan viljavien vainoiden, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen lauhjojen lehtojen pojista. Olen yhtä ylpeä uhrista, jonka tarjosi tehdastyöläinen ja köyhän majan poika samalla kuin varakkaampikin.

Kiitän Suomen kunnlakkaan armeijan kalkkia aselajeja, jotka jalossa kilpailussa suorittivat sankaritekoja sodan ensi päivästä saakka. Kiitän rohkeudesta, millä armeija kävi päin moninkertain ylivoimaista, osittain tuntemattominkin aseinein varustettua vihollista, ja sitkeydestä, millä se pureutui kotimaan kamaran jokaiseen askelmittaan.

Ilolla ja ylpeydellä ajattelen Suomen lottia ja heidän osuuttaan sodassa — heldän uhrimieltään ja uupumatonta työtään eri aloilla, mikä vapautti tuhansia miehiä tulilinjalle. Muistan samoin muut lukemattomat, isänmaan aslan omakseen ottaneet naiset.

Kunniapaikalla seisovat myös sodan ankarana aikana ne tuhannet työläiset, jotka ilmahyökkäystenkin aikana usein vapaaehtoisesti tekivät työtä koneittensa ääressä valmistuen armeijalle sen tarpeita, sekä ne, jotka herpaantumatta vihollisen tulessa työskentelivät asemien varustamisessa. Ilolla totesin, että yksimielinen kansamme tahtoi kaikessa tukea armeijan taistelua.

Urhoollisten sotilaittemme puolustaessa rajojamme oli ylivoimaisin ponnistuksin hankittava sitä mitä puuttui, oli rakennettava puolustuslinjoja, joita ei ollut, oli koetettava saada apua, jota ei tullut. Oli hankittava aseita ja varusteita aikana, jolloin kaikki maat kuumeisesti varustautuivat maailman yli vyöryvää myrskyä vastaan. Teidän sankaritekonne, sotilaat, herättivät ihailua yll maiden, mutta kolme ja puoli kuukautta kestäneen sodan jälkeen olimme edelleen melkein yksin. Te saitte taistelussa öin ja päivin, ilman vaihdon mahdollisuutta, ruumiilliset ja henkiset voimanne rajattomasti ponnistaen ottaa vastaan yhä uusien vihollisvoimien hyökkäykset, mutta kuitenkin armeijamme seisoivat sodan päättyessä voittamattomana hirveitä tappioita kärsineen, vaikka silti vahvistuneen vihollisen edessä. Kotirintamammekaan, missä lukemattomat ilmahyökkäykset levittivät kuolemia ja kauhua naisten ja lapsien keskuuteen, ei hetkeäkään horjunut. Kansamme kesti koettelemuksensa rautaisella tahdolla.

Kiitän sankareina kaatuneiden äitejä ja isiä, kiitän jokaista tulilinjoiden taistelijaa ja kotirintamalla toiminutta.

Isänmaan nimessä ja Puolustusvoimain Ylipäällikkönä
annan Teille,

Sotamars Jaakko Järvelä

s. 21.11.1896, Salonen

sodan 1939-1940 muistomitalin soljella:

= Kenttäarmeija =

Päämajassa v. 1940.

Sotamarsalkka

Mannerheim

KIITOLLISUUDEN OSOITUKSENA SODASSA

UUOSINA 1941—1945

MAAN PUOLLISTUKSEN HYVÄKSI SUORITTAMASTANNE PALVELUKSESTA

ANNAN ISÄNMAAN NIMESSÄ TEILLE

Panssarimies AARNE MIKAEL AHO
(s. 23.9.1924 Raahessa)

SODAN 1941—1945 MUISTOMITALIN

OLKOON TÄMÄ MITALI VELVOITTAVANA JA KANNUSTAVANA
MUISTONA TEILLE ITSELLENNE JA UUSILLE SUKUPOLVILLE, JOTKA
TULEVAT KANTAMAAN VASTUUN ITSENÄISEN VALTAKUNTAMME
TULEVAISUUDESTA

TASAVALLAN PRESIDENTTI

Urho Kekkonen

HELSINGISSÄ v. 1957

Kirje Pistojoelta

(Muistelmia sodan myrskystä)

Oi kohtalon virta Vienassa, Pistojoki,
oli rantaisi partailla kuolleitten puitten noki,
kukat orjanruusujen hohti kuin pisarat hurmeen,
oli ammuksat viiltäneet haavoja vihreään nurmeen,
ja tykkien jyminän joskus vaientuissa
kävi raskas huokaus haavoitetuissa puissa.

Kuin peiliin pimentyneeseen sä katsoit veteen,
kohos kuvia rakkaita väsyneen katseesi eteen:
näit kotoisen vuolaan virran kaunihin kaartein,
näit kotisi pienen, vaimosi - ainoan aarteen,
jonka kohtalo lahjoitti sinulle onnen myötä,
oli ihana peltoja perata, tehdä työtä.

Niin rauhoittavasti solisi virran vesi,
sinä hyräilit hiljaa ja hymyilit itseksesi:
olit saanut tiedon poikasi syntymästä,
sinä elämää kiitit uudesta lahjasta tästä.
Raju, hillitön ikävä mielesi valtaavan näytti,
sun kiihkeä kätesi paperiarkin täytti,
Sinä lomastas kerroit, pian ehkä alkavasta
sanoit kaipaavas uuden uskon tuojaa, lasta.

Sun kirjeesi lopetti itse kohtalon käsi,
sillä granaatti räjähti aivan vieressäs.
Sinä silvotuin sormin viittasit kirjettäsi:
"vielä viime tervehdykseni lisätkää siihen,
olis kiireesti korjattava nyt katto riihen
ja kaivamista olis jatkettava nyt ojan.
Ei hätää mitään, olenhan saanut pojan.
Hän jatkakoon innolla kesken jäänyttä työtä,
isän sen, jota koskaan ei nähnyt... Hyvää yötä!"

Vernerin Liinamaa (1960)

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun aseveliväelle

Jouluna 1943.

Kiitollisina muistaen niitä monia unohtumattomia ja siunattuja hetkiä, joita Pohjois-Pohjanmaan Asevelipiirin asevelipappeina olemme saaneet viettää laajan maakuntamme lukuisissa kodeissa pyhän sanan ääressä, tunnemme tänä rauhan ja hyvän tahdon juhlan sisäistä tarvetta tervehtiä taistelevien aseveljiemme koteja ja omaisia joulun sanomalla. Emme voi unohtaa erikoisesti niitä koteja, joissa sydämet ovat nyt ikävästä raskaat ja surusta sairaat ja joissa jouluilo on kyynelten tuttu.

Usein on täytynyt ajatuksissa hiljentyen pysähtyä juuri näitten kotien uhrien eteen anoen tuoretta voimaa ja uutta uskoa taistelun voittamiseen loppuunsaattamiseen ja siihen kaikkien kotiemme tulevaisuuteen, jonka edestä parhaat aseveljemme ovat verilunnaat maksaneet aina hengen ja terveyden menettämiseen saakka. Veljellisin kädenojennuksin muistamme myös kotiutettuja aseveljiämme ja kaikkien asevelityössä mukana olevien joulujuhlaa teidän kodeissanne.

Pyhä yö hiljenee yhtä hartaana ja herkistävänä kuin muinakin vuosina. Pienestä lapsesta pitäen olemme oppineet tähyilemään joulutähden kutsuvaa ja rauhoittavaa tuiketta. Muista-kaamme, että rakkaat omaisemme ja aseveljemme rintaman vartiovuoroina katsovat samaa tähteä ja öisen juhlallista taivasta. Heidän sydämensä syvimmästä kohoava kotikaipuu ja oikean jouluilon ja rauhan arka pyyntö yhtyvät tuossa tähdessä meidän ikävöivän sydämemme salaisiin rukouksiin.

Joulutähti yhdistää meidät toisiimme nyt ja saa meidät hetkeksi viipymään lapsuutemme onnellisten joulujen muistoissa. Se sitoo meidät myös niihin aseveljiimme, joitten katse ei

enää sitä näe. Se kertoo meille kaikille suuresta kaipauksesta, mutta vielä suuremmasta täyttymyksestä.

Ulkonaisen pimeyden ja ahdistuksen keskellä me odotamme joulun valojen syttymistä. Synnin pimentämissä ihmissydämissä asuu aikanamme niin paljon omanvoitonpyynteistä kateutta, katkeraa pahan-suopuisuutta, tyyliä rakkaudettomuutta ja itseriittävyyttä, että sen väsyttävän painon alla joutuu janoamaan juuri sitä, minkä tuojaksi joulun aavistamme. Ylöspäin ojennetut tyhjät kädet ja köyhät sydämet pyytävät aitoa elämää ja todellista iloa.

“Kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa.” Tässä on joulun valo ja rauhan viesti, joka tahtoo juhlan pyhässä hiljaisuudessairkastaa elämistemme ja kärsimistemme tarkoituksen: Jeesuksen Kristuksen löytämisen halvasta seimestä sydämen parhaaksi jouluvieraaksi ja synnistä vapauttajaksi. “Älkää peljätkö, sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikellekansalle: teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja.” Jouluna, lasten rikkaana juhlanä, sanotaan juuri meille: “Jumala lähetti Poikansa lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan” ja “kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi.”

Tässä on meidän joulumme. Tästä alkaa puhdistetun sydämen tie palvellakseen Jumalaa ja lähimmäistä.

“Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa ja maassa rauha, ihmisille hyvä tahto!”

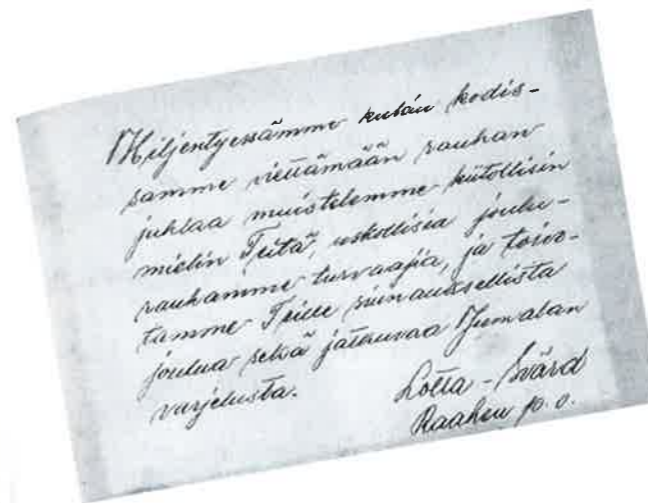
Sisäisesti rikasta joulurauhaa ja siunattua uutta vuotta!

Antti Koukkari Yrjö Knuutila Eero Permi

Äänistinna

Kirjeet kertovat

Joulupaketteihin liitetty tervehdys.

Kiitos joulupaketista...

23.1.-40

Rakas tuntematon lahjoittaja

Kiitan teitä siitä hauskaasta joulupaketista jonka sain ehkä vähän myöhästyneenä. Mutta parempi myöhään kun ei milloinkaan. Sillä olemme täällä korvessa, että tänne on vähän semmonen epäsäännöllinen postiliikenne. On se hauska, että te naiset muistatte meitä täällä rintamalla. Se olisikin muuten toisinaan vähän yksitoikkosta, kun tuo ryssäkin on niin rauhallinen. Vaikka kyllähän niitä lentokoneita pörräilee monia päivässä ja pudottelevat niitä kaalikääröjä, jotka räjähtelee aika komeasti.

Meillä on muuten hyvin mukava telta ja porontaljat alla. Se on hyvin hauskaa ja kodikasta tämä savottaelämä, kun tähän tottuu. Naisväkiä ei täällä kyllä ole näkynyt moneen viikkoon, että se on melkein tuntematon olento meikäläiselle. Olen muuten poikamies enkä vielä kovin vanhakaan, siinä kaharenkymmenen nelijän maisa. Että en tykkäis muuta kun hyvää jos sais tänne toisinaan kirjeitä vaikka naisväeltäkin.

Tämä on nyt vähän liian rohkeaa tämä minun esiintymistapa, mutta sitä tulee täällä sellaiseksi suorasukaiseksi ja karuksi, että sitä ei paljon kaunistele. Koska on nähty tuulta jos tuis-kua. Mutta luulen, jos voisimme lähemmin tutustua toisiimme, ehkä tulis hyvätkin ystävät.

Kyllä me koitamme parhaamme mukaan kurittaa iivana raukkaa. Että moni tossujalka ja toppatakki on saanut jäädä joukosta tajuihinsa tulematta. Kyllä minä tulen joskus jos täältä selvenee elävänä, katsomaan vaikka Raahessakin ja kysyn, että missä minun Hilkkani asustaa, joka lähetti sen joulupaketin sille tuntemattomalle sotilaalle. Olen muuten vähän sieltäpäin kotosin, Kokkolan puolesta. Olisin muuten hyvin onnellinen jos kirjoittaisitte minulle. Olis hurjan mukava lukea kirjettä jonka on kirjoittanut Hilikka Hallanoro.

Hauskaa talvea toivoo:

Jussi täältä jostakin pohjoisrintamalta.

Kalle Hyvä.

Venäjällä 11.7.1941

Paljon terveisiä täältä tiltun maasta, rupesin tässä vähän kirjoittelemaan sinne Saloisiin. Ei ole tullut ennemmin kirjoitettua, vaikka kyllä meillä aikaa täällä olis ollu, ei me ole vielä ollut sotahommissa ollenkaan, olemme tehneet maantietä, kun täällä ryssän puolella on niin kovin huonot tiet. Olemme tulleet jo kolmisenkymmentä kilometriä ryssän puolelle, aina vain on yhellaista korpia.

Nyt sanovat olevan ensimmäisen kylän noin kymmenen kilometrin päässä jonne me tänä päivänä lähtemme. Ei täällä ole ryssä paljon vastaan pannut, kun etessä ei ole vielä ollut tästä meidän rykmentistä kukaan, vaan pijanhan ne voi miehet vaihtaa. Sanovat ryssällä olevan paremmat asemat etessä, jossa se kait voi panna vähän kampoihin. Ei täällä ole saksalaisia ollenkaan. Ne tietenkkin ovat pohjoisempina.

Mitä sinne kotirintamalle kuuluu, joko te siellä rupijatta pijan heinän tekoon? Mitä sinä meinaat, tuleeko siellä heinä tehtyä sillä väjellä mikä siellä on, vaikka eihän tuota taija olla vielä tekemistäkään, kun sanovat olleen niin kuivan keväimen, vaan silloinhan ne pitäs tehdä kaikki, että ei tarttis kaikkia elukoita hävittää, mitä sitä ensi talvena syyvään jos nyt elukat pitää hävittää?

Tahtoo synnyttää vähän katkeraa mieltä täällä toisinaan, kun näkee, että semmoiset miehet pääsepi pois, joilla ei ole sannottavaa merkitystä siellä. [] pääsi nyt juuri pois ja [] pääsi ennen pois. Ja monta muuta. Sanovat [] poikain hommanneen [] kalan pyyntiin. Minä ajattelin, että hommaa sinä minut jollaki kalanpyynnin nimellä vaikka kelle, jolla kerran pyyntiä on, eikähän ne tule kyselemään kaikkia. Sinä itehän voit olla yhellainen kalastaja, että tarvitset apua

Sanovat teitän hommaavan meitä täältä heinän tekoon, mutta minä vähän epäilen, että ne eivät päästä täältä niin paljua yhellä kertaa, kun minä kävin Vuokolta kysymässä. Eipä minulla nyt muuta olekaan tällä kerralla kun hauskaa kesää vain ja Näkemiin. Janne.

Sanohan terveisiä.

Kallelan Matti kääsee kansa sanua terveisiä. Pakkaa olemaan vähän hermostuksisaan, kun hänen ei ole tullut hommatuksi ittiin kalanpyyntiin. Jos panet niitä papereita likoon, niin pane ne aivan heti kun ne viipyy esikunnissa niin kauan, että ne joutus joskus tänne.

Muistahan kirjoittaa.

Saloinen, syntymäpäivämäni 2/9-43

Heipä hei, Lake!

Tänään on minun syntymäpäiväni. Olen tänään klo 11.30 täyttänyt 18 vuotta. Siis 19:s ikävuoosi on jo alulla.

Tässä nyt kirjoitan, kuten lupasin siinä kortissa, jonka lähetin yli viikko sitten. Kutsunnasta on ehti nyt kulua jo kokonainen viikko. Se hän oli jo tiistaina t.k. 14 p.mä. Minut määrättiin palvelukseen Ouluun, jossa tulee ilmoittautua ensi kuun 13 päivänä klo 9 aamulla. Sinne pitää lähtä samana aamuna klo 5.15 lähtevällä junalla. Silloin minulle tulee ensi siivonainen junamatka eläisiini, sillä on ole matkustanut junalla vielä ainootakaan matreja. Ei ole ennen ollut vielä asiaa niin kauaksi, että olisi tarvinnut junaan astua.

Kerron vähän kutsuntapäivästä. Kutsuntatoimitus alkoi klo 9 aikaan. Aamulla minä lähdin hyvissä ajoin ajamaan kohti kaupunkia. Kutsuntapäivälle kertyi aioid paljon Saloisten ja Prattijsen mihiä (Raahen kutsunta oli edellisessä päivänä), sillä kutsunta koki paitsi minun ikäluokkaani, myös lykkäykseen saaneita ja vuonna 1902 ja sen jälkeen syntyneitä kokonaan ja paustettuja mihiä. Kutsunta aloitettiin minunhuudolla. Kyllä niitä, minia riittikin, sillä joukossa oli aika liuta mielisairaiden ja jo vuosi-kausia sitten kuolleidenkin mihiä. Kun meidät jaettiin ryhmiin, minä jauduin viidenteentoista, viimeistä edelliseen ryhmään, joten

viiduin tarkastukseen vasta illapäivällä.
Kyllä oli pitkä aika odottaa, mutta
tulihan se viimein minunkin vuoro.
ni, vaikka pitkänkin odotuksen perästä
Siinä vähän yli klo 5 me saimme paperit
koukuraan ja niin saimme pitkän jänni-
tyksen perästä tietää, mihin tuli lähtö
ja milloin.

Nyt ei ole enää lähtöön kuin noin 3
viikkoa. Olen vielä ollut työssä näihin

asti, mutta en aio olla enää kuin
viikon verran. F.k. 29 p:nä otan kop-
putilin ja viitan jäljellä olevat pari
viikkoa miten päin haluan. Eihän
se ole ollenkaan liikaa, jos viettää
sen verran vapaata, kun on lähtö
niin pitkälle reissulle.

Terran Leoa minä näin hänen olles-
saan lomalla. Hän kävi minua puhuti-
telemassakin, kun olin työssä tarhalla.
Kylläpä hän oli laikturnut aika lailla.
Mutta eivätträ olleet vielä hymyt kaudilta
häijynet, koska hän oli niin iloisin
vähäinen ja maurusun tervehti minua.
Larvas minä en ole ollenkaan mähnyt.

Opetan jo tämän kirjuni. Eipä sitten
muuta kuin hyvää viittä ja onnistusta
kaikissa tehtävissäsi. Parhain terveisin

J.K.

KIRJOITA KUULUMISIASI!

S - - A.

Paavo Hongan kirje ystävälleen
Aake Korjalle.

Täällä jossakin, 17.6.44.

Hyvä Kotiväki!

Olette voineet olla huolissanne,
mutta en ole voinut kirjoittaa
pitkään aikaan erästä syystä,
jonka ehkä tiedättekin. Kirjoitan
tätä kiväärin perän päällä, koska
ollaani metsässä. Marssimme
monta kymmentä kilometriä vasta
ja juoksimmekin jonkin 5 km
suuret pakkaukset selässä. Se ei
ole helppoa ja kuitenkin on pakko,
jos haluaa säästyä. Tämä ei ole
aivan mukavaa.

En ehdi muuta.

Näkemiin

Aake

Täällä jossakin 17.6.44

Hyvä Kotiväki!

Olette voineet olla huolissanne, mutta en ole voinut kirjoittaa pitkään aikaan erästä syystä, jonka ehkä tiedättekin. Kirjoitan tätä kiväärin perän päällä, koska ollaan metsässä. Marssimme monta kymmentä kilometriä vasta ja juoksimmekin jonkin 5 km suuret pakkaukset selässä. Se ei ole helppoa ja kuitenkin on pakko, jos haluaa säästyä. Tämä ei ole aivan mukavaa. -

En ehdi muuta.

Näkemiin

Aake

КАК ПОПАЛСЯ

ПОЛИТРУК-

ТАК ТЯНИ
ЕГО
НА СУК.

Propagandasotaa käytiin puolin ja toisin

Iivanoiden Iso-Kiero, tavaritsi Stalin tahtoi muuta murkinata lomaan hapankaalin. Satamia popsiskeli pois hän Baltiasta, alkoi vielä jälkirtuaan Suomen kamaraasta.

Mutta nunan alkilyse ei ollut odotettu.

Nokan iskun siimässänsä tunsii Idän kettu. Loppui lysti lyhyeen ja pilläsi paha parku. Ensin ryssä rynnistää, mut vielä seuraa karku.

Ajanhammas.

"Törmäsitkö politrukkiin? Vetäise hänet oksaan."
(Osg)

Suomen armeijan sotilaille

Punaisen armeijan sotilaille.

Suomen armeijan sotilaat! Ajatelkaa tarkoin, minkä puolesta te olette Suomessa, kenen vuoksi vertanne vuodatatte ja suotta uhreja kannatte? Tehkää itsellenne selväksi, mihin asemaan olette joutuneet.

Tämä ajan siirtäjä suuhun Rydin Tannerin ja Mannerheimin hallitus, joka on juonillaan saanut aikaan rikollisen ja voimansa ylläkäyvän sodan Neuvostoliittoa vastaan. Nämä Suomen hallitsijat pakottavat kymmeniä tuhansia Suomen nuorukaisia uhraamaan henkensä, tuomitsevat Suomen kansan näkemään näitä, eroittavat teidät perhelstänne, estävät teidät hoitamasta taloustehtävienne ja aiheuttavat hävitystä koko kansantaloudessa.

Minkä vuoksi?

Nuo herrat uskovat teille, että kaikki nämä uhrit ovat välttämättömät Suomen vapauden ja riippumattomuuden suojelemiseksi, joita he sanovat Neuvostoliiton uhkaavan.

Mutta he eivät puhu totta! He pettävät teitä!

Teidän isäntänne ei Neuvostoliitto uhkaa vähimmäskään määrässä. Teidän ma-alueitänne ei Neuvostoliitto tarvitse. Neuvostoliitto haluaa rauhaa ja ystävyyttä Suomen kansan kanssa. Juuri rauhan ja ystävyyden vuoksi Neuvostoliitto suostuu Suomen Kansanhallituksen kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella luovuttamaan Suomelle kaikki ne Neuvosto-Karjalain alueet, jotka karjalainen väestö on enemmistönä.

Neuvostomaan väki haluaa, että Suomessa olisi hallitus, joka ei uhkaisi Neuvostoliiton turvallisuutta, ei uhkaisi Leningradin turvallisuutta tekemällä teidän kotimaahanne suurvaltain hyökkäyksen astinlaukaksi Leningradia vastaan.

Neuvostomaan väki haluaa, että Suomessa ei olisi Neuvostoliittoa kohtaan vihamielinen, vaan ystävällinen hallitus.

Mitään muita tarkoituksia ei Neuvostoliiton hallitus eikä sen Punainen armeija aja!

Sis minkä vuoksi te kannatte härettömiä uhreja tässä sodassa? Kuten näette, te ette kannu uhreja kotimaanne vapauden ja riippumattomuuden vuoksi, vaan Mannerheimin, Rydin ja Tannerin vallan säilyttämiseksi.

Mutta ovatko nuo herrat sen arvoiset, että niiden vuoksi kannattaisi verta vuodattaa?

Me olemme sitä mieltä, että ne eivät ole sen arvoiset.

Joka tapauksessa se verinen sotaseikkailu, johon teidät on kiedottu, on häviöön tuomittu. Suomen armeija ei vähälukuisuutensa takia voi saavuttaa menestystä, — se on tuomittu kärsimään tappion. Sillä samaan aikaan kuin Suomessa on jo pantu yhden kortin varaan viimeisetkin ihmisvoima- ja sotatarvereserivit, eikä teitä, Suomen sotilaita, ole mikään vuoroväki päästämässä lepäämään, voi Punainen armeija helposti lähettää Suomen armeijaa vastaan niin suuret voimat kuin tarvitaan ajakseen Suomesta pois kaikki teidän ja meidän kansamme viholliset.

Sis teidän oman etunne vuoksi lopettakaamme verenvuodatus ja ojentakaamme kättä toisillemme, niinkuin työnraataja toiselle työnraatajalle kättä ojentaa.

Lopettakaamme verenvuodatus, ryhtykäämme keskenämme veljellemään ja kohottakaamme yhdessä eläköönhuuto OTTO KUUSISEN johdolla toimivan Suomen Kansanhallituksen kunnaksi.

Vakuutamme teille, että tämä on varmin keino saada sotä loppumaan ja rauha voimaan.

Eläköön Suomen vapaus ja riippumattomuus!

Eläköön Otto Kuusisen johdolla toimiva Suomen Kansanhallitus!

Alas Mannerheimin, Rydin ja Tannerin koplat!

LENINGRADIN SOTILASPIIRIN
PUNAISEN ARMEIJAN SOTILAAT.

Maamme koululainen!

Kansamme on jatkuvasti taisteltava olemassaolonsa puolesta, vaikkakaan ei nyt asevoimin. Nyt on tehtävä työtä uhkaavan puutteen loitolla pitämiseksi. Tähän työhön tarvitaan jokaista. Siihen tarvitaan myös Sinun nuoria voimiasi.

Jos olet varttuneempi, tarjoutuu myös Sinulle tilaisuus tyydyttää suorastaan kansamme veressä olevaa uudisraivaushalua uudisraivausleireillä.

Paljon on sellaisia nuoremmillekin voimille soveltuvia töitä, joissa täydellisesti vastaat aikuista miestä tai naista, voitpa saavuttaa paremmankin työtuloksen kuin he.

Perunan istutus, useat puutarhatyöt samoinkuin juurikasvien perkuu- ja harvennustyöt ovat sellaisia, joissa kätevyydellä voit kilpailla kenen kanssa tahansa ja joissa työsi tulos ratkaisevalla tavalla vaikuttaa elintarpeittemme saantiin.

Nyt on korjattava myös kaikki luonnonvaraisesti kasvava ihmisravinnoksi tai eläinrehuksi kelpaava.

Missä siihen on mahdollisuus, tarjoudu mukaan järvestä heinää korjattaessa tai lehdeksiä taitettaessa. Ne ovat eläinrehuina siksi arvokkaita, ja niitä on siksi runsaasti, että niillä voidaan tuottaa kymmeniä miljoonia maitolitroja.

Kotieläinhoitotöihin osallistumalla saat kokea sitä nautintoa, jonka työskentely elävien luontokappaleiden parissa antaa.

Kotitaloustöissä tarvitaan myös apuasi.

Jokaisella marjalla, jonka poimit, voidaan korvata ulkoa tuotavia hedelmiä. Lisäksi esim. puolukoiden ylijäämällä voimme vaihtaa ulkomailta sellaisia tavaroita, joita kipeästi tarvitsemme. Maukkaita sienä ei myöskään saa jättää metsiin mätänemään.

Metsistä kokoamasi risut, kävyt ja jätepuut voidaan käyttää lämmitykseen arvokkaamman puutavaran sijasta, josta saadaan rahaa puuttuvien tavaroiden ostamiseen.

Näin siis huomaat, että työ, jota pystyt suorittamaan, on yhtä tärkeää kuin kenen muun työ tahansa.

Käytä aikasi hyvin ja merkitse päivittäin työtuntisi tähän työpäiväkirjaan. Toimintaasi ohjanneen opettajasi tai vanhempiesi nimikirjoituksella varmistettuna jää tämä Sinulle arvokkaaksi todistukseksi osallistumisestasi tuotantotaistelun.

Teetpä mitä työtä hyvänsä, tee se sellaisella tunnollisuudella ja ahkeruudella, että jälkeensä, kun on puhe tästä historiallisesta ajasta ja tuotantotaistelusta, jolloin koko kansa ponnisteli ylivoimaiselta näyttäviä vaikeuksia vastaan, voisit tyydytyksellä ja ylpeydellä sanoa: „olinhan siellä minäkin”.

Koululaiset innostettiin mukaan tekemään työtä yhteisen asian eteen. Oheinen valokuva on otettu muistoksi "Maan Roman" palkintoretkeltä Helsinkiin 18.-20.9.1943. Palkitut raahelaiset romunkeräjät olivat Jorma Satokangas (etuvissässä kolmas oik.) ja Veikko Granlund (Jorman takana viitostasi oik.) Upseeri vas. reunassa on raahelainen luutnantti Uolevi Kemppainen.

MAATALOUSMINISTERIÖN
TUOTANTO-OSASTO.

(Välirauhan aikana
kesällä -41)

Pöytäkirjat kertovat

Kaupunginhallituksen kokous 25.11.-42
§ 549. ²⁵⁹¹

Rintamapoikia käytävä tervehtimässä ja vietävä tulijaisia.

Jäsen Kivinen ehdotti, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimi-
teisiin, että rintamalla olijoille hankittaisiin rahoja keräämällä lahjoja,
jotka sitten joku lähetystö veisi perille. Asia pantiin pöydälle ja päätettiin
tiin ottaa selkoa, missä päin rintamalla suurin osa Raahen pojista tällä
kertaa on,

Pöytäkirja, tehty Raahen kaupunginhallituk-
sen kokouksessa raatihuoneessa

marraskuun 27. 1942.

Läsnä olivat jäsenet A.Arjama, A.Aurio, H.J.Kaakinen,
J.Kivinen, J.Nummela ja A.Hänninen.

Puhetta johti kaupunginjohtaja A.Hänninen ja pöytäkir-
jan laati J.H.Pietilä.

§ 551.

Rintamamiehille lahjoja.

Uudelleen käsiteltäväksi otettiin kysymys raahelaisille rintamamie-
hille lähetettävistä lahjoista. Nyt oli saatu tietää, että raahelaisia on
huomattava joukko m.m. Uhtualla, joskin he ovat siellä hajallaan. Kun oli
saatu lisäksi tietää, että saloistelaisetkin suunnittelisivat lähetystön
lähettämistä lahjoineen rintamalle, niin päätettiin tiedustella heiltä
lähemmin heidän suunnitelmiaan ja samoin myöskin pattiokelaisilta. Myöskin
päätettiin tšekäläisiltä liikkeiltä pyytää lahjoja rintamalle vietäväksi.
Nämä tehtävät annettiin kaupunginkanslialle ja pormestarille.

*Sota näkyi yllättävän vähän mm. kaupunginhallituksen pöytäkirjoissa. Marraskuussa -42 käsiteltiin kuitenkin
joulutervehdysten toimittamista raahelaisille rintamasotilaille.*

Ossian Swanljung

Kolme raahelaissyntyistä kenraalia - maaherroja ja sotavanki

Veteraanikirjamme alueella on syntynyt kolme kelpo muskettisoturia, joiden
uraan liittyi myös painokkaita koti- ja ulkomaisia rauhanpiirteitä.

*Eversti (myöhemmin kenraaliluutnantti) Olli Korhonen puhumassa Raahen Reserviupseerikerhon lipun vih-
käisjuhlassa 19.10.1958. Lipun suunnitteli kerhon perustajajäsen G. Gröndahl. (Kuva G. Swanljung)*

Antti Olavi (Olli) Korhonen syntyi Raahessa 9.1.1911 asioitsija A. Korhosen ja vaimonsa
Anna Kristiina Hannelinin poikana. Olli Korhonen toimi sotarintamalla majurina kesästä 1942
alkaen. Hän haavoittui Salmassa ja joutui sotavangiksi Neuvostoliittoon 6.7.1944. Vankeus
kesti 26.12.1944 saakka. Sotien jälkeen Raahessa pitämässään juhlaesitelmässä Korhonen
kertoí saaneensa tiedon syyskuussa solmitusta aselevosta sotavankisairaalaan Tsherepovet-
siin. Korhonen ylennettiin kenraalimajuriksi vuonna 1961 ja kenraaliluutnantiksi 1965. Hän
toimi Pohjois-Suomen sotilasläänin komentajana ajan 1.7.1966 - 9.1.1971, eläkkeelle jäämi-
seensä saakka. Korhonen kuoli Hattulassa 81-vuotiaana vuonna 1992.

Ilmari Armas-Eino Martola syntyi Raahessa snellmaninpäivänä 12.5.1896 piirilääkäri J.
Martolan ja vaimonsa Anna Maria Cecilia Simeliuksen poikana. Sota-aikana Martola toimi
kotijoukkojen esikuntapäällikkönä vuodesta 1940 vuoteen 1942. Vuonna 1941 hänet ylennet-
tiin kenraalimajuriksi. Hän palveli syksyllä 1944 maamme toisena ulkoministerinä ja sen jäl-
keen vuosina 1944-46 Uudenmaan läänin maaherrana. Martola toimi myös Helsingin olym-

pialaisten järjestelyjohtajana sekä Suomen Punaisen Ristin johtajana vuosina 1951-72. Suezin kriisin aikana 1950-luvun lopulla Martola palveli kaksi eri kertaa YK:n pääsihteerin sotilaallisena neuvonantajana. Hänet ylennettiin kenraaliluutnantiksi vuonna 1966. Saman vuoden toukokuusta vuoden 1969 joulukuuhun asti hän toimi YK:n Kyproksen rauhanturvajoukkojen komentajana. Jalkaväen kenraaliksi vuonna 1982 ylennetty Eino Martola, saksanjääkäri ja Ranskan sotakorkeakoulun suorittanut marskinritari, kuoli Helsingissä vuonna 1986 lähes 90-vuotiaana.

Kenraaliluutnantti (myöhemmin kenraali) Eino Martola (oik.) ja jääkärimajuri Eino Kärnä (etualalla) laske-
massa seppelettä Jääkäripatsaan paljastustilaisuudessa 6.12.1975. (Kuva: Raahen Seutu/M. Nevala).

Bruno Fredrik Jalander syntyi Raahessa 28.8.1872 lennätintöimistö-lehtimiehen, hovineuvos F.W. Jalanderin ja vaimonsa Tekla Aleksandra Forsellin poikana. Bruno Jalander solmi keskimmäisen kolmesta avioliitostaan laulajatar Aino Acten kanssa ja liitto kesti vuodesta 1919 vuoteen 1944. Jalander toimi Uudenmaan läänin maaherrana vuosina 1917 - 1932. Hän palveli sota- ja puolustusministerinä neljän eri pääministerin alaisuudessa vuosina 1920-1923. Bruno Jalander ylennettiin kenraalimajuriksi vuonna 1920 ja hän kuoli Helsingissä 94-vuotiaana vuonna 1966. □

(Tiedot koottu Kenraalimatrikelista/WSOY 1997)

Sotien muistot elävät sankaripatsaissa

Sotien jälkeen alettiin eri puolilla maata pystyttää muistomerkkejä sodissa mukana olleille. Raahessa työhön ryhdyttiin liikemies Yrjö Sipilän johdolla. Itsekin sotaan osallistunut Sipola on ollut mukana kaikkiaan kolmessa raahelaisessa patsashankkeessa. Niistä ensimmäinen oli vuonna -73 pystytetty sotaan lähteneiden muistopatsas. Pari vuotta sen jälkeen kirkkomaalla paljastettiin arvokas jääkärimuistomerkki. Sipola oli puuhamiehenä myös silloin, kun kokonainen kaupungin puisto omistettiin isänmaan puolesta taistelleille.

Yrjö Sipola

Raahen kirkkomaalta löytyvä sankaripatsas kuvaa rintamalle lähtevää nuorta perheenisää hyvästelemässä vaimoaan ja pientä poikaansa. Teoksen nimi on yksinkertaisesti "Lähtö". Se pystytettiin seitsenkymmenluvun alussa eli aikana, jolloin sodan käyneiden miesten arvostus ei suinkaan ollut nykyisissä mitoissaan.

Veteraaninaiset tiesivät toki jo tuolloin, miten asioiden olisi pitänyt olla.

– He sanoivat meille, että kun te miehet ette kerran saa patsasta aikaiseksi, niin pitääkö meidän naisten alkaa se hommata! muistelee Yrjö Sipola. – Päätin silloin, ettei muistopatsaan hankkiminen jää ainakaan yksin naisten harteille.

"Lähtö" -patsas Raahen kirkkotarhassa.

Saloisten sankaripatsaan nimi on "Rukous". (Kuvat O. Swanljung)

Kirkkovaltuuston jäsenenä Sipola teki

kirkkovaltuustolle esityksen sotaan lähteneiden muistomerkkin hankkimisesta, ja asiaan suhtauduttiin valtuustossa hyvin myönteisesti. Patsashanke lähti sen jälkeen etenemään ripeästi. Aikaa aloitteen tekemisestä hankkeen toteutumiseen kului vain vuoden päivät.

– Kemi-Tornion seudulla asunut kuvanveistäjä Ensio Seppänen teki joitakin ehdotuksia ja me kävimme toimikunnan kanssa paikan päällä valitsemassa niistä tämän "Lähdön", Sipola kertoo. – Muistaakseni patsaan hinta oli 46 000 mk ja sen lisäksi tuli vielä neljä kukkaruukua, jotka maksoivat yhteensä 6000 mk.

Samaan aikaan hankittiin samalta tekijältä sankaripatsas myös Saloisten kirkkomaalle. Saloistelaisten valitseman työn nimi on "Rukous".

Jääkäripatsas

Seuraavaksi veteraanien keskusteluissa nousi esille muistomerkin hankkiminen Saksassa koulutuksensa saaneen Jääkäripataljoona 27:n raahelaisille jääkäreille.

– Raahen seminaarin silloinen rehtori Arvo Laitinen sanoi minulle, että rupea sinä hommaamaan sitä patsasta. Katsoin sen aloitteeksi ja rupesin työhön.

Aluksi Sipola lähestyi kirjeillä isänmaallisia järjestöjä, kuten mm. Esko Erkkilän johtamia Raahen Reserviupseereita ja omaa järjestöään Raahen Reservioliupseereita. Sen jälkeen järjestöt pitivät kokouksen, jossa Yrjö Sipola valittiin virallisesti viemään patsashanketta eteenpäin. Matkan varrella hän sai asiantuntija-apua mm. lukion rehtorilta Antti Saarimäeltä sekä kaupungin poliisipäälliköltä Toivo Hienoselta.

Varojen keräämisen patsastoimikunnan puuhamies suoritti lähestymällä yrityksiä ja yksityisiä sekä myös henkilökohtaisilla käynneillä.

– ...eli kerjäsin, jos aivan suoriksi sanotaan, Sipola kertoo. – Ei niiden rahojen saamisessa ollut kumminkaan mitään vaikeuksia. Pian ne olivat kasassa. Asian laatu kun oli sellainen, niin haluttiin olla mukana.

Jääkäripatsaan muodosta ja sijoituspaikasta käytiin toimikunnassa pientä keskustelua, mutta lopputuloksena päädyttiin Antti Saarimäen suunnittelemaan suorakulmaiseen muistomerkkiin, johon tulevan jääkärimerkkin valumallin valmistaja Einari Laaksonen. Merkin valutyön Jyväskylän mustasta graniitista valmistettuun patsaaseen suoritti Kalervo Lahtisen metallivalimo.

Jääkärimuistomerkin juhla paljastustilaisuus oli Raahen kirkkotarhassa itsenäisyyspäivänä vuonna 1975. Tapahtuman aikana muisteltiin monin sanoin niitä neljää raahelaista nuorta miestä, jotka vuonna 1915 liittyivät Saksaan koulutukseen menossa olevien nuorukaisten joukkoon. Heidän nimensä olivat Toivo Jatkola, Einari Kärnä, Fredrik Poltto ja Karl Sovelius. Heistä vain jääkärimajuri Kärnä oli enää mukana patsaan paljastustilaisuudessa. Hän laski Jääkäriliiton seppeleen patsaan juurelle yhdessä raahelaissyntyisen kenraaliluutnantti Armas Eino (A.E.) Martolan kanssa.

Asevelipuisto

“Yksimielisyydessä isänmaan turva” lukee luonnonkivisessä muistomerkin kivistä, joka löytyy Asemakadun ja Palokunnankadun välisessä kolmiössä sijaitsevasta pienestä puistosta. Kysymyksessä on Uhtuan kivi ja sen mukaan kutsuttu puisto. Virallisissa asiakirjoissa paikan nimi on “Asevelipuisto”.

Valtaosa Raahen ja sen nykyisen seutukunnan asukkaista miehistä taisteli jatkosodassa Itä-Karjalassa loputtomissa metsissä Jalkaväkirykmentti 32:n ja 11:n riveissä. Sodan jälkeen raahelaiset veteraanit perustivat Uhtuan suunnan asevelijuhlatomikunnan, joka ryhtyi järjes-

Jääkärimuistomerkin paljastettiin

On ihmetellen todettava, että kansamme keskuudessa on henkilöitä, jopa varsin korkeillakin palkkoilla, joiden mielestä itsenäisyytemme ja vapautemme puolesta annetut uhrit ovat olleet turhia. Missä olivat nämä jälkiviisaat silloin, kun kansamme olemassaolo oli uhattuna ja mikä he eivät ole osoittaneet niitä vaihtoehtoja, joilla nämä uhrit olisi voitu välttää, kyseli johtaja Yrjö Sipola puheessaan jääkärimuistomerkin paljastustilaisuudessa itsenäisyyspäivänä. Jääkärimuistomerkin on Raahen reserviupseerien ja reservioliupseerien hankkima. Se on Jyväskylän mustaa graniittia ja sen on suunnitellut rehtori Antti Saarimäki. Patsas sijaitsee seurakuntakodin parkkipaikan kirkonpuoleisella laidalla.

– Meidän, tämän päivän suomalaisten, on nöyrysti, suurta kiitollisuutta tuntein kiitettävä jääkäreitä tämän maan itsenäisyydestä ja vapaudesta, sillä he loivat lujan pohjan itsenäisen Suomen puolustusvoimissa, joka kesti kovimmatkin koettelemukset.

– Patsastomikunnan puolesta luovutan tämän muistomerkin seurakunnan hoitoon toivoen, että seurakunta huolehtii hyvin tästä muistomerkestä, Sipola sanoo.

Johtaja Sipola kertaili puheessaan jääkärihistoriaa. Hänen kertomansa mukaan oli ensimmäisten Lockstedtin leirillä koulutettujen jääkärien joukossa 4 raahelaista. Hän totesi, että jääkärit ovat johtaneet suomalaisia sotilaita aina, kun maamme itsenäisyydestä ja kansamme vapaudesta on jouduttu taistelemaan.

– Olemme ylpeitä siitä, että maamme sotilasjohto on saanut tunnustusta kautta maailman ja että olemme saaneet ase kädessä turvata tämän maan ja kansan itsenäisyyden ja vapauden, sanoi Sipola.

Itsenäisyyspäivän juhlatilaisuudet alkoivat Raahessa kunniakäynnillä sankarihaudoilla. Jumalanpalveluksessa saarnasi rovasti Eero Permi. Raahen laulu esiintyi sekä kirkossa että sankarihaudoilla. Jääkärimuistomerkin paljastustilaisuudessa lauloi puolestaan Raahen Mieslaulajat.

tämään miehille säännöllisesti toistuvia tapaamisia.

Monet juhlat ehdittiin pitää, ennen kuin ajatus Uhtuan suunnalla taistelleille omistetusta muistomerkestä nousi esille. Jossakin vaiheessa näin kuitenkin tapahtui ja juhlatomikuntaan kuulunut Yrjö Sipola ryhtyi jälleen työhön.

– Siitä oli puhuttu, että sen pitäisi olla luonnonkivi ja sellaista katseltiin. Sitten joku löysi Kauko Keskitalon maalta sopivan näköisen kiven ja kertoi siitä muille. Käytiin porukalla katsomassa, ja kun kivi näytti sopivalta, otin Rautaruukilta ison koneen ja nostin kiven ylös. Käännettiin se oikeaan asentoon, ja kun se näytti hyvältä, niin päätettiin, että siinä se on.

Kaupunkineuvos Yrjö Reinilän avustuksella muistokivelle löytyi nopeasti sopiva paikka ja tarvittavat luvat. Sen jälkeen Sipola toimitti kiven nykyiselle paikalleen. Hänen veljensä puolestaan valmisti asennuksessa välttämättömien metalliosien valumallit ja Raahen Oy suoritti valutyön veloitusetta.

– Sen verran kiveä piti hakata, että saatiin siihen paikalleen kilvet ja se rengaspultti, jonka avulla sitä nostettiin. Muuten se on aivan luonnonkivi, tähdentää Sipola.

Eikä tullut maksamaan yhteiskunnalle käytännöllisesti katsoen yhtään mitään.

Sotamuistoja

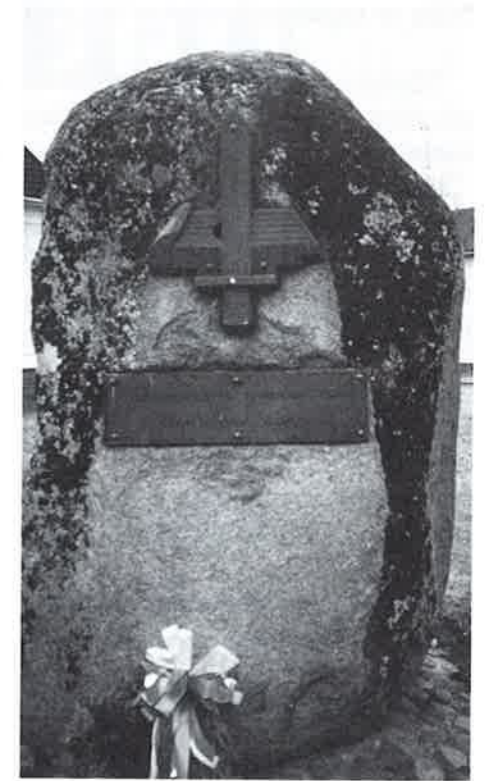
Pattijoella vuonna 1914 syntynyt Yrjö Sipola osallistui viime sotiin sekä työpalveluksessa että rintamalla. Talvisodan aikana hän työskenteli helsinkiläisessä konepajassa, Oy Strömberg Ab:lla, missä tehtiin mm. ilmahälytys sireeneitä ja kaasuvälönheittämiä.

Välirauhan aikana Sipola perusti Raahen Kirkkokadulle pienen konepajan nimeltään Raahen Rautateollisuus. Parhaimmillaan yritys työllisti noin 30 miestä. Jatkosodan syttyessä valtio vuokrasi koko korjaamon itselleen ja lähetti siellä työskennelleet miehet rintamalle.

Sipola palveli itse Uhtualla jalkaväkirykmentti 32:ssa ja siitä myöhemmin muodostetussa JR 11:ssä. Hän haavoittui kaksi kertaa, ensimmäisen kerran hyökkäysvaiheen aikana elokuussa -41 ja toistamiseen vuonna -43, jolloin hänen sotimisensa päättyi.

Uhtuan suunnalla suomalaisten ei onnistunut koskaan valloittaa kuuluisaa Munakukkulaa, niin paljon kuin siihen voimia uhrattiinkin. Pyhäjokisen veteraanin Pauli Haapakosken mukaan Yrjö Sipola on kuitenkin toinen niistä kahdesta miehestä, jotka pääsivät suomalaisista lähimmäksi Munakukkulaa. Toinen oli Haapakoski itse.

Sipola puolestaan muistelee, että näitä hurjapäitä olisi ollut kaikkiaan kolme.

Asevelipuisto ja Uhtuan kivi löytyvät Asemakadun ja Palokunnankadun välisestä kolmiosta.

Näin se tapahtui!

“Elettiin vuotta -42 ja asemasodan aikaa. Oltiin korsussa ja siellä soi puhelin. Kuulotorvia oli siinä monta rivissä ja joukkueenjohtaja otti yhden kouraansa. Kuunteli vähän aikaa ja karjaisi sitten: “Hirvi tulee!”

Minä siinä likimpänä ovea sieppasin Suomi-konekiväärin ja sen lippaan, jossa oli viisikymmentä panosta. Syöksyin sitten ulos asemiin. Ne oli meillä vähän huonossa paikassa, korsun katolla, mutta näkyvyys oli hyvä joka suuntaan. Sieltä nähtiin, että hirvi tulee oikealta kohti. Kaksi miestä oli kuulemma ehtinyt jo ampua sitä, mutta päätin minäkin heittää pari lippaallista.

Ensin näytti siltä, etten minäkään osunut siihen, kun se vain jatkoi matkaansa. Sitten se kääntyi ryssän puolelle ja rupesi jo tuntumaan siltä, että sinne se menee. Yksi koillismaan mies lähti kuitenkin sen perään. Mies seurasi jälkiä ja huomasi, että hirvestä valui verta. Sitten se kaatui maahan ja jäi siihen. Koillismaan mies joutui palaamaan takaisin korsulle, kun oli yksin ja vielä paitasillaan.

Siinä se ruho sitten makasi, aivan venäläisten asemien edessä. Kateltiin sitä siinä ja päätettiin porukalla, että niitä lihojahan ei sinne jätetä!

Se vuosi nelkytkakshan oli semmonen, että ruuasta oli kova puute ja kaikki miehet oli nälissä. Niin sitten Haapakoski, yksi toinen mies ja minä päätettiin lähteä kolmeen pekkaan hirveä hakemaan. Ennen lähtöä laitettiin konekiväärin korsulla asemiin ja kaikki muutkin lupasivat antaa meille tulitukea. Minä otin vielä konepistoolin kainaloon. Muut ottivat kaksi kerää piikkilankaa mukaan ja sitten lähdettiin menemään. Piikkilankaa purettiin suoraksi sitä mukaa kun matka edistyi.

Kaikessa rauhassa

Kun päästiin hirven luokse, Haapakoski ja se toinen kaveri rupesivat hakkaamaan ruhoa keskeltä poikki. Minä vartioin konepistoolin kanssa. Kun hirvi oli kahtena kappaleena, sidottiin yksi piikkilanka sen etujalkoihin ja toinen takajalkoihin. Sitten asemissa olleet kaverit vetivät puolikkaat korsulle. Me tultiin perässä – ja lujaa!

Meidän joukkueeseen kuului silloin 32 miestä. Osa niistä oli vasta koulutuskeskuksesta tulleita ja nälällä räkäkättyjä nuoria poikia. Nehän keitteli lihoja niissä ämpärin vetoisissa kurkkupurkeissa yötä päivää ja saivat kerrankin kunnolla syödäkseen. Tietysti me annettiin palasia kk-miehillekin ja kaikille muillekin “operaation varmistajille”. Söin kai sitä minäkin, vaikka en ole ikinä hirvenlihasta tykännytkään!”

Miksi vihollinen ei ampunut? Sitä ihmeteltiin korsussa pitkään. Paikasta, missä hirvenhakit hakkasivat eläintä kahtia, oli vastapuolen asemiin matkaa vain 30 metriä. Jostakin kumman syystä venäläinen ei koko aikana häirinyt miesten touhuja. Ehkä siellä yksinkertaisesti hämmästeltiin suomalaissoturien rohkeutta ja päätettiin katsoa tilanne loppuun saakka. □

RAAHEN SEUTU

Ilmonumero 1 mk.

Sanomalehti Raahen kaupunkia ja maaseutua varten.

N:o 69 — 1941

Torstaina kesäkuun 26 p:nä

N:o 69 — 1941

Saksan-Venäjän sota alkanut

*Maailmanhistorian suurin taistelu käynnissä Jäämerellä
Mustallemerelle saakka maalla, merellä ja ilmassa.*

Saksalaiset tunkeutuneet jo syvälle Venäjän alueelle ja aiheuttaneet viholliselle suuria menetuksia

Kun Neuvostoliitto on levittänyt sotatoimensa

*Suomen alueelle, hyökkäämällä
rauhallisen kansamme kimppuun,*

on meidän velvollisuutemme puolustautua ja me teemme sen päättävällisinä ja yksimielisinä kaikin käytettävissä olevin moraalisin ja sofilaallisin keinoin.

Mahdollisuutemme selviytyä tässä toisessa puolustustaistelussamme menestyksellisesti ovat tällä kertaa vallan toisenlaiset kuin viimein, jolloin yksin seisomme idän suuren jäätillaisen puristuksessa, lausui tasavallan presidentti radiopuheessa toissa iltana.

Rakas mieheni, laatan hyvä isä ja veljemme
Sotamies
Maanviljelijä
Johan Wiljam Aunola
syntynyt 19. 12. 1898 Jersey Cityssä, antoi kalleimman uhrinsa
isänmaan vapauden puolesta itärintamalla 21. 7. 1941.
Muistoasi siunaten, jälleensäikemiseen toivossa
Ehba, Paavo ja Kauko.
o.s. Kihlakoski
Aili ja Heino Juusola perh.
Hiija ja Arvi Aunola perh.
Anni ja Johan Laitinen.
y.m. sukulais- ja ystäväpiiri.
Sinun Jeesus siunaan,
Mä turvaan tuntekseni.
En taita turvaa tuntekseni
Mä ehdistäkseni.
Ehba.

Raikkaamme
vapaaehtoinen
PAAVO ILMARI SOVIO
synt. 7. 4. 1923 Raahessa, seurasi isäänsä sankari-uolemaan 22. 8. 1941 Kannaksen rintamalla.
Syvästi surrin, mutta Jumalan tahtoon tyytyen:
Äiti, Jorma, Inkeri, Eila,
Eero ja Iikka.
Ja kukaan jos kaipamme katkes,
jos kenenkään jämmekin keeras.
Täys' onni on een, joka roastan saa
ees palvelia hivonen verran.
Paavomme siunataan Raahen sankarihautaan sunnuntaina
t.k. 31 p. klo 14, jonka jälkeen pyydetään omaisia, ystäviä ja
asetovereita kokoontumaan vainajan kotiin Saloisin muisto-
hetkeä viettämään.

Raakaan surun murtaman ilmoitamme, että
rakas poikamme ja veljemme
Sotamies
Jaakko Johannes Kultala
synt. 30. 1. 1912 Saloisissa, kaatui 17. 8. 1941
itärintamalla rakastamansa isänmaan puolesta.
Syvästi kaivatun
Eimo ja Janne Kultala.
Nanni, Alvar, Heikki,
Jenni, Eeli, Hilja ja Vieno.
Eino ja Kalle Kultala.
Fanni ja Veikko Leino perh.
(o.s. Kultala)
sekä laaja sukulais- ja tuttapiiri.
Tiet kaikki yhtyy täällä portilla kalmioon,
ja haudan pohjan päällä vuoteemme viimein on.
Täys' enaantuu harmaat hapsat ja muorten kiharat.
Lakastun tomon hapsat, vaikk' kuin ois ihanaat.
Jaakkomme lepää toistaiseksi sankarihauassa rintaman lä-
hriäydessä.

Jatkosodan uutisotsikot
on poimittu
sanomalehti Raahen Seudun
arkistoista.

Kuuluisat Mainilan laukaukset

nyt vihdoinkin ammuttu.

Kannaksen vanha raja saavutettu.

TK-rintamakirjeenvaihtaja Väinö Länsiluoto:
Mainjoki on saavutettu ja kuuluisat Mainilan laukaukset vihdoinkin ammuttu. Elokuun 31 päivänä eli täsmälleen kuukauden kuluttua hyökkäysvaiheen alkamisesta samat joukot, jotka Rautjärvellä ylittivät väkivalloin Moskovan rauhan rajaviivan saapuivat lännen ja idän vuosisataiselle rajaviivalle, Kivennavalle. Viime sunnuntaina sama tykistö, joka vasta kuukausi sitten ampui kiiuvaan keskityksen Rautjärven Peussanmäkeen, sai lopultakin tilaisuuden lähettää moninkertaisena Mainilaan ne 7 kranaattia, jotka Molotov 26. 11. 1939 väitti meidän ampuneen.

Uusi loistava luku Suomen armeijan kunniakkaassa historiassa on pantu jälleen aikakirjoihin. Lumiauran tavoin kiilana eteenpäin työntyneet joukot ovat saavuttaneet historiallisen rajaviivan. Pohjoishämäläiset, jotka yhdessä vuoksenlaaksolaisten ja Keski-Suomen pioneerien kanssa ovat edenneet levähtämättä vihollisen kiiuvaan paterin murskaten Rautjärveltä Vuoksenrantaan sekä Vuoksen yllättävän ja ratkaisevan ylimenon jälkeen Joutselan kunniakkaalle taistelupaikalle saakka. Tykistö, joka marraskuussa 1939 ei olisi pystynyt rajan taakse ampumaankaan, Mainilan lähin patteri oli silloin Mustassamäessä, sai nyt kuitata Molotovin valheet teräksellä. Klo 14 lähettivät patterit kranaattitervehdyksensä Mainilaan, josta käsin muuan ryssä patteri oli juuri tulittanut rajaa kohti eteneviä joukkoja. Kolmen savupatsaan nähtiin nousevan Mainilan mutkasta ja siellä ollut patteri vaikenä. Erikoisen voimaperäisen tervehdyksen toimitti muuan järeä 8-tuuman tykki rajan taakse. Osoite "Mainilaan" oli avomielisesti maalattu lähtevän kapsäkin kylkeen. Kesti melkein 2 minuuttia ennenkuin kumea jyrähdys todisti paketin saapuneen määräpaikkaan. Valokuvaajat ja filmaajat ikuistivat nämä Mainilan laukaukset

Iltonumero 1 mk.

N:o 129 — 1941

Torstaina marraskuun 13 p:nä

Suomen hallituksen vastaus Yhdysvaltain muistioon.

Yhdysvaltain suosittama menettely olisi kohtalokas Suomen turvallisuudelle ja elinujumme vastainen.

Suomi haluaa lopettaa taistelun niin pian kuin sen olemassaoloa uhkaava vaara on saatu torjuttuksi.

Sotamarsalkka Mannerheimin

vastaussähke valtakunnankansleri Hitlerille.

Sotamarsalkka Mannerheim on lähettänyt valtakunnankansleri Hitleriltä saamaansa sähkösanomaan seuraavan vastauksen:

Saksan Valtakunnankansleri ja sotavoimien ylipäällikkö Adolf Hitler. Minulla ja Suomen armeijalla on kunnia esittää Teidän Ylhäisyydellenne kunnioitettava kiitoksemme, siitä arvokkaasta tervehdyksestä, jolla Teidän Ylhäisyytenne on Viipurin valtauksen johdosta muistanut maataamme ja sen armeijaa, samoin kuin niistä korkeista kunniamerkeistä, jotka Teidän Ylhäisyytenne on suonut minulle antaa.

Lausun kiitokseni Teidän Ylhäisyytenne osoittamasta arvonannosta Suomen armeijan osuutta kohtaan yhteisessä taistelussa Saksan kunniaikkaiden sotavoimien uskollisena asetoverina bolshevismiin hävittämiseksi.

N:o 13 — 1943

Torstaina helmi

Stalingradin viimeisiä hetkiä.

Ammusten puutteen vuoksi ei saksalaisten tykistö enää ole voinut vastata ryssien tuleen.

Berlin, 3. 2. (STT) Saksan sotilastalolta annetaan seuraavia tietoja itärintamalla vallitsevasta tilanteesta. Stalingradissa keskitti vihollinen eteläisen ryhmän sarkarillisen taistelun jälkeen tammi-kuun 31 päivänä kaikki hyökkäyksensä ja voimansa pohjoisen kaistan puolustajia vastaan. Kenraalisotamarsalkka Streckerin muodostelmat taistelivat niin menestyksellisesti, että muutamissa paikoin bolshevikit karkoitettiin tulikorsuista ja taistelupesäkkeistä. Toisissa paikoin lyötiin bolshevikien hyökkäykset takaisin

vasta nyt saattoi vihollinen voittaa jonkun verran maastoa. Yhä vieläkin pitävät jäljellä olevat Stalingradin puolustajat puoliaan. Länsi-Kaukasiassa ja Kubanin alueella bolshevikit jatkoivat eilen hyökkäyksiään vahvojen panssarivoimien ja jalkaväkimuodostelmien. Hyökkäykset tyrehtyivät kuitenkin saksalaisten asemien eteen ja viholliselle aiheutettiin jälleen suuria tappioita. Saksalaisten torjuntatuli tuhosi 13 vihollisen hyökkäysvaunua. Vastaiskuilla aiheutettiin viholliselle lisäksi miehistö- ja kalustotappioita.

lähetti oikealla hetkellä taisteluun voimakkaita lentomuodostelmia ja Stuka-koneita, jotka toisiaan seuraavina aaltoina tekivät hyökkäyksiä vihollisvoimia vastaan. Vihollinen yritti vetäytyä takaisin hakeakseen suojaa läheisistä sillasta, mutta se asetettiin kiihkeiden hyökkäysten kohteeksi. Niillä oli niin tehokas vaikutus, että bolshevikien oli pakko luovuttaa takaisin valtaamansa sillanpääseman. Näissä taisteluissa kärsivät muutamien tuntien aikana kaksi vihollisen jalkaväin-divisioonaa ja yksi panssariprikaati niin raskaita menetyksiä, et-

N:o 75 — 1943

Tiistaina heinäkuun 13 p:nä

Maihinnousuhyökkäys Sisiliaan

alkoi varhain sunnuntai-aamuna.

Se suuntautui saaren kaakkois- ja länsirannikolle.

Akselin sotavoimat tekevät kiihkeätä vastarintaa.

Berlin, 11. 7. (STT) Maihinnoususta Sisiliaan kansainvälinen tiedotustoimisto antoi eilen seuraavan kokoräisluvauksen.

Viime vuorokauden aikana saksalaiselta ja italialaiselta taholta saapuneiden raporttien mukaan tilanne Sisiliassa on suurin piirtein seuraava.

Kenraali Eisenhowerin tarkoituksena näkyy olevan Sisilian kaakkoisosan muodostaminen vahvaksi sillanpääasemaksi. Tämä Sisilian osa on huomattavasti harvemmin asuttua kuin muu saari. Varhain heinäkuun 10. päivän aamuna laskeutuivat tänne ensimmäiset laskuvarjojoukot. Väestön avustuksella onnistui puolustajain nopeasti tuhota ensimmäiset muodostelmat. Pian laskuvarjojoukkojen hyökkäysyrityksen jälkeen vihollinen laivajensa avulla kävi hyökkäyksen saaren etelä- ja kaakkoisrannik-

reservit ovat lyöneet sekä amerikkalaisia että brittiläisiä yksiköitä, erityisesti eräitä maihinnousuosastoja katkaissamalla niiden liikkumismahdollisuudet ja tuhoamalla yksinäisiä joukkoja sekä supistamalla huomattavasti sillanpääseminen alaa.

60 KM:N PITUINEN MAIHINNOUSURINTAMA.

Alger, 11. 7. (STT) Lüttoutuneitten päämaja ilmoittaa akselin joukkojen ryhtyneen vasta-hyökkäykseen Celsan lähellä, mutta että amerikkalaiset joukot torjuivat hyökkäyksen. Kauempana kaakossa brittiläiset ja kanadalaiset kohtasivat kovempaa vastustusta, mutta saavuttivat kuitenkin lähemmän tavoitteensa rannalla.

Algerin radio tiedoittaa, että kanadalaiset joukot ovat muodot-

noussut maihin saaren kaakkoisrannalle. Iltälähetyksessään Algerin radio tiedotti, että brittiläiset ja kanadalaiset joukot ovat vallanneet Passeron kaupungin ja sen lähistöllä sijaitsevan lentokentän. Tämän 60 km:n pituisen maihinnousurintaman koko rannikkoolue on liittoutuneitten käsissä ja kaikki lentokenttää on saatu vallatuksi.

MAIHINNOUSUTOIMINNAN MAHDOLLISUUTTA ENNUSTELLAAN.

Washington, 11. 7. (STT) Reuterin Washingtonin erikoiskirjeenvaihtaja lennätti sunnuntaina iltapäivällä Washingtonissa olleen varmoja siitä, että hyökkäys Sisiliaan on vain alkunäköisestä muhin sotatoimien, todennäköisesti hyökkäykseen Italian

Uutta asetta käytetään Kurskin rintamalla.

"Heitin", jonka rakenne ja teho pidetään salassa.

"Sähkökäärä" FMG-42:ää vastaavaa asetta vihollisella ei ole.

Berliini, 9. 7. (Kl.) Kurskin rintaman taisteluissa saksalaiset ovat hyvällä menestyksellä soveltaneet käytäntöön uutta "heitin"-asetta. Sensuuri on nyt ensi kerran

Maataloushallituksen kesäkuu

Sääuhteet.

Kulunut talvikausi oli edellisiin venähtänyt huomattavan leuto. Erittäin kevyttä helmikuuta lähtien oli (uutu) normaalia lämpimämpi ja kevään tulo oli poikkeuksellisen aikainen. Kevätkyntöjä voitiin ryhtyä suorittamaan jo huhtikuun puolivälin jälkeen ja kylvöt voitiin aloittaa saman kuun lopulla. Kasvukauden alkuvaiheet olivat myöskin normaalia lämpimämpiä; toukokuun keskilämpö oli nimittäin

Helsinkiä pommitettu

sunnunai-iltana ja yöllä.

38 ihmistä sai surmansa ja 232 vammoja.

Virallisesti tiedoitetaan 7. 2. Ilmatorjuntatykistö: Yli 200 viholliskonetta teki eilen illalla ja viime yönä ihmähyökkäyksen Helsinkiin. Palo- ja miinapommitukset aiheuttivat lukuisia rakennusvaurioita ja tulipaloja eri puolilla kaupunkia sekä lähiympäristössä. Tähän mennessä saatujen

tietojen mukaan 38 henkilöä sai surmansa ja 232 vammoja. Ilmatorjuntatykistö voimakas sulkutuli pakotti koneet pudottamaan suuren osan pommeistaan kaupungin ulkopuolelle. Yksinäiset viholliskoneet ulottivat lentonsa laajalle Etelä-Suomeen ja pudottivat joitakin pommeja

eräille paikkakunnille sanottavia vaurioita aiheuttamatta. Karjalan kannaksella käydyssä ilmataistelussa hävittäjämme ampuivat eilen päivällä alas yhden vihollishävittäjän.

Maa- ja meririntamiamme ei erityistä ilmoitettavaa.

Suomen hallitus hylännyt

Neuvostoliiton välirauhan ehdot.

Tiedot rauhanehtojen lievennyksistä eivät pitäneet paikkaansa.

Rauhan odotettu mairinnousu tapahtunut

Pohjois-Ranskaan Le Havren ja Cherbourg'n välisellä alue

Mairinnousuun osallistui laskuvarjojoukkojen lisäksi suuria laivastoja brittiläisistä, kanadalaisista ja amerikkalaisista merivoimista.

Ankarat taistelut mairinnousujoukkojen ja saksalaisten välillä jatk

SAKSAN SOTATIEDON. ANTO.
Berlin, 6. 6. (STT) Saksan sotatoimisto ilmoittaa: Kauan odotettu amerikkalaisten joukkojen mairinnousuhyökkäys alkoi tänä aamuna laskuvarjojoukkojen mairinleakulla Seineen suun alueelle.

kuin Seinen ja Ornen välillä. Liitoutuneitten aikaansaama sillanpää ei ole paikassa missä sen aikaisemmin ilmoitettiin olevan, vaan on lähempänä Ornen molemmin puolin sekä Bad Fleurin luona. Pienempi mairinnousuryhmä, johon kuuluu keveitä hyökkäys- ja tiedusteluvaunuja toimii muutamia km:ä idempänä Bad Fleurin koillispuolella.

Saksan vastarinta
OLI ODOTETTUA HEIKOMPPI,
ilmoitetaan Lontoosta tänään.

Lontoo, 6. 6. (STT) Mairinnousuvoimien päämaja tiedottaa, että mairinnousu oli onnistunut.

Mairinnousuvalmistelut
TAPAHTUivat MITÄ SUURIMMAN SALAISUUDEN VALLITTESSA

ja veivät lähes vuoden ajan.
Lontoo, 7. 6. (STT) Reuterin

Kauppalaivoiksi
NAAMIOITUJA LAISIA SOTALAIVOJA
Dardanellien läpi Egean Englannin jyrkkä vastustuksella.

Venäläiset alkaneet suurhyökkäyksen Karjalan kannaksella

saaden aikaan pari rajoitettua sisäänmurtumaa.

kahden ensi päivän ilmataistelussa pudotettu 60 viholliskonetta ilman yhtään omaa lentäjätappiota.

Virallisesti tiedoitetaan 10. 6. 1944:

Karjalan kannaksella vihollinen aloitti varhain eilisäamuna yleisohyökkäyksen erittäin kiivaan tykistötulen ja vahvojen ilmavoimien tukemana. Eri kohdissa tehdyt hyökkäykset torjuttin peria piestä rajoitettua sisäänmurtua lukuunottamatta.

Vihollinen kärsi huomattavat tappiot kaatuneina ja yli 10 hyökkäysvaunua tuhottin. Hävittäjämme ja ilmatorjuntamme ampuivat alas yhteensä 24 viholliskonetta. Taistelu jatkuu.

Rintamiemme muilla osilla partoutumista.

autereinen ja pilvet osittain sen-gen matalalla.

Hävittäjillemme olivat taistelut vaikeita, sillä vihollishävittäjiä oli aina takana, kun hyökkäsi toisten viholliskoneitten kimp-puun. Vaikeuksista huolimatta hävittäjämme ja ilmatorjuntatykistömme suoriutuivat kumman-päivän taisteluista huomatta-van menestyksellisesti.

Perjantaina, kesäkuun 9:ntenä ammuttiin varmasti alas 28 viholliskonetta sekä vaurioitettiin useita. Useimmat hävittäjämme alas ampuamista koneista olivat hävittäjiä. Ilmatorjuntatykistömme sai sensijaan enemmän pommituskoneita tililleen, mikä onkin luonnollista, koska ne tekivät hyök-käyksensä maakohteita vastaan.

Lauantaina samupäivällä vihollisen ihmähyökkäys jatkui yhä

voittoja. Varma tulos oli 32 pu-dotettua konetta.

Molempina päivinä pudotettiin siis yhteensä 60 viholliskonetta, mutta epävarmoja tapauksia ja varmasti vaurioitettuja koneita todettiin lisäksi runsaasti. Taistelut olivat meikäläisille sitäkin menestyksellisempiä kun kumpaan päivänä suurta ylivoimaa vastaan käydyssä monissa ilma-taisteluissa ei meille tullut yhtään omia lentäjätappioita.

Kiverrävän kaakkoispuolella

KÄYTETTY KIIVAIMMAT-TAISTELUT.

Virallisesti tiedoitetaan 12. 6. 1944:

erittäin kiivaina. Vammelsuun lohkolle vihollinen hyökkäsi useita kertoja panssarivoimien tukema varustettua asemaamme vastaan. Hyökkäykset torjuttin ja 3 panssarivaunua tuhottin.

Kiivaimmat taistelut käytiin Kiverrävän kaakkoispuolella, missä vihollisen vahvoille hyök-käysvoimille aiheutettiin raskaata tappiota ja ainakin 15 panssari-vaunua tuhottin.

Aunuksen kannaksella iaku-oseetomme tunkeutui vihollisese-miin, joissa se räjäytti 8 tulikor-sua.

Rukajärven suunnalla partio-mme tuhosi kohtaamansa kym-menmiehisen vihollispartion ko-konaan.

Ilmatorjunta: Karjalan kannaksella ilmatorjunta-aseem-

Vihollisen onnistui kovien taistelujen jälkeen tunkeutua Viipuriin.

Joukkomme vetäytyneet uusiin aseisiin kaupungin pohjois- ja luoteispuolelle.

Vihollisen joukkoja laskettu mairhin Koiviston saarille. 67 lentokoneen menetys venäläisille vuorokaudessa.

Virallisesti tiedoitetaan 20. 6.:

Maarintamat: Karjalan kannaksen länsiosassa vihollinen painostaa voimakkaasti Viipurin suuntaan. Johannes, Kyyrölä ja Muolaa on luovutettu. Ankaria taisteluja on käyty rannikkotiellä ja Kämärän asemalla, missä on tuhattu 7 panssarivaunua. Äyräpään järven ja Vuoksen välisellä kannaksella joukkomme löivät eilen takaisin vihollisen useita hyökkäyksiä, joita se teki kiivaan tulivalmistelun jälkeen.

Aunuksen kannaksella on vihollinen hyökännyt kahdessa kohdassa pataljoonan voimin ase-miamme vastaan.

Rukajärven suunnalla joukkomme ovat torjuneet vihollisen kolmessa kohdassa tekemät hyökkäykset. Vihollisen suurin hyökkäysosasto oli kahden kompanian vahvuinen.

Välirauha allekirjoitettu Moskovassa

toiselta puolen Suomen sekä toiselta puolen Neuvostoliiton ja Ison-Britannian kesken.

STT 20. 9. Moskovassa syyskuun 8—19 päivinä toiselta puolen Suomen sekä toiselta puolen Neuvostoliiton ja Ison-Britannian kesken käydyt neuvottelut johtivat tiistaina välirauhan solmimiseen.

Neuvotteluihin ottivat Suomen puolesta osaa pääministeri Hackzell sairastumiseensa asti, ulkoministeri Carl Enckell, jalkaväenkenraali Valden, jalkaväenkenraali Heinrichs ja kenraali Enckell sekä Neuvostoliiton taholta ulkoasiainkomissaari Molotov, Vorosilov, Shdanov, Dekanosov, Litvinov, Shtemenko ja kontra-amiraali Aleksandrov ja Ison-Britannian puolesta suurlähettiläs sir Archibald Clark Kerr ja lähetystöneuvos Balfour.

Virkatekevä pääministeri von Born tiistai-iltana pitämässään radiopuheessa selosti välirauhan ehtoja, mainiten m.m. että meidän on heti aloitettava joukkojemme vetäminen 1940 solmitun

Välirauhan ehtojen mukaan meidän on heti aloitettava joukkojemme vetäminen 1940 solmitun Moskovan rauhan rajan taakse, luovutettava Petsamo Neuvostoliitolle, Porkkalan niemen ja siihen liittyvän suurehkon vesi- ja maa-alueen vuokraaminen Neuvostoliitolle sotilaalliseksi tukikohdaksi 50 vuoden ajaksi, annettava liittoutuneitten käyttöön Etelä- ja Lounais-Suomessa olevia lentokenttiä ja kauppalavastomme.

Meidän on riisuttava maassamme olevat saksalaiset joukot aseista ja luovutettava liittoutuneille sekä kiireesti valmistauduttava aseittamaan armeijamme rauhan kannalle. Suomen on 6 vuoden kuluessa suoritettava 300 miljoonan dollarin sotakorvaus.

Välirauhan ehdois-

me. Samoin on meidän erinäisin si todistuskappaleeksi siitä uhramateriaalitoimituksiin oltava valmiit tuvasta itsensä unhoittamisesta, joi-

Torniossa joukkomme

sitkeissä taisteluissa saksalaisten kanssa.

Kemin luona vallattu eräs saari ja estetty sinne johtavan sillan räjäyttämisen.

Virallisesti tiedoitetaan 2. 10. 1944:

Pohjois-Suomessa joukkojemme suunnitelman mukainen ete-

neminen jatkuu. Kemin luona vallattiin lyhyen tultuistelukun jälkeksi eräs saari ja sinne johtaneen sillan räjäyttämisyritys estettiin.

Torniossa joukkomme ovat sunnuntain vastaisesta yöstä lähtien olleet sitkeässä taistelussa saksalaisten kanssa.

Ensimmäinen tulitaistelu

saksalaisten kanssa Puhdasjärven suunnalla.

Virallisesti tiedoitetaan 30. 4. 1944:

Pohjois-Suomessa etenemismme jatkuu kaikilla suunnilla. Puhdasjärven eteläpuolella saksalai-

vastarintaa. Tulitaistelun jälkeksi saksalaiset perääntyivät. Lännempänä joukkomme ovat sivuuttaneet Yli-lin kirkonkylän ja ylittäneet Oihavanjoen.

150,000 tonnia viljaa

toimittaa Ruotsi jo tänä syksynä Suomeen.

Arvoisat asemiehet ja Venäjältä palanneet sotavangit.

Olisikohan Teidän joukossanne tää, joka tietäisi kertoa jotain pohjoisotamies Niilo Voitto A n s a r a n n a n kohalosta. Hän palveli viime yksikössä 5071. Kpk. 2., ja joutui detsin Kivennavan länsipuolella kuun 12 päivän iltana 1944.

Tehkää hyvin ja kirjoittakaa teillä:

F. Niilo Ansaranta, Sotavangin Arkkiv.

MATRIKKELI

Sankarivainajat 1939 – 1945

Sankaritarina

Kysymyksessä on erään nuoren vapaaehtoisen pojan sankaritarina. Ei häntä ajanut sotaan seikkailunhalu, ei pyyteet uralla ylenemisestä, ei toiveet saada vapaudenristiä rinnalleen, ainoastaan isänmaan rakkaus hänet sinne pakotti. Olemmeko koskaan ajatelleet, miten kaunis sana on tuo vapaudenristi? Se sisältää kaksi maailman pyhintä asiaa – vapaus ja risti. Tämä poika sai kyllä urheudellaan eräänlaisen vapaudenristin, ja kantaa nytkin sitä rinnallaan, mutta ennen sitä ristiä sen rinnan päällä on kolme kyynärää routaista multaa Raahen kirkkomaalla.

Joulukuun 15. päivänä vuonna 1939 olimme lähdössä Oulusta pohjoisille rintamille, silloin näin hänet ensi kerran komppanian rivissä. Heitä oli kolme saman koulun poikaa ja nyt heistä tuli aseveljiä, joskin eri komppanioissa. Eivät he voineet jäädä kotiin nauttimaan kouluttomasta vapaudesta, kun tämä "Vänrikki Stoolin tarinain" kansa oli taasen joutunut idän jättiläistä vastaan. Niinpä hekin tahtoivat päästä mukaan kotiväen vastustelusta huolimatta ja ehkäpä oli mielessä, että saa vielä joskus sanoa: olinhan siellä minäkin.

Juna ja autot veivät meitä kohti Pohjolaa. Itäinen taivaanranta roihusi liekeissä. Siellä oli siis meidän tuleva työmaa. Oudoksuen katseli poika sitä. Outoa se oli meistä muistakin.

Meni ensimmäinen yö. Aamun sarastaessa olimme jo etulinjassa vihollisen tulen alla. Sinä päivänä tuo poika, kuten me toisetkin, saimme rajun tulikasteen Pelkosenniemen hurjassa verileikissä. Poika huomasi jääneensä yksin outojen sotilaiden joukkoon. Sodan alku oli erottanut mukaan lähteneet koulutoverit hänestä.

Päivät matelivat. Taistelu seurasi taistelua Pohjolan kiljuvassa pakkasessa ajaessamme vihollista takaisin itää kohti. Tuo poika sai uusia tuttavuuksia joukossamme ja orpouden tune vähitellen katosi. Hänestä tehtiin taistelulähetti. Rauhallisesti hän liikkui tehtävissään ja ikävä sai väistyä velvollisuuksien tieltä.

Eräänkin kerran ankaran tykistökeskityksen aikana, kun luulin kaikkien juosseen vartioltasta sirpalesuojaan, huomasin hänen hoitelevan puhelinta teltassa antaen esikuntaan tarpeellisia tietoja keskityksestä.

Sitten eräänä päivänä helmikuun lopulla saimme jättää Sallan rintamavastuun ruotsalaisille joukoille. Taakse jäivät Lapin avarat maisemat, nuo tantereet, joita Suomen ja Venäjän miehen veri

oli näinä kuukausina punannut sekä kranaatit mustaksi myllertäneet.

Autot veivät meidät asemalle, siitä juna halki Suomen pysähtyen neljäntenä iltana lähellä Viipuria. Taas roihusi kaakkoinen taivaanranta ja sotatekniikan keinotekoinen ukkonen jylysi ja salamoi.

Verkalleen hiihtelimme kohti rintamaa. Vastaamme tuli loppumattomalta näyttävä jono kaatuneita ja haavoittuneita kuljettavia kuormia, sillä taistelut Viipurinlahden jäällä olivat vaatineet paljon uhreja, joiden jättämät aukot meidän tulisi täyttää.

Meidänkin joukkomme harvenivat ennenkuin ehdimme perille kovassa tykistötulessa. Tämä nuori lähetti joutui jättämään kuolevan esimiehensäkin tienoheen monen muun kaatuneen kanssa.

Ei meillä ollut päivää eikä yötä, oli vain maaliskuun alun valkeus ja pimeys vuorotellen. Tehtävät aina samat, aina vähenevillä joukoilla. Toimimme kuin koneet, ilman lepoa ja melkein huolotta!

Eräänä päivänä sain käskyn jäädä partion kanssa viivytystaisteluun joukkojen siirtyessä taempiin asemiin. Perääntyä ei saanut ilman lupaa. Sinne tämä taistelulähetti sitten toi meille vetäytymiskäskyn ja kiireesti, sillä olisimme pian motissa.

Lähdimme siis takaisin hänen tulolatuaan. Kun luulimme jo olevamme turvallisella alueella, niin saimme sivusta tulta konetuliaseista. Yritimme hiihtää nopeammin ja nopeammin, hän edellä ja minä jäljessä. Ympärillämme viuhuivat vihollisen luotisuihkut herkeämättä.

Ja sitten lensi tuo poika luotisuihkun heittämänä ladun sivuun. Tiesin hänen hiihtäneen latunsa loppuun.

Pimeän turvin tuo nuori sankarivainaja saatiin pois ja hän pääsi matkaamaan kotikirkkonsa multiin.

Pojan isä kirjoitti minulle, kun olin vastannut hänen kyselyynsä poikansa kuolemasta: "Vaikka hänen kuolemansa koskikin meihin suuresti, emme tahdo kapinoida kohtaloa vastaan, vaan tyydymme siihen toivossa, että hänenkään uhrinsa ei ole lopullisesti mennyt hukkaan."

Tiedämme nyt, että uhrin ei ole hukkaan menneet, sillä ilman niitä emme nyt viettäisi tätäkään juhlaa vapaassa Suomessa.

Rantsilainen Eetu Vähä kertoi tämän sankaritarinan (luultavasti Pentti Kaiposesta) Kerälänkylän itsenäisyyspäiväjuhlassa joitakin vuosia sodan päättymisen jälkeen.

RAAHE

AHO Viljo Akseli, s. 15.12.1911 Oulainen, k. 17.11.1943 sotasairaala. Pso Aino o.s. Ritola. L: Alpo -34, Teuvo -36, Raimo -38. Js. RaaSKpE. Lähetti.

ARO Urho Allan, myyjä, s. 7.7.1908 Oulu, k. 11.7.1941. Pso Eeva o.s. Tuikkala, s. 1913. L: Tytti -38, Anneli -40, Leena -41. Ts. HuoltoJ. Erill.hteht. Valtimon suunta. Js. JR. Pstm. Pohjoisrintamalohkoilla. Alik. Jsmm.

AHOSALMI Veikko Olavi, työmies, s. 20.2.1919, k. 29.2.1940 Kuhmo. Stm.

AURA Lauri Henrikki s. 26.12.1908 Rantsila, k. 14.9.1941 Vilmajoki. Ts. JR26. Js. Kivmies. Vuoksela, Vuosalmi, Rautu.

AHTOLA Johan Erik Olavi s. 24.9.1919 Kemi, k. 12.3.1940 Kollaanjoki. RAUK:n opp.

ELFVING Esko Olavi s. 11.4.1917 Raahе, k. 14.2.1940 Leipäsuo. Ts. Kkampuja. Nurmijärvi, Muolaanjärvi, Leipäsuo. Stm.

AKKANEN Johannes s. 2.7.1903 Kirvu, k. 24.3.1940 haavoitettiin Raahen sotasairaala.

ESKOLA Eino Samuli, opiskelija, s. 24.3.1920 Kärämäki, k. 10.9.1941 Nurmosjärvi. Js. RAUK. Korpr.

HALONEN Erkki Johannes
s. 18.1.1920 Raahe, k. 10. 9.
1941 Prääsä. **Js.** Rjoht.

HOLAPPA Johan Eemil,
suutari, s. 13.4.1904 Siikajoki,
k. 23.7.1941 Pistojoeki. Pso Helmi
Maria o.s. Putaansuu. L: Annikki
-28, Kauko -30. **Ts.** R8430. **Js.** R5076. Korp.

HÄMEENAHO Eero Vilho Johannes,
opiskelija, s. 21.12.1923 Raahe, k. 27.6.1944
Lavola. **Js.** JvKoulK16, 6/3Pr.
Kivmies, kkamp. Itä-Karjala,
Krivi. Haav. Krivi -43. Stm.

JALAS Juhani, kansak.opet-
taja, s. 13.3.1915 Tampere, k.
23.7.1941 Pistojoeki. **Ts.** 6/
JR19, 5/JR28. Kivjjoht,
kompp.pääll, jjoht. Taipaleen
rintama, Terenttilän ja Linna-
kankaan alalohkot. Haav. Tai-
pale -40. Ltn. VR4.

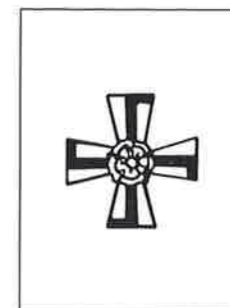
HEIKKILÄ Toivo Johannes
s. 10.7.1926 Raahe, k.5.7.1944.
Js. Laivan lämmittäjä.

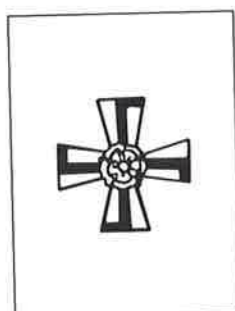
HUMMASTI Eino Oiva, työ-
mies, s. 5.10.1916 Raahe, k.
5.3.1940 Säkkijärvi. **Ts.** 1/
JR40. Tstläh.au. Pelkosenniemi,
Savukoski, Säkkijärvi.
Alik.

HÄMEENAHO Toivo Tauno
s. 6.5.1915 Paavola, k.
25.8.1941 Malviaisten-Uhtuan
tiellä. (Haudattu Mustajärven
kenttähautaan.) **Ts.** EsikK/
JR26. Viestij.varajoht. Vuokse-
lan lohko. **Js.** JR31, TykK/
JR11, RaaSkpE. Pst.tyk.jjoht.
Vänr.

JUNNO Arvo Kalervo
s. 4.11.1923 Joutseno, k.
12.7.1944. **Js.** 3/JR53, RaskK/
HTK/3AK, 2/SissiP3. Kivrhoht.
Kiestinki-Louhen suunta, Län-
si-Syväre, Sammatus, Vitele,
Salmi, Pitkäranta, Tulemajoki,
Uusikylä, Ruhtinaanmäki.
Haav. Kiestinki-Louhi radalla
-41. Alik.

HEINO Aarne Artturi, soti-
lasohjaaja, s. 28.9.1908 Yläne,
k. 29.6.1944 Antrea Alanoskua.
Pso Helmi Katariina. L: Anne-
li -32, Hannu -33, Anna-Liisa -
37, Heikki -43. **Ts.** Uhtuan
suunta. **Js.** Joukkueenjohtaja.
Kannas. Väap.

HÄKKINEN Aarne Armas,
merimies, s. 25.5.1914 Raahe,
k. 8.1.1940 Muolaa. **Ts.**
1KKK/JR26. Kkampuja. Stm.

IMPOLA Matti Kalevi, kou-
lulainen, s. 10.3.1922 Kannus,
k. 14.3.1943. **Js.** JvKoulK5,
4KrhKoulK, JvKoulK15,
2Krh/JR31, 1Krh/JR31, KrhjII/
JR10, KrhjI/JR52, UK, HTK9,
I/JR52. Varusm, krh.tulenjoht,
krh.tj.au, kouluttajaups, kivj-
joht. Rukajärvi, Ondajoki.
Vänr. Vm2.

JUSSILA Matti Arvid
s. 27.10.1925 Raahe, k.
28.6.1944. **Js.** 7/TäydP 13.
Kivmies, pst-mies. Haav.
26.6.1944 Heinjoen pohjois-
puolella, kuollut haavoihinsa
28.6.1944.

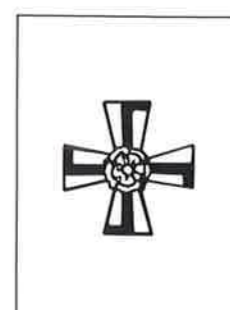
HEINONEN Veikko Ensio s.
23.2.1917 Oulu, k. 2.11.1943
Uhtuan länsip. Pso Saima o.s.
Lindfors. L: Veikko -43. **Ts.** II/
2 Pr. Kiv.mies, hev.ups. **Js.** II/
JR53, Div.J, III/JR 53, 3.DE,
läh.ups., j.joht., kompp.pääll.
Kiestinki, Uhtuan suunta. Kaa-
tui Hevosenkengässä. Ltn.

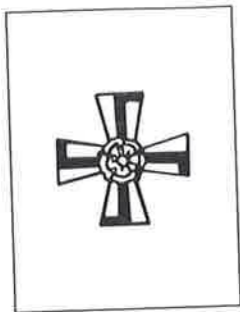
HÄKKINEN Arvo Nestori,
lämmittäjä, s. 9.12.1911 Paavo-
la, k. 19.12.1939 Pelkosenniemi.
Ts. Tykjaosto Perksalo,
IPatl, 3K. Kivmies. Pelkosenniemen
taist. Matr. Stm.

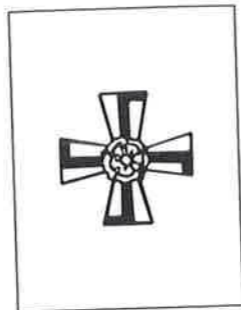
INGERTTILÄ Niilo Oskari
s. 15.11.1912 Pattijoki, k.
9.8.1941 Kis-Kisjärvi. **Ts.**
JR32, EsikK. Pkrjoht, auton-
kulj. Pelkosenniemi, Savukoski,
Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vi-
lajoki. **Js.** 5066. Jvarajoht.
Vuoninen, Pistojoeki, Kis-Kis-
järvi. Kers.

JUVONEN Stephan (Teppo)
s. 6.12.1912 Manssila, k.
23.9.1941. **Ts.** KevOs22, 7/
JR25. Suomussalmi, Sangin-
lampi, Raate, Kuhmo, Kuusjo-
ki. **Js.** RaaSkp. Aluep. Ltn.

JÄRVELIN Väinö
s. 15.2.1920 Paavola, k.
7.8.1941 Ontrosenvaara. Ts.
KevOs9. Js. 2/JR43. Stm.

KAMULA Väinö Jaakko s.
26.5.1907 Lumijoki, k.
21.7.1941 Pistojoeki.

KAIPONEN Pentti, koululainen, s. 25.5.1923 Raahе, k. 11.3.1940 Säkkijärvi. Vapaaeht. taistelulähetin Pelkosenniemi, Pikku-Akanjoki, Savukoski, Salla-Kotala, Säkkijärvi.

KANGAS Mauri Ilmari s. 6.2.1919 Raahе, k. 14.10.1941. Vänrikki.

KALLIO Aarne Heikki s. 15.2.1915 Ylivieska, k. 19.12.1939 Pelkosenniemi. Ts. 1/I/JR40.

KANGAS Pentti Veli, liikkeenharjoittaja, s. 20.11.1912 Raahе, k. 29.1.1944 Syväri. Pso Edith Elisabeth o.s. Oesch, s. 1917. L: Pirkko -39, Heli -41. Ts. Uhtuan suunta. Vänrikki.

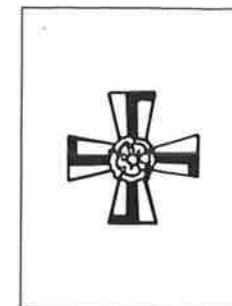
KALLIO Vilho Arvid, lämmittäjä, s. 31.8.1903 Raahе, k. 5.3.1940 Kuhmo. Stm.

KANKAALA Niilo Johannes s. 6.10.1926 Raahе, k. 31.5.1944.

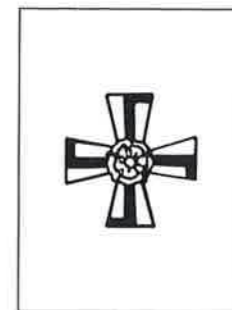
KARJALUOTO Niilo Samuli, konttoristi, s. 1.1.1918 Raahе, k. 21.1.1940. Ts. III/JR64. Haav. Pitkärannassa. Korpr.

LAPINKARI Paavo s. 11.8.1915, k. 6.7.1941 Saaren Tyrjän maastossa. EsikK/JR7. Vänr.

KERPPOLA Martti Eliel s. 30.7.1921 Paavola, k. 3.8.1941 Vuonninen. Js. 1KKK/JR11. Kkpatr.kantaja. Latvajärvi, Kis-Kisjärvi. Haudattu Pistojoen kenttähautaan. Stm.

LASSILA Olavi Johannes s. 28.7.1921 Pyhäjoki, k. 20.5.1944 Länsi-Syväri. Js. 7/JR45, 6/II/15Pr. Maaselkä, Laatokka-Syväri, Länsi-Syväri.

KIVINIITTY Jaakko Johannes s. 2.3.1908 Siikajoki, k. 14.4.1942 Shemenski. Ts. JR26. Ajomies. Vuoksela, Vuosalmi. Js. 3KKK/JR22, 2KKK/JR23. Tähestäjä, kkmies. Tuulosjoki, Syväri, Shemenski. Stm.

LEPPIKARI Niilo Johannes s. 15.12.1905 Pyhäjoki, k. 25.11.1941 Kiestinki. L: Onerva -41. Js. 5066, 5061. Kivmies. Kiestinki-Louhi väli- maasto. Stm.

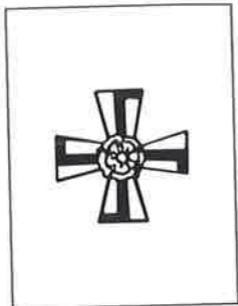
KUUSILEHTO Juhani Veikko s. 24.6.1922 Raahе, k. 13.9.1941 merellä Psl Ilmarisella. 3/MeP/TuLA.

LIND Veikko Ilmari s. 7.6.1921 Pyhäjoki, k. 16.3.1943 Seesjärven pohj.puoli. Js. ViestiKoulK, 3/KTR5, 2/KTR5, 2JääkK. Jääkäri. Kontupohja, Karhumäki, Seesjärven pohj.puoli. Stm.

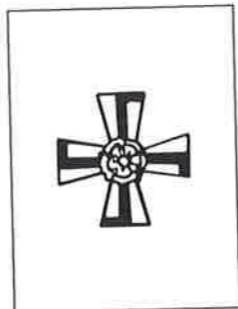
LIUKKONEN Armas, sata-
matyömies, s. 7.8.1912 Ruoko-
lahti, k. 2.8.1941 Kis-Kisjärvi.
Tuk/OsPerksalo, I/Patl 3Kompp.,
1/JR32. Pkmies. Pelkosenniemi,
Pikku-Akanjoki, Savukoski,
Salla-Kotala, Vilajoki, Vuonni-
nen, Pistojoiki. Stm.

**MYLLYLÄ Johan Aleksan-
teri** s. 3.5.1906 Vihanti, k.
23.7.1941 Pistojoiki. 6ErRPK.
Haapasaari.

**LIUKKONEN Väinö Johan-
nes** s. 18.5.1917 Ruokolahti, k.
7.2.1942 Röhö. III/3Pr, OsTuo-
mola. Aseellinen ajomies. Nur-
mijärvi, Muolaa, Munasuo,
Kiltee, Kämärä, Karisalmi,
Uhtuan suunta. Stm.

MÄLKKI Akseli s. 3.3.1899,
k. 7.3.1940

MARTTI Arvo Olavi Edvard
s. 6.1.1920 Pudasjärvi, k.
1.8.1941 Kokkosalmen itäp.
TKK4, 4/JR40.

NIINIMAA Pekka Antero,
lyseolainen, s. 23.8.21 Vaasa,
k. 19.12.1939 Pelkosenniemi.
Ts. Tyk/OsPerksalo. Tst.läh.
Pelkosenniemi.

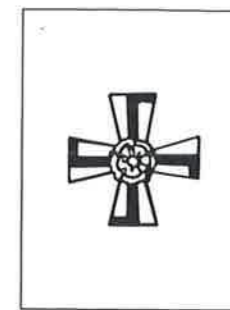
MIKKOLA Kalle Eemeli,
varastonhoitaja, s. 10.9.1907
Raahe, k. 1.9.1941 Uhtua. Pso
Anna o.s. Wiik. L: Raili -34.
Ts. 1KKK/JR26. Muolaa,
Vuoksela. Js. 1KKK/JR32. Pis-
tojoiki, Kis-Kisjärvi, Uhtuan
läh. Ylik.

**NUMMELA Väinö Johan-
nes** s. 3.8.1922 Raahe, k.
14.6.1944 Kuuterselkä. Js.
HTK/III AK, KKK/I/JR32m
III/JR11, E/II/JR53, Jääkji/
JR53. Uhtuan suunta, Korpi-
vaara, Tetrivaara, Kis-Kisjär-
vi.

ORAVA Arvo Johannes, me-
tallityömies, s. 9.4.1918 Raahe,
k. 2.3.1940 Kuhmo. Stm.

POKKI Oiva Julius s.
12.4.1914 Raahe, k. 30.7.1942.
Js. 1KKK/JR32, 2KKK/JR11.
Kivjoht. Vuonniinen, Pistojoiki,
Korpivaara, Tetrivaara, Uhtu-
an L ja P, Kiestinki, Ahvenlah-
ti. Haav. Ahvenlahti 6.5.1942.
Alik.

ORAVA Lauri Johannes,
työmies, s. 11.8.1903 Saloinen,
k. 18.12.1939 Pelkosenniemi.
Pso Elli o.s. Törmäkangas. L:
Lauri -40. Stm.

POUTIAINEN Yrjö Pauli s.
3.2.1924 Oulainen, k.
28.6.1944 Ala-Noskua. (jäänyt
kentälle) Js. 5393. Kivmies.
Karjalan kannas. Stm.

PAJULA Eino Felix s.
22.3.1922 Nivala, k. 26.11.1941
Maaselkä. 1/ViestiKoulK, 2/
ViestiP18, 3/ViestiP3. Puhr-
joht. Alik.

**PYHÄLUOTO Kaarlo Juha-
ni** s. 18.5.1920 Raahe, k.
3.5.1942. Js. 3/I/JR11. Kivr-
joht. Vasovaara, Latvajärvi,
Vuokkiniemi, Ponkalahti, Oi-
nassalmi, Vuonniinen, Pistojo-
ki, Korpjärvi, Uhtuan L. Haav.
Uhtuan suunnalla 28.4.1942.

PIRTTIAHO Lauri Arvid s.
24.9.1906 Raahe, k. 21.7.1941
Pistojoiki. Pso Fanni o.s. Pyhti-
lä. L: Maija -36. Ts. III/22KS.
Ajomies. Js. 1/JR32. Kivmies.
Suomussalmi, Raate. Jääk.

RAUTIO Pauli Johannes,
konttoristi, s. 3.6.1918 Raahe,
k. 3.2.1940 Pitkäranta. Ts. 8/
JR64. Korpr.

REIS Reino Johannes s. 9.7.1921 Pattijoki, k. 1.8.1941 Kokkosalmen itäpuolella. **Js.** 9/II/11Pr.

SJÖGREN Heikki Ilmari, autoilija, s. 9.3.1915 Raahe, k. 1.8.1941 Kis-Kisjärvi. **Ts.** 10TieK. Tolvajärvi. **Js.** 1/JR32. Vuonainen, Pistojoensuu, Kis-Kisjärvi. Kadonnut taistelussa ja siunattu kentälle jääneenä.

SOVIO Paavo Ilmari s. 7.4.1923 Raahe, k. 22.8.1941 Käkisalmi. **Js.** II/JR36. Stm.

TIMONEN Jaakko Olavi s. 31.7.1920 Kymi, k. 18.10.1941 Niskan maasto. Stm. Kaatui Kiestingissä ollessaan kaukopartiossa rintamalinjojen takana.

SAARIAHO Martti Eero s. 27.10.1918 Raahe, k. 4.7.1941 Tuulivaara. Vänr.

SKINNARI Kaarlo Johannes s. 12.6.1917 Pattijoki, k. 22.7.1941 Pistojoensuu. **Ts.** 1/JR26. Vuoksela-Vuosalmien lohko. **Js.** 1/JR32. Vuonainen, Pistojoensuu.

SWANLJUNG Erik Gustaf, konttoristi, s. 27.2.1913, k. 26.2.1940 Terenttilä. **Ts.** 9/III/JR63. Alik.

TORVELA Akseli Johannes s. 1.8.1900 Haukipudas, k. 18.12.1939 Pelkosenniemi. **Ts.** PJP, I/JR40, Pikakiv.mies. Kers. Otti osaa vapaussotaan ja sen jälkeen Karjalan ja Aunuksen retkiin.

SAARNI Kalevi Veikko, asentaja, s. 22.12.1912 Raahe, k. 2.9.1941 Malviaisten-Röhön tienhaara. **Js.** 1KKK/JR32. Aliupseerina. Pistojoensuu, Kis-Kisjärvi, Uhtuan lähellä. Kers.

SOVIO Björn Tor s. 25.3.1910 Raahe, k. 4.10.1944 (Kadonnut Tornion Röntässä pommituksessa.) **Ts.** KKK/ErP21. Uuras, Tervajoki. **Js.** 12SAutoK, HTK/IIIAK, 12/JR32, E/III/JR53, 12/JR53. Kiestingin suunta, Uhtuan suunta. Alik.

TAAVITILA Heimo s. 5.6.1918, k. 23.8.1941

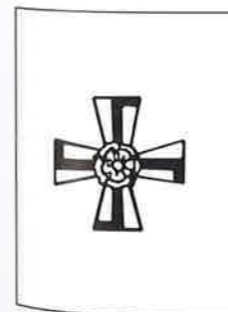
TUOHIMAA Pentti Väinö Olavi s. 24.9.1921 Paavola, k. 1.7.1944. **Js.** 1PionP, 6/JR2. Ohtalin lohko, Syvärin voimailaitos. Haav. 30.6.-44, kuoli haavoihinsa.

SALMINEN Ensio Valdemar s. 7.7.1922 Oulainen, k. 9.7.1942 Kis-Kisjärven maasto. **Js.** 3KKK/JR11. Pstmies. Uhtuan L. Stm.

SOVIO Jarl Johan s. 14.1.1892 Raahe, k. 2.2.1940 Lentiira. Pso Gertrud Elisabet o.s. Rydman. L: Jorma -19, Kerttu -20, Eila -22, Paavo -23, Eero -27, Ilkka -31. **Ts.** Kuhmo.

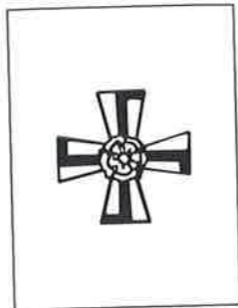
TERVONEN Taavi Johannes s. 4.8.1920 Hyrynsalmi, k. 21.7.1944 Vuosalmi. **Ts.** Suomussalmi. **Js.** KKK/JR11. Pstrjoht, kkrjoht. Vaskuvaara, Latvajärvi, Vuonainen, Pistojoensuu, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtutinki, Ahvenlahti, Jyväskylä, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Vuosalmi. Vm2, Vm1.

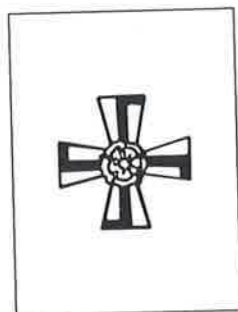
TURPEINEN Viljo Akseli, työmies, s. 8.7.1915 Liminka, k. 27.1.1940 Vuoksela. **Ts.** 1/JR26. Stm.

TUURALA Olavi Oskari, rakennusmestari, s. 26.6.1906 Kalvola, k. 3.2.1940 Seinäjoki. Pso Vieno Alisa o.s. Similuoto (nyk. Kulju), s. 1912. L: Oivi - 37, Ulla-Maija -39. Ts. RKK/9. Kaatui Seinäjoen pommituksessa. Alik.

VAIHOJA Kaarlo Johannes s. 28.1.1925 Raahе, k. 14.6.1944. Ratatyömiес.

TÄHJÄNJOKI Kaarlo Ilmari s. 26.9.1919 Merijärvi, k. 11.7.1941 Salla, Kieristelemlävaara. Js. JR12. Kivmies. Kirakkalampi, Polkuvaara, Kelsinkäinen. Stm.

VILMUNEN Kaarlo Vilho s. 23.1.1918 Kemi, k. 25.7.1941 Ponkalahti. Ts. 3KKK/III/3Pr. Ajomies. Nurmijärvi, Muolaanjärvi, Leipäsuо, Munasuo, Kiltеe, Kämärä, Karisalmi. Js. 1/KKK/JR11. Stm.

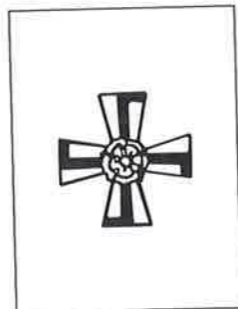
TÖRMÄLÄ Eino Johannes, kirvesmies, s. 6.7.1911 Pattijoki, k. 1.8.1941 Uhtua. Pso Fanni Sofia o.s. Malinen (nyk. Hautala), s. 1917. L: Veikko - 39, Vappu -41. Ts. Kivmies. Eri rintamalohkot, mm. Uhtua. Stm.

VIRTANEN Oiva s. 1.4.1914 Raahе, k. 27.8.1941 Kämärä. Stm.

UKKOLA Urho Matias, työmies, s. 30.11.1910 Haukipudas, k. 17.8.1941 Pistojoeki. Pso Sylvi o.s. Mustakangas. L: Eila, Eino, Eero. Osallistunut talvisotaan. Js. Uhtuan suunta. Kers.

VÄHÄRAUTIO Vilho Eevert s. 15.7.1922 Kannus, k. 21.9.1942 Ontajoen maastossa. Js. 8K/PionP36. Pioneeri.

26.7.44

Rouva Gunilla Peltomaa

Jumalan armo ja laupeus olkoon Teidän kanssanne!

Raskas velvollisuuteni on ilmoittaa, että Teidän rakas miehenne, sotamies Henrik Peltomaa, kaatui täällä taistelussa isänmaan vapauden puolesta 17. päivänä heinäkuuta. Kun vihollisen hyökkäys oli lyöty takaisin ja joukkomme jälleen päässeet asemiinsa, kaatui Teidän miehenne taisteluhaudassa kranaatista, joka räjähti muutaman metrin päässä puussa. Kuolema seurasi heti.

Isänmaan vapaus on vaatinut Teiltä kalliin uhrin, mutta lohduttakoon Teitä tietoisuus, että tämäkin on osa sitä uhrausta, jolla Jumalan avulla turvataan kansallemme vapaus ja onnellisempi tulevaisuus.

Mutta Jumala yksin voi Teitä surussanne täydellisesti lohduttaa. Ei Teidänkään miehenne kohtalo ollut kylmää sattumaa, vaan näin on rakkaan Taivaallisen Isän tahto. Ja se on sittenkin parhain, vaikka emme aina hänen tarkoitustaan ymmärrä. Mutta tämän kautta hän tahtoo vetää Teitä lähemmäs Jeesusta Kristusta, sillä tärkeintä meille itse kullekin on, että meillä hänen sovintoveressään olisi synnit anteeksi ja tunnolla Jumalan rauha. Ja siksi minäkin kehoitan Teitä, että avaatte surun täyttämän sydämenne Jeesuksen sovintoveren puhdistettavaksi. Siitä vuotaa taivaallista lohtua murheenne alle, ja alkaa koettelemuksen alla kirkastua Taivaallisen Isän rakkaat kasvot. Ja silloin jaksatte myös luottaa siihen, että Jumala on pitävä huolen myös ajallisen elämänne tarpeista, vaikka perheen isä ja huoltaja onkin otettu pois.

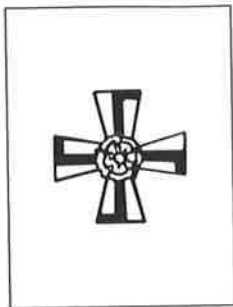
Tällä armolla Jumala Teitä siunatkoon ja lohduttakoon.

Ottaen osaa suruunne

Sydämellisin terveisin

Reino Kallio
sot.pastori

SALOINEN

ANSARANTA Niilo Voitto s. 9.3.1925 Saloinen, k. 12.6.1944 Kivennapa. **Js.** JvKoulK25, 13KrhK. Viestimies.

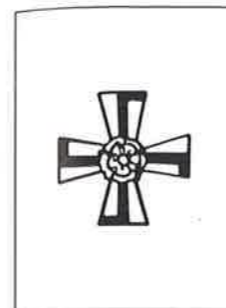
HAAKSILUOTO Kalle Matti Aukusti s. 24.2.1924 Saloinen, k. 1.3.1945

AUNOLA Johan Viljam, maanviljelijä, s. 19.12.1898 USA, k. 21.7.1941 Pistojoiki. Pso Ebba Johanna o.s. Kiilakoski, s. 1903. L: Paavo -38, Kauko -39. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** JR32. Vuonainen, Pistojoiki. Stm. Tsmm, Jsmm.

HAAKSILUOTO Martti Henrikki, sorvaaja, s. 13.11.1919 Saloinen, k. 29.7.1943 Kostamuksen eteläp. Pso Elli o.s. Heiskari. **Js.** PionP5. Jjoht. Uhtuan-Kiestingin suunta. Vm2.

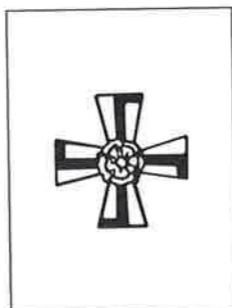
HÄYHÄ Veikko, opiskelija, s. 11.8.1920 Juustila, k. 10.7.1944 Jänisjärvi. **Js.** Jv-KoulK2, 3/JvKoulK2, 8/JR45. Rjoht. Maaselkä, Laat.Syväri, Jandeba. Alik.

KALLIO Kaarlo Johannes s. 15.7.1921 Piippola, k. 4.5.1942 Maaselkä. **Js.** II/JR45. Maaselkä.

ENOVAARA Yrjö Rafael s. 22.12.1924 Saloinen, k. 6.10.1944 Tornio. **Js.** JR11. Kkmies, kkrjoht. Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Vuosalmi.

HAIKARA Johan Abram s. 24.5.1903 Siikajoki, k. 1.8.1941 Kis-Kisjärven maasto. **Ts.** ja **Js.** Hevosenhoitaja, kivmies. (Haudattu Siikajoelle.)

IMPOLA Juho Henrikki s. 15.11.1909 Siikajoki, k. 19.6.1944 Muolaanjärvi. **Js.** 1KKK/I/JR32, II/JR32Esik, 9/JR32. Ajomies, kivmies. Vuonainen, Pistojoiki, Korpijärvi, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Korpr.

KARJALAINEN Aarne August s. 4.2.1917 Saloinen, k. 18.7.1944. **Ts.** 9/III/3Pr. Pkamp. Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo. **Js.** JvKoulK16, Jv-KoulK18, 6/JR54, 1/4/12Pr, 1/21Pr. Pkamp.apul. Ala-Vilma-joki, Krivi, Vienan kanava. Stm.

ERKKILÄ Kalle Jaakoppi, mv. poika, s. 21.5.1920 Saloinen, k. 4.7.1944 Salmi. **Js.** Kkmies, pstmies. Hangon rintama, Syväri, Pisi-Alavoinen-Vitele, Salmi.

HARJU Otto Henrikki, autonkuljettaja, s. 19.1.1914 Saloinen, k. 26.5.1943. Pso Elli o.s. Järvinen. Alikers.

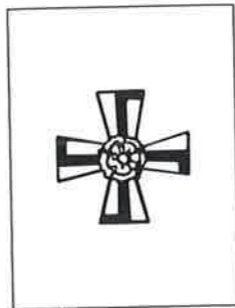
JOENSUU Kaarlo Jaakko, maanviljelijä, s. 4.12.1908 Saloinen, k. 11.1.1940 Muolaa. Pso Alli o.s. Kultala nyk. Luomanmäki. L Kalle -37, Jaakko -40. **Ts.** 1KKK/JR26. Stm.

KARJALAINEN Toivo Nestori s. 24.8.1919 Saloinen, k. 7.3.1943. **Js.** 25TykK, TykK/11Pr. Pst.tkm. Vuosalmi, Pongkalahti, Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm.

KESKITALO Aatto Niilo, merkonomi, s. 14.3.1911 Keskitälä, k. 27.8.1941 Kiestingin itäp. **Ts.** Os.Ilomäki, 8/JR25. Kivjjoht, kompp.pääll. Kuhmo. Ltn.

KORPELA Matti Robert s. 10.9.1922 Saloinen, k. 12.6.1944. Stm.

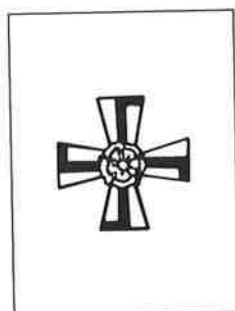

KOIVU Martti Sanfrid s. 18.11.1913 Saloinen, k. 11.2.1942. **Ts.** 2/JR26. Pkamp. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** 2/JR32. Kompp.kirjuri. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Korpr.

KORPELA Veikko Aukusti s. 19.7.1914 Saloinen, k. 23.6.1944 Kannas. Pso Vieno o.s. Vehkala. L: Aino -41. **Ts.** JR26. Ajomies. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, 3/JR11. Puhmies, ajomies, kivmies. Kursmajärvi, Vuonninen, Kis-Kislinja, Malvaisen-Röhön taist., Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kannas.

Stm. Vm2.

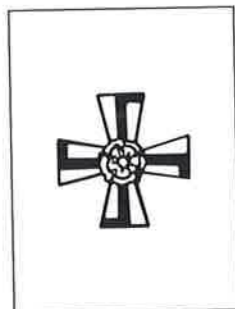

KORHONEN Erkki s. 22.8.1913 Saloinen, k. 10.6.1944. **Js.** RaaSkpE, LinRPT4, 11HTK, 3/JR11. Kivmies. Uhtuan L, Kannas. Haav. Kivennavan Ahijärvellä 9.6.1944. Stm.

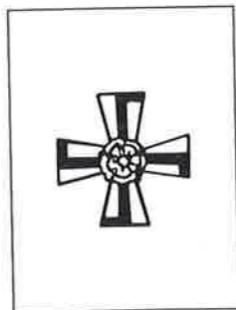

KORPI Niilo Nikolai, työnjohtaja, s. 24.11.1916 Pattijoki, k. 27.12.1941 Uhtuan pohj.puoli. (Malviaisten-Röhön tienhaara). Pso Aino o.s. Kettukangas, s. 1914, k. 1993. L: Aila -41. **Ts.** JP3. Aseellinen pk.au. Joutselkä, Lintula, Tahoslampi, Väärämäkimaa, Lahteen lohko, Summa, Honkaniemi, Karhusuo. **Js.** JR32.

Kivrjoht. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Alik. VR4.

KORHONEN Yrjö Aleksander s. 23.5.1903 Kemi, k. 24.7.1941 Pistojoiki. **Ts.** JR40. Kivmies. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** 1KKK/JR32.

KOSKINEN Johan Petter s. 18.9.1907 Saloinen, k. 17.8.1941 Malviaisten-Röhön tienhaara. **Ts.** 1KKK/JR26. Patr.kantaja. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** 5079. Kkmies. Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Uhtuan suunta. Stm.

KREKILÄ Veikko Aukusti s. 8.9.1917 Saloinen, k. 1.8.1941 Kis-Kisjärvi. **Ts.** 3KKK/JR64. Suomussalmi, Raate, Pitkäran-ta. **Js.** 1KKK/JR32.

LAMBERG Juhana, maatalouskaupan hoitaja, s. 21.4.1917 Sortavala, k. 3.8.1944 Tsirkka-Kemijoen maasto. Pso Hanna o.s. Peltoniemi. L: Juhana -44. **Js.** EKJ JR52, ErikK/RjP6. Tolvajärvi, Repola, Omelia, Pajarinjärvi, Ontrosenvaara, Pismajoki, Rukajärvi.

KULTALA Jaakko Johannes s. 30.1.1912 Saloinen, k. 17.8.1941 Malviaisten-Röhön tienhaara. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** Pistojoiki, Uhtua. Korpr.

LEINONEN Aarne Vilhelm s. 9.9.1924 Saloinen, k. 26.6.1944 Antrean Ala-Noskua. **Js.** JvKoulK15, HTK11, 12/JR11. Kkpatr.kantaja, kkmies. Uhtuan L, 3D:n torj.taist. VT-linja, 3D:n viiv.taist. Länsi-Kannas, Kivennapa-Muolaa-Heinjoki suunta, 3D:n torj.taist. Noskuan-Vuoksen lohko. Stm.

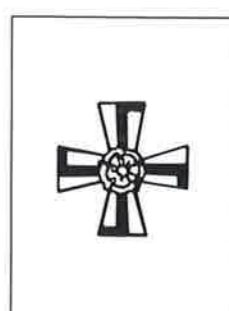
KURIKKA Matti s. 8.12.1918, k. 25.8.1941 Kiestingin itäp. **Js.** 7/JR11. Vuonninen, Pistojoiki, Kis-Kisjärvi.

LIND Reino Mikael s. 8.3.1911 Saloinen, k. 24.6.1944 Ala-Noskua. **Ts.** KTR2/JR26. Ajomies, rehumestari. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** KrhII/JR32, III/JR32. Lataaja, tjau. Kursmajärvi, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Alik. Vm1, Vm2.

KÄRENAHO Matts Sten Seth, pienviljelijä, s. 29.1.1901 Saloinen, k. 18.12.1939 Pelkosenniemi. Pso Anni Sofia o.s. Huovinen, s. 1906. L: Ahti -38. **Ts.** JR40. Savukoski, Pelkosenniemi. Stm. Tsmm.

MARJANIEMI Kalle Nestori s. 15.1.1908 Saloinen, k. 21.7.1941 Pistojoiki. 1KKK/JR32.

MARJOMAA Lauri Johannes, sorvarioppilas, s. 1.5.1922 Saloinen, k. 13.9.1941. Js. P/L Ilmarinen. Ylimatr.

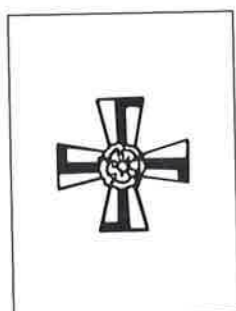
ORAVA Arvo Osvald s. 7.3.1919 Saloinen, k. 12.7.1941 Virtain taist. Stm.

MATTILA Niilo Kaarlo Juhani, maanviljelijä, s. 22.12.1913 Saloinen, k. 5.5.1942 Kiestinki. Pso Tyynne. L: Maila -35, Eini -38. Ts. JR26. Pkmies. Vuoksela, Vuosalmi. Js. JR32. Kpmies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki. Korpr.

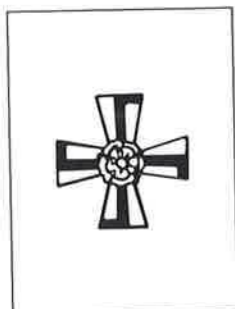
ORAVA Pentti Johannes, maanviljelijä, s. 9.3.1923 Saloinen, k. 27.3.1943 Maaselkä. Js. 13/JR5. Krh.tjmies. Maaselkä. Stm.

MOELL Eemeli Edvard s. 25.7.1923 Saloinen, k. 29.10.1942 Vääräjärven maasto (Krivi). 14/12Pr.

ORAVA Veikko Alfred s. 9.5.1920 Saloinen, k. 6.8.1944 Ontrosenvaara. Js. KevOs2, 11/JR10, HTK9. Kivmies. Rukajärvi, Ontajärvi, Rukajärven asemataist., Tsirkka-Kemijoen taist. Haav. Ontajoki -43. Stm. Vm2.

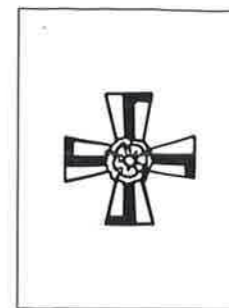
NIRKKONEN Onni Mikko s. 13.2.1922 Valkjärvi, k. 28.6.1944 (kadonnut). Stm.

PELTOMAA Henrik Fredrik, maanviljelijä, s. 26.3.1904 Saloinen, k. 17.7.1944 Nietjärvi. Pso Gunilla o.s. Petäjäsoja s. 1909, k. 1976. L: Jorma -34, Raimo -37, Reijo -37, Risto -42. Ts. EsikK/JR40. Kengseppä. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsjärvi, Märkäjärvi, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta, Kis-Kisjärvi. Stm.

PESONEN Olavi s. 29.5.1914 Saloinen, k. 19.8.1941 Kiestingin itäp. Ts. JR26. Pkamp. Ylä-Somme, Tammissuo. Js. II/JR12. Pkampuja. Pistojärvi, Kiestinki. Stm.

PUUSTI Henrik August s. 26.2.1913 Saloinen, k. 17.2.1945. Ts. KKK/JR12. Kkmies. Kuolemanjärvi, Makslahti, Koivistonsaaret, Viipurinlahti. Js. TurLA, JR6. Kkmies. Valkeasaari, Riihisyrjä, Pihlainen, Vakkila, Tali. Haav. Valkeasaari -42, Vakkila -44. Stm. Vm2 (2 kertaa).

PISILÄ Setti Olavi s. 11.7.1920 Raahe, k. 16.9.1941 (Katosi partioretkellä 10.8.1941, kuollut sotavankina NL:ssa) Js. ErPpK/14D. Suoverkka, Vitsavaara, Luparsalmi, Klyysinvaara, Vangmaratjärvi, Jieponjoki, Kuutamolahti. Jääkäri.

PYHÄLUOTO Heikki Ahti s. 5.10.1920 Saloinen, k. 12.7.1941 Repola.

POUKKULA Matti Aukusti s. 27.2.1914 Saloinen, k. 19.9.1945

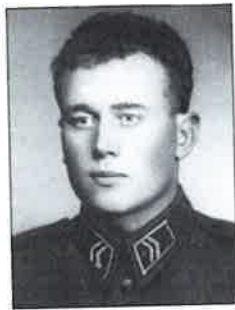
PYHÄLUOTO Matti Olavi s. 5.10.1916 Saloinen, k. 18.1.1940 Kotkan edustalla J/S Tarmossa. Merenmittausmatruusi.

PUUSTI Heikki Albert s. 6.10.1898 Saloinen, k. 27.8.1941 Kivennapa Pamppala. Stm.

RAINOMAA Toivo s. 13.3.1920 Saloinen, k. 15.7.1941 Soanlahden Prolanvaara. Js. 7/8Pr.

RANTANEN Armas Valfrid,
työmies, s. 26.3.1918 Saloinen,
k. 25.5.1942 Jelettijärvi. **Js.**
Esik/I/JR12. Nenäpalo, Uulan-
toivaara, Alakurtti, Voittojoki,
Ala-Vilmajoki, Louhen maan-
tie, Lohivaara, Kiestinki-Ah-
venlahti. Alik.

SALO Frans s. 20.5.1910, k.
3.8.1941 Pistojoeki. **Ts.** 4/JR26.
Vuoksela, Punnusjoki, Salmen-
kaita, Vuosalmi. **Js.** 3/JR32.
Haavoittui Pistojoella ja kuoli
haavoihinsa.

RIIHIJÄRVI Sakari Arvid,
maanviljelijä, s. 11.6.1896 Sa-
loinen, k. 12.3.1940 Tali.

SARKKINEN Hugo Akseli,
osastopäällikkö, s. 13.12.1914
Saloinen, k. 14.7.1941 (Katosi
pommituslennolla). Pso Dora
Maria Petrell. L: Kari -41. **Ts.**
TähystysK. Ups.kok. **Js.** Len-
tolaivue 44, BL-114. Koneen
pääll. Vänr. VR4.

RIIHIJÄRVI Veikko Matias,
maanviljelijä, s. 8.6.1917 Saloi-
nen, k. 25.2.1940 Kämärä. Pso
Ellen o.s. Aho. **Ts.** 7/III/3Pr.
RAUK:n opp.

**SARKKINEN Yrjö Aleksan-
teri**, maanviljelijä, s. 19.7.1919
Saloinen, k. 2.8.1941 Pistojo-
ki. **Js.** Aittojoen ja Kollaarjoen
taistelut, Pistojoeki. Alik. Jsmm
msk.

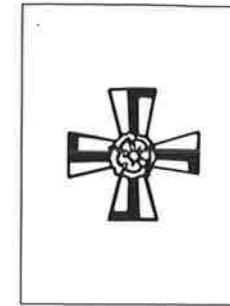
SAARELA Matti August s.
25.4.1911 Salon emäsrk., k.
21.6.1946 sotasairaala. **Ts.**
EsikK/JR26. Vuoksen ja
Vuosalmen lohko. **Js.** 1KKK/
JR32, II/JR32, 9/JR32, 5/JR11.
Vuonninen, Pistojoeki, Korpi-
vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja
P, 3D:n torj.taist. Noskuan-
Vuoksen lohkolla.

SINILUOTO Tauno Ensio s.
15.9.1919 Raahe, k. 16.9.1944.
Js. ErVahvPpK/14D, 6/JR10.
Kivmies, ajomies. Lentiira,
Lupasalmi, Klyyssinvaara,
Kuutamolahti, Nurmosjärvi,
Porajärvi, Ihantala, Särkijärvi,
Ontajärvi, Ontajoki.

SIPPALA Erkki Johannes s.
22.6.1916 Saloinen, k.
23.7.1941 Pistojoeki. **Js.** 1KKK/
JR32. Vartiomies. Korpr.

TAIMI Yrjö Artturi
s. 9.6.1922 Raahe, k. 10.9.1942
Länsi-Syväri. **Js.** JvKoulK15,
JvKoulK6, KrhK/JR45. Krh-
mies, ajomies. Maaselkä, Laa-
tokan Syväri. Stm.

SIPPALA Veikko Johannes
s. 27.6.1922 Saloinen, k.
6.10.1944 Tornio. **Js.** Jv-
KoulK15, 3D, I/JR11, EsikK/
JR11, I/JR11, 2/JR11. Krham-
musmies, tähyst, läh, kivmies,
ajomies. Uhtuan L, Kiestinki,
Ahvenlahti. Stm.

**TAPANILA Johannes Uole-
vi** s. 3.3.1924 Saloinen, k.
17.8.1941 Kiestingin-Louhen
rataosalla. (Jäänyt kentälle.) **Js.**
II/11Pr, 1KKK/JR53.

SÄRKKÄ Reino Oiva, myy-
mälänhoitaja, s. 27.3.1913 Sa-
loinen, k. 6.3.1940 Kuhmo. Pso
Jenni Alina. L: Rauni -36, Rei-
jo -38, Ritva -39. Stm.

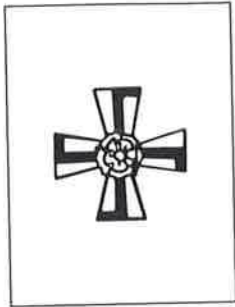
TOKOLA Aaro Aleksanteri,
työmies, s. 1.7.1912 Saloinen,
k. 18.1.1940 Kotkan edustalla
J/S Tarmossa. Matr.

SÄRKKÄ Tauno Kaarle s.
3.10.1921 Saloinen, k.
28.6.1944 Kärstilänjärvi. (Ka-
donnut) **Js.** ViestiKoulK, E/II/
JR50. Viestimies. Syvärin ala-
juoksu, Särkijärvi, Vadrusjärvi,
Kirstilänjärvi. Stm.

TOKOLA Kaarlo Jalmari,
työmies, s. 21.8.1914 Saloinen,
k. 2.3.1940 Kuhmo. Stm.

TOKOLA Nestor Ossian s. 23.9.1910 Saloinen, k. 15.6.1944 Kannaksen Suulajärvellä. **Js.** 1KKK/JR32, KKK/KevOs5, II/JR32, 12/JR32, Pionj/JR32, 2/ErP13. Vuonni-
nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tet-
rivaara, Uhtuan L ja P.

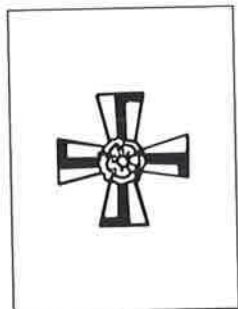
**VIITANEN Matti Aleksante-
ri**, työmies, s. 24.3.1910 Saloi-
nen, k. 22.7.1941 Pistojoiki. **L:**
Juhani -38, Matti -41, Taisto,
Aarre. **Ts.** JR32. Kksyöttäjä-
ampuja.

**TYYBÄKINOJA Väinö Ee-
vert** s. 23.7.1917 Saloinen, k.
4.1.1942 Malviaisten-Röhön
tienhaara. **Ts.** JR26. Pkmies.
Nurmijärvi, Muolaa, Leipäsuu,
Kämärä, Näätälänjärvi. **Js.**
JR32. Kivmies. Vuonni-
nen, Pistojoiki, Uhtuan ymp.

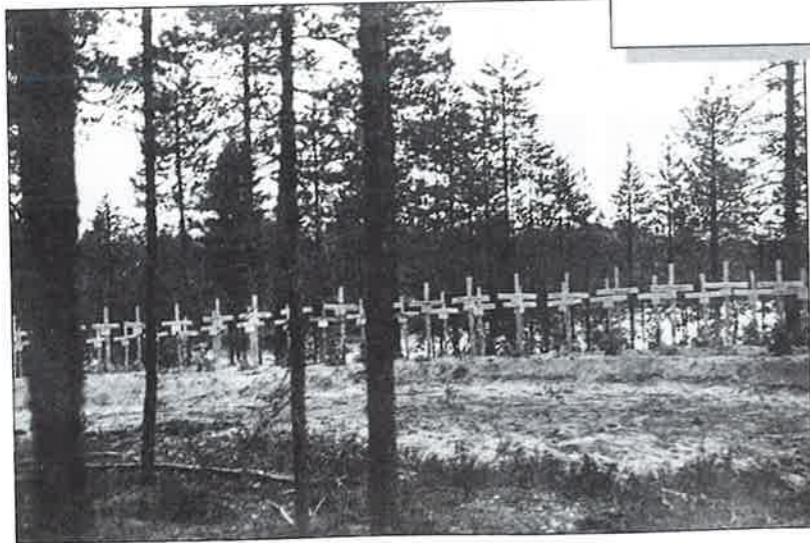
**VISURI Kauno Anttoni Ola-
vi** s. 28.11.1920 Pulkkila, k.
21.3.1942

VIITANEN Erkki Oskari s.
31.12.1914 Saloinen, k.
23.11.1942 Kis-Kisjärvi. **Js.**
JR32, 1KKK/JR32, JR11. Kiv-
mies. Vuonni-
nen, Uhtuan L ja
P. Haav. Vuonni-
nen -41.

Kenttähautausmaat

*Ulkomailla herätti suurta ihailua ja kunnioitus-
ta suomalaisten tapa kuljettaa kaatuneet sotilaa-
sa mahdollisuuksien mukaan siunattavaksi kotiseu-
rakunnan multiin. Vaikeissa olosuhteissa sankari-
vainajat haudattiin usein väliaikaisesti rintaman
läheisyydessä sijainneisiin kenttähautausmaihin.
Siunaustapahtuma oli koruton, mutta vaikuttava.
Jokainen vainaja sai haudalleen oman puisen ris-
tin.*

*Kenttähautausmaa Uhtuan suun-
nalla Röhössä syksyllä 1941.*

Suomen Puolustusvoimain Ilmapäällikkö

Velvollisuutenani on ilmoittaa, että

Miilo Nikolai Korpi

on kaatunut taistelussa Isänmaan vapauden ja kaiken sen puolesta,
mikä meille on pyhää ja kallista + Valitan syvästi suruani + Loh-
duttakoon Teitä tietoisuus, että olette antaneet Suomelle kalleim-
man uhrin + Vahtistakoon Teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala.

Mannerheim

*Saloisten sotalesket 1939-40. Ta-
karivissä vas. Anni Kärenaho, Fan-
ni Uusitalo, Jenni Särkkä, Alli Rau-
tio ja Alli Luomanmäki. Edessä
vas. Anni Pyhäläluoto, Kerttu Sovio
ja Nanni Brusi.*

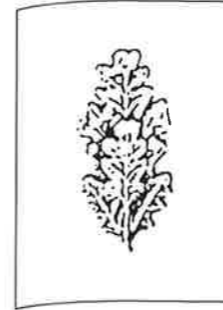
(Kuvan om. AL Vähänen)

“Olen taistellut monilla tantereilla, mutta en ole vielä nähnyt vertaisianne sotureita.”

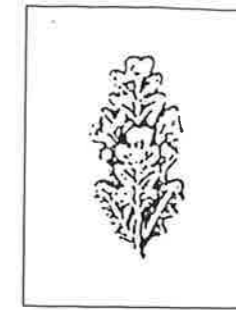
Marsalkka Mannerheim

VETERAANIMATRIKKELI

Raahen ja Saloisten veteraanit 1939 – 1945

AALTO Lauri Antero s. 10.8.1923. Js. Psl Väinämöinen, HEL A TäydR. Vartiomies.

AARNIO Unto Einari, työmies, s. 30.6.1922 Raahе, k. 1991. Js. JR11. Kkamm.kant. Uhtuan länsip. Stm.

AALTONEN Leo Edward, autokoulunopettaja, s. 9.6.1924 Kajaani. Js. 5/JR45. 12/TäydP3, TäydP5, 5/JR5. Vapaaeht. asentaja. Savukoski, Hanhikoski, Aunus. Kers.

AHO Aarne Mikael, asentaja, s. 23.9.1924 Raahе. Pso Annikki o.s. Saari, s. 1926. L: Eero -48, Anneli -50, Ritva -52, Sinikka -60. Js. Pspr.KorjK. Psv.asentaja. Äänislinna, Viipuri, Antrea, Enso. Stm. Jsmm.

AARNIO Erkki Valdemar s. 16.3.1925 Raahе, k. 1955. Js. 8/JvKoulK25, KKK/TäydP13, 7/JR15, 8/JR8, 5/JR15. Pst.kivrjoht., kpmies. Inon ja Humaljoen väl. taist., Vuosalmi, Palojoki.

AHO Arvo Jaakko s. 6.7.1926 Raahе, k. 1986. Js. 4/Jv-KoulK15. Kkpatr.kant.

AARNIO Martti Uolevi, varastonhoitaja, s. 1.5.1921 Raahе, k. 3.1.1985. Pso Aili Helena. L: Merja -53. Ts. KKK/Pohj.R. Kkrjoht. Nurmijärvi, Muolaanjärvi, Leipäsuo, Munasuo, Kiltee. Js. TurLAs., 4/Mep/TurLAs, Miv/Melkki miinanraivausyks. Väap.

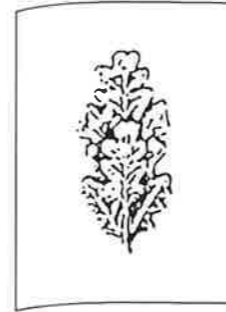
AHO Pentti Olavi, terveystarkastaja, s. 7.7.1922 Vihanti. Pso Kirsti Marjatta o.s. Östman, s. 1928. L: Jukka -50, Jari -61. Js. LeLv32, 132ItKKJ, 66KvItPtri. Kvittikisuunt, lataaja, asent. Nurmoila, Pudasjärvi. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

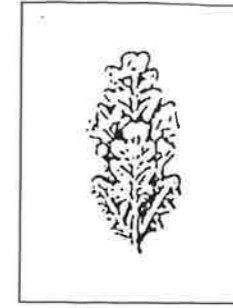
AHO Tauno Jalmari, hitsaaja, s. 3.3.1925 Pattijoki, k. 19.10.1975 Raah. Pso Elvi o.s. Saarenpää. L: Pirkko -47, Veli -51, Alice -56. **Js.** JvKoulK15, 1/TP13, ErP13, 1/JR1. Noskua, Vuoksi, Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Palojoki, Karesuanto, Lätäseno, Saarenpää, Mukkavaara, Pikkuvaara. Kiv.mies. Korpr.

AHOLA Aarne Wilhelm (Vilho), tehdasveturinkuljettaja, s. 10.1.1924 Kuusamo, k. 22.9.1971 Raah. Pso Hilja Esteri. L: Paavo -46, Matti -47, Raija -49, Markku -51, Hannu -57. **Js.** JvKoulK15, 3K/TäydP13, 5/JR14, 1/KrP11. Kivmies. Uhtua, Säämäjärvi, Suojärvi, Kotajärvi, Vuontelee, Ägläjäjärvi, Tolvajärvi. Lääkin-tästm. Alik.

AHOLA Osmo Eerik, s. 30.4.1920 Turku. **Ts.** 1/VP5, 2/VP5, 3/VP13. Puhmies. Latvajärvi, Vuokkiniemi, Sohjana, Kokkosalmi, Kiestinki, Louhen radan suunta, Salla.

AHTOLA Jaakko Aarre Ossian s. 1.7.1917 Kemi, k. 19.9.1995. Pso Fanny Esteri o.s. Jansson. **Ts.** 3/JRKK23, KäkSkp. Nurmijärvi, Muolaa, Leipäsuu, Kämärä, Karisalmi. Kers.

AHO Toivo Aarne s. 29.5.1915, k. 1972. Pso Helvi o.s. Kärppä. L: Matti -48. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa. **Js.** JvKoulK15, JR31, HTK11, 3KKK/JR11. Kivmies, kkmies, puhmies, talousau. Rukajärvi, Uhtua.

AHOLA Eino Ilmari, työntutkija, s. 23.2.1925 Vihanti, k. 10.10.1997 Raah. Pso Tyynne Margareetta o.s. Sassi s. 1924. L: Seppo -49, Seija -56. **Js.** TäydP13, SS41, RjP7, JR5. Kkrjoht, tstläh. Kiestinki, Kotajärvi, Kivijärvi, Tolvajärvi, Ristijärvi, Kemijärvi. Kers. Jsmm.

AHOLA Rikartti s. 22.3.1922 Kuolajärvi, k. 29.6.1993. **Js.** JvKoulK16, 3/JR33, 3/12Pr, JärjK1, EsikK/12Pr, EsikK/JR33. Kivmies, viestim. Krivi, Hiisjärven lohko, Kanavan lohko, Maaselkä, Ihantala, Pohjois-Suomi. Haav. -42.

AINALI Heimo Matias s. 14.11.1915 Kannus. **Ts.** 9/KTR4, KokSkpE. Sotapoliisi, ups.oppilas. **Js.** Ptrup. Soanlahti, Hyrsylä, Jussoila, Prääsä, Petroskoi, Lotinanpelto, Partjärvi. Ylilt. n.

AHO Voitto Uolevi s. 31.8.1924 Oulu. Pso Hillervo o.s. Aittola. L: Anne -55, Teija -57. **Js.** KLeV3, MekK. Apumekaanikko. Aunuksen kannas, HLeLV32:n mukana.

AHOLA Erik August s. 26.1.1896 Turku. **Ts.** RaaSpE. Väpeli.

AHOLA Yrjö Adolf, betoniraidoittaja, s. 2.5.1921 Kuusamo. Pso Jenni Orvokki o.s. Lehtola, s. 1929. L: Irja -49, Martti -50, Arja -54. **Ts.** Vapaaehtoisena kenttävartiosta Kuusamossa. **Js.** 2/I/JR53, JärjK/III AKE, Oulun Skp. Rjoht., jjoht. Kiestinki, Uhtua, Karjalan Kannas, Tornio. Kers.

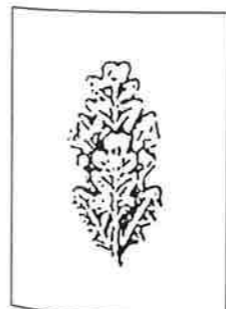
AITTOLA Reino Alfred s. 23.5.1908 Vihanti, k. 6.10.1997 Raah. Pso Aino o.s. Orava. L: Hillervo. **Ts.** 1/KTR1, 16Kenttär. Sair.kant. Suomussalmi, Raate. **Js.** JvKoulK15. Vartiomies. Vasovaara, Vuokkiniemi, Uhtua.

Annokset

Rintamasotilaan tupakka-annos oli ns. parempana aikana viisi savuketta päivässä. Kahvia miehet saivat yleensä vain jouluna. Viina-annokset jaettiin itsenäisyyspäivänä sekä Suomen Marsalkan syntymäpäivänä, kuten Tuntemattomassa Sotilaassa kuvattuna Mannerheimin 75-vuotispäivänä 4.6.1942.

AHOLA Erland Herman, maanviljelijä, s. 3.11.1918 Kuusamo. Pso Aino Sofia o.s. Viinikka, s. 1921. **Js.** Jv.rykm.12/I. Pk- ja kpampuja. Kirkkolampi, Polkuvaara, Kieristelemaavaara, Kuorralleavaara, Nenäpalo, Louhen maantien 23:n läpimurtotaistelu. Haav. Sallassa -41 ja Kiestingissä -42. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

AHONPÄÄ Gunnar Kullervo s. 4.1.1911. **Ts.** EK/I/JR11, JR26. Radiomies. Hatjalahti, Uuras, Yläsommee, Tervajoki. **Js.** Radiomies. Karjalan kannas, Itä-Karjala.

AITTOLA Toivo Jaakko s. 16.7.1916 Vihanti, k. 1989. Pso Anni o.s. Vilminko, s. 1918. L: Sirikka -40, Kalervo -45, Tuula -46, Sinikka -48, Jukka -50, Tarja -56, Kaija -56. **Ts.** 7/JR32, 6/JR32. Kpmies. Vuoksela, Punnusjoki, Salmenkaita, Vuosalmi. Haav. Röhö -42.

AITTOLA Toivo Johannes s. 18.9.1912 Raahe, k. 1.11.1995. Pso Liisa o.s. Oksala. L: Arja -50, Irma -46. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa. **Js.** E/JR32, RaaSkp. JärjK2, HP14, III/JR11. Radiomies, autokorj, asentaja. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Uhtuan P, Jyvälahti, Karjalan kannas. Alik.

ALAKULJU Alpo, maatal.-siht., s. 5.5.1924 Paavola, k. 8.11.1997. Pso Elsa o.s. Kaarteenaho s. 1926. L: Ensio, Päivikki, Eine, Aila, Ari, Maija. **Js.** ErP8, JR53. Pstamp., tstläh. Kiestinki, Uhtua, Karjalan kannas, Kemi, Rovaniemi. Haav. Noskua -44. Korpr. Vm1, Vm2.

AJAVA (Holck) Olavi Valtteri, metsuri, s. 5.10.1921 Rovaniemen mlk. Pso Seija-Sirkka. **Js.** JR33, 12Pr. Tstläh. Krivi, Hiisjärvi, Karhumäki, Mäntyselkä, Hyrsylä, Suojärvi, Ägläjärvi, Lapin sota. Korpr. Vm2.

ALAMATTILA Veikko Valdemar, levyseppä, s. 28.11.1923 Pyhäjoki. Pso Siiri o.s. Sarpola. L: Aulis -46, Sirpa -58. **Js.** 7/JvKoulK16, 9/TäydP4, 17D, 2/JR45. Pstmies, kivmies, kpmies. Seesjärven rannikko, Syvärin sillanpään torj.taist., Jandeba, Palteenkylä, Kuujärvi, Uusijärvi, Saari-mäki, Harakkamäki, Syskyjärvi. Korpr.

AKKANEN Emmanuel (Manuel) s. 6.1.1909, k. 15.11.1983. Pso Ida o.s. Vesterinen. **Ts.** KmK/RPr, 7TalK, 15EVarK. Rehumestari. Taipaleen torj-taist. Ylikers.

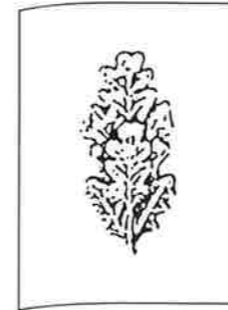
ALAMAULA Kaarlo Valtter s. 28.1.1908, k. 21.2.1982. **Js.** 2/KTR14. Tykkimies, vartiomies. Salla, Kuolajärvi, Alakurtti. Korpr.

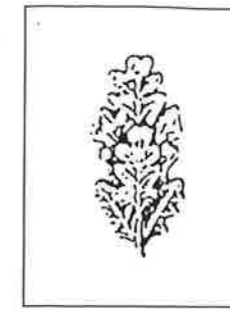
ALAKOPSA Lauri Johannes, maanviljelijä, s. 10.8.1923 Saloinen. **Js.** JvKoulK16, 985 IsK. Kenttävartio- ja partioeht. Karhumäki, Porajärvi, Ilomantsi. Korpr. Jsmm, Svm, SVL:n suuri am, SVL:n h ja k am, SVRm1.

ALATALO Herman Henrik, käyttömies, s. 22.3.1920 Saloinen. Pso Annikki o.s. Karvonen. L: Kalevi -46, Olavi -49, Seppo -51, Anneli -55, Alpi -60. Kev.Os.3/Rjp7. Pst.tykkimies, tst.lähetä. Salla, Paana-järvi, Nenäpalo, Kelsinkäinen, Tuorevaara, Nuottavaara, Alivilmajoki, Tolvajärvi. Korpr. Vm2, Jsmm.

ALATALO Juho Eemeli s. 14.4.1906 Salon emäsrk. **Js.** 1/JvKoulK32. Kivmies.

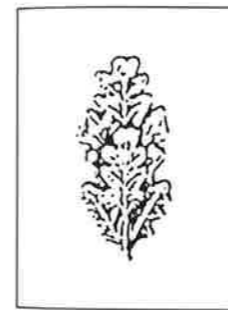
ALHO Matti Reino Kalervo s. 2.1.1923. **Js.** 1/JvKoulK8. Kpmies, kirjuri. Lempaala, Vammeljoki, Leipäsuo, Kämä-rä, Hannustien saari, Lutikka-vaara, Tervajoki. Korpr.

ALATALO Pauli Johannes, työmie, s. 21.12.1924 Saloinen, k. 9.9.1978 Raahe. **Js.** 4/JvKoulK5, TäydP15, 3DE, 12/JR11. Kkamp.apul. Uhtuan L. Tsm.

ALHO Otto Sven, apul.esi-mies, s. 14.7.1917 Himanka, k. 1.7.1993 Raahe. Pso Eeva Maria o.s. Uhre. L: Anna-Maija -49, Matti -50, Seijasisko -60, Anne-Maarit -62. **Ts.** JP3. Tst.lähetä. Kivennapa, Polvi-selkä, Summa. **Js.** JR29. Tst.läh, sotap. Korpiselkä, Värttilä, Helmivaara, Yläjoki, Säämäjärvi. Haav. Summa -40 ja Säämäjärvi -41. Kers. Vm2, Tsmm, Summ. mr, Jsmm, SVR ml.

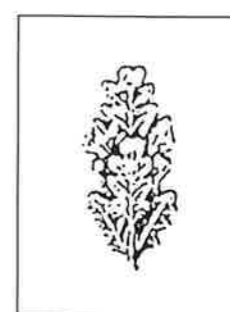
ALENIUS Kaarlo William s. 20.4.1910, k. 2.7.1980. Pso Liisa Eva Helena o.s. Nygren. **Js.** 4/II/JR34, KrhK/JR34. Muoni-tus au. Hangon rintama, Säntä-mä, Syväri. Alik.

ALILA Aarne Johannes, kir-vesmies, s. 26.1.1915 Saloinen, k. 1977 Raahe. Pso Rauha Mar-jatta o.s. Mäntylä, s. 1922, k. 1956. L: Rauni -42, Reijo -43, Raimo -44, Ritva -47, Aila -48, Matti -50, Irja -54. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, JR11. Vuonninen, Pisto-joki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ah-venlahti, Jyvälahti, Kivennapa, Revonkylä, Pohjois-Suomi. Korpr. Vm2.

ALHAINEN Lauri Sakari s. 2.9.1922. **Js.** KKK/RjP4, EsikK/RjP4, TykK/RjP5. Kk-joht, kkamp, aseau. Pestjärvi, Juksova, Tokkari, Salmi, Tol-vajärvi, Pohjois-Suomi. Yli-kers.

ALILA Arvo Oskari s. 23.5.1925 Saloinen, k. 20.12.1994. **Js.** 13/JvKoul-K25. Kivmies. Jsmm.

ALILA Kaarlo Anders Valdemar (Kalle) s. 20.8.1910 Saloinen. Pso Hilja o.s. Räninä. L: Pirkko -40, Ilkka, Marja-Leena. **Ts.** 9KevOs/JR25. Lääk.korpr. Kuhmo. **Js.** RaaSkp, Oulun Skp. Korj.mies.

ALILA Väinö Matias, metsätyönjoht., s. 23.9.1916 Saloinen, k. 24.12.1982. Pso Maritta Johanna o.s. Rautio s. 1920. L: Sirkka -38, Kalevi -40, k. -88, Kauko -47. **Ts.** JR26. Kkmies, Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** JR32, JR11. Tal.au, puoliijoht. Vuonninen, Pistojoiki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtua, Kiestinki, Ahvenlahti. Kers. Jsmm.

ANSARANTA Reino Valtteri s. 27.7.1911 Saloinen, k. 1971. Pso Maire. L: 2. **Ts.** Kuhmo, Saunajärvi, Löytövaara. **Js.** Kivivaara, Rukajärvi, Repola, Virrat, Omelia, Muujärvi, Tiiksjärvi, Ontrosenvaara, Tsirkka, Kemijoki, Ondajärvi. Väap.

ANTTILA Johannes Aleksanteri, työmies, s. 5.9.1909 Pyhäjoki, k. 17.4.1986 Raahe. Pso Vieno Jemina o.s. Ahvenlampi, s. 1914. L: Tyyne s. ja k. -33, Matti -34, Veikko s. ja k. -35, Raakel -37, Martti s. ja k. -38, Martti -40 k. -59, Mauno -42, Rauni -45, Mauri -46, Mikko -49, Ritva -50, Riitta -51, Markku -53, Mainio -54.

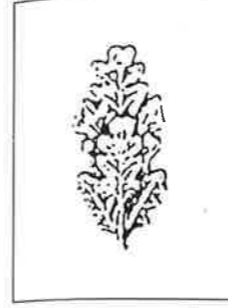
Ts. 1/JR26. Pkampujan apulainen. Kyyrölä, Muolaanranta, Vuoksela. **Js.** JR32. Pkamp, kivmies. Vasovaa- ra, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Vuonninen, Pistojoiki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Karjalan kannas. Haav. Al- Noskua -44. Stm. Vm1, Vm2.

ALILA Simo Johannes, työnjohtaja, s. 25.4.1915 Saloinen. Pso Lempi o.s. Annala. L: Annikki -53, Anna-Liisa -55, Sauli -57. **Ts.** Laivasto, lähetti. **Js.** JR11/Krhj. Krh.suuntaaja. Vuonninen, Pistojoiki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Jyväskylä. Haav. Uhtua. Korpr. Inv mrk, Veter.r, Sotilaspoikar., Sk ar, Jsmm.

ALKULA Eino Vilhelm s. 7.10.1904 USA. **Ts.** Yks:n ajo- miehenä. Haav. Pistojoiki -41.

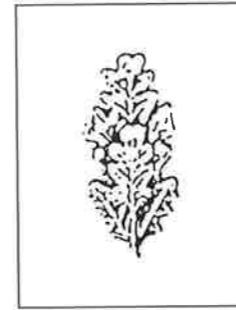
ANTINOJA Väinö Ernesti s. 2.6.1910 Pyhäjoki. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa. **Js.** Krmies. Uhtuan suunta.

ANTTILA Matti Aleksanteri, valaja, s. 6.7.1925 Pyhäjoki. Pso Irma Orvokki o.s. Orava, s. 1930. L: Eija -49, Tarja -58. **Js.** JvKoulK15, 8/TäydP13, EK/2D, 2/JR2. Kivmies, kkmies, pstjääk. Äyräpään sillanpääasema, Vuosalmi.

ALILA Veikko Matias, ylikonstaapeli, s. 30.12.1912 Saloinen. Pso Aura Matilda o.s. Kallela, s. 1916. L: Anja, Heikki, Aino, Aira. **Ts.** 32SPoK, 34SPoK. Spol. Pelkosenniemi. **Js.** JR32. Raahan Liiktsto. Poliisipäivystys. Kiestingin ja Uhtuan suunta, Oulu. Väap. Vm2, SVRm1.

ANSALA Aarne Oskar s. 15.12.1913 Raahe, k. 9.8.1983. **Ts.** 1KKK/E/JR26. Tstläh. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, 8TienhK. P.p.lähetti, aseellinen tienh.pion. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P.

ANTTILA Arvo Lennart s. 7.4.1913 Raahe, k. 1971. Pso Anni o.s. Aura. L: Leila -33, Anna-Liisa -35. **Js.** Autonkulj., autonasentaja. Syväri, Pitkä- ranta.

ANTTILA Otto Adolf s. 9.4.1897 Paavola. **Ts.** Hevo- senhoitaja. **Js.** Keittiömies, kkpatrikantaja. Syvärin voima- laitos.

ALILA Väinö Henrikki (Heikki), autoilija, s. 9.9.1921 Saloinen. Pso Helli. (eronnut) L: Helena -46, Hannu -48, Jouko -53. **Js.** JR45. Pion.jouk. Kpamp. Karhumäki, Syväri. Haav. Aunus -44. Stm. Vm1, Vm2, Jsmm, Sininen r.

ANSALA Johan Kaarlo (Kalle), koneasentaja, s. 24.10.1918 Raahe, k. 1986. L: Antti -50, Ossi -52, Liisa -53, Tuomo -58, Auli -60, Jorma -62. **Ts.** 3Pr. Tstläh. Nurmijärvi, Muolaanjärvi, Leipäsuu, Munasuo, Kilttee, Kämärä. Haav. Kämärä -40. Alik. Vm2.

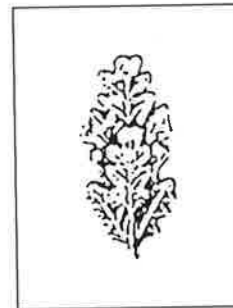
ANTTILA Erkki Olavi s. 14.6.1924 Raahe. Pso Lyyli o.s. Nurmi. L: Reijo -48, Pirjo -54. **Js.** Sukellusveneläivue Vetehinen. Kpmies, ylimatruusi. Mii- nanlasku- ja partiomatkat itäi- sellä Suomenlahdella kesällä -44. Ylimatr.

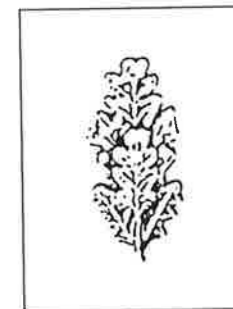
ANTTONEN Eino, rakennus- mies, s. 17.11.1920 Kaukola. **Js.** JvKoulK1, KTR21, E413PrPsto, KTR7, 3PrPsto, Sininen prikaati. Korpr.

APULI Pentti Johannes, ko-
neenhoitaja, s. 16.7.1920 Pyhä-
joki, k. 3.7.1979 Raahe. Pso
Annikki Alina o.s. Mäntylä, s.
1924. L: Marketta -45, Tapio -
49, Riitta -56, Rainer -64. Ts.
JR39, JR37, RAUK. Js. JR8.
Rjoht. Saarivaara, Jänisjoki,
Lunkula, Mantsi, Veskelys,
Tsalkki, Somba, Kutismajoki,
Prääsä, Pyhäjärvi, Petroskoi,
Gora, Perkjärvi, Särkijärvi,
Ruokokoski, Putsilta, Saa-
rijärvi, Pohijärvi, Kannas,
Loimola, Tornio, Ylimuo-
nio. Haav. Perkjärven suunta -
42. Kers. VR4 mk, Vm1, Vm2.

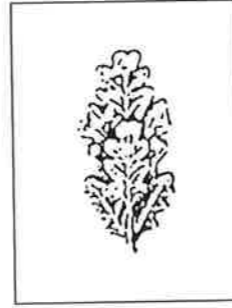
ARO Martti Johannes s.
2.6.1901 Oulu. Ts. Viestiau
joukk.joht. Taipale, Vuosalmi.
Js. Keskuspääll. Polkuvaara,
Lehtokangas, Alakurtti. Vääh.
Vm.

ARO Niilo Aleksander s.
20.7.1902 Oulu, k. 30.11.1948.
Ts. Var.os./ViestiP19. Js.
Puh.rjoht. Uhtuan suunta.

AROLA Jussi, maanviljelijä,
s. 10.11.1916 Pattijoki, k.
12.1.1984 Pattijoki. Pso Kaisi
Raakel o.s. Piispanen. L: Hilk-
ka -44, Pirkko -46, Antti -48,
Helena -51, Matti -55. Huol-
toR, AutoK. Ts. Karjalan kan-
nas, Summa, Vuoksela. Js. Va-
sovaara, Latvajärvi, Vuokki-
niemi, Ponkalahti, Vuonni-
nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-
vaara, Uhtuan L, Pohjois-Suomi. Sair.autonkulj. Alik. P-Vienan r.

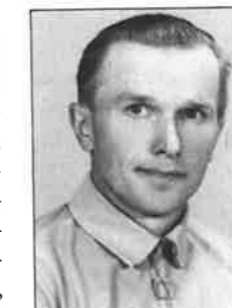
ARONAHO Arvo s. 6.9.1923
Oulainen. Js. AUK, RUK. Itä-
Karjala. Haav. Salla. Alik.

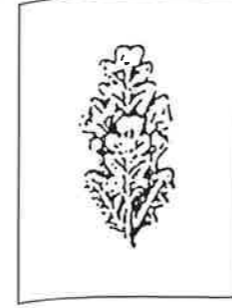
ARVO Väinö Anders,
os.pääll., s. 1.2.1912 Saloinen,
k. 1993. Pso Anna-Liisa o.s.
Tarvainen, k. 1967. L: Pirkko -
40, Eero -42, Maija-Liisa -45,
Esko -55. Js. JR32, JR11. Jjoht,
jvjoht, kvääp, el.lääk.au. Vaso-
vaara, Latvajärvi, Vuonni-
nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-
vaara, Uhtuan L ja P, Kiestin-
ki, Ahvenlahti, Jyvälahti, Ki-
vennapa. Haav. Uhtua -43.
Ylik. Vm1, Vm2.

ASUKAS Arvo Kalevi, työn-
johtaja, s. 13.7.1924 Pattijoki,
k. 21.2.1978 Raahe. Pso Mar-
git Maria o.s. Roselius. L: Eila
-48, Seppo -51, Jukka -52, Kai-
ja -57. Js. 1/JvKoulK15,
M.ajon.KK, 2EAUTOJ. Kktä-
hyst., autonkulj., tstläh. Kuuta-
molahti, Savukoski, Salla. Ylik.

ASUKAS Urho Olavi, työtek-
nikko, s. 7.9.1926 Pattijoki, k.
6.3.1974 Raahe. Pso Hilkka
Matilda o.s. Äijälä. L: Tuulik-
ki -46, Salme -50, Pentti -56,
Maire -61. Js. Örön linnake.
Matr.

AUNOLA Kalle Aukusti,
rak.mestari, s. 22.5.1913 Saloi-
nen, k. 1945 Päivärinteellä. Pso
Edith o.s. Tuunanen, k. 1997.
L: Kalevi -32, Juhani -37. Js.
Alik.

**AUNOLA Martti Aleksante-
ri (Santtu)** s. 6.6.1903 Saloi-
nen, k. 1964. Pso I Helmi o.s.
Luttinen. L: Alpo -27, Aulis -
35, Anneli -36. Pso II Inkeri.
Ts. Hevosmies. Märkäjärvi. Js.
Ajomies. Vuonni-
nen, Pistojo-
ki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta.

**AUNOLA Matts Armas Val-
demar** s. 16.2.1924 Saloinen.
Js. Kivmies, lääk.aukurssi.

AUNOLA Setti s. 21.6.1899
Saloinen, k. 28.1.1966. Ts.
Kpmies. Kuhmo. Js. Hevos-
hoitaja.

AURIO Esko Johannes, pää-
toimittaja, s. 30.5.1927, k.
3.8.1992. Pso Lilja o.s. Kämä-
räinen. (eronnut) L: Matti -55.
Js. Rask. it-tykin suuntaaja.
Rask.Itptr.

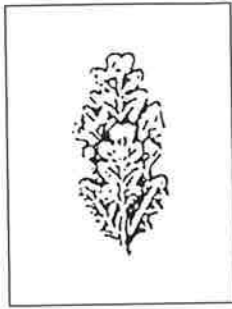
AURIO Pentti Antero s.
21.3.1923 Raahe, k. 1981. Pso
Liisa o.s. Puska. L: Antti -59,
Heikki -63. Js. JvKoulK16, 2/
JR11. Pkamp, pstmies, kpmamp.
Haav. Heikurila -44.

AURIO Urho Alfred, päätoi-
mittaja, s. 21.3.1918 Raahe, k.
24.8.1961. Pso Anna-Maija o.s.
Karvonen. L: Ulla -48. Ts.
Jjoht, kompp.pääll., patalj.
tal.ups. Js. Pst.tyk.jjoht, valis-
tusups, viihdytyststn pääll.,
val.tstn pääll., rykm.adjudt.
Koivisto, Humaljoki, Viipurin-
lahti, Uhtuan suunta, Kivenna-
pa, Muolaa, Heinjoki, Vuosal-
mi, Ihantala, Tornio, Lapin
sota. Ltn. VR4, VR4 tlk.

AURIO Veikko Aukusti,
myyntijohtaja, s. 19.5.1921
Raahe. Pso Liisa o.s. Nyyssö-
lä. L: Kaija -52, Eeva-Liisa -55.
Js. Latvajärvi, Vuonni-
nen. Haav. -41.

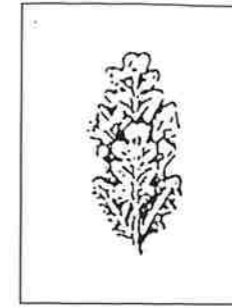
AURUKSENAHO Yrjö Iisakki s. 10.10.1902 Rantsila, k. 21.1.1996. **Js.** Avustava ilmalvontamies.

BALK Setti August s. 13.3.1900 Saloinen, k. 8.12.1969. **Ts.** Kkmies. **Js.** JR32. Pinkosalmi, Kiestinki, Louhen maantie, Lohivaara, Lohijärvi.

BRUSI Aarne Albert, toimitusjohtaja, s. 6.5.1909 Raahe, k. 1981. Pso Hilja o.s. Nordström. L: Paula -34, Pekka -36, Pirjo -36. Kirjuri, varastonhoitaja.

BRÄNNARE Kaarle August s. 4.10.1902 Muonio. Viesti-KouluK3, viestijoukk. Viipurinlahden rannikko, Karhumäki, Äänislinna, Kontupohja.

AUTIO Lauri Jaakko, hitsaaja, s. 7.3.1916 Lapua, k. 1990. Pso Aino o.s. Poukkula. L: Sirkka -37, Matti -44, Eila -48, Pentti -55. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa. **Js.** Tslähetti, mitt.elinmies. Pistojoiki, Uhtuan ympäristö, Vuoninen, Ruona Oy:n palv.

BERGELIN Olavi Ilmari Johannes, työnjohtaja, s. 22.12.1918 Raahe. Pso Anja o.s. Strid. L: Risto -57, Pia -61. **Js.** II/AKE/E, 24LK. Viipuri, Uusikirkko, Kämärä, Summa, Jääski, Vironlahti, Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Pankalahti, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Karjalan kannas, Pohjois-Suomi. Korpr.

BRUSI Erkki Aukusti, työmies, s. 9.9.1912 Saloinen, k. 1967. Pso Nanni Katariina ent. Juusola, o.s. Järvelä. L: Sirkka -42, Heikki -52. **Ts.** KKK/JR26. Muonittaja. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32. Vuoninen, Pistojoiki, Uhtua. Haav. -42.

BÄCKMAN Setti Johannes, suutari, s. 8.8.1908 Pyhäjoki, k. 27.7.1978 Raahe. Pso Helli Alina o.s. Lahnaoja, s. 1914, k. 1945. L: Aino -38, Anja -40, k. -49, Niilo s. ja k. -41, Olavi -44, k. -56. **Ts.** JR26. Kpmies. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Oinola, Vuoksela. **Js.** 2/II/JR32, 1/ErP20. Kpampuja, räätäli, ajomies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Viipurinlahti. Korpr.

AUTIO Toivo Johannes, autonkuljettaja, s. 27.3.1919 Pulkila, k. 2.10.1990 Raahe. Pso Annikki o.s. Peltomaa. L: Kyösti -44, Helena -48, Matti -52. **Ts.** I/IV AutoK, Ek/8Pr, Ek/I/8Pr, HuoltoK/8Pr. Autonkulj. **Js.** Karjalassa ja Lapin sodassa. Korpr. Vm2.

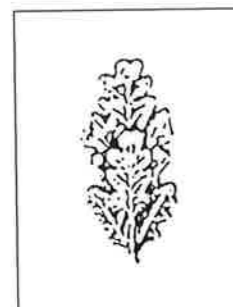
BERGSTRÖM Jaakko, maanviljelijä, s. 7.12.1905 Saloinen, k. 13.3.1966. Pso Lempi. L: Aila -35, Sirkka -37, Jukka -43, Jaakko -44, Jorma -46, Jouko -50. **Ts.** JR26. KK-ajomies. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** JR32, II/JR12, III/JR12. Vuoninen, Pistojoiki, Kiestingin suunta. Haav. Pistojoiki -41. Korpr. Vm2.

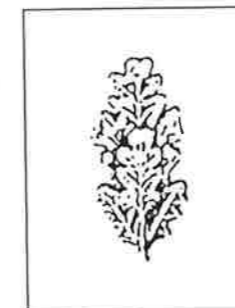
BRUSI Set Ivar s. 31.7.1903 Pyhäjoki, k. 19.4.1947. **Ts.** Muonittaja. Suomussalmi, Raate. **Js.** KKK/JR32. Kkmies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua.

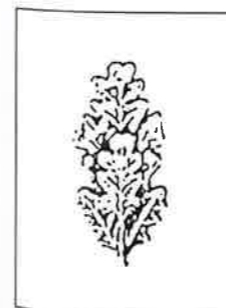
BÄFF Heikki Vilho, autonkuljettaja, s. 27.11.1917 Paavola, k. 10.7.1996. Pso Siiri o.s. Valkeapää, s. 1908. L: Vaimon I avioli. Aino -36, Väinö -38, Kaarlo -41, Paavo -43, Matti -46. **Ts.** ja **Js.** JTR2, JR32. Ilmavalv.teht. Viipuri, Tampere, Vasovaara, Vuokkiniemi, Pankolahti, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Jyväskylä. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

BACK Hugo Valdemar s. 2.7.1912 Ähtävä. Pso Eeva Emilia o.s. Lattunen, s. 1928. L: Margit -51. **Js.** RsPsto4. Ajomies. Pälkjärvi, Kollaa, Veskelys, Säämäjärvi, Prääzä, Matroosa, Paloviina, Vilga, Äänislinna, Suoju, Bessovets, Suunu, Karhumäki, Tsopina, Mäntyselkä, Torasjärvi, Jessola, Suojärvi, Ventele, Aittojoiki, Ägljärvi, Tolvajärvi, Ilomantsi, Loimolanjärvi. Stm. Rintamam.vet. h am.

BERGSTRÖM Matti Aukusti s. 5.7.1908 Salon emäsrk, k. 14.6.1959. **Js.** SAutonkulj. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Pistojoiki.

BRUSI Urho Edvard s. 10.3.1921 Raahe. Pso Ulla-Maija. L: 4. **Js.** AUK, RUK. Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlahti, Rukajärvi, Viipurinlahti. Lt. VR4, Jsmm.

CAMPBELL John Oliver Rawleigh s. 12.9.1923 Malmi, k. 24.2.1992. Pso Toini o.s. Mäntysalo. **Js.** Kkmies. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki. Haav. Uhtuan länsip. -43.

DAMÉN (Taimio) Runar Johannes s. 22.6.1920 Hausjärvi. Pso Elli e. Haaksluoto. **Js.** PionK/12Pr, 3/PionP36. Rjoht. Salla-Krivilohko, Kiestinki, Maaselkä, Ihantala. Haav. Ihantala -44. Ylik. Vm2, Vm1, Vm1, VR4.

EHROLA Kaarlo Aleksanteri, työnjohtaja, s. 23.11.1917 Pattijoki. Pso Fanny Walpuri o.s. Siniluoto. L: Kaarlo -39, Esko -41, Eira -45, Esa -49. Sotatarviketeoll. palveluksessa Ruona Oy:llä.

EERALA Aarne Erik s. 29.1.1915 Rovaniemi. **Ts.** Jjoht. Joutsijärvi, Märkäjärvi. **Js.** Kss.ups, patalj.adjut, patalj.läh.ups. Killuntaivaara, Nurmitunturi, Nuottavaara, Vaittojoki, Ala-Vilmajoki. Ltn. VR4, VR4, Jsmm.

EHROLA Olli Matti Johannes s. 27.12.1926 Tornio. **Js.** Itmies. Tykkivene Aunus.

EERALA Jorma Ilmari s. 12.1.1912 Tornio, k. 25.1.1966. **Ts.** Kivmies. Karjalan kannas, Hatjalahti, Summa, Viipurinlahti. **Js.** Krmies. Nuijamaa, Suokunajärvi.

EILOLA Martti Juhani, merimies, s. 4.5.1918 Raahe, k. 21.10.1947 Kemi. **Js.** Pansio, Karhumäen suunta. Ruona Oy:n palveluksessa. Haav. Karhumäen suunta.

EERIKKILÄ Eero Ilmari, asentaja, s. 28.4.1921 Raahe. Pso Ulla Maija o.s. Lettosaari, s. 1926. L: Pekka -52, Maria -59. **Js.** URR. Krmies. Velliavaara, Tolvajärvi, Ägläjärvi, Syvälampi, Vegarus, Moisiovaara, Näärälahti, Rukamus, Äänisenranta, Ilomantsi. Korpr. Jsmm.

ELFVING Eero Mikael, lämmittäjä, s. 21.11.1918 Raahe, k. 1962. Pso Laila o.s. Palokari. L: Leila -43, Ari -46, Salme -48. **Js.** AutoK. Rukajärvi.

ELFVING Jorma Ossian s. 12.1.1925 Raahe. **Js.** 8/Jv-KoulK25, 7/JR6. Kkmies.

ELORANTA Erkki Matias, poliisimestari, s. 5.7.1909, kuollut. Pso Elina. L: Eeva, Liisa. **Js.** SpolK:n vääpeli. Korpi-selkä, Aunus, Syväri, Tuulos, Pitkäranta. Vm2.

ELFVING Reino Kustaa s. 21.7.1911 Raahe, k. 28.11.1969. **Ts.** Ups.lähetti. **Js.** Ups.lähetti, autonkulj. Vuoninen, Pistojo-ki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua. Vm2.

ENOVAARA Karl Olavi, tek-
nikko, s. 11.7.1923 Salonen. Pso Hinni. L: Pertti -48, Raija -50, Maija -55, Eero -61. **Js.** Krh.K/JR30, Sotasairaala, 13/JR30. Syväri, Talin suunta. Alik. Jsmm.

ELOMAA Alpo Kalevi s. 2.3.1919 Ii. **Ts.** Pstrjoht. Muolaa, Leipäsuu, Kämärä. **Js.** Vääp, auto- ja viestiau. Tornio. Kers.

ERIKKILÄ Kalervo Juhani s. 28.2.1913 Raahe, k. 22.5.1990. Pso Martta Matilda o.s. Manninen, s. 1914. L: Pentti -37, Eino -39, Matti -41, Ritva -44, Tuula -46, Jouko -51, Jukka -53, Tapio -58. **Ts.** JR26. Pion. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32, JR11, JR53. Pkmies. Pistojo-ki, Uhtuan L ja P, Jyväskylä. Haav. Pistojo-ki -41. Korpr. Vm2.

ELOMAA Kaarlo Olavi (Olli) s. 4.8.1909 Raahe. **Ts.** Vapaaeht. Pelkosenniemi, Joutsijärvi. **Js.** Kivmies. Jsmm.

ERIKKILÄ Matts Simeon Gabriel (Matti) s. 30.7.1911 Raahe, k. 1980. Pso Aune. **Ts.** ja **Js.** Kirjuri au. Muolaa, Vuoksela, Vuosalmi.

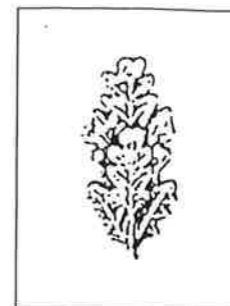
ERIKKILÄ Paavo Aukusti s. 29.12.1906 Raahe. Pso Elma o.s. Mikkola. **Ts.** Kiv.mies. **Js.** Kkmies. Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Ihantala. Haav. Ihantala -44. Vm2.

ERKKILÄ Aarno Ilmari s. 27.5.1918 Raahe. **Ts.** Ajomies. **Js.** Viestimies. Nurmijärvi, Muolaa, Leipäsuo, Kilttee, Kämärä, Karisalmi. Jsmm.

ERKKILÄ Otto, työmies, s. 30.11.1908 Merijärvi, k. 1983. Pso Anna Kyllikki o.s. Anttila, s. 1911. L: Reetta -46, Marja-Leena -48. **Js.** JR32, ErP17. Kivmies, tjmies. Juntusranta, Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Loimolan suunta, Soanlahti, Syvärin länsip. Korpr. Vm2, Jsmm.

ESKELINEN Jaakko s. 16.8.1897, k. 15.12.1971. **Js.** Kompp. suutari. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Pistojoiki, Vuonainen, Uhtua.

ERIKKILÄ Veikko August, kirjanpitäjä, s. 22.10.1918 Raahe. Pso Elle Annikki o.s. Nikola. L: Kaija -56. **Ts.** 8/JR65. Varusmies. Kuhmo. **Js.** 1/JR32. Jjoht. Vuonainen, Pistojoiki, Kis-Kismaasto, Raa Sp.E:ssa adjut. ja Is.tstopääll. Haav. Kis-Kisjärvi -41. Kapt. VR4.

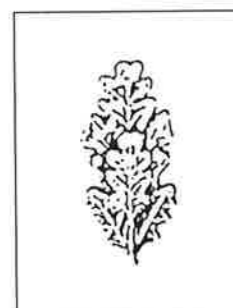
ERKKILÄ Anders Viktor (Antti), maanviljelijä, s. 21.9.1903 Saloinen, k. 1987 Raahe. Pso Selma o.s. Haapakoski. L: Mikko -32, Pekka -34, Liisa -35, Aino -38. **Ts.** Kkmies, tstläh. Syskyjärvi, Mitro, Pitkäranta. **Js.** 1KKK/JR32. Kkmies, kivmies, apumies. Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua. Stm.

ERONEN Eino Johannes, autoilija, s. 25.6.1907, k. 28.12.1987. Pso Saimi o.s. Niemelä. L: Tapani -46, Ritva -48, Terttu -50. **Js.** Kivmies, kssmies. Jsmm.

ESKELINEN Lauri Stefanias, vanh. konstaapeli, s. 12.8.1918 Paavola, k. 1974. Pso Anni Kaarina o.s. Hevosmaa, s. 1916. L: Lahja -43, Martti -44, Liisa -50, Leena -52, Matti -55, Leila -61. **Ts.** PohjR, 7/III/JR64, Suomussalmi, Raate, Pitkäranta. **Js.** 2/I/SotaS, 3/III/11Pr, 2/JR32. Vuokkiniemi, Uhtua, Tornio, Rovaniemi. Kers. Vm2, SVL kam, SVR 1 m.

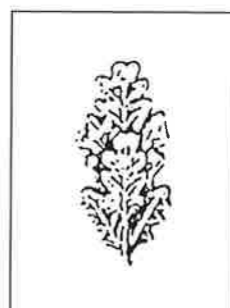
ERIKKILÄ Vilho Olavi, metsänhoitaja, s. 24.8.1922 Kalajoki. **Js.** Kivmies, vänr. Syvärin alajuoksu, Semenski, Särkijärvi, Vadrusjärvi, Lavola, Tornio. Vm2, VR4, Jsmm.

ERKKILÄ Eino Arvid, sähkötekniikko, s. 30.3.1924 Pyhäjoki. Pso Anni. L: Eila -56, Reijo -57, Arja -59. **Js.** Jv-KoulK15, Hel.LA, TurLA, Meriv. Radio AUK. Itä-Suomenlahdella VMV-taistelut, Ls. Laiv.osaston mukana. Ylimatr. Jsmm, Laiv.mm, VMV-laiv.am.

ERVASTI Paavo Hemming, seppä, s. 4.3.1921 Oulujoki, k. 1984. Pso Anna Marja Väänänen, s. 1925. L: Osmo -49, Ulla-Maija -51, Sisko -51, Tais-to -59. **Ts.** Vapaaeht. Tiedust. Taipaleenjoki, Kirvesmäki, Sairala. **Js.** KTR16, VHSP, 24AutoKorj, RsPsto16. Pkmies. Uhtuan suunta, Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi,

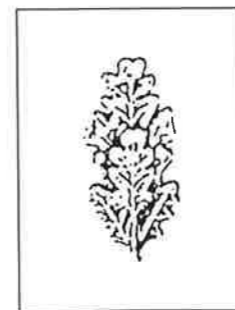

Pistojoiki, Rukajärvi, VT-linja, Sahakylä, Vammeljärvi, Viipurin luoteisp. Haav. Uhtua. Korpr.

ESKOLA Eino Oskari, työmies, s. 11.11.1917 Pattijoki, k. 7.12.1949 Raahe. Pso Martta. **Js.** JP3, JR2, 11Pr, Jk56. Vjjoht. Aittojoki, Kuukasjärvi, Vasovaara, Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Loimola. Haav. Kiestinki -42. Kers. Vm2.

ERIKSSON Raimo Olavi Alfredrik s. 6.2.1927, k. 2.5.1979. **Js.** Rask.ItPtri. Tjmies.

ERKKILÄ Lauri Edvard, leivyseppä, s. 20.12.1921 Saloinen, k. 12.5.1988. Pso Impi o.s. Lämpsä, s. 1921. L: Pekka -47, Aino -48, Sirkka -50, Pentti -56, k. -85, Harri -64. **Js.** JR53. Pion. Kangasvaara, Uhtua, Pohjois-Suomi. Haav. Hevoskenkä -43. Stm. Jsmm.

ESKELINEN Eino Johannes s. 10.5.1909 Paavola, k. 1975. **Js.** Kivmies, pkamp, pioneeri. Uhtua, Muolaa, Suulajärvi, Tornio.

ESKOLA Jaakko Johannes, työmies, s. 12.6.1922 Pattijoki, k. 12.8.1981 Saloinen. Pso Elli Annikki o.s. Viklund. L: 6 poikaa ja 8 tytärtä. **Js.** PionK/12Pr, 3/PionP36. Krivi, Maaselkä, Ihantala, Pohjois-Suomi. Korpr.

ESKOLA Johannes, maataloustyönjohtaja, s. 7.3.1908 Piippola, k. 30.1.1992 Oulu. Pso Hulda Maria o.s. Iivari, s. 1896, k. 1984. L: Sakari -35, Auli -36. **Js.** KKK/JR11, III/JR32, 2/HTK/Kotij., 8/TäydP8, RaaSkp. Kirjuri, kivm. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Uhtuan L ja P, Kiestinki-Kangasvaara. Alik. Vm2, Jsmm.

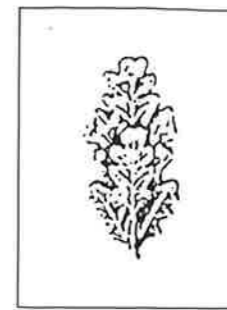

ESKOLA Veli Johannes s. 13.5.1910 Paavola. **Ts.** Ajomies. Muolaa, Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** Kivmies. Pistojoiki.

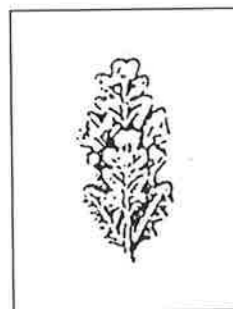

FLINK Arvo Mikael, nostattaja, s. 3.7.1918 Vihanti. Pso Kaarina Elli o.s. Vilmino, s. 1922. L: Vesa -44, Arvo -47, Jukka -56, Tapio -58. **Ts.** Jv-KoulK16, JR44. Puh.mies, krhjoht. Kuhmo, Saunajärvi. **Js.** 5/11Pr, 1/JR11, SS21. Krhjoht. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Oinassalmi, Vuonninen, Pistojoiki, Uhtuan

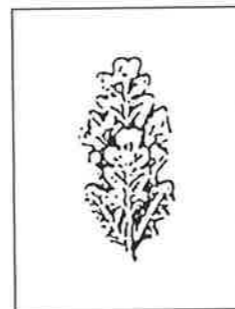
L, Kivennapa. Haav. Kivennapa -44. Kers. Vm2 kaksi kertaa.

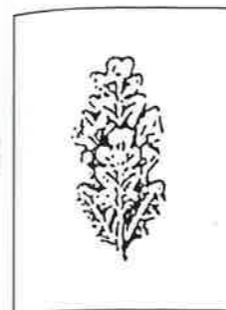
GREKULA Aarne Matias Viljami s. 5.11.1920 Pyhäjoki, k. 20.4.1950. **Js.** Kivmies, vartiomies. Repola, Ontrosenvaara, Rukajärvi.

ESKOLA Matti Aukusti Mikael, työmies, s. 8.2.1920 Pattijoki. Pso Anna-Liisa. **Js.** Pp-KoulK, Kev.os.14, JvKoulK16, 6/JR33, 6/12Pr, 7/JR33. Kivmies, tarkka-amp. Seesjärvi, Krivi, Hiisjärvi, Poventsa, Munjärvi, Rovannmäki, Portimojärvi, Sarijärvi, Taipale, Pohjois-Suomi. Haav. Rovaniemi -44. Korpr.

FEIRING Alvar Rafael s. 20.12.1921 Oulu. **Js.** Viestimies, radiosähk.au. Syvärin alajuoksu, Somanski, Kivijärvi, Särkijärvi, Kärstilänjärvi, Karjalan kannas. Kers.

FLINK Otto August s. 25.6.1926 Pyhäjoki. **Js.** Kkmies.

GRÖNDAHL Gunnar Osvald, kassanhoitaja, s. 25.5.1899 Turku, k. 6.4.1959 Raahe. Pso Elsa Swanljung o.s. Finne. (eronn. -47) L: Gert Christer -41. **Ts.** Talousups. Viipurin ympäristö. **Js.** Talousups. Korpjärvi, Pistojoiki, Tetrivaara, Uhtuan suunta. Vm1, Vsmm, VR4. Kapt.

ESKOLA Matti Heikki, johtaja, s. 17.1.1901 Pattijoki, k. 18.8.1977 Raahe. Pso Elna Maria o.s. Wuorinen. L: Sirkka -25, Hilka -26, Kaarlo -27, Martti -33, Kaarina -38, Anneli -41, Pentti -41. **Ts.** ja **Js.** Sotatarv.teoll. palveluksessa Ruona Oy:llä. Matr.

FEIRING Jarl Gustaf s. 23.1.1923 Oulu, k. 17.10.1944 Rovaniemi. **Js.** JvKoulK15. Kpmies. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Muolaa, Heinjoki, Pohjois-Suomi. Kaatui Rovaniemen Sinefän kylässä. Vm2, Vm1.

FORSS Sulo Armas s. 27.12.1916 Haapavesi. **Ts.** Kkmies. Pölläkkälä, Salmenkaita. Haav. Salmenkaita -40.

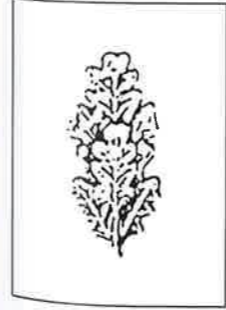
HAAHTI Väinö Johannes s. 23.4.1908, k. 9.4.1973. Pso Rauha Emilia o.s. Heiskari. **Ts.** Ly-määräys Karhulan tehtaille. **Js.** Lääkintämies. Jossaila, Kinnaasvaara, Prääsä, Petroskoi, Syväri. Ruona Oy:n palv.

ESKOLA Paavo Vilho, kanslisti, s. 9.4.1922 Rantsila, k. 17.9.1979 Raahe. Pso Aune. L: Hannu -54, Matti -55, Pertti -57. **Js.** PionKoulK, JR51, JR30, PionP35. Pioneer. Syväri, Karjalan kannas, Tali. Haav. Juustila -44. Stm. VR4.

FINGERROOS Veikko Johannes, lämmittäjä, s. 15.5.1924 Paavola. Pso Anna Maria o.s. Johansson. L: Ritva -48, Jorma -49, Tuomo -52, Raija -53. **Js.** JR53, JR1. Kpmies. Uhtua, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Muonio, Karesuvanto. Korpr. Jsmm, Lsmm.

FRISK Viljo Nikolai s. 4.3.1909, k. 12.7.1973. **Ts.** Pion.rjoht. Haukilampi, Kohiseva, Kornettijoki. **Js.** Ly määr. Petsamon Nikkeliin.

Kusti Kallelan kalenterista

*Sunnuntaina, kesäkuun 29. päivänä 1941.
H= 1.7.1941 klo 2.30. Käskynjako.*

*Tiistaina, heinäkuun 1. päivänä 1941
Klo 2.30. alkoi hyökkäys. Latvajärvi.
Klo 3.10. ylitin rajan Vasovaarassa.*

*Keskiviikkona, heinäkuun 2. päivänä 1941
Etenimme. Tietöissä. Marjovaaraan.*

*Perjantaina, heinäkuun 4. päivänä 1941
Etenimme Vuokkiniemeen. Ilmapommitus.*

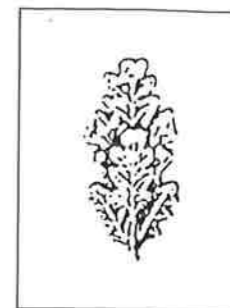
HAANKYLÄ (Hentunen) Mauno s. 4.9.1915 Polvijärvi. Ts. II/JR26, RUK, 6/JR31. Jjoht. Js. 8/JR11, TäydP13, TäydP1, 4AKE, RaaSpE. Jjoht, kompp.pääll, läh.ups, adjut. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Vuonniainen, Pistojoiki, Uhtuan L, Kiestingin suunta, Kangasvaara. Kapt. VR4, VR4 tlk, Jsmm.

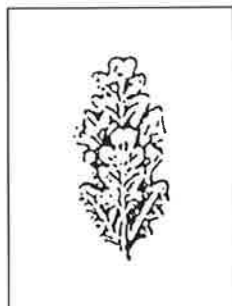
HAAPAKOSKI Eemeli s. 10.3.1896, k. 22.7.1986. Ts. Kivmies.

HAARALA Eino Kalevi, asentaja-sorvaaja, s. 29.5.1922 Raahe, k. 27.12.1971 Raahe. Pso Kerttu Alina o.s. Tynkilä. L: Kalervo -49, Kauko -50, Kaisu -51. Js. 7/JvKoulK16, 1/HTK/14D, 8/JR10. Kivmies, kpamp, krhmies. Ontajoki. Haav. Ontajoki -44. Stm.

HAIKARA Frans Asteri s. 14.5.1904 Siikajoki, k. 1959. Pso Fanni o.s. Poukkula. L: Irja -27, Maiju -30, Liisa, Pekka -35, Halmi Kaarina -37, Annikki -39, Matti -40, Toini -42. Js. PPP3, JR32. Keittäjä. Juntusranta, Vuonniainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua.

HAAPAJOKI Gabriel (Kaapo), maanviljelijä, s. 22.2.1910 Saloinen. Pso Hilma Esteri o.s. Krekelä, s. 1915. L: Pentti -48, Paavo -49, Pauli -50, Liisa -52. Ts. EK/JR26. Ajomies. Vuoksela, Vuosalmi. Js. Krh2/JR32, 3/JR32. Krh.ammusmies. Tursmajärvi, Vuonniainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Karjalan kannas.

Korpr. Tsmm, Jsmm, P-Vien.mr.

HAAPAKOSKI Frans Vilhelm, sekatyömies, s. 1.11.1908, k. 1972. Pso Hilja o.s. Määttä, s. 1910. L: miehen I aviol. Marjatta -33, Eero -39, Veikko -41, Juhani -43, Aino -45, Pekka -46, Ritva -52, vaimon I aviol. Pekka -40, Juhani -40. Ts. JR26, Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. Js. JR32, JR25. Pistojoiki, Korpivaara,

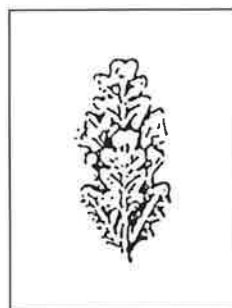
Uhtua, Ihantala, Karisalmi. Korpr. Tsmm, Jsmm.

HAARAOJA Heikki Sefania, talonmies, s. 1.5.1915 Saloinen. Pso Ilta Elisabeth o.s. Jokinen, s. 1911. Ts. JR26. Kkmies. Muolaa, Vuoksela. Js. 9TykK, 11TykK, 64AutoK. Pstm, autonkulj. Kiestinki, Uhtuan suunta, Louhen suunta, Tali, Ihantala, Rautu, Lempaala, Kiviniemi. Stm. Vm2.

HAIKARA Sulo Johannes, levyseppä, s. 30.9.1907 Haapavesi, k. 1975. Pso Iida o.s. Tammi. L: Risto -31, Reino -35. Ts. Kiv.joht. Muolaa, Vuoksela. Js. Kkrjoht, vartiomies.

HAAPAJOKI Matti Aukusti s. 20.9.1910 Salon emäsrk. Ts. Ajomies. Muolaa, Vuoksela. Js. Autonkuljettaja. Karhumäen suunta.

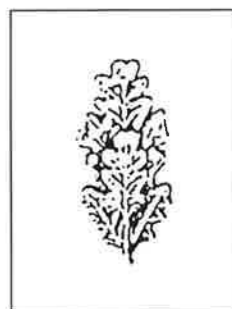
HAARAKANGAS Pentti Johannes s. 13.9.1917, k. 21.9.1985. Pso Jenny o.s. Niemelä. (eronn.) Ts. Lääk.au. Suomussalmi, Raate, Pitkäranta. Js. Vuonniainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kiestinki. Vm2, Vm1, VR4, Tsmm, Jsmm.

HAAVISTO Lauri Esaias s. 5.7.1906 Luopioinen, k. 9.6.1972. Pso Priitta Liisa o.s. Uutinen. L: Irja -30, Irma -32, Iiris -35, Aira -37, Sisko -42. Js. Uhtuan suunta. Haav. -41.

HAIKARA Väinö Henrik s. 24.12.1902 Siikajoki, k. 1960. Pso Helvi o.s. Skinnari. L: Pauli -33, Seppo -47, Ritva -48. Js. Pioneerii. Kaarlahti, Suvanto, Metsäpirtti, Taipale. Pohjois-Suomi. Haav. -44. Jsmm.

HAAPAKOSKI Aarne Jalmari s. 12.9.1905 Ii. Ts. PionR/4AK. Kivmies. Js. Apumies.

Kusti Kallelan kalenterista

Keskiviikkona, heinäkuun 9. päivänä 1941 Eteneminen Vuokkiniemeen. Väsynyt, nälkäinen.

Lauantaina, heinäkuun 12. päivänä 1941. Tj. paikalla Vuonnisessa.

Sunnuntaina, heinäkuun 14. päivänä 1941 Vuonnisessa. Ryssä etsii meitä. Patterissa haavoittuneita.

Maanantaina, heinäkuun 21. päivänä 1941 Tj.paikalla Jussin luona. Helvetillinen piiskatuli.

HAIKARA Arvo Erkki Elmer s. 20.5.1923 Siikajoki, k. 1969. Pso Aino. L: Sakari -49, Ulla -52. Js. Varastokirjuri. Syväri, Kinkijeva, Mäkriä, Vitale, Salmi, Pitkäranta, Juustila.

HAIPIUS Jaakko Erkki s. 18.6.1910 Haukipudas, k. 22.12.1946. Ts. Kivmies. Uuras, Ravansaari. Js. Upslähti, kivmies. Vuonniainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua. Vm2.

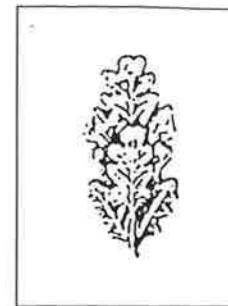
HAKALA Arvo Oskari, autoilija, s. 11.6.1897 Nousiainen, k. 27.12.1982. Pso Eeva o.s. Ruusunen s. 1901, k. 1991. L: Irja -21, Jorma -41. **Js.** Liik. autokorj. 4D huoltoteht. Karhumäki. Stm.

HALKOSAARI Verner Nikolai s. 25.6.1903 Ilmajoki, k. 1955. Pso Toini Elina o.s. Niemi. **Js.** Puhmies. Kiviniemi, Kitee, Kaalamo, Okanmäki, Tirinmäki, Valkeasaari.

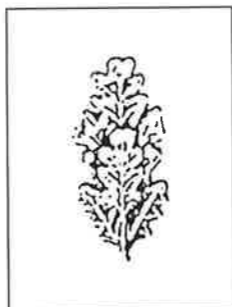
HALMET Toivo Johannes s. 16.6.1924 Oulainen. **Js.** Kkmies. Outajärvi, Kontokin torj.taist.

HANKONEN Verner Veikko Viljo s. 1.8.1914 Raah. Pso Vieno. L: Marjatta -40, Juhani -41, Kaija -45. **Ts.** KevOs5. Ajomies. Muolaa, Vuoksela. **Js.** KevOs5. Ajomies, vartiomies. Tiironkylä, Pohjois-Suomi.

HAKALAHTI Aarne Yrjö Aleksi s. 10.11.1907 Oulu, k. 26.8.1950. Pso Selma Maria Tellervo o.s. Haaranen. L: Raija -31, Juhani -34, Olli -36. **Ts.** Kompp.pääll. Vuoksela, Punusjoki, Salmenkaita. **Js.** Jjoht, kompp.pääll. Vuonninen, Pistojoiki, Uhtua, Vuosalmi. Haav. -40. VR4. Ltn.

HALLA-AHO Otto Henrik s. 2.2.1913, k. 1985. **Js.** Kkmies. Poventsä, Tapponiemi, Perkjärvi, Leipäsuu, Kämärä, Näätäla. Jsmm.

HALMETOJA Pauli Olavi, merimies, s. 17.3.1923 Saloinen, k. 2.4.1949 Napoli. **Ts.** ja **Js.** Autonkulj. Vellivaara, Mierunaho, Sunajoki. Vm2.

HANNELIN Heikki Johannes, levyseppä, s. 4.2.1917 Pattijoki. Pso Salme Alina o.s. Leima. L: Jukka -51, Mervi -54, Silja -56, Jarmo -59. **Js.** 3/ PohjR. Sotatarv.teoll. palveluksessa Ruona Oy:llä, Suojärvi-Äänislinna-radan korjaustöissä. Stm.

HAKKARAINEN Taito Leo, pääluottamusmies, s. 5.1.1924 Toholampi, k. 3.3.1974 Saloinen. Pso Kaarina o.s. Kolmonen. L: Paula -56, Juhani -59, Tuula -65. **Js.** Kivmies, autonkulj. Aunuksen kannas. Haav. Loimola -44. Vm2. Jsmm.

HALLANORO Martti Johannes, koulukodin johtaja, s. 31.10.1915 Kannus. Pso Sirkka o.s. Mainela. L: Raija -45. **Ts.** 2KKK/JR40. Joukk.joht. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** 1KKK/JR32, Jär.K1, HTK3, 8/JR44, 14KS, 6DE, 1KTR14, 1KTR1, Jyv.sot.pE. Kkjoukk.joht., sot.papin apul.,

HALONEN Erkki Johan Petteri, sahanasettaja, s. 24.8.1908 Saloinen, k. 11.3.1962 Raah. Pso Jenny Tuulikki. L: Erkki -37, Aino -37, Eino -38, Eero -41, Anja -45, Seppo -46, Maj-Lis -47. **Ts.** JR40. Kivmies. Pelkosenniemi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** Raa.npE, Jv-KoulK, HPKkompE, 2/JK12, Ras.npE. Is.au, joukk.varaj.,

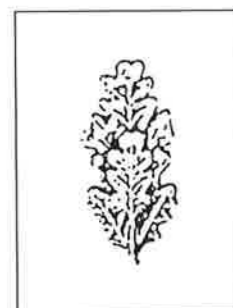

HANNILA Kaarlo Eerikki (Erkki), ylivartija, s. 5.5.1917 Saloinen. Pso Hilda Johanna. L: Kalervo -47, Esko -48, Jouko -52, Matti -55. **Ts.** 52/VhPtri. Puh.au. Terhiä, Alasäiniön lohko. **Js.** 3/Jvkk15. E/LinnPsto6. Joukk.varaj., puh.au, esik.ptn vääp. Kiestinki, Uhtuan L ja P, Loimolan suunta, Pohjois-Suomi. Ylivääp. Vm2,

sotilaspappi. Pistojoiki, Lapin sota, Sodankylän pohjoispuoli. Haav. Pistojoiki -41. Ltn. VR4, SLR.Rm, Tsmm, Jsmm, 6Div.mr.

rjoht. Ihantala, Pohjois-Suomi. Alik.

Vm1, Tsmm msk, Jsmm, SVRm1.

HALJOKI Toivo Topias s. 3.5.1908 Sysmä. **Ts.** Työryhmänjoht. TienkorjK. **Js.** Puh.rak.rjoht. Noskua-Vuoksen lohko, Vuosalmi, Ihantala, Tornio, Laurila, Rovaniemi.

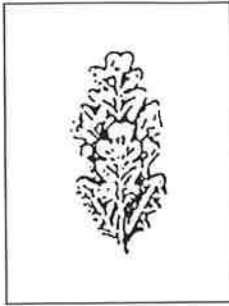
HALMET Teodor Emanuel s. 5.11.1912 Saloinen, k. 14.10.1970. **Ts.** Puh.rak.ryhmän au. Suomussalmi, Kuhmo. **Js.** Puh.au. Uhtuan suunta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Kiestinki-Ahvenlahti, Karjalan kannas.

HAMMAR Kaarlo Emil s. 5.5.1915 Ylivieska, k. 12.11.1982 Saloinen. Pso Anna Helvi Orvokki o.s. Korpela. L: Laila -41, Kalevi -43, Rauha -45, Esko -47, Elina -56. **Ts.** Ajomies. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** Ajomies. Vuonninen, Pistojoiki, Uhtua, Kiestinki, Ahvenlahti. Jsmm.

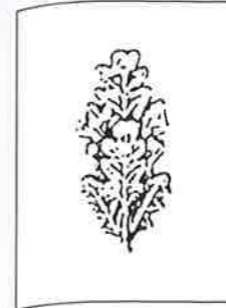
HANNILA Lauri Henriikki, opettaja, s. 17.4.1919 Raah. Pso Pulmu Lyylikki o.s. Pyy, s. 1920. L: Vesa -44, Liisa -46, Leena -48, Pasi -49. **Ts.** ErP16, JR64. Suomussalmi. **Js.** Jv-KoulK, JR11. Uhtuan suunta, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Vuosalmi, Ihantala, Tornio, Laurila, Tervola, Rovaniemi. Ylil. VR4, VR4 tk.

HANNILA Pauli Mikael, työmies, s. 27.9.1921 Saloinen, k. 29.9.1968. **Js.** Kivmies, ajomies. Vuokkijärvi, Onkamus, Leppäoja, Salmijärvi. Stm.

HANNUKSELA Niilo Fredrik, mielisair.hoit, työterapeutti, s. 27.3.1921 Saloinen. Pso Helvi Maria o.s. Penttilä, s. 1920. L: Marjatta -55. **Js.** JR53. Vm, varhoit. Uhtuan ja Kiestingin suunta. Haav. Kiestinki -41. Kers. Vm1, Vm2.

HARJU Armas Arvid s. 2.8.1905. **Ts.** Kivmies. Kuhmo. **Js.** Pkampuja. Luton suunta.

HARJU Urho Joeli, maanviljelijä, s. 17.6.1913 Pyhäjoki, k. 1982. Pso Alma o.s. Ohinmaa, s. 1914. L: Tenho -36, Esko -38, Seppo -43, Sauli -45, Ilkka -56. **Ts.** JR26, Kyyrölä, Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, JR11. Vuonninen, Pistojoeki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtua, Ahvenlahti, Vuokkiniemi, Vuosalmi, Tornio. Kers. Vm1, Vm2, Tsmm, Jsmm.

HANNILA Veikko Matias, koneteknikko, s. 15.2.1922 Saloinen, k. 1981. Pso Sinikka o.s. Silvasti, s. 1931, k. 1968. L: Raija -51, Eija -52, Seppo -55, Tarja -58, Kaija -60. **Js.** JärJK1, HTK11, JR53. Kpamp. Uhtuan suunta, Kotselkä, Muolaa, Heinjoki, Kuparsaari, Noskua, Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Muonio. Stm. Vm2.

HANNULA Olli Gabriel, sähköasentaja, s. 29.8.1924 Ylivieska. Pso Eeva Kustaava o.s. Harvala. L: Heimo -51, Heikki -53, Anna-Liisa -54, Maria -56, Mikko -61, Eila -65. **Js.** KvPs-to10. Tj:n viestir. Kimijärvi, Karjalankylä, Sammatus, Kotaltselkä, Korpjärvi, Vuosalmi, Uukusjärvi. Haav. Vuosalmi. Alik. Jsmm, VM1, VM2.

HARJU Arvid, levyseppä, s. 15.8.1916, k. 4.6.1991. Pso Ilma. L: Marja-Leena -47, Matti -50, Taina -55. **Js.** Pkmies, vartiomies. Vuonninen, Pistojoeki, Leppäjoki, Soravaara, Kumsa, Porajärvi, Lutikkavaara. Jsmm.

HARJU Väinö, huolintam., s. 21.12.1909 Saloinen. Pso Aini Maria o.s. Järvelä, s. 1916. L: Rauha -39, Liisa -40, Heikki -44, Mirja -47, Paavo -51, Pentti -52, Jorma -56, Jukka -56. **Js.** JvKoulK5, JR32, JR53. Ammusm, ajom, tjuem. Pistojoeki, Korpivaara, Uhtuan L, Karjalan kannas, Tornio. Haav. Tornio -44. Stm.

HANNILA Väinö Abram, maanviljelijä, s. 25.5.1910 Saloinen, k. 10.4.1991. Pso Aune Maria ent. Siuvatti, o.s. Krokvik (Juusola). **Ts.** Kivmies. Löytövaara. **Js.** Sotapoliisi. Uhtuan, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi. Stm.

HARAKKA Väinö Valter s. 20.1.1910 Pyhäjoki. **Ts.** ja **Js.** Kiv.rjoht. Muolaa, Vuoksela. Jsmm.

HARJU Osvald, maanviljelijä, s. 25.6.1901 Petsamo, k. 19.8.1989 Raabe. Pso Anna o.s. Sarre. L: Veijo -41, Seija -42, Viljo -44, Salme -46, Vilma -47, Niilo -50, Leila -52, Laila -54, Tuula -58. **Js.** Aseell. var-tiotehtävä. Stm.

HARJUHAHTO Eero Os-sian, kauppias, s. 7.9.1922 Karunki. Pso Kaarina o.s. Haarala. L: Vuokko -44, Markku -46, Veijo -47, Maria -48, Tapio -50, Kai -56, Jari -61. **Js.** Puhmies. Syväri, Särkijärvi, Vad-rusjärvi, Tornio, Martimo, Aa-vasaksa, Muonio. Jsmm.

HANNUKSELA Matti Johan s. 1.6.1918 Saloinen, k. 23.3.1995. **Ts.** ja **Js.** Autonkulj. Karjalan kannas. Jsmm.

HARALD Åke Anders, maanviljelijä, s. 18.12.1913 Kokkola, k. 10.5.1979 Raabe. Pso Impi Tuulikki o.s. Mattila, s. 1917. L: Aulis -45, Eelis -45, Markus -49, Alli -59. **Ts.** Tykkimies. Vammelsuu, Summa. **Js.** Tykkimies. Pälkjärvi, Matkaselkä, Ruskeala, Tuulos, An-nus, Syväri, Lotinanpelto, Salmi. Vm2.

HARJU Otto Henrik s. 19.11.1914 Saloinen, k. 26.5.1943 Saloinen. **Js.** Kiv-joht. Uhtua. Haavoittunut ja kuollut saamiinsa vammoihin.

HARJUHAHTO Matti Vilja-mi, maanviljelijä, s. 30.3.1905 Siikajoki, k. 29.12.1978 Raabe. Pso Hilja o.s. Perälä. L: Risto. **Js.** JR32. Kivmies, viestiratsas-taja, puhelinmies. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoeki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm. Vm2.

HARJUHAHTO Pauli Johannes, ostoasiamies, s. 6.7.1917 Raahe. Pso Meimi o.s. Mylly, s. 1912. L: Leo -41, Jouko -44, Rauli -46. **Ts.** JR26. Kkamp. Muolaa, Vuoksela. **Js.** VR. Korpr.

HARVALA Reino Henrikki s. 11.6.1920 Pattijoki, k. 8.8.1995 Raahe. Pso Tyyne Esteri. L: Raimo -50, Raija -52. **Js.** 18/Pp, KrhK1. Paanajärvi, Nenäpalo, Kelsinkäinen, Isere-länlaki, Tuorivaara, Niuttavaara, Voillijoki, Alakurttivaara, Uhtuan suunta. Korpr.

HARJUTSALO Paavo Ilmari s. 2.3.1907 Asikkala. **Ts.** Sotapoliisi. **Js.** Joukk.väpeli. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi. Vm2.

HASSI Jaakko Antti Aukusti, talouspäällikkö, s. 11.3.1914 Raahe. Pso Saima. L: Pirkko -40, Juhani -43, Olavi -45, Raija -51. **Ts.** II/Pr.W (II-JR25). Lähettiups., kompp.pääll., part.joht. Rasti, Mämmelä, Sivakka, Klemetti. **Js.** EK/JR32, 9/JR32, 11/JR32, 3/ERP 13. Lähettiups., kompp.pääll. Vuon-ninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Valkeasaaren suunta, Ki-vennapa, Ihantala, Tornio, Laurila, Rovaniemi, Kittilä, Muonio. Haav. Kuhmo Latva-järvi -39, Kivennapa -44. Ma-juri. VR3, VR4 tlk, VR4 (Ts), VR4 (Js), Tsmm, Jsmm, Lsmm, III AK:n mm, Suomen Valk. Ruusun Ritarik. I lk rm, Suomen Leijonan Ritarik. I lk rm.

HASSILA Väinö Ilmari s. 27.4.1920 Raahe, k. 1983. Pso Airi o.s. Saarenpää. L: Lea -60. **Js.** PionP. Aseseppä. Kiestinki, Maaselkä, Syväri, Au-nuksen kompp.

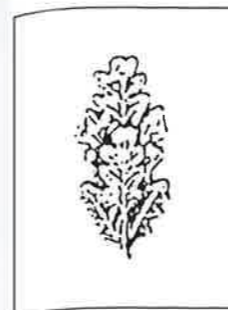
HARMAALA Akseli Filemon, maatalousteknikko, s. 8.3.1902 Vihanti, k. 17.6.1971 Vähäkyrö. Pso Aino Onerva o.s. Nikko, s. 1904, k. 1965. L: Jaakko -38, Maire -44. **Ts.** 2/II JR40, KpK27E, 6234/40. Kompp.väpeli. Salla, Pelko-senniemi. **Js.** 5173/9. V AK:n hank.pääll. Sotilasvirkam. SVRI kr.

HAUKILAHTI Kustaa Ola-vi, rakennusmestari, s. 9.6.1906 Pori. Pso Jenni Kerttu o.s. Mau-nula, s. 1901, k. 1970. **Ts.** ja **Js.** JR26, PionP8, JR32, JjP7. Ki-viniemi, Salmenkaita, Uhtua, Kiestinki, Suojärvi, Tolvajärvi. Ylii. VR mk, K-Kann. r, P-Vie-nan r, Tsmm, Jsmm.

HARTIKAINEN Jalmari s. 20.11.1906 Nilsiä. **Js.** 1KKK/JR32, RaaSpE. Kirjuri.

HAUKKA Eino Enok s. 15.12.1925, k. 20.5.1982. **Js.** Tykkimies. Jsmm.

HAUTANEN Henrik August (Heikki), autoilija, s. 19.1.1914 Saloinen, k. 1992. Pso Martta Kyllikki o.s. Hyväri, s. 1919. L: Pentti -41, Annikki -46, Jorma -51. **Js.** JR25, 42AutoK. Kuhmo, Löytövaara, Kiestingin suunta. Kers. Tsmm, Jsmm.

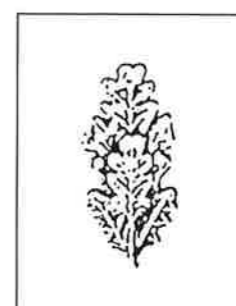
HAULOS (Horttanainen) Jyry Erkki, koneteknikko, esi-mies, s. 13.9.1921 Kuopio, k. 26.11.1966. Pso Kerttu o.s. Puska. L: Risto -50, Maria -53, Markku -53, Sakari -65. **Js.** LeLv44. Mekaanikko. Alik. Vm2.

HAVERINEN Manne Vihto-ri, autonkuljettaja, s. 13.6.1923 Kuhmo, k. 16.9.1995 Raahe. Pso Sirkka-Liisa o.s. Mäkimaa. L: Oiva -49, Helena -52, Eija -54, Jouko -62. **Js.** JvKoulK27, E/III/JR44, 8/JR2. Kivmies. Nietjärvi.

HAUTALA Otto Johannes, maalari, s. 22.8.1911 Pattijoki, k. 4.1.1959 Raahe. Pso Aili o.s. Saarela. L: Usko -32. **Ts.** JR26. Ajomies, viestiratsastaja, kiv.mies, lähetti. Vuoksela, Punnus, Salmenkaita, Vuosal-mi. **Js.** E/JR32, 2/ErP13. Jun-tusranta, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtu-an L ja P, Lintula Kivennapa, Suulajärvi, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi. Stm.

HEIKKILÄ Aarne Albert s. 29.11.1902 Siikajoki, k. 12.8.1945. **Ts.** Kivmies.

HAUTAMAA Leevi Olavi s. 28.12.1919 Paavola, k. 13.8.1990. **Js.** Ajomies. Sova-järvi, Tuuttijärvi, Polkuvaara, Uhtua.

HEIKKILÄ Eino Rikard, maanviljelijä, s. 23.12.1911 USA, k. 1980. L: Eino, Eeva, Eija, Helvi. **Ts.** Patr.kantaja. Muolaa, Vuoksela. **Js.** Kkmies. Loton suunnan taist., Kemin valtaus, Tornio.

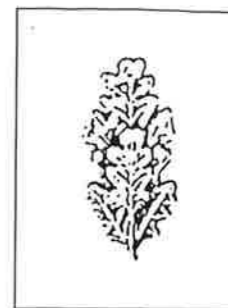
HEIKKILÄ Ensti Antero, autoilija, s. 17.2.1923 Pyhäjoki, k. 15.10.1995 Raahe. Pso Maria Liisa. L: Marjatta -47, Kari -48, Eeva -51, Kaisu -52, Pekka -55, Jaana -63. **Js.** Os.3570, 12Pr, 3/JR54, 3/21Pr. Kivmies. Krivi, Vienan kanaava, Leppäjoki, Saravaara, Kumsa, Porajärvi, Liusvaara, Lutikkavaara. Korp. 6D mr, RVL am.

HEIKKILÄ Svante Kustaa s. 26.12.1909 Pattijoki, k. 21.12.1974 Raahe. Pso Anna Liisa o.s. Myllynen. **Ts.** ja **Js.** LinRp, HK-B. Työvelvollinen. Haav. Tali -40. Korp.

HEINONEN Frans Heimo Johannes s. 21.5.1923 Oulu. **Js.** Autonkulj. Uhtua, Karjalan kannas.

HEISKARI Erkki Ilmari s. 28.11.1923 Saloinen, k. 1977. **Js.** 13/JvKoulK16, Krhj/TäydP9, Krhj/12Pr. Krh.puhmies. Krivi, Vienan kanaava, Leppäjoen lohko, Saravaara-Kumisa-Porajärvi, Luisvaara, Lutikkavaaran ymp. Stm.

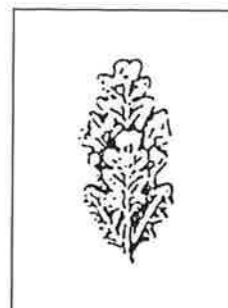
HEIKKILÄ Heikki s. 20.11.1916 Rantsila, k. 28.2.1990. Pso Martta o.s. Haaksiluoto, s. 1921. L: Teuvo -43, Sakari -44, Pirkko -46, Pentti -48, Tapio -50, Kyösti -55, Erkki -57. **Ts.** Kiv.rjoht. Nurmijärvi, Muolaa, Kämärä, Karisalmi. **Js.** Joukk.varajoht. Vasovaara, Vuokkiniemi, Uhtua. Vm2, Vm1, VR4.

HEIKKILÄ Veikko Johannes s. 26.11.1925 Raahe, k. 1947. **Js.** Kivmies. Ino, Humalajoki, Karjalan kannas.

HEISKANEN Jalmari, maanviljelijä, s. 7.6.1908 Kuusamo, k. 4.5.1993 Raahe. Pso Anni Karoliina o.s. Ahola, s. 1917. L: Salli -38, Ritva -40, Voitto -43, Erkki -49. **Ts.** Muonittaja. **Js.** 734 Is.kompp. Hevosmies. Stm. Jsmm.

HEISKARI Tauno Jalmari s. 11.3.1916 Saloinen, k. 17.5.1978. **Js.** JvKoulK23, LPohjSkp. Kivmies, vartiomies. Stm. Jsmm.

HEIKKILÄ Heimo Fredrik, metallimies, s. 18.7.1919 Keskilä, k. 1985. Pso Rauha o.s. Karvonen. (eronnut) L: Reino, Markku. **Js.** TapP, ATP:n varastomies, ajomies. Rajakontu, Tuulos, Aunus, Syvärin luostari, Äänislinna, Karhumäki, Tuolomajoki.

HEIKKILÄ Väinö Oskar, kirvesmies, s. 31.7.1913 Keskilä, k. 26.12.1971. Pso Irja o.s. Härkönen. L: Raimo -40, Risto -42, Raili -45, Ritva -48, Riitta -51, Pirjo -56. **Ts.** Lääk.au. Suomussalmi, Raate, Kollaa, Uomaa. **Js.** Lääk.au. Suvijärvi, Laatokan Karjala, Pohjois-Suomi. Jsmm.

HEISKANEN Yrjö Petter s. 29.6.1903 Viipuri, k. 1962. Pso Aune Kustaava o.s. Hurnanen. **Ts.** JR40. Tal.au, kompp. vääpeli. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** 1KKK/I/JR32. Uhtuan ja Kiestingin suunta. Väap. Vm2, Jsmm.

HELANDER Kalle Henrik, rikospoliisi, s. 19.2.1916 Paa-vola, k. 29.4.1989 Raahe. Pso Rauha Susanna o.s. Korhonen. L: Leena -49, Kaisu -53, Riitta-Liisa -57. **Ts.** 3/JR26. Tstlähetti. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** 14/SPoIK. Rjoht., rikoskuulustelija. Ylikers. Vm2, Tsmm, Jsmm.

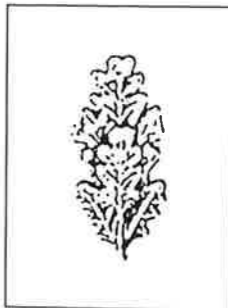
HEIKKILÄ Lauri Samuli, varastokirjansitoja, s. 1.5.1916 Raahe. Pso Kyllikki o.s. Mähönen. L: Harri, Pirkko, Hilikka. **Ts.** Jjoht. Aittojoki, Tolvajärvi, Ilomantsi. **Js.** Vt.kompp.pääll. Kokkari, Muuranto, Vilokki, Aunus, Syväri, Kivennapa, Kuuterselkä. Kapt. VR4, VR4, VR3, Jsmm.

HEIKKINEN Arvo Henrikki, rakennusmestari, s. 27.4.1924 Kalajoki. Pso Eila Sinikka o.s. Taskila. L: Marja -57, Raija -57. **Js.** HTK4, Jär.k.1, 1/JR8. Pst.amp., kivm. Ylä-Syväri, Laatokan koillisp., Viteleen suunta, Käsnäselkä, Loimola. Haav. Loimola -44. Alik. Vm2, SVR.M Ikr, Jsmm, Svm, 11D ar, Sotainv.sam.

HEISKARI Aarne Henrik s. 9.12.1906 Pyhäjoki, k. 1973. Pso I Helmi. L: Ritva -35. Pso II Jenny. L: Erkki, kuollut, Tauno, kuollut. Pso III Flory o.s. Thompson. **Js.** JvKoulK5, EsikK/10Pr, EK/HTK, Os Tuomola, 2/JR32, RaaSkpE, JärjK1, HTK9, 5/TäydP12. Kivmies. Uhtuan suunta Stm.

HELANDER Veli Väinö s. 27.2.1926 Haukipudas, k. 3.8.1946. **Js.** JvKoulK25, ViestiK2, JvKoulK1. Puhmies, kpmies. Stm.

HELANTI Arvo Akseli, maanviljelijä, puutarhuri, s. 21.3.1900, k. 1985. Pso Esteri Marja o.s. Teeri, s. 1902. L: Erkki -29, k., Liisa -30, Aina -32, Heikki -34, Matti -36, Vuokko -38, Kaisa -41, Arvo -45. Ts. ja Js. RT3, JR32. Jarisevä, Juntusranta, Vuoniemi, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua. Haav. Jarisevä. Väap. Vm2, Tsmm, Jsmm.

HELIN Pentti Vihtori, työmies, s. 22.3.1905 Lempäälä. Ts. KTR9. Vilajoki. Js. JR32. Puhmies, kivmies. Kuolemajärvi, Vuonninen, Kis-Kislinja, Uhtuan suunta, Kiestinki, Vuosalmi. Stm.

HELISTE Veikko Kalevi, tekniikko, s. 3.12.1923 Turtola. Pso Anita Margit. L: Sakari -53, Mikko -58, Susanna -60, Janne -66. Js. JvKoulK16, Ruskk/III AK, 3D 4/JR14, 8/JR14, 6/JR11, 6/JR14, 2/ErP11. Kkmies, kivmies, kpmies. Uhtua, Säämäjärvi, Korajärvi, Ägläjärvi, Suojärvi. Kers. Vm2, ErP11.

HELLE Aarne Eljas, dipl.ins., s. 13.11.1919 Raahe. Pso Maija o.s. Räisänen. L: Risto -47, Hannu -50, Eeva -53. Ts. JR40. Kiv.jjoht, patl.adj. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi. Js. JR32, JR53, PionP34, 3.DE. Patl.adj., tal.ups., tstoups. Uhtua, Länsi-Kannas, Rovaniemi, Muonio. Haav. Märkäjärvi -40, Kiestinki -42. Kapt. VR4 (2 kpl), VR4 tlk, Tsmm, Jsmm.

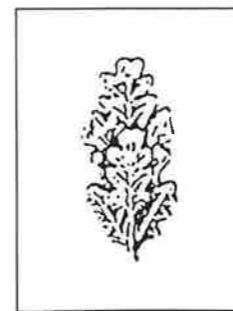
HELLE Sakari Väinämö, normaalityöntekijä, kouluneuvos, s. 18.5.1915 Raahe. Pso Anja Kyllikki o.s. Huttunen. L: Marja -41, Ilkka -44, Timo -47, Eero -50, Pekka -55. Ts. JR26, ItäKarSE. Joukk.joht., rykmtied.ups. Muolaa, Vuoksela, Vuosalmi. Js. JR32. Rykmtied.ups., rykm.adj., tstoups., tstopääll. Juntusranta, Vuonninen, Korpijärvi, Pistojärvi, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Ylil. VR4 (2 kpl), VR4 tlk, SaksRr2, SVR.R1, Tsmm, Jsmm.

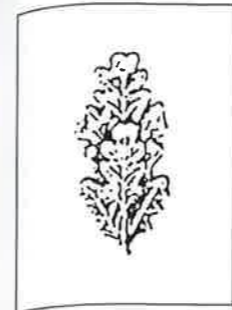
HELLSTRÖM Gerhard Edsel s. 1.5.1925 Tammissaari. Js. JvKoulK24, TäydP10, JR5, PionP25, TurLA, IIRaivD. Kpmies, kivmies, konematruusi. Maaselkä, Karjalan kannas, Pohjois-Suomi. Matr. Vm2.

HEMMI Matti Josef s. 23.5.1908 Raahe, k. 1962. Pso Hanna Karoliina o.s. Anttila. Js. 4/KTR15, 15Autokorj. Autonasentaja. Stm. Jsmm.

HEMMI Toivo Taavetti s. 29.11.1909 Paavola, k. 13.11.1991. Js. 6R.Pr, RaaSkpE, 23KssK. Ammusmies, kssmies. Stm. Jsmm.

HENG Bey Rudolf Leopold, arkkitehti, s. 23.2.1925 Helsinki. Pso Marja-Terttu (Maija) o.s. Pieti. eronn. L: Lola -49, Petteri -50, Kai -52. Js. 8/Jv-KoulK25, ItKoulu, AUK/ItKoulu, 50KevItPtri, I/32SotaS, 51KevItPtri, ItR2. Kev.it.tykjoht, lääk.au. Rukajärven suunta, Röyttä. Alik. Vm2, Jsmm.

HENTILÄ Yrjö, työmies, s. 14.12.1919 Paavola, k. 19.9.1982. Pso Lempi o.s. Pahakorpi. L: Seija, Seppo, Raimo, Sirkka, Pirjo, Heikki, Pekka, Anja, Riitta, Tuomo, Anne, Terttu. Js. Syväri, Äänislinna, Tornio, Enontekiö. Stm.

HERRANEN Veikko Olavi, rak.mestari, s. 26.8.1924 Oulujoki, k. 1988 Raahe. Pso Aira o.s. Takalo. L: Tarja -54, Marja-Liisa -56, Tuula -60. Js. Jv-KoulK26, JR12, JR2. Kivirjoht. Hiisjärvi, Salmijoki, Maaselkä, Ihantala, Pohjois-Suomi. Alik.

HERTELL Otto Johannes, jaostopäällikkö, s. 2.11.1916 Pylkönmäki. Pso Terttu o.s. Jokinen. L: Tuula -45, Maarit -50, Jorma -53, Hannu -57. Ts. 2/KTR21. Puhmies. Näykkijärvi-Tali-Viipurin mlk. Js. Esikk/JR33, VK/12Pr, AutoK5. Puhmies, kuminkorj. Kiltuntaivaara, Vaitoja, Vermajoki, SissiPr:n mukana Seesjärven pohj.puol. Alik.

HIETA Kaarlo Olavi (Olli), puuseppä, s. 1.9.1913 Kalajoiki, k. 3.5.1959. Pso Hilja Kerttu o.s. Putaansuu, nyk. Lassila. L: Helga -39, Kerttu -41, k. -70, Anneli -44, Lasse -46, Markku Tapio -48, Hilikka -50, Sinikka -53, Sisko -55. Ts. TykKK os. Pahlmgren, Jv-KoulK12. Kivmies. Stm. Jsmm.

HIOTALA Eino Andreas, vanh. konstaapeli, s. 28.11.1910 Pattijoki, k. 27.6.1985 Tervola. Pso Jenni o.s. Kähtävä. L: Raili -48, Matti -50, Hanna-Liisa -54, Hannele -55. HuoltoP2. Spoliisi, kivmies, omnibusauton apumies, lähetti. Ts. Muolaa, Vuoksela, Vuosalmi. Js. Kiestinki, Uhtua. Alik. Vm1, Vm2 kaksi kertaa.

HIOTALA Heikki s. 29.7.1909 Salon emäsrk, k. 1986. Pso Lempi o.s. Järvinen. L: Maija-Liisa, Johan (Jussi) -37, Kaarina -40, Eevi -42, Leena -46. Js. 1/JvKoulK5, Jv-KoulK33, JvKoulK1. Kivmies. Stm. Jsmm.

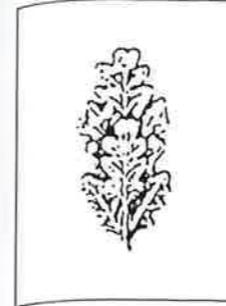
HIOTALA Johan Aleksander (Aleksi) s. 8.10.1909 Salo. Pso Martta o.s. Hihnala. L: Ritva -34, Rauni -37, Pirkko -39, Riitta -45, Risto -48, Raimo -48. Ts. Esikk/JR26. Viestimies. Vuokselan ja Vuosalmen lohko. Js. Krh/II/JR32. Puhmies, heit.mies. Kursmajärvi, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Korpr. Jsmm.

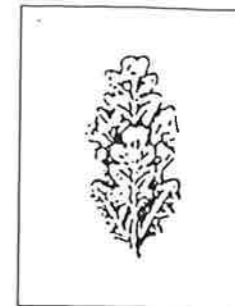
HIETALA Kalle Robert s. 4.2.1922 Raahe. Pso Hilma. **Js.** 13/JvKoulK15, 3D, I/JR11, KrhK/JR11, JärjK/IIIAK, 13/JR11, RaaSpE. Krmies, tslläh. Uhtuan L ja P, Länsi-Kannas. Stm.

HIITOLA Eino Henrikki, rakennustyömies, s. 22.5.1916 Merijärvi, k. 11.10.1982. Pso Elli Raakel o.s. Takala, s. 1918. L: Eero -42, Esko -45, Esa -49, Elisa -53, Eija -61. **Ts.** JR25. Kivmies, kpmies. Kuhmo. **Js.** JR32. Vuonniainen, Pistojoiki, Haav. Pistojoiki -41. Korpr. Vm2.

HILPELÄ Hannu Armas s. 18.4.1925 Sortavala, k. 5.7.1965. **Js.** 8/JvKoulK25, EK/JvKoulK25. Kivmies, kkmies. Korpr.

HILTUNEN Kalle Edvin s. 19.2.1911 Kuusamo, k. 15.8.1994. **Ts.** II/15LK. Sair.kantaja. Suomussalmi. **Js.** I/KTR16, 11/JR32, Pion.kol, 2/JR11, JärjK/3AK. Kivmies, puhmies. Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonniainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan P, Kanneljärvi, Muolaa, Ihantala, Heinjoki, Tornio. Korpr.

HIHNALA Johan Andreas s. 26.11.1900 Saloinen, k. 1955. **Js.** 1KKK/JR32. Ajomies, pstmies. Vuonniainen, Pistojoiki, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Korpivaara. Kaartilainen.

HIIVALA Unto Aarne, sähköasentaja, s. 11.3.1921 Helsinki, k. 29.7.1963. **Js.** 11Pr, 2/VP31, EK/VP31, VVJoukk/VP13, I/VP13. Puhmies, vahvavirtamies, sähköas, puhkamies. Vasovaara, Vuokkiniemi, Vuonniainen, Pistojoiki, Uhtuan L. Stm. Jsmm.

HILPELÄ Tauno Kalevi s. 21.5.1920 Hämeenlinna, k. 13.6.1952. **Ts.** 4/TKK5, AUK, JR23. Kivrjoht. **Js.** JvKoulK15, AUK, 3952/3, 2/JR10, JR10, UK, 10/JR33, KssKoulK, JR10. Kivrjoht. Salmijoki, Povenisa, Karhumäki, Mäntyselkä, Juustjärvi, Samovaara, Ravanmäki, Tsokki, Suojärvi, Vuontelee, Ägläjärvi, Yläjärvi, Haukivaara, Hyllysyryjä, Pohjois-Suomi. Vänr. VR4.

HINKULA Tauno Alfred, setkatyömies, s. 27.11.1913 Pattijoki. Pso Elma Adeliina o.s. Pennala. L: Marja-Leena -41, Ossi -42, Pasi -51. **Js.** Ajomies. Pistojoiki, Uhtua, Kiestinki, Ahvenlahti, Jyvälahti. Haav. Pistojoiki -42. Lstm.

HIHNALA Reino Antti s. 11.4.1925 Saloinen, k. 3.3.1972. **Js.** JvKoulK25, 5393, 5071, KrhK/JR1. Krh.amm.mies. Lintula-Kivennapa-Muolaa-Heinjoki suunta, Noskua-Vuoksen lohko, Kuolismaa, Ihantala, Tornio, Kemi, Vojakkala. Stm. Jsmm, VM2.

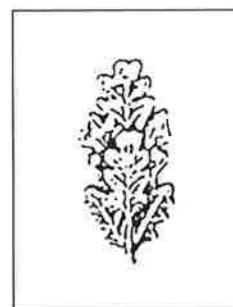
HILDÉN Martti Eemil s. 12.11.1922 Kuusamo, k. 1983. Pso Anna-Liisa o.s. Mäntylä. L: Aulis -45, Alpo -48, Hannu -53, Sauli -63, Unto -63. **Js.** 14/JvKoulK15, 1/JR53, HTK/Kotij, 28PrLinnRK. Kivmies. Haav. Hevosenkentä -42. Stm. Vm2, Vm1.

HILTUNEN Aarne Heikki Jalmari, autonkuljettaja, s. 24.11.1915 Rantsila, k. 1998. Pso Linda Lydyia o.s. Kylmänen. L: Juhani -44, Marja-Liisa -46, Erkki -47, Lahja -51. **Ts.** Kuhmon suunta. **Js.** Karhumäki, Ihantala, Tornio, Rovaniemmi. Haav. Kuhmo -40. Alik.

HIRVASKARI Arvo Johannes s. 19.2.1901 Siikajoki, k. 11.6.1985. Pso Laine o.s. Hämmälä, s. 1908, k. 1983. L: Lauri -36, Esa -43. **Ts.** 4HuoltoJ. Automek. Kuusamo. **Js.** 91AutoK, 90AutoK. Korjrjoht. Juntusranta, Kananainen. Alik.

HIHNALA Yrjö Henrik s. 11.3.1910 Saloinen. **Ts.** AV4:n var.K. Ajomies. Kaartilainen. Jsmm.

HILLUKKALA Niilo Johannes, kirvesmies, s. 19.4.1925 Pyhäjoki. Pso Hilja Marja o.s. Alila. **Js.** 13KrhK/3D, JR1. Puhelinmies. Lintula, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Ihantala, Pohjois-Suomi. Haav. Tornio -44. Korpr.

HILTUNEN Alpo Lauri s. 1.1.1923 Raahe. **Js.** ViestiK, 2/I/VLeK, 2Autokorj.K. Auton-tarkastaja. Stm.

HIRVINEN Reino Akseli s. 25.2.1912 Oulainen, k. 25.4.1970. Pso Tatjana o.s. Akkila. **Ts.** 4/JR26. Muonittaja, tal.au. Vuoksela, Punnusjoki, Salmenkaita. **Js.** 13/JR32, KrhK/JR11, JvKoulK19, III/JR32, 26ErLinRK. Krh.tulenjoht, heitt.joht, työjoht. Juntusranta, Vuonniainen, Pistojoiki, Uhtuan L ja P, Jyvälahti, Karjalan kannas. Kers.

HIRVONEN Väinö Johannes s. 24.11.1901 Lappeenranta, k. 1958. Pso Ida o.s. Jääskeläinen. **Js.** 1KKK/JR32, IILKE. Ajomies, kenttäpesulan kon.käyt, konemest. Vuonninen, Pistojo-ki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Tkm.

HOLAPPA Lauri Johannes s. 5.6.1903 Siikajoki, k. 1977. **Ts.** 5/III/JR40. Ajomies. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** 24ELK, HTK, 1/12KHevS, ErEl.lääk.joukk. Hevhoitaja, Kiestingin ja Uhtuan suunnat, Länsi-Kannas. Stm.

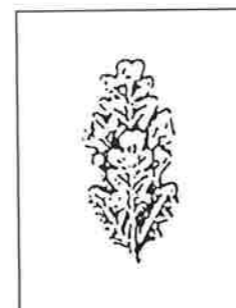
HOLAPPA Antti Arvi, suutari, eristäjä, s. 19.6.1906 Siikajoki, k. 1992. Pso Eliina o.s. Annunen, s. 1908, k. 1980. L: Sirkka -30, Vuokko -32, Hilka -34, Pirkko -45, Velu -50. **Ts.** KTR11. Oulu, Ylivieska, Raahe, Rovaniemi. **Js.** SissiP, JvKoulK15. Kivmies, suutari. Uhtuan suunta, Kiestinki, Liminka. Haav. Kiestinki -41. Stm. Tsmm, Jsmm.

HOLM Otto Viljam s. 10.3.1898 Karttula. **Ts.** LentoR4, T-LLv47. Lentok.apumek. **Js.** Valtion Patruunatehdas, Lapua. Viilaaja. Alik.

HOLAPPA Frans Henrik (Heikki), autoilija, s. 24.12.1910 Siikajoki, k. 1981. Pso Jenni Sylvi o.s. Haikara, s. 1910. L: Reijo -42, Kalevi -47. **Ts.** JR26. Vuoksela, Kannas. **Js.** SissiP3, JR32. Uhtuan suunta, Kiestinki. Haav. Kiestinki -41. Kers. Vm1, Tsmm, Jsmm.

HOLOPAINEN Jaakko Antero s. 25.7.1918 Nilsia. **Js.** JvKoulK12, 5/JR60, 5/JR56, 1D, KrnK, PSavSkp. Kivmies, Nuosjärvi, Jakso, Matrosa, Äänislinna, Suomenniemi, Lismajoki, Käppäselkä, Karhumäki. Stm. Vm2.

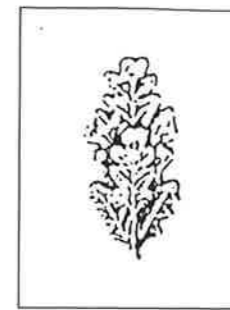
HOLAPPA Lauri Adolf, levyseppä, s. 14.3.1908 Siikajoki, k. 4.2.1977 Raahe. Pso Bertta Sofia o.s. Haikara, s. 1908, k. 1990. L: Kaarlo -34, Raili -36, Esko -39, Terttu -42, Ritva -44, Tuula -47. **Ts.** 1/JR26. Patr.kant. Työpalv. Ruona Oy:llä. **Js.** KrhK/JR32, 1/JvKoulK19, JärjK1, Svleiri6, RaaSpE. Krh.ammusmies. Vuonninen, Pistojoiki, Uhtuan ymp. Ruona Oy:n palv. Stm. Jsmm.

HOLSTI Heikki Aleksanteri, kirvesmies, s. 9.4.1911 Saloinen, k. 14.1.1989 Raahe. Pso Ruusa Sofia o.s. Filppula, ent. Kukkonen. JR26, 1KKK/JR32, 1/LinP15. Kaasusuojelumies, kkmies, vartiomies. **Ts.** Muolaa. **Js.** Pistojoiki, Karjalan kannas. Haav. Pistojoiki -42. Stm.

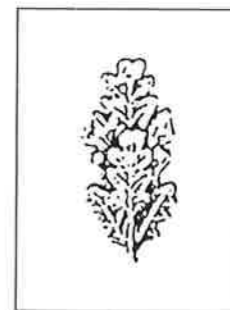
HONKA Eero Johannes, maanviljelijä, s. 1.6.1926 Saloinen, k. 5.8.1987 Raahe. **Js.** Ke- vItPtr. Tykkimies. Rauma, Lappeenranta, Karjalan kannas. Stm.

HONKAMAA Eino Henrik s. 23.8.1898 Paavola, k. 10.3.1979. Pso Iina Lusiina o.s. Huhtala. **Js.** 5284, RaaSkp, JvKoulK19. Rjoht. Syvärin voimaitos. Alik. Jsmm.

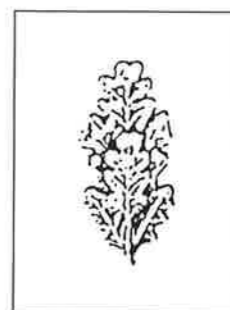
HONKA Heino Jalmari, kauppias, s. 9.8.1922 Saloinen. **Js.** 13/JvKoulK15, Työk. Tähyistäjä. Uhtua, Karjalan kannas, Kiestinki, Ahvenlahti, Tornio. Stm. Vm2.

HONKAVUO Sulo Erkki s. 21.10.1914 Tuusula. **Ts.** 1/VP15. Puh.au. **Js.** LinRP555, LinRP255, Er/LinRP255, LinRP232, Korj./HTK, 2/ErSPo-IOs, JärjK1, RaaSpE. Työnjoht, juna- ja asemapartio-au. Kers.

HONKA Paavo Henrik, lehtori, 21.9.1925 Saloinen. Pso Impi o.s. Rieki. L: Hannu -56, Päiviliiisa -59, Juhapekka -62. **Js.** 13/JvKoulK15, JvKoulK1, 13/JvKoulK15, 8/TP13, EsikK/TP13, KrhjII/JR11, JärjK1, PatN, 3/TP4, Toim.k/PsDE, 1/JP4, E/JP4. Tj.au, tjmies, täyd.henk, asevar.hoit, kirjuri. Noskua-Vuoksen lohko, Vuosalmi. Alik.

HONKAVUO Unto Aarne Tapio s. 7.3.1919 Oulainen. **Ts.** 1Pr, JR64, 15D/AutoK, 12Pr, 4AutoK. Jjoht, v.s.-kompp.pääll. Leipäsuo. **Js.** 5AutoK, HuoltoP5, 5AutoK, 5AKE, PoltKM, 17AutoK. KuljK.v.s.pääll, vt.autojjoht, vt.kompp.pääll, tstoups, pääll, autokorj.pääll. Kapt. VR4.

HONKA Reino Alpo, asentaja, s. 8.4.1924 Saloinen. Pso Rauha Sofia o.s. Juusola. L: Helena -46, Antti -52. **Js.** ErP 7Jääk.joukk. Kpmies. Rukajärven suunta, Klyssivaara, Ilomantsi. Alik. Jsmm.

HORTTANAINEN Juhani Väinämö s. 22.7.1915 Kuopio, k. 1977. Pso Eeva-Liisa o.s. Levänen. L: Timo -45, Esa -48, Ulla -49, Eija -56. **Ts.** 1KKK/JR26. Kirjuri, kompp.väpäli. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR26, 1SotaS. Kenttäpostiljooni, kp.kirjuri.

HOURULA Vilho Albert s. 4.8.1913 Pyhäjoki. **Ts.** 1/JR26. Patr.kantaja. Muolaa, Vuoksela. **Js.** RaaSkpE, AutoK/Hkk, EsikK/7DE. Autonkulj, maastoautonkulj, mp:n kulj. Syvärinniska, Loimola. Alik. Vm2, Jsmm.

HUHTALA Aleksander, kirkvesmies, s. 25.7.1906 Pyhäjoki, k. 9.4.1979 Raahe. Pso Enni Ilona o.s. Tähjä, s. 1913, k. 1987. L: Kaija -47, Toini -49, Pirkko-Liisa s. ja k. -55. **Ts.** JR24, ITiJs/JR33/Pr3. Kollaa, Kurtti, Alakurtti, Kuolajärvi. **Js.** ITiJs/JR33/3Pr. Kivmies, kpmies. Lehtopilkkovaara, Juustila, Viipuri. Stm. Vm2, Jsmm.

HUHTALA Heimo Henrikki s. 27.8.1919 Revonlahti, k. 24.1.1989. **Js.** JvKoulK5, 2/JR31, 2/JR31, 5/JR10, 2/JR52, RaaSpE. Kivmies, ajomies. Kolvasjärvi, Repola, Rukajärvi, Ondajoen asemataist. Haav. Repola -41. Korpr. Vm2, Jsmm.

Loimola, Tornionjokilaakson ja Muonionjoen taist. Kers. Vm2, Tsmm, Jsmm.

HUHTALA Kaarlo Pietari, liikkeenjohtaja, s. 23.8.1918 Oulainen. Pso Eira. L: Outi -50, Arja -53, Seija -65. **Ts.** SissiP2. Kivmies. Aittojoki. **Js.** 3KKK/JR29, 4/JR8. KK-joht. Ilomäki, Värttilä, Koirinoja, Hyrsylä, Mikkelijoki, Prääsä, Vilga, Gerosinvrkoja, Petäjaniemi, Vadumjärvi, Ruokokoski, Pulsoila, Saarijärvi, Polvijärvi,

nas, Muolaa, Heinäjoki, Vuoksen lohko, Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Muonio. Haav. Pistojoiki -41. Alik. Tsmm, Jsmm, Vm2.

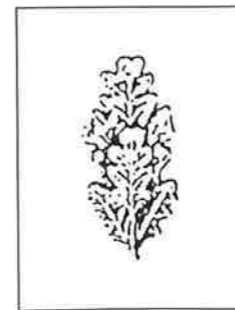

HUHTALA Lauri Elias s. 4.3.1915 Kauhava. **Ts.** JR26. Kivmies, tstläh. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** 1KKK/JR32, II/JR11, JääkK/3D, RaaSp. Kirjuri, muonittaja, kirjuri, varusvar.hoit, rjoht, talousau. Vuonninen, Pistojoiki, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kies-tinki, Ahvenlahti, Karjalan kan-

HUHTALA Matti Eino, tekniikko, s. 24.10.1921 Raahe. Pso Annikki o.s. Gröhn. L: Riitta -58, Anna-Kaisa -60. **Js.** 7/JvKoulK16, 10/JR10, RaaSp. Kivmies, tstläh. Ontajoki, Ontausvaaran sillanpään taist. Korpr. Jsmm.

HUJANEN Niilo s. 16.1.1923 Savitaipale, k. 12.9.1972. **Js.** 1/JvKoulK5, RvKoulK, 3/HRR, 2/JP6, Sotvapo/Mikkeli. Lempaala, Vammelsuu, Metsäkyliä, Turkinsaari, Ilomantsi. Haav. Ilomantsi -44. Korpr. Vm2, Vm1.

HUMALOJA Eemeli s. 7.11.1895 Raahe, k. 1965. Pso Irene o.s. Helander. L: Toivo -31. **Ts.** ja **Js.** Komennustehtävissä.

HUMMASTI Heino Leonar-ti s. 13.5.1926 Raahe, k. 1.8.1991. Pso Anneli o.s. Impola, s. 1926. L: Eija -51, Kaija -52, Mirja -53, Jaana -60. **Js.** JvKoulK25/13K, JvKoulK25, JvKoulK1. Krhmies, krhRjk.-oppilas, krh.tjmies. Kers. Jsmm.

HUMMASTI Johan Nikolai (Janne) s. 25.5.1902 Kuolajärvi, k. 1984. Pso Alma o.s. Halla-aho. L: Kalle -24, Heino -26, Kalevi -29. **Ts.** MVL. **Js.** 6RPr, MVL. Meripoliisi. Mv.kers. SVR m1, Tsmm.

HUMMASTI Kalle Johannes, koneteknikko, s. 28.8.1924 Raahe, k. 1997. Pso Enni o.s. Tönning. L: Kimmo -49, Ari -53, Jukka-Pekka -60. **Js.** ErPrOs. Viivytystaist. Koskenala, Impilahti. Kers. Hpel.mit., Jsmm, SVR.M kr, Skam, Sot.poika r.

HUMMASTI Mauno Antti, kenttämestari, s. 15.4.1907 Raahe, k. 1978. Pso Ester o.s. Toivanen. L: Helena -29, Juhani -30, Marjatta -32, Liisa -34, Maija -38, Matti -45. **Ts.** 10TienKK, 1PionP, 4AK. Sekatyömiehenä. **Js.** ErOsP, JvKoulK15, 991 Isk, JvKoulK26, RaaSkpE. Kivmies, varusvar.-hoit, kulj.tston apumies. Korpr.

HUMMASTI Väinö Veikko Ville, kehäsahaaja, s. 17.10.1911 Raahe, k. 1989. Pso Alma Elisabet (Elli) o.s. Tokola, s. 1913. L: Aino, Reijo, Matti, Antero. **Ts.** JR26. Vm. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32. Puh.mies. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm. Vm2.

HUMMER Taito Emil s. 15.9.1911 Saarijärvi. **Ts.** 3/JR20. Kivmies. Suvanto. **Js.** 2/JR50, 2/RjP4. Kivmies, pkamp. Kiekua, Ignoila, Hautavaara, Suvilahti, Korsaa, Alekka, Kinnasvaara, Teru, Plovina, Vilaga, Petroskoi, Syvärin alajuoksu, Juksova, Itä-Karjala. Korpr. Vm2, Jsmm.

HUOTARI Aarne Olavi s. 10.5.1922 Pattijoki, k. 3.2.1945. **Js.** JvKoulK15, 1KKK/JR11, 4/I/11Pr, 4/I/JR11. Pstläh, torj.mies. Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlahti, Länsi-Kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi. Haav. Ihan-tala -44. Stm.

HUOTARI Johannes, maanviljelijä, s. 20.4.1914 Suomussalmi. Pso Aune Mirjam o.s. Montonen, s. 1911. L: Matti -52, Anna-Kaisa -55. **Ts.** SuHK, ErP15. Kivmies. Suomussalmi, Raate. **Js.** JR11. Krhvm. Vaso-vaara, Latvajärvi, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta, Hiirelä, Metsäkyliä, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksen lohko, Vuoksela, Tornio, Rovaniemi. Korpr.

HUOVINEN Onni Ilmari, tullinhoitaja, s. 24.8.1905 Ii, k. 1986. Pso Eila o.s. Korhonen, s. 1911. L: Taina -30, Juho (Jussi) -35, Maila -39, Eila-Kaarina -44, Lauri (Lassi) -47. **Js.** 61KevItjaos, 9109, KevItPtri. Rjoht, Itkkjoht.

HURRI Veikko, levys.hits., s. 10.1.1925 Uukuniemi, k. 18.6.1995 Raah. Pso Aira Emilia o.s. Pisilä. L: Ari -64. **Js.** Laat.RPri, 52K/04-76VK, 8Mt.RaskPtri, 5Mt.RaskPtri. Tjmies, tykkim. Laat.ran.puoli, Äänisen ran.puol., Säämjärvi, Jessoila. Tkm. Jsmm, Miinanraiv.m.

Kiestinki, Ahvenlahti, mi. Ylik. Vm1, Vm2.

HYVÄRI Atri Jaakko, maanviljelijä, s. 28.8.1915 Saloinen, k. 28.2.1992. Pso Iida Katariina o.s. Sippala, s. 1915. L: Tapio -41, Osmo -42, Lauri -44, Erkki -47, Irja -51, Iikka -55. **Ts.** JR26. Lähetti. Kyyrölä, Muolaa, Vuosalmi, Vuoksela. **Js.** JR32, JR11. Lähetti. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Pohjois-Suomi.

Ahvenlahti, Uhtuan L. Stm. Vm2.

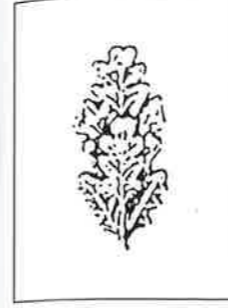
HYVÄRI Väinö Aukusti, maanviljelijä, s. 8.1.1921 Saloinen, k. 15.2.1985 Pattijoki. Pso Fanni o.s. Jukkola. L: Reijo -48, Maija -55, Jukka -57, Hannu -60, Olli -61, Timo -62, Matti -64, Anne -65, Mirja -67, Merja -68, Mikko -68. **Js.** II/11Pr, KKK/JR53. Kkmies. Sohjana, Kiestinki, Kapustajoiki, Kangasvaara, Lohivaara, Haav. Kiestinki -41, Uhtua -42.

HURNANEN Arvo Aukusti, sekatyömies, s. 9.12.1916 Pyhäjoki, k. 2.11.1981 Raah. Pso Hanna Sofia o.s. Aunola, s. 1922, k. 1963. L: Aino -42, Aarne -44, Hilka -46. **Ts.** Pohj.rykm. Summa, Muolaa, Heinjoki. Stm.

HURTIG Olof Eerik Väinö s. 17.9.1919 Paavola, k. 5.8.1968 Nurmijärvi. **Js.** III/JR11, Ts-tOsMetso, RaaSkpE. Kivjjoht, jjoht, kompp.pääll. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Pongalahti, Vuoninen, Uhtuan L, Jyvälahti, Kangasvaara, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Norkua, Vuoksi, Vuosalmi, Tornio, Laurila, Tervola. Haav. Vuoninen -41, -44. Ylil. VR4, VR4 tlk, VR3, Jsmm.

HYVÄRI Bruno Villiam s. 24.8.1926 Saloinen. **Js.** Jv-KoulK15. Kivmies. Stm.

HYVÄRI Väinö Herman, maanviljelijä, s. 5.12.1916 Saloinen, k. 16.2.1972. Pso Lempi o.s. Sarpola. L: Veikko -43, Liisa -46, Leena -49, Marja -54, Jussi -56, Kaija -63. **Js.** 3/Jv-KoulK23, SorSkp, 1/Jv-KoulK22, RaaSkp. Kivmies. Stm. Jsmm.

HURNANEN Kaarlo Olavi (Kalle) s. 11.8.1925 Raah. Pso Annikki o.s. Turusenaho. L: Pertti -49, Pentti, Pauli, Pekka, Pasi. **Js.** 4/JvKoulK15, VKoulK, Hyrynsalmen KV, TäydP13, HTK1, 4/TäydP1, 5TäydP1, JR6, KrhK/JR6, Kss1, KrhK/JR6, RaaSp. Puhmies, kivmies, krhmies. Stm.

HUTTUNEN Pentti Kalervo s. 19.3.1924 Jyväskylän mlk, k. 1981. Pso Elina o.s. Närhi. L: Rauno -47, Arja -48, Hannu -53, Heikki -53. **Js.** JvKoulK12, TäydP5, 6/JR4, HTK. Rjoht, tstläh. Pogosti, Semenski, Sammatus, Saarimäki, Puskuselkä, Varloi, Karmelitsa, Lavajärvi, Varpajärvi. Kers. Vm2, Jsmm.

HYVÄRI Erkki Henrikki, korj.työmies, s. 18.9.1924 Saloinen. Pso Aini o.s. Rantanen. L: Tenho -47, Teuvo -49, Terttu -54. **Js.** 13/JvKoulK15, Jv-KoulK3, RaaSpE. Krh- ja toim.mies. Stm.

HYVÄRINEN Veli Teppo Ilmari, sähköasentaja, s. 21.11.1925 Kuopio. Pso Anna Inkeri, k. 1994. L: Matti -47, Lauri -48. **Ts.** Lähetti. Rovaniemen kotijoukoissa. **Js.** IsK. 108 RsltPtri, 91 RsltPtri, 6 RsltPtri, E/It-R1. Lähetti, vart., radisti. Rovaniemi, Helsinki, Oulu, Pohjois-Suomi. Ylik. Tsmm, Jsmm sk, Ilmav.muistoristi sk, Sininen r.

HURNANEN Väinö Jalmari, metallimies, s. 29.4.1911 Raah. Pso I Fanni o.s. Rahkala, s. 1918, k. 1945. L: Esko -40, Seija -41, Jukka -45. Pso II Elsa o.s. Viitala. L: Kauko -49, Vilho -51. **Ts.** JR26. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32, VHSP. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Pohjois-Suomi. Kers. Vm2.

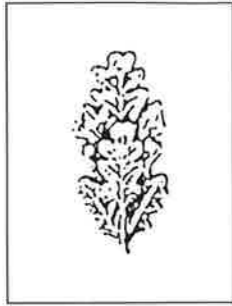
HYTTINEN Reino Johannes s. 30.9.1921 Pudasjärvi, k. 1.4.1983. **Js.** 7/JvKoulK13, 8DE, 6/JR45, 6/JärjK1, HTK3. Kpmies, tstläh. Maaselkä, Laatokan-Syväri, Jandeba, Syvärin sillanpää, Alakorpi, Torasjärvi, Saarimäki, Puskuselkä, Pultsaila, Käsnäselkä, Katitsanlampi, Kuivaselkä. Haav. Kuivaselkä -44. Korpr.

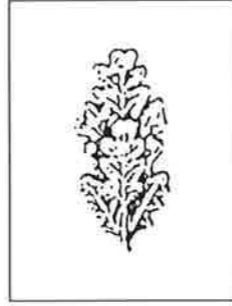
HYVÄRI Pauli Allan s. 15.12.1926 Saloinen. L: Ilkka. **Js.** JvKoulK15. Kkpatr.kantaja. Stm. Jsmm.

HÄIVÄ Erkki Abram, vet-lämmittäjä, s. 15.2.1919 Ii, k. 6.11.1948. **Ts.** ja **Js.** ToimK/5RPr. Meripoliisi. Stm.

HÄKKILÄ Niilo s. 7.5.1902 Nivala. **Ts.** Oulun TäydK, Jv-KoulK5. Lähetti. Korpr.

HÄKKINEN Kaarlo Jooseppi s. 16.2.1907 Liminka. **Ts.** ja **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa viilaajana. Tkm.

HÄMÄLÄINEN Aarne Olavi s. 30.12.1923 Viitasaari, k. 18.4.1996. **Js.** 8/JvKoulK3, 3KKK/JR50, 66SS. Kkmies. Vadrusjärvi. Stm. Jsmm.

HÄNNINEN Hugo Armas, maanviljelijä, s. 14.10.1917 Saloinen. Pso Mirjam. L: Kalevi -47, Helena -48. **Ts.** Os. Pennanen. Petsamon suunta. **Js.** JR32, JR11. Uhtua, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi. Haav. Röhön suunta -41. Kers. Vm2, Tsmm.

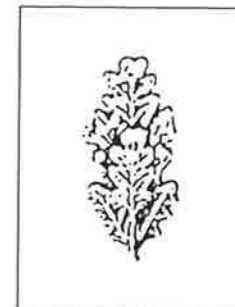
HÄKKINEN Eemeli Aleksanteri, levyseppä, s. 7.7.1910 Raahe, k. 1978. Pso Laura Helena. **Ts.** 1KKK/JR36. Patr.kantaja. **Js.** 1KKK/JR32, JärjK2, HTK, HTK11, 12/JR32, EJR32, 9/JR32. Pst.kivmies, Pstmies, tstläh, kkmies, sähkökon.hoit, kivmies. Muolaa, Vuoksela, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan ymp. Ruona Oy. Stm.

HÄKKINEN Paul Ilmari s. 1.6.1909 Paavola, k. 1992. Pso Iida Maria o.s. Kulju. **Js.** II/1RPr, Kanta-HämeSkp. Var.joukk./Pirkka-HSkp, OulSkpE, JvKoulK26, JR200, VR/JR200, RaaSp. Asettaja, aseseppä. Ylik.

HÄMÄLÄINEN August s. 28.11.1909 Salmi. **Ts.** 82KmK, 2/JR37. Kivmies. Syskyjärvi. **Js.** JR58, 9/JR58, 11Tykk/III-AK, 9TykK, EPohLSkp, MV2. Tstläh, ajomies, ammusmies, varikkopalv. Kitee, Kaalamo, Rautalahti, Kannaksen asemasota, Uhtuan suunta, Tali, Ihanatala, Vuosalmi. Korpr. Jsmm.

HÄNNINEN Sulo Veikko, työmies, s. 20.4.1925 Kuusamo. **Js.** 4/JvKoulK25, TäydP4, TäydP3, 6D. Kkmies. Stm. Jsmm.

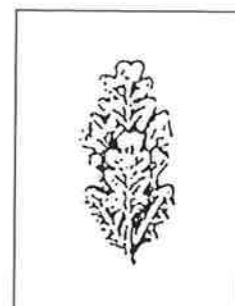
HÄKKINEN Erik Oskari, työnjohtaja, s. 18.6.1908 Paavola. Pso Taimi Aura o.s. Nordström, s. 1910. L: Erkki -33, Veli -37, Kalevi -40, Terttu -45. **Ts.** ja **Js.** Ruona Oy. Erik.teht. Lentostm. Vm2.

HÄLI Johan Jaakko, maanviljelijä, s. 13.5.1906 Haukipudas, k. 21.9.1987. Pso Elvi Björnvik, s. 1908. L: Anni -32, Maila -35, Pekka -36, Paavo -39, Marja-Liisa -43, Pauli -45. **Ts.** JR26. Kkmies. Kyyrölä, Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32. Kkmies. Uhtuan suunta. Haav. Uhtua -41. Stm. Vm2.

HÄNNINEN Frans Petter, lajittelija, s. 1.2.1924 Kuusamo. Pso Sylvi Maria o.s. Kreuz, s. 1934. L: Timo -58, Tarja -59, Pertti -60, Anne -62, Helena -64, Tapio -66, Taina -67, Hannu -69, Leo -70, Sulevi -71. **Js.** JR14. Uhtuan suunta, Suojärvi, Ägläjärvi. Haav. Ägläjärvi. Korpr. Vm2.

HÄNNINEN Veikko Mauri s. 22.9.1919 Himanka, k. 27.2.1992. Pso Aila Elisabet o.s. Turunen. **Ts.** ja **Js.** 11/VKK, VK/7Pr, KrhK/7Pr, VK/7Pr, Esik/JP4, KokSkp. Puhmies. Kokkari, Vilokki, Koirinoja, Salmi, Tuulos, Aunus, Syväri, Petroskoi, Karhumäki, Bulujeva, Kuuterselkä, Kivennapa, Kuuttilahti, Rokkalanjoiki, Tali, Vuosalmi. Jääk. Vm1.

HÄKKINEN Feliks Adolf s. 14.1.1913 Paavola, k. 1985. Pso Kaarina Regina o.s. Kuusisto. **Ts.** 19TalK, JP4, Muonittaja, kivmies. Lemetti, Lavajärvi. **Js.** 4/JR32, RaaSkpE, Jv-KoulK19, JärjK1, 11HTK, 2KKK/JR11, 24Autokorj, HTK/Kotij, JärjK1, HTK11. Patr.kantaja, ajomies, auton-
asentaja. Uhtuan suunta. Ruona Oy. Haav. Lavajärvi -40. Alik. Vm2, Jsmm.

HÄMEENAHO Voitto Veikko s. 3.10.1919 Ylivieska, k. 20.2.1973. Pso Helmi s. 1914. **Js.** JvKoulK15, KevOs5, 10/JR11, Vienan HSP26, ErP8. Tstläh. Porajärven suunta, Jyväskylä, Uhtuan P, Pohjois-Suomi. Ylik. Vm2, Jsmm.

HÄNNINEN Heikki Armas, sähköasentaja, s. 6.11.1909 Saloinen, k. 3.11.1992 Saloinen. Pso Anna Elisabet o.s. Peltoniemi, s. 1909. L: Liisa -36, Matti -41, Erkki -43. **Ts.** JR32. Kkmies. Karjalan kannas. **Js.** JR32. Puhmies. Kursmajärvi, Suoniemi, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Alik. Vm2.

HÄRKÖNEN Erkki Jalmari s. 22.4.1922 Siikajoki, k. 1988. **Js.** JvKoulK15, I/JR11, HTK/IIIAK, RJP8, 81AutoK. Suuntakehäemies. Uhtuan L, Vuokkiniemen erämaalohkon part.taist, Laatokan puol.taist. Korpr. Vm2, Vm1.

HÄRKÖNEN Jaakko Ilmari s. 3.8.1922 Sotkamo, k. 31.12.1997 Raahe. Pso Kaisa Vappu o.s. Pulkkinen. L: Pekka, Pirjo, Seppo, Paula, Salme, Hilka, Esko, Pirkko, Ilpo, Eero, Juha. **Js.** 8/JvKoulK15, HTK9, JR52, 1KKK/JR52, JP5, 2/JP5. Kkamp, kkmies, kivmies. Ontajärvi, Länsi-Syväri, Polviselkä, Kuuterselkä, Ylä-Sommec. Stm.

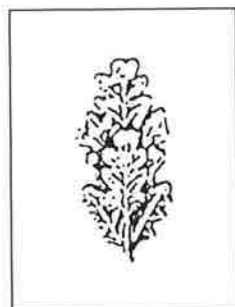
HÄRÖNOJA Kustaa Olavi s. 25.5.1914 Rautio, k. 21.1.1951 Kemijärvi. **Js.** 24/JvKoulK2, 4/JärjK1, E/HTK4, KokSkp, HTK11, JärjK1, RJP4. Ajomies. Juksova-Gora pistorata. Stm.

IIVONEN Veikko Arvo, autonkuljettaja, s. 22.3.1920 Kanneljärvi, k. 8.7.1973 Raahe. Pso Sylvi Sofia o.s. Nikkanen. L: Heikki -46, Eeva -47, Hannu -53. **Ts.** Kanneljärven Sk. Kautonkulj. **Js.** E/JR32, JR40, 4.AutoK. Autonkulj. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kannas, Pohjois-Suomi. Korpr.

IMPOLA Heikki Mikael, opiskelija, s. 18.12.1923 Raahe, k. 21.12.1947 Raahe. **Js.** JvKoulK16, 8/II/3Pr, HuotoK/3Pr. Kivmies, asevar.hoitaja. Itä-Karjala, Karjalan kannas, Salla. Korpr. Vm2.

HÄRKÖNEN Matti Kalevi s. 18.5.1914 Oulu. **Ts.** 3KKK/JR25. Kkamp.apul. Kuhmo-Löytövaara. **Js.** 13/JvKoulK15, RaaSkp. Komp.kirjuri, patalj.tal.au. Ylik.

HÄRÖNOJA Tauno Armas, kirvesmies, s. 29.3.1921 Kala-joki. Pso Elsi Marjatta o.s. Aksila, s. 12.6.1929. L: Terttu -47, Reijo -48, Tuula -49, Riitta -52, Arto -57, Anna-Maija -63. **Js.** 14/8Pr, ErTykK/4AK, 4R/JR8, KarjA:n 7nt.var, Vaat-KV1, EKM3, 7KmK, 13/15Pr. Ajomies, varastomies. Nietjärvi, Kemin valtaus. Korpr. Jsmm.

ILMAKANGAS Juho Einari, maanviljelijä, s. 9.3.1899 Paavola, k. 1974. Pso Hulda Kustaava o.s. Ukkola, k. 1993. L: Pentti -27, Pauli -29, Tauno -31, Matti -33, Sanni -38, Liisa -43, Reijo -46. **Ts.** JvKoulK5. Tsmm.

IMPOLA Johan (Jukka) Aleksander, maalari, s. 28.10.1921 Raahe, k. 20.6.1986 Longview USA. Pso Ruth o.s. Pratt. L: Hans -54, Myra -55, Rita -56, Anni -57, Timo -58, Arvi -60, Lars, Lisa -63, Nora -67. **Js.** JvKoulK13, ItKoulK, KKK/It, RaaSkpE. Rask.it.-amp, rask.it.kkamp. Karhumäen suunta. Stm.

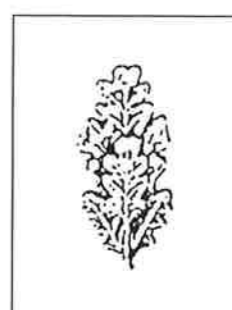
HÄRKÖNEN Toivo Johannes, s. 19.9.1917 Mikkeli. Pso Aune Maria o.s. Tuovinen. L: Eila -46. **Ts.** 3.Pr. Viesti- ja pion.ups. Lähteen-Merkin lohko, Kiltee, Kämärä, Pilppula, Tali. **Js.** JR43, PionP26, IODE. Rykm.pion. jjoht, kivijjoht, kompp.varapääll, Pion.tston pääll. Kananoja-Nuijamaa, Hiitolan kk, Asilanjoki, Rätsälä, Humalainen, Kiviniemi, Valkjärvi, Lipola, Kirjasalo, Lempaalanjärvi, Länsi-Kannas. Majuri. VR4, VR3, Tsmm, Jsmm.

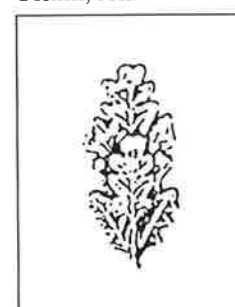
HÖKKÄ Jaakko Artturi, kirvesmies, s. 25.7.1906 Paavola, k. 21.10.1989. Pso Anni Sofia o.s. Huovinen, s. 1906. L: Matti -47. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Oinola, Vuoksela. **Js.** JR32, JR9. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Jyvälahden suunta, Karjalan kannas. Haav. Jyvälahti -41. Stm. Tsmm, Jsmm.

IMBERG Arvo Alfred s. 3.9.1916 Pyhäjoki. **Ts.** SatK/HeILA. Lämmittäjä hin. Harmaja. **Js.** Ollut merillä koko sodan ajan. Matr.

IMPOLA Ossi Ensio, metsänhoitaja, s. 26.6.1921 Raahe, k. 1.2.1948 Raahe. **Js.** 3/JvKoulK1, 13/Jk46. Krh tulenjoht.au. Meri, Valkeasaari, Lempaala, Ohdan lohko, Syvärin Pitkäjärvi, Aunuksen kannas, Varpajärven lohko. Haav. Rajajoki -42. Kers. Vm2.

HÄRKÖNEN Väinö Johannes s. 10.3.1916 Saloinen. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa. **Js.** 3/JvKoulK15, HTK11, II/JR3, 24Autokorj. Kivmies, seppä. Uhtuan L, Karjalan kannas, Rovaniemen suunta. Korpr.

IIVONEN Keijo Kalevi, liikkeenharjoittaja, s. 15.6.1924 Kanneljärvi. Pso Siiri Esteri. L: Markku -51, Jorma -53, Tuija -57, Ari -66. **Ts.** Sotatoimialueella Karjalan kannaksella evakuointi- ja vartiotehtävissä. **Js.** 3/JR4. Tarkka-ampuja. Schemenski, Karjalankylä, Nurmola, Mulajärvi, Nisojoki, Pannila, Kainuselkä, Sääksjärvi, Varpajärvi, Kavutjärvi. Haav. Kavutjärvi -44. Korpr. Tsmm, Aunus r, Jsmm, Karjalam, Veteraanim, Skm.

IMPOLA Anton Mikael, maanviljelijä, vaakamies, s. 13.12.1918 Pyhäjoki, k. 28.5.1984 Saloinen. Pso Tyyne Annikki o.s. Pietilä, s. 1917. L: Sirkka -44, Sinikka -47. **Ts.** ErLvPky6/28, MtnLv, ErLv. Konematr., lämmittäjä, koneenkorj. alus Döbelnillä. **Js.** SissiP3/I/Pr15. Kivmies, pk-mies. Uhtuan ja Kiestingin suunta, Länsi-Syväri, Sammatus, Vitele, Rajakontu, Salmi, Pitkäranta, Uuksujärvi, Kemi, Lauttasaari. Haav. Uhtua -41. Stm. Vm2, Tsmm, Jsmm.

IMPOLA Veli Jalmari, hit-saaja, s. 25.10.1896 Siikajoki, k. 1966. Pso Martta o.s. Kaakinen. L: Olavi -23, Anneli -26. **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa.

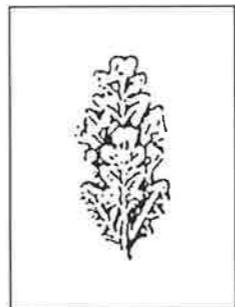
IMPOLA Viktor Johannes,
pehtoori, s. 18.3.1896 Pattijoki,
k. 20.11.1961 Raahe. **Js.** Ly-
määräys siirtoväen huoltotehtä-
viin.

INKANEN Armas Johannes,
kauppias, s. 23.6.1921 Pattijoki.
Pso Aune o.s. Sakko. **L:**
Matti -47, Birgitta -52. **Js.** Jv-
KoulK13, JvKoulK23, HTK/
Kotij. Kivmies. Lakijärvi,
Korpr.

IMPOLA Vilho Olavi, kaup-
pias, s. 23.9.1923 Raahe, k.
1977. Pso Anneli o.s. Orava. **L:**
Seppo -48, Sakari -52. **Js.** Jv-
KoulK16, 7/3Pr. Kpmies. Itä-
Karjala, Krivi, Kanneljärvi,
Peippola, Summa, Tammisuo,
Tienhaara. Korpr.

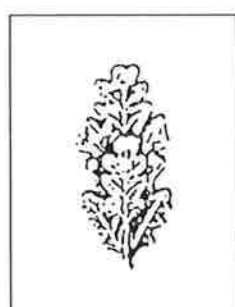
ISOJÄRVI Voitto Gunnar s.
29.11.1912 Oulainen, k.
18.4.1959 Oulainen. **Ts.** 5/II/
JR40. Hevosmies. **Js.** 24KS,
981IsK, 25SotaS, HTK/Kotij.
Sair.kantaja, kivmies. Stm.

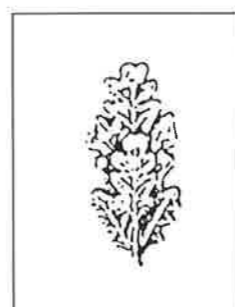
INGERTTILÄ Matti Alfred,
sähköasentaja, s. 10.6.1908
Pattijoki, k. 22.11.1995 Pattijoki.
Pso Kerttu Maria o.s. Kär-
man. **L:** Liisa -39, Eero -44. **Ts.**
ja **Js.** Viesti, EsikK/JR, E/JR32,
RaaSkp, Liikennetsto. Radioas.
pääll. Karjalan kannas, Uhtuan
suunta. Kers. Tsmm, Jsmm.

ISOLA Mauno Aukusti, levy-
seppä, s. 24.12.1910 Hailuoto,
k. 1983. Pso Hilda o.s. Ollik-
ka. **L:** Eila -44. **Ts.** Ruona Oy:n
palveluksessa. **Js.** 1KKK/JR32,
8/JR32, 12/JR32. Kkamp,
kvmies. Vuonainen, Pistojo-
ki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtu-
an L ja P. Ruona Oy:n palve-
luksessa. Haav. -42. Korpr.
Vm2.

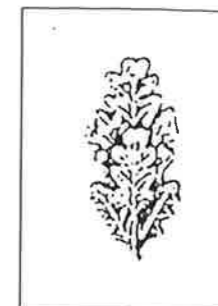
INHA Frans Allan
s. 22.9.1925 Joutsa. **Js.** 2/Jv-
KoulK15, Vkk, HTK, 1/VP13,
VP14, HuoltoK, JR6, MiinE,
Vos/JR6. Radiomies, miinaha-
ravamekaanikko. Uhtuan L.
Stm. Jsmm.

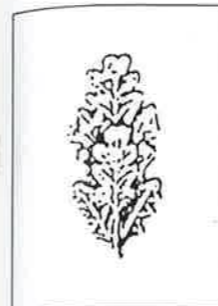
ISOTALO Kaarlo Kustaa,
kirjailija, s. 20.9.1918 Pyhäjo-
ki. **Ts.** KKK/PohjR, 3KKK/
JR64, 4/III/IIPr. Kvmies. **Js.** 4/
III/IIPr, 6SPolK. Kvmies,
sot.pol. Suomussalmi-Raate,
Pitkäranta, Uhtuan suunta,
Vuonainen. Haav. Pitkäranta -
40, Vuonainen -41. Stm. Vm2.

**ISOTALO Tuomas Aleksan-
teri** s. 27.8.1917 Pyhäjoki, k.
19.10.1954 Raahe. **Js.** 5674.
Kkmies, patr.kantaja. Luttojo-
ki. Stm.

**ITÄPALO Pauli Arvo Heik-
ki**, koneenhoitaja, s. 12.7.1924
Saloinen. Pso Aune Marjatta
o.s. Pirnes, s. 1926. **L:** Leena -
49. **Js.** JvKoulK15, JR8. Kkr-
joht, koulutt. Palojoensuu, Saa-
renpää. Alik.

ISOTALUS Jaakko Ensio,
käyttömies, s. 17.7.1920 Ala-
vieska. Pso Rauni, s. 1931. **L:**
Anna-Maija, Päivi, Raimo. **Js.**
KTR14. Puhmies. Vansjärvi,
Hiisjärvi, Salmijoki, Poventsa,
Isonselänlaki, Ihantala, Poh-
jois-Suomi. Korpr. Vm2.

ITÄPALO Setti Johannes,
maanviljelijä, s. 27.8.1912 Sa-
loinen, k. 29.9.1995 Raahe. Pso
Eeva Kaarina o.s. Hietala. **Ts.**
JR26. Krh.puh.au, kss.aliups.
Js. JR32, Krhj/I/IIPr, Jv-
KoulK28. Krh.puh.au, puh.au,
tal.au, krh.koul.au. Kursmajär-
vi, Vuonainen-Pistojo-
ki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L
ja P. Alik.

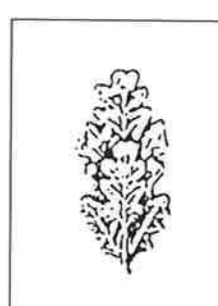
ITÄPALO Henrik Albert
(**Heikki**), maanviljelijä, s.
13.9.1902 Saloinen, k. 1961.
Pso Aino o.s. Rantanen. **L:** Sen-
ja -22, Pauli -24, Pentti -27,
Olavi -35. **Ts.** 9/KTR9. Ajo-
mies. Kuhmo, Vuonainen, Pis-
tojo-
ki, Kis-Kisjärvi, Röhön-
tienhaara. **Js.** 1Krh/JR32,
HTK/RaaSkp, 5/JR11, EsikK/
JR11. Ajomies, kivmies. Vuon-
nen, Pistojo-
ki, Tetrivaara, Korpivaara, Uhtuan L ja
P, Vuosalmi, Ihantala, Tornio. Haav. Kyläjoki -44.
Tkm.

ITÄSOLA (Isotalo) Väinö
Johannes s. 25.10.1920 Pyhä-
joki. **Js.** ViestiK/IIPr, 3/VP31,
E/VP31, HTK, 1/VP31. Vies-
timies, lähetti. Vasovaara,
Vuokkiniemi, Vuonainen, Pis-
tojo-
ki, Korpivaara, Tetrivaara,
Uhtuan L, 3D:n torj.taist, Ki-
vennapa-Muolaa-Heinjoki,
Noskua, Ihantala, Tornio,
Kemi, Rovaniemi, Kittilä.
Korpr. Jsmm, Vm2.

ITÄPALO Kalle Aleksanteri,
työmies, s. 20.2.1907 Saloinen,
k. 29.10.1966. Pso Eeva Ester
o.s. Rantala. **L:** Eeli -33, Veik-
ko -35, Matti -37, Juhani -39,
Paavo -42. **Ts.** 10TienkorjK.
Korjausmies. **Js.** E/JR32,
KoulK/Kotij, JärjK1. Pioneer,
keittiömies. Juntusranta, Vuon-
nen, Pistojo-
ki, Korpivaara,
Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm.
Vm2, Jsmm.

JAANKOLA Paavo Väinö
Johannes s. 9.5.1911 Asikka-
la. **Js.** 3DE, IIIAKE. Hall. ja
oikeudenhoitotston pääll. Tsto
10:n pääll. Vasovaara, Uhtuan
suunta. Ylil. VR4, VR4 tlk,
Jsmm.

JAAKKONEN Matti, hioja, s. 20.10.1925 Kuolajärvi. Pso Aune Sylvia. L: Aino-Helena -56, Pertti -57, Marja-Leena -59, Kari -61, Anna-Liisa -66. **Js.** AUK/JP2, RaskK/JP2, 1/JP2, 3/JP1, 3/JvKoulK15, Rjk/J1KK15, 9/HTK8, Krh os/JP2, Esikk/JP2. Kivrjoht. Vuosalmi-Väärämä-Vuotso-Laanila-Kaunisää-Inari. Alik.

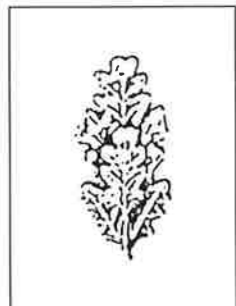
JALASTO (Jusélius) Bror Arne s.1.2.1918 Kurkijoki. Pso Auli o.s. Saarenpää. L: Hilikka -45, Jorma -47, Martti -52, Hannu -54, Simo -57, Riitta -70, Susanna -71. **Js.** III/JR30, III/JR9, UK, II/JR9, I/JR9. Asevelv, oppilas, tjups. Laatokan Karjala, Syväri, Osta, Uksu, Loimola. Ltn. Jsmm, Vm2, VR4.

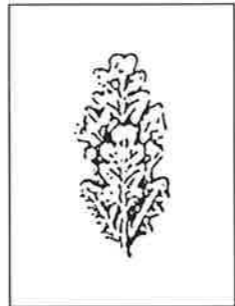
JOENSUU Erkki, työnjohtaja, s. 12.10.1912 Pattijoki, k. 19.1.1982. Pso Helli o.s. Håkara s. 1923. L: Marjatta -45, Olavi -47, Tapio -54. **Ts.** Uhtuan suunta. **Js.** Karjalan kannas, Vuokkiniemi. Rjoht. Kers. Vm2, Tsmm, Jsmm. SVL:n k, h ja suuri am.

JOENSUU Veikko Aleksanteri, maanviljelijä, s. 8.2.1914 Pattijoki, k. 31.1.1978 Raahe. Pso Nanni Maria o.s. Korpela, s. 1907. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, JR11. Uhtua, Karhumäki, Kiestinki, Ahvenlahti, VT-linja, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuosalmi, Ihantala, Tornio. Stm. Vm2.

JAAKOLA Armas Henrikki s. 27.6.1916 Pyhäjoki, k. 5.6.1996. Pso Airi Annikki o.s. Aaltonen. **Js.** SissiP3, S/15Pr. Kkmies. Uhtua, Kiestinki, Louhi, Syväri, Vitele, Kaukojärvi, Rajaselkä, Likolampi, Uuksunjoki, Pitkäranta, Katitsalampi, Syskyjärvi, Kemi. Stm. Jsmm.

JALONEN Pentti Simo s. 28.10.1926 Oulunsalo. **Js.** 2AlokPtri, Öron AsekoulPtri, 1KTR1. Tykkimies. Korpr.

JOENSUU Frans Aukusti s. 17.3.1899 Saloinen, k. 1973. Pso Anni Elisabet o.s. Hyväri, s. 1900, k. 1958. L: Sisko -34, Veli -34, Aino -35, Helmi -37, Aino -43, Seppo -46. **Ts.** ja **Js.** ErP8, JR32. Laatokan P, Vuoninen, Pistojoiki. Stm. Tsmm, Jsmm.

JOKELA Ahti Kustaa Adolf, autohuoltomies, s. 24.9.1916 Pattijoki, k. 14.1.1996. Pso Maria o.s. Turpeenoja, s. 1920. L: Ritva -41, Eila -44, Esko -45, Risto -47 k, Sinikka -51, Satu -53, Matti -57. **Ts.** Jv-KoulK5. Ylivieska. **Js.** 24LK. Autonkulj. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahdi, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kannas, P-Suomi. Korpr. Vm2, Jsmm.

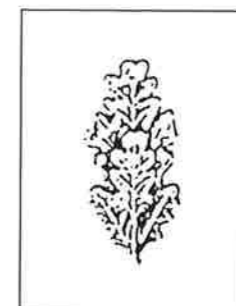
JAANUS Kaarlo Vilhelm, työmie, s. 18.3.1918 Pattijoki. Pso Eevi o.s. Kilpua. L: Mauri -48, Jorma -50, Hilikka -53, Erkki -55, Kari -60. PohjR, 1K/3Pr, Esikk/3Pr. **Ts.** Ylä-Somme, Karhusuo, Sainio. **Js.** Someri, Suursaari. Kivmies, mitaus- ja mv-mies, hev.mies. Stm. Vm2, rautaristi II.

JAUHAJAINEN Eino Armas s. 14.1.1912 Saloinen, k. 1977. Pso Vieno o.s. Vehkala. L: Raimo -51, Elli -52, Tapio -55, Arvo -56, Reijo -58. **Ts.** 1KKK/JR26. Mitt.elinmies. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32, E/JR32, JR11, III/JR11, E/ErP13, JääkK/3D. Kkamp, kpmies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, 3D:n torj.taist, Noskua-Vuoksen lohko, Kittilä, Tornio. Korpr.

JOENSUU Kalle Fredrik, maanviljelijä, s. 6.7.1914 Lumijoki. Pso Hilja Annikki o.s. Rusko. L: Rauni -42, Aulikki -54, Juhani -55, Heli -60, Vesa -61. **Ts.** JR25. Pjjoht. Kuhmo. **Js.** JR32, JR200, LinP4. Kkrjoht, koul.au, pjjoht. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kiestinki, Ahvenlahti. Ylik. Vm2, Tsmm, Jsmm, P-Vienan r, 18D r.

JOKELA Eino Kalervo s. 18.10.1918, k. 1.10.1995. **Js.** 3/ErP23, 3/ErP22, 11/JR56. Lep-päjoki, Maaselkä, Loimola. Jsmm.

JAATINEN Erkki Olavi, vss-päällikkö, s. 4.11.1911 Viipuri, k. 19.11.1968 Raahe. Pso I Maire. L: Jorma, Juha. Pso II Terttu o.s. Roihu. L: Olli -55, Matti -59. **Ts.** ErP1, AUK. Jjoht, koulutusups. Kämärä, Somme, Vilajoki. **Js.** JR10, JR52, MaaSK, JvKoulK24, JR48, AUK/18D. Jjoht, kompp.pääll, koul.ups. Tuli-vaara, Virrat, Omelia, Lusinkajoki, Karijärvi, Ontrosenvaara, Rukajärvi, Ontajoki, Ihantala, Ala-Noskua. Haav. Maj. Tsmm smk, VR4, VR4 tlk, VR3.

JOENSUU Aarne Arvi (Arvid), kuljetusmies, s. 31.7.1925 Pattijoki. Pso Katri o.s. Korhonen. L: Margit -65, Matti -69. **Js.** JvKK15, PataljN, MaaSK. Kivmies, ajomies. Stm.

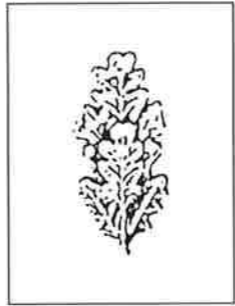
JOENSUU Pentti Pellervo, liikkeenharjoittaja, s. 15.9.1921 Pattijoki. Pso Siiri Annikki o.s. Pellikka, s. 1928. L: Hilikka -56, Ulla -57, Simo -57, Anne -58, Seppo -61, Maria -66, Leena -69. **Js.** PionP34, PionK/11Pr. Uhtuan P, Kannas, Pohjois-Suomi. Korpr. Jsmm.

JOKELA Heikki Johannes, maanviljelijä, s. 4.2.1925 Saloinen. **Js.** 8/JvKoulK25, HTK9, Patalj.N, 8/JR3, RaaSp. Korpr.

JOKELA Johan Aimo s. 31.10.1907, k. 9.8.1974. Pso Kerttu o.s. Helaakoski. **Ts.** ja **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa.

JOKINEN Kalervo Rafael s. 22.7.1914, k. 17.5.1989. **Ts.** ITR2, 2RaskItLiikPtri. Karjalan kannas. **Js.** 1/KevTsto12, 25SotaS. Ontavaara, Tolvajärvi, Ägläjärvi, Suojärvi, Itä-Karjala, Maaselän kannas, Karhumäki, Syväri, Viipurin luoteisp. Korpr. Jsmm.

JUNNILA Pauli Henrik s. 2.3.1914 Saloinen, k. 1980. Pso Hellin o.s. Hurnanen. L: Raili-45, Pipsa -47. **Js.** EK/JR26. Vuokselan ja Vuosalmen lohko. Ollut Englannin Man-saarella internoituna 7.12.41 - 20.12.44.

JUNNO Vilho Antero, ylivart., s. 7.5.1922 Pulkkila, k. 19.4.1987. Pso Eeva o.s. Ojanlatva, s. 1921. L: Taisto -48, Taina -53. **Js.** Kkampuja. Uhtua, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Tornio. Haav. Tornio -44. Saksal. vankina Norjassa 3.10.44 - 12.6.45. Vm2, Svm, Tsmm, Jsmm, P-Vienan r.

JOKELA Johan Henrik, suutari, s. 24.12.1900 Saloinen, k. 1971. Pso Kerttu Lucia o.s. Jokinen, s. 1904. L: Martti -26, Jorma -31, Reijo -33. **Ts.** 7/JR69. Suutari, ajomies. Kollaanjoki. **Js.** 17AutoK, 28AutoK. Huoltomies. Uhtua, Vuoninen, Kiestinki. Stm. Kollaanjoki, Tsmm.

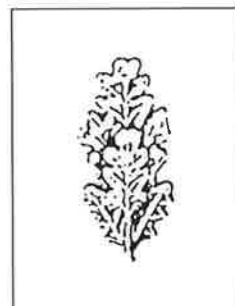
JORTAMA Tauno Heikki s. 8.2.1919 USA, k. 17.11.1997. Pso Elli o.s. Ruha. L: Tapio, Timo. **Ts.** Linnoitustöissä. Utti, Pori. **Js.** EsikK/ErLLv, LLv32/LentoR3, ErikK/T-LLv35. Apumek. Ylik. Jsmm.

JUNNILA Toivo Henrikki, maanviljelijä, s. 20.9.1920 Pyhäjoki, k. 16.9.1985 Saloinen. Pso Maire Annikki o.s. Mattila. L: Helena -47, Heikki -49. **Js.** KKK/JP4, 11HTK. Asesepä. Kokkari, Muunto, Lemetti, Vilokki, Salmi, Tuulos, Aunus, Syväri, Äänislinna, Karhumäki, Blumpus, Stalin kanava, Bulojana, Länsi-Syväri, Kivennapa, Kuuterselkä, Rokkalanjoki, Portinhoikka, Vuosalmi, Aittojärvi. Alik. Vml, Jsmm.

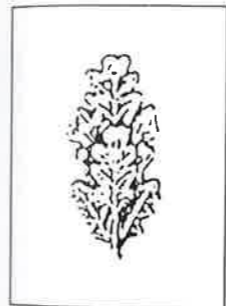
JUNTTILA Osmo Vilho s. 25.6.1917 Sievi, kuollut. L: 2 tyttäriä. EK/VE, EK/12DE, 10/JR47, 14/3Pr, AunRE, ÄänAusK. Nuijamaa, Sydänmaa, Majakylä, Metsäkylä, Valkeasaari, Krivi.

JOKELA Vilho Kalervo s. 16.3.1924 Oulainen. **Js.** 1KKK/JR32, 2RykTykPl, PsPr. Uhtua, Kuuterselkä, Perkjärvi, Portinhoikka, Leitimajärvi, Vuosalmi, Pohjois-Suomi.

JUNKKARINEN Mikko s. 20.3.1916, k. 28.6.1982. **Js.** KomK/LLHK, 6/JR24, JPrR, IisSkp, 1/JvKoulK, IisLiik.tsto, Iis lkp AutoK, II/TKK5, 1/Rps-to29. Paurunjoki, Ilomantsi, Suojärvi, Rukajärvi, Tahkokoski. Jsmm.

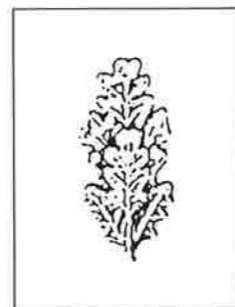
JUNNILA Vilho Eemeli s. 29.5.1921, k. 14.4.1979. **Js.** 1/JR53, 2/JR53. Sohjanan suunnan rajataist., Sohjana, Kiestinki, Kapustajoki, Lohijärvi, Hevosenkentä, Järvilohko, Uhtua, Länsi-Kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi, Ihantala. Korpr.

JUOLA Arvo Yrjänä s. 2.9.1911 Pyhäjoki. **Ts.** 11Tied.Os. Partioeht. **Js.** 3/12LiikK, ErLiikK. Liikennepartioj joht. Käylä, Sarajärvi, Jyrhämä, Karhu, Uhtuan suunta, Itä-Kannas. Kers. Vm2.

JOKELA Yrjö Jakob, suutari, s. 12.1.1904 Saloinen, k. 2.3.1973 Raahe. Pso Siiri o.s. Jokinen. L: Aira -33, Kaija -38, Helena -40, Helvi -42, Inkeri -47. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** Jv32, JvKK15 EV6. Ajomies. Stm.

JUNNILA Niilo Einari (Nikke) s. 10.5.1912. Pso I Edith o.s. Marjomaa. L: 2 tyttäriä. Pso II Martta. **Js.** 3/JR26, SissiP3, 151 kevHPat, 152 kevHPat, 57 kevHPat, 32 kevHPat. Röhöntie, Päätie, Kiestingin suunta, Kiestingin ja Uhtuan suunnan it-taistelut. Korpr. Jsmm.

JUNNO Eino Aapo, putki-amentaja, s. 16.7.1910 Haapavesi, k. 2.4.1984 Raahe. Pso Hilja Erika o.s. Alatalo. **Js.** 9/JR32, JvKoulK19, RaaSkp, JvKoulK23. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Uhtuan suunta -42. Korpr.

JUOLA Kalle Antero, työmies, s. 26.10.1906 Pyhäjoki, k. 2.1.1961. Pso Hilma o.s. Siniluoto. L: Laura, Aarne, Altti, 2 tyttäriä kuollut. **Ts.** 9/SPoIK, 44SPoIK. Spoliisi. Suomussalmi.

JUOLA Martti Feliks, kirvesmies, s. 29.3.1921. Pso Sylvi o.s. Keskitalo. L: Rauno -52, Sisko -54, Keijo -56, Elina -67, Veli -63. **Js.** 1KKK/JR50, 4/JvKoulK14, 4/JR50. Syvärin alajuoksu, Särkijärvi, Vadrusjärvi, Kärstilä, Aavasaksa, Olostunturi, Muonio. Korpr.

JUSSILA Lennart Olavi Jaakko s. 15.5.1910 Raahe, k. 10.2.1974 Raahe. Pso Fanni o.s. Marjakangas. L: Aini -33, Eine -35, Kaisa -38, Martta -39, Pekka -40, Paavo -41, Matti -43, Leena -45, Mikko -46, Erkki -48, Pirkko -49, Anna -51, Jaakko -52. **Ts.** Työkomennus, sorvaajana Raahessa. Kers. Jsmm.

JUOLA Sulho Alvar s. 30.9.1916 Pyhäjoki, k. 1985. Pso Aino o.s. Nikola. L: Eija. **Ts.** 1KKK/JR26. Puolijohd. **Js.** 3/JvKoulK23, ErP/YE. Kirjurpuus. Kers. Jsmm.

JUSSILA Pauli Jooseppi, metallimies, s. 19.3.1923 Raahe. Pso I Anni o.s. Siniluoto, eronn; II Aino. L: I Eero, Pentti; II Jari -58. **Js.** Krh/JR11, 13/JR11. Uhtuan L ja P, Jyvälahti, Malminiemmi, Karjalan kannas, Tornio.

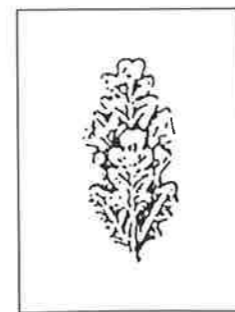
JUOLA Urho Sulo Feliks, varastonhoitaja, s. 27.4.1903 Pyhäjoki, k. 1993. Pso Martta o.s. Vuorinen. L: Erkki -33, Kerttu -37, Ossi -40, Marjatta -41. **Ts.** LentoR2. Tekn.varastonhoit., ilmavalvonta. **Js.** Lej-KoulK, LeR2. Varastonhoit. Alik.

JUSSILA Pentti Johannes, kauppias, s. 9.2.1918 Ylihärmä, k. 10.2.1991. Pso Aino o.s. Alatalo. L: Anita -46, Valde -49, Annele -52. **Js.** 64AutoK. Uhtua, Karjalan kannas, Kittilä. Alik. Jsmm.

JUSSILA Kaarlo Eemeli, turvall.mies, s. 7.10.1921 Raahe, k. 1981 Leppävirta. Pso Kaarina o.s. Kerkkänen. L: Margit -45, Helena -49, Maarit -56, Liisa -58. **Js.** II/JärjK1, 3/PionP24, Treen VartioK. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Suulajärven länsip, Muolaa, Kannas. Korpr.

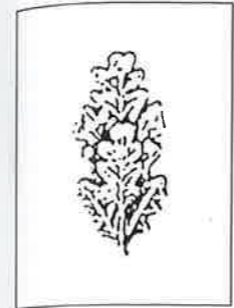
JUSSILA Risto Johannes s. 1.2.1923 Jyväskylä. **Js.** Jv-KoulK16, E/HTK11, JR12, 2KKK/JR12, 8/JR12. Äänisniemi, Vienan kanava, Hiisjärvi. Jsmm.

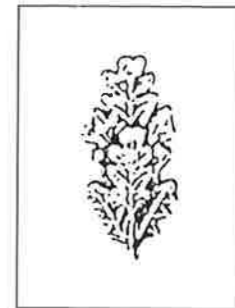
JUSSILA Ville Israel s. 2.6.1903 Saloinen. **Ts.** 9/KTR9. Kuhmo. **Js.** JR32, III/KTR16. Pistojoiki, Kis-Kiskangas, Kiestinki, Louhi, Lohivaara, Uhtuan L, 3D:n torj.taistelut VT-linjalla. Korpr. Jsmm.

JUUSOLA Jaakko Heino s. 11.11.1905 Saloinen, k. 1983. **Ts.** 6ErPPK. Tst.läh. Haapasaaari. **Js.** 24LK, PPohjS1, 1ErLiikJ. Autonkuljettaja. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkinie-mi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtuan L. Stm.

JUSSINNIEMI Lauri s. 12.3.1910 Saloinen, k. 1980. Pso Iida o.s. Tokola. L: Urho -33, Rauni -35, poika -37, Rauha -38, Tuomo -46, Esa -48.

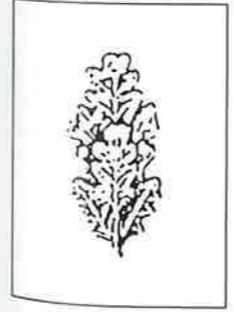
JUUSOLA Johan Arvo s. 16.2.1916 Raahe, k. 17.1.1964 Ruotsi. Pso Sievä o.s. Pohjolainen. L: Risto -43, Rauni -45. **Ts.** OLO. Pkrjoht. Haapasaaari. **Js.** JR32, 6/II/JvKoulK19, Jv-KoulK16, 6D/5KTR14. Heittimenjoht, laskija-au. Vuonni-nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtuan L ja P, Ääni-nen, Poventsa, Ihantala, Pohjois-Suomi. Kers. Tsmm.

JUSSINNIEMI Ville Israel, työnjohtaja, s. 2.6.1903 Saloinen, k. 1975 Raahe. Pso Hilma Maria o.s. Niemelä, s. 1905, k. 1965. L: Aini -26, Tyyne -28, Olli -34, Niilo -41, Pirkko -45, Sauli -51. **Js.** Näykkijärvi, Suurpero, Tali, Viipurinlahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua. Tkm. Tsmm, Jsmm.

JUUSOLA Johannes, levyseppä, s. 30.4.1918 Saloinen, k. 1990 Saloinen. Pso Helli o.s. Kultala. L: Toivo -46, Teuvo -50, Tenho -50. **Js.** JR4. Karjalan kannas, Maakannas, Paate-ne, Suurlahti, Syväri, Kuuttilahti, Aunus, Vitele, Salmi, Pitkäranta, Impilahti, Pohjois-Suomi. Korpr.

JUUSOLA Hugo Herman s. 29.12.1917 Saloinen. Pso Annikki o.s. Saarenpää. L: Pentti, Jorma. **Js.** II/17TalK, EsikK/III/AKE, HyrHK, SPalvK9. Autonkuljettaja. Alik.

JUUSOLA Matti Henrik, varastonhoitaja, s. 8.6.1914 Saloinen, k. 1989. Pso I Aune o.s. Lukkaroinen. L: Eero -41, Raimo -42, Salme -47, Pirkko -51. Pso II Helmi o.s. Orava, s. 1913. **Ts.** JR25, JR32. Ilomäki, Läytövaara, Vuonninen, Pistojoiki, Uhtua. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

JUUSOLA Matti Johannes Herman s. 22.2.1906 Saloinen, k. 17.10.46. Pso Hinni Vieno. **Js.** TykKoulK3, RaskPsto30, Apupalv., laskija. Juustila. Korpr.

JÄRVELÄ Eino Vihtori, sähkömies, s. 9.11.1918 Saloinen, k. 1984. Pso Aino o.s. Lunkki. L: Rauno -43, Juhani -49, Veikko -50. Ly-määräys Raahen kaupungin sähkölaitoksen palvelukseen. Stm.

JUUSOLA Niilo Arvid, liikkeenharjoittaja, s. 6.2.1924 Saloinen, k. 1984. Pso Hilja o.s. Aho, s. 1927. L: Helena -49, Joni -51, Mirja -60, Tarja -62. **Js.** PsPr. Psvajaja. Karjalan kannas, Lapin sota. Kers.

JÄRVELÄ Erkki Antero, maanviljelijä, s. 17.6.1908 Saloinen, k. 17.5.1992 Saloinen Pso Anni Helena o.s. Peltomaa, s. 1912. L: Salli -39, Liisa -48, Aini -50, Eila -53. **Ts.** 1KKK/JR26. Keittäjä. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** 1KKK/II/JR32, E/II/JR32, HTK/RaaSkpE, 6/TäydP13. Keittäjä, kivmies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm.

JYRKILÄ Paavo, työnjohtaja, s. 5.4.1916 Sortavalan mlk. Pso Inkeri o.s. Grön. L: Marja-Leena, Paavo, Tapio, Seppo, Vesa, Päivi. **Ts.** EsikK/III/JR37. Puhmies. Uusikylä, Uukusu, Syskyjärvi, Ruhtinaanmäki, Korpiselkä. **Js.** LRP115, EsikK/RjP7. Puhmies, kivmies. Alakurtti, Uhtuan suunta, Kivijärvi, Tolvajärvi, Ristijärvi, Kemijärvi. Haav. Lemetti -40. Korpr. Jsmm, Vm2.

JÄRVELÄ Erkki Henrikki, seppä, s. 17.5.1925 Saloinen. Pso Eeva. L: Eija -46, Teuvo -47, Jukka -50, Voitto -52, Jouni -55, Rauli -67. **Js.** 4/JR15, 1/JR8, 32KS, 1DS. Kkmies. Kiviniemen puol.taist., Vuosalmi, Lapin sota. Korpr.

JYRÄNEN Elias Aatami, leipuri, s. 11.5.1912 Ikaalinen, k. 1988 Tampere. Pso Impi Johanna o.s. Viitala. L: Anneli -52. **Ts.** Kol/JR26. Ajomies. **Js.** 3/HRR, 4/HRR. Pkamp, kivmies. Ilomantsi, Ägläjärvi, Suojärvi, Onkamus, Sunajoki, Kivatsu, Viiksjärvi, Lempaala, Kannas, Viipurinlahti. Haav. Vammelsuu -44. Korpr. Vm2, Vm1.

JÄRVELÄ Heikki Vilho, seppä, s. 9.8.1896 Saloinen, k. 1980. Pso Kreeta Sofia o.s. Röning. L: Erkki -25, Reino -32, Martti -34, Mikko -38, Martta -49. **Ts.** JvKoulK2, ErP33, KrhK. Ajomies. Stm.

JÄRVELÄ Heikki Vilho, maanviljelijä, s. 3.2.1925 Saloinen. Pso Esteri o.s. Kettukan-gas. L: Hannu -54, Pentti -56, Eila -60, Anne -67. **Js.** 8/Jv-KoulK25, 8/TäydP13, 2/TäydP13, 3/TäydP13, 8/19Pk. Kkmies, kkpatrikantaja, huoltomies, ajomies. Kannas, Taipale. Stm. Jsmm.

JÄRVELÄ Kalle Petteri, työmies, s. 19.5.1921 Saloinen, k. 11.10.1990 Raahe. **Js.** 4/JR53, E/II/JR53, RaaSkpE. Kivmies. Sohjanan suunta, Kiestinki, Kapustajoki, Kangasvaara, Tinkosalmi, Lohivaara, Kiestinki, Ahvenlahti, Uhtuan L, Karjalan kannas, 3D:n puol.taist. VT-linja, Sahakylä, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Alik. Vm2.

JÄRVELÄ Henrik Jalmar s. 8.9.1901 Saloinen, k. 25.12.1945. **Ts.** 22LiikK. Kss.joukk.puhd.r.mies, auton apumies. Suomussalmi, Kuhmo. **Js.** 38LK. Lääkintämies. Hanko, Sääntämä. Stm.

JÄRVELÄ Karl Mikael, suutari, s. 3.6.1902 Saloinen, k. 1985. Pso Anni Elisabet o.s. Röning. **Ts.** Shr. KotiheVS3. Suutari. **Js.** 1KKK/JR32. Suutari. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Jsmm.

JÄRVELÄ Jaakko Aslak, maanviljelijä, s. 3.7.1899 Saloinen, k. 1985. Pso Hilma Maria o.s. Röning. L: Elsa -24, Väinö -28, Pekka -36, Vilho -43. **Ts.** 88Kmk, 3/ErP14. Stm. Tsmm.

JÄRVELÄ Lauri Aadolf, maanviljelijä, s. 6.10.1918 Saloinen, k. 17.12.1980 Saloinen. Pso Kerttu Emilia o.s. Korpe-la. L: Annikki Emilia -42, Martti -44, Leo -46, Väinö -50, Martta -51, Maija -52, Mirja -53, Vilho -56, Alpo -58, Timo -59. **Js.** 10TykK/4AK, Jv-KoulK19, Mekanikk.K, KLeV3, LeSKoul, TäydLe32, LeSK, TäydLeLv35, LeSKoul. Pst.tyk.mies, ajomies. Sohjana, Kiestinki, Kapustajoki, Lohivaara. Haav. Kiestinki -41. Stm. Jsmm.

JÄRVELÄ Juho Nestori s. 8.1.1899 Hailuoto, k. 2.6.1945. **Ts.** JR13. Asemestari. Kannaksen rintama. **Js.** RaaSkp. Asemestari. Väap.

JÄRVELÄ Matti Armas s. 20.12.1926 Saloinen, k. 30.3.1984. **Js.** 13/JvKoulK15. Krmies. Jääk.

JÄRVELÄ Rafael Aleksander s. 3.8.1901 Salon emäsrk, k. 2.9.1961. **Ts.** TTK1, OsKahma 7Ptri, III/KTR23, Sair.kantaja. **Js.** 1KKK/JR32, JvKoulK19. Lääkintämies. Vuonninen, Pistojoiki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kis-Kisjärvi. Tkm.

KAARELA Eero Olavi, konduktööri, s. 26.10.1914 Pattijoki, k. 24.6.1997 Raah. Pso Hilma Mirjami. L: Mauri -37, Mirja -39, Maija-Leena -46. **Ts.** EsikK/JR26. Ajomies. Vuoksela, Vuosalmi. Korpr.

KAIPONEN Esko s. 12.2.1919 Pyhäjoki, k. 4.7.1959. **Ts.** 7/JR64. Suomusalmi, Raate, Pitkäranta. **Js.** KevItPsto4, 7/AKE, ItKoulK, 23VhJaos, IvKarhum, 22VhJaos, 106VhJaos, 5VhPtri. Turun ilmapuolustus, Itä-Karjalan it-taistelut, Kotkan it-puolustus, Helsingin it-puolustus. Ltn. VR4 (2 kertaa).

KALLELA Eino Johannes, maanviljelijä, s. 1.6.1914 Saloinen, k. 26.2.1992 Saloinen. Pso I Niina o.s. Hietala, s.1917. L: Juhani -43, Jouko -44, Anna-Maija -46, Jaakko -48, Jorma -51, Jaarli -53. Pso II Maria o.s. Hietala, s. 1929. L: Arto -59, Margit -63, Esa -67, Elina -69. **Ts.** JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, JR11. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kannas, Ihantala, Pohjois-Suomi. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kannas, Ihantala, Pohjois-Suomi. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

JÄRVELÄ Vilho Antero, sähkömies, s. 8.6.1921 Saloinen, k. 15.9.1953 Ruotsi. Pso Tellervo. (eronn.) **Js.** 4/JR53, VP31, 32SotaS, 2/VP31. Sähkökoneenkäyttäjä. Sohjanan suunta, Kiestinki, Kapustajärvi, Kangasvaara, Lohivaara, Uhtuan L, Keski-Kannas, 3D:n torj.taist. Noskua-Vuoksen lohko, Pohjois-Suomi, Tornio-

KAARELA Veikko Henrikki, sekatyömies, s. 19.3.1919 Pattijoki, k. 2.3.1998 Raah. Pso Kerttu o.s. Nissilä s. 1923. L: Juhani -47, Eila -49, Hannu -59. **Ts.** JvKoulK5. **Js.** JR51, JR30. Kivmies, kpmies. Laatokan P, Aunus, Syvärin E, Karjalan kannas, Talin suunta. Haav. Karjalan kannas -44. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

KAIVOLA Juho Kustaa, maanviljelijä, s. 14.10.1910 Merijärvi, k. 8.2.1986 Saloinen. Pso Helli o.s. Äyhymäki. L: Arvo -39, Soile -45. **Ts.** Jv-KoulK5. **Js.** 1/JvKoulK32, VaaSkp. Varastomestarin apulainen. Jsmm.

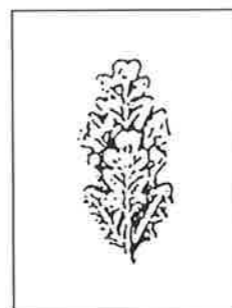
KALLELA Kaarlo Kustaa, prof., s. 27.10.1918 Saloinen, k. 1996. Pso Inkeri o.s. Häkkinen s. 1918. L: Iikka -57, Mikko -59, Heidi -60. **Ts.** KTR3. Tja. Vilajoki. **Js.** KTR16, SyvLin-Psto3, RjjP3. Tja, priups, tiedups, ptrin pääll.adj. Uhtua, Kiestinki, Louhen suunta, Syväri, Vosnesenja, Pidma, Pohjois-Suomi. El.lääk.kapt. VR4, VR4 tlk, VR2 am, Karj r, P-Vienan r.

VR4 tlk, VR2 am, Karj r, P-Vienan r.

Kemi-Rovaniemi-Kittilä. Stm. Vm2.

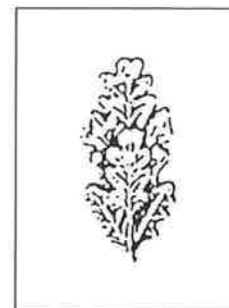
JÄRVINEN Helge Olavi, asemamies, s. 27.10.1923 Martinniemi, k. 6.3.1998. Pso Helvi Maija o.s. Kovalainen, s. 1925, k. 1996. L: Pirjo -47. **Js.** Jv-KoulK16, 12PrE, JR54, 21Pr, JärjK2, HTK8, IIIAK. Tstläh, kivmies. Krivi, Vienan kanava, Leppäjoki, Saravaara, Kumsa, Sarajärvi, Liusvaara, Lutikkavaara. Haav. Lutikkavaara -44. Stm. Vm2.

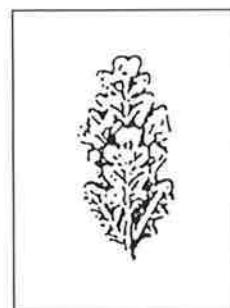
KAHMA Paavo Antero s. 6.5.1912 Vähäkyrö. **Ts.** RaaSkpE, TykKoulK1, KTR14, KTR12, Psto/9Pr. 3.Sot.ohjaaja, koul.ups. **Js.** PKymSkpE, PsJ, III/KTR19, I/KTR19, 2/RaskPsto26. 3.sot.ohjaaja, it.ups, ptri ups, jaosups, ptrin päällikkö. Ylil. Jsmm, VR4, VR4 tlk.

KALLANKARI Matti Juhani s. 19.8.1924 Kalajoki. Pso Eeva o.s. Koskenranta. L: Anna-Stiina, Minna. **Js.** 4/Jv-KoulK15, 10/TäydP11. Ihantalan puol.taistelut. Vm2.

KALLELA Kaarlo Toivo s. 1.5.1910 Salon emäsrk, k. 1988. Pso Lyydi o.s. Jylhänniska. L: Raimo -38, Eero -40. **Js.** JR32, E/HTK11, JvKoulK20, RaaSkp, 7/Valv.II/JR14. Uhtuan suunnan puol.taist.

JÄRVINEN Olavi Johannes, työnjohtaja, s. 30.7.1916 Helsinki. Pso Aune Kyllikki. **Js.** Korjausmiehenä Raahen Liik.toimistossa. Korpr.

KAIPIO Erkki Johannes, kalastaja, s. 24.12.1927 Jaakkima. Pso Meeri o.s. Kaivola. L: Jaana -64, Timo -65, Kimmo -67, Satu -75. **Js.** Sodanaik.palv. is.palv.

KALLANKARI Olli Sakari, alikonemestari, s. 4.11.1922 Kalajoki. Pso Ruth o.s. Raino. L: Kaarina, Liisa, Marja. **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa, JärjK1, 1/HTK/14D, os. Niemi/14D, 3Tark.tsto, JärjK1, HTK9, 20SAutoK. Ankajärven suunnan taistelut. Ylik. Jsmm.

KALLELA Kaarlo Voitto, portinvart., s. 21.12.1905 Raah. k. 1988. Pso Anna Matilda o.s. Aunola, s. 1905. L: Hely -30. **Ts.** JR26. Vm. Vuoksi, Vuosalmi. **Js.** JR32, JR7, VP21. Puhmies. Juntusranta, Vuokkiniemi, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Äyräpää. Stm.

KALLELA Matti Robert, maanviljelijä, s. 30.4.1912 Saloinen. Pso Katri Helena o.s. Hannila, s. 1912. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** JR32, JR11, 4/11Pr. Varajjoht. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kiestinki, Ahvenlahti, Kanneljärvi, Heinsuo, Kivennapa. Ylik. Vm1, Vm2, P-Vienan r, Tsmm, Jsmm.

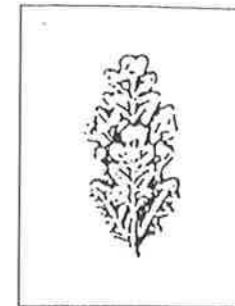

KALLIO Kustaa Armas, toimitusjohtaja, s. 28.9.1909 Helsinki, k. 2.10.1990. Pso Aili o.s. Brunni, s. 1916. L: Reijo -44, Raimo -45, Risto -51. **Ts.** JR26, 2KRR. Kivijjoht. Kyyrölä, Muolaa, Oinala, Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** 2/JR32. Vuonninen, Pistojoiki, Uhtua, Karjalan kannas. Haav. Pistojoiki -41, VR4.

van lohko, Loimola, Tornio, Muonio. Korpr. Vm1, Tsmm.

KALLIO Setti Johannes, kirvesmies, s. 19.8.1920 Pyhäjoki. Pso Saimi Marjatta o.s. Pistola, s. 1924. L: Aarno -48, Kaija -50, Eero -52, Risto -52, Markku -55, Leena -66. **Ts.** Kannaksen linnoitustöissä. **Js.** JR8. Kpmies. Saarivaara, Jänisjoki, Veskelys, Tsalkki, Jämsä, Kutismajoki, Präsä, Petroskoi, Pyhäjärvi, Kuuttilahti, Jukso-

KAMPMAN Sulo Aukusti s. 18.7.1922, k. 23.8.1988. **Js.** 2KKK/JR53, E/II/JR53, 8/JR53. Louhen suunta, Uhtuan L, Länsi-Kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki. Korpr.

KALLELA Vilho Volmari s. 13.2.1922 Saloinen. Pso Aleksandra o.s. Tuuli. L: Liisa -49, Rainer -53, Sauli -61. **Js.** JärjK1, HTK/14DI, 85 P.V.Au-toK, RaaSpE. Vm2.

KALLIO Lauri Ilmari, nos-turinkulj., s. 14.4.1926 Saloinen. Pso Aino Inkeri o.s. Harju, s. 1926. L: Marja-Leena -52, Hannu -54, Sirkka-Liisa -57, Sirpa -59. **Js.** JvKoulK25, Jv-KoulK1. Krmies, viestimies. Jsmm.

KALLIO Unto Vilho Ilmari s. 3.8.1923 Raahe. **Js.** 8/II/3Pr, Sissi/5AK, RaaSpE. Krivi, Kirasjärvi, Salla, Kanneljärvi, Peippola, Uusikirkko, Kaukjärvi, Summa, Juustila, Viipuri, Tammisuo, Ventelä, Tienhaara.

KANGAS Aarne Aukusti, työmies, s. 17.8.1911 Pattijoki, k. 1.2.1987 Raahe. Pso Aili Sofia o.s. Haarala. **Ts.** JR26. Kiv.mies, suutari. Muolaa, Vuoksela. **Js.** Hangon lohko, Rovaniemi. Korpr. Vm2.

KALLELA Väinö Olavi (Olli) s. 13.7.1919 Saloinen. Pso Anna o.s. Pesonen, k. 1986. L: Martti -45, Marja-Leena -49, Maarit -59. **Js.** 1/KKK/JR53, RaaSkpE, JvKoulK19, AV4, PKarSkpE, PstKoulK, E/HTR11, 11TykR. Pst.kiv. ampuja. Kuusamo, Kemiläinen, Kortosalmi, Kiestinki, Lohilähti, Lohivaara, Jyväskylä, Tali,

KALLIO Matti, autoilija-liikkeenharj, s. 2.9.1916 Raahe, k. 12.1.1984. Pso Aura Raakel o.s. Halmetsalo. L: Lea -45. **Ts.** III/15KS. Suomussalmi, Raate. **Js.** 61Kevltaos, RaaSkp.liik-tsto. Uusikylä, Pitkäranta, Nietjärvi, Lemetti. Alik. Jsmm.

KALLIO Yrjö Albert, maanviljelijä, s. 14.9.1922 Saloinen, k. 19.5.1994 Pattijoki. Pso Lyyli Ester o.s. Ranta. L: Aila -46, Kauko -49, Kalevi -50. **Js.** PionKoulK. Pionrjoht. Krivi, Maaselkä, Ihantala, Ristijärvi, Puolanka. Haav. Puolanka -44. Alik. VR4.

KANGAS Eino Jooseppi s. 12.2.1909 Jurva, k. 28.12.1975 Raahe. Pso Kyllikki o.s. Sep-pälä, k. 1979. L: Matti -35, Mikko -40, Helena -41. **Js.** RaaSkp, 1/JvKoulK15, 5/Jv-KoulK15, JvKoulK25, 2/KTR4, RaaSp. Tiurala, Vaalimo, Viisjoki, Juustila. Väap. Vm2, Jsmm.

KALLIO Armas Aleksander, ratavartija, s. 19.2.1925 Pyhäjoki. Pso Helvi o.s. Pisilä, s. 1926. L: Irja -45, Ritva -47, Eila -48, Asko -51, Sinikka -53, Pauli -54, Veikko -56. **Js.** 8/RajP, 2/RjP, TykK/RjP. Pst-mies. Kiestinki, Tolvajärvi, Pohjois-Suomi. Stm. Jsmm.

KALLIO Reino Vihtori Johannes s. 18.9.1921. **Js.** E/JR54, 1KKK/JR33, 4/12Pr, 4/JR33, 4/ErP16/6. Ajomies-aseppä. Krivi, Hiisjärvi, Poventsa, Maaselän puol.taist., Pohjois-Suomi. Korpr. Jsmm.

KALLIOKULJU Oiva, vah-timestari, s. 10.4.1923. Pso Tuulikki o.s. Turpeinen. L: Briita -50, Sinikka -51, Anneli -52, Kirsi -61, Ilkka -64. **Js.** TykK/JR12. Äänisniemi, Vienan kanava, Hiisjärvi, Ihantala, Pohjois-Suomi. Alik. Tsmm, Jsmm.

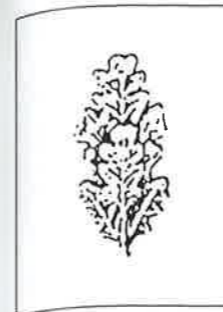
KANGAS Erkki Ahti, työmies, s. 17.6.1924 Pattijoki, k. 1986. Pso Iida Orvokki o.s. Orava, s. 1929. L: Marja -60, Helena -62. **Js.** ErPr21. Paatene, Maaselkä, Ilomantsi. Haav. Stm.

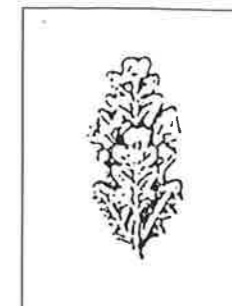
KANGAS Pentti Olavi s. 12.5.1922 Pattijoki, k. 24.8.1978. **Js.** 1/VKK, 16Pion-VarK, 2/PionP13. Itäinen Aunuksen kannas ja Viipurin lah-ti. Jsmm.

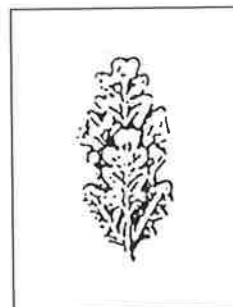
KANGASNIEMI Ahti Kaler-vo Adolf, asentaja, s. 4.12.1923 Vihanti. Pso Aune Maria s. 1927. L: Ulla -45, Maija -47, Reijo -52, Briitta -56. **Js.** 4Krh/21Pr, I/Krhj/21Pr, Järj.elim/II-IAK, RaaSpE. Puhmies. Krivi, Vienan kanava, Leppäjoki, Sa-ravaara, Kumsa, Porajärvi, Liusvaara, Lutikkavaara. Stm.

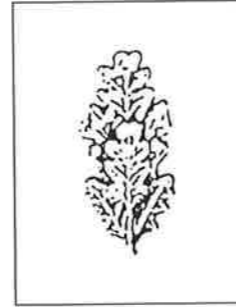
KANKAANPÄÄ Toivo Alek-santeri s. 4.6.1912 Kalajoki. **Ts.** KokSkp. **Js.** JvKoulK, 8/JR44, HTK, ItäKarjSE. Palvel-lut is-tehtävissä sotatoimialu-eella Suomussalmi, Pitkäranta, Kollaanjoki. Alik.

KANTOLA Heino s. 19.1.1902 Saloinen. **Ts.** 3/ErP8. **Js.** 1KKK/JR32. Vuon-ninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta. Jsmm.

KANGAS Reino Alfred s. 26.10.1912 Salon emäsrk. **Js.** 2/R1, ToimK/HR, Esik/sort, RTR, III/RTR, TK/RTR. Suur-saaren taist.

KANGASNIEMI Eetu Eina-ri s. 8.9.1918 Vihanti. **Js.** JP3, JP4, RaaSpE. Korpiselkä, Sy-väri, Äänislinna, Karhumäki, Poventsa, Kivennapa, Johan-nes, Korkkalanjoki. Haav. Korkkalanjoki -44. Korpr. Vm2, Vm1, VR4, Jsmm.

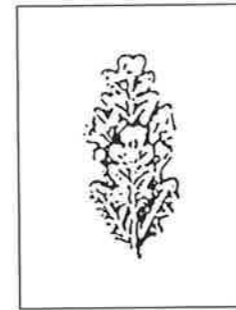
KANNIAINEN Heikki s. 7.4.1900 Ii, k. 21.10.1969. Pso Tyyne Maria o.s. Lumijärvi, s. 1906. **Js.** ItäKarjSE Mikkelä. Kiestingin alueella paikallis-pääll. Alik. Jsmm.

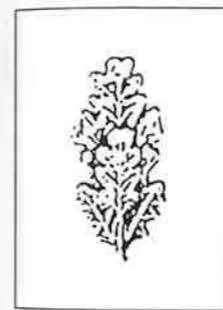
KARI Aaro Edvard, palo-päällikkö, s. 8.6.1912 Raahe, k. 11.7.1980 Raahe. Pso Olga o.s. Hannula. L: Matti -38, Mauri -42, Sirkka -47, Harri -48. **Ts.** Ts:n ajan sotatarv. erik.työssä Ruona Oy:llä. EK/Viesti-KoulK. Viestiau. **Js.** JR32, LinP14, 3/JR11, VP31. Kompp.vääp., puh.au. Juntus-ranta, Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Jyvälahti, Kes-ki-Kannas, Länsi-Kannas, Muolaa-Heinjoki, Noskua, Tornio, Kemi, Rovaniemi, Kit-tilä. Vääp. Saks.Rr2, Vm2, Tsmm, Jsmm, P-Vienan r.

KANGASJÄRVELÄ Matti August, maanviljelijä, s. 18.9.1904 Saloinen, k. 9.12.1971 Saloinen. Pso Hellin o.s. Vartiainen. L: Lahja -32, Kalevi -33, Kauno -35, Kaarlo -37, Kosti -38, Kaisu -41, Kers-ti -43, Kerttu -45, Kalervo -47, Kukka -49, Keijo -51, Keimo -54. **Js.** 1KKK/JR32, HuoltoK/15Pr. Impilahti, Vuonainen,

KANGASNIEMI Pentti An-dreas s. 27.3.1922 Vihanti, k. 6.11.1967. **Js.** Koul.os/7Ras-kiTPtri, 91RaskiTPtri. It-taiste-lut Helsingissä.

KANTAKOSKI Johannes s. 22.10.1896 Viitasaari, k. 12.5.1969. KevItTyk stereo-mittaja 61KevIt-jaostossa.

KARI Jouko Kalevi, liikk.-harj. s.19.4.1925 Raahe, k. 12.11.1984 Raahe. Pso I Eila Kyllikki o.s. Kämäräinen. Pso II Leena Sisko o.s. Siitonen. L: Pekka -49, Ritva -52. **Js.** 8/III/ JvKoulK25, 14D:n 262 ItKKK,

Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta. Jsmm.

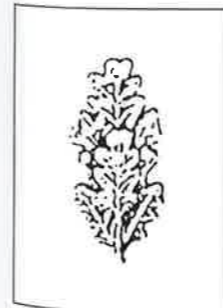
50KevItPtri. Kev.it.tm, kirjuri. Rukajärvi. Korpr.

KANGASNIEMI Aarne Nes-tori, kaavaaja, s. 4.2.1920 Vi-hanti. Pso Kirsti o.s. Fors, s. 1922. L: Risto -46, Raimo -48, Raija -51. **Js.** Jr53. Kiestinki, Uhtua, Kannas. Haav. Kiestin-ki -41. Korpr. Vm1, Vm2, Jsmm.

KANKAALA Matti August, metallimies, s. 1.7.1910 Raahe, k. 17.4.1970. Pso Tyyne o.s. Markkula. L: Liisa, Paavo, Esko. **Ts.** 1/JR26. Muolaa Haav. Muolaa -40.

KANTAKOSKI Pekka Jo-hannes, upseeri, s. 3.6.1926 Tampere. Pso Anja Annikki. **Js.** 3/JvKoulK, JvKoulK1. Kivrjoht. Evl. Jsmm, SLR1.

KARI Juho Petter (Janne), maanviljelijä, s. 28.11.1905 Pattijoki, k. 26.7.1980 Raahe. Pso Hilda Sofia o.s. Siniluoto. L: Salli -41, Anni -46. **Ts.** 4/ JR32. Ajomies. Vuoksela. **Js.** Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Uhtuan P. Stm.

KARI Toivo Jaakko, metsä-
teknikko, s. 29.9.1904 Pattijo-
ki, k. 1987. Pso Anna Sofia o.s.
Pelttari. L: Mikko -39, Vuoko
-43. **Ts.** JR40, VP31. Pel-
kosenniemi, Savukoski, Jouts-
järvi, Saija, Ponkalahti, Vuon-
ninen, Pistojoiki, Korpivaara,
Tetrivaara, Uhtua. Alik. Lapin
r, P-Vienan r.

**KARIKOSKI Olli Pekka
Otto**, huoltoasemanhoitaja, s.
4.6.1914 Haukipudas, k.
28.10.1997. Pso I Maila o.s.
Rautiainen. L: Marja-Liisa -41,
Olli -43. Pso II Aili Inkeri o.s.
Kylmä, s. 1918. L: Antti -48,
Maija -52. **Ts.** Pr.Vuokko,
Jjoht., kompp.pääll. Kuhmo,
Js. 6/JR32. Kompp.pääll. Uhtua
P. IIIAK:n vastasisiosas-
ton pääll. Röhön-Malviaisten tien suunta. Tornio. Haav.
Laskujärvi -42. Majuri. VR3 tlk, VR3 mk, VR4 tlk,
VR4 mk, Tsmm, Jsmm, Kain.r,
P-Vienan r.

**KARJALAINEN Lauri
Adolf**, työmies, s. 21.10.1913
Saloinen, k. 19.1.1988 Pello.
Pso Susanna Hillevi o.s. Mäki-
kyrö. **Ts.** Kol/JR26. Ajomies.
Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** II/Sal-
lan RautatP, JvKoulK18, 6/
JR54, I/JR54, 13/12/Pr, EK/
6DE, 11/JR33, JärjK1, HTK8,
3/ErP16, Esikk/ErP16. Kiv-
mies. Sallan suunta, Vilmajo-
ki, Seesjärvi, Krivi, Maaselkä, Ihantala, Pohjois-Suo-
mi. Korpr. Jsmm.

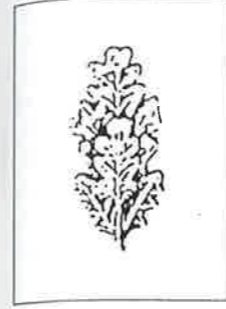
**KARJALUOTO Oiva Syl-
vester** s. 16.6.1919 Pyhäjoki, k.
7.4.1967. Pso Anni o.s. Mylly.
L: Tuula -44, Seppo -45, Anna-
Kaarina -47, Jouko -50. **Ts.** 8/
ViestiKoulK, 2VP11, VP5.
Keittäjä, puhmies. **Js.** Jv-
KoulK20, JvKoulK19, Svjärj-
L2, Svlleiri19. Viestimies, vart-
palv. ja rakennustyö. Salla.
Haav. Salla -41. Stm.

KARI Viktor, tullipäällikkö, s.
14.4.1897 Viipuri, k. 1955. Pso
Hilma Maria o.s. Bernitz. **Ts.**
IRajaVK. Rjoht. Kannaksen
viiv.taist. **Js.** 61KevItjaos. Ja-
oksen väepeli. Väep. VR4.

KARIOJA Martti Olavi,
kaup.työnt., s. 9.7.1923 Kesti-
lä, k. 1995. Pso Ilmi o.s. Päätä-
lo, s. 1930. L: Ritva -55, Kau-
ko -56, Hilikka -62. **Js.** Jv-
KoulK16, JR12. Pkmies. Ää-
nisniemi, Vienan kanava, Hiis-
järvi, Ihantala, Lapin sota.
Korpr. Jsmm.

**KARJALAINEN Vilho Jo-
hannes** s. 12.10.1900 Pyhäntä,
k. 23.11.1974. Pso Kaarina o.s.
Ohimaa. L: Pekka -46. **Ts.** ja
Js. RaaSkpE. Huoltopäällikkö.
Ltn. Tsmm, Jsmm, VR4, VR4
Kotij, SVR m1.

**KARJALUOTO Tauno An-
dreas** s. 30.8.1922 Pyhäjoki, k.
9.2.1974. Pso Asta o.s. Nyberg.
L: Teuvo -42, Sirkka -44, Mir-
jam -46, Taisto -52, Pentti -53.
Js. 8/PionKoulK, PionK/12Pr,
3/PionP36. Pioneerii. Krivin
lohko, Maaselkä, Ihantala, Poh-
jois-Suomi. Stm. Jsmm, Vm2.

KARIKOSKI Jussi Lennard,
Alkon paikallisohtaja, s.
15.2.1918 Oulu, k. 19.9.1992
Raahe. Pso Kaija. L: Hannele -
48, Eeva -52, Veli-Matti -54.
Ts. 29AutoK. Talousau. **Js.** 22/
It.kk, Kev.Ptri/It.piiri2, Jv-
KoulK18, PsTykK. Väep., ase-
ja viestimat.hoit., jjoht, auto-
huoltoau. Turku, Karhumäki,
Poventsa, Maaselän kannas,

Seesjärven ranta, Krivi, Porajärvi, Suojärvi, Tolvajär-
vi, Ilomantsi. Väep. Vm1, Tsmm, Jsmm, 6D r, Karj. r,
Sininen r.

**KARJALAINEN Ahti Ante-
ro** s. 11.2.1924 Saloinen. **Js.**
KKK/TäydP13, 7/JR11. Kkr-
joht. Uhtua. Korpr.

**KARJALUOTO Aarne Alek-
sander** s. 24.8.1914 Pyhäjoki,
k. 8.2.1970. Pso Aili o.s. Ny-
ström. L: Eila -38, Pentti -41.
Js. MeP/TuLa, HTK/Kotij,
OulunSkp, Svlleiri19, 32SotaS,
RaaSp. Rak.työ ja vartiopalve-
lu.

**KARKULAHTI Heikki Jo-
hannes** s. 21.1.1921 Merijärvi,
k. 3.7.1978. **Js.** JvKoulK20,
JvKoulK18, RO:n HTK, 5/JR1,
SuurSaiSkp, EK/SuurSaiSkp.
Kivmies, varastomies. Uhtua.
Haav. Pistojoiki -41. Stm. Vm2.

**KARIKOSKI Karl Nils Tan-
cred (Nikke)**, lääkäri, s.
9.11.1912 Oulu, k. 1995. Pso I
Helvi o.s. Kauppi. (eronn.) L:
Aarno -42. Pso II Sylvi o.s.
Hanhineva e. Hellevuo. L:
Esko. **Ts.** KS25, 26KS os,
23KS. Lääkäri. Laatokan
koill.puoli, Karjalan kannas. **Js.**
25KS os, Si-Huoll.Tark.tsto,
PM:n Si-Huoll.Tark, 43SotaS.

Lääkäri, tstoups, os.lääkäri. Ilomantsi, Suojärvi, Mund-
järvi, Kontupohja, Tuhoja. Lääk.majuri. Jsmm, VR4,
VR4 tlk.

**KARJALAINEN Kalle Ar-
vid** s. 9.4.1905 Kuusamo, k.
18.12.1970. **Ts.** 3/JR64. Ajo-
mies. Kuusamo, Suomussalmi.
Js. TykK/JR53, JvKoulK20.
Lähtörj.mies. Sohjananjoki,
Kokkosalmi, Kiestinki, Louhen
radan suunta. Stm.

**KARJALUOTO Kaarlo Vil-
fret**, muurari, s. 14.7.1926 Py-
häjoki. Pso Aini o.s. Piukkala.
Js. JvKoulK15. Tkm. Stm.

KARLUND Risto Johannes
s. 10.3.1915 Raahe, k. 27.11.1988.
Ts. JR17. Kkmies, tsläh. Sum-
ma. **Js.** 3/R6, 36RajaK, JärjK2,
3/R5. Rajamies, kivmies, muo-
nittajan apul. Pieshvjeff, Kalas-
tajasaaristo, Kiriloff, Luton-
suunta, Karhujärvi, Kemin valt.
Alik. Jsmm.

KARPPINEN Johannes s. 20.3.1898 Paltamo. **Js.** TK//IRPr, AutoV8. Konetarkkailija. Sot.mestari. Vm2.

KARPPINEN Yrjö Johannes, maanviljelijä, s. 26.11.1905 Saloinen, k. 1975. **Ts.** JR26. Ajomies. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32. Ajomies, vartiomies. Uhtuan suunta, Kiestinki, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara. Haav. Pistojoiki -41. Stm.

KARPPINEN Martti Paavali, porttivahti, s. 25.1.1910 Saloinen, k. 8.1.1987. Pso Helli. L: Salme -46, Kalevi -47, Sinikka-51. **Ts.** 2/PPP7. Muonittaja. Aittojoki, Tolvajärvi, Ägläjärvi. **Js.** JR32. Kkmies. Korpr.

KARSIKAS Kaarlo Johannes s. 23.11.1925 Raahe, k. 12.10.1975. Pso I Irja o.s. Hihnala. L: Keijo -48. Pso II Liisa o.s. Pelkonen. L: Tuulia -67. **Js.** 4/JvKoulK15, ViestiKoulK, 5725/5000, TäydP15, HTK1, 4/TäydP1, 5/TäydP1, III/JR6Esik, KrhK/JR26. Kkamp, puhmies, kivmies. Stm.

KARPPINEN Terho Kimmo Kullervo, hitsaaja, s. 17.9.1924 Saloinen, k. 2.7.1992 Raahe. Pso Anja o.s. Kerola. L: Brita-49, Antti -63. **Js.** RvKoulK, HTK/Kotij, 30ErLinRK, HTK12, 41ErLinRK. Apupalv. Korpr.

KARSIKKO Iikka, hitsaaja, s. 30.9.1925 Pyhäjoki. Pso Elli Ester o.s. Viirret. L: Teuvo -50, Tuula -54. **Js.** JvKoulK15, 7/TäydP7. 13, 5/JR11. Lähetti. Inon ja Seivästön taistelut. Haav. Heinjoen pohj.puolella-44. Korpr. Vm2, Jsmm.

KARPPINEN Väinö Arvid, maanviljelijä, s. 1.7.1911 Saloinen. Pso Hilja Esteri o.s. Mattila, s. 1912. L: Hannu -44, Antero -45, Hilka -46, Aino -48, Mirja-Liisa -51. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** JR32, JR5. Kivmies, muonittaja, ajonajaja. Vuonni-
nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Karhumäki,

KARSIKKO Mauno Johannes, maanviljelijä, s. 15.7.1921 Pyhäjoki. **Js.** 1krh/JR33, 9/12Pr, 11/JR33. Rukajärvi. Maaselän kannas, Krivi, Reska, Hiisjärvi, Poventsa, Karhumäki, Mäntyselkä, Juustjärvi, Tolvajärvi, Pohj.rintama. Korpr.

Vansjärvi, Salmijärvi, Pilppula, Näätälä, Kavantsaari. Alik. Vm2.

tinki, Ahvenlahti, Kannas, Ihantala, Tornio. Ylik. Vm1, Vm2, Tsmm, Jsmm, Sininen r.

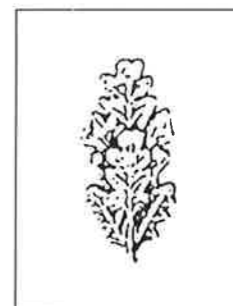
KARSIKKO Olavi Johannes, taksiautoilija, s. 25.7.1915 Pyhäjoki, k. 27.10.1985. Pso Laina Sofia o.s. Leskelä, s. 1913. L: Eila -34, Kieli -36, Marja-Leena -44, k. -47, Heli -49, Pekka -51. **Ts.** JR26. Pstmies. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32, JR11, 11Pr. Pstmies, rjoht. Vuonni-
nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kies-
tinki, Ahvenlahti, Kannas, Ihantala, Tornio. Ylik. Vm1, Vm2, Tsmm, Jsmm, Sininen r.

KARSIKKO Viljo Uolevi s. 10.2.1924 Saloinen, k. 1981. **Js.** JvKoulK15, KKK/TäydP13, 8/JR53. Kkpatr.kantaja. Uhtuan suunta, Karjalan kannas. Stm. Vm2, Jsmm.

KARVONEN Matti Aukusti, sähköasentaja, s. 2.5.1919 Raahe, k. 1995. Pso Aili Annikki s. 1916. L: Juhani -43, Pekka -45, Veikko -47. **Ts.** JvKoulK5, ErP/38, 5/PstK/JR15, TykK/JR13, 3KKK/5Pr, TykK/5Pr. **Js.** EsikK/PsPr, VK/PsPr, RaaSpE. Ylik.

KARVONEN Sulo Matias s. 24.5.1917 Saloinen. **Js.** 3/JvKoulK23, 1/JvKoulK22. Kivmies. Stm. Jsmm.

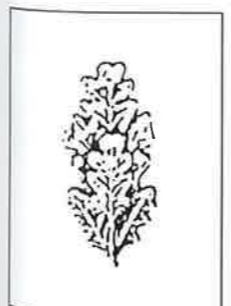

Sodankylä, Vuotsu, Hiisjärvi, Kuuterselkä, Vuosalmi, Tali, Kivennapa. Haav. Vuosalmi -44. Stm. Jsmm, Vm2.

KARVONEN Eemil Mikael (Eemi), kirvesmies, s. 26.2.1922 Pyhäjoki, k. 21.6.1998. Pso I Taimi o.s. Teerelä. Pso II Sylvi o.s. Alholm. L: I avioli. Kalervo -46, Raili -47, Aino -49, Eila, Kauko -53. **Js.** 1/JvKoulK15, JP6, JR3. Sair.kantaja. Poventsa, Syväri, Karjalan kannas, Pudasjärvi, Yliportimojärvi, Rovaniemi,

KARVONEN Veikko Matias, työmies, s. 22.6.1917 Saloinen, k. 31.3.1956 Saloinen. Pso Lilja o.s. Halmu. L: Olavi -45, Hillevi -49, Helena -51, Tapani -54. **Js.** Svleiri19, Svleiri23. Vartiomies. Stm.

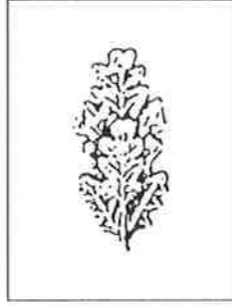
KARVONEN Frans Pekka s. 23.6.1920 Saloinen, k. 25.1.1994. **Js.** ItKKJ, 121ItKKJ, 73/KevItPtri, 86/KevItJaos, 2RautItKKK. It.kkmies. Lentokenttien it. Lumatjärvi, Siikakangas, Mikeli, Kasinhäntä, Römpötti. Rautat.itmiehenä taist. Itä-Karjala, Laatokan koillispr. Stm. Jsmm.

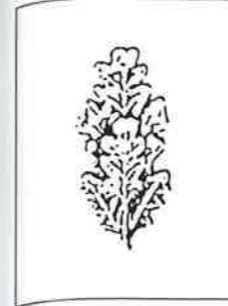
KARVONEN Väinö Herman, maanviljelijä, s. 17.2.1915 Saloinen, k. 11.8.1969 Raahe. Pso Aili Maria. L: Eero -41, Mirja -53. **Ts.** JR26. Ajomies. Vuoksela, Salmenkaita. **Js.** 1KKK/JR32. Ajomies, eläinlääk.avust. Vuonni-
nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Tornion valtaus. Kers. Vm2.

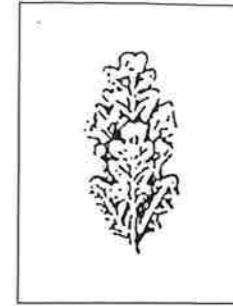
KASTELLI Toivo Johan Petter, hitsaaja, s. 3.3.1919 Pyhäjoki. Pso Vilma Emilia o.s. Pietilä, s. 1919. L: Leo -45, Elias -48, Lea -51, Merja -54. **Ts.** Jv-KoulK5, ViestiK, 1/VP20, VP2. Viestimies. Kannas. **Js.** VP15. Puh.mek. Kannas. Alik.

KAUPPILA Heikki Olavi, asentaja, s. 19.1.1926 Raahe. Pso Sirkka o.s. Aho. L: Eija -51, Esa -53, Riitta -57, Juha -60, Liisa -62. **Js.** 3/JvKoulK25, Rjkoulu, JvKoulK1, 5/JR1. Viestios. Hel/KK, 5JR1. Kivmies, kivrjoht. Stm. Jsmm.

KAUPPILA Paavo Veikko, pankinjoht, s. 7.12.1919 Raahe, k. 1986. Pso Brita. L: Marita, Kari, Juha. **Ts.** PpKoulK1, JR34, 11Pr. Kivmies. Uomaa. **Js.** JR11, HTK, KotijE. Kivjjoht, jjoht, tstoups. Vasovaara, Latvajärvi, Ponkalahti, Pistojoiki, Jyvälahti, Mustajärvi. Haav. Mustajärvi -41. Ltn. Jsmm, VR4.

KAUPPILA Väinö Oskari, työmie, s. 30.1.1914 Saloinen, k. 6.3.1967. **Ts.** III/JR25. Kivmies. Kuhmo. **Js.** JR64, 6/II/JR32, 9TuRK, 4/JvKoulK19, HTK12, JvKoulK24. Ajomies, apupalv, vartiomies. Uhtuan suunta. Stm. Jsmm.

KASTELL Veikko Leander, koneistaja, s. 12.12.1909 Alavieska. Pso Hilja. L: Laina -30, Kirsti -31, Ilmari -35, Eino -35, Eero -38, Aune -40, Pauli -45, Irma -46, Leena -51. **Ts.** ja **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa.

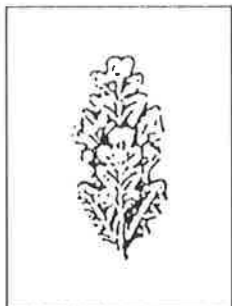
KAUPPILA Jaakko Henrik, puht.piirtäjä, s. 2.7.1922 Nivala, k. 20.9.1977. Pso Berta Raakel o.s. Heiti, s. 1916. L: Juhani -48, Lea -49, Kaija -51, Hannu -52. **Js.** JR50. Syväri, Vadrusjärvi, Lavola. Haav. Ventelä -44. Stm. VR4.

KAUPPILA Pauli Valdemar, käyttömies, s. 2.2.1918 Saloinen, k. 6.5.1995. Pso Rauha o.s. Kallela, s. 1917. L: Antero -39, Airi -42, Jorma -45, Kalevi -49, Pekka -57. **Ts.** JvKoulK5, JR62. Kivmies. Suomussalmi. **Js.** JR32, JR11. Kkmies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, VT-linja, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi, Tornio, Palojoki. Korpr. Vm2.

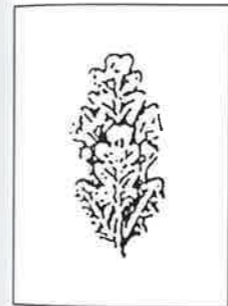
KAUPPINEN Kustaa Adolf, kirvesmie, s. 14.12.1923 Pattijoki. Pso Elvi. L: Jukka -58, Jori -61, Virpi -63, Jenny -66, Jaakko -69. **Js.** JR25. Psttykkimies. Seesjärvi, Suurlahti, Kaakjärvi, Summa, Karisalmi, Kaipola. Korpr.

KAUNISMÄKI Heino s. 11.3.1901 Laihia. **Ts.** 3KKK/JR65. Hevosmie. Kuhmo, Suomussalmi. **Js.** 2/PionP2. Hevosmie. Stm. Jsmm.

KAUPPILA Johan Aleksanteri s. 15.4.1916 Oulu. **Ts.** Ruona Oy:llä valurina. **Js.** 1KKK/JR32, JärjK2, 8/JR11, 24Autokorj. Tstläh, puuseppä. Vasovaara, Latvajärvi, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Jyvälahti, Karjalan kannas. Korpr. Vm2.

KAUPPILA Pentti Ensio s. 14.10.1922 Raahe, k. 1993. **Js.** 2/JvKoulK15, 1KKK/JR11, 4/JR11, JärjK1, HTK1. Kktähystäjä. Uhtuan L, Tornio. Haav. Tornio -44. Stm.

KAURALA Orvo Olavi Antero s. 29.5.1923 Vihanti, k. 6.7.1944 Salmi. **Js.** 4/VKoulK, 7817/5kpk, 3/VP23, JR2. Puh.mies. Syväriin voimalaitos, Kiankijeva, Sammatus, Aunuksenlinna, Vitele, Rajahauta, Salmi. Stm.

KAUPPILA Arvo Kalervo, taloudenhoitaja, s. 19.6.1910 Raahe, k. 12.6.1989 Raahe. Pso Elma o.s. Kivioja. L: Tuula -45, Matti -47. **Js.** IvK 5321. Kompp. vääp. Sotatoimialueella. Ylik.

KAUPPILA Paavo Erkki, rakennusmestari, s. 28.6.1920 Pattijoki. Pso Aini Johanna o.s. Martikainen. L: Vesa -50, Pasi -56, Ari -59. **Ts.** Pattijoen Sk. Lähetti. **Js.** Kev.Os3/RJP7. Kiv.rjoht., kkuoliijoht. Salla, Kelsinkäinen, Voitajoki, Alakurtti, Uhtuan suunta, Tolvajärvi, Kivijärvi. Kers. Vm1, Vm2. Tsmm, Jsmm.

KAUPPILA Vilho Edvard s. 11.3.1899 Raahe, k. 1977. Pso Tyne o.s. Niemelä. L: Pentti -22, k. -95, Irja -24, Heikki -26, Eila -28, Sirkka -31. **Ts.** LKK, ItV2. Puh.mekaanikko. **Js.** 1KKK/JR32. Tst.läh. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Ylimatr.

KEIKKANEN Niilo Erik s. 25.3.1917 Kirkkonummi. Pso Vieno o.s. Aittola. L: Päivi -58. **Ts.** II/2Pr. Krk-suuntaaja. **Js.** I/JR48, 3/JR6, JR48. Krksuuntehtimen joht, kivrjoht. Muolaa, Suursuo, Hotakka, Kattilaoja, Viipurin mlk, Näätäjä, Vaskikumpu, Oinaanvaara, Piensyrjä, Parkunmäki, Kontula, Aronummi, Mäklahti, Vuottaa, Anta, Valkeasaari, Riihisyrjä. Vm2.

KEINÄNEN Aarne Einari, kauppias, s. 27.9.1912 Muhos, k. 16.8.1997 Raahe. Pso Anna-Maria o.s. Paukkeri, s. 1920. L: Elsa -50, Eero -54, Reijo -56, Anna-Liisa -60. **Ts.** PionP9. Pion. Suomussalmi, Raate, Kuhmo. **Js.** PionP34, JR11, ErP13. Pion. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Pistojoiki, Tetrivaara, Uhtuan P, Kiestinki, Lohivaara, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr.

KEINÄNEN Arvi Aleksanteri, rakennusmestari, s. 21.12.1914 Muhos. Pso Aune o.s. Mustikka. L: Pentti -49, Martti -54, Ari -62. **Ts.** 18PionK. Pioneeri. Kuhmon taistelut. **Js.** EPionP34, PionK/11Pr, 3/PionP34. Puuseppä, varusvar.hoitaja. Uhtua, Kannas, Pohjois-Suomi. Kers.

KEKKONEN Aimo Vilhelmi, kauppias, s. 2.10.1918 Haapavesi. Pso Rauha Maria o.s. Haapakoski, s. 1922. L: Toivo -44. **Ts.** ja **Js.** JR64, JR53, JR11. Kivmies. Salla, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Uhtua -41. Korpr. Vm1, Tsmm, Jsmm.

KELA Antti, kirvesmies, s. 18.5.1923 Pudasjärvi. Pso Sylvi Marjatta o.s. Ervasti, s. 1923. L: Heimo -48, Hilda -49, Jussi -51, Terttu -53, Arto -60. **Js.** JR53. Uhtua, Hevosenkentä, Tanskasen kukkula, Karjalan kannas, Kuuterselkä, Noskua, Ihantala, Pohjois-Suomi. Korpr. Vm2, Jsmm.

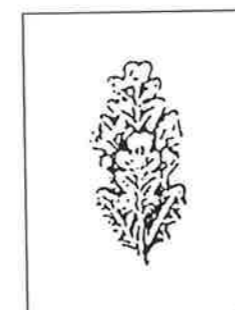

KELLOLA Martti Johannes, maanviljelijä, s. 10.2.1904 Salo. Loinen, k. 10.9.1988 Salo. Loinen. Pso Hilja o.s. Alatalo. L: Irene -30, Aura -32, Aaro -38, Matti -45, Unto -51. **Js.** JärjK2, 2/JR45, 3/ErP23, HTK/JR101, RaaSp. Maaselkä, Suurlahti, Liistapohja, Soutjärvi, Loimola. Tsmm.

KELLOLA Setti Aukusti, maanviljelijä, s. 26.10.1917 Raahe, k. 15.2.1995 Salo. Loinen. Pso I Hilja o.s. Nordström. L: Vappu -39, Jussi -41. Pso II Elvi Sanelma o.s. Nordström. L: Jaakko -46, Riitta -49, Pekka -54, Paavo -57, Pentti -59, Alpo -61. **Ts.** 2/HRR. Naisniemi-Perkjärvi, Itä-Klemetti, Lavajärvi, Vilajoki. **Js.** TäydK2,

HTK, 3KKK/JR4, HTK/Kotij. Seesjärven Suurlahti, Syvärin Kuuttilahti. Vm2.

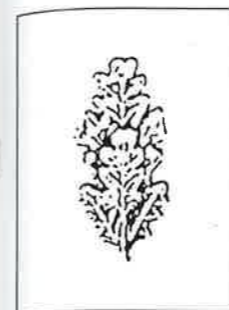
KELLONIEMI Martti Nikolai s. 28.8.1919 Pulkkila. **Js.** EK/JR33, EK/II/12Pr, E/ErP16/6, RaaSp. Rukajärvi, Karhumäki, Karjalan kannas.

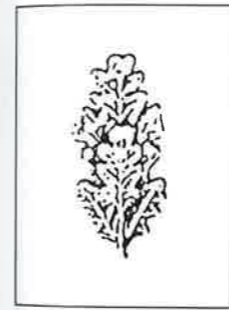
KEMIÖ Niilo Mikael, työnjohtaja, s. 5.12.1901 Pyhäjoki, kaatui 12.1.1940 Muolaan Oinolanjärvellä. Pso Hanna Josefina o.s. Salmu. s. -16. L: Marja -38, Kaarlo -39. **Ts.** JR26. Muolaa. Tiedustelupartiomies. Korpr. Tsmm.

KEMPPAINEN Aarne Matis s. 25.4.1911 Pyhäjoki, k. 3.10.1971 Raahe. Pso Milka Anja o.s. Vänskä, s. 1916. L: Arja -41, Anja -48, Pauli -51. **Ts.** 1/JR26. Sairaankantaja. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 2/JR32, 7/JR1, 2/JR EK, ErP20. Sair.kantaja, tarkka-ampuja. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Rajajoki, Vammelsuu, Hietmaa, Viipuri. Stm. Vm1, Vm2.

KEMPPAINEN Eino Adolf s. 14.11.1919 Raahe. **Ts.** Jv-KoulK5. **Js.** JP2, KKK/JP2, JvKoulK9, JvKoulK5, Svleiri24 ja 6. Korpiselkä, Muunto, Loimola. Kapt. VR4, Tsmm, Jsmm.

KEMPPAINEN Niilo Kalerivo s. 16.7.1925. **Js.** 6/TäydP3, ErikK/JR2, 8/JR7. Vuosalmen taistelut. Alik. Vm2.

KEMPPAINEN Väinö Uolevi s. 13.3.1918 Raahe, k. 30.10.1977. **Ts.** 6/2Pr, RUK. Leipäsuo, Näätälä. **Js.** SissiP3, JvKoulK15, OulSkpE. Uhtuan suunta. Kapt. Vm2, VR4, Jsmm.

KEPPONEN Vilho, kapteeni, evp, s. 24.4.1913 Kanneljärvi. Pso Elvi o.s. Nikkanen, s. 1908, k. 1986. L: Tuula -44, Seppo -47, k. -94. **Ts.** JP1. Taisteluvälineau. Karjalan kannas, Summa, Kollaanjoki, Nietjärvi. **Js.** JP1. Taisteluvälineups., jääkärij, mmm-, krhj-, pstj:n joht., kompp.pääll. Ilomantsi, Tolva-järvi, Suojärvi, Onkamus, Säemäjärv, Mundjärvi, Kendjärvi, Kontupohja, Karhumäki, Tulvoja, Lempaala, Mainila, Lempiälä, Kuolemajärvi, Ilomantsi, Tornio. Kapt. Vm2, Tsmm, Vm1, SVRm2, VR4, Jsmm, SL Rm, VSS am, I-II SVJ ar, Sininen r.

KEROLA Kalle Henriker, maanviljelijä, s. 13.7.1898 Salo. Loinen, k. 25.6.1966 Raahe. Pso Anni o.s. Mehtälä. L: Anja -28, Tauno -30, Irene -33. **Ts.** 90KivK. Ajomies. **Js.** 1KKK/JR32, JvKoulK18, 48KmK. Ajomies. Maaselkä, Karhumäki, Vuonninen, Pistojoiki. Jääk. Jsmm.

KEROLA Veikko Hugo Valdemar, maanviljelijä, s. 9.10.1918 Salo. Loinen, k. 26.6.1985 Pyhäjoki. Pso Helvi o.s. Hourula, s. 1925. **Ts.** JP3. Joutselkä, Tohoslampi, Väärämäki, Lähteen lohko. **Js.** SissiP3. Kivmies, tslähetä. Uhtuan ja Kiestinki-Louhen suunnat, Syväri. Haav. Sammatus -44. Korpr.

KEROLA Viljo Eerikki, liikkeenharjoittaja, s. 13.2.1921 Salo. Loinen. **Js.** JR53. Krhsuuntaaja. Louhen suunta, Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio. Haav. Louhen suunta -41. Korpr. Vm2, Jsmm.

KERPPOLA Heikki Mauritz s. 23.5.1925 Paavola, k. 11.4.1945. **Js.** JvKoulK15, TäydP3, 6D, III/JR2. Kkmies, kirj.au. Korpr. Vm2.

KERTTULA Leevi Samuel, lastaaja, s. 11.10.1925 Saloinen. Pso Seija o.s. Leinonen, s. 1932. L: Marja -69. **Ts.** Laguksen joukoissa. **Js.** JvKoulK15, 7TäydP13, OE/Maav, 6/JR7, EK/TRT, 2DivS, Merik/TRT, II/TRT. Kivmies. Mesterjärvi. Tkm. Katosi Mesterjävellä 17.6.-44, vap. sotavankeudesta 25.12.-44.

KESKIKALLIO Leo Lennart Sylvester s. 27.2.1921 Paavola. **Js.** 6/JvKoulK25, HTK8, 7/JR33, I/JR2, 2/R6. Kivmies. Ägläjärvi, Tolvajärvi, Lutikkavaara, Talvila, Pohjois-Suomi, Portimojärvi, Saarijärvi, Taipale. Korpr.

KESKITALO Kauko Ilmari, maanviljelijä, s. 30.8.1909 Keskilä, k. 6.6.1994 Raahe. Pso Elma Raakel. L: Tellervo -42, Marjatta -44, Aino -46, Matti -48, Hannu -51, Heikki -54. **Ts.** F KKK/JR26. Kivjoht. Vuoksela, Muolaa, Kyyröjoki. **Js.** 41/JR32, 8/JR32, 12/JR32, 13KrhK, 26SvK, 3/EP8. Puolijjoht, vartiopääll, kkjoht.

Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Pohjois-Suomi. Ylik. Tsmm msk, Vm2, P-Vienan r, Vm1, Jsmm, Sininen r.

KERTTULA Arvo Fredrik, työpöpettaja, s. 16.6.1925 Saloinen. Pso Aune. L: Vesa -61, Anne -67. **Js.** SininenPr. Salla, Tuntsajoki, Karjalan kannas, Kuolemanjärvi, Summa, Sainio, Tammisuo, Juustila, Tienhaara. Korpr.

KERTTULA Sulo Henriikki s. 30.1.1916 Saloinen. Pso Linda. L: Jukka. **Ts.** 1KKK/JR26, Tstläh. Muolaa, Vuoksela. **Js.** Krh/II/JR32, TienRK, 2/PionP15. Tstläh, hevemies, pioneeri. Kursmajärvi, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Vuosalmi, Pohjois-Suomi. Stm.

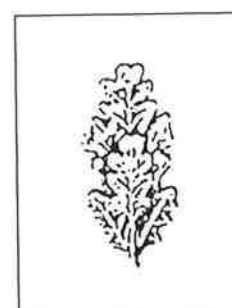

KESKI-KORSU Eino Johannes, toimitusjohtaja, s. 7.2.1912 Saloinen, k. 1989. Pso Hilja o.s. Sippala. L: Airi -42, Arja -44, Juhani -47, Eero -50. **Js.** 1/Jv-KoulK3. Kivmies. Jsmm.

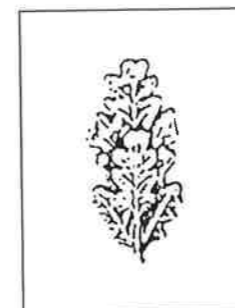

KESKITALO Toivo Pentti, maanviljelijä, s. 11.7.1904 Keskilä, k. 22.11.1944 Saloinen. Pso Rosa Margareta o.s. Rusko. L: Tapio -27, Juhani -29, k. -31, Pirkko -30, Erkki -32, Seppo -35, Anna-Liisa -36, Ulla-Maija -38, k. -39, Kyllikki -40, k. -44, Hilikka -42. **Ts.** 1KKK/JR26. Kkjoht. Vuoksen lohko.

Js. KoulK15. Kouluttaja. Kers. Tsmm.

KERTTULA Jaakko Arvid s. 24.10.1913 Saloinen. **Ts.** E/III/KTR9. Tal.au. Kuhmo. **Js.** III/KTR14, TTK4, KevPsto20, 2/KevPsto20. Tal.au, tal.ups.vs, ptrin väep. Salla, Polkuvaara, Isonselänlaki, Alakurtti, Voita-joki, Vilmajoki, Vansjärvi, Syvärin sillanpää, Viipurinlahti, Tolvajoki. Väep. Vm2, Vm1.

KERÄNEN Kalle Johannes s. 20.3.1911 Siikajoki. **Ts.** KrhK/JR26. Krhapusuunt. **Js.** Krhj/I/15Pr, 15VartK. Suuntaaja, ammusmies, krlhataaja, suutari. Vuoksela, Uhtuan suunta, Kiestinki, Kapustajoki, Kangasvaara, Kiestinki-Louhen maantie, Länsi-Syvärin lohko, Kuuttilahti. Korpr.

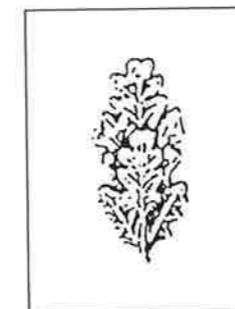
KESKI-KORSU Yrjö Henriikki, työnjohtaja, s. 6.8.1913 Saloinen, k. 1983. Pso Elli o.s. Säärelä. L: Maria-Liisa -41, Raimo -45, Raili -52. **Ts.** JR26. Vuoksela. **Js.** 24LK. Vuosalmi, Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara. Korpr. P-Vienan r, Vm2, Tsmm, Jsmm.

KESTILÄ Aitti Wiljam s. 28.3.1901, k. 14.6.1971. **Ts.** Sairaankant, autoseppä, varusmestari. **Js.** Toim.j/24LK. Puhmies. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L. Alik.

KERTTULA Kalle Jaakko, työnjohtaja, s. 28.10.1918 Saloinen. Pso Elsa o.s. Brusin. L: Kalevi -48, Risto -51, Matti -57. **Js.** 4/MeP/TuLA, 2/JR7, HTK/JR101, EsikK/JR101, EsikK/ErP21, 11/JR5. Varusvar.hoit, keittäjä, kivmies. Muujärvi, Tereki, Pudasjärvi, Kontupohja, Uunitsa, Perälähti, Karhumäki, Hiisjärvi, Vansjärvi. Stm.

KERÄNEN Viljo Pekka, kirvesmies, s. 22.4.1922 Muhos, k. 12.1.1985. Pso Aino o.s. Karppinen. L: Matti -54, Jukka -57. **Js.** PionKoulK, PionK/12, PionP36. Pioneeri. Maaselkä, Ihantala, Pohj. rintama. Korpr. Jsmm.

KESKITALO Ernest Erik, kirvesmies, s. 27.2.1915 Pyhäjoki, k. 7.6.1982 Raahe. Pso Aino Annikki o.s. Alakangas, s. 1924. L: Eero -46, Irja -48, Leena -57, Reijo -59. **Ts.** 1/JR26. Kpmies. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, 2/ErP211, HTK/JR10, 2/ErP24, 14/21Pr. Tstläh., ajomies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara,

KESTILÄ Oskari s. 24.12.1914 Pyhäjoki, k. 5.2.1991. Pso Lyydia Kustava o.s. Myllylä. **Ts.** 1KKK/JR24. Kkamp. **Js.** 13ErRaskPsto, KokSkp, Svleiri6, Jv-KoulK19, JvKoulK28. Autonkulj, vartiomies, varastomies. Kuivaniemi, Nuijamaa, Simpele, Kurkijoki, Joutseno. Stm. Jsmm.

Uhtuan P, Marojoki, Kuivasjoki, Salmijoki, Kaatiojoki, Sorostila, Porajärvi.

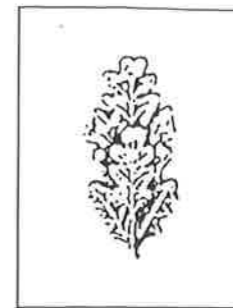
KESTIÖ Pentti Armas, työnjohtaja, s. 25.11.1920 Haapavesi. Pso I Anja o.s. Seppänen. L: Raimo -44, Pirjo -46, Martti -50, Aulis -57. Pso II Maija o.s. Aunola. **Js.** HSII, I/12KHevS, EsikK/IIIAKE. Kengitysseppä, kivmies. Stm.

KETTUKANGAS Antti Aslak s. 4.12.1898 Saloinen, k. 23.11.1968 Saloinen. Pso Ruusa Elina o.s. Kultala. **Ts.** 88KmK/JvKoulK5, 3/ErP14. Vartija. **Js.** Määr. siv.tehtävään. Jsmm.

KETTUKANGAS Viljo Sanfrid s. 11.5.1926 Saloinen. Pso Lahja o.s. Koivikko. **Js.** Jv-KoulK25. KHevS. Kivmies, hev.hoitaja. Korpr. Jsmm.

KIILAKOSKI Kaarlo Valtteri, metsätyömies, s. 6.1.1912 Saloinen, k. 1991. **Ts.** JvKoulK5, 2/ErP15, HevV/11Pr, JvRAUK, Koul-os/II/11Pr. Ajomies. **Js.** EsikK/JR53, 2ErP13. Ajomies. Sohjana, Kapustajoki, Kangasvaara, Lohivaara, Uhtuan P, Lintula, Kivennapa, Suolajärvi, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Vm2. Jsmm.

KETOLA Aaro Albert (Pertti), luotsi, s. 16.11.1906 Hailuoto, k. 1990. Pso Kerttu o.s. Harjuhahto. L: Matti -43, Helena -44, Pertti -49. **Ts.** Oulun lohko. Vartioas.tähyst. **Js.** Lymääräys Merenkulkuhallituksen palvelukseen. Stm. Jsmm.

KETTUKANGAS Karl Malakias (Kalle), maanviljelijä, s. 5.11.1906 Saloinen, k. 6.4.1976 Raahe. **Ts.** 24/JvKoulK5, E/I/JR43, E/10Pr. Ajomies. **Js.** E/JR32, E/I/JR32, RaaSkp, 7/JR50. Kivmies, ajomies. Juntusranta, Vuonnnen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Lavola. Stm. Jsmm.

KETTUKANGAS Väinö Henrikki s. 27.9.1916 Saloinen, k. 1982. Pso Hilma Maria o.s. Sippala, s. 1913. L: Pirkko -44, Hannu -45, Sinikka -49. **Ts.** JR26, KTR23. Vm, tstlähetti. Pien-Pero, Tali. **Js.** JR32, JR11, TäydP3. Kirj, vm, partiomies. Kursma, Vuonnnen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Itä-Kannas.

Alik. Vm2, P-Vienan r, Karj. r.

KIILAKOSKI Matti Valtteri s. 21.2.1922 Saloinen, k. 1992. **Js.** 5/ViestiKoulK, 1/PuhP/VKKk, 11DE, E/JR50, 50AutoK, 4/HTK12. Viestimies, vartiomies, apupalv. Syvärin alajuoksu, Kuuttilahti. Stm.

KETOLA Juho Herman (Jussi), kauppias, s. 14.8.1914 Hailuoto, k. 16.7.1982. Pso Elsa o.s. Minkkinen, s. 1917. L: Heikki -50, Elina -52. **Js.** RanPr6, 1RautPtri. Hangon lohko, Jäppilä, Onttola. Korpr. Jsmm.

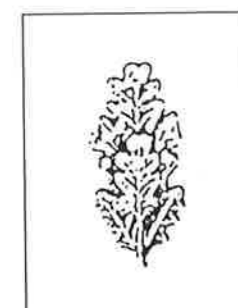
KETTUKANGAS Matti Kasper, maanviljelijä, s. 4.4.1913 Saloinen, k. 14.1.1987 Raahe. Pso Eeva. L: Pentti -39, Kalevi -43, Eila -45, Jorma -49, Jukka -55. **Ts.** JR26. Et.mitt.mies. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

KETTUNEN Paavo Antero, varastomies, s. 4.6.1926 Haukipudas, k. 11.12.1993 Raahe. Pso Lempi o.s. Karjalainen. **Js.** 5/TKK3, 3/KevPsto13, TKK3, OulSkp. Tykkimies. Vienan kanava, Krivi, Suojärvi, Tali. Stm.

KIILAKOSKI Otto Johannes, kirvesmies, s. 19.10.1926 Saloinen, k. 11.8.1974 Saloinen. Pso Kerttu Annikki o.s. Junnikkala. L: Kalevi -46, Kauko -48, Lea -50, Leena -52, Iiris -54, Voitto -55. **Js.** 13/Jv-KoulK15, RaaSpE, KrhK/JR1. Rad.mies. Stm.

Kuokkala, Rajajoki, Viipurinlahti. Alik. Vm2, Jsmm.

KETONEN Arvo Herman s. 30.6.1907 Alastaro. Pso Elmi Elisabet o.s. Huhtala. **Ts.** JR61. Satulaseppä. Summa, Tervajoki. **Js.** 9/8 JR27, 10TykK, JR27, HTK/VarsSuoSkp, 6/JR1, 10TykK. Kivmies, kpmies. Vuoksen ylitys, Kyläpaakkola, Hiidenmäki, Siikniemi, Panmppala, Kajola, Valkeasaari, Aleksandrowka,

Vuonnnen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti. Alik.

KETTUKANGAS Veikko Mikael, maanviljelijä, s. 14.9.1912 Saloinen, k. 19.1.1996 Saloinen. Pso Elina o.s. Rekilä. L: Maire -44, Kallervo -47, Marjatta -49, Martti -51, Mirjami -52, Raija -54, Sirkka -56, Matti -58, Erkki -59, Pirjo -62, Anita -65. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, JR11. Lähetti.

KIESVAARA (Kankkunen) Tauno, kaup.lääkäri, s. 1.4.1896 Kitee, k. 22.10.1985. Pso Anna o.s. Pitkänen. L: Anna-Marja -27, Martti -29, Erkki -32, Rauni -36. **Ts.** 14SotS. SotaS:n päällikkölääkäri. **Js.** RaaSkpE. Skp:n lääkäri. Lääk.kapt. VR4.

KIILAKOSKI Veikko Lauri, autoilija, s. 20.11.1924 Saloinen. **Js.** JR8. Puh.au. Lapin sota. Kers.

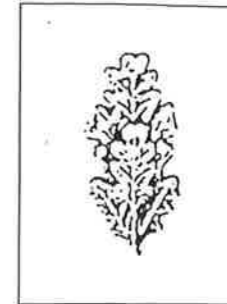
KINNUNEN Anders August (Antti), maanviljelijä, kansanedustaja, s. 19.5.1903 Saloinen, k. 16.1.1979 Saloinen. Pso Aili Helena o.s. Linnakangas. L: Eino -37, Anneli -43, Elsi -46, Marjatta -50. **Js.** 1KKK/JR32, HTK/IIIAK. Suutari, patr.kant. Stm.

KINNUNEN Heikki August s. 29.4.1925 Saloinen. Pso Maija o.s. Tanskala. L: Rauni -48, Paula -51, Juha -57. **Js.** ErP13, JR1, 3/HRR. Muolaa, Heinjoki, Nuoskua, Ihantala, Rovaniemi, Tornio. Korpr. Jsmm.

KINNUNEN Niilo Johan s. 24.11.1907 Saloinen, k. 18.8.1961. Pso Laina o.s. Honkala. L: Aimo -33, Anja -35, Aarne -38. **Ts.** 1KKK/JR26. Suutari. Kyyrölä, Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR101, 1ErP23, HTK/JR101, ErP24. Kivmies, muonittaja. Vausjoki, Kiimasjärvi, Salmijoki, Kautiovaara, Savattila, Perajärvi, Kuutamolahti, Hingervaara, Korkeavaara, Helmivaara, Luovejoki, Lutikkavaara, Ilomantsin suunta. Stm. Jsmm.

KIRSILÄ Aarno Anselmi s. 12.7.1911 Evijärvi, k. 6.8.1986. Pso Saimi Sofia. **Js.** JvKoulK6, Fos/HTK8, 7/21Pr. Kivmies. Hingervaara, Korkeavaara, Liusvaara, Miikkulanvaara. Stm. Jsmm.

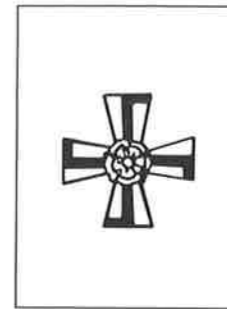
KINNUNEN Eilert Bernhard (Evert), rautatieläinen, s. 3.8.1902 Salon emäsrk, k. 1983. Pso Martta o.s. Juopperi. L: Rauha -30, Paavo -32, Liisa -32, Eero -34, Toivo -36, Pekka -38, Aune -39, Terttu -40, Lauri -41, Ulla -43, Heikki -44, Raija -45, Reino -46, Pirkko -47. **Ts.** ja **Js.** Asemamiehenä Raahen asemalla. Jsmm.

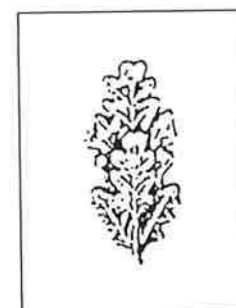
KINNUNEN Kaarlo Petteri, merimies, s. 12.2.1918 Saloinen, k. 4.4.1948 Belgia. **Js.** 2KKK/PohjR, 2/I/JR11, 2/I/11Pr, 2/JR11, 24KS, 3/ErP22. Pkamp, lääk.mies. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Paukalahdi, Oinassalmi, Vuonniinen, Pistojoeki, Korpijärvi, Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlahti. Stm. Vm2, Vm1, VR4, Rautaristi.

KINNUNEN Paul Edvard (Pauli) s. 6.4.1923 Saloinen. Pso I Sinikka o.s. Tuomaala. L: Pertti -49, Maarit -52, Jani -56, Päivi -62. Pso II Elli Kunnasmäki. **Js.** 6/JvKoulK16, E/4/12Pr, E/I/JR54, E/I/21Pr. Kivmies. Krivi, Vienan kanava, Leppäjoen lohko, Saravaara, Kumsa, Porajärvi, Liusvaara, Lutikkavaara. Korpr. Jsmm.

KIVI Lauri Armas, piirilääkäri, s. 29.6.1904 Sortavala, k. 18.1.1942 kenttäsaaralassa. **Ts.** JR26. Vuoksela, Punnus, Vuosalmi, Salmenkaita. **Js.** JR32. Rykm. 2. lääkäri. Lääk.kapt. VR3, VR4.

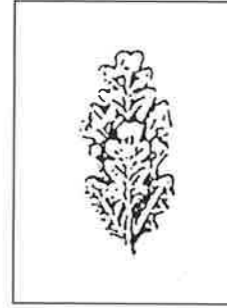
KINNUNEN Einari Valdemar s. 31.1.1921 Saloinen, k. 18.7.1948 Oulu. **Js.** 2/11Pr, JvKoulK19. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Poukolahdi, Oinassalmi, Vuonniinen, Pistojoeki, Korpijärvi, Uhtua, Kiestinki, Partisaanitaistelut Tolvajärven-Möhkön suunnalla. Haav. Kiestinki -41. Stm. Vm2.

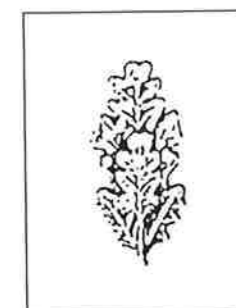
KINNUNEN Leonard Jakob (Jaakko), maanviljelijä, s. 2.5.1909 Saloinen, k. 9.1.1942 Uhtua. Pso Senja o.s. Korkiakangas. L: Jorma -30, Salme -32, Vappu -33, Alpo -35, Jaakko -38, Reijo -40. **Js.** 1Krk/JR32. Hevosmies. Vuonniinen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtuan L ja P. Stm.

KINNUNEN Seth Eemil (Setti) s. 1.1.1911 Saloinen. Pso Tytyne o.s. Korkiakangas. L: Eero, Anna-Liisa, Paavo, Kerttu. **Ts.** E/I/JR26. Asentaja. **Js.** JärjK2, HTK/IIAK, 25AutoK, EV6. Autonkulj, autonasentaja. Karhumäen suunta. Korpr. Tsmm, Jsmm.

KIVILUOMA Heimo Alvari s. 12.4.1918 Teuva. **Js.** 15Er-LinRL, LinRP232, JvKoulK6, HTK9, 7/JR10. Polttoainev.hoit., tarkka-ampuja, kivmies. Ontajoki, partioteht. Pieningässä. Stm.

KINNUNEN Erkki David Johannes, rautatie-esimies, s. 30.4.1912 Saloinen, k. 1998. Pso Bertta. L: Leena, Mirjami. **Ts.** ja **Js.** VR:n palveluksessa. Korpr.

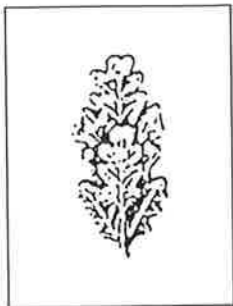
KINNUNEN Matti Edvard, pienviljelijä, s. 9.12.1904 Saloinen, k. 1976. Pso Iida Sofia o.s. Junttila, s. 1903. L: Ilta -29, Reijo Kalevi -34, Ilmi Aila -42. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** JR32. Vuonniinen, Pistojoeki, Uhtuan L ja P. Haav. Uhtua. Stm. Tsmm, Jsmm.

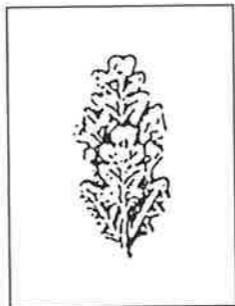
KIPPOLA Pauli Olavi, myymälänhoitaja, s. 30.7.1924 Pyhäjoki, k. 20.10.1977 Saloinen. Pso Eeva o.s. Viirret, s. 1919. L: Jouni -50. **Js.** 1/JR11. Kivmies. Uhtuan suunta. Korpr. Jsmm.

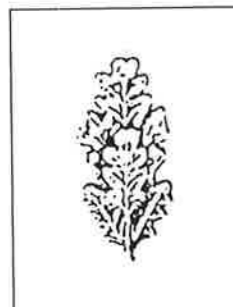
KIVINEN Veikko Olavi s. 28.3.1905 Raahen, k. 17.3.1965. Pso Ester o.s. Pesonen. L: Tapio -39. **Ts.** RaaSkpE, 3ErKKK, 5ErPPK. Sotilasohj, kompp.pääll. **Js.** I/JR32, RaaSkpE. Var.hoit, kk-komp.vääp, tstoups, m-ajoneuvoups, aseups, tilitysau. Virolahti, Säkkijärvi. Ltn. Vsmm, Tsmm, Vm2, Vm1, VR4, Jsmm.

KIVINIEMI Tauno Emil s. 12.2.1920 Oulainen, k. 1982. **Js.** 1/JR53, JR53, 3/ErP23, 11/JR5. Pkmies, kivmies, tähyst. Sohjanan suunta, Kiestinki, Kapustajoki, Jelettijärvi, Lep-päjoki, Näätälä. Haav. Kiestin-ki -41. Korpr.

KNUUTILA Lauri Heikki s. 17.9.1914 Ylivieska. Pso Anni o.s. Vanhatalo. L: Matti. **Js.** 3/JvKoulK23, RaaSpE. Kirjuri, lääk.mies. Stm. Jsmm.

KIVINIEMI Yrjö Sakari s. 18.12.1919 Lavia. **Js.** JyvSkp, Liiktsto, JärjK2, HTK, 1LK, 40SotaS, 2AutokK, 87/PAutok, 41SotaS, HTK. Autonkulj, lin-ja-autonkulj. Kiestingin suun-ta. Stm. Vm2.

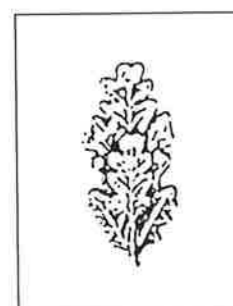
KNUUTTILA Pauli Aatos, korjausmies, s. 26.3.1923 Teu-va, k. 30.3.1997 Oulainen. Pso Irene Marja o.s. Törmälä, s. 1933. L: Irma -60, Anja -61, Veikko -62. **Js.** JR11. Uhtuan L, Länsi-Kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoen suunta, Nos-kuu, Vuoksen lohko, Vuosalmi, Ihantala, Tornio. Korpr. Jsmm.

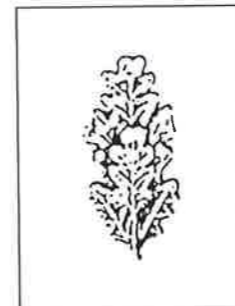
KOIVISTO Lauri Fredrik, ratavartija, s. 1910 Kokemäki, k. 10.9.1967. Pso Elsa o.s. Laak-so. L: Hillevi -34, Arja -37, Markus -39, Aira -41, Riitta -45. **Ts.** Rintamakomennus VR:n palveluksessa. **Js.** Kulje-tusjoukot. Äänislinna, Syväri.

KOIVISTO Väinö Jalmari, maalari, s. 26.6.1920 Kannus. Pso Sylvi o.s. Tähjänjoki. **Js.** 6/II/JvKoulK16, JvKoulK19, EVII, Mt.aj.kk, 1064/10, 29So-taS. Varastomies. Stm.

KIVIOJA Kauko Matti Ossi-an s. 16.7.1912 Sodankylä, k. 22.11.1961. **Ts.** 9ViestiK. Puh.au. Suomussalmi, Kuhmo. **Js.** RaaSkpE, JvKoulK15, III/AKE, Esikk/I/JR22, VKoulK2. Alisot.ohj, rjoht, var.hoit. Tuulos, Syvärin voi-malaitos, Syvärin puol.taist. Vänr. Jsmm, Vm2

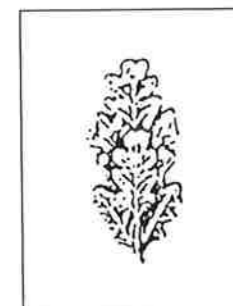
KOIVIKKO Aarne Arvid s. 27.7.1914 Saloinen. **Js.** Jv-KoulK33. Varastomies. Stm.

KOIVISTO Reino Johan-nes, varastomies, s. 17.12.1925 Alatornio. Pso Anni o.s. Saarela. **Js.** Jv-KoulK, 3570, 3/TäydP5, JP2, 10/5RaivOs. Kivmies, pst-kiv.amp, kivmies, tstläh. Kil-peenjoki, Oravalanjärvi, Vuo-salmi, Pudasjärvi, Ranua, Pa-lovaara, Ylimaa. Haav. Vuo-salmi -44. Tkm. Jsmm.

KOIVU Johan Henrikki, va-rastomies, s. 18.6.1923 Saloi-nen. Pso Helvi Kaarina o.s. Laukkanen, s. 1935. L: Helena -55, Paula -59. **Js.** JvKoulK16, I/KrhJ/JR45. Krmies. Syvärin sillanpääaseman torj.taist, Sy-väri-Jyskyjärvi. Korpr. Jsmm.

KLAAVU Onni Vilho s. 28.2.1903 Piippola, k. 13.2.1961 Pyhäjoki. **Ts.** Esikk/JR26. Ratsuryhmänjoht. Vuok-sela, Vuosalmi. **Js.** RaaSkp, 1/JP4. Alisot.ohj, var.hoit, aseau. Ylivääp. Heimosotar, Tsmm, Vm2, Vm1, Jsmm.

KOIVIKKO Matti Konrad, maanviljelijä, s. 12.11.1902 Saloinen, k. 23.3.1959 Saloi-nen. Pso Elmi Helena o.s. To-kola. L: Lahja -35, Eila -36, Martti -38, Martta -40, Rauha -43, Kalevi -46, Anja -48, Erkki -54. **Js.** Esikk/JR32, HTK/RaaSkp, 6/JR11. Kivmies, ajo-mies. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtuan L ja P, Vuosalmi. Stm. Jsmm.

KOIVISTO Viktor Teofilus (Vihtori), putkiasentaja, s. 8.11.1906 Merijärvi, k. 1989. Pso Hanna o.s. Koivikko. L: Reino -36, Aune -39, Eila -40, Rauno -48, Rainer -51. **Ts.** 14/JvKoulK5, 2KKK/JR25, 1/JR25, 10/10Pr. Suutari. **Js.** 1/JR32, HTK, E/II/JR32. Kiv-mies, postinkulj. Vuonninen, Pistojoiki, Uhtuan L ja P. Ly-määr. Velj. Åström Oy:n palv. Haav. Pistojoiki -41. Stm. Vm2.

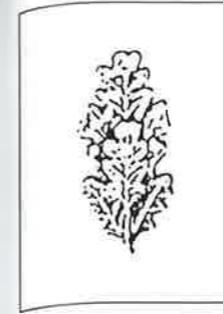
KOIVU Kaarlo Armas, maanviljelijä, s. 28.5.1911 Sa-loinen, k. 1981 Saloinen. Pso Impi Katariina o.s. Partala, s. 1918. L: Rauha -39, Kaarlo -41, Liisa -48, Erkki -59. **Ts.** JR26. Vuoksela, Salmenkaita. **Js.** JR32, ErP8. Vuonninen, Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Röhö, Kentjärvi. Alik.

KOIVU Matti Aleksanteri, kauppias, s. 25.3.1917 Saloinen. Pso Irja Tuulikki o.s. Oikarinen, s. 1934. L: Tuula -55, Airi -56, Reijo -58. **Ts.** 38AutoK. Sallan suunta. **Js.** 24LK,VP31. Uhtuan L ja P, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksen lohko, Ihantala, Tornio, Kemi, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Vm2.

KOKKO Aaro Fabian s. 15.1.1914 Pattijoki, k. 4.9.1972. **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa.

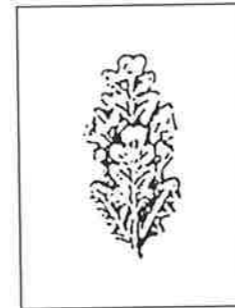
KOMO-KALLIO Väinö Aleksanteri s. 24.8.1902 Simo. **Ts.** Raahessa Santaholma Oy:llä konemestarina. **Js.** Oulussa Viljo Byström Oy:llä konemestarina.

KONU Otto Matias, maanviljelijä, s. 16.8.1915 Rautio, k. 12.11.1991 Pattijoki. Pso Elna Sofia o.s. Saarelainen. L: Aura -46, Matti -49, Taito -50, Antti, Marita -59, Ari -65, Marko -70. **Ts.** JR26. Kiv.mies. Muolaa, Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32. Kiv.mies. Uhtua, Kanainainen, Röhö. Haav. -42. Alik. Vm2.

KOIVU Väinö Oskari, maanviljelijä, s. 19.6.1909 Saloinen, k. 1975. Pso Helli Maria o.s. Hyväri, s. 1908, k. 1969. L: Veikko -41. **Ts.** ja **Js.** 9LK, 24LK. Suomussalmen suunta, Uhtuan suunta, Kiestingin suunta, Karjalan kannas. Alik. Tsmm, Jsmm.

KOLEHMAINEN Jaakko Henriikki s. 29.7.1904 Haukipudas. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa. **Js.** E/JR32, 5393. Kengitysseppä, ajomies. Juntusranta, Vuoninen, Pistojoensuu, Uhtuan P. Jääk. Jsmm.

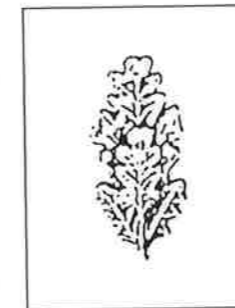
KONOLA Heimo Petteri (Pekka), maanviljelijä, s. 29.5.1901 Pyhäntä, k. 1981. Pso Elsa Maria o.s. Hatula, s. 1904. L: Alpo -26, Aune -27, Anja -34. **Js.** SissiP3. Uhtuan suunta, Ahmavaara, Juntusranta, Uhtua, Vuokkiniemi, Paahkimovaara. Stm. Jsmm.

KONU Reino Andreas, työmies, s. 15.11.1912 Saloinen, k. 1986 Mikkeli. Pso Lempi o.s. Kemppainen, s. 1914. L: Leo -43. **Ts.** JR26. Ajomies. **Js.** JR32, 1KKK/JR11, 4/11Pr, 4/JR11, 4/JR32, 4/ErP20. Kkmies, kkamp.apul., ajomies. Vuoninen, Pistojoensuu, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Rajajoki, Vammelsuu, Viipurin Kivisilta, Viipurinlahti. Stm. Vm2.

KOIVUKANGAS Veikko, maanvilj., sirkkelisahuri, s. 1.1.1915 Pudasjärvi. L: Sirkka-Liisa -42, Jouko -43, Kauko -44, Pekka -46, Anna-Leena -47, Anja -49, Maire -50, Hilka -51, Lea -53, Helmi -54, Jussi -55, Marja -57, Eija -58, Raili -60. **Js.** Os.Tuomola, Os. Larvo, RJP8. Kompp.väep., varastokortiston hoitaja. Uhtuan P, Vuokkiniemi, Tolvajärvi. Yliv. Vm2, Jsmm.

KOLEHMAINEN Niilo Ahti s. 2.1.1916 Ii. **Ts.** Esikk/JR26. Ajomies. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** Esikk/JR32, Kol/JR32, Kol/JR11, TK/LeR4, KHj/43, 71Leh/28. Kivmies, ajomies. Juntusranta, Vuoninen, Pistojoensuu, Uhtuan L ja P. Korpr. Jsmm.

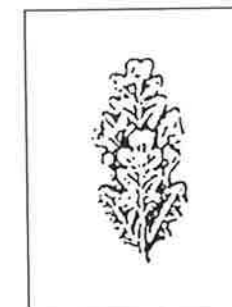
KONU Johan Henrik, kirvesmies, s. 23.10.1903 Saloinen, k. 31.1.1975. Pso Aili Helena o.s. Hihnala, s. 1915, k. 1943. L: Rauha -35, Raimo -40. **Ts.** 1KKK/JR26. Patr.kant. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/I/JR32. Ajomies. Vuoninen, Pistojoensuu, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm.

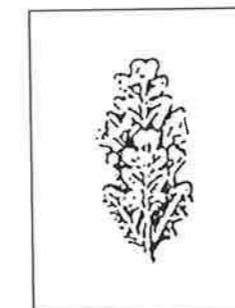
KONU Simo Jaakko s. 20.8.1899 Saloinen. Haav. 5.8.1941 Kiestinki. Kuoli haav. 10.8.1941 A/12KS:ssa.

Vuokkiniemi, Tolvajärvi. Yliv. Vm2, Jsmm.

KOIVUNIEMI Yrjö Henrik s. 24.8.1908 Kemi. **Js.** JR12, JärjK2, E/HTK11, 6/JR48. Tstläh, kivmies. Salla, Kiestinki, Ihantala, Ala-Noskua. Haav. Kiestinki -41. Stm. Vm2, Vm1, Jsmm.

KOLHINEN Tauno Kustaa s. 13.8.1908 Mänttä. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa. **Js.** YHK, 61KevItjaos, RaaSkp. Kev.ittyk.joht, tykinjoht. Ly-Määr. Ruona Oy:n palv. Alik.

KONU Kalle Jorma, käyttömies, s. 10.12.1926 Saloinen. Pso Taimi o.s. Liete, s. 1928. L: Leila -51, Pirjo -53, Markku -54, Jorma -56, Taina -58, Eija -59. **Js.** 5Meri/TurLA, OsV, TurLA. Tkm.

KONU Yrjö Arvid, työmies, s. 30.1.1909 Saloinen, k. 14.12.1972. Pso Ida o.s. Tiirola, s. 1906. L: Anna-Liisa -41, Matti -46. **Ts.** 1KKK/JR26. Ajomies. **Js.** JR32, RaaSkp, JvKoulK20, AV4. Kkmies, vartiomies. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä, Uhtuan suunta, Kis-Kisjärvi. Haav. Kis-Kisjärvi -41. Stm. Jsmm.

KOPPINEN Arvi
s. 13.11.1914 Jaakkima. **Ts.** 78/
RT3. Puhmies. Jatkuva koko
sodan kest. tyk.toiminta Laato-
kan koillisp. kenttäarmeijan tu-
kemiseksi Pitkärannassa, Impi-
lahdella ja Loimolassa. **Js.** Ou-
lun vart/6RPr, Bro-Lo:n lohko
Hanko, 2RPr, 201/KevPtri/I/
RTR, itR/I/RTR 12.
Rad.puhmies, tstläh, työpalv,
puhmies, kkamp. Bredvikin alalohko, Suursaaren torj.
Ylimatr. Jsmm.

KOPSAKANGAS Toivo Benjamin, metsuri, s. 9.1.1899
Pattijoki, k. 1990. Pso Anna-
Sylvia o.s. Laitinen. L: Elsa -
30, Rauno -33, Anja -37. **Js.**
Raahen Is.k. Aseist. palomies.
Stm. Jsmm.

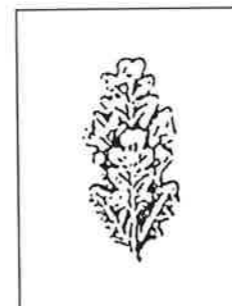
KOPSALA Aaro Rafael, kimpisahuri, s. 27.2.1913 Saloinen,
k. 9.1.1998. Pso Nelly Lahja
o.s. Lahtinen, s. 1913, k. 1993.
L: Helli -33, Hilikka -35, Sirk-
ka -36, Ossi -39, Sirpa -51. **Ts.**
JR26. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.**
E/JR32, LinP14, 3/JR11, 2/
VP31. Puhmies. Juntusranta,
Vuoninen, Pistojoiki, Korpi-
vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja
P, Jyväskylä, Keski-Kannas, Muolaa, Heinjoki, Nosku-
an-Vuoksen lohko, Tornio, Kemi, Rovaniemi, Kittilä.
Korpr.

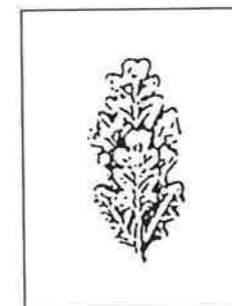
KOPSALA Arvo Armas s.
10.12.1919 Saloinen, k.
23.2.1985. **Js.** 10ErLinRK,
LinRP213. Stm.

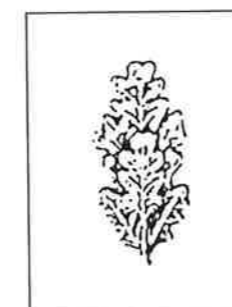
KOPSALA Sulo Sakarias s.
31.5.1908 Raahe, k. 4.7.1990.
Pso Saara Eliina o.s. Taskila.
Ts. ja **Js.** Ruona Oy:n palveluk-
sessa. Stm.

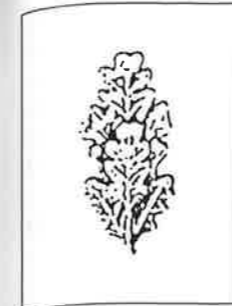
**KORHONEN Alvar Johan-
nes** s. 12.9.1926 Saloinen,
k.1985. Pso Iida o.s. Maikku.
L: Reijo -46, Raimo -48, Rau-
ni -50, Aimo -54, Pirjo -56. **Js.**
TurLA, 5/MeriP, HelLA. Läm-
mittäjä, aputyöv. Aunus. Matr.

KORHONEN Edvard s.
7.4.1903 Antrea. **Ts.** VR:n pal-
veluksessa. Korpr.

KORHONEN Lauri Mikael
s. 5.12.1901 Kemi, k.
10.11.1959. Pso Aino o.s. Bru-
si. L: Aini, Yrjö, Raili. **Ts.** Ou-
lun Sot.kesk, EsikK/III/JR19.
Lääk.au. Taipaleen joen taist.
Js. JR32, RaaSkpE, II/
Järj.kesk. I.Esik, 5/JvKoulK18.
Toim.kompp.apupalv. Vuonni-
nen, Pistojoiki. Alik.

KORHONEN Taito Emil Gabriel s. 13.12.1911 Saloi-
nen, k. 1979. Pso Sirkka o.s.
Lindström. L: Esko -41 **Ts.**
VP22, 9ErVK, 2/VP15. Puh-
mies. **Js.** Krh/II/JR32, LinPatl,
KK/SissiP3, Kiannan Laivue.
Puhmies, ammusmies, kone-
mies (s/s Laina). Kursma,
Vuoninen, Pistojoiki, Tetrivaara,
Korpivaara, Uhtuan L ja P.
Korpr. Jsmm.

KORHONEN Veikko Olavi Johannes, sähköasentaja, s.
9.6.1925 Jyväskylä. Pso Hilja
Maria o.s. Paloniemi. L: Mar-
ja-Leena -48, Kari -49, Eija -
56, Liisa -60. **Js.** LaatRPr,
RTR13, ÄänRPr-36TK/
RTR13, PST/RJR, EK/TRT.
Kkmies, PSTtykin lataaja, VH
ja viestimies. Laat.ran.puol.,
Sunkuniemi, Meroslavia, Sok-
suniemi, Säämäjärvi, Jessoila, Viipurinlahti, Vilanie-
mi, Santasaari. Tm. Jsmm, Rintamam.vet.mm, SLR ar.

KORJA Aake Johannes, Ke-
lan Oulun tston toimistosihtee-
ri, s. 11.4.1925 Raahe. Pso Riit-
ta Annikki o.s. Ollaranta, k.
1994. L: Toivo -57, Kaisu -58,
Johanna -59, Eeva -60, Sakari
-61. **Ts.** Vs-tehtävät sotilaspoi-
kana. **Js.** 8/JvKoulK25, 4/JR1,
KKK/TäydP13, TäydI, JR6,
Raahe spE. Kkrjoht. Ino-Viipu-
ri, Karjalan kannas, Ino-Hu-
maljoki. Kers. Tsmm, Vm2, Jsmm, SVR m1 kr.

KORJA Olavi Johannes,
maanviljelijä, s. 20.3.1924 Raa-
he, k. 13.3.1990. Pso I Meimi
(kuollut). Pso II Tyyne o.s.
Heikkinen. L: Tuomo -45, Rei-
jo -54, Riitta -55, Pentti -57,
Päivi -59, Kirsi -61, Anne -63,
Laila -66. **Js.** JvKoulK15,
KKK/TäydP13, 9/HTK11,
3DE, 12/JR53. Kkrjoht, kk-
mies. Uhtuan L, 3D:n torj.taist.

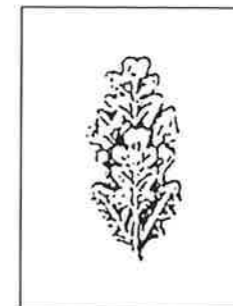
VT-linjalla, 3D:n torj.taist. Noskua-Vuoksen loholla.
Stm. Jsmm.

KORKIA-AHO Martti Emil,
ylikonstaapeli, s. 3.7.1917 Sie-
vi. Pso Maija o.s. Vierikko, s.
1921. L: Risto -46, Liisa -49,
Leena -60. **Ts.** JR64. Jjoht.
Suomussalmen-Raateentien
taist. **Js.** KevOs18. Partion ja
ryhmänjoht, paikall.pääll. Itä-
Karjalan sot.hallinnossa. Laa-
tokan Karjalan taistelut. Haav.
Rautalahti -41. Ylil. Vm2, VR1
krk, Urh. 3.lk, Tsmm, Jsmm, Kainuun r, 19D risti, Pää-
majan r.

**KORKIAKOSKI Toivo Jal-
mari**, maanviljelijä, s.
15.9.1913 Oulainen, k.
13.2.1995. Pso Helvi Elina o.s.
Tiainen. L: Heikki -41, Matti -
44, Anna-Liisa -57. **Ts.** EK/II/
JR26. Tm. Vuoksela, Salmen-
kaita, Vuosalmi. **Js.** TykK/
JR11, JR10. Vesovaara, Letaa-
järvi, Vuokkiniemi, Rautalah-
ti, Vuoninen, Pistojoiki, Kor-
pivaara, Tetrivaara, Uhtua. Korpr. Tsmm, Jsmm.

**KORPELA Esko Aleksante-
ri** s. 9.7.1920 Oulu, k. 1985.
Pso Rauha o.s. Aunola. L: 7
poikaa, 1 tytär. **Js.** 3/JR10.
Kpmies. Tuulivaara, Repola,
Ontrosenvaara, Rukajärven
suunta, Muurmannin retki, Jel-
järven matka. Alik. Jsmm,
Vm2, Vm1.

KORPELA Joonas, maanvil-
jelijä, s. 8.11.1901 Oulainen, k.
14.7.1980 Raahe. Pso Martta
Elisabet (Liisa) o.s. Mäntynie-
mi. L: Matti -51. **Ts.** Oulun
sk.piiirin asepara. **Js.** Jv-
KoulK20. Pistojoiki. Haav. Pis-
tojoiki -41. Korpr.

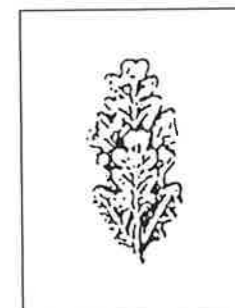
KORPELA Niilo Aleksanteri s. 2.12.1918 Saloinen, k. 31.3.1996. **Js.** Vahv/Pp K/10Pr, 6/JR10, Esik/II/JR10. Ppläh, tsläh, muonittaja. Lenttiira, Porajärvi, Paatene, Ontajärvi, Rukajärven suunta. Stm.

KORPELA Olavi Matti s. 12.6.1920 Pulkkila. Pso Alli o.s. Törmänen, s. 1921. L: Anja -49, Eija -58, Matti -60, Vesa -63. **Js.** JP4. Kkampuja. Kokkari, Vilajoki, Tuulos, Aunus, Syväri, Äänislinna, Karhumäki, Lumbus, Stalinin kanava. Haav. Stalinin kanava -42. Korpr. Vm1, VR4, Jsmm.

KORPELA Tauno Henrik, autonkuljettaja, s. 8.1.1920 Vihanti. **Js.** JvKoulK20, Oulunsk/Vart.kompp., JärjK1, E/II/JR4, 4/15Pr. Vartiopalv, apupalv, kkmies. Rukajärvi, Suurlahti, Syväri Kuuttilahti. Korpr. Vm2, Jsmm.

KORPELA Vilho Fredrik s. 7.9.1913 Saloinen. Pso I Veera o.s. Nazarov. L: 2 poikaa. Pso II Tyne. L: 2 tyttärtä, 5 poikaa. **Ts.** Esik/JR26. Vartiomies. **Js.** ErPionP, E/II/JR53, Jsp/II/JR53. Viestimies, sair.kantaja, ajomies. Kapustajoen taist., Kangasvaaran ja rantatien puol.taist, Kiestinki-Louhen maantien läpimurtotaist, Korpilahden puol.taist, Karjalan kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskuan-Vuoksen lohko, Harjulan lohko, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Jsmm.

lähden puol.taist, Karjalan kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskuan-Vuoksen lohko, Harjulan lohko, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Jsmm.

an L ja P, Louhi, Kiestinki, Ahvenlahti, Jyväskylä. Stm.

KORPI Eino Edvard, maanviljelijä, s. 22.11.1914 Pattijoki. Pso Lempi Esteri o.s. Mattila. L: Aino -39, Eila -42, Jukka -44, Tuula -46, Pekka -48, Paavo -51, Helena -53. **Ts.** E/II/JR26. Puhmies, kivmies, partiomies. Muolaa, Vuoksela. **Js.** EsikK/JR32, 6/JR11. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan

Kiestinki -41. Kers. Vm1, Vm2, Jsmm.

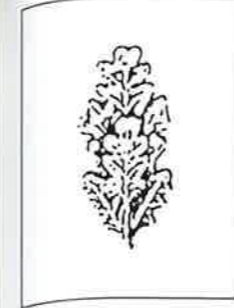
KORPI Juho Ilmari, liikemies, s. 7.2.1908 Pattijoki, k. 8.12.1974 Raahe. Pso Hanna Maria Valpuri o.s. Tuohinto. L: Aila -37, Valto -38, Eero -39. **Ts.** KrhK/JR26. Krh-puhmies. Vuoksela. **Js.** Krh/SissiP3, HTK11, E/SissiP3, JvKoulK19, Esik/EK, EsikK/KotijE. Krh mies, varusvar.hoit.apul. Uhtua, Kiestinki. Haav.

KORPIKOSKI Leevi Johannes s. 19.6.1915 Haapajärvi, k. 12.6.1983. Pso Anna Katariina o.s. Hurnanen. **Js.** JvKoulK33, HTK9, 35EVarK. Varastomies. Stm.

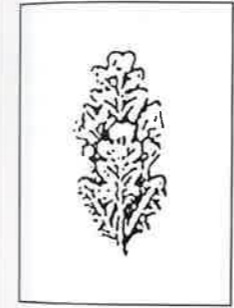
KORPPILA Pauli Johannes, koneenhoitaja, s. 15.6.1923 Raahe. Pso Sylvi Anna-Liisa o.s. Raappana, s. 1933. L: Raija -57, Ilkka -61, Pentti -64. **Js.** JvKoulK16/JR12. Äänisniemi. Vienan kanava, Hiisjärvi, Ihanatala, Kajaani, Puolanka, Pudasjärvi, Ranua, Rovaniemi, Sodankylä. Korpr. Jsmm, SVR1.

KORTESAARI Lauri Iisakki s. 7.9.1912 Jalasjärvi, k. 30.9.1994. **Ts.** EK/JR23. Ajomies. Taipale, Vuosalmi. **Js.** JR58, HTK1, E/JR16, E/19Pr. Ajomies, ups.lähetä. Kitee. Stm.

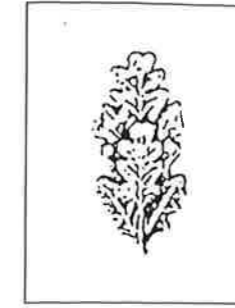
KORTESSALO Heikki Johannes, ylikonemestari, s. 4.3.1915 Saloinen, k. 1969 Raahe. Pso Aune Vivia o.s. Tanskala, s. 1914. L: Reijo -36, Urho -38, Seppo -50. **Js.** JR32. Vienan Karjala, Kiestinki, Äänislinna, Syväri. Ylik. Vm2, P-Vienan r, Tsmm, Jsmm.

KORTESSALO Niilo Nestori, hitsaaja, s. 12.11.1919 Saloinen, k. 17.4.1982 Saloinen. Pso Terttu Annikki o.s. Metso, s. 1922. L: Marja -41, Tuula -42, Matti -45, Riitta -48, Sirpa -49, Sauli -51, Pekka -55, Anne -62. **Ts.** ja **Js.** JR27, SPoIK9, SPoIK3, SPoIJ21. Kuhmo, Löytövaara, Äänisniemi, Äänislinna. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

KOSKELA Johannes (Hannes) s. 6.1.1920 Raahe, k. 15.9.1985. Pso Tyne o.s. Angervaissaari. **Js.** VK/10Pr, EsikK/JR10. Ajomies, puhmies. Tuulivaara, Repola, Rukajärvi. Korpr. Jsmm.

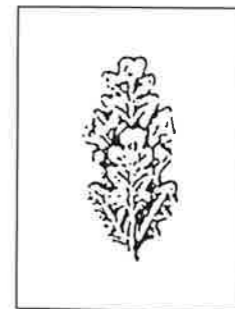
KOSKELA Kaarlo Johannes (Kalle) s. 16.10.1918 Oulujoiki. **Js.** E/Kotij, JvKoulK6, 11/JR27, 6Pr, JR48, 1/JR15, EK/I/JR15. Lääk.au. Vuoksen ylitys, Mälkölä, Kivennapa, Kaljala, Valkeasaari, Lempaala, Kapujärven lohko, VT-linja, Kiviniemi, Vuosalmi. Ylik. Vm2.

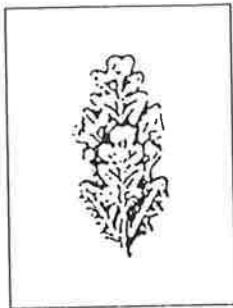
KOSKELA Otto Juho Fredrik s. 10.11.1916 Ylivieska, k. 16.1.1990. **Js.** I/JR32, III/JR11. Aseseppä, patr.kantaja. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Viipurinlahden ja Vuoksen torj.taist. Stm. Vm2, Jsmm.

KOSKELA Pasi Fredrik, maanviljelijä, s. 6.5.1911 Ylivieska, k. 7.9.1981 Saloinen. Pso Liisa o.s. Siniluoto, k. 1997. L: Anna-Liisa -38, Pentti -41, Antti -42, Kauko -44, Kaarina -46 (kuollut), Ulla-Maija -47, Eeva -48, Leena -50, Olavi -51, Sauli -52, Niilo -54, Osmo -55, Senja -56 (kuollut), Maria -58. **Ts.** 1/KTR9, I/KTR22, I/KTR11. As.rhym.puhmies, puhmies. Joutsjärvi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** 6/KTR4, E/RPsto30, KokSpE. Tj.puhmies, puhmies. Saarivaara, Havuvaara, Koirinvaara, Lehtomäki, Laaja, Leskelä, Luukulan ja Mautsinsaari, Hyrsylä, Tsalkki, Säämäjärvi, Prääsä, Petroskoi, Kuuttilahti, Juksava, Tuulosjoki, Juustila. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

KOSKELA Reino Johannes s. 10.9.1913 Saloinen, k. 15.10.1985. Pso Sigrid o.s. Anttila. L: Matti -35, Maija -35, Olavi, Eevi, Esa -45, Leena, Leila, Hannu. **Ts.** 5/TäydP/Hella. Tykkimies. 1.VarikkoP/TuLA. Psl. Ilmarisella kev.tyk.lataaja. **Js.** Santaholma Oy:n palveluksessa. K/JärjK2, 3/KTR5. Ajomies. Hiisjärvi, Seesjärvi, Osterjärvi, Säämäjärvi, Suojärvi, Vuonte, Ägljärvi, Tolvajärvi. Stm.

KOSKELA Smerts Henrik (Hente) s. 10.1.1911 Haukipudas, k. 25.1.1991. **Ts.** 11ErK. Pkmies. Yläluostari, Maajärvi, Alajärvi, Nautsi. **Js.** 1KKK/JR32, JvKoulK19, JvKoulK3, 953Isk. Kkmies, ajomies. Uhtuan suunta, Pistojoeki, Petsamo. Haav. Pistojoeki -41. Stm. Jsmm.

KOSKELIN Matti Jalmari, maanviljelijä, s. 27.11.1897 Saloinen, k. 23.12.1982 Saloinen. Pso Helli Henriika o.s. Hautala, s. 1912. L: Pentti -33, Voitto -34, Raimo -38, Pirjo -47. I avioli. Alina -28, Martta -29. **Ts.** ja **Js.** 2/Kev.os.9, JR32, Maaselän ja Uhtuan suunta. Alik. Tsmm, Jsmm.

KOTIRANTA Juhon, maanviljelijä, s. 15.5.1901 Sortavala, k. 9.3.1952 Saloinen. Pso Helmi Irene o.s. Turkki. L: Kauko -25, Airi -29, Rauha -33, Kaino -35, Aulis -37, Mauno -39. **Ts.** RTR3. Laatokan puolustus Rannikkolaiv. miinavarikko. **Js.** 27TalK. Vuorijärvi-Alakurtti. Kers. Vm.

KOVALAINEN Toivo Alfred s. 30.9.1920 Säränsniemi, k. 9.6.1994. Pso Elsa Johanna o.s. Saukkonen. L: Tuula -44, Juha -49, Helena -50, Kaija -52, Marja Riitta -56. **Ts.** Pp-koulK1, SotaS29. **Js.** Jv-KoulK15, SvL12, KssV3. Varastomies. Stm.

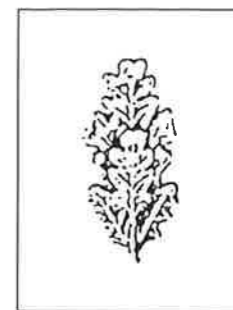
KOSKELA Tauno Olavi, talonmies, s. 12.7.1915 Raahe, k. 28.9.1994 Raahe. Pso Iida Katriina o.s. Hänninen. L: Lasse -49, Pirkko -54, Paula -56. **Ts.** E/1/JR26. Kpmies, lääk.a. Muolaa, Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32, TienHK. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Kers. Vm2.

KOSKINEN Niilo Vihtori, maanviljelijä, s. 18.11.1921 Saloinen, k. 7.8.1967 Raahe. **Js.** 105ItKKK, 41KevItPtri. Itkkmies, ammusmies. Kenttäarmeijan it:ssä Itä-Karjalassa. It-joukot Pohjois-Suomessa. Stm.

KOTIRANTA Kauko Juhon s. 28.6.1925 Jaakkima. Pso Helvi Annikki. L: Markku -51, Kari -53. **Js.** Laatokan RannPr, Äänisen RannPr, Saariston RannPr, LKE71 V RaivOs. Äänisjärven taistelut. Korpr. Vm2.

KOVANIEMI Uuno Lanteri s. 5.6.1923. **Js.** KKK/TäydP12, TäydP5, 17Div, 3KKK/JR13, 4/JR45. Syvärin sillanpääseaman torj.taist., Laatokan koillisp. Korpr.

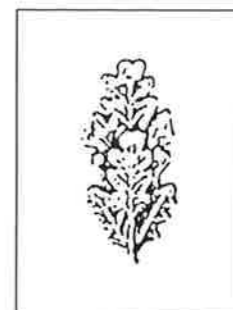
KOSKELIN Eero Artturi, maanviljelijä, s. 22.10.1919 Saloinen. **Ts.** JvKoulK15. Ylivieska. **Js.** 4KKK/10Pr, 2/Er-RaskP, TykK/JR52, RajaJP6, Esikk/RJP6, 1/RjP6. Pst tyk.mies.Korpr. Vm2, Jsmm.

KOSKINEN Reino Jalmari s. 12.5.1910 Saloinen, k. 12.4.1954. **Js.** 3/JvKoulK23, 8RaskItPtri, 83KevItjaos, 55KevItjaos. Apupalv, apumies. Kouvola. Stm.

KOUTONEN Frans Johannes s. 4.4.1919, k. 13.10.1971. **Js.** 3/JR5, HTK11, 3DE, ErP13, Esikk/3DE. Kivmies. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

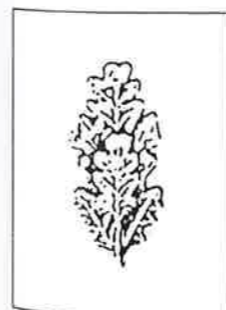
KRAMSU Kaarlo Jaakko s. 7.1.1895 Raahe. **Js.** 1AVarK. Varastomies. Leppisyrtjä, Loimola, Veskelys, Säämäjärvi, Suojoki, Karhumäki. Jsmm.

KOSKELIN Martti Andreas, ratamies, s. 25.12.1922 Saloinen. Pso Siiri o.s. Kämäräinen, s.1925. L: Ritva, Antero, Eino, Markku, Riitta, Ari, Arto. **Js.** JR11. Kpmies. Uhtua, Karjalan kannas, Pohjois-Suomi. Stm. Vm2, Jsmm.

KOSKINEN Urho Arvid s. 2.4.1925 Saloinen. Pso Hilikka. L: Timo -68, Ilpo -71. **Js.** TäydOs/HTK3. Syvärin suunta. Haav. Tuulos -44.

KOUTONEN Yrjö Anselmi s. 22.4.1911 Alavieska, k. 28.6.1974. 5/II/JR26, 23SvK, JvKoulK19. Uhtuan suunta, Kiestinki, Kanainainen.

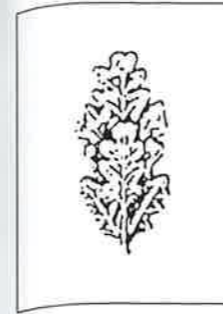
KRAPU Heino Mikael, maanviljelijä, s. 8.9.1904 Alavieska, k. 16.6.1979 Alavieska. L: Niilo (I avioli.) Pso II Anni Helena o.s. Peltomaa, s. 1898, k. 1962. **Ts.** ja **Js.** Osallistunut, asunut tuolloin Saloisissa.

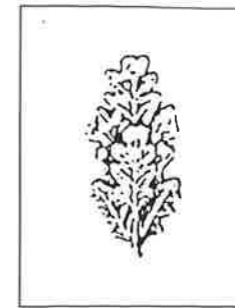
KREKILÄ Kaarlo Henrik (Kalle), maanviljelijä, s. 16.1.1921 Saloinen, k. 25.12.1972. Pso Impi Elisabet o.s. Peltomaa, s. 1914. L: Inkeri -42, Esko -45, Sakari -52, Outi -60. **Js.** JR53. Louhen suunta, Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Pohjois-Suomi. Korpr. Vm2, Jsmm.

KUJALA Emil Vihtori, rakennusmies, s. 26.5.1919 Saloinen, k. 22.8.1968 Turku. Pso Sirkka o.s. Heikkilä. L: Marja-Liisa, Kaarina, Helena. **Ts.** Jv-KoulK5, JR27. Tst.läh. Kuhmo, Löytövaara. **Js.** 3/III/11Pr, E/JR32. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Alik. Vm2.

KULJU Erkki Fredrik s. 3.11.1905 Saloinen. 961IsK. Ottanut osaa sotatoimiin suunnassa Värtsilä-Äänislinna.

KULJU Thure Aleksander s. 28.4.1902 Saloinen, k. 15.1.1975. Pso Anna o.s. Niemelä. L: Eero, Eila, Maija. **Js.** HTK1, 6/JR11, II/JR11. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Vuosalmi, Ihantala. Jsmm.

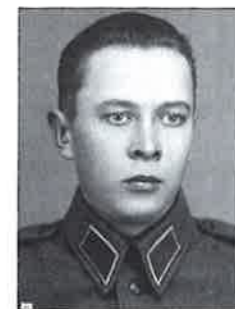
KREKILÄ Väinö Johannes s. 29.1.1913 Saloinen, k. 1979. Pso I Aune o.s. Kärenaho. Pso II Impi Maria o.s. Luoto, s. 1913. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, RjP8. Kuismajärvi, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Vuokkiniemi, Tolvajärvi. Stm. Vm2.

KUKKONEN Ville, piiriedustaja, s. 18.7.1926 Nivala. Pso Minda Lilja Kaarina o.s. Hahiniemi, s. 1931. L: Eero -55, Timo -56, Esko -58, Vesa -60, Olli -62, Juha -68. **Js.** JvKoulK. Riihimäki, Harjavalta. Korpr. Jsmm, Sininen r, SVR m1.

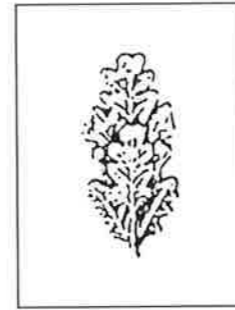
KULJU Kaarlo Johannes (Kalle), kauppias, s. 11.6.1897 Saloinen, k. 1967. Pso Anni o.s. Tokola. L: Aimo -24, Allan -25, Matti -35, Anna-Liisa -38. **Ts.** Ottanut osaa sotatoimiin ja rajan vartiointiin Kuhmossa. **Js.** JR32. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Vm2, Jsmm.

KULTALA Aarne Johannes, maanviljelijä, s. 27.8.1916 Saloinen, k. 28.3.1998 Raahe. Pso Kerttu s. 1921. L: Mikko -42, Vilho -45, Matti -50, Kaarina -51, Jorma -53, Lahja -55, Hilka -58, Rauha -60, Irja -62. **Ts.** E/JR25. Kpmies. Kyyrölä, Muolaanjärven ranta, Vuoksela. **Js.** E/JR25, ErP24. Kpmies. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Maaselkä -44. Korpr. Tsmm, Jsmm.

KROOK Antti Aleksanteri s. 22.3.1915 Kalajoki, k. 10.7.1983. **Js.** OsK/JärjK2, HTK8, 9/JR4, SuomKPrE. Seeslahti, Suurjärvi, Syväri, Itätaistelut Suomenlahti. Jsmm.

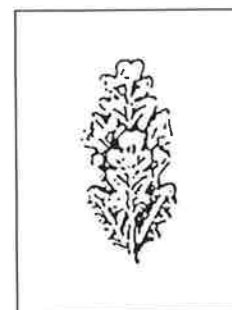
KULJU Aimo Johannes s. 3.2.1924 Saloinen, k. 1985. Pso Ebba o.s. Viitanen. L: Liisa ja Leena -47. **Js.** PionRjK, PionP34. Uhtuan P, 3D:n torj.taist. VT-linjalla, Kivennapa, 3D:n viiv.taist. Kivennapa-Muolaa-Heinjoki, 3D:n torj.taist. Noskua-Vuoksen lohko, Ihantala, Pohjois-Suomen taist. Tornio, Rovaniemi, Muonio. Ylikers. Jsmm.

KULJU Nestor Arvid s. 12.3.1904 Saloinen, k. 2.2.1975. Pso Aino Elisabeth o.s. Kauppila. L: Kaarina. **Js.** 1KKK/JR32. Uhtuan L ja P.

KULTALA Heikki, kirvesmies, s. 13.4.1923 Saloinen, k. 1985. Pso Helena o.s. Savaloja e. Korhonen. L: Arja -53, Virve -56, Juha -60. **Js.** HTK11, JR11. Kivmies. Uhtua, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi, Siirtola, Pohjois-Suomi. Haav. Heinjoki -44, Tornio -44. Stm.

KUIKKA Jorma Olavi s. 6.12.1917 Helsinki. **Js.** Krhj/JR53, TstOsMetso, Jv-KoulK15, II/JR11, JärjK2, JR11, JR1. Sohjanan suunnan taist. Kangasvaara, Kiestinki, Louhi, Uhtuan suunta, Kannaksen taistelut, Noskua-Vuoksi, Lapin sota. Haav. -41 ja -44. Ltn. VR4, Jsmm.

KULJU Allan Henrik, liikkeenharjoittaja, s. 22.9.1925 Raahe, k. 1987. Pso I Silja o.s. Hentilä. L: Lea -51. Pso II Aune o.s. Lukkaroinen. **Js.** 315ItPr, Kev.it.tkm. It-joukoissa Karjalan kannaksella. Jsmm.

KULJU Simo Henrikki, taksiautoilija, s. 24.6.1900 Saloinen, k. 6.4.1981 Raahe. Pso Vieno Alice o.s. Siniluoto, ent. Tuurala. L: Kaarina -41, Maija-Liisa -47. **Ts.** 9AVarK. Autonkulj. Salla, Säkkijärvi. **Js.** JR32. Vuonninen, Juntusranta, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Alik. Vsmm, Heimosota r, Lapin r.

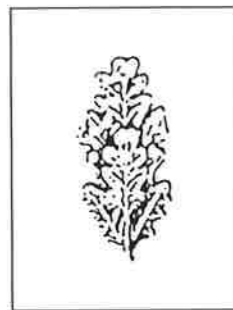
KULTALA Heikki Mikael, elementtityöntekijä, s. 20.10.1921 Saloinen, k. 3.6.1989 Pyhäjoki. **Js.** 1/ErP7, JvKoulK22, 5/AHSP. Kivmies. Maaselkä, Laatokka, Syväri. Stm. Jsmm.

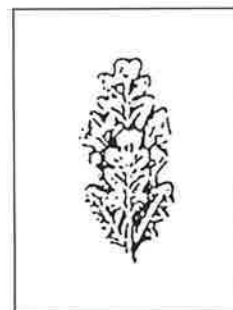
KULTALA Kalle Herman, maanviljelijä, s. 10.2.1916 Saloinen, k. 1998. Pso Eine o.s. Tuuttila, s. 1919. L: Mikko -45, Pirkko -47, Eila -49, Aino -51, Raija -54, Marja -57. **Ts.** 1/JR26/KKK. Kkmies. Muolaa, Kyyrölä, Vuoksela. **Js.** 1/JR32, JR11/KKK. Kk- ja hevosmies. Vuoninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kis-Kiskukkula, Munakukkula, Röhö, Kiestinki, Jyväskylä. Haav. Purolinja -41. Korpr. Tsmm, Jsmm, SVR lm 1.lk.

KULTALA Väinö Hannes Aukusti, maanviljelijä, s. 3.4.1905 Saloinen, k. 17.11.1967. Pso Iida o.s. Laakso, s. 1908. L: Elsa -28, Väinö -30, Veikko -31, Aune -32, Olavi -34, Anna-Liisa -35, Kerttu -36, Reino -37, Juhani -41, Martti -46, Helena -50. **Ts.** 1/JR26. Kyyrölä, Muolaanjärven ranta, Vuoksela.

KUMPULAINEN Tauno Ensio s. 2.6.1913, k. 14.1.1978. **Ts.** KrhOs/OsP, ErP5. Heittjoht. Yläluostari, Nautsi, Luton suunta, Pohjois-Suomi. Ylik.

KUNELIUS Sulo Ilmari s. 25.8.1914 Saloinen, k. 13.7.1954. Pso Lilli. L: Pekka, Teuvo, Kalevi, Marja-Leena, tytär, poika. **Ts.** JR25.

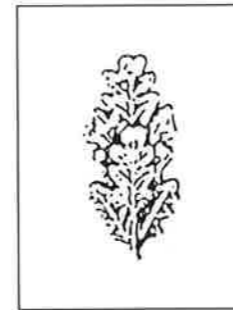
KUNNARI Kaarlo Otto s. 9.2.1908 Kemi. Osallistunut sotatoimiin sotapoliisina Uhtuan suunnalla, Karjalan kannaksella ja Tornio-Rovaniemi suunnalla. Kers. Vm2, Vm1.

KUNNASMÄKI Vilho Einarri, kalastaja, s. 5.4.1901 Pyhäjoki, k. 5.7.1971. Pso I Maria Sofia o.s. Pesola, s. 1901, k. 1924. Pso II Maria Kustaava Helena o.s. Kangasniemi, s. 1906. L: Alpo -28, Matti -29, Elli -31, Salli -34, Paavo s. ja k. -36, Pentti -38, Kalle -41, Eino -43, Aino -46. **Ts.** EK//JR40. Ajomies. Säkkijärvi. **Js.** 2/JR32, 5077. Ajomies, muonittaja. Vuoninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P.

KUOPPA Jalmari s. 28.5.1909, k. 26.12.1970. 6RajaK, ErP4, IIIAKE, 5/JR2. Kapt. Vm2, VR4, VR3, Jsmm.

KUPIAINEN Lauri Johannes s. 18.6.1911 Raahe, k. 9.11.1956. Pso Hiikka o.s. Horttanainen. **Js.** 1/JR32, JvKoulK15, Sk PK, HTK3, 15Pr. Vuoninen, Pistojoeki, Lemetti, Katitsalmi, Syskyjärvi, Kemin valtaus. Ltn. VR4, VR4 tlk.

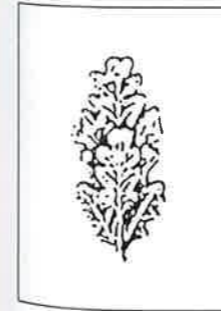
KURIKKA Frans Otto, maanviljelijä, s. 25.5.1905 Paavola, 19.12.1965. Pso Hilja o.s. Haapajoki. L: Paavo -41, Pauli -42. **Js.** 1Krhj/JR32, JR50. Kuhmo, Vuoninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Lavola.

KURIKKA Pekka, vanh. konstaapeli, s. 3.4.1920 Muuruvesi, k. 1991. Pso Laura. **Js.** Krhj/URR, 5/URR, 4/URR, 10/IIJärjK1, JvKoulK26. Rjoht. Hullari, Vallivaara, Tolvajärvi, Ägläjärvi, Aittojoki, Vegarus, Onkamus, Sunajoki, Honkaselkä, Kendjärvi, Luimujoki, Revonmäki, Summunjoki, Kontupohja. Haav. Vuoksenranta -44. Kers. Vm2, Jsmm, Svm.

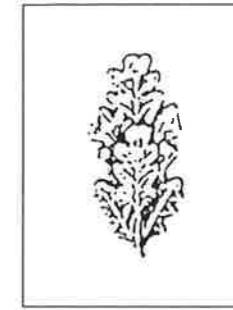
KURKELA Jaakko Sulo, lääninrov., s. 14.2.1918 Raahe. Pso Helmi Annikki o.s. Lehtinen, s. 1918. L: Esko -43, Maija -45, Matti -47, Paavo -48, Lauri -50, Aino -53, Anja -55, Elsa -57. **Js.** JR11, LinPsto6. Kivjjoht, sotpast. Uhtuan L ja P, VT-linja, Kuuterselkä, Kinvennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksen lohko, Harjulan lohko, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Vänr. VR4, Lapin r, P-Vienan r.

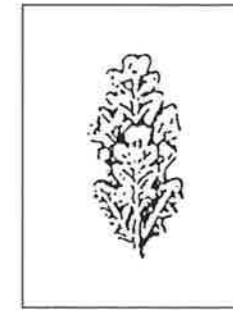
KURKELA Veikko Kalevi, rautatieläinen, s. 3.10.1924 Raahe. Pso Salli. **Js.** 4/JvKoulK15, JvKoulK3. Palojensuun ja Lätäsenon puol.taist. Kers. Jsmm.

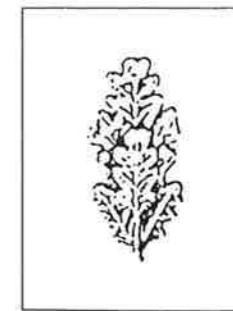
Kapt. VR4 m.k., VR4 m.k., VR4 t.l.k., SLK, Tsmm, Jsmm.

KUROLA Aarne Gabriel, laamanni, s. 4.7.1918 Hämeenlinna. Pso Helena o.s. Karikoski. L: Toini ja Leena -45, Osmo -48. **Ts.** 1/KTR9. Tja. Suomussalmi. **Js.** III/KTR16. Tja, adj., lähettiups., ptriups, ptrpääll., tstoups. Uhtua, Kiestinki, Karjalan kannas (Kuuterselkä, Siiranmäki, Ihantala), Pohjois-Suomi. Haav. Pistojoeki -41.

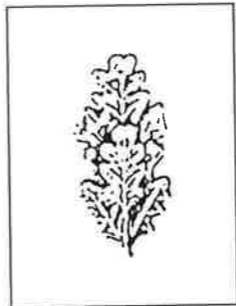
KURSU Heikki s. 8.3.1917, k. 8.8.1974. Pso Agnes Margit o.s. Hietaniitty. **Ts.** ErP17. Kelsinkäinen, Kuolojärvi, Salla, Märkäjärvi, Joutsijärvi, Mustamo, Valtanen. **Js.** LtP16, PjP7, JvKoulK26, JR200, HTK8. Nenäpalo, Isonselänlaki, Tenovaara, Vaittojoki, Alavilmajoki, Alakurtti, Viipurinlahti, Vuoksi. Ylik. Vm2, Jsmm.

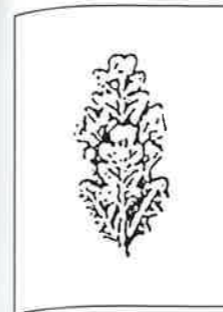
KUUSIKOSKI Eino Ilmari s. 14.12.1908 Raahe. Ruona Oy:n palveluksessa.

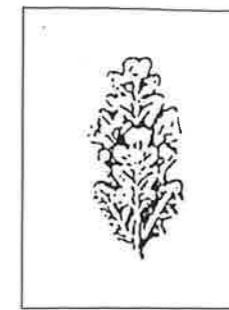
KUUSILEHTO Arvo Johannes, konemestari, s. 29.6.1912 Raahe. Pso I Marjatta o.s. Eilola. L: Pirjo -49, Ritva. Pso II Kaino. **Js.** Englannissa Mansaarella internoituna. Jsmm.

KYLLÖNEN Kaarlo Olavi (Olli), liikemies, s. 15.11.1910 Oulu. **Js.** JvKoulK15, 1/JK/KevOs4. Tuulos, Katsila, Pisi, Kuuttilahti, Sorka, Shemenski, Ondajoki. Haav. Shemenski -42. Kers. Vm2, Jsmm.

KYTÖKANGAS Vilho Armas s. 8.11.1908 Oulu. **Ts.** ErKKK, ErPH. **Js.** 53TykK, Jv10, Jv21, Jv6, ErP21, ErP23, 6/MaaRE, ÄänHK, RjP4. Viipurinlahti, Vilajoki, Teikari, Nisulahti, Tuppura, Koljärvi, Konajärvi, Tolvajärvi. Kapt. VR4, VR3.

KÄMÄRÄINEN Matti s. 23.3.1903 Tohmajärvi, k. 1957. Pso Irja o.s. Sallinen, s. 1909. L: Lilja -27, Eila -29. **Ts.** ja **Js.** Osallistunut.

KUUSILEHTO Pentti Olavi s. 12.5.1924 Raahe, k. 20.5.1986. Pso I Elli o.s. Greus, s. 1924. L: Juhani -48, Jorma -53, Anneli -54. Pso II Lea o.s. Laitala. L: MeriLii, Veli-Matti -79. **Js.** KKR/TäydP13, 12/JR53, 4/ErP13. Uhtuan suunta, 3D:n viiv.taist. Lintulan-Kivennavan maastossa, viiv.taist. Suulajärven maastossa, Muolaa-Heinjoki, Noskua-Vuoksen lohko, Tornio-Rovaniemi. Alik. Jsmm.

KYLLÖNEN Reino Ossian, kirvesmies, s. 4.6.1910 Pyhäjoki, k. 4.1.1980 Raahe. Pso Maritta Elisabet o.s. Kantola, s. 1909. L: Martti -35, Aino -47. **Ts.** JR63, JR19. Kannas, Taipaleenjoki, Terenttilä, Vuoksela. **Js.** JR32, JR53. Uhtuan L, Karjalan kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoen suunta, Noskua, Vuoksen lohko, Vuosalmi,

Pohjois-Suomi. Haav. Pohjois-Suomi -44. Korpr. Tsmm, Jsmm.

KYTÖLÄ Erkki Matias s. 26.6.1921, k. 21.9.1976. **Js.** 5/II/JR58. Matikainen, Kaalamo, Hannukalanmäki, Okanmäki, Tirinmäki, Ännikänniemi, Heinäpuro. Haav. Valkeasaari -41. Vm2, Jsmm.

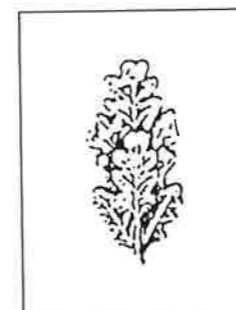

KÄRENAHO Yrjö Albert Rafael, panostaja, s. 7.5.1906 Saloinen, k. 1991. Pso Linda Maria o.s. Kunelius, s. 1907, k. 1971. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** JR32. Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Uhtuan suunta. Vm2, Tsmm, Jsmm.

KUUTILA Jaakko Olavi s. 6.3.1918 Rauma. Pso Aune o.s. Viitala. L: Ritva -50, Arja, -54 Pirjo -56. **Ts.** III/3Pr. Puh.au. Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo, Kiltte, Kämärä, Karisalmi. **Js.** JR32. Vienan HSP ErP8. Puh.au, krh-tulenjoht., krhvääp. Juntusranta, Vuonninen, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L, P ja E, Pohjois-Suomi.

Vääp. Tsmm, Jsmm, Lsmm.

KYNGÄS Veikko Viljam s. 22.12.1914, k. 14.6.1987. **Ts.** ErOs17. Kurtti, Joutsijärvi, Onkamo, Karjalan kannas. **Js.** LtPsto16, ErikPtri/LtPsto6, 76/KTR14. Sovajärvi, Tuutijärvi, Polkuvaara, Uulantoiwaara, Alakurtti, Voittojoki, Alavilmajoki, Maaselkä, Ihantala. Jsmm.

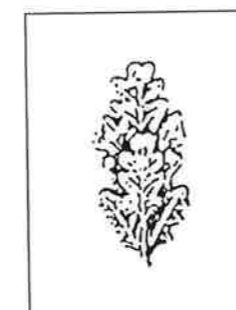
KYTÖLÄ Lasse Juhani s. 11.5.1923, k. 13.3.1973. Pso Sisko Elisabeth o.s. Männistö. **Js.** I/JR43, I/JR49, JärjK1, HTK11, 1/JR9. Asemasota Karjalan kannaksella, Inkeri, Valkjärvi, Oravanniemi, Äyräpään sillanpääasemataistelut. Haav. Äyräpää -44. Korpr. Jsmm.

KÄRKKÄINEN Lauri Vilhelm s. 1.3.1922. Pso Tellervo o.s. Karvonen. L: Tuija -51, Asmo -54. **Js.** TykkiK/JR52, E/RaskPsto29. Ontajoki, Ontrosenvaara. Ylikers. Vm2.

KUUTILA Juhani, apul.esimies, s. 12.7.1914 Rauma, k. 1990. Pso Vieno Mirjam o.s. Karttunen, s. 1918. L: Matti -44, Markku -53, Jukka-Pekka -56. **Ts.** RUK, E/JR32. Rykm.adj. **Js.** JR32, JR11, ErP8. Jjoht, kkjoht, Kiannan laiv. satamakomendantti, laiv.pääll. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. -41 Kis-Kisjärvi. Ylil. VR4.

KYTÖAHO Vieno Ernst Henrikki (Ensti), seppä, s. 3.6.1919 Revonlahti. L: Heikki. **Js.** I/JK7. Tyrjä, Laatokan luoteisrannat, Kannas, Inkeri, Siiranmäki, Punnus, Salmenkaita, Valkjärvi, Äyräpää, Vuosalmi. Kers. Jsmm.

KÄKELÄ Toivo Joeli, liikennöitsijä, s. 12.11.1905 Kurikka, k. 29.12.1988. Pso Helvi o.s. Hatula, s. 1908, k. 1994. L: Kalevi -30, k. -80. **Ts.** Er5/AutoV6. Aut.asentaja. Kajaani, Raahe. **Js.** RaaSkpE/Liiktst, Raahen Kuljstto. Autonkulj, aut.asentaja. Kotirintama-alueet mm. Raahen ympäristö. Alik. Tsmm, Jsmm.

KÄRSÄMÄNOJA Taisto Johannes, työnjohtaja, s. 9.1.1924 Raahe, k. 20.6.1988. Pso Salme o.s. Turpeinen. L: Mailis -46, Timo -49. **Js.** Tyk-KoulK3, 3/KTR4. Särkijärvi, Syväri, Äänislinna, Nuosjärvi, Loimola, Vuosalmi, Juustila.

KÄRSÄMÄNOJA Yrjö Viljami, työnjohtaja, s. 5.7.1921 Temmes, k. 15.6.1972. Pso I Aino o.s. Hassi. L: Kari -47, Tapani -48. Pso II Suoma Ellen o.s. Kilpeläinen, e. Jansson, s. 1930. L: vaimon I avioli. Olli -51, Mats -51, Jari -53. **Js.** 5/KTR16, 12/JR37. Sohjana. Haav. Alik. Vm2, Jsmm.

LAAKSO Paavo Nikolai, ylikonstaapeli, s. 19.10.1904 Vesilahti, k. 1989. Pso Aino o.s. Turkulainen. L: Iiris -32, Irma -34. **Js.** JR57. Kkjoht, sotapol. Laikon lohko, Rautjärvi, Kukkijoki, Hiitola.

LACKSTRÖM Kaino Johannes, rautatiel., s. 2.6.1918 Raahe. Pso Aune o.s. Autio, s. 1922. L: Kalevi -46, Kari -52. **Ts.** III/3Pr. Kkmies, ases. Nurmijärvi, Kiltee, Muolajärvi, Leipäsuu, Munasuo, Kämärä, Karisalmi. **Js.** JR32, 8/JR11, 64AutoK. Kkmies, aut.as. Vuoninen, Pistojoensuu, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Alik. Jsmm.

LAHTINEN Oiva Onni, kuorimakoneen käyttäjä, s. 2.1.1922 Padasjoki, k. 1965 Raahe. Pso Vieno o.s. Niska-saari. L: Jouko -46, Juhani -48, Tarja -49. **Js.** JvKoulK3. Haav.

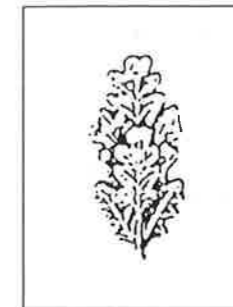
KÄSMÄ Kaarlo Viljami s. 15.6.1921. **Js.** Krh/I/JR53. Sohjana, Kiestinki, Pinkosalmi, Kangasvaara, Lohivaara, Korpilahti, Uhtuan VT-linja, Länsi-Kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi, Tornio. Korpr. Vm2.

LAAKSO Teppo Oskari, ainesvaraaja, s. 1.5.1921, k. 1989. Pso Sirkka o.s. Riihijärvi. L: Tuula -48, Hilikka -50, Aila -51, Irja -53, Virpi -55, Kimmo -58, Ismo -64. **Js.** II/JR32, JR11, E/JR11, RJP8, HTK11. Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L, Vuokkiniemi partioista. Kers. Vm2, Jsmm.

LACKSTRÖM Kalervo Robert, VR-palv., s. 29.4.1920 Raahe. Pso Irma Hanna-Liisa o.s. Junttila, s. 1923, k. 1992. L: Maire -42, Anna-Liisa -45. **Js.** 1/JR8, 30SotaS, Pkamp. Veskelys, Tsalkki, Kutismajoki, Prääsä, Pyhäjoki, Petroskoi, Gora, Perkjärvi, Särkijärvi, Pultsoila, Tulemajoki, Saarijärvi, Polvijärvi, Loimola, Tornio-Ylimuonio. Alik. Vm2, Jsmm.

LAHTINEN Yrjö Selim Ilmari s. 8.2.1907 Kalajoki, k. 21.5.1974. **Ts.** 2/JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** 2/JR53, 8/JR53, HTK12, 3/21Pr. Kangasvaara, Louhivaara, Korpilohkon puolustus.

KÄYHKÖ Tauno Armas s. 9.9.1911 Kerimäki. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi. **Js.** JR32, 8/JR32, VHSP, HTK11, KKK/ErP8, 1/ErP8. Vuoninen, Pistojoensuu, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Pohjois-Suomi. Vm2.

LAAKSONEN Vuokko Urmas Oskari, kaup.siht., s. 12.5.1910 Säkkijärvi, k. 2.11.1991. Pso Toini Tellervo o.s. Toivanen, s. 1915. L: Merja -41. **Ts.** Rintamajoukot, kompp.pääll. **Js.** Komend. Rintamajoukot. Vitele, Aunus. Ltn. Tsmm, Jsmm.

LACKSTRÖM Kalevi Valtteri s. 28.3.1923 Saloinen. **Js.** 4/JvKoulK15, 5ErKevJ, KKK/ErOsP. Kemi, Tervola. Haav. Tervola -44.

LAITINEN Aarne Ilmari, käyttömies, s. 5.12.1924 Paavola. Pso Sanelma o.s. Majjala, s. 1926. L: Paavo -48, Jorma -53, Seppo -56, Jouko -66. **Js.** JvKoulK24, TäydP9, JR33, JR12. Karhumäki, Mäntyselkä, Joutsijärvi, Rovannäki, Kivattu, Tuisku, Suojärvi, Vuontele, Ägläjärvi, Tolvajärvi, Portimo, Saarijärvi, Taipale, Rovaniemi. Korpr.

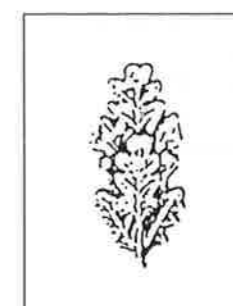
LAAKSO Osmo Arvo, liikkeenharjoittaja, s. 6.1.1920 Niivala, k. 1986. Pso Taimi Albertina o.s. Leppikari, s. 1917. L: Jorma -39, Mauri -42, Pentti -47, Lasse -49, Anne -53, Auli -62. **Js.** KTR4. Värtsilä, Harlu, Suomussalmi, Säntämä, Tuulos, Syväri, Särkijärvi, Loimola, Kuuttilahti, Pohjois-Suomi. Tkm.

LACKSTRÖM Kaarlo Henrik, tehd.poliisi, s. 17.5.1916 Raahe. Pso Maria o.s. Sarpola, s. 1919. L: Keijo -47. **Ts.** Raahe, aseteoll. palv. **Js.** 1KKK/JR32, 2/KKK/JR11. Kkmies. Vasovaara, Latvajärvi, Vuoninen, Pistojoensuu, Korpivaara, Tetrivaara Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Jyväskylä. Haav. Uhtuan suunta -43. Korpr. Vm2, Jsmm.

LAHDENPERÄ Kalle Kustaa, suutari, s. 24.9.1897 Siikajoki, k. 1986. Pso Laina o.s. Tiuhonen. L: Aune -25, Anja -29, Alli -34, Maila -36, Maija-Liisa -41, Martti -44. **Js.** KKK/JR32. Suutari. Vuoninen, Pistojoensuu, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua.

LAITINEN Aate Matias (Matti) s. 29.10.1899 Karstula, k. 1954. 1KKK/JR32. Pistojoensuu, Kis-Kisjärvi, Uhtuan liepeet.

LAITINEN Aate Kalevi s. 31.1.1925 Oulainen, k. 5.8.1992. **Js.** 6/JR15, 6/JR11. Inon ja Humaljoen väliset viiv.taistelut, Vuosalmi. Haav. Vuosalmi -44.

LAITINEN Osmo Olavi s. 24.9.1926 Vihanti, k. 6.5.1946 Suomenlahdella miinaräjähdyksessä. **Js.** KoulK/RaivOs.

LAITINEN Arvo Armas Johannes, seminaarin rehtori, kouluneuvos, s. 13.9.1904 Kurikka, k. 1.8.1997 Raahe. Pso Aune Maria o.s. Kytömäki. L: Leena -34, Kaija -37, Jukka -41, k. -41, Heikki -43, Matti -47. **Vs.** Pälkäneen Sk. Taistelulähetti. **Ts.** II/KTR9. Patterin päällikkö. Viipurin lahti. **Js.** RaskPsto30. Patterin pääll., p-

LAITINEN Viljo Kalervo s. 7.7.1925 Saloinen. **Js.** TKK5, 2/KevPsto19. Karleen puol. taist, Taipale, Suvanto. Jsmm.

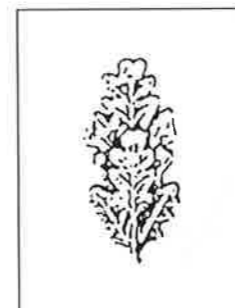
ton komentaja. Värtsilä, Säämäjärvi, Prääsä, Pyhäjärvi, Petroskoi, Suunu, Kuuttilähti, Juksova, Juustila. Kapt. VR3, VR4 tlk, VR4, SVR R1, SL.R1, Vsmm, Tsmm, Jsmm, Sotam, Siar, RUL k am, Karjalan r, LL Divmm, Sininen r, Sotilasp.r, Puolustusv.h.am, P-S Sot.läänin am, Raahen Sotilasp. am, Res.ups.l. SM lk.am, Si s.am, Sk I lk:n k.m ja valiolk:n h.m, VSH pl, Raahen sotilasp. perinneyhd. pl, Rintamam.vet. L.pl.

LAMPELA Antti s. 14.8.1907 Paavola, k. 1987 Raahe. Pso Emma o.s. Mehtälä. L: Pentti, Pirkko, Pauli, Pekka, Paula, Paavo. **Js.** 5/JR32. Korpjärvi, Laskujärvi, Uhtuan suunta. Haav. Uhtuan suunta -41.

LAITINEN Erkki Kyösti, maanviljelijä, s. 22.10.1920 Kangaslampi. **Js.** 3/JR35. Kivmies. Itä-Karjala, Poventsa, S-kanava, Ihantala. Korpr. Jsmm.

LAMPELA Jussi, maanviljelijä, s. 18.8.1911 Paavola, k. 19.12.1976. Pso Fanni Elisabet o.s. Eilola. L: Terttu -35, Sirkka -35, Aira -39, Jorma -41, Timo -43, Tapani -46, Liisa -51. **Ts.** JR40. Kivmies. Salla, Säkkipjärvi. **Js.** JvKoulK32, E/TäydP8, 3Pr. Kivmies, upsläh. Korpr.

LAPPALAINEN Eino Johannes s. 17.9.1917 Saloinen, k. 8.10.1979 Vihanti. Pso Saimi. L: Seppo, Elli. **Ts.** KKK/JR64. Suomussalmi, Pitkäranta. Haav. Pitkäranta -40. Korpr. Tsmm, Jsmm.

LASSURI Väinö Verner, asemamies, s. 22.7.1919, k. 1989. Pso Eila o.s. Hourula. **Js.** 4/JR10, 209/JärjK2, HTK2, JvKoulK19, Kemin vartK. Ondajärvi. Joutui saksalaisten vangiksi 1.10.44, palautettu 11.10.45. Korpr. Jsmm.

LAPPALAINEN Kaarle Kalervo, maanviljelijä, s. 22.4.1908 Saloinen, k. 9.8.1977. Pso Elsa o.s. Ruohomäki, s. 1908. L: Taavi -38, Henni -39, Teuvo -43, Tauno -44, Timo -48, Raija -49, Sisko-Liisa -53. **Js.** JR32. Vuoninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtuan L ja P. Korpr. Jsmm.

LATOMAA Antero s. 22.6.1912 Raahe, k. 26.9.1987. Pso Noora o.s. Snell. L: Hannu -42, Liisa -44. **Ts.** E/JR26. Kuhmo. **Js.** E/JR32, HTK/III-AK, E/JR32, ViestiKK. Vuok-sela, Vuosalmi. Kapt. VR4, VR4 tlk.

LASSILA Antti Viljami, varastopäällikkö, s. 16.9.1917 Siikajoki. Pso Kerttu o.s. Putaan-suu. L: Sirkka -40, Antero -42, Sinikka -43, Eero -44, Jukka-Pekka -47, Saara -51, Sirpa -57, Susanna -59. **Ts.** Pulkkilan Vornan siltavart.pääll. **Js.** Jv-koulK/2,35,27. Lapin sotilas-piiri. Kittilä. Stm.

LATOMAA Martti Johannes s. 30.4.1924 Raahe. Pso Elsa. L: Juha -47, Matti -50, Leena -53. **Js.** 4/JvKoulK15, ErP8, ErP16. Uhtuan suunta. Kers. Jsmm.

LASSILA Uno Kalervo s. 15.12.1918 Siikajoki, k. 1989. Pso Vieno o.s. Savolainen, s. 1917. L: Seppo -44, Soile -46, Markku -48, Juha -51, Matti -54, Hannu -54, Pirjo -55. **Js.** KrhK/JR11, 24TalK. Vasovaa-ra, Tetri-vaara, Jyväskylä, Karjalan kannas, Kanneljärvi, Heinjoki, Tornio. Ylikers. Vm2, Jsmm.

Röhön "sinisilta"

Röhön "Sinisilta" johti kaarevana Röhön kylästä salmen takana sijainneille viljelyksille. Todellisuudessa rakennelmassa ei ollut muuta väriä kuin jostakin syystä siniseksi maalatut päätytolpat. Yleensä kaukopartiomiesten linjojen takaiset retket alkoivat tätä lauluntekijän kuuluisaksi tekemältä sillalta.

LATOMAA Veikko Nestori s. 26.2.1911 Oulu, k. 8.5.1966. Pso Alma o.s. Nikunen. L: Sirkka-Liisa -39, Markku -46. **Ts.** PAK54, 8ItkkOs. Suomussalmi, Jyväskylän ilmapuolustus. **Js.** RaaSpE, It:n pääll.K, RaaSpE, JvKoulK25, TäydP23, 4/ErP25. Vuoksen puolustus. Väap. Vm2, Vm1, Jsmm.

LAUNONEN Johannes Iisakki, koneenhoitaja, s. 24.6.1925 Temmes. Pso Eeva o.s. Peltoniemi. **Js.** Kivmies. Lappeenranta, Äänislinna HTK, Tornio, Kemi, Rovaniemi, Sodankylä, Kaamanen. Stm. Jsmm.

LAURONEN Johan Einari s. 8.11.1913 Kuusamo, k. 23.6.1993. Pso Kirsti Kaarina o.s. Kestilä, s. 1917. L: Juhani -46, Liisa -48, Lea-Marja -50, Sakari -55. **Ts.** 38AutoK. Kautonkulj. Suomussalmi, Salla, Kuusamo. **Js.** JR11. Vasovaara, Ilvesvaara, Pistojoiki, Uhtua. Kers. P-Vienan r, Vm2.

LEHTO Arvo Kalevi s. 24.1.1925. **Js.** 7/JvKoulK25, 3/TäydP13, 2/JP3. Tark.amp. Pudasjärvi-Inari. Jääk. Jsmm.

LAUKKA Antti Eerikki (Erkki) s. 29.6.1914, k. 1988. Pso Eila o.s. Sulkala. L: Sirkka -38, Seppo -39, Kaija -41, Raija-Maija, Tuula -47, Mallukka -54. **Js.** 2/KTR9. Suomussalmi, Käylä, Raate, Kautilampi. Ylikers. Jsmm.

LAILA Matti Alfred s. 2.8.1920 Pattijoki. **Js.** 8/Jv-KoulK16, JärjK1, 3/JP3, HTK11. Kivmies. Karelka, Kuuterselkä, Sodankylä, Sattanen, Kittisenjoki, Vuotso, Kainispää. Haav. Kuuterselkä -44. Korpr.

LEHTELÄ Aarne Ilmari, maanviljelijä, s. 27.10.1909 Sievi, k. 1991. Pso Hilda Johanna o.s. Koutonen, s. 1906. L: Aarne -36, Helmi -36, Ahti -38, Alpo -40, Aimo -41, Jukka -43, Aila -45, Anna -46, Aira -47, Hilka -50. **Ts.** JR26, 1AVarK. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Oinola, Vuoksela, Leppäsyryjä, Loimola, Veskelys, Säämäjärvi, Suojoki, Karhumäki. Alik. Tsmm, Jsmm.

LEHTO Heimo Iisakki s. 25.1.1923 Rantsila. **Js.** 4/Jv-KoulK15, OsVäisänen, PohjSkp, 25PattOs, HuoltoKkesk, 49KevItptri. It-joukoissa Tolvajärvellä. Korpr. Jsmm.

LAUKKA Johan Henrik (Hannes), postitarkastaja, s. 16.11.1912 Saloinen, k. 24.4.1983 Raabe. Pso Göta Regina Nerjo. **Ts.** Kivjjoht. Taipale, Vuosalmi. **Js.** 3Kpk, 1Kpk, Päämaja, Hu2. Kapt. VR3, VR4, Jsmm, Päämajan mr.

Laurinvaara Martti Lennart s. 28.6.1913 Raabe, k. 13.11.1981. **Js.** 109KevItptri, KevOs16, 4/JR15. Ammusmies, kkmies, pst.kivmies. Lempaala, Kapujärven lohko, VT-linjan taist, Kiviniemi, Vuosalmi. Korpr. Vm2, Jsmm.

LEHTELÄ Antti Kustaa, hevosajuri, s. 11.6.1905 Sievi, k. 9.2.1980 Raabe. Pso Alli o.s. Jussiniemi, s. 1907. L: Raili -27, Marjatta -30, Ritva -33, Rauni -36. **Ts.** Käkisalmi, Viipuri. **Js.** JR32, 3DE. Vartiomies, hev.mies. Kursmajoki, Vuonninen, Kis-Kis-linja, Uhtuan suunta, Karjalan kannas. Tsmm, Jsmm. Stm.

LEHTO Manne Johan Matis s. 9.4.1923 Rantsila. Pso Anna-Liisa. L: Juha -67, Jouko -71. **Js.** JvKoulK16, E/TäydP11, 9/TäydP11, 2/TäydP4/HTK3, 17Div, 11/JR22, 11/20Pr, HTK8. Kivmies. Seesjärvi, Syväri, Viipuri, Lavola, Juustila, Tolvajärvi. Haav. Juustila -44. Korpr.

LAULUMAA Reino Ilmari, puuseppä, s. 10.10.1917 Oulainen. Pso Siiri o.s. Korhikoski s. 1919, k. 1987. L: Sirkka-Liisa -37, Salli -40, Rauno -51. **Js.** JS13 Sautoj. Polttoaineverastonhoitaja. Stm. Jsmm.

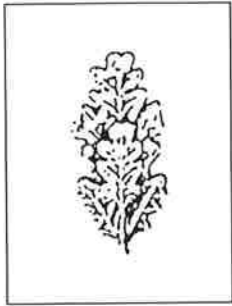
Laurinvaara Väinö Sakari, kauppias, s. 23.11.1914 Raabe. Pso Iiris o.s. Viiltola, s. 1931. L: Virve -56, Jaana -57. **Ts.** JvKoulK. Väaksy. **Js.** JR11, JR32. Kirjuri. Vuonninen, Pistojoiki, Tetrivaara, Uhtua, Kiestinki, Lapin sota. Kers. Vm2, Tsmm, Jsmm.

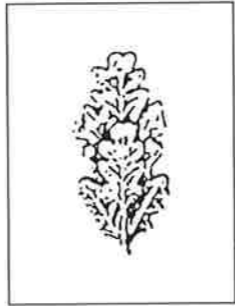
LEHTINEN Armas Toivo Aron s. 27.3.1903 Raabe, k. 3.12.1967. **Ts.** I/JR40. Huoltoau. Pelkosenniemi, Savukoski, Salla, Säkkijärvi. **Js.** 2/Jv-KoulK15. Jvarajoht, kirjuri. Petsamon Nikkeli Oy:n palv. Kers.

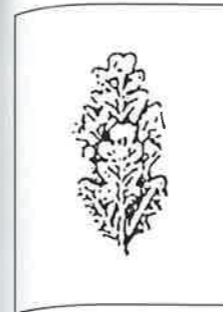
LEHTO Reino Jaakko Verner s. 11.3.1915 Rantsila. **Ts.** KHR, 2/JR26. Työrjoht, tstläh.au, aseau. **Js.** JR32, Jv-KoulK18, 4/JR44, 2/JärjK1, HTK3. Rjoht. Vuonninen, Pistojoiki, Syväriin voimalaitos, Ohtali, Selkee, Pitkäranta. Haav. -44. Kers. Vm1.

LEHTO Veikko Oskari s. 14.11.1926 Raah. Js. 4/Jv-KoulK15. Kkmies. Jääk. Jsmm.

LEHTOLA Matias Eemeli s. 25.1.1906 Oulainen, k. 28.9.1960. Ts. JR40. Kivmies. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki. Stm.

LEIMA Lauri Juhani s. 5.12.1926 Saloinen, k. 14.12.1946. Js. 5/MeriP/TurLA. Matr.

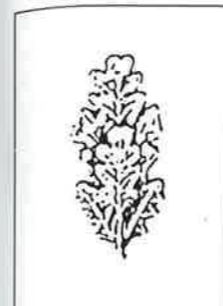
LEINO Urho Evald, koneasentaja, s. 25.5.1920 Pyhäjoki. Pso Eila Kyllikki o.s. Mattila, s. 1923. L: Pirjo -46, Anneli -47, Esko -49, Seija -51, Pauli -59, Matti -62. Js. 26AutoK, 64AutoK. Rukajärven suunta, Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Pohjois-Suomi. Stm.

LEHTOLA Akseli Johannes s. 22.3.1908 Oulainen, k. 1970. Pso Fanny Katariina o.s. Jarva. Js. JR32, 12/JR32, 6/JR25, JärjK1, HTK1, 6/JR24. Kkmies, kirjuri, kivmies. Vuonninen, Pistojoeki, Uhtuan L ja P. Haav. Ihantala -44. Alik. Vm2, Jsmm.

LEHTOLA Veikko Viljam, työmie, kalastaja, s. 31.11.1916 Saloinen. Pso I Laina Lukkaroinen. L: Raija -45, Leena -53, Maritta -54. Pso II Sylvi Takala. L: Virpi -65. Ts. JR26. Patr.kantaja. Muolaa, Vuoksi. Js. JR32, 1KKK/JR11, 4/JR11. Keittäjä, kkpatrikanta. Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Kannas, Noskua, Ihantala. Korpr.

LEIMA Olavi Lauri s. 8.5.1920 Raah, k. 19.10.1972. Js. 2/RjK. Pst.kivamp. Hangon rintama, Syväri. Alik. Vm2, Jsmm.

LEINO Veikko Ilmari, maanviljelijä, s. 15.12.1910 Merijärvi, k. 6.7.1976. Pso Fanni o.s. Kultala. L: Martta -35, Erkki -36, Rauha -37, Heikki -39, Pentti -44. Ts. JR26. Ajomies. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. Js. JR32, VHSP, 2/VHSP. Kivmies. Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Pohjois-Suomi. Alik. Suomen kansan urheusm, SI, Tsmm, Jsmm.

LEHTOLA Kaarlo Yrjö, työmie, s. 26.12.1925 Raah. Pso Laura o.s. Marjaniemi. L: Mirja -48, Annikki -51. Js. Jv-KoulK15, 8/TäydP13, 9/JR1, 12/JR1, 4/JR9, TurLA, El.von Döbeln/I/RaivOs. Kkmies, kivmies, keittiömies. Inon-Humaljoen viiv.taist, Viipurinlahti. Stm.

LEHTONEN Viljo Antero, varastomie, s. 6.8.1924 Helsinki, k. 1985 Raah. Pso Hillevi o.s. Koivisto. L: Pirjo -53, Tarja -56, Irmeli -60, Harri -63. Js. JvkoulK15, VKoulK, 3K, 53SotaS, VK/YhtE. Puhmies, varastonhoitaja. Stm.

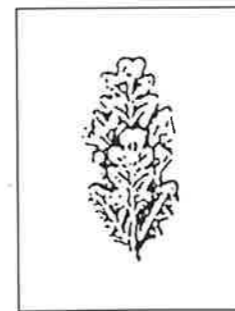
LEINO Hugo s. 28.3.1904 Säkkijärvi, k. 9.9.1958. Ts. HuoltoKoulK, keittiömies. Ylämaan sk:ssa talonmiehenä. 8/JR64. Haav. Pitkäranta -40. Stm.

LEINONEN Aarne August s. 19.2.1911 Raah, k. 23.7.1988. Ts. RaaSkp, Tp:n käytössä. Raahen Seudun Kirjapainon konelatojana. Js. RaaSkp, Ly-määräys Raahen Seudun Kirjapainon käyttöön. Jsmm.

LEHTOLA Kauko Abraham s. 19.3.1918, k. 5.5.1988. Ts. AutoK/HuoltoR, 21Autojoukk., Kesk.kpk27, Autoj/ErP21. Autonkulj. Taipaleen ja Summan lohko. Js. 42AutoK. Autonkulj. Louhen suunta, Uhtuan suunta, Maaselän suunta, Syvärin sillanpääaseman torj.taist, Viipurin luoteisp. Korpr. Vm2.

LEIMA Klaus Aarre s. 18.8.1921 Raah. Js. 1/II/ViestiK, AutoK/HKK, HTK11, 28AutoK, Auto/HKK, RaaSkp, 1AutoK. Asentaja. Uhtuan-Kiestingin suunta, Karjalan kannas, Pohjois-Suomi. Stm.

LEINO Toivo Johannes, maanviljelijä, metallimies, s. 9.9.1922 Saloinen, k. 6.4.1965. Pso Irja o.s. Heikkurinen. L: Martti -42, Mirja -45, Markku -47. Js. 1/11Pr, 1KrhK/JR11, KrhK/11Pr, 8/JärjK, HTK/III-AK, 13/JR11. Ammusmie, krmies. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Oinassalmi, Vuonninen, Pistojoeki. Stm. Jsmm.

LEINONEN Arvo Aksel s. 13.10.1920 Saloinen, k. 3.3.1991. Pso Toini o.s. Pesonen. L: Vesa -57. Ts. Jv-KoulK5, PstK, 5Pr. Tykkimies. Js. 1/JvKoulK19, 8015/5, Jv-KoulK19. Autonkulj. Sommee, Vilaniemi, Ylämaa. Haav. Ylämaa -41. Stm. Vm2.

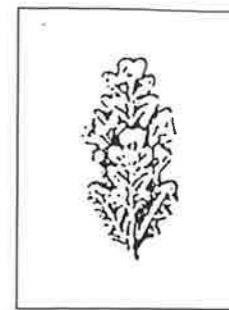
LEINONEN Heikki Martti, maanviljelijä/kirvesmies, s. 8.11.1922 Saloinen, k. 31.3.1989 Raahe. Pso Eeva Maria o.s. Salokari. L: Risto -52. **Js.** 8/PionKK, PionK/12Pr, 3/PionP36. Pioneeri, pion.var-hoitaja. Maaselkä, Ihantala, Pohjois-Suomi. Korpr. Vm2, Jsmm.

LEINONEN Veikko Johannes, sirkkelisahuri, s. 25.3.1914 Saloinen, k. 21.4.1989 Oulu. Pso Anna Pieta. L: Ahti -46, Leo -48, Tuomo -50, Hannu -53, Sauli -59. **Ts.** Linnoitustöissä Karjalan kannaksella. **Js.** KrhK/JR32, 13/JR11. Heitjoht. Juntusranta, Vuonainen, Pistojoiki, Uhtuan L ja P, Jyväskylä, 3D:n viiv.taist. Karjalan kannas, Ala-Tornio, Kemi, Rovaniemi. Ylik. Jsmm.

LEPPÄLUOTO Reino Pietari, koneasentaja, s. 29.6.1908 Saloinen, k. 11.9.1967. Pso Sylvi o.s. Björnviik, s. 1909. L: Liisa -31, Maija -33, Laila -36, Hannu -48. **Ts.** ja **Js.** Komenus sotateoll. palvelukseen. Raahe. Alik. VR2, Jsmm.

LIEVONEN Johan Yrjö, ajuri, s. 24.4.1905 Raahe, k. 1987. Pso Milja o.s. Juutinen. L: Yrjö -31, Tuomo -36, Sisko -38 **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa puuseppänä.

LEINONEN Kalle Harald, kirvesmies, s. 22.2.1905 Saloinen, k. 16.10.1971 Saloinen. Pso Elmi Sylvia o.s. Tokola. L: Liisa -46. **Ts.** 1KKK/JR26. Patr.kantaja. Muolaa, Vuokselä. **Js.** 1KKK/JR32. Kkmies. Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm. Jsmm.

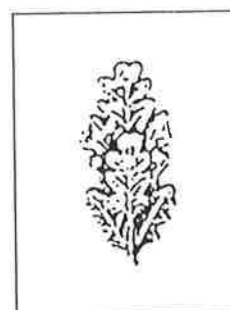
LEIVISKÄ Toivo Ilmari, sosiaalijohtaja, s. 12.2.1910 Lumijoki, k. 1990. Pso Irja o.s. Salkosalo. L: Inkeri -43, Pirkko -45, Tapio -50. **Ts.** Ylivs-pE. Asev.as.tston päällikkö. **Js.** RaaSkpE. Asev.as.tston päällikkö. Kapt. Tsmm, VR4 (2 kertaa).

LETTOSAARI (Lind) Alfred Ferdinand (Nantta) s. 22.2.1903 Raahe, k. 1974. Pso Saimi o.s. Impola. L: Ulla-Maija -26, Elsa -29, Erkki -29, Liisa -32, Matti -34. **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa. Korpr.

LIEVONEN Roopertti Aukusti, metsätyöj., s. 21.5.1907 Raahe, k. 7.1.1960. Pso Aune o.s. Mällinen. L: Aili -32, Matti -35, Pirkko -40, Leena -42, Juhani -44, Senja (Seija) -46, Eila -48, Pentti -50. **Js.** Ly-määräys, Raahen polttoainepäällikkö.

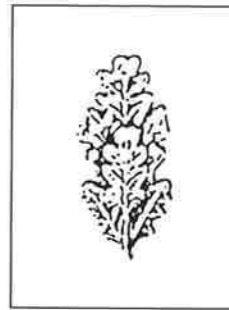
LEINONEN Uuno Heikki s. 6.7.1919 Vuolijoki, k. 2.12.1993. **Js.** 2/PionP12, Jääk-PionJ/PionP12, HTK8, E/PionP12. Pioneeri. Enso-Jääski, Joutselkä, Porajärvi-Juustjärvi, Mäntyselkä, Kumsjärvi, Tsopina, Karhumäki, Tolvajärvi. Stm. Vm2, Jsmm.

LEPISTÖ Tuomas Johannes s. 9.5.1918 Sääksmäki. **Ts.** 3/PohjR, KKK/JR38. Joht. Syskyjärvi, Ruokojärvi, Pitkäranta. **Js.** 8/JR8, MaaSK, 7/JR8, UK, PM. Kompp.pääll. jvara-joht, tstoups. Saarimäki, Laskelä, Lunkula, Ignoila, Veskelys, Tsalkki, Salmenniska, Kutisma, Prääsä, Äänislinna, Juksova. EVL. Tsmm, VR4, VR4 tlk, VR3, SL R1.

LEVÄÄHO Kaarlo Ilmari (Kalle) s. 24.9.1907 Raahe, k. 21.2.1963. **Js.** Ly-määräys Raahen Kirjatyön käyttöön, sanomalehden toimittajana.

LIEVONEN Viljo Ensio, lähettäjä, s. 1.6.1914 Raahe, k. 1977. Pso Sylvi o.s. Karjaluo-to. L: Erkki -37. **Ts.** Ruona Oy:llä. **Js.** 6/JR32, 7/JR32, 3/JR11, 1/4/11Pr, 24AutoK. Kivmies, peltiseppä, asentaja. Vasoavaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Karjalan kannas, Rovaniemi. Korpr. Vm2, Jsmm.

LEINONEN Veijo Valdemar, pienviljelijä, s. 4.8.1915 Saloinen, k. 4.11.1996 Raahe. **Ts.** JR26. Viestimies. Vuokselä, Muolaa, Kyyrölä. **Js.** JR32. Kkmies, patr.kantaja. Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Uhtuan suunta. Haav. Kis-Kisjärvi -41. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

LEPPIKARI Arvo Aleksander s. 8.10.1914 Pyhäjoki, k. 26.2.1948 Raahe. Pso Aino Eli-na o.s. Venäläinen, s. 1916. L: Ritva -38, Arvo -42, Aarne -45, Aimo -45. **Ts.** 3/PaH3K. Pkr-joht. Pelkosenniemi, Pikku-akanjoki, Savukoski, Salla-Kotala, Vilajoki. **Js.** HevV3, Jv-KoulK19, LentoMekK, 30PTK 39Vkjao, 96RskItPtri, 31RaskItPtri, 4RaskItPtri, 32RaskItPtri, 65RaskItPtri, 62RaskItPtri, 1RaskItPtri. SvH:n joht, tyk.joht. Kiestinki, Oulu, Helsinki. Alikers. Vm2.

LIEVONEN Frans Adolf, seppä, työnjohtaja, s. 19.9.1899 Raahe, k. 1974. Pso Lyyli o.s. Hietala. L: Aino -32, Maija -32, Matti -34, Juhani -36, Kaisa -38, Eeva -43. **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa. Alik.

LIIMATAINEN Eero Armas, sähköasentaja, s. 13.5.1923 Alatornio. Pso Elle, s. 1921. L: Jussi -46, Pirjo -48, Matti -49, Kristiina -52, Heikki -53. **Js.** JR53. Uhtuan suunta, Kivennapa, Muolaa, Muolaankangas, Noskua, Vuoksen lohko, Ihantala, Harjulan lohko, Pohjois-Suomi. Alik. Vm2.

LIIMATAINEN Sulo Emil Armas, mallipuuseppä, s. 21.8.1912 Saloinen, k. 1979. Pso Vieno Elisa o.s. Pitkäaho, s. 1920. L: Juhani, Liisa, Viljo, Veikko, Kaisa. **Ts.** JR25. Kkamp. Kuhmo. **Js.** JR32, JR11, 50AutoK. Kkamp. Vuonninen, Pistojoiki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Kiestinki, Uhtuan L ja P. Stm.

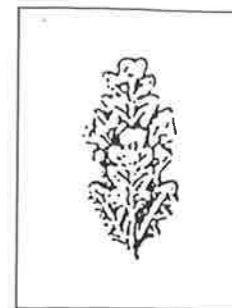

kua-Vuoksi, Ihantala, Pohjois-Suomi. Korpr. Vm2.

LIMINGOJA Sanfrid, levyseppä, s. 14.5.1908 Pyhäjoki, k. 16.1.1974 Raahe. Pso Elliida o.s. Tuulas, s. 1906, k. 1991. L: Eeva -38, Liisa -43. **Ts.** Tienkorj.K, PionP. **Js.** HTK/3, Raahen Skp:n Liik.Tmst, 3/TKK5, 5593, 3/KTR16. Ajomies, varastonhoit. Uhtua p, Kuuterselkä, Suulajärvi L ja P, Muolaa-Heinjoki suunta, Nos-

LINDBERG Lars August, laivanselvittäjä, konsuli, s. 6.8.1922 Tornio. Pso Marianne o.s. Löwenmark. L: Lena -45, Markku -47, Brita -52, Nina -57. **Js.** 12/JvKoulK15, JR/11. Uhtua, Kiestinki, Jyväskylä, Suojärvi. Haav. Suojärvi -44. Kapt. VR4, SVR.m Kj, RUL k.am, Vienan r, Sininen r.

LINNAKANGAS Lauri Henrik, kirvesmies, s. 20.4.1914 Raahe, k. 6.8.1992 Pattijoki. Pso Saima Heleena. L: Martti -42, Hilikka -45, Jussi -49. **Ts.** Kkmies. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** Kkmies. Vuoniemi, Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Ontrosen-vaara, Ontajärvi. Haav. Munakukkulan maasto -41. Alik. Vm1, Vm2.

LIIMATAINEN Uuno Viljami s. 25.9.1917 Raahe, k. 22.12.1984. L: Seppo -51. **Ts.** 3/PohjR. Kpmies. Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo. **Js.** JärjK2, OsK/JärjK2, E/HTK8, JR4, JärjK2, Täyd/HTK3, E/II/JR45. Kpmies, viestimies, puhmies, viestirjoht. Suurlahti, Laatokan Syväri, Jandoba, Syväriin sillanpää, Impilahti, Pitkäranta, Syskyjärvi. Haav. Karhumäki -42. Alik. Vm2, Tsmm.

LIND Eino Alfred, työmies, s. 14.11.1908 Saloinen, k. 3.10.1981. Pso Anna Katariina o.s. Itäpalo. **Js.** JvKoulK32, 121LinK. Apupalvelus. Stm.

LINDEMAN Frans Wiktor (Vihtori) s. 15.3.1908 USA, k. 27.6.1977 Raahe. Pso Ida Eliina o.s. Kiviniemi. L: Mauri -38, Taisto -41, Vuokko -45, Pirjo -47, Erkki -51, Riitta -52, Kai -61. **Ts.** E/JR26. Ajomies, kivmies. Muolaa, Vuoksela, Vuosalmi, Kyyrölä. **Js.** 1/JR32, 9/JR25. Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Tali, Ihantala. Haav. Tali -44. Korpr. Vm2.

msk, P-Vienan r, Jsmm, Svm, Sotainv. k.am, SVL.

LINNAKANGAS Uuno Johannes, postimiesten esimies, s. 5.9.1911 USA, k. 15.1.1992 Raahe. Pso Riitta Maria o.s. Karjalainen. L: Kaarina -43, Annikki -50. **Ts.** JR26. Kenttäp.hoit. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32. Tarkka-amp. Uhtuan suunta, Vuonninen, Pistojoiki. Haav. Pistojoiki -41. Alik. SVR m krk, Vm2, Tsmm

LIINAMAA (Lindgrén) Verner Antton s. 28.6.1898 Virrat, k. 5.6.1972. **Ts.** JvKoulK5, RaaSkpE, IPatalj.Esik/JvKoulK5. Kirjuri. **Js.** 5066, Esik/JR32. Kirjuri. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Korpr.

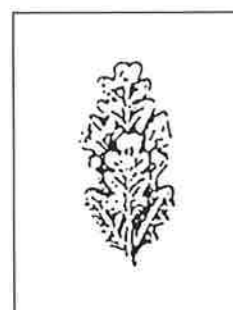
LIND Kaarlo Benjamin s. 25.9.1909 Pyhäjoki, k. 1991. **Js.** 4/JR32, JvKoulK19, 21Tk/ErLst. Kkmies, tervankeittäjä, autonapumies. Haav. Kis-Kisjärvi -41. Stm. Vm1, Vm2.

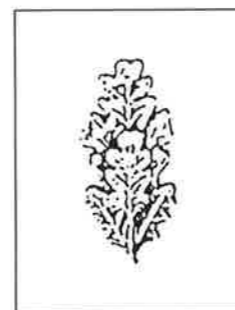
LINDEMAN Urho Kaarlo s. 11.2.1910 USA, k. 18.7.1970 Saloinen. Pso Laina-Eliina o.s. Hautamaa. L: Milja -29, Pentti -30, Jorma -33, Leena -47. **Js.** 11UTK, 12/JR32. Kkmies. Uhtuan P. Stm.

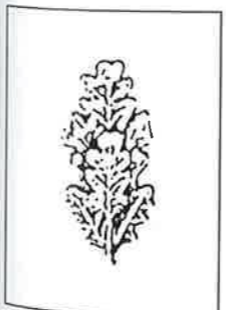
LOUNILA Viljo Olavi s. 10.7.1905 Raahe, k. 1984. Pso Sirkka Liisa o.s. Virnes. L: Seppo -39, Matti -42, Esko -45, Tuomo -51. **Ts.** Viipuri/Säiniö. **Js.** Rovaniemellä komennettuna Höckertille. Korpr.

LILJEBLAD Veli Väinö Johannes s. 12.1.1920 Saloinen. **Js.** 5/JR32. Jjoht, kompp.pääll.vs., kompp.pääll. Vaso-vaara, Latvajärvi, Vuokkinie- mi, Ponkalahti, Pistojoiki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Jyväskylä. Lt. VR4, VR4 tdk, II lk Rautaristi.

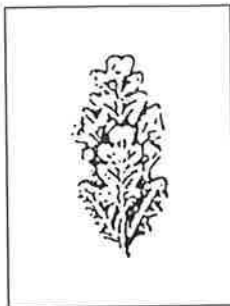
LIND Lauri Henrikki, työmies, s. 10.8.1919 Pattijoki, k. 15.7.1955 Raahe. Pso Raakel. **Js.** 3/JvKoulK19, EsikK/JR200, 7/PpKk1. SV-leiri 40. Varastonhoitajan apul., kivmies.

LINDHOLM Risto Johannes, työnjohtaja, s. 15.3.1905 Messukylä, k. 7.12.1973. Pso Sigrid o.s. Asp. L: Voitto -31, Mirja, Matti -39. **Js.** JR60. Kkamp.apul. Kukkoila, Tsokkila, Nuosjärvi, Alku, Äänislina, Suunu, Kontupohja, Karhumäki. Stm. Vm2.

LUKKAROINEN Akseli Erkki s. 6.3.1897 Paavola, k. 1973. Pso Edit o.s. Skytte. L: Erkki -24, Matti -26, Paavo -30, Jussi -45. **Ts.** ja **Js.** Siv.teht. VR:llä. Alik. Jsmm.

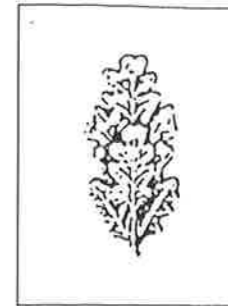
LUKKARONEN Erkki Olavi s. 11.11.1924 Vihanti, k. 17.7.1974. Pso I Kaarina o.s. Kinnala. L: Pirjo -49. Pso II Maria o.s. Virtanen. L: Sari -64, Joni -65, Niko -69. **Js.** 3/JvKoulK15, TäydP/13, JR11, EsikR/JR11. Kivrjoht, radisti. Kannas, Kivennapa-Heinjoki. Alik. Jsmm.

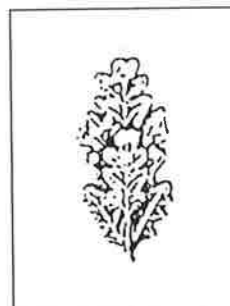
LUOMANMÄKI Paavo Matias, maanviljelijä, s. 18.3.1924 Saloinen. Pso Ellen o.s. Högman, s. 1926. L: Pertti -55, Kai -56, Sirpa -61. **Js.** JR32. Uhtuan suunta, Kuhmo. Stm. Jsmm.

LUOVI Oma Uolevi, kauppias, s. 7.6.1914 Raahe, k. 14.2.1990. Pso Elsa Kyllikki o.s. Lähde, s. 1919, k. 1991. L: Juha -40, Pauli -44, Jouni Sakari -46, Marla -49, Esa -54. **Ts.** ja **Js.** ErP21, JR32, 3/JR11, 5/JR53. Viipurin lahti, Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Länsi-Kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksen lohko, Harjulan lohko, Pohjois-Suomi. Yliv. VR4, Vm2, Tsmm, Jsmm.

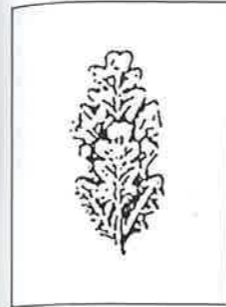
LYHTY Eino Teodor s. 26.8.1904 Laukaa. **Ts.** ja **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa. Kers. Jsmm.

LUKKARONEN Matti Juhani s. 3.2.1926 Vihanti. Pso Sylvi o.s. Peteri. L: Outi -55. **Js.** ÄänRPr, 3VK/RVP. Viestimies. Äänisniemi-Alasalmi, Säämjärvi-Loimola. Stm. Jsmm.

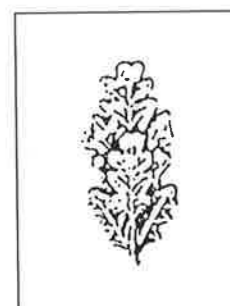
LUOTO Pentti Arvid, kone-mestari, s. 27.10.1920 Pyhäjoki. Pso Ida Maria o.s. Sunikka, s. 1913. **Js.** 17AutoKorj. Aut.as. Kiestingin suunta, Uhtuan suunta, Karjalan kannas. Stm. Tsmm, Jsmm.

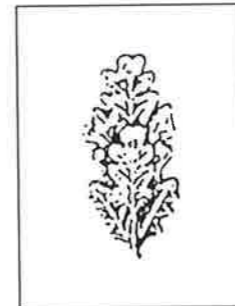
LUTTINEN Ilmo Uljas s. 7.11.1914 Kemijärvi, k. 15.6.1992. Pso I eronn. L: Orvokki, Viljo. Pso II Orvokki. L: Lea, Velu. Pso III Tuulikki o.s. Heikkilä. Pso IV Rosa o.s. Ailonen. **Js.** JvKoulK18, KevOs9, JvKoulK19, Torn.asKK. Kivmies, asemapartiomies, ppmekaanikko. Korpr. Jsmm.

LYYRA Juhon Pietu Paavali, rehtori, s. 16.9.1917 Iisalmen mlk, k. Helsinki. Pso Elsa o.s. Ryhänen (eronn.) L: 5 tyttäriä. **Js.** JP1, 13/JR49, IisSkp, 13/JR49. Kivjjoht, kss-ups, läh.ups, kkjoht, krhjoht, krhjoht. Ilomantsi, Tolvajärvi, Suojärvi, Onkamus, Säämjärvi, Kuodjärvi, Karhumäki, Tulvajoki, Siiranmäki, Valkjärvi, Pasurinkangas, Punnukka, Salmenkaita, Äyräpään silanpääs., Vuosalmi. Kapt.

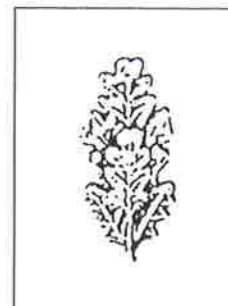
LUKKARONEN Pauli Iisak, koneenhoitaja, s. 12.7.1925 Pyhäjoki. Pso Toini o.s. Junttola. L: Birgitta -53, Pirjo -55, Anne -61, Marjo -63. **Js.** 1/JvKoulK15. Kivmies, tst-läh. Ino-Seivästö, Noskua, Vuoksi, Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Muonio, Karesuvanto, Lätäseno. Alik.

LUOTO Yrjö Henrik s. 28.2.1922 Pyhäjärvi. **Js.** 5/JR35, Sot.p. Kivmies. Kanavan lohko, Maaselkä, Ihantala. Stm.

LUTTINEN Vilho, konepäällikkö, s. 26.1.1912 Kemijärvi, k. 21.12.1976. Pso Lempi o.s. Heikkilä. L: Tuula -39. **Ts.** Merellä kauppalaivassa. **Js.** JvKoulK19, RaaSkp. Kirjuri, autonasentaja liik.toimistossa. Stm. Jsmm.

LÄHEKORPI Erkki Alfred, varastonhoitaja, s. 5.5.1914 Raahe. L: Erkki -49. **Ts.** ja **Js.** 24LK, 3D Tsto1. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Pongalahti, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L, Länsi-Kannas, Tornio, Rovaniemi, Muonio. Kers. Vm1, Vm2, Tsmm, Jsmm.

LUOMANMÄKI Jaakko s. 19.9.1913 Raahe. **Ts.** EsikK/JR26. Ajomies. Vuoksela-Vuosalmi. **Js.** 1/Krhj/JR32, II/JR11, JääkR/3D. Hevmies, ajomies. Vuoninen, Pistojoiki, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlanti, 3D:n torj.taist. Noskua-Vuoksen lohko, Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Muonio. Stm. Jsmm.

LUOVI Esko Severi, kauppias, kunnallisvirkaileija, s. 25.2.1916 Raahe. Pso Hellin Tuulikki o.s. Seppänen. L: Timo -49, Seppo -51, Sinikka -56. **Js.** Katajanokan huoltokommennus.

LUUKKONEN Kalle Artturi (Arttu), maanviljelijä, s. 11.10.1905 Kuusamo, k. 1981 Raahe. Pso Hilma o.s. Kämäräinen. L: Heino -29, Veikko -31, Arvo -34, Aaro -36, Toivo -38, Eeva -40, Aukusti -43, Eero -46, Annikki -48, Sisko -49, Leila -51, Kaarina -53. **Ts.** KevKal/ErP16. Rjoht, ajomies. Tornio, Juntusranta. **Js.** HTK/IIIAK, 50Autokorj. Vartiomies, vartiojoht. Korpr. Jsmm.

LÄKSY Karl Henrik s. 13.4.1917 Raahe. Pso Sirkka o.s. Karppinen. L: Ulpu -43, Leena -56, Erkki -56. **Ts.** JR36. **Js.** 1/JR36. Uomaa, Polkuvaara, Uulantaivaara, Alakurtti, Vaittojoki, Ala-Vilmajoki, Lohivaara, Lohijärvi, Äänisniemi, Maaselän kannas, Ihantala, Pohjois-Suomi. Haav. Uomaa -40. Alik. Vm2, Jsmm.

LÄMSÄ Ville, asentaja, s. 27.7.1920 Kuusamo, k. 22.6.1997. **Js.** JR12, EsikK//JR12, 16KS. Polkuvaara, Uulantavaara, Enjantunturi, Tuutsa, Voitajoki, Vilmajoki, Louhen maantie, Lohijärvi, Kiestinki, Ahvenlahti, Äänisniemi, Vienankanava, Ihantala. Haav. -41, -41, -44. Stm. Vm2, Vm1.

MADETOJA Eino Johannes s. 24.3.1903 Salon emäsrk, k. 4.5.1948. **Js.** 1KKK/JR32. Vuoninen, Pistojoiki, Uhtuan ympäristö. Ruona Oy:n palveluksessa.

MAINELA Erkki Veikko s. 8.9.1912 Lappee. **Ts.** PPP7. Aittojoki, Ägläjärvi, Ristisalmi, Tohmajärvi, Rauhala. **Js.** E/JR32, E/JR11, 11/JR11, UK. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kivennapa, Muolaa, Äyräpää, Antrea. Ltn. Vm2, Jsmm.

MALINIEMI Elias, maanviljelijä, s. 17.4.1899 Reisjärvi, k. 1.8.1984 Pattijoki. Pso Ida Margareta o.s. Millala. L: Antero -28, Heikki -29, Anna -31, Liisa -33, Väinö -33, Paavo -35, Martti -37. **Ts.** KTR14. Ilomantsi. **Js.** E/JR32. Puhelinmies. Juntusranta, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Alik. Vsmm.

LÖF Lauri Jaakko s. 5.7.1909 Ylivieska, k. 1994. Pso Hilma o.s. Lipponen, s. 1909. L: Eeva -33, Liisa -35, Erkki -44. **Ts.** JE26. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kivennapa, Suulajärven L ja P, Muolaa, Heinjoki, Summa, Noskua, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

MADETOJA Veijo Matti Vaalimo, konttoristi, s. 5.1.1925 Oulu, k. 4.2.1994. Pso Anneli o.s. Rienilä. L: Matti -54, Heikki -59. **Js.** 3/JR8, OulSp. Palojoiki, Lätäseno, Kilpisjärvi. Jsmm.

MAKKONEN Aarne August, osastonhoitaja, s. 4.8.1906 Raahel. Pso Emmi Tatjana o.s. Taskila. L: Eine -38, Aarno -40, Arja -42, Oili -44, Mauri -46. **Js.** 8TienHK. Jääkäri. Jsmm.

MALMI Olavi Armas, autonkuljettaja, s. 17.8.1910 Tuusula. Pso Elma o.s. Kivilahti. L: Mauno -36, Raimo -42, Hannu -44. **Ts.** 11/9KS. Nurmes, Kuhmo. **Js.** 24LK. Sairasautonkuljettaja. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Karjalan kannas, Pohjois-Suomi. Alik. Vm1.

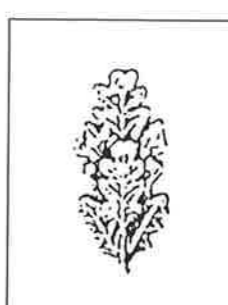
LÖF Reino Oskari, maanviljelijä, s. 15.11.1911 Ylivieska, k. 25.5.1991 Raahel. Pso Aune o.s. Kinnunen. L: Matti -38, Maija -40, Mirjam -43, Martti -47, Aila -50. **Ts.** 5/JR26. Kivmies. Vuoksela, Punnusjoki. **Js.** 4/JR32, 2/JR32Esik. Talousau. Vuokkiniemi, Pistojoiki, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Viipurinlahti. Kers. Tsmm, P-Vienan r.

MAIJALA Frans Alfred, putkenlaskija, s. 1.7.1916 Pyhäjoki, k. 29.10.1987 Raahel. Pso Aino Maria o.s. Saari, s. 1913. L: Seitsemän lasta. **Ts.** JR26. Tstläh. Vuoksela Muolaa, Kyyrölä. **Js.** 1/JR32, ErP22. Tstläh., kivmies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Leppäjoki, Vansjoki, Suurlahti, Karjalan Maaselkä, Porajärvi, Tolvajoki, Tolvajärvi. Haav. Suurlahti -44. Korpr. Tsmm, Jsmm.

MAKKONEN Viktor Aleksanteri s. 31.12.1893 Salon emäsrk. **Ts.** E1/JR40. Pelkosenniemi, Savukoski, Salla, Säkkijärvi. **Js.** 2/SissiP3, VP31. Uhtua, Kiestinki, Kapustoja, Louhi, Kannas, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Pohjois-Suomi. Vm2.

MALMIVUORI Leo Unto Gustaf s. 22.9.1910 Lohja. **Ts.** 5/JR25. **Js.** 1KKK/JR32, 6/JR32, 9/JR32. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Lintula, Kivennapa, Suulajärvi, Muolaa-Heinjoki, Noskua-Vuoksi, Pohjois-Suomi. Alik. Jsmm.

MAANINEN Heikki Feodor, maanviljelijä, s. 10.11.1912 Salmi, k. 1988. Pso Liisa o.s. Mattila. L: Kalevi -43, Olavi -44, Juhani -46, Lahja -48, Pirkko -50, Mirja -52, Ilpo -56, Harri -68. **Ts.** Käsnäselkä, Uomaa. **Js.** JvKoulK19, JvKoulK1. Autonkuljettaja. Tolvajärvi, Pitkäranta. Haav. Uomaa -39. Ylik. Vm1, Vm2.

MAIJALA Väinö Herman s. 17.2.1905 USA. **Js.** 1KKK/JR32, PionE/JR32, EsikK//JR32, 5/JR7. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Vuosalmi.

MALINEN Matti Aukusti, lämmittäjä, s. 26.10.1906 Pattijoki, k. 7.10.1991 Raahel. Pso I Nanni Sofia o.s. Hedborg. L: Toini -28. Pso II Kerttu Elisabet o.s. Orava. L: Pentti -47. **Ts.** Työk. Koneenkäytt. Räisälä, Antrea. **Js.** Uhtua, Röhö, Pistojoiki. Stm.

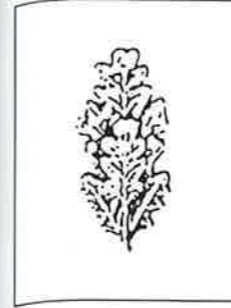
MANKINEN Kalle Aukusti, autonkuljettaja, s. 10.9.1914 Rantsila. Pso Helli s. 1911. L: Paavo -37, Pasi -46. **Js.** 24LK. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Pohjois-Suomi. Korpr.

MANKISENMAA Pekka Matias s. 18.9.1923. Js. 7/Jv-KoulK16, 9/TäydP11, 1/TäydP12, 2/ErP16/6, 1/ErP16/6. Seesjärven rannikko, Maaselkä, Ihantala, Pohjois-Suomi. Korpr. Jsmm.

MANNINEN Uno, putki-
asentaja, s. 19.6.1919 Pieksä-
mäki. Pso Hilma. L: Sirkka -46,
Hilkka -48, Marja -50, Pirkko
-52, Veikko -56. Ts. PP-
KoulK2. Kpmies. Lappeenran-
ta, Summa. Js. JR4, 8D/Msts ja
Kal R, OsV, JR44. Kuparsaa-
ri-Aunuksen kannaksen länsi-
lohko, Mantsinsaari, Säämäjär-
vi, Jessoila. Kivmies, mets- ja
kalrm. Stm. SVR m1.

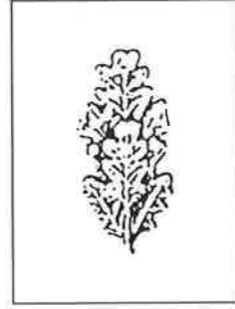
**MARJANIEMI Karl Vilja-
mi**, työmies, s. 16.4.1898 Sa-
loinen, k. 18.2.1951 Raahe. Js.
1KKK/JR32. Vuonainen, Pisto-
joki, Korpivaara, Tetrivaara,
Uhtuan L ja P.

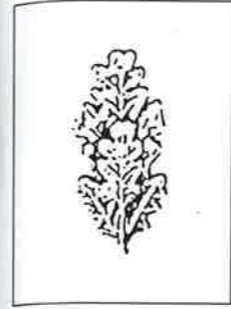
MARJOLA Toivo Jooseppi,
vakuutusvirkailija, s. 24.5.1892
Leppävirta, k. 1962. Pso Sylvi
o.s. Kauppila-Finnberg. L: Lii-
sa -20, Leena -26, Paavo -30,
Pirkko -32. Ts. 14SotaS:n ta-
loudenhoitaja. Js. KevItJ. It-
tykkimies.

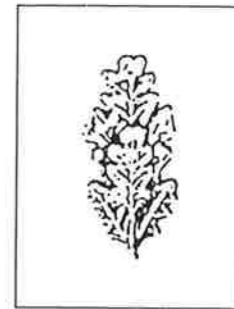
MANNER Vilho Veikko s.
2.4.1916 Joutseno. Js. III/JR32,
II/JR11, 4/IIPr, 2/VP31,
VKoulK, II/JR53, KssV1. Jun-
tusranta, Vuonainen, Pisto-
joki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtu-
an L ja P, Kiestinki, Ahvenlah-
ti. Ltn. VR4, Jsmm.

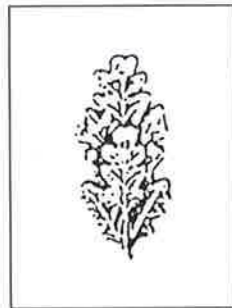
**MANSIKKAMÄKI Toivo
Johannes** s. 1.6.1909, k.
17.7.1973. AutoKkesk, 42Au-
toK, 19AutoK. Kiestinki, Uhtu-
a, Karjalan Maaselkä, Ääni-
senniemi, Säämäjärvi, Suojär-
vi, Vuonteale, Ägläjärvi, Tolva-
järvi. Korpr. Vm2.

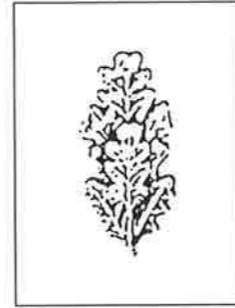
**MARJANIEMI Leonard
Aleksander** s. 19.10.1897 Sa-
loinen, k. 22.10.1976. Ts. II/
JR65. Kuhmo, Löytövaara. Js.
Tst-koulu/IIAKE. Pisto-
joki, Karhumäen suunta, Leppäo-
jan lohko, Salmen ja Kanovan loh-
ko. Haav. Kuhmo -40.

MARJOMAA Eino Valter s.
26.4.1924 Salo. Js. Hella.
Moottorimies. Seiskari, Suo-
menlahti. Vm2, Jsmm.

MANNINEN Aarno Wilhelm
s. 27.5.1911 Pieksämäki. Ly-
määr. Karhula Oy:n palveluk-
sessa. Jsmm.

**MARJAKANGAS Vilho Jal-
mari** s. 22.6.1916 Salo. Js.
III/JvKoulK5, JR32, KrhJII/
JR11, 6/JR11, II/JR11. Vuon-
ainen, Pisto-
joki, Korpivaara,
Tetrivaara, Uhtua, Kiestinki,
Ahvenlampi, Jyväskylä.

MARJANIEMI Yrjö Väinö,
maanviljelijä, s. 20.4.1900 To-
holampi, k. 25.5.1956 Raahe.
Pso Maija o.s. Siniluoto. L: Ilmi
-36, Valto -46. Js. JR32. Kiv-
mies, ajomies. Juntusranta,
Vuonainen, Pisto-
joki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua. Stm.

MARJOMAA Olavi Heikki,
maanviljelijä, s. 10.7.1916 Raa-
he, k. 10.8.1966. Pso Aune o.s.
Eerikäinen. L: Ritva -45. Js.
HTK/Kotij, Svjarj.I.2, Svlai-
ri19, Suom.pal.leiri. Korpr.
Jsmm.

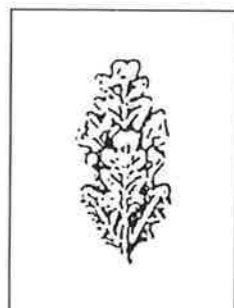
MANNINEN Erkki Benjam,
maanviljelijä, s. 20.2.1917 Sa-
loinen. Pso Saara, s. 1926. L:
Kirsti -51, Oskari -52, Arja -57,
Pentti -62, Katri -62. Ts. 3Pr.
Pkamp. Nurmijärvi, Muolaa,
Munasuo, Kämärä. Js. JR32,
JR11, JR14. Pk- ja kpamp. Jun-
tusranta, Kostamus, Jyväskylä,
Uhtua, Kiestinki, Tornio,
Paakkola, Rovaniemi. Haav.

**MARJANIEMI Anders Hen-
rik (Heikki)**, myymälänhoita-
ja, s. 30.5.1911 Salo. k.
14.9.1964 Kuuorevesi. Pso
Anna o.s. Heino. L: Annikki -
41. Ts. Vuoksela, Muolaa,
Kyyrölä. Js. Pisto-
joki, Kis-
Kis-
järvi, Uhtua, Korpivaara, Tet-
rivaara, Tornio-Rovaniemi-
Kittilä. Korpr. Jsmm.

**MARJELUND Johan Aaro
Arvid** s. 26.6.1911 Salo. k.
1959. Pso Eeva Maria Helena
ent. Tokola, o.s. Rantanen. L:
Rauno -39, Salme -41, Marja-
Leena -43, Reijo -45. Ts.
1KKK/JR26. Muolaa, Vuokse-
la, Kyyrölä. Js. 1KKK/JR32,
JvKoulK15, Metsäos/ItäKarj-
SE. Vuonainen, Pisto-
joki. Haav. Pisto-
joki -41. Kers.
Vm2, Jsmm.

MARTIN Otto Herman s.
10.5.1899 Salo. k. 1969.
Pso Aino Maria o.s. Kerola. I/
9Spol.k. Sotapoliisi. Kuhmo.

Kämärä -40. Stm. Vm2 (2 kertaa), Tsmm, Jsmm.

MARTIKAINEN Kauko Kaarlo Rudolf, koneasentaja, s. 23.12.1922 Paavola. **Js.** JR8. Kpmies. Ääninen. Haav. Käs-näselkä -44. Stm. MR2.

MARTIN Otto Vilhelm (Vilho), maanviljelijä, s. 22.10.1913 Saloinen, k. 22.2.1991. Pso Martta Emilia o.s. Pihlajaniemi, s. 1918. L: Armi -41, Rauni -44, Toini -46, Anja -53, Tauno -55, Raimo -61. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaa, Vuoksela. **Js.** Merenkulkuhall. palveluksessa. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

MARTINMÄKI Martti Rafael s. 27.5.1901 Saloinen. **Ts.** II/JR40. Sairaankantaja. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsjärvi, Märkäjärvi. Haav. Märkäjärvi -40.

MATHLIN Matti Edvard, työmies, s. 9.3.1902 Raahe, k. 5.8.1980 Raahe. Pso Helmi. **Js.** Juntusranta, Vuoninen, Pisto-joki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Pioneerit, ajo-mies.

MARTIKKALA Taisto Taa-vi Kullervo s. 6.10.1923 Saloinen. **Js.** 8/JvKoulK16, E/HTK11, JR2, 2/Rkk/JR13. Äänisniemi, Vienan kanava, Hiisjärvi. Korpr. Jsmm.

MARTINMÄKI Aarne Johan, työmies, s. 23.11.1925 Saloinen, k. 3.9.1952 Saloinen. **Js.** 8/TäydP13, 13/JR1, KrhK/JR9. Viipurinlahti, Ino, Metsä-järvi, Seivästi, Koivisto.

MATELA Iisakki Johannes, kauppias, s. 6.1.1922 Pattijoki. Pso Inkeri o.s. Mäkelä. **Js.** 12/JvKoulK15, 1KKK/JR 11, EKym.sko VartioK, E/HTK4. Tähestäjä, vartiomies. Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlahti. Korpr.

MATILA Andreas Pietari (Antti), maanviljelijä, s. 28.4.1905 Saloinen, k. 5.2.1976 Raahe. Pso I Aili Aliina o.s. Junnila. Pso II Anna Esteri o.s. Määttä. L: Anja -25, Arvo -28, Aarne -30, Aino -34. **Js.** Jv-KoulK32, Tuök, ErLinJ, RaaS-P. Lin.työ, vartiopalv.

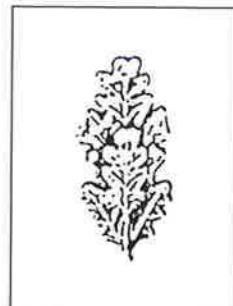
MARTIN Frans Arvid (Arvi), maanviljelijä, s. 18.6.1911 Saloinen, k. 1987 Raahe. Pso Aune Helvi Kata-riina ent. Impola, o.s. Alakop-sa, s. 1907. L: Michen ed. aviol. Martta -41, Erkki -44. Vaimon I aviol. Eila -33, Eeva -34, Erki -37, Elvi -39, Eero -43. Yht.L: Esko -49. **Ts.** JR26. Vuoksela, Vuosalmi, Kursma-järvi. **Js.** JR32. Vuoninen, Pisto-joki, Korpivaara, Tet-rivaara, Uhtuan L ja P, Kannas, Rajajoki, Hietala, Viipurinlahti. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

MARTINMÄKI Eino Rikhard s. 16.7.1911 Pyhäjoki. Pso Anna o.s. Ropponen. L: Jorma -43, Hannu -46, Pentti -47. **Js.** Jv19, JärjK1, HTK1, 20KrhK. Kannaksen asemaso-ta, Lempaala, Kortee, Suomen-lahden lohko, Viipurinlahti. Jsmm.

MATHLIN Aarne Olavi, maanviljelijä, s. 23.12.1909 Pattijoki, k. 28.4.1983 Raahe. Pso Esteri o.s. Alatalo. L: Teu-vo -33, Kerttu -35, Reijo -37, Seija -39, Anja -41, Leena -43, Maija-Liisa -48, Pirjo -51, Sep-po -51. **Ts.** Koti HevS3. Hevo-senhoitaja. **Js.** 1KKK/JR32, ErP21, HTK/JR101, 2/ErP24. Kkmies, kivmies, apupalv.-mies. Pisto-joki, Kis-Kisjärvi, Malviainen, Röhö, Vuon-ninen, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan P, Valkjärvi, Hiisjärvi, Vänsjärvi, Karhumäki, Juustjärvi, Paanajär-vi, Porajärvi. Stm.

MATILA Heikki Volmar s. 7.5.1908 Saloinen. **Js.** 1/JR32, 3/JR32, KevOs5, II/JR32, 2/VHSP, 1/VHSP, RaaSkpE, 9/JR1, 1/ErP20. Kivmies. Vuon-ninen, Pisto-joki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Viipurinlahti. Korpr. Jsmm.

MARTIN Karl Johannes (Hannes) s. 9.5.1910 Saloinen, k. 1993. Pso Fanni o.s. Junnik-kala. L: 2 poikaa. **Js.** III/JR32 Krhj. Uhtuan P.

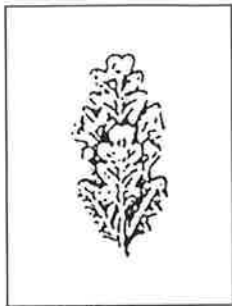
MARTINMÄKI Erkki Albert s. 26.4.1904 Saloinen, k. 2.1.1971. **Js.** 3/SissiP3. Uhtua, Kiestinki, Louhen radan suun-ta, Kiestinki-Louhen maantie. Jsmm.

MATHLIN Esko Edvard, ko-nemestari, s. 17.4.1926 Saloi-nen, k. 20.1.1963 Pattijoki. Pso Toimi Maria o.s. Keski-Kuru. L: Vuokko -52, Mikko -54, Hilikka -57, Sirkka-Liisa -59, Pirkko -61. **Js.** JvKoulK65. Matruusi.

MATILAINEN Terho Alvar s. 9.4.1922 Pyhäjärvi. **Js.** 12/JvKoulK16, 6/JR52, JärjK1, HTK9, 1/JR10, 6/JR52. Kiv-mies, rjoht. Ondajoen asemaso-ta, Tahkokaski. Haav. Ondajo-ki -43. Alik. Vm2, Vm1, Jsmm.

MATINHEIKKI Eino Johannes s. 22.6.1902 Revonlahti, k. 1979. Pso Helmi o.s. Henttilä. L: Matti -28. Ts. ja Js. VR:n palveluksessa. Pion. Jsmm.

MATTILA Antti Arvid s. 31.8.1905 Salon emäsrk, k. 1971. Pso I Sofia o.s. Eskola. L: Erkki -30. Pso II Aune o.s. Honkala. L: Aulikki, Seppo, Risto, Tellervo. Ts. 1KKK/JR26. Kkamp.apul. Vuoksela, Muolaa, Kyyrölä. Js. HTK/JR101, 3/ErP23, 2/HTK/JR101, 6306, 1/ErP24, AutoK/21Pr. Kivmies, ajomies, autonkulj. Kinnasjärvi, Salmijoki, Kontiovaara, Sovastila, Porajärvi, Kuutamolahti, Hingervaara, Korkeavaara, Lehmivaara, Luovajoki, Lutikkavaara, Ilomantsin suunta. Korpr. Tsmm.

MATTILA Anton Ilmari s. 27.4.1914 Kärkölä, k. 6.10.1976. Pso Niina o.s. Levinen. Ts. 37PionK. Pioneeri. Js. PionKoulK, 9SiltaK, 16PionVerK. Pioneeri, syöksyveneenkulj. Korpr. Jsmm.

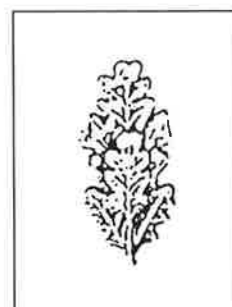
MATINHEIKKI Paavo, koneasentaja, s. 27.4.1921 Raahe, k. 1983. Pso Aino Marja o.s. Alila, s. 1917. L: Antti -42, Pentti -45, Anita -52. Js. JR53. Louhen suunta, Uhtuan L, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Vm2, Jsmm.

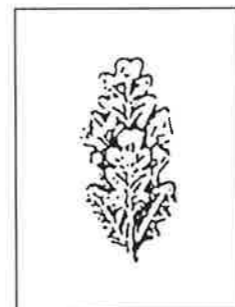
MATINHEIKKI Väinö Matias s. 3.1.1909 Revonlahti, k. 15.8.1968. Pso Aura o.s. Kaupila. L: Leena -35, Mikko -39, Juhani -43, Liisa -52. Js. 24LK, RaaSkp, Mt.ajon.KK. Autonkuljettaja. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L. Stm. Jsmm.

MATTILA Arvid Erik, kirvesmies, s. 9.9.1923 Pattijoki. Pso Terttu Kaarina o.s. Kittilä. L: Hannu -49. Js. JvKoulK16, TäydP13. Kivrhojt. Karjalan kannas, Salla. Haav. Karjalan kannas -44. Alik.

MATKASELKÄ Arvo s. 22.9.1919 Oulainen. Pso Anni o.s. Syrjälä, s. 1922. L: Airi, Aune, Aarno, Anja. Js. KTR16. Rats. Sohjana, Kiestinki, Kapustajoki, Kangasvaara, Lohivaara, Uhtuan P, Jyväskylä, Suulajärvi, Muolaa, Heinjoki, Vuoksi, Ihantala, Pohjois-Suomi. Korpr.

MATTILA Arvo Alfred s. 30.10.1919 Raahe, k. 26.9.1958 Raahe. Js. EsikK/JR31, 3/JR31, II/JR10, I/JR52, 2/JR52, EsikK/I/JR52, I/JR52. Aseväp. rjoht, aseau. Kalvasjärvi, Repola, Virrat, Amelia, Ontasensvaara, Rukajärvi, Ontajoki. Ylik.

MATTILA Arvo Johannes s. 16.7.1922 Saloinen, k. 21.1.1966. Pso Anni, s. 1916. L: Matti -43, Mauri -43, Hilka -44. Ts. 8/JR40, PpKoulK1, RAUK, KevOs11. Tst.läh, kivmies, kivrhojt. Pelkosenniemi, Joutsijärvi, Märkäjärvi. Js. KevOs11, 1/KevOs3, RaaSkpE, RjP7, YhtERoi. Kivrhojt, tal.au, autonkulj. Paanajärvi, Kelsinkäinen, Alavilmajoki. Haav. Kelsinkäinen -41. Stm. Vml, Jsmm.

MATTILA Arvo Oskari s. 16.5.1914 Saloinen, k. 8.7.1951 Saloinen. Pso Aino Maria o.s. Poukkula. L: Jaakko -41, Kalevi -43, Aila -47, Sirkka -51. Ts. Kol/JR26, II/JR26. Ajomies, kivmies. Vuoksela. Js. 1/JR32, VienHSP, E/VHSP, 5382. Kpmies, puhmies. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Korpr. Vm2.

MATTILA Iivari Johannes, putkiasentaja, s. 13.8.1916 Saloinen, k. 3.3.1993 Raahe. Pso Tyyne Katariina o.s. Viitanen. L: Matti -43, Maija-Liisa -44, Martta -47, Mikko -51, Markku -58. Ts. JR26. Kkmies, tähyistäjä. Muolaa, Vuoksela. Js. 1KKK/JR32. Khryhm.joht. Pistojoiki, Vuonninen, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Jyväskylä, Viipurinlahti, Vuoksi, Vuosalmi. Haav. Ylämustajärvi -42. Kers. Vm2.

MATTILA Johan Edvard (Eetu), maanviljelijä, yksit.yrittäjä, s. 22.4.1908 Nivala, k. 23.11.1997 Raahe. Pso Martta Elina o.s. Pinola, s. 1910. L: Mikko -38, Briitta -39, Sakari -42, Paula -45, Marja-Liisa -48. Ts. KTR9. Koljoht. Etelärannikko. Js. KTR4, Tkk5, KvPsto19. Mittrhojt, valjakkoau, tkrhojt. Soanlahti, Hirsylä, Jessoila, Prääsä, Petroskoi, Lotinanpelto, Homoravitsa, Perkjärvi, Korlee, Taipale, Suvanto. Ylik. Vm2, Tsmm, Jsmm, Sininen r, 11D r, I-Kann. r.

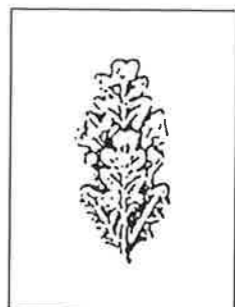
MATTILA Johan Jalmari, maanviljelijä, s. 17.11.1900 Saloinen, k. 11.5.1957 Saloinen. Pso Iida o.s. Miilukangas, s. 1899. L: Arvo -22, k. -66, Annikki -24, Inkeri -26, Kaarlo -29, Ellen -32, Matti -34, Kerttu -36, Marjatta -41. Js. JvKoulK15, KrhII/JR32. Uhtuan P. Ajomies. Stm.

MATTILA Jussi Matias s. 25.6.1922 Pulkkila, k. 30.12.1970 Raahe. Ollut rintamalla, ei tarkempia tietoja.

MATTILA Leonard (Leunu), työnjohtaja, s. 22.1.1906 Nivala, k. 28.11.1985 Raahe. Pso Hilja o.s. Viio. L: Jussi -22. Ts. TkevOs2, 5/JR27. Kivrhojt. Suomussalmi, Raate, Kuhmo. Js. 5/KTR4, ERaskPsto30. Puhau. Saari, Havuvaara, Koirinvaara, Laaja, Lehtomäki, Läskelä, Lunkula, Mantsi, Hirsylä, Veskelys, Tsalkki, Säemäjärvi, Kimasvaara, Prääsä, Pykäjärvi, Matroosa, Jandrijärvi, Jalgora, Syvärin Kuuttilahti, Juksojärvi, Tuulosjoki, Juustila. Haav. Kuhmo -40. Kers. Vml, Jsmm.

MATTILA Martti Johannes s. 17.6.1917 Saloinen, k. 1985. Pso Jenny o.s. Makkonen. L: Pertti -50. Ts. III/3Pr. Kivrhojt. Nurmijärvi, Muolaanjärvi, Leipäsuu, Kiltee, Munasuo. Js. Krhj/II/JR32, 2/11Pr, 2/JR11,

4/JR11. Rrhojt. Kursmajärvi, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Kämärä -40. Alik.

MATTILA Mauri Natanael s. 2.5.1922 Saloinen. Pso Raili o.s. Lehtelä. L: Vesa -52, Merja -58. **Js.** 6/II/JvKoulK16, JärjK1, 6/3Pr. Kivmies. Itä-Karjala, Krivi. Haav. Krivi -42, Peipola -44. Stm. Vm2, Jsmm.

MATTILA Setti Herman, sorvaaja, s. 24.3.1909 Pyhäjoki, k. 23.6.1992 Pyhäjoki. Pso Irja Kristiina o.s. Teräslahti, s. 1913. L: Heikki -39, Timo -43. **Ts.** JR26. Karjalan kannas. **Js.** 1/JR32. Uhtuan suunta. Stm. Tsmm, Jsmm.

MATTILA Vilho Aukusti, työmies, s. 11.4.1922 Saloinen. **Js.** JvKoulK15, 3D, JR11, 21Pr, RjP8. Ammusmies. Uhtuan L, Vuokkiniemen erämaalohko, Tolvajärven eteläp. Korpr. Jsmm.

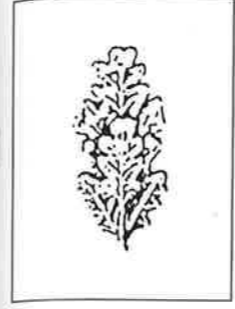
MEHTÄLÄ Kustaa Simeon, työmies, s. 13.8.1903 Saloinen, k. 1964. Pso Ida Sofia o.s. Aunola. L: Aino -36, Matti -41, Aune -43. **Ts.** JR27. Kivmies. Suomussalmi, Kuhmo. **Js.** Esikk/JR32, Kvl/JR32. Kulj-ryhm.ajomies. Juntusranta, Vuoninen, Pistojoeki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm. Jsmm.

MATTILA Niilo Juhani, var.hoit., s. 17.1.1915 Raahe, k. 28.2.1982 Raahe. Pso Aune Elisabet o.s. Mattila, s. 1914. L: Ulla-Maija -46, Sirkka -55. **Ts.** JR26. Kkamp. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, JR11, 24AutoK. Kkamp, kirj. Vuoninen, Pistojoeki, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Karjalan kannas. Alik. Vm1, Vm2.

MATTILA Tauno Valter s. 26.12.1913 Saloinen. Pso Iida o.s. Kivelä. **Js.** JvKoulK6, HTK/5AK, TäydP4, 10/JR45. Ajomies. Syskyjärvi. Stm.

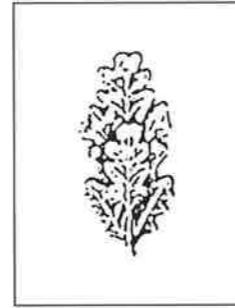
MAUNULA Erkki Aukusti s. 10.2.1919 Raahe, k. 1982. Pso Laina Orvokki o.s. Vuollet. **Ts.** 2/PpKoulK1, RAUK, 1/JR34, TykEsk/RvPr. Kivmies, Pstrjoht. Uomaa. **Js.** TykEsik/RvPr, PstOs/RvPr. Pstrjoht. Vellivaara, Ristisalmi, Ägläjärvi, Vegarus, Sunajoki, Kenajärvi, Äänisniemi, Lempaala, Vammeljoki, Viipurinlahti, Ilomantsi. Alik. Vm2, Vm1.

MEHTÄLÄ Pauli Petter, autonkuljettaja, s. 25.6.1923 Saloinen. Pso Aili o.s. Kokkonen. L: Jouko -56, Matti -58. **Js.** 13/JvKoulK16, HTK8, KrhK/JR5, 14KrhK. Krh.tjmies. Maaselkä, Leipäsuu, Summa, Näätälä, Kaipola. Stm.

MATTILA Setti, kirvesmies, s. 14.7.1909 Pyhäjoki. Pso Vienna o.s. Kaivola, s. 1914. L: Terttu, Erkki, Eino, Väinö, Rauni, Sirkka, Veikko, Pirkko, Ritva. **Ts.** JR26. Kivmies. Kyyrölä, Muolaanjärven ranta, Vuoksela. **Js.** JR32, ErP13. Lääk.mies, lääk.au. Vasovaara, Tolvajärvi, Vuokkiniemi, Ponselähti, Vuoninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Jyvälahti, Lintula, Kivennapa, Suunajärvi, Muolaa, Heinjoki, Norkua-Vuoksen lohko, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Kers. Jsmm.

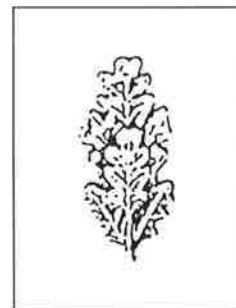
MATTILA Veini Eemil s. 14.8.1924 Saloinen, k. 1996. Pso I Aira o.s. Anttila. L: Leo. Pso II Tuula o.s. Ojala. L: Ari-56, Tea -61, Pia -68. **Js.** 4/JvKoulK15, 5/TäydP13, 3/TäydP13, 3DE, E/RjP7, 1/RjP7. Pstampuja, tstläh, pstmies. Uhtuan suunta, Kotajärvi, Kivijärvi, Tolvajärvi. Korpr.

MAUNULA Martti Kustaa s. 11.9.1905 Siikajoki, k. 31.8.1943. **Ts.** 2/JR26. Räätilinä. Stm.

MEISTAMO Arvo Jouko, talonmies, s. 7.12.1912 Kempele, k. 1989. Pso Liisa Päivikki o.s. Rauankoski, s. 1922. L: Jouko -51. **Ts.** JR26. **Js.** 12Liikk, Rajaj.8. Kirjuri, mp-läh., liikennepartioj. Vuoksela, Punnus, Salmenkaita, Pölläkkälä, Uhtua, Kiestingin suunta, Pohjois-Suomi. Haav. Pölläkkälä. Kers. Vm1, Vm2, Tsmm, Jsmm.

MATTILA Setti Emil, teknikko, s. 8.3.1913 Saloinen. Pso Eini Linnea o.s. Soini, s. 1910. L: Pirjo, Saara. **Js.** 17AutoKorj, 12AutoKorj. Kiestinki, Uhtuan suunta. Kers.

MATTILA Vilho Adrian s. 6.3.1914 Saloinen, k. 11.11.1959. **Ts.** 3/JR26. Patr.kantaja. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32, 8/JR11. Vuoninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Jyvälahti. Stm.

MAUNULA Osmo Viljam s. 19.5.1923 Saloinen, k. 14.7.1949. **Js.** 13/JvKoulK16, 5/TykKoulK3, RaaSkpE, 1/TKK3, LinRP-B. Hevosmies, työpalv.velv.

MELASAARI Pekka, sorvari, s. 13.12.1908 Pattijoki. Pso k. 1972. L: Jouko -31. **Js.** JR32, 4/ErP20. Uhtua, Viipurinlahti. Stm. Jsmm.

MERENMIES Veli Martti Edvard Johannes s. 9.2.1924 Jyväskylä. **Js.** JvKoulK12, AUK, 9/JvKoulK12, EV3, Jv-KoulK12, JvKoulK6, TäydJP/ PsD, JärjK1, PsPr, RaskK/ Täyd, HK, 8/21Pr. Autonkuljettaja, kkjoht, jjoht. Sarkvaara, Savantila, Nurmosjärvi. Haav. Nurmosjärvi -44. Ins.ylii. VR4, Jsmm.

MERIKALLIO Toivo Olavi s. 26.7.1907 Vaasa, k. 10.12.1986. **Ts.** ja **Js.** VR:n palveluksessa. Korpr.

MERIHAARA Antti Aukusti, levyseppä, s. 30.10.1908 Raahe, k. 29.6.1978. Pso Elma Beata o.s. Kramsu, s. 1911. L: Sirkka -33, Juhani -35, Jaakko -41, Jouni -43. **Js.** RataP. Suojärvi-Äänislinna. Stm.

MERIKANTO Erkki Kustaa, metsätyönjohtaja, s. 5.5.1906 Pyhäjoki, k. 6.12.1964. Pso II Aino Sofia o.s. Maunula, s. 1911. L: Markku -44, Marja -54. I avioli. Ilmo. **Ts.** ja **Js.** Jjoht. Rintamajoukot mm. Juntusranta, Karjalan kannas, Uhtuan lohko. Haav. Uhtua -41. Ylik. VR4 mk, Vm1, Vm2 (2 kertaa), Tsmm, Jsmm.

MERIHAARA Lenne Johannes s. 13.12.1897 Raahe, k. 10.10.1951. Pso Lyydia o.s. Hietaniitty, s. 1899, k. 1969. L: Uuno -24, Maila -25, Eeva -27, Tauno -36, Niilo -31, Martti -42. **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa.

MERIKANTO Ilmari Aleksanteri, betonityömies, s. 18.9.1918 Pyhäjoki. Pso Annikki o.s. Röning, s. 1919. L: I. kuollut, Rauha -40, Tauno -41, Tenho -45, Raili -47, Terttu -48, Vilho -50, Kirsti -51, Jorma -53. **Ts.** IIIPr. Tarkka-amp. Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo, Kämärä. Haav. Kämärä -40. **Js.** JR32. Tarkka-amp.

Vuonninen, Pistojoiki, Kis-Kis-linja, Uhtuan suunta. Korpr. Vm1, Tsmm, Jsmm.

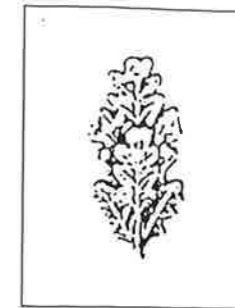
MERIHAARA Uno Johannes, teknikko, s. 6.5.1924 Raahe. Pso Aino o.s. Häivälä. L: Eero -50. **Js.** 4/JvKoulK15, HeLA, OsVäinämöinen. Kkpatr.kantaja, tykkimatuusi, konematuusi. Psl. Väinämöinen. Matr. Jsmm.

MERILUOTO Toivo Ilmari, konemestari, s. 1.5.1908 Seiskari. **Ts.** 3/ErP3. Tstlähetti. Vammeljoki, Summa, Leipäsuu, Uusikirkko. **Js.** OsK, RTR3. Moottoriau. Laatokan koillisp. Haav. Summa -40. Väap. Vm2, Vm1, Tsmm msk, Jsmm.

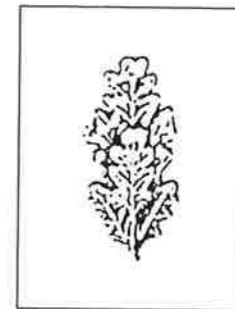
MERILÄ Kaino Aleksander, merikapteeni, s. 20.3.1912, k. 20.5.1981. Pso Eila ent. Iskanius, o.s. Heikkilä. **Js.** KoulP/ TurLA, 5/RaiVLv, MeriSK, 5/RaiVLv. Mg-raivaajan pääll. Merisotatoimet Suomenlahdella. Ylii. VR4, Jsmm.

MESKUS Niilo Aukusti s. 4.12.1911 Salon emäsrk. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuokselä. **Js.** 7/Jv6, AVK6, 3AVarK, 11/JR7. Aunuksen kannas, Karjalan kannas, Vuosalmi.

MERILÄINEN Niilo Alfred s. 4.12.1908 Haukipudas, k. 27.7.1973. Pso Lyydia Aliina ent. Kuoretkoski, o.s. Lukkarienen. **Js.** JvKoulK32, 3/KTP, 136Työk. Vartiomies.

METSO Tauno Arvid s. 24.7.1919 Raahe, k. 31.8.1978. **Js.** ErikK/JP3, JärjK1, HTK6, EsikJ/JP3. Kilpivaara, Lehmävaara, Uuksu, Jalovaara, Syskyjärvi, Uusikylä, Salmi, Miinala, Räisälä, Rajakontu, Vitele, Tuulos, Aunus, Mäksiö, Syväri, Astalina, Latva, Petäjajärvi, Desenjanoja, Karhumäki, Poentsa, Kuuterselkä, Somme, Tali, Pohjois-Suomi. Alik. Vm2, Jsmm.

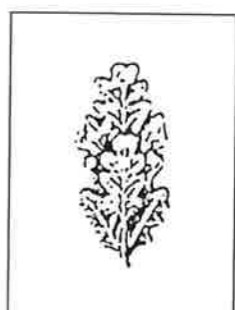
MERTELÄ Lauri Johannes, tullivart., s. 19.9.1904 Raahe, k. 1976. Pso Olga Maria o.s. Lassila, s. 1906. L: Hillevi -32, Leo -35. **Ts.** JR64. Aseau, asesepä. Suomussalmi, Pitkäranta. **Js.** JR32. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav Pitkäranta -40. Ylik. Vm2, Laam.

METSO Toivo August, työnjohtaja, s. 24.12.1917 Raahe, k. 1973. Pso Kreetta Kaarina o.s. Orava, s. 1915. L: Kaarina -40, Eija -43, Esa -52. **Ts.** ja **Js.** JR32, JR11. Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Uhtuan L ja P. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

MESKUS Kaarlo Oskari, urakkahinnoittelija, s. 18.2.1921 Pattijoki. Pso Manda Ingrid o.s. Timonen. L: Eero -47, Mirja-Liisa -53, Jari -66. **Js.** II/IIPr, Esik/DivI, PionP15, E/JR12. Kivmies, liik.partiomies, ajomies, kkamp. Sohjana, Kiestinki, Louhi, Lakijärvi, Äänisniemi, Vienan kanava, Hiisijärvi, Ihantala, Pohjois-Suomi. Korpr. Vm2.

METSÄLÄ Kaarlo Johannes s. 3.6.1899, k. 21.2.1988. **Ts.** PPP3, I/3Pr. Munasuo, Kämärä. Korpr.

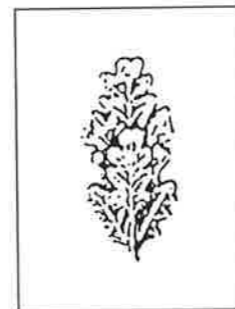
MIKKOLA Ahti Ilmari, talonmies, s. 22.11.1916 Raahe. Pso Anna Elina o.s. Pikkarainen, s. 1905. L: Vaimon I avioli. Matti -42, Seppo -44. Ts. JR26. Karjalan kannas. Js. 3/ErP5. Kiestinki, Uhtua, Vuosalmi, Vuoksela, Pohjois-Suomi. Alik. Tsmm, Jsmm.

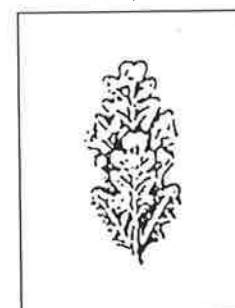
MIKKOLA Reino Edvard, puhelin asentaja, s. 13.4.1903 Raahe, k. 1973. Pso Hinni Katarina o.s. Mäntylä. L: Olga -26, Annikki -30, Veikko -40. Ts. 6ErPPK. Pkampuja. Haapa-saari. Js. KKK/JR32, Raahen SkpE. Kkamp.apul., lähetti. Lonkka, Kursma, Vuoninen, Pistojoiki. Haav. Pistojoiki -41. Alik. Vm2, Tsmm.

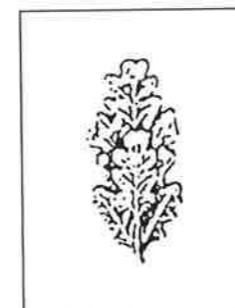
MIKKOLA Antti Verneri, putkiasentaja, s. 23.9.1910 Pattijoki, k. 11.8.1976 Raahe. Pso Helli o.s. Tölli. L: Eero -35, Viljo -36, Raili -37, Ritva -39, Veikko -41, Sirkka -44, Sisko -46, Jukka -55. Ts. JR26. Ajo-mies. Vuoksela, Vuosalmi. Js. 14/JR32, 24ELK. Lähetti, he-
vostenhoitaja. Vuoninen, Pistojoiki, Uhtua, Korpivaara, Tet-rivaara, Lintula, Kivennapa, Suulajärven E, L ja P, Muolaa, Hinjoki, Noskua, Vuoksi, Pohjois-Suomi. Alik. Vm2, Vienan r.

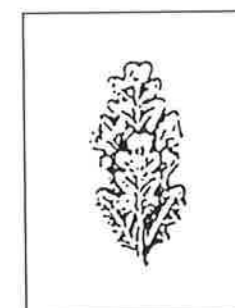
MIRTTI Yrjö Saales s. 5.2.1904 Kannus, k. 1952. Js. 1Krh/JR33, 2Krhj/JR33. Kil-luntaivaara, Uulantoivaara, Voittojoiki, Ala-Vilmajoki.

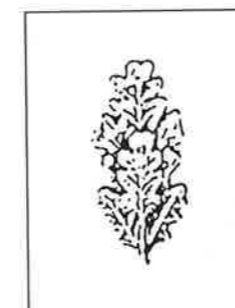
MIKKOLA Kaarlo Einari s. 22.11.1906 Oulainen, k. 13.4.1954. Pso Taimi Kaarina o.s. Ranta. Js. P/4AK, EsikK/JR32, EsikK/I/JR32, EsikK/I/JR9. Juntusranta, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtuan suunta, Laatokan Karjala. Alik. Vm2.

MOBERG Eemil s. 29.1.1906 Uusikirkko. Js. 61KevItjaos. Varusvar.hoitaja. Korpr. Jsmm.

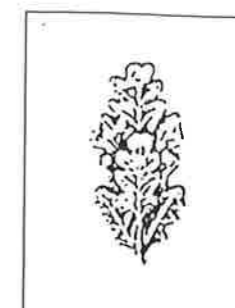
MIKKOLA Kauno Viljam s. 14.9.1909 Raahe, k. 27.1.1970. Ts. JR26. Vuoksela-Vuosalmi. Js. JR32, ErP5. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtua, Kemi-Tervola. Korpr. Jsmm.

MODIG Ahti Olavi s. 17.1.1911 Paavola. Ts. III/15KS. Ups.lähetti. Suomussal-mi-Raate. Js. Merillä. Ly-määr. Suomen Höyrylaiva Oy:n käyt-töön.

MODIG Oiva Juhani s. 6.9.1909 Raahe. ErikK/I/Jv-KoulK15, JärjPsto3, II/KTR12. Taipale, Rautu, Lempaala, Sy-väarin sillanpääasema.

MUHONEN Hugo Herman s. 3.2.1912 Saloinen. Js. 1KKK/I/JR32, 2KKK/JR11, 13/JR32. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Jyvä-lahti, Lintula, Kivennapa, Muo-laa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Kuolismaa, Ihantala, Pohjois-Suomi. Vm2.

MOELL Hugo Arvid s. 12.7.1921 Saloinen. Js. JärjK2, 12STaK, V2TaK. Spoliisi, partiomies. Vm2.

MUHONEN Kaarlo Erik s. 2.10.1923 Saloinen. Js. Jv-KoulK16, 15/12Pr, 3/JR54, 9Autokorj. Krivi, Karhumäki, Karjalan kannas, Pohjois-Suo-mi. Jsmm.

MOILANEN Olavi Jaakko August, rautasorvari, s. 2.2.1912 Oulujoki, k. 15.8.1988 Pattijoki. Pso Mart-ta o.s. Luomamäki. Ts. 11Pr2patt., KLento VS, Jv-KoulK9, ErK/LaatR Pr, Tek-nK. Asetehtaalla. Kers.

MUHONEN Veikko Aukus-ti, levyseppä, s. 5.6.1909 Saloi-nen, k. 1988. Pso Nanny Elina o.s. Eskola, s. 1915. L: Maire, Jaakko, Terttu, Irja, Raija. Js. JR32. Kkmies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Uhtua. Korpr.

MOILANEN Väinö Aukusti s. 10.1.1924 Pudasjärvi, k. 1982. Pso Silja Kailavirta, s. 1933. L: aik. avioli. Veikko -46, Leo -52. Js. JR53. Uhtuan suunta, Vuosalmi, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksen lohko, Ihantala. Korpr. Vm2.

MUHONEN Voitto Olavi s. 5.6.1926 Saloinen. Js. Len-toR5, Autok/LeR5, Täyd/LeLv17. (lentolaivueen auto-korjaamo) Korpr. Jsmm.

MUIKKULA Johan Henrik, kirvesmies, s. 3.11.1910 Pyhäjoki, k. 22.5.1986 Raahe. Pso Meimi Kaarina o.s. Viirret, s. 1914, k. 1982. L: Eila -36, Elli -38, Irma -40, Pauli -44, Raija -46, Svante -46, Markku -55. **Ts.** 2KKK/JR40. Kkmies. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** 2/JR32, 6/JR32, 11/JR32, 9/

JR53. Patruunankantaja, tsläh., lääkintämies. Laskujärvi, Uhtuan P, Karjalan kannas, Onkamokangas,

Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua-Vuoksen lohko, Vuosalmi, Ihantala-Harjulan lohko, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Haav. Laskujärvi -41. Korpr. Vm2.

MULTANEN Erkki Ensio s. 19.8.1918, k. 27.4.1987. **Ts.** 3/KKR. Leipäsuu, Muolaanjärvi, Saaretjoen maasto. **Js.** 1/Jv-

KoulK22, 9ErillAuto-os. Haav. Saaretjoki -40. Jsmm.

MUTIKAINEN Petter (Pekka) s. 4.3.1908 Sortavala, k. 6.7.1978. I/VKoulK2, 31Työk.

MUTIKAINEN Svante Edvard, veturinkuljettaja, s. 11.12.1922 Joutseno. Pso Anna-Liisa o.s. Matinheikki, k. 1997. L: Sirkka-Liisa -47, Leena -50, Ritva -50, Taina -64. **Js.** VKoulK4/I/VKK, VPI, I VP12, JR12. Puhmies, krh:n tulenjoht. Karhumäki, Vienan kanava, Hiisjärvi, Ihantala, Pohjois-Suomi. Haav. Ihantala

-44. Korpr. Jsmm, SVR m1.

MYLLYKANGAS Arvo Emil s. 18.6.1912 Sievi, k. 1974. Pso Taimi o.s. Heiskari. L: Olavi -44. **Ts.** ErikK/JR26. Vuoksela-Vuosalmi. **Js.** II/JR32, ErP20. Uhtuan P, Rajajoki, Vammelsuu, Viipurinlah-ti. Vm2.

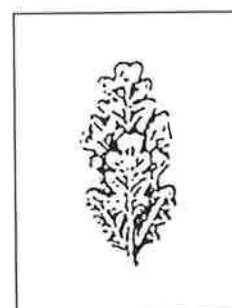
MYLLYS Pentti Olavi s. 21.3.1927 Kurkijoki. Pso Annikki o.s. Peltokangas. L: Lauri -48, Leo -50, Jarmo -56, Sirpa -64. **Js.** KäkSkp:n II is. aluekeskus. Vartiomiehenä Hiitolassa.

MYLLYLÄ Heikki Adolf s. 1.11.1901 Pattijoki, k. 27.11.1976. **Ts.** JR54. Salla, Saija. **Js.** Esik/I/JR54. Killuntaivaara, Polkuvaara, Ala-Vilma. Väap.

MYNTTI Aimo Iisakki, työnjohtaja, s. 19.12.1925 Vaasa. Pso Saimi Orvokki o.s. Lamminen, s. 1920. L: Heidi -54. **Js.** PsPr, JR2. Karjalan kannas, Pohjois-Suomi.

MUOTIO Reino Ilmari s. 10.11.1909, k. 20.7.1981. **Ts.** JvKoulK5, Pstkeskus, KevOs7. **Js.** 5/JR58. Matikainen, Kaulamo, Hannukkalanmäki, Okanmäki, Iirinmäki, Ännikänniemi, Heinäpuro, Valkeasaari, Rajajoki, Uusisaari, Uusikirkko. Ylik. Vm1, Jsmm.

MYLLY Kauno Natanael s. 31.12.1916 Oulainen, k. 5.1.1947. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32, 2KKK/JR11. Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kiestinki, Ahvenlahti. Haav. Uhtuan pohj.p. -41, Kiestinki -42. Kers. Vm2, Vm1.

MYLLYLÄ Matti Samuli s. 19.2.1904 Salon emäsrk, k. 1992. Pso Margareta. **Ts.** JR40. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** 24LK, 64AutoK. Latvajärvi, Vasovaara, Vuokkiniemi, Poukalahti, Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L, Karjalan kannas, Kittilä. Kapt. VR4 (2 kertaa).

MÄKELÄ Juho August s. 28.7.1913. Pso Laura o.s. Niva. L: Marja -47. Komennettu VR:n palvelukseen.

MUSTAKALLIO Niilo Viljo, kuljetuspäällikkö, s. 20.11.1918 Pyhäjoki, k. 21.11.1990 Raahe. Pso Kerttu Annikki o.s. Takalo, s. 1920, k. 1993. L: Raija -45, Arja -46, Seppo -48, Ilkka -51. **Ts.** Astui palv. helmikuussa -40. **Js.** PL Ilmarinen, EK/Ään, RPr, EK/I/RjR1, 1/RD. Matruusi, lähetti. Suomenlah-ti, Ääninen. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

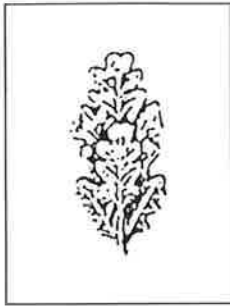
MYLLY Väinö Einari, polttaja, s. 2.11.1910 Oulainen. Pso Martta o.s. Honka. L: Aimo -40, Alpo -45, Auvo -46, Anelma -47, Ari -51. **Js.** 5/PionP5, ErikK1/JR32, 1/KevOs5, II/JR32, VienanHSP, 17Autokorj. Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Pion.

MYLLYMÄKI Niilo s. 13.12.1923. **Js.** 4/JR50. Vadrusjärvi, Kimjärvi, Kärstilä, Lavola, Tornio, Alavojakkala, Martimo, Ylitornio, Aavasaksa, Olostunturi, Muonio. Yli-matr. Vm2, Jsmm.

MÄKELÄ Kaarlo Alarik, levyseppä, s. 19.12.1908 Oulunsalo. Pso Martta Pihlajavesi, s. 1908. L: Vilho -33, Mauno -34, Ritva -37, Rauno -39, Seija -45. **Ts.** JR53, 27KssK, 34KssK. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Maaselkä, Karhuvaara, Poventsä, Ihantala. Alik.

MÄKINEN Aaro Alarik s. 16.2.1925 Oulainen. **Js.** 1/TäydP9, 6/JR33, 2/JR12. Poventsa, Karhumäki, Muujärvi, Kuujoki, Rovannmäki, Tsolkki, Varpokylä, Vuontele, Ägläjärvi, Lutikkavaara, Pohjois-Suomi.

MÄKINEN Toivo Armas (Topi) s. 20.3.1909 Kannus, k. 1988. Pso Eeva Myllylä. L: Seppo -56, Sinikka -58. **Ts.** ErikK/JR26. Vuoksela-Vuosalmi. **Js.** 7JvKoulK15, RaaSpE/Liik.tsto. Kapustajoki. Alik. Vm2.

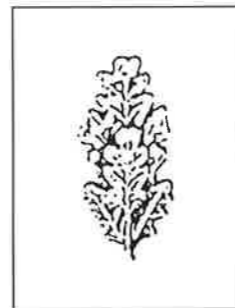
MÄKINEN Lauri Usko (Lassi) s. 23.3.1911 Kannus, k. 9.5.1976. Pso Anna o.s. Myllylä. L: Anja -41, Liisa -49, Raili -51. **Ts.** ErikK/JR26. Vuoksela-Vuosalmi. **Js.** ErikK/JR32, 2/ErP13. Juntusranta, Vuoninen, Pistojoeki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Saalajärvi -44. Korpr. Vm2, Jsmm.

MÄKYNEN Eino Viljami, puutarhuri, s. 8.8.1924 Jurva. Pso Laura Annikki o.s. Silvola, s. 1929. L: Tapani -69. L: I avioli. Irma -47, Marita -48, Jari -50, Merja -53, Päivi -61. **Js.** 5/JvKoulK6, 2/TäydP4, 7/JR45, SaalOs Saila. Kivmies. Katitsalampi, Lapin sota. Haav. Katitsalampi -44. Stm. Vm2, Jsmm.

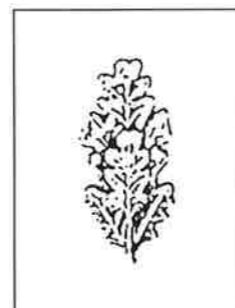
MÄKINEN Paavo, apteekkarin, s. 15.4.1919 Raahe, k. 24.12.1996 Raahe. Pso Laura Karin (Kati) o.s. Koskelainen. L: Toini -45, Paula -48, Kirsti -58. **Ts.** 2Pr. Länsi-Kannas. **Js.** VI AKE, JR50. Jjoht. Tsokkila, Prääsä, Säämjärvi, Uttismajoki, Pyhäjärvi, Sumbolskaja, Petroskoi, Suoju. Haav. Syväri -42. Ylilt. Vm2, VR4 tilk, Tsmm, Jsmm.

MÄMMELÄ Aarne Henrik s. 4.11.1911 Vihanti. **Ts.** 6/JR26. Ajomies. Vuoksela, Punusjoki, Salmenkaita, Vuosalmi. **Js.** Krh/JR32, 41SotaS, Jv-KoulK15, HTK/IIIAK, 25SotaS. Ajomies, hev.hoitaja. Haav. Lehtovaara -41. Stm. Jsmm.

MÄKINEN Pentti Ilmari, vaakamies, s. 15.10.1921 Raahe, k. 29.4.1983. Pso Maria Elisabeth Annunen, s. 1923. L: Hannu -46, Tapani -48. **Js.** JR45. Tarkka-amp., ivpääll. Maaselän kannaksen lohko, Siikajoki. Haav. Maaselän kannas -42. Korpr. Vm1, Jsmm, SVL:n h, k ja suuri am.

MÄMMELÄ Arvo s. 8.1.1925 Saloinen, k. 2.12.1996. **Js.** Jv-KoulK25, 5393, 11/3Pr, 1/JR1, 5/JR9. Kivmies, pstkivmies. Salla, Kanneljärvi, Summa, Tammisuo, Ventelä, Viipurinlahti. Stm.

MÄMMELÄ Sulo Edvin, kirvesmies, s. 13.2.1911 Vihanti, k. 1990. Pso k. 1971. Pso Kerttu o.s. Skinnari. L: Reijo -46. **Ts.** E/II/KTR2. Keng.seppä. Vuosalmi, Kyläpaakkola, Vilo-vaara. **Js.** JR32, ErP13. Kkmies, keng.seppä. Vasovaara, Latva-järvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuoninen, Pistojoeki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, 3D:n viiv.taist, Lintula-Kivennapa, Suulajärven E, L ja P, Muolaa-Heinjoki suunta, Noskua-Vuoksen lohko. Haav. Röhön suunta -41. Stm. Jsmm

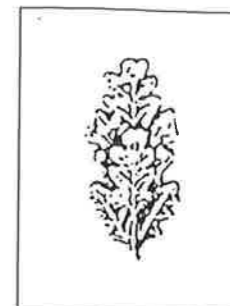
MÄMMELÄ Valdemar, valaja, toim.joht., maanviljelijä, s. 23.1.1909 Saloinen, k. 1997. Pso Aili o.s. Tokola. L: Mikko -41, Matti -44, Maija -48. **Ts.** KKK/JR26. Aseseppä, patr.kantaja. Viinioja, Valkeanmatka, Punnus, Salmenkaita, Alusjärvi, Kuparsaari. **Js.** KKK/JR45. Aseseppä. Ylämaa, Viipurin valtaus, Leppäselän valt., Karhumäki, Maaselkä. Alik. Vm2.

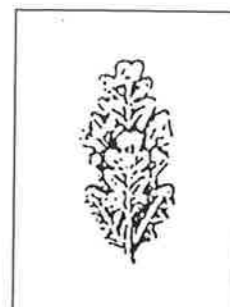
MÄMMELÄ Veikko Feliks s. 29.1.1914 Saloinen, k. 18.3.1989. Pso Ester Dagmar o.s. Waxaidis. L: Risto -41, Pirjo -45, Paula -47, Mauri -51. **Ts.** Kol/II/KTR2. A-kol. toimitus-muona-ajomies. **Js.** 7Ptri/III/KTR1. Tykkimies. Pasurinkangas, Salmenkaita, Sintola, Viipuri, Karjalan kannas, Koivisto, Itä-Karjala, Poventsa, Syväri, Aunus, Laatokan Karjala. Korpr. Vm2, Jsmm.

MÄNTYLÄ Arvo Johannes s. 22.2.1906 Kuolemajärvi. **Ts.** ViiSkp, IIAK, IAK. Suksikorj.joht, varusvar.hoit, vaat.KM:n pääll. **Js.** RaaSkp, SavIspE. Varusvar.hoit. Ylik. Tsmm, Jsmm.

MÄNTYLÄ Oiva Johannes s. 29.6.1920 Pyhäjoki, k. 15.6.1966 Saloinen. Pso Impi o.s. Aaltonen. L: Jouko -50, Jorma, Teuvo -53. **Js.** 1/RJP6. Kivmies. Repola-Rukajärvi suunta. Haav. Tsirkka-Kemijoki suunta -41. Stm.

MÄNTYLÄ Olli Valentin s. 4.10.1922 Saloinen, k. 27.12.1980. Pso Alina o.s. Alatalo. (eronn.) L: Helena -60, Kaija -61, Raija -63. **Js.** Jv-KoulK15, Krh, 3D, Krhj/I/JR11, Esikk/JR11. Ammusmies, Int.kehäemies, suutari. Uhtuan L, Kannaksen puol. ja vii.taist., Tornion valtaus. Stm. Vm2.

MÄNTYLÄ Pentti Olavi, kirvesmies, s. 2.3.1919 Pyhäjoki, k. 3.4.1984 Raahe. Pso Mirjam o.s. Nuojua, s. 1920. L: Ritva -47, Marjatta -51, Sirkka -57, Anja -59, Olavi -62. **Ts.** Karjalan kannas, Villala, Nuijamaanjärvi, Kantala, Petroskoi, Vääräkoski, Säiniö, Porlampi, Itä-Karjala, Kutismajoki, Villavaara. **Js.** JS KTR1. Viitana, Ploksiina, Kirka, Elmusjärvi, Juustjärvi, Mäntyselkä, Kumsa, Tsopina, Karhumäki, Hiisjärvi, Suurlahti, Perkjärvi, Huumola, Karisalmi. Tkm.

MÄNTYLÄ Sulo Valfrid, suutari, s. 2.9.1918 Saloinen, k. 6.3.1958 Raahe. Pso Alina o.s. Alatalo. L: Vilho -52, Martti -55. **Js.** I KKK/JR11. Patr.kantaja, suutari. Vasovaara, Latva-järvi, Ponkalahti, Oinassalmi, Vuoninen, Pistojoeki, Korpijärvi, Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlahti, Länsi-Kannas, Vuosalmi, Ihantala, Tornion valtaus. Stm. Vm2.

MÄNTYLÄ Veikko Robert s. 1.8.1920 Raahe. **Ts.** JvKoulK6, PsKoulK, JR67, JR9. Summa, Yläsumma, Säiniö, Tammissuo. **Js.** 39/TykK, 8/JR13. Ampuja, kivmies. Hangon rintama, Novinki, Nurmoila, Säntämä, Syvärin asema, Syvärin sillanpääsema, Tienhaara. Ylik. Vm2, Jsmm.

MÄNTYLÄ Yrjö Jaakob s. 12.1.1904 Saloinen. **Ts.** IKKK/JR26. Ajomies. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** IKKK/JR32, JvKoulK15, EK6. Varastomies. Uhtuan suunta. Stm. Jsmm.

MÄÄTTÄ Eino Kaarlo, koneasentaja, s. 21.3.1922 Kajaani. Pso Julia Aleksandra o.s. Kortekangas. L: Pentti -56, Tarja -59. **Js.** 3Div.Kaukotied.Os. Rjoht. Uhtuan L, Karjalan kannas, Kuuterselkä, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Nuoskua, Vuoksi. Ltn. Vm2, Vm1.

MÄÄTTÄ Martti Iivari s. 20.5.1920 Sotkamo, k. 4.8.1980. Pso Aili Maria o.s. Saukko. **Ts.** PohjR, 2/III/11Pr, 1/PohjR, 7/JR64. Kivrjoht. Suomussalmi, Raate, Pitkäranta. **Js.** 6/JR31, OsK, II/JR31, 2/III/11Pr, RajaP6, HeimoP3, HTK1, Esikk/HeimoP3, EHTK4, 3/RJP6, 22TykK. Kaukopartiomies, kaukotied.

au, pstrjoht, 14D:n kaukotied. Metsäpirtti, Lempaala, Ontrajärvi, Ontrosenvaara. Haav. Pitkäranta -40. Ylik. Vm2, Vm1.

NIEMELÄ Andreas Albert (Antti), maanviljelijä, s. 28.10.1903 Saloinen, k. 19.9.1969 Saloinen. Pso Sylvi Maria o.s. Ojakangas, s. 1910, k. 1980. L: Väinö -27, Asta -29, Reino -31, Anja -32, Risto -36, Anita -39, Veikko -41, Inkeri -44, Markus -47, Kari -49, Jukka -51, Tapio -53, Aulikki -55, Matti -57. **Ts.** JR65. Hevos-

tenhoitaja, kivmies. Suomussalmi, Kuhmo. **Js.** E/JR32, Oulaisten sotasairaala. Tstläh., lähetti. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm. Vm2, Tsmm, Jsmm.

NIEMELÄ Eino Aleksanteri s. 22.11.1911 Saloinen, k. 7.6.1979 Pattijoki. Pso Aune o.s. Siniluoto. L: Matti -36, Rauha -37, Laina -40, Anna-Liisa -48, Martti -50, Esko -53, Eero -53. **Ts.** JR32. Kivmies, pkamp.apull. Haapasaari. **Js.**

Vuokkiniemi, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Vm2.

NIEMELÄ Heimo Henrikki, insinööri, s. 22.8.1917 Pattijoki. Pso Marjatta o.s. Isola. L: Helena -50, Sakari -56. **Ts.** Os.Pomäki. Jjoht. Kuhmo. **Js.** 7/JR48. Jjoht., kompp. pääll.varam. Laatokan koillisp., Karjalan kannas. Haav. Tali -44. Kapt. VR4, VR4 tkl, VR3, Ts Kainuun mm, Jsmm.

NIEMELÄ Veikko Johannes, teknikko, s. 21.4.1910 Liminka, k. 1965. Pso I Jenny o.s. Nurmi. L: Pentti -41. Pso II Aune o.s. Ansala. L: Kaarina -44, Vuokko -45, Irmeli -50. **Ts.** ja **Js.** VR:n palveluksessa.

NIEMELÄ Väinö Antero s. 21.9.1912 Vihanti, k. 23.5.1964. Pso Annikki. L: Pentti -42, Jukka -45, Hilikka -47, Lasse -49, Eero -53, Sirkka -56. **Js.** 4/TykKK4, TykKK5, E/HTR11, 3/KTR16. Uhtuan suunta. Tkm. Jsmm.

NIEMELÄ Yrjö Martti, ylikonemestari, s. 10.12.1918 Pattijoki. Pso Maija o.s. Honkimaa. L: Leila -41, Hannu -45, Ilkka -49, Jukka -51, Inkeri -59. **Js.** KoulK2, JärjK2, OsH/JärjK2, 11/HTK, 4/JR11, KmK. Kirjuri, kkampuja, ajomies. Uhtuan P, Kiestinki-Ahvenlah-tti. Korpr. Jsmm.

NIEMI Eero Allan s. 28.8.1923 Siikajoki, k. 1.4.1988. Pso Kaarina o.s. Kiviniitty. L: Erkki -47, Pekka -52, Kari -54. **Js.** JvKoulK16, 2/JvKoulK15, 4/TäydP13, 2/TäydP13, 6/TäydP13, 6/JR11. Rjoht, kivrjoht. Karjalan kannas, Hiirelä, Karvola, Ranninkylä, Metsäkylä, 3D:n torj.taist. Kivennapa, 3D:n viiv.taist.

Länsi-Kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Vuoksen lohko, Tornio, Paakkola, Rovaniemi. Kers. Jsmm.

NIEMI Hugo Jalmari s. 21.7.1911 Kalajoki, k. 1987. Pso Mirjam o.s. Valve. **Ts.** JR61. Ajomies. **Js.** JvKoulK19, JvKoulK24, RaskItPtri. Kivmies. Korpr. Vm2.

NIEMI Jaakko, maanviljelijä, s. 22.7.1910 Siikajoki, k. 1984. Pso Ellen Petriina o.s. Majava, s. 1907. L: Helena -47. **Ts.** JR26. Vuoksela, Vuosalmi. JR32, E/ErP13. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Heinjoki, Muolaa, Noskua, Vuoksi, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Alik. Vm1, Vm2, Jsmm, P-Vienan r.

NIEMI Kalle Mikael, maanviljelijä, s. 18.2.1926 Saloinen. Pso Aili o.s. Kujansuu. L: Marja-Leena, Mirja-Liisa, Matti, Hannu, Aila, Hannele, Minna. **Js.** ItKoulu, E/ItR1, 311/ItPtri, 62/RaskItPtri, 6/ItR2. RaskItPtrin tjmies, kevIt-tyk.suuntaaja. Stm. Jsmm.

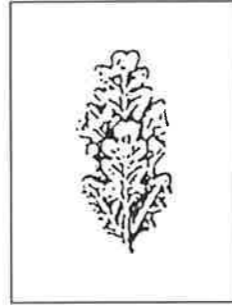
NIEMI Timo Johannes, autoilija, s. 17.5.1922 Raahe. Pso Aino o.s. Salin. L: Paula -47, Leila -51, Jukka -53. **Js.** 13/JvKoulK15, 3D, Krh/I/JR11, Esikk/I/JR11, Järj.kesk1. Suuntaaja, kivmies. Uhtuan L, Kiestinki, Kannaksen viiv. ja torj.taist., Ihantala, Tornion valt. Alik. Vm2, Jsmm.

NIEMI Vilho Matias, tilanhoitaja, yksityisyrittäjä, s. 5.5.1910 Saloinen. Pso Alma Esteri o.s. Ali-Lekkala. **Ts.** IKKK/JR26. Ajomies. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** 1Krh/JR32, Krh/I/JR32, 13/JR53. Puhmies, tstläh, viestimies. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Karjalan kannas, 3D:n torj.taist, Noskua-Vuoksen lohko, Harjulan lohko, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Vm2, Jsmm.

NIEMIAHO Viljo Oskari s. 24.9.1916 Soini, k. 29.8.1978. Ts. 2KKK/JR68. Kkrjoht. Pienpero, Vääräkoski, Laatokan P, Summa. Js. 2/KevOs18, 1/JR16, E/III/JR16. Jvarajoht, metsätalousau. Väливаара, Kaalamo, Valkealampi, Alalameri, Metsäpirtin asemas., Sakkola, Toppari, Taipale. Haav. Pienpero -40, Alalameri -41. Ylik. Jsmm, Vm2, Vm1.

NIKOLA Arvo Henrik s. 3.11.1900 Siikajoki, k. 1962. Ts. KTP/EsK. Työpalv. Js. 808/IsK. Vartiomies. Jääkäri.

NIEMINEN Sulo s. 6.2.1907 Siikajoki. Ts. VaatVar/OuSkp. Varastomies. Js. Liik.tsto/OuSkp, AutoKV5, Liik.tsto/RaaSkp, Liik.piiri/OuSkp. Apulaisasentaja. Korpr. Vm2.

NIKOLA Matti Mikael, työnjohtaja, s. 27.6.1924 Pattijoki. Pso Maria Inkeri o.s. Rusko. L: Erkki -54, Sirkka -56, Juhani -59, Marja -61. Js. JvKoulK15, 2/TäydP13, 1/JR1. Kivmies, kivrjoht, rjoht. Ino-Humaljoki viiv.taist., Kaukjärvi, Sorvali, Tervajoki. Kers. Jsmm.

NIITYMÄKI Pentti Ilmari s. 24.10.1924 Urjala. Js. TykK3, RaskPsto22, JärjK1, HTK8. Puhmies. Maaselkä, Karjalan kannas. Korpr. Vm2, Jsmm.

NISSILÄ Armas Johannes (Hannes), vanh. konstaapeli, s. 20.11.1911 Revonlahti, k. 21.11.1990 Raahe. Pso Tyyne Elisabet o.s. Pelkonen. L: Pentti -42, Marja-Leena -44, Matti -46, Lea -48, Liisa -51, Anna-Maija s. -55 k. -56, Elina -57, Pekka -59, Eija -63. Js. 4SpolJ, 3D, 14SpolK. Spoliisi, rjoht. Uhtuan suunta. Kers. Jsmm

NIKINMAA Ahti Johannes, rakennusmestari, s. 30.4.1922 Paavola. Pso Elma Maria o.s. Ilmonen, s. 1925. Ts. 9SPolK. Vartiomies. Suomussalmi, Kuhmo, Saunajärvi. Js. JR11. Rjoht, kpmies. Rukajärven ja Uhtuan suunta, Uhtuan L ja P. Haav. Uhtua -42. Alik. Vm1, Vm2.

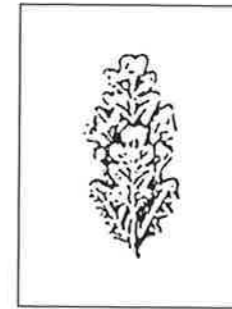
NISSILÄ Pauli Holger, vanh.konst., myyjä, s. 14.8.1920 Pyhäjoki, k. 1983. Pso I Aili o.s. Niemi. L: Matti -48. Pso II Maija-Liisa o.s. Tauvola, s. 1921. Js. JP4, JP5. Kivmies. Kokkari, Äänislinna, Laanila, Kaunispää. Haav. Kokkari. Alik. Vm2.

NIVALA Kalle Johannes, rakennusmies, s. 26.11.1912 Merijärvi, k. 24.5.1991. Pso Aino Sylvia Tuomela (Sylvi), s. 1910. L: Lauri -37, Kalevi -41, Raija -44, Ahti -47, Pasi -52. Ts. JR26. Kivmies. Lauttaniemi, Punnusjoki, Salmenkai-ta, Vuosalmi. Js. JR32, JR12. Pkmies. Kiestingin suunta, Maaselkä, Pohjois-Suomi. Haav. Pistojoiki -41, Munakukkula -41, Pirunsaari -43, Ihantala -44. Korpr. Vm1, Vm2.

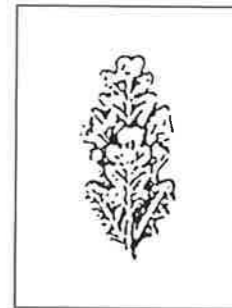
NORIO Onni Harald, tullihoitaja/tulliverotarkastaja, s. 12.7.1913 Raahe, k. 1.3.1990 Kairo. Pso Aino Annikki o.s. Korppila, s. 1913, k. 1990. L: Tuula -43, Terttu -44, Tellervo -46, Veikko -52. Ts. E/JR26. Talousups. Vuoksela, Vuosalmi. Js. PohjSkpE, Hev.evak.-kesk/6DivE, Os. Korkalo, EK/PohjSkpE, 3/JvKoulK15, 15/21Pr, 1/21Pr. Päälikkö. Yliilt. Sodan 1939-40 mr msk, Keski-Kannaksen r, VR4 mk, Rukajärven suunnan mr sk, 6Div mr, Jsmm, SVR.Rm, Sininen r.

NOUSIAINEN Veikko Olavi s. 29.4.1917. Ts. 11tKKK. Länsi-Kannas, Keski-Kannas. Js. 3/LinP345, 2KKK/JR8. Vuoksenlakka, Salmenkaita, Syväri, Juksova, Vietjoki, Käsnäselkä, Loimola, Pohjois-Suomi. Kers. Jsmm.

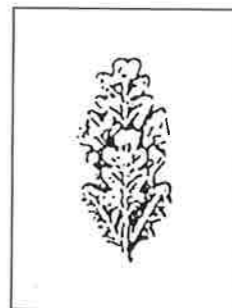
NORDSTRÖM Anders Herman, lautatarhatm, s. 14.1.1904 Raahe, k. 8.2.1988. Ts. 19TalK. Var.mies. Laatokan P. Js. JR32, 15Pr. Kkmies, var.mies. Vuoninen, Pistojoiki, Tetrivaara, Korpivaara, Uhtuan L ja P, Impilahti, Nietjärvi, Kemi, Rovaniemi. Haav. Tetrivaara -42. Stm.

NOUSIAINEN Yrjö s. 23.4.1907. Js. 6/JR33, PohjSkpE, HuoltoK. Kuolemajärvi, Karhumäki, Ihantala. Ltn. VR4, Jsmm.

NORDSTRÖM Kalle Jaako, sahatyömies, s. 16.9.1912 Saloinen. Ts. JR26. Kkamp. Muolaa, Vuoksela. Js. JR32, JR11, ErP20. Kkamp. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Viipurinlahti, Juvälahti, Rajajoki, Hietala. Haav. Viipurinlahti -44. Korpr.

NUOJUA Martti Pentti Rafael s. 18.10.1923, k. 23.6.1983. Js. 151KevItPri, 13KevItPri. Uhtua, Karhumäki, Kemi. Korpr.

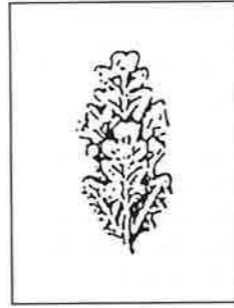

NORIO Olli Eelis, toiminnanjohtaja, s. 20.6.1922 Raahe, k. 19.8.1964. Pso Eeva o.s. Kallankari. L: Hannu -58, Heikki -58. Ts. Kotijoukoissa. Js. JvKoulK15, KrhK/JR11, 13/JR11. Tulenjohtomies, tj.ups. Uhtuan L ja P, Kivennapa, Muolaanjoki, Heinjoen P. Haav. Heinjoen P -44. Vänr. VR4, VR3, Tsmm, Jsmm, P-Vienan r.

NURKKALA Arvid Aukusti s. 1.11.1913 Saloinen, k. 16.5.1992. Pso Maria o.s. Tuuli. Ts. 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela. Js. 1KKK/JR32, 2/JR11, JvAuK, 8/JR11. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kiestinki, Ahvenlahti, Jyvälahti, Hiirelä, Ronnunkylä, Metsäkylä, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki,

Noskua, Vuoksela, Vuosalmi, Ihantala, Pohjois-Suomi. Alik. Vm2, Jsmm.

NURMINEN Kaarlo Viljami s. 26.8.1917 Salon emäsrk. Ruona Oy:n palveluksessa. Jsmm.

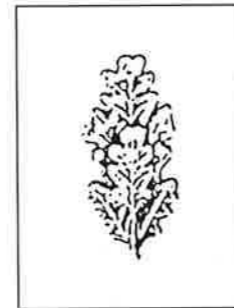
NURKKALA Kaarlo Henrik s. 24.8.1921 Saloinen, k. 1991. Js. MeriK/Es laivue, OsVirkki, OsJääsalo, TK/8RPr, RTR22. Viipurin lahti, Koiviston saaret, Piisaari, Ristinieni. Korpr. Jsmm.

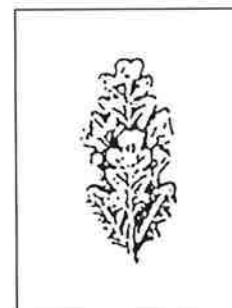
NYLANDER Björn Fredrik (Velu) s. 6.4.1922 Oulu, k. 30.12.1972. L: Olli -49, John (Joni) -52, Antti -55. Js. Pst-Tyk, KTR21, OsK, 12LiikK. Kuutamolahti, Porajärvi, Jyvälahti, Itä-Karjalan kannas. Haav. -42.

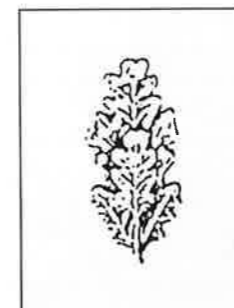
NURKKALA Matti Fredrik s. 4.8.1897 Salon emäsrk, k. 3.9.1950. Pso Hulda Maria o.s. Mastosalo. Ts. 3/JR65. Osall. sotatoimiin ja rajavartiointiin Kuhmossa. Js. 1/JR32. Vuonninen, Pistojoiki. Haav. Vuonninen -41.

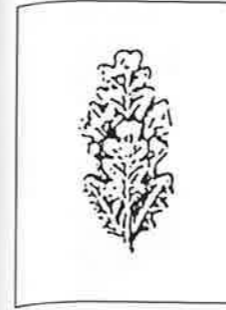
NYLANDER Frejvid (Nannukka) s. 3.11.1893 Oulu, k. 9.11.1949 Raahe. Pso Karin o.s. Sovelius. L: Ebba -20, Björn -22, Inga -25. Js. 41SotaS, JvKoulK26. Lääk.ltn.

NURMINEN Ilmari Robert s. 27.3.1907 Pirkkala. Ruona Oy:n palveluksessa.

NYSSÖLÄ Eetu s. 12.12.1906 Lappajärvi, k. 1983. Pso I Lempi o.s. Hiitolin. L: Erkki. Pso II Irja. L: Jorma, Helena. Ts. 3/JvKoulK5. Js. 1KKK/JR32. Kompp.vääp. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Kers.

NYSSÖLÄ Eino s. 29.7.1911 Paavola, k. 13.9.1995. Pso Aili o.s. Torenius. Ts. 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. Kers. Vm2.

NÄSÄNEN Kauko Ernest, työnjohtaja, s. 17.9.1923 Rantsila. Pso Elsa o.s. Sivukangas. L: Kirsti -46, Kauko -48, Keijo -50, Kaarina -57. Js. JR22. Tst-lähetä. Seesjärven rann., Syväri, Viipuri, Lavola, Juustila, Tolvajärvi.

OESCH Hans Olof Emil s. 18.9.1920 Helsinki, k. 1980. Pso Toini Kaarina o.s. Bergelin. L: Paula, Pekka, Jyrki. Js. 4/JR11, E/I/JR11, JR53. Uhtua, Kivennapa, Heinjoki, Vuosalmi, Ihantala, Pohjois-Suomi. Ins.kapt. VR4, VR4 tlk, Jsmm.

OESCH Herbert Ernst Arthur s. 23.2.1925 Mänttä. Pso Soili o.s. Seppänen. L: Kaj, Irene, Tea, Thomas. Js. I/TäydP13, I/JR11, UK, EsikK/5AKE. Kivennapa, Heinjoki, Noskua, Kannaksen viiv.taist. Yli. Jsmm.

OESCH Peter Hellmuth Christian, laamanni, s. 27.4.1923 Mänttä. Pso I Eija Rautio. L: Marja -51, Ritva -52, Petra -56. Pso II Paula Pirinen. Ts. Raahen Skp. Ilmavartio. Js. JR11. Tiedusteluau, kkkjoukk-joht. Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlahti, Jelettijärvi, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Vuosalmi, Ihantala, Tornio, Laurila, Tervola, Rovaniemi. Ylilt. VR4, VR4 tlk, Tsmm, Jsmm, Uhtuan suunnan mm.

OESCH Uno Christian s. 24.2.1908 Graz, k. 8.10.1974. Pso Aune o.s. Malm. L: Eeva Leena -39, Irmeli -44, Ilkka -45. TurLA, Psl.Väinämöinen, TurLA. Laivastotaist. psl. Väinämöisellä. Ins.maj. VR4, Jsmm.

OHENOJA Antti Arvid, metallimies, s. 5.7.1915 Pattijoki, k. 1984. Pso I Ebba o.s. Korhonen. L: Oili -45, Auli -46, Ilkka -47, Vuokko -50, Tuovi -52. Pso II Elsa o.s. Hannelin. Js. JvKoulK33, JvKoulK1.

OHENOJA Matti Eemil, huoltomies, s. 9.9.1924 Pattijoki. Pso Anna-Liisa o.s. Karsikas. L: Alpo -57, Teuvo -58. Js. JvKoulK15, 2/JR11, EsikK/I/JR11. Kivmies, pkmies. Uhtua, Vuosalmi, Ihantala, Karjalan kannas, Tornio. Haav. Tornio -44. Stm. Vm2 (2 kertaa). Jsmm.

OHENOJA Reino Johannes, talonmies, s. 7.9.1920 Raahe. Pso IEila o.s. Jokilehto. L: Outi -53, Osmo -57, Ismo -59, k. -96, Päivi -60. Pso II Salme o.s. Mäenpää. **Ts.** JvKoulK5, 4/JR65, 4/10Pr, 1/JR31. **Js.** JR31, JR10, JR52, 5/AHSP, 7/AHSP, 3/ErP714D. Pstmies. Kolvasjärvi, Repola, Omelia, Ontrosenvaara, Rukajärvi, Ontajoki,

Klyyssinvaara. Haav. Ontajoki -43. Korpr.

OJAKANGAS Kaarlo Eemi Johannes, työmies, s. 28.3.1920 Saloinen, k. 8.2.1998. Pso Kerttu o.s. Pynninen. L: Teuvo, Veijo. **Js.** 1/151/KevItPtri. Kiestingin ja Uhtuan suunnan it-joukot, Oulun it. Stm.

OJANLATVA Antti Henrikki, opettaja, s. 2.3.1925 Piippola. Pso Kerttu Anja o.s. Kopsakangas. L: Anneli -49, Vesa -53. **Js.** TäydP5, TäydP3, KevPr, 1/JP4. Kivmies, tarkkaamp, sotapoliisi, kirjuri. Tuulosjoen sillanpääs, Vitele, Salmi, Pitkäranta, Koirinoja, Impilahti, Sortavala, Lapin sota. Korpr.

ORAVA Arvid Herman s. 17.3.1910 Saloinen, k. 31.12.1945. Pso Saimi Katariina o.s. Kaakinen. L: Eila -37, Eero -38, Eelis -43. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32, 8/JR32, 12/JR32, 7/JR32, 8/JR32, 4/ErP20, 1/JR1. Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Rajajoki, Vammelsuu-Hietala-Viipurinlahti. Korpr.

OHUKAINEN Veikko Edvard s. 8.11.1919. 8/KTR16, Vienan HSP, 6/JR11, 10/JR11, 27KesK. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Korpr. Vm2.

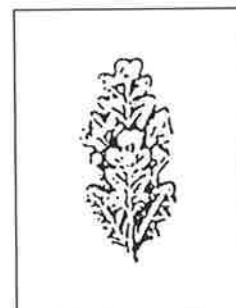
OJALA Benjam s. 22.9.1911. EK/III/JR38, JvKoulK12, E/JR58, KanRHTK, TSavSup, JvKoulK26, 2/ErP16, 11/JR12, 3/ErP16/6. Varpajärvi, Kitelä, Pitkäranta, Rautalahti, Kannas. Alik.

OKSANEN Vilho Aleksi s. 31.7.1906 Jämsä. E/JR32, E/JR11, HyrynsHK. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Väap. Vm2, Vm1, Jsmm.

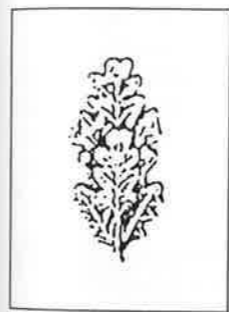
ORAVA Kaarlo Edvard (Kalle) s. 23.9.1919 Saloinen, k. 28.1.1985 Raahe. Pso Aino o.s. Salmela. L: Maire -48, Esko -50, Erkki -52, Seppo -56, Jouko -66. **Js.** LinRPHK-B, 2/JvKoulK23, JvKoulK22, JyvSkp, VartioK/JyvSkp. Työpalv.velv, kivmies, ammussorvaaja, vartiomies. Stm.

OIVANEN Veikko Ilmari s. 1.7.1916, k. 13.5.1981. SJR, JvKoulK, 3/JR43, ToimK/EsikP/StalE, JvKoulK6, 2/JR54, 2/21Pr, 7/21Pr. Nuijamaa, Hiitola, Räisälä, Humalainen, Kiviniemi, Valkjärvi, Sipilä, Kirjasalo, Lempaala, Vienan kanava, Leppäjoki, Saravaara, Kumsa, Porajärvi, Liusvaara, Lutikkavaara. Vm2, Jsmm.

OJALA Jalmari, yksityisyrittäjä, s. 14.12.1905 Alajärvi, k. 26.6.1953 Raahe. Pso Eeva Esteri. L: Rainer -35, Helena -36, Sinikka -40, Anna-Kaisa -42, Sakari -45. **Ts.** 6ErRPK. Haapasaari. **Js.** E/JR32, 12/JR50. Ups.lähetti, ajomies. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Lavola. Stm. Tsmm, Jsmm.

OLLILA Joonas Nikolai s. 29.3.1910 Merijärvi, k. 28.9.1967. Pso Saimi o.s. Hirvonen. **Ts.** 6/II/JR65. Kivmies. Jsmm.

ORAVA Matti Aleksanteri s. 16.10.1904 Saloinen, k. 1987. Pso Helvi. L: Mauri, Heikki. **Ts.** 1KKK/JR26. Kkampuja, ajomies. Muolaa, Vuoksela. **Js.** AutoKV7, RaaSkpE. Autonkuljettaja. Korpr. Tsmm.

OJAKANGAS Eino Lenard, kirvesmies, s. 13.3.1912 Saloinen, k. 12.5.1974 Raahe. Pso Maritta o.s. Jokinen. L: Leila -36, Leena -47. **Ts.** JR26. Kkamp. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** JR32. Vuonninen, Pistojoeki, Kiestinki, Ahvenlahti, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Viipurinlahti. Stm. Vm2, Tsmm, Jsmm.

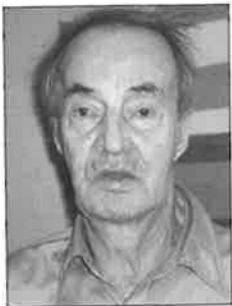
OJALA Reino Israel, ulosottomies, s. 22.12.1926 Nivala. Pso Lempi Sofia s. 1926. L: Leo -50, Seppo -52, Sisko -60, Maritta -61, Lea -63, Aino -68. **Js.** JvKoulK15. Oulu-Kiiminki. Jääk.

ORAVA Antti Daniel s. 25.4.1918 Raahe, k. 24.12.1995. Pso Pelagea o.s. Savatskina, s.1922, k.1994. L: Raimo -49, Oili -53. **Js.** 3/ErPsto21, KTR1. Kuunanpohja, Kontupohja, Lyykylä, Vammelsuu, Rajajoki, Vansjärvi, Uusikirkko, Rahkola, Tammissuo, Ventelä, Tervajoki, Tienhaara. Kers. Vm2, Jsmm.

ORAVA Matti Aleksanteri s. 28.7.1894 Raahe, k. 1952. Pso Suoma o.s. Passi. L: Anna-Liisa -20, Matti -22, Niilo -24, Valto -26, Pirkko -30, Eero -31, Esko -36. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa.

ORAVA Matti Johannes s. 24.10.1917 Saloinen. Pso Eine Esteri o.s. Karjaluoto. L: Tuula -52, Riitta -54. **Ts.** 1/PohR, 7/III/3Pr, 2/2Pr. Kivmies. Nurmijärvi, Muolaa, Leipäsuu, Kämärä, Näättäjänsjärvi. **Js.** 3/JvKoulK19, SvL12, Svjärj.leiri2, RaaSkpE, HTK11, Svleiri32, Svjärj.leiri1, JärjK1. Vartiomies. Haav. Näättäjänsjärvi -40. Stm. Tsmm.

ORAVA Niilo Henrik s. 10.12.1918 Saloinen. **Ts.** 6/Ppkk1, ErP42, 3/PPP7. Kivmies. **Js.** EsikK/JP4, ErikK/JP5. Taist.läh. Kokkari, Vilokki, Koirinoja, Salmi, Tuulos, Aunus, Syväri, Petroskoi, Karhumäki, Bulojeva, Kuuttilahti, Kivennapa, Rokkalanjoki, Tali, Vuosalmi. Korpr. Vm2, Jsmm.

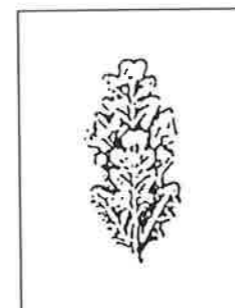
ORAVA Mauno Johannes, kirvesmies, s. 8.6.1921 Saloinen, k. 1990. Pso Mirja Liisa o.s. Koivisto, s. 1928. L: Arto, Arja, Asta. **Js.** JR53. Lääkmies. Kiestinki, Uhtua, Karjalan kannas, Tornio, Kittilä. Korpr. Vm2.

ORAVA Otto Herman s. 28.2.1909 Saloinen, k. 11.5.1985. **Ts.** ja **Js.** 2/TäydP/HeLa, 3/SissiP3. Vielolahti, Uhtua, Kiestinki, Pääjärvi, Länsi-Syväri, Sammatus, Vitelle, Kaukojärvi, Salmi, Uusikyliä, Uuksu, Pitkäranta, Pohjois-Suomi. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

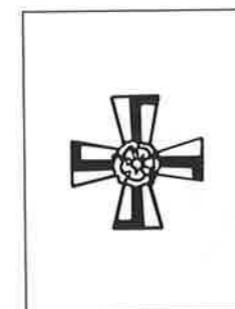
ORAVA Mauri, sorvari, s. 23.9.1921 Saloinen, k. 1.7.1979. Pso Helmi Siviä o.s. Thusberg, s. 1918. **Js.** It-joukot. Lataaja. Karhumäki, Syväri, Hollolan Intktä. Stm.

ORAVA Paul Henrik s. 30.4.1918 Raahe, k. 23.7.51. **Js.** JvKoulK16, K/JärjK2, HTK8, Krhj/JR35. Krh.viestimies. Malu, Poventsa, Vienan-kanava, Seesjärvi, Suurlahti, Karjalan kannas. Ihantala. Stm. Vm2.

ORAVA Niilo Aleksanteri s. 31.8.1924 Raahe, k. 20.4.1995. Pso Laina o.s. Eilola. L: Reijo -47, Raija -51, Lea -63. **Js.** Pskk, PsPr, RaaSpE. Työkalu-v.hoitaja. Stm. Jsmm.

ORAVA Pentti Adolf s. 3.2.1922 Kemi, k. 12.6.1944. **Js.** JvKoulK15, 3D, KrhK/II/JR11, Krhj/I/JR11. Ammusmies, tähyistäjä. Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlahti, Kivennapa. Stm.

ORAVA Sulo Henrik, työ- mies, s. 5.12.1915 Saloinen, k. 3.8.1984 Raahe. Pso Dagmar o.s. Tokola, s. 1917. L: Raija -54. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaa, Vuoksen ranta, Kriviniemi, Jyvälahti **Js.** JR32, JR53. Uhtua, Karjalan kannas, Kivennapa, Heinjoki, Noskua, Pohjois-Suomi. Korpr. Tsmm, Jsmm, Vm2.

ORAVA Veikko Olavi, kirvesmies, s. 27.6.1927 Raahe. Pso Aino o.s. Kujala, k. 1979. **Js.** Miinanraivaustyö Suomenlahdella. Miinanraiv.m.

ORAVA Valto Johannes s. 19.10.1926 Raahe. Pso Ebba o.s. Juusola. L: Toivo -47, Esa -49, Timo -55, Juha -66. **Js.** JvKoulK15, RvKoulK. Kkmies. Jääk. Jsmm.

ORAVA Vilho Arvid s. 19.7.1912 Saloinen, k. 4.6.1992. **Ts.** 20TalK. Varastomies. **Js.** JR32, 5791, 3/JR54, 12/12Pr. Pkamp.apul, pst.kivmies, kivmies. Polkuvaara, Alakurtti, Vaittojoki, Ala-Vilmajoki, Seesjärven L, Krivi. Stm. Vm2, Tsmm, Jsmm.

ORAVA Veikko Henrik, valaja, s. 6.5.1920 Saloinen. Pso Elina o.s. Halonen. L: Hilikka -46, Pertti -47, Ritva -52, Sirpa -62. **Ts.** 7Pp KoulK1. **Js.** 1/JR10. Kpmies. Rukajärvi. Haav. Ontrosenvaara -41. Stm. Vm2.

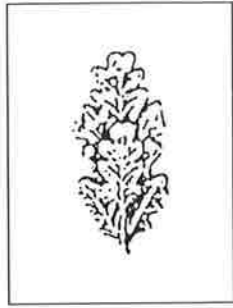
ORAVA Viljo Kaarlo s. 14.12.1921 Saloinen, k. 18.11.1969 Raahe. Pso Hilikka o.s. Patjas. L: Kaarina -48, Matti -51, Erkki -52, Heikki -54, Antti -60, Liisa -62. **Js.** 10/II/Pr, JvKoulK20, RaaSkpE, JR52, JvKoulK19, Rvkk. Ajomies. Kiestingin suunta. Korpr. Jsmm.

ORAVA Veikko Matias (Matti), asentaja, s. 22.2.1922 Raahe. Pso Kerttu o.s. Niemelä. L: Juhani -45, Pekka -49, Mikko -51, Maija -61. **Js.** II/JR53. Kivmies, asesepä. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Kuuterselkä, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Ihantala, Lapin sota, Oulu, Tornio, Kittilä. Korpr. Jsmm.

ORAVA Viljo Valdemar s. 16.6.1924 Raahe, k. 28.7.1950 Raahe. Pso Anni o.s. Siuvatti. L: Irja -44, Aino -46, Anja -48. **Js.** JvKoulK15, KKK/TäydP13, HTK/Kotij. Patr.kantaja, apumies. Stm.

ORAVA Väinö Nestori s. 22.9.1908 Saloinen, k. 30.5.1949 Kemi. Pso Saimi Marja o.s. Pihlajamaa. L: Raili -32, Rauni -35, Taisto -40. **Ts.** 52KevItjaos. KevIt-tykin laskinmies. Rovaniemi. **Js.** 97KevItjaos, 2ErItPsto, 11KevItjaos. KevIt-tykin laskinmies. Kemi, Kiehimä, Lieksa, Mikkeli, Kemi, Matkaselkä, Helsinki,

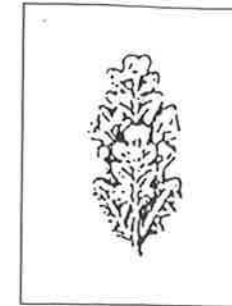
Kotka, Viipuri, Hovinmaa, Kouvola. Stm.

OURAMO Manne Erik (Erkki), konduktööri, s. 28.11.1903 Ruotsi, k. 1993. Pso Rauha o.s. Nikula. L: Ulla-Maija -36, Tuomo -42. **Ts.** ja **Js.** VR:n palveluksessa. Alik. Jsmm.

PAAVOLA Veikko Johannes s. 14.1.1920 Oulainen. **Js.** 1/KevOs3, 1/RjP7, ErOsSan, KuusIsP. Kivjrjoht. Paanajärven lohko, Nenäpalo, Kelsinkäinen, Uulantovaara, Isaus-selänlaki, Vaittojoki, Ala-Vilmajoki, Alakurtti. Haav. Ahvenjärvi -42. Ylik. Jsmm, Vm2, 2lk Rautar, Vml.

PAHKASALO Tauno Oskari s. 3.3.1925 Oulainen, k. 24.7.1992. Pso Tyyne os. Papinaho s. 7.10.-28, k. 18.10.-86. L. Mauri. **Js.** JvKoulK25, TäydP8, JärjK1, HTK4, RaaSp. 2/JP1. Pkmies, kivmies. Jääk. Jsmm.

ORAVA Yrjö Aukusti s. 29.8.1925 Saloinen. **Js.** Jv-KoulK15. Kivmies. Jsmm.

PAAKKARI Arvo Aulis, koneistaja, s. 28.12.1917 Paavola. Pso Aino Esteri Haapanen, s. 1919. L: Ritva -44, Heimo -45, Pirkko -47, Kalervo -49, k. **Js.** JR32, 55SotaS. Vasovaara, Uhtuan suunta. Korpr.

PAHIKKA-AHO Lauri Leander (Lassi) s. 20.4.1911 Saloinen, k. 1983. Pso Nanni o.s. Karittala. L: Unto, Laina, Ulla. **Ts.** JR26. Patr.kant. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, 8/JR32, 12/JR32, 32SSj, HTK/Kotij, ErLinRK. Kkmies, apuvalv.mies, linnoitusmies. Kis-Kisjärvi, Vuoninen, Pisto-joki, Korpivaara, Tetrivaara,

Uhtuan L ja P. Korpr. Tsmm, Jsmm.

PAJALA Leevi Lauri Aukusti, levyseppä, s. 4.7.1909 Raah. Pso Aina o.s. Leinonen. L: Heikki -42, Helinä -45, Helena -46, Hannu -48, Helvi -51. **Ts.** 9LiikK, JR32, JvKoulK19, P.PV5. Kaasusuojelupuhdist.mies, kivmies, kuormausrjoht., vartioau. Haav. Pistojoen ja Uhtuan välillä -41. Kers. Vm2.

ORAVISJÄRVI Aake Albert, maalari, s. 4.7.1920 Pyhäjoki, k. 27.8.1976 Raah. Pso Toini Matilda o.s. Backman, s. 1922. L: Jouko -45, Irja -47, Hilka -53. **Js.** 5/PpKK, 3/PPP, 3/JR4, JvKoulK19, JärjK1, 7/JärjK1, 5393/9, 3/RjP8, EK/RjP8. Kpamp. Kokkari, Vilokki, Koirinoja, Pitkäranta, Salmi, Vitele, Tuulos, Aunus, Petros-

koi, Karhumäki, Vuokkiniemi, Tolvajärvi. Haav. Tuulos -41, Karhumäki -41. Alik. Vm2.

PAAKKONEN Otto Henrik s. 20.10.1920 Paavola, k. 29.5.1990 Saloinen. Pso Anja o.s. Karvonen, s. 1920. L: Hannu -45, Yrjö -48, Aimo -51, Viola -56. **Js.** 11/JvKoulK15, HuoltoKK, VarSkpE, HTK8, 48AutoR, HTK/Kotij, 4ErLinRK. Apuvalv. Stm. Jsmm.

PAHIKKA-AHO Lennart Henrik (Lenne) s. 12.8.1923 Saloinen. **Js.** JvKoulK16, 4/12Pr, 15/12Pr, 3/JR54, 3/21Pr, Jääk/21Pr. Kivmies. Krivi, Viennakanava, Vansjärven lohko, Maaselän kannas, Juustjärvi, Porajärvi, Liusvaara, Kuolis-maa, Möhkö, Lutikkavaara. Stm.

PAJALA Martti Henrik, maanviljelijä, s. 28.6.1905 Karihaara, k. 1991. Pso Aili o.s. Saari. L: Ulla-Maija -49. **Ts.** JR26. Ajomies, kaasusuojelumies. Vuoksela, Salmenkaita. **Js.** E/JR32. Juntusranta, Vuoninen, Pistojoen, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm.

OURAMO Eino Adolf, liikkeenharjoittaja, s. 16.10.1914 Pattijoki, k. 22.2.1971 Raah. Pso Liisa Annikki o.s. Taskinen. L: Hannu -51, Valma -55. **Ts.** KTR23. Rehumestari, el.lääk.kompp.väpeli. Pien-perä, Tali. **Js.** KTR32. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuoninen, Pistojoen, Korpivaara, Tetri-

vaara, Uhtuan L ja P, Karjalan kannas, Pohjois-Suomi, Väap.

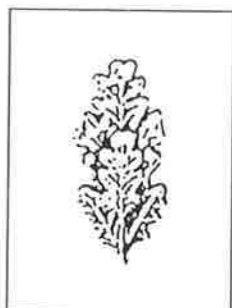

PAANANEN Natanael s. 8.3.1916 Alavieska. L: Raili -45, Mauri -47. **Ts.** JR3, JR26. Kaasumies, lähetti. Muolaanjärvi, Vuosalmi. **Js.** 3/JR32, 1/JR32, 3/JR32, 3/JR11. Vuoninen, Pistojoen, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Karjalan kannas. Haav. -44. Stm. Vm2.

PAHKAMAA Viljo Fredrik, maanviljelijä, s. 2.4.1918 Pyhäjoki. Pso Eeva o.s. Anttila, s. 1918. L: Tuomo -46, Helvi -48, Pasi -50, Eija -52, Leila -53, Matti -55. **Ts.** 3Pr. Ajomies. Nurmijärvi, Kuolaa, Munasuo, Kiltee, Kämärä, Karisalmi. **Js.** 1/JR32E, 2/JR11, Raahen SotP. Viestimies. Vuoninen, Pistojoen, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Hiirelä-Rannankylä-

Metsäkylä, Länsi-Kannas, Kivennapa-Muolaa-Heinjoki, Noskua-Vuoksen lohko, Vuosalmi, Tornio, Paakkola, Rovaniemi. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

PAJUKARI (Schildt) Arvo Armas s. 15.7.1906. **Ts.** JR4. Krh.kompp.pääll. Muolaa, Oinola, Kirkonkannas, Äyräpää, Iksniemi, Ristseppälä, Salopaakkola, Vuoksenranta. **Js.** III/JR1. Krhjrjoht. Kananoja, Pasuri, Valkjärvi, Kirjasalo, Lempaalanjärvi. Haav. Kananoja -41. Kapt.

PAJUKOSKI Kaarlo (Kalle) s. 14.12.1913 Saloinen, k. 14.4.1948 Saloinen. **Ts.** I/11KS. Räättäli. Pohj. rintamala. **Js.** KrhII/JR32, 8TienRK, 2/PionP15, 1/PionP15. Krh-ammusmies, pioneeri, hevostmies. Kursmajärvi, Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L, Karjalan kannas, Pohjois-Suomi. Stm.

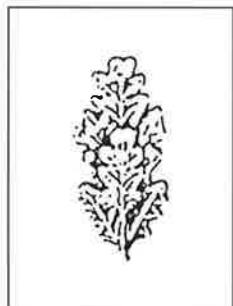
PALO Arvo Johannes s. 19.5.1926 Raahe. Pso Ebba o.s. Kinnari. L: Tauno -46, Tapio -48, Tuula. **Js.** 1/PsKoulP, 2/PsKoulP. Psmies. Psm. Jsmm.

PAJULA Esko Matti s. 16.5.1912 Nivala, k. 1995. Pso Helmi o.s. Virsu. L: Matti -36, Markku -45, Marjatta -49, Risto -54. **Ts.** Kuhmo. **Js.** E/JR32, VP13, HTK1, HTK11. Viestimest. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Keski-Kannas, 3D:n torj.taist. VT-linja, 3D:n viiv.taist. Länsi-Kannas, Muolaa-Heinjoki suunta, 3D:n torj.taist. Noskua-Vuoksen lohko. Haav. Kuhmo -40. Väap. Vm1, Vm2, Jsmm.

PALOKARI Esko Aarre s. 31.12.1919 Saloinen, k. 1982. Pso Elma o.s. Leinonen. L: Esa -46, Vesa, Veli -55. **Js.** Km ja el.lääkk/HuoloK, Jv15, Os-Mäntä, 27AutoK, 5AutoK. Kivmies, autonkulj. Korpr.

PAJUNEN Tauno Olavi s. 20.8.1920 Mänttä, k. 27.3.1971. **Ts.** JvKoulK8, 3RAUK, III/JR19. **Js.** LeR2, IlmVkk, UK, Ivak/Aunus, Ivak/Ä:linna, 63IvK, 63IvP7, 32/IvP4. Ivak.pääll., valvontaups, keskusjjoht, pääll.vs. Ylil. Tsmm, VR4, Jsmm.

PALOKARI Olli Unto s. 13.2.1923 Saloinen. **Js.** 6/II/JvKoulK16, HTK8, 15/12Pr, 3/JR54, IskuK/JR12, 3/JR54, 3/21Pr. Pkamp.apul, kivmies. Krivi, Vienankanava, Leppäjoeki, Kumsa. Sotavankina Venäjällä 27.6.-26.12.1944. Korpr. Jsmm.

PAJUNEN Yrjö Mikael s. 4.3.1910 Alavus. **Ts.** EK/IsK, IlmKK3. Autonkuljettaja. **Js.** LeR2, LeRK. Bens.varaston hoit., varaston mek., joukk.väepeli. Kiestingin suunta, Syväri. Kers. Vm2, Jsmm.

PARKKILA Pauli Johannes, työmies, s. 5.10.1923 Paavola, k. 22.5.1988. Pso Sylvi Annikki Impola s. 1924. L: Eero -46, Reijo -47, Aila -49, Rauno -56. **Js.** Kkmies. Syväriin suunta. Stm.

PARPALA Eino Ilmari, varastomies, s. 10.10.1922 Simo, k. 25.6.1988. Pso Eeva Rauha Kyllikki o.s. Soukka. L: Tuomo Kalevi -51 k. -87. **Js.** 9/Jv-KoulK16, 2/PionP 36, 9TienHK. Rjoht, pioneeri. Alik.

PARTANEN Sulo Fredrik, maanviljelijä, s. 4.10.1910 Saloinen, k. 13.6.1998. Pso Kerttu o.s. Patjas. L: Hanna. **Ts.** JR26. Vuoksela, Vuosalmen lohko. **Js.** JR32, 11/JR1, 1/ErV20. Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Rajajoki, Vammelsuu, Hieta, Viipurinlahti. Alik. Tsmm, Jsmm.

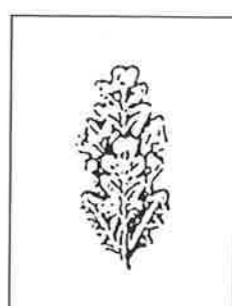
PARRI Eino Ilmari, autoilija, s. 18.4.1913 Pattijoki, k. 15.11.1965 Pattijoki. Pso Asta Ilona o.s. Aarresalmi, s. 9.10.1918. L: Anja -39, Eila -41, Marjatta -43, Pentti -49, Markku -56, Paula -60. **Ts.** EsikK/JR26. Vuoksela, Vuosalmi. Viestiratsastaja, autonkulj. **Js.** JR32, 8TienHK. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Pohjois-Suomi. Korpr.

PARTANEN Veikko Viljam, kirvesmies, s. 29.11.1911 Saloinen, k. Kemi. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** HTK/IIIAK. Korpr.

PARTANEN Edvin Johannes, työmies, s. 11.9.1917 Kiuruvesi, k. 28.1.1943. **Js.** Jv-KoulK15, JvKoulK6, 7/3Pr. Rjoht. Rautu, Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo, Kilttee, Kämärä, Tali, Krivi. Haav. Itä-Karjalassa Krivillä 18.1.-43, kuoli 66. sotasairaalassa 28.1.-43. Alik.

PARTANEN Vertti s. 6.4.1923, k. 8.1.1975. **Js.** 3/TäydP12, 6/JR10, E/4DivE, 6/JR10. Ontajoen as.taist., Ontrosenvaara, Ontajoki. Korpr. Jsmm.

PARTANEN Reino Petteri, junamies, s. 1.5.1920 Kiuruvesi, k. 30.1.1982 Raahe. Pso Sirkka Sinikka o.s. Soini. L: Anneli -43, Seija -46, Hannu -48, k. -95. **Js.** Tykk/RPr, TykkEsK/RvPr. Tykkimies, pst.tykkimies. Vallivaara, Ristisalmi, Ägläjärvi, Vegarus, Kendjärvi, Summujoki, Aänisniemi, Lempaala, Kanneljoki, Viipurinlahti, Ilomantsi. Korpr. Jsmm.

PASANEN Risto Johannes, työnjohtaja, s. 2.8.1923 Varpaisjärvi. Pso Hellä Anneli o.s. Saksola, s. 1926. L: Kari -48, Marjut -49, Lea-Sisko -50, Jouni -56, Päivi -61, Antti -65. **Js.** 14D, JR52. Rjoht. Ontajoki, Rukajärvi. Haav. Peukalonieni -43. Alik.

PATANEN Jani Adolf, autoilija, s. 7.2.1919 Vihanti, k. 11.1.1976 Raahe. Pso Saimi Elina o.s. Lukkaroinen. L: Raili -48, Airi -51, Arja -54, Markku -56. **Js.** JR10. Lääkintäau. Tuulivaara, Rukajärvi, Ontajärvi. Haav. -41. Kers. Vm2, JR10:n pky5.

PATOKOSKI Jouko Jorma s. 17.8.1915 Merijärvi. **Ts.** E/IJR25. Kuhmo. **Js.** OulSkpE, 3DE/Tvältsto, ASK, E/JR53, OulSpE. Uhtuan suunta, 3D:n torj.taist. VT-linja, viiv.taist. Länsi-Kannas, Kivennapa-Muolaa-Heinjoki, Noskua-Vuoksi, Lapin sota Rovaniemi-Kittilä. Sot.mest. Vm1, Jsmm.

PATANEN Reino Valfrid, kauppias, s. 27.7.1921 Pattijoki, k. 21.2.1993 Raahe. Pso Maria o.s. Mannonen. L: Pasi -52, Pirjo -53, Petri -56, Pirkko -59. **Js.** 11/JvKoulK31, 64AutoK, 3/ErP8. Autonkulj., kkmies. Uhtuan L, Pohjois-Suomi. Korpr.

PATURI Untamo Aatos s. 29.9.1922. **Js.** 12/JR15. Sair.kantaja. Lempaala, Sirkiönsaari, Rautu, Sakkola, Vuosalmi. Korpr. Vm2.

PATJAS Arvi Martti, maanviljelijä, s. 26.2.1918 Räisälä, k. 1.2.1997 Raahe. Pso Helmi o.s. Alila. L: Anneli -50, Juha -52, Kaija -53, Liisa -57, Sisko -58. **Js.** 1/SJR, 1/JR16, 7/JR16, 5/JR16, JvKoulK26, 1/19Pr. Summa, Kämärä, Sortavalan suunta, asemasota Kannaksella, Valkeasaari, Metsäpirtti. Ylik.

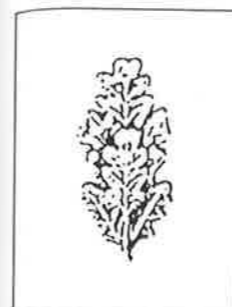
PEHKONEN Antti Kustaa Artturi s. 1.4.1913 Saloinen. **Js.** 4/Tyk.kk4. Jsmm.

PATOKOSKI Eino Antti s. 24.11.1912 Merijärvi. **Ts.** 2/IJR40. Pelkosenniemi, Savukoski, Salla. **Js.** JR32, III/JR11. Vuonniinen, Pistojoiki, Uhtuan suunta, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua-Vuoksi, Vuosalmi, Lapin sota. Kapt. Vm2, VR4, VR4 tlk, VR3, Jsmm.

PEHKONEN Martti Luukas, liikunnanlehtori, s. 18.10.1903 Oulu, k. 22.8.1970. Pso Helmi o.s. Quist. L: Anja -40, Leo -42, Marita -47. **Ts.** ErikK/JR26. **Js.** E/SissiP3, I/JR32. Uhtua-Kiestinki-Louhi. Ltn. Jsmm.

PEHKONEN Matti s. 4.12.1901 Saloinen, k. 6.1.1965. Pso Bertta Irene o.s. Mäntylä. **Ts.** 4/JR7. Suomussalmi, Kuhmo, Saunajärvi, Löytövaara. **Js.** E/IJR32. Vuonniinen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta.

PEKKALA Jaarli Arvid (Jalilu), ylipostimies, s. 13.5.1920 Pattijoki, k. 10.3.1998. Pso Impi Sisko o.s. Heiskanen. **Js.** PpKoulK1, ValvPpK, 6/JR10, 3/Rjp6. Pkamp, kivmies. Lenttiira, Suomulkajärvi, Lupasalmi, Klyyssinvaara, Tepolajoki, Kuutamolahti, Nurmasjärvi, Porajärvi, Paateno, Lautela, Soilijärvi, Ontajoki, Kiimajärvi, Ontrosenvaara. Korpr. Vm1, Vm2.

PEHKONEN Mikko, kelloseppä-optikko, s. 6.8.1912 Saloinen, k. 14.6.1993 Raahe. Pso Taimi Sylvia. L: Lilja -39, Pentti -45, Anja -46, Eino -52. **Ts.** Koti HevS3. Kengitysau. **Js.** E/JR32, Sulutusj/25RajaK, 5393:n toipilastalli, 12KHevS, RaaSpE. Km ja el.lääk.au, keng.seppä, varast.hoit.au. Juntusranta, Vuonniinen, Pistojoiki,

Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Karjalan kannas ja Pohjois-Suomi. Ylik.

PEKKALA Lauri Sulo Emil (Lassi), koneasentaja, s. 27.11.1907 Ylitornio, k. 1990. Pso Helmi Elina o.s. Kallio, s. 1910. L: Leila -37, Sulo -38, Kari -46. **Ts.** JR25. Vuoksi, Kuhmo. **Js.** JR32. Vuonniinen, Pistojoiki, Uhtua.

PEHKONEN Pauli Johan Henrikki s. 27.7.1918 Saloinen, k. 28.12.1973. **Js.** 1/LinP14, 3/LinP14, 6/JR53, HTK/Kotij, Svleiri9, Svleiri2. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Vuonniinen, Uhtuan suunta, Jyväskylä. Haav. Uhtuan suunta -43. Vm2, Jsmm.

PEKONEN Heino, vartija, s. 15.12.1916 Haapajärvi. Pso Helmi Maria o.s. Putaansuu. L: Lea -45, Paula -47. **Ts.** JPK3. Koulutusmittauselinmies. **Js.** JR53, JP2, Raahan koul.kesk. Kouluttaja, puolijjoht., esik.-kesk. km valvoja, kiv.kompp.-kouluttaja. Ylik. Tsmm, Jsmm.

PEHKONEN Sulo Alvar s. 7.7.1921 Saloinen, k. 24.8.1979. **Js.** 1/VP13. Uhtuan L. Korpr. Jsmm.

PEKURI Aarne Henrikki s. 31.5.1907 Salon emäsrk, k. 3.9.1974. Pso Aili o.s. Kronkvik. L: Vappu, Viljo, Kalle, Esko, Meeri, Aila, Veikko. Ruona Oy:n palveluksessa.

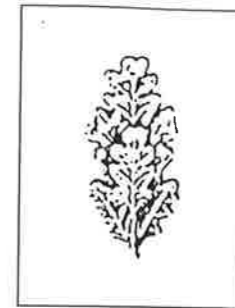
PEKURI Johannes Aukusti s. 21.8.1911 Raahe. **Js.** 4/TäydP/HeLA, 93KevItjaos, Ivak Salmi, Ivak Suojärvi, IvK65, Ivak Karhumäki, 64IvK. Korpr. Vm2, Jsmm.

PELKONEN Erkki Oskari, palkanlaskija, s. 5.3.1913 Raahe, k. 18.4.1970. Pso Mirdja o.s. Punsár. L: Jorma ("Max") -38, Astrid ("Pia") -41, Margit -46, Annele -49. **Js.** Esik/JR32, EsikK/JR11, 2/JR11, EskiK/JR11. Juntusranta, Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta, Kannas, Lapin sota Tornio-Rovaniemi. Yliv. Jsmm.

PELTOLA Aaro s. 1.12.1910 Artjärvi. **Js.** Toiminut ItäKarSE:ssa Äänislinnan Ipl ylim.toisena sähköttäjänä 31.10.43 saakka, jolloin komennettu siviilitehtäviin Raaheen posti- ja lennätinkonttoriin. Jsmm.

PELTOMAA Kustaa Sanfrid, maanviljelijä, s. 19.5.1901 USA, k. 5.3.1988. **Js.** JR11, JR32. Uhtuan L ja P. Stm. Jsmm.

PEKURI Johan Valdemar (Valtteri), junamies, s. 20.4.1909 Siikajoki, k. 18.7.1997. Pso I Aune o.s. Impola. L: Jorma -35, Raija -38, Teuvo -41, Eero -42, Arja -45, Eija -47. Pso II Vera o.s. Virsu e. Muhonen. **Ts.** ja **Js.** Siviilitehtävissä VR:illä.

PELKONEN Martti Olavi, seppä, s. 11.1.1909 Raahe, k. 1975. Pso Emilia (Milja) o.s. Kauppila. L: Olavi -33, Kalevi -34, Seppo -35, Liisa -37, Aila -38, Sirkka -40, Esa -44, Eija -44, Markku -47, Eeva-Leena -49, Leila -53. **Ts.** 1KKK/JR26. Vuoksela-Muolaa. **Js.** 1KKK/JR32, II/JR32, ErP13/Krhj, 1SillanRK. Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta, Länsi-Kannas, Lintula-Kivennapa, Suulajärvi, Muolaa-Heinjoki, Noskua-Vuoksi, Pohjois-Suomi. Korpr. Jsmm.

PELTOLA Tuulos Ilmari s. 27.12.1923, k. 27.1.1996. **Js.** HTK8, I/JR25. Maaselkä, Kannaksen viiv.taist, Kaukjärvi, Tali, Ihantala. Korpr. Jsmm.

PELTOMAA Lauri Johannes s. 14.8.1910 Saloinen, k. 26.4.1991. Pso Nanni Maria o.s. Tammi. **Js.** JvKoulK23, LPohSkp, Svleiri9. Jsmm.

PEKURI Kaarlo Matias (Matti), senkkamies, s. 21.1.1912 Paavola, k. 4.2.1990 Raahe. Pso Linda o.s. Sorjanen. L: Jussi -38, Paavo -45. **Js.** KevItJaos, 128KevItJaos, 157ItKK, KevItPtri. Itkkmies. Nurmoila, Römpötti, Immola, Taipalsaari, Rissala.

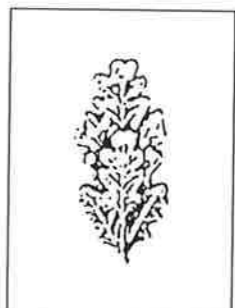
Jsmm, SVR.Rml.

PELKONEN Veikko Johannes, vanhempi konstaapeli, s. 28.9.1920 Sortavala, k. 8.12.1977 Raahe. Pso Ulla. L: Tuula -47. **Ts.** 1/JK/Kev4, II SpolJ. **Js.** Tuulos, Katsila, Pisi, Kuutsilahti, Gorka, Svisstroi, Syväri, Pitkäranta. Korpr.

Joki, Kannas, Kuuterselkä, Kivennapa. Stm.

PELTOMAA Jaakko Henrik, levyseppä, hitsaaja, s. 13.2.1916 Saloinen, k. 1987 Kuusankoski. Pso Saimi o.s. Rautio. L: Rauni -40, Aila -43, Rauha -46, Kauko -49, Salme -52. **Ts.** VK. Puh. kesk.hoitaja. Pelkosenniemi, Savukoski, Vilaniemi. **Js.** JR32. Viestimies, kivmies, puhmies. Uhtua, Hevosenkenkä, Vuonainen, Pistojoiki, Kannas, Kuuterselkä, Kivennapa. Stm.

PELTONEN Pauli Juho s. 17.11.1924. **Js.** 3/JR49. Siiranmäki, Valkjärvi, Kasurinkangas, Punnus, Salmenkaita, Äyräpää, Vuosalmi. Haav. Äyräpää -44. Korpr.

PEKURI Martti Emil, paikallisjohtaja, s. 12.9.1915 Raahe. Pso Aino Varjonen. L: Antti -46, Jukka -48, Pirjo -50, Esko -57, Pirkko -58, Matti -61. **Ts.** Pr Wuokko. Kkjoht. Kuhmo. **Js.** JR32. Kkjoht. Rykm. Kssups. Uhtuan L ja P, Hyrynsalmen HK. Kapt. VR4, VR4 lk, Tsmm, Jsmm.

PELTOKORPI Eino Mikael s. 2.10.1924. Pso Irma o.s. Gröhn. L: Pirjo, Arja, Merja, Minna. **Js.** 6/JvKoulK12, 1/JR50. Syväri, Karjalan kannas. Korpr. Vm2, Jsmm.

Vuoksi, Vakkila, Tornio. Stm.

PELTOMAA Kalle Johannes, kirvesmies, s. 9.11.1905 Saloinen, k. 4.6.1969 Saloinen. Pso Martta Maria o.s. Siniluoto. L: Sirkka -37, Laina -38, Matti -39, Erkki -44, Eila -49, Raija -56. **Js.** E/JR32, I/JR32, 7/JR53. Ajomies, kiv.mies, kssmies. Juntusranta, Vuonainen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Noskua,

Puhdetyöt

Noin kaksi ja puoli vuotta kestäneen asemason aikana miehille jäi aikaa tehdä erilaisia puhdetyitä. Puukolla veistettiin puusta monenmoisia esineitä ja valmistettiin mm. tuohi- ja metallitöitä. Näitä isoisien sotamuistoja löytyy kodeista tänäkin päivänä. Rintamalla tehtiin myös ns. asevelitaloja, jotka tuotiin salvottuina hirsinä kotirintamalle pystytettäväksi kotia tarvitsevien aseveljien käyttöön.

PELTONIEMI Eero Aukusti s. 26.4.1926 Saloinen. Pso I Eeva o.s. Paksuniemi. L: Kaisu -62, Heikki -65. Pso II Irja o.s. Paakkonen, s. 1938. Js. 3/ JvKoulK25. Matr. Jsmm.

PELTONIEMI Niilo Aleksander s. 5.8.1924 Saloinen, k. 10.7.1994. Js. 3/RvKoulK, III/ JR52, II/JR52. Kivmies, taist.läh. Ontajoki. Korpr. Jsmm.

PELTONIEMI Erkki Evert s. 20.5.1909 Saloinen, k. 6.3.1983 Raahe. Pso Saima o.s. Sippala. L: Jorma -46, Aino -50. Js. Krh/I/JR32, 13/JR32. Ajomies, krhmies. Vuonninen, Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Röhön tienhaara, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Lintula, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Kuolismaa, Ihantala, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Jsmm.

PELTONIEMI Viljo Vihtori s. 23.1.1911 Saloinen, k. 9.9.1985. Ts. JvKoulK5. Kivmies. Js. 1/JvKoulK3, Jv-KoulK33, KssV1.

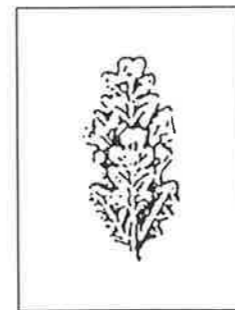
PELTONIEMI Lauri Mikael, työnjohtaja, s. 12.8.1914 Saloinen, k. 29.2.1976 Saloinen. Pso Aino o.s. Leinonen, s. 1918, k. 1992. L: Pentti -47, Raimo -51. Ts. JR40. Radioau. Pelkosenniemi, Savukoski, Vilajoki, Säkkijärvi. Js. JR32, JR53. Radioau. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskuan suunta, Lapin sota. Kers.

PELTONIEMI Väinö Albert, kirvesmies, s. 16.8.1914 Saloinen, k. 7.1.1985 Saloinen. Pso Rauha Kyllikki o.s. Peltomaa. Ts. Ajomies. Vuoksela, Salmenkaita. Js. JR32, JR11, KrhK/2Pr. Viestimies, heitinmies, ajomies. Vuonninen, Pistojoiki, Tetrivaara, Korpivaara, Uhtuan L ja P, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Vuoksen ja Ihantalan taist. Alik. Vm2.

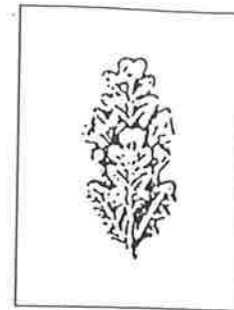
PELTONIEMI Matti Arvid, autoilija, s. 5.9.1912 Saloinen. Pso Eeva Annikki o.s. Nazarov. L: Eila -50, Matti -59. Ts. IKKK/JR26. Patr.kantaja. Muolaa, Vuoksela. Js. IKKK/JR32, AutoK7. Ajomies. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Korpr. Jsmm.

PELTONIEMI Väinö Johannes s. 10.11.1918 Saloinen. Js. 4PP/4Pr, KevOs9, JR4, 8/15Pr. Kivmies, kkmies. Kannaksen Nisulahti, Karjalan Maaselkä, L-Syväri, Saarimäki, Vitele, Kaukojärvi, Rajaselkä, Haukselkä, Varpaselkä, Likolampi, Uuksujoki, Pitkäranta, Katitsalampi, Syskyjärvi. Stm. Vm2, Jsmm.

PENTTI Ahti Akseli s. 23.4.1911 Haukipudas. Ts. 1/ I/KTR9. Hevosmies. Suomussalmi, Raate, Kuhmo. Js. III/8/ KTR16, 3/KTR16, OulVartK, OulLiiktsto. Tkm, vartiomies, autonkulj. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti. Korpr. Jsmm.

PENTTILÄ Veikko Oskari s. 24.6.1908. Ts. SPolKoulK, 16SPolK, 4DE. Sotapoliisi. Js. 4SPolJ/3E, Esikk/3DE. Sotapoliisi, kirjuri. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Ylik. Vm2, Jsmm.

PENTTI Aimo Olavi, kanttori-urkuri, s. 2.5.1917 Oulainen. Pso Toini Adele o.s. Lehtonen, s. 1924. L: Hannu -48, Heikki -50, Hannele -50. Js. JR52, 3/ JvKoulK14, E/JvKoulK14, StalEsikK. Lähetä, kirjuri. Kers. Jsmm.

PENTTILÄ Vilho Eelis Engelbert s. 12.6.1902 Tampere, k. 15.3.1951. Pso Aini Maria o.s. Aro. Ts. Esikk/JR10. Vies-tirjoht. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Säkkijärvi. Js. HevV5. Varikkojoht, tal.au. Kers. Vml.

PENTTI Antti Jaakko Ilmari s. 7.6.1926 Merijärvi, k. 29.1.1991. Pso Sylvia Ester o.s. Nyqvist, s. 1931. L: Kari -56, Antti -57, Susanne -62, Eeva -66. Js. JvKoulK25, 3/Jv-KoulK25, Rjk/JvKoulK1. Rjoht, kivrjoht. Korpr. Jsmm.

PERIKANGAS Arne Emil Nikolai, kirvesmies, s. 7.10.1910 Oulainen, k. 18.5.1992 Raahe. Pso Taimi Aura Sylvia. L: Tuovi -35, Esko -39, Paavo -41. Ts. Karjalan kannas. Js. KKK/JR32. Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Uhtuan suunta. Stm.

Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Kannas, Tornio, Rovaniemi. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

PENTTILÄ Erkki Viljam, kirvesmies, s. 20.3.1916 Pyhäjoki, k. 24.10.1990 Raahe. Pso Rauha Ellen o.s. Eilo, s. 1923, k. 1975. L: vaimon I avioli. Eero -44. Ts. JR26. Kivmies, hevostenhoit. Muolaa, Vuoksela. Js. JR32, JR11. Kpmies. Noskua-Vuoksen lohko, Vuosalmi, Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen,

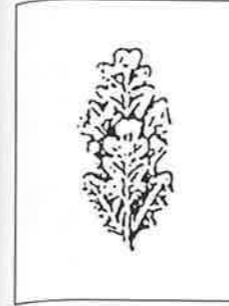
RaaSkp, III/KTR11. Pastori. Vuokkiniemi, Vuonninen, Pistojoiki, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Syväri, Aunus, Laatokan Karjala. Ylil VR4, VR4 tlk, Jsmm.

PERMI Pauli Valter Jaakko, tullirajaviskaali, s. 12.9.1909 Raahe. Pso Kerttu Orvokki Alaviuhkola. **Ts.** II/JR26. Patl.adjut. Vuoksela, Punnus, Salmenkaita, Vuosalmi. **Js.** 6DE, JvKoulK16, JvKoulK3. Tstoups. Sallan suunta. Ylil. VR4, VR4, DAI, Jsmm.

PERÄLÄ Elias Matias s. 25.2.1925 Hailuoto, k. 1996. Pso Alina o.s. Poussu. **Js.** 2/Jv-KoulK26, 2TäydP13, 2/JR3. Vuosalmi, Pudasjärvi, Ranua, Portimojärvi, Sodankylä, Sattanen, Kitisenjoki, Vuotso, Kainispää. Korpr.

PESONEN Veikko Viljami s. 4.10.1915 Raahe, k. 1993. Pso Impi Iines o.s. Parri. **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa.

PIETILÄ Auvo Ilmari, liikunnanlehtori, s. 21.2.1920 Raahe, k. 1975. Pso Thora o.s. Takalo. L: Kai -52, Hannele -53, Maria -55, Olli -59. **Ts.** RaaSk, JR40, JvKoulK5, SissiP2, RUK, PPK/12Pr. Vartiopalv, taist.läh, rjoht, jjoht. Pelkosenniemi. **Js.** Jääk/II/JR32, JvKoulK20, 10/JvKoulK20, Sar.ispE, Isk/SarSkp, Isk/6AK, HTK12, HTK11, 47KulJE. Jjoht, tstoups, kompp.pääll, kulj.ups. Laskujärvi, Turasjärvi, Kis-Kisjärvi, Malvinainen-Röhön tienhaara. Haav. -41. Kapt. VR4, Jsmm.

PERNU Eino Eemeli s. 17.3.1911 Oulunsalo, k. 17.11.1980. **Js.** OsRoine, 40SotaS, YhtERoi, 3ErKevj/ErOsSau. Sair.kantaja, lähetti. Alik.

PERÄLÄ Toivo Vihtori s. 2.10.1923 Hailuoto. Pso Taimi Tellervo o.s. Virta, s. 1932. L: Petri -68, Ilkka -71. **Js.** 2/JR53. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Alik. Vm2, Jsmm.

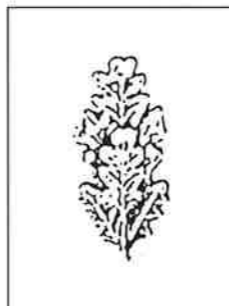
PEURA Kalervo Ossian, esimies, koneteknikko, s. 7.3.1921 Laukaa, k. 1984. Pso Oili o.s. Vuoristo. L: Tuija -55, Tarja -57, Osmo -59. **Js.** ErtPtri, 141KevItPtri, 18KevItPtri. Itmies. Pohj.Aunus, Käsnäselkä, Uomaa, Loimola, Tolvajärvi, Ilomantsi, Pohjois-Suomi. Alik. Vm2, Jsmm.

PIETILÄ Esko Juhani s. 10.6.1916 Raahe. Pso Elsa. **Ts.** 2/PohjR, III/3Pr, RUK, JR37, 5/AKE. Kivmies. Nurmijärvi, Muolaa. **Js.** 3KS, III/JR26, I/KTR1, I/JR25, 57SotaS, RjP7, OsPennanen, ErOsSasi, Alakurtin varusk.sairaala, LK21, II/KTR14, III/JR25, E/JR25. Lääkäri, patl.lääkäri, pston lää-

PERTTULA Erkki, järjestelijä, s. 20.7.1924 Kauhava. Pso Mirja Kaarina Joronen, s. 1933. L: Tapani -63, Tarja -65. **Js.** KoulK15, 4K/JR11. Kkmies. Uhtua, Kivennapa, Tornio, Liakka. Haav. Liakka -44. Stm. Vm1.

PESONEN Urho Toivo s. 16.6.1905 Pyhäjoki, k. 16.2.1964. Ly-määr. August Lindberg Oy:n käyttöön.

PIETARILA Matti Ilmari, kirvesmies, s. 12.1.1914 Paavola, k. 1978. Pso Rauha Markareetta o.s. Koivumaa, s. 1918. **Ts.** ja **Js.** 3/OpP. JR11, JR32. Petsamo, Liinahamari, Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtua, Pohjois-Suomi. Kers. Tsmm, Jsmm.

PIETILÄ Ilpo Kalevi s. 2.1.1922 Raahe, k. 30.3.1955 Helsinki. **Js.** JvKoulK15, 3/II-IAK, HTK/IIIAK, 2/11Pr, UK, 2/JR11, TäydP13, 2/ErP13. Rjoht, kivmies, jjoht. Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlahti, Ino-Mesterjärvi, Humaloja, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Vänr. Vm2, Jsmm.

PERÄLÄ Arvo David, räätäli, s. 11.3.1917 Raahe. Pso Fanny Maria. L: Riitta, Pauli, Sakari, Maarit, Kaarina, Liisa, Lea. **Js.** JvKoulK3, Jv-KoulK33. Kivmies. Stm.

PESONEN Uno Arvo, maanviljelijä, s. 2.5.1909 Pyhäjoki, k. 11.8.1968 Raahe. Pso Sylvi Emilia. L: Paavo -36, Maire -38, Pauli -47, Alpo -49, Veikko -51. **Ts.** 1KKK/JR26. Patr.kantaja. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** KrhII/JR32, 11HTK, III/JR32. Ammusmies, heitinmies. Kursmajärvi, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtuan L ja P, Länsi-Kannas, 3D:n viiv.taist. Lintula-Kivennapa,

PIETILÄ Arvo Johannes, pienviljelijä, s. 5.1.1918 Raahe, k. 15.3.1960 Saloinen. Pso Fanni Katariina o.s. Haapajoki. L: Anja -41, Ritva -43, Pentti -46, Viljo -51, Kari -56. **Ts.** 3/JP3. Krmies, kivmies. Summa, Lintula, Joutselkä, Väärämäki, Kivennapa, Lähteen lohko, Karhunen, Honkaniemi, Tohoslampi. **Js.** JR32, II/JR32, 3/JR11, JärjK, HTK. Tark.amp.,

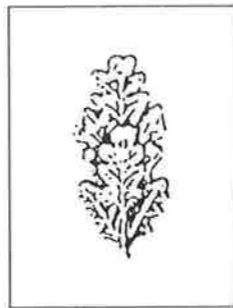
PIETILÄ Teuvo Päiviö, yllälääkäri, s. 25.9.1917 Raahe, k. 1995. Pso Sirkka Mirjami o.s. Puhjo, s. 1922. L: Jouni -51, Sirkka-Liisa -54. **Ts.** ja **Js.** JR11, JR32, 41SotaS, 32SotaS, JR53. Suomussalmi, Kiestinki, Uhtua, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Lääk.kapt. VR4, Tsmm, Jsmm.

Suulajärven E, L ja P, 3D:n viiv.taist. Muolaa-Heinjoki suunta, 3D:n torj.taist. Noskua-Vuoksen lohko, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Jsmm.

kivmies. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Kannas, Tornio. Korpr. Tsmm, Jsmm.

PIHA Tuure Helmer s. 17.6.1909 Punkalaidun. **Ts.** 1/KTR5, 3/KTR5. Laskija. Summa. **Js.** KTR, 30KssK, EsikK/IDE, Auto-os Komonen, TmSkp, 22KPK. Laskija, talousau, kirjuriau, Kssau. Korpiselkä, Tsokkila, Nuosjärvi, Auringonkylä, Äänislinna, Suunujoki, Karhumäki. Haav. Summa -40. Ylikers. Jsmm.

PIHLAINEN Antti Einari s. 2.2.1921 Keuruu, k. 25.5.1991. Pso Onerva Annikki o.s. Jokinen. **Js.** 2KKK/II/6Pr, AuLo:n os Aho, RPionK/LaatRPr, II/LaatRPr, AV7. Rak.pion, vartiomies. Pohj.Laat.saaristo, Marhitsiman ja Tarhakon saarten valtaus. Korpr.

PIHKANEN Juhon Adiel s. 14.3.1898 Multia. Pso Nanni o.s. Korpela. L: Niilo -17, Martta -19. **Ts.** 8/JR25. Kivmies. Kuhmo. **Js.** JR32, JvKoulK19. Ajomies. Vuonniinen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtuan L ja P. Stm.

PIHLAJANIEMI Erkki Viktor, nosturinkuljettaja, s. 21.12.1918 Saloinen, k. 1996 Raahe. Pso Salli Heleena o.s. Mäntylä, s. 1925. L: Reijo -45, Raimo -47, Kalevi -49, Kaler-vo -51, Rauno -54. **Ts.** JR40. Pelkosenniemi, Joutsijärvi. **Js.** JR11. Uhtua, Kannas, Tornio, Rovaniemi. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

PIHKANEN Veikko Armas s. 28.2.1923 Saloinen, k. 1976. Pso Toini. L: Reijo -57, Pekka -59, Aila -60, Eija -61, Tuula -62. **Js.** 13/JvKoulK16, Krh/JR30, JärjK1, HTK8, 13/JR30. Ammusmies. Syvärin eteläp. torj.taist, Talin suunta. Haav. Talin suunta -44. Stm.

PIHLAJANIEMI Kaarlo Olavi s. 20.6.1910 Kuopio, k. 25.2.1940 Sikniemi. **Ts.** 8/JR31. Patr.kantaja, kivmies. Muolaa, Äyräpää, Sikniemi. Tkm.

PIHKANEN Väinö Johannes, sekatyömies, pääluottamusmies, s. 25.10.1924 Saloinen, k. 23.12.1988. Pso Helga o.s. Matilainen. L: Ritva -48, Tapio -53, Sirkka -56, Paula -60. **Js.** 4/JvKoulK15, HTK11, 12/JR11. Kkamp.apul, kkmies. Uhtuan L, 3D:n torj.taist. VT-linja, Kivennapa, 3D:n viiv.taist. L-Kannas, Kivenna-

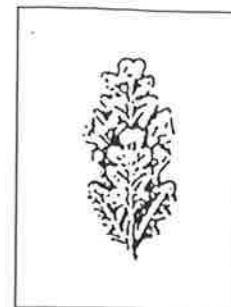
PIHLAJANIEMI Seth Henrik, maanviljelijä, s. 17.6.1900 Saloinen, k. 1.10.1961 Raahe. Pso Anna o.s. Jaakola. L: Asta -41, Alli -44. **Ts.** JR40. Hevosmies. **Js.** 1KKK/JR32. Kkmies. Vuonniinen, Pistojoiki, Uhtuan P. Haav. Pistojoiki -41. Stm. Jsmm.

pa-Muolaa-Heinjoki suunta, 3D:n torj.taist. Noskua-Vuoksen lohko, Vuosalmen puol.taist. Haav. -44. Stm. Jsmm.

PIHLAJANIEMI Vilho Oskar Johannes, maanviljelijä, s. 21.2.1921 Saloinen, k. 1.9.1977. Pso Hilda Josefiina o.s. Kettukangas. **Js.** 10/II/11Pr, Krhj/I/JR53, HTK/III/AK. Krhmies, ajomies. Sohjan suunta, Kiestinki, Pinkosalmi, Kangasvaara, Louhivaara, Korpilohko, Kiestinki, Ahvenlahti, Uhtuan suunta, Kivenna-

pa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi, Tornio. Haav. Louhivaara -41. Korpr. Vm2.

PIIRAINEN Toivo Ilmari s. 7.8.1920 Kuhmo, k. 30.4.1993. Pso Helmi o.s. Määränen. L: Kari -54. **Ts.** 1/JR31. Kivmies. Kuhmo, Lammasperä, Salla. **Js.** 1/R5, 15RajaK, 2/RjP6, 1/RK, 1/R3. Pstmies, rajajääkäri. Rukajärven suunta, Kiimasjärvi, Kalunkajärvi, Ontrosenvaara, Marujärvi, Rukajärvi, Viklojärvi. Ylikers. Vm2, Jsmm.

PIRKOLA Aappo, maanviljelijä, s. 20.1.1912 Haapavesi. Pso Aune Elviira o.s. Halmetoja. L: Eeva -35, Elli -38, Pentti -40, Eila -46. **Js.** JR11, 12LukK. Kiestinki, Uhtuan suunta, Itä-Kannas, Pohjois-Suomi. Korpr. Jsmm.

PIKKARAINEN Uno Johannes, maanviljelijä, s. 17.5.1912 Pattijoki, k. 1981. Pso Iida o.s. Outila. L: Reino -48, Kalervo -50. **Ts.** EsikK/JR26. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** 3/JR11, JvKoulK15, 11/JR56, JvKoulK23. Rjoht., pioneeri, koulutusau, kivrjoht. Vuonniinen, Pistojoiki, Vansjärvi, Hiisjärvi, Salmijoki. Haav. Pistojoiki -41. Kers.

PIRKOLA Heikki Roobert, everstiluutnantti, s. 16.10.1914 Raahe, k. 8.9.1981 Helsinki. Pso Sirkka. II/2Pr, JR19, JR49, 6/JR7, 2DE. Krh os.joht., kompp.pääll. adjut., EsikK:n pääll., RAUK:n joht., tsto III vanh.tstoups. **Ts.** Kattilanoja, Suursuo, Saaretjoki, Näätälä. **Js.** Hiitola, Oravankytö, Vuosalmi, Heinjoki, Heikurila, Ilves, Joutselkä, Aleksandrowska, Ohta, Inkeroinen, Siiranmäki, Punnus, Pasurinkangas, Salmenkaita, Valkjärvi, Äyräpää, Vuosalmi. Haav. Ilves -41. Evl. VR4, VR4 tlk, VR3, VR2 ra.

PIRHONEN Klaus Bernhard s. 6.5.1900 Viipuri, k. 1.12.1951 Kemi. Pso I Aili o.s. Isola. L: Pentti -28, Matti -33. Pso II Terttu o.s. Ranta. L: Tuula -47, Arja (Pip-sa) -50. **Ts.** JR26, RaaSkp. Rykm.adjut, 2.sotilasohj. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32, KevOs5, VHSP, 3DE, II/JR11, JR11, RaaSp. Rykm.adjut, komentaja, esik.pääll., järj.tston pääll.vs, jvups, asev.os.tston pääll. Juntusranta, Vuonniinen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetri-vaara, Uhtuan L ja P, Kostas-

mus, Kenttijärvi, Luomajärvi, Kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua-Vuoksen lohko, Vuosalmi. Maj. Mm sk, AunMm sk, KarjMm sk, R SVR2, Heimosotar, VR4, VR3.

PIRTTIKANGAS Matti Veikko, maatyömies, s. 22.3.1922 Pattijoki, k.1984. Pso Aune o.s. Haarala. L: 3 lasta. **Js.** Jk, 1/3Pr. Kivmies, pkamp. Krivi, Vansjärvi, Salla, Kanneljärvi. Haav. Krivi -42. Stm.

PIRTTIMAA Leonard s. 26.3.1921 Pyhäjoki. L: Esko -48, Raili -50. **Js.** JR11, 2/JR53, 3/Pr11, 1/ErOs. Sau. kivääri- ja partiomies. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Korpivaara, Vasovaara, Uhtuan L ja P, Pohjois-Suomi. Stm. Vm2, Jsmm.

PISILÄ Kaarlo Henrik (Kalle) s. 1.1.1923 Saloinen, k. 1989. Pso Kerttu o.s. Marttila. L: Kyllikki -45, Kalevi -47, Kaija -50, Kai -53, Kari -56, Sisko -58, Vesa -60, Hilka -64, Timo -69. **Js.** 3/PansKoulK, HTK/KanR, 14/JR49, HTK1. Prtmies. Kannas, Inkerin Siiranmäki, Valkjärvi, Pasurinkangas, Punnus, Salmenkaita, Äyräpään sillanpääasema, Vuosalmi. Stm. Vm2, Jsmm.

PISILÄ Matti Nikodemus, kirvesmies, s. 23.3.1915 Pyhäjoki. Pso Vieno Katariina o.s. Impola, s. 1920. L: Matti -43, Mauri -45, Niilo -47, Maria -49, Erkki -52. **Ts.** JR26. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32, JR11. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kiestinki, Ahvenlahti, Kurela, Rannunkylä, Metsäkylä, Kivennapa, Länsi-Kannas, Muolaa, Heinjoki, Noskua. Vm2, Tsmm, Jsmm.

PISILÄ Tauno Arvi s. 12.4.1917 Pyhäjoki. Pso Raakel Maria o.s. Nummela. **Ts.** 3/I/JR1. Kivmies. **Js.** 5/JR48, 1/RjP2. Kivmies, pkampujan apul., tarkka-ampuja. Niäsjärvi, Oinaanvaara, Kukkalampi, Niva, Mikli, Marjalahti, Salokylä, Ohta, Aleksandrowka, Lempaala, Kujosalo, Ihantala, Vuosalmi, Kiviniemi. Haav. Sahäkylä -41, Ihantala -44. Stm. Vm2, Jsmm.

PITKÄKANGAS Aarne Henrik, maatyömies, s. 22.1.1915 Vihanti, k. 15.7.1984 Raahe. Pso Airi Siviä Iivonen, s. 1929. L: Paula -53, Helena -57. **Ts.** JR26, KotihevS3. Kivmies, hevmies. **Js.** 2/JR32, JärjK2, SS55, SS41, SS55, HTK, 1/JR12. Ajomies, kivmies, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua L ja P, Jyväskylä, Kiestinki, Ahvenlahti, Äänisniemi, Hiisjärvi, Maaselkä, Ihantala, Lohijärvi, Pohjois-Suomi. Alik.

PITKÄKANGAS Eino s. 16.10.1908 Lappajärvi. **Ts.** 15PionK, 1/PionP8. Ajomies, Kiviniemi, Sakkola, Äyräpää, Vuoksela. **Js.** 1/PionP1, 15TienHK, HTK1. Keittäjä, tienkorj.mies, Korpiselkä, Loimola, Pitkäranta, Luukulansaaari, Tuulosjoki, Tuulos, Aunus, Syväri, Vaaseni, Latva, Petroskoi, Äänislinna, Nuosjärvi, Uomaa. Korpr.

PITKÄNEN Kauko Viktor Erik, merikapteeni, s. 17.7.1900 Inari. **Ts.** 7/JR69. Kivmies. Kollaanjoki. **Js.** Merenkulkuhallituksen palveluksessa. Matr.

PITKÄNEN Paul Pentti s. 14.10.1920 Siilinjärvi, k. 26.9.1978. **Js.** 2/JvKoulK14, JvKoulK2, IDE, 1/JR56, JärjK1, HTK8, 1/JR56, E/JR56, 3/JR56, 9/JR30. Kivmies, pstmies, Hiisjärvi, Vuolijärvi, Kriivi, Maaselän kannas, Vuosmäjärvi, Loimolanjärven koilisp. Haav. Vuolijärvi -43. Korpr.

PITKÄNEN Toivo Johannes Mikael s. 18.6.1899 Inari, k. 1977. **Ts.** IP17K71. Iv-aseman pääll. **Js.** 6RPr, PRVartioP. Työryhmä. Korpr. Jsmm.

POHJAMA (Planting) Otto Edvard Sakarias (Sakke) s. 4.4.1914 Raahe, k. 1969. L: 2 tyttärtä. **Js.** ISK, LeR1, Jv-KoulK18, 1/RajaJP7, Esikk/RjP7, 6LeKenttäK. Rjoht, jjoht. Alakurtti, Uhtuan suunta. Kers.

POHJOLAINEN Unto Jaako, koneteknikko, s. 16.11.1924 Raahe, k. 10.2.1991. **Js.** Tykk/JR14, 48Tykk. Uhtuan suunta, Rovaniemi, Vuonne, Ägläjärvi, Tolvajärvi. Vm2, Jsmm, SVRm 1 KR.

POHJO Juhon Alfred (Jussi) s. 17.2.1901 Ylistaro, k. 1978. Pso I Kreetta o.s. Putaansuu e. Heikkilä. L: Tauno -27, Veikko -31, Kauno -32. Pso II Fanni o.s. Rajala e. Hjelt. L: Anna-Liisa -43, Ulla-Maija -44, Markku -47, Vilho Matias (Matti) -48. **Ts.** Merivoimat 3ErKKK. Kkjoht. Syskyjärvi, Mitro, Pitkäranta. **Js.** 1KKK/JR32, KoulK20. Kkjoht. Uhtuan suunta. Alik.

POHJO Uno Armas, maanviljelijä, s. 16.8.1918 Ylistaro. Pso Anni Helmi Annikki o.s. Siniluoto. L: Salme -47, Tapio -52, Helena -56. **Js.** JR4. Rjoht. Matikkala, Niittysuo, Vuoksela, Kämärä, Leipäsuu, Uusikirkko, Vammelsuo, Paatene, Karjalan-maaselkä, Liistepohja, Suurlahti, Syväri, Kuutilahti. Kers. Vm1, Vm2.

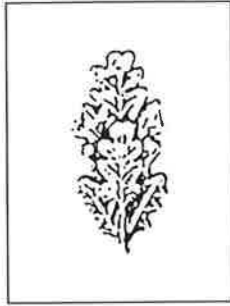
POHJO Vilho Matias, maanviljelijä, s. 18.6.1916 Ylistaro, k. 28.11.1967 Raahe. Pso Martta Katariina. L: Matti -40, Arja -44, Marjatta -46, Aila -49, Pauli -51, Juhani -57. **Ts.** 9/III/3Pm. Heittimenjoh. Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo, Kämärä. **Js.** JR32, JR11. Heittimenjoh. Uhtuan ja Kiestingin suunta. Haav. Kiestingin itäp. -42. Alik. Vm2, Jsmm, Svm.

POKELA Armas Erik (Erkki), asentaja, s. 22.5.1904 Pyhäjoki, k. 1976. Pso Emma o.s. Vierimaa. L: Mirjam -35, Voitto -36, Hannu -53. **Ts.** 8DErIK/IIIAKE. Autonkulj. **Js.** 5150. Autoau. Vasovaara, Lahajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L. Alik.

POKELA Veikko Akseli s. 17.4.1922 Kokkola. **Js.** Jv-KoulK16, JärjK1, 2KKK/JR9, 4/ErP17. Kkmies. Itä-Syväri, Aunuksen kannas. Kadonnut Itä-Karjalassa Kivijärven maastossa 1.7.44, julistettu kuolleeksi 16.9.49. Stm.

POKKI Armas Olavi s. 21.5.1917 Raahe. Ts. SatK/RL, Isosaaren Ike/RT1, EsikK/HeLA. Kirjuri. **Js.** MeriVE, OsVE, TurLA. Hall.tston kirjuri, esikuntapursimies, Psl Väinämöisen tstoau. Kers. Tsmm, Vm2.

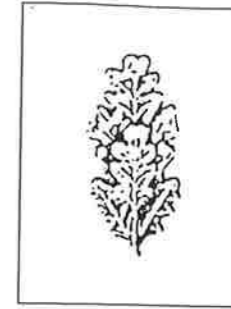

Korpivaara, Pohjois-Suomi. Haav. Uhtua -41. Korpr. Vm2.

PORKKA Matti Aarne, kirkvesmies, s. 19.9.1913 Rantsila, k. 1981. Pso Tyyne Emilia Minkkinen, s. 1911. L: Eero -41, Veikko -44, Marja-Liisa -46, Lauri -49. **Ts.** JR26. Kivmies. Nyypölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** KvOs5, JR11, JR53. Kpamp, kivmies. Uhtua, Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Tetrivaara,

POUKKULA Matti Ilmari, maanviljelijä, s. 18.10.1907 Pattijoki. Pso Henna Sylvia o.s. Tuohinto. L: Juhani -41. **Ts.** EsikK/JR26. Kivmies. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** JR32, 3/Jr31, JR58. Vuonninen, Ristijoki, Kis-Kisjärvi, Ontajoki, Vilaniemi. Korpr. Vm1, Vm2.

PUHAKAINEN Erkki Aulis s. 11.5.1904 Mikkeli, k. 1983. Pso Kerttu o.s. Pyy. L: Antero -32, Arja -44. **Js.** EV2. Kirjanpitäjä. Alik.

POKKI Pentti Uljas s. 10.11.1920 Raahe. **Js.** JR11, 24Autokorj. Puhmies. Vasovaara, Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi. Stm. Vm2.

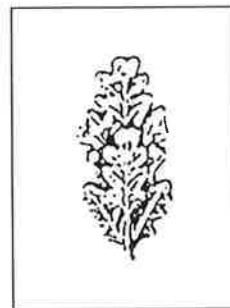
PORKKA Wilhelm Felix, sekatyömies, s. 25.1.1905 Pietari, k. 1977. Pso Aira Paakkolanvaara s. 1917. L: Kielo -36, Maria -43, Leila -44, Heli -46, Ville -50, Tahvo -54, Simo -58, Elisa -60. **Ts.** Terijoki, Kannas. **Js.** 20Pr. Rjoht. Äänislinnan lohko. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

POUKKULA Paavo Aarno Antero, var.hoitaja, s. 11.4.1924 Saloinen. Pso Martta Sisko o.s. Kämäräinen, s. 1927. L: Jorma -49, Eila -55. **Js.** VP31, JR53. Vm, tstläh. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr.

PULKKANEN Antti s. 2.12.1916 Sortavala. Pso Anna-Liisa o.s. Jäntti. L: Hannu -47, Juha -55. **Ts.** Hevosmies. **Js.** E/HTK11, 4/JR12, JärjK1, JR53, 9/JR53, 7/JR12, JärjK1, HTK10, 27ELK. Kivmies. Kiestinki, Uhtua, Äänisniemi, Vienankanava, Hiisjärvi, Karjalan kannas, Ihantala, Pohjois-Suomi. Haav. Kiestinki -41, Ihantala -44. Stm. Vm2.

POLTTO Esko Kullervo s. 25.9.1925 Raahe. **Js.** Jv-KoulK15, 5572, 4/TäydP1, JR6, 7/JR6. Kkmies. Korpr.

POUKKULA Arttu Henrik, maanviljelijä, s. 15.11.1911 Pattijoki. **Ts.** JR26. Vuonninen, Vuosalmi. **Js.** JR32. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua. Korpr. Tsmm, Jsmm.

POUTIAINEN Martti Leonard s. 26.1.1922 Merijärvi, k. 11.2.1971. **Js.** AutoK/Huolto, 15TienHK, 1TienRK. Autokulj. Äänislinna, Nuosjärvi, Uomaa. Stm.

PULKKINEN Erland s. 18.3.1914 Pietari, k. 1.4.1977. Pso Tyyne o.s. Saarenpää. **Ts.** TK/TLO. Kenttäkeitt.aj. Teikari, Vilaniemi. **Js.** JvKoulK5, RAUK/Jv5, HTK1, 1/JR15, 6/JR15. Ajomies. Sirkiänsaari, Viisjoki, Kiviniemi, Ihantala, Vuosalmi. Stm. Vm2, Jsmm.

POLUS Setti Armas s. 4.10.1906 Pyhäjoki, k. 1982. Pso Iida Johanna o.s. Kamula, s. 1910. L: Pentti -39. **Js.** Js24, LK, 32SotaS. Sairaankuljettaja. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L.

POUKKULA Eino Hjalmar, hitsaaja, s. 13.11.1925 Saloinen. Pso Eeva o.s. Kiilakoski. L: Pertti -56, Jukka Pekka -61. **Js.** 22KevItPtri, ItR15, 5/ItR2. Kevyt It-tykin laskinmies. Syvärin Niska, Karantsaari. Korpr.

PROKKO Eino Eerik s. 3.1.1908 Revonlahti. **Ts.** 1KKK/JR26. Kkajomies. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1/JR32, 14/JR32, HTK, 9/JR56. Ajomies, kivmies. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Loimola, Käsnäselän tie. Stm.

PUOLAKKA Lauri Ilmari s. 5.11.1922 Rantsila. **Js.** 9/Jv-KoulK15, 25RajajääkK, 1/RjP8. Pkamp.apul, kivmies. Uhtuan L, Vuokkiniemen suunta, Tolvajärven eteläp. Korpr. Jsmm.

PUOLITAIVAL Toivo Heikki s. 1.10.1920 Haapavesi. **Js.** TykK/RvPr. Aseau, pstrjoht. Nellivaara, Ristisalmi, Ägläjärvi, Vegarus, Sunajoki, Mundjärvi, Suunujoki, Äänismeri, Lempaala, Vammeljoki, Viipurinlahti, Ilomantsi. Alik.

PURSIAINEN Esko Emil s. 29.9.1925 Raahе. **Js.** Ilmav.ViestiK, LeVV, LeV, III/ItR1, III/ItR2. Lääk.au. Vehmainen, Lahti. Alik.

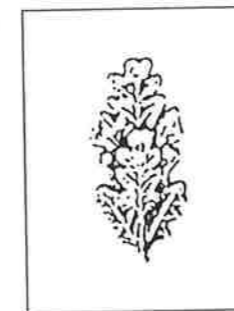
PUOSKARI Antti Aukusti s. 26.4.1924 Saloinen. Pso Henna. L: Eila -47, Terttu -48, Tauno -51, Elina -54, Ilkka -66. **Js.** 13/JvKoulK15, Krhj/TäydP13, HTK/III AK, 2Krhj/JR53, KrhK/JR1. Kev.krhapusuunt, krh.tjmies, kev.krh-suunt. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Lätäseno, Palojoki, Enontekiö, Kilpisjärvi. Korpr. Jsmm.

PUSKALA Sulo Armas, vanhempi konstaapeli, s. 7.2.1917 Kurikka. Pso Marianne o.s. Keskitalo. L: Raija -47, Markku -48, Pertti -54. **Ts.** 3KKK/III/3Pr. Nurmijärvi, Muolaanjoki, Leipäsuu, Munasuo, Kitee, Kämärä, Karisalmi. **Js.** Er.Os.P8/JR32, 1/I/JR11. Luttojoki, Uhtuan P, Jyväskylä, Kiestingin Ahvenlahti. Haav. Luttojoki -41. Kers.

PUOSKARI Pentti Johannes s. 6.4.1922 Saloinen. **Js.** 4/I/VKoulK, III/JR45Esik, II/JR56Esik. Puhmies. Hiisjärvi, Vuolijärvi. Haav. Maaselkä -42. Stm. Jsmm.

PUTAANSUU Heikki Johannes, nuohooja, s. 11.6.1922 Siikajoki, k. 5.2.1990. Pso Helmi Maria o.s. Hummastenniemi, s. 1921. L: Helena -52, Aila -53, Anja -55, Eero -60. **Js.** 3D, JR11, 11Pr. Kivmies. Uhtua, Kiestinki, Ahvenlahti, Kannas, Tornio. Stm. Vm2, Jsmm.

PURONTAKANEN Paavo Johannes s. 21.2.1924 Toholampi. **Js.** 11/JvKoulK12, 2/JvKoulK12, HTK4, 3/JR8, 1/JR3. Kivmies. Tornio, Yli-Tornio. Korpr.

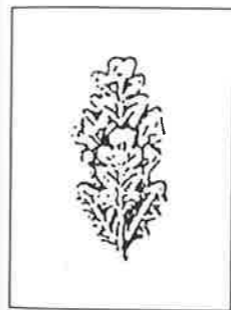
PUUSTI Vilho Taisto, rak.työmies, s. 8.6.1921 Saloinen. Pso Olga Aina Anna Rauhа o.s. Sormunen, s. 1917. L: Leila -37, Armas -47. **Js.** JR53. Kivmies. Kiestingin suunta, Sohjanan suunta, Kapustajoki, Jelettijärvi, Uhtuan L. Haav. Kiestinki -41. Korpr. Vm2.

PUUSTINEN Vilho Verner, toimitusjohtaja, s. 14.9.1907 Viipuri, k. 25.12.1967 Oulu. Pso Hilikka Kyllikki. L: Martti ja Tapani -34. **Ts.** VTP, 4/VVP, 3/ErPl. **Js.** 9TienHK, III/JR12, II/JR48. Tali, Noskua, Lohijärvi. Kers. Vm2, Tsmm, Jsmm.

PYHTILÄ Kaarlo Henrik, maanviljelijä, s. 24.4.1906 Pattijoki, k. 17.11.1976 Pattijoki. Pso Kerttu o.s. Mannermaa. L: Anna-Liisa -32. **Ts.** ja **Js.** RaaSkpE, KoulK20, KoulR16. Varastonhoit., täyd.ups, toim.ups, huoltop.ap. Res.ltn. VR4.

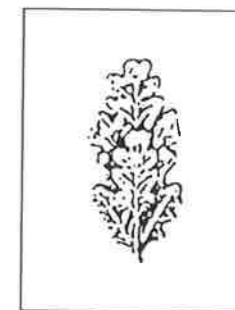

PYHÄLUOTO Frans Eemil s. 2.4.1915 Saloinen. **Ts.** 1KKK/JR26. Puhmies. **Js.** Jv-KoulK15, OulSkp, 41SotaS, E/3DE, 5053. Apumies. Korpr. Vm2, Jsmm.

Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Vm2.

PYHÄLUOTO Kaino Mikael (Mikko) s. 29.9.1922 Siikajoki, k. 1996. **Js.** KrhK/Jkk15, JvKoulK6, 8DE, Krhj/I/JR45, D/JärjK2, E/HTK8, KrhK/JR45. Krhlaukaisija. Ylä-Karjala, Laatokan Syväri, Jandeba, Tuulos, Vitele, Suurimäki, Salmi, Tulemajoki, Lavajärvi, Syskyjärvi. Korpr.

PYHÄLUOTO Matti Vilho s. 16.4.1923 Saloinen. **Js.** VP13. Hevosmies, ajomies. Vuokkiniemi, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L.

PYHÄLUOTO Johan Viljam s. 16.12.1907 Saloinen. **Js.** SissiP3. Kivmies. Uhtua, Kiestinki, Louhen suunnat. Stm.

PYHÄLUOTO Pentti Heikki, työnjohtaja, s. 17.10.1925 Saloinen. Pso Tyyne o.s. Jusinniemi. L: Eija -56, Jouko -57, Jarmo -59. **Js.** 305RaskItPtri, 70RaskItPtri, 23RaskItPtri, 69RaskItPtri. Turun ilmapuolustus. Jsmm.

PYHÄLUOTO Urho Tuomas s. 17.6.1909 Saloinen, k. 1979. Pso Elsa Valpuri. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuokselaa, Kyyrölä. **Js.** JR32/4. Pistojoki. Haav. Pistojoki -41. Korpr.

PÄLLI Martti, ekonomi, s. 16.10.1926 Tervola. Pso Raili o.s. Koskiranta, s. 1930. L: Outi -67. **Js.** 10/VKoulK. Radiomies. Korpr. Jsmm.

RAATIKAINEN Juho Henrik s. 17.10.1923 Siikajoki. **Js.** I/JR32, HTK1, HTK8, EsikK/6D. Äänisen rannikon puolustus, Ihantalan suunta, Pohjois-Suomi. Korpr. Jsmm.

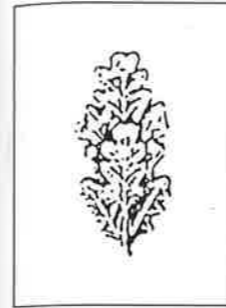
RAHKO Samuel s. 12.8.1916. **Ts.** Ep/II/KTR8. Kiviniemi.

PYHÄLÄ Arvo Heikki, sähköasentaja, s. 9.12.1919 Merijärvi, k. 15.11.1984 Raahe. Pso Hilma Kyllikki o.s. Pehkonen, s. 1921. L: Kirsti -47, Tuure Henrik -48, Pirjo -49, Pertti -51. **Ts.** IAK. Puhmies. Kannas, Lemetti. **Js.** HRR. Puhmies. Ilomantsi, Tolvajärvi, Ägläjärvi, Vegarusjärvi, Suojärvi, Onkamus, Lehtokylä, Pien-Sunajoki, Nurmijärvi, Kivatsu, Sunnunjoki, Viiksjärvi, Lempaala, Kannas. Korpr. Vm2.

PÖLLÄ Niilo Anders, rikospoliisi, s. 31.3.1921 Sievi, k. 13.11.1989 Raahe. Pso Aino Marjatta o.s. Syri. L: Marja -45, Tuula -46, Aino -48, Markku -54. **Js.** KoulK14, JR50. Kivrhojoht. Syvärin alajuoksu, Särki-järvi, Vadjusjärvi, Kivijärvi. Kers. SVR.Rm1, Vm2, Jsmm, 3Dmr.

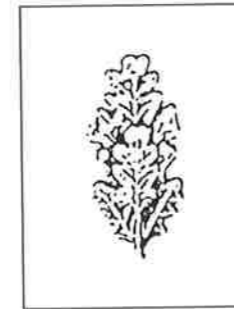
RAATIKAINEN Tauno Viljam 8.6.1894 Viitasaari. **Ts.** JvKoulK5. Keittäjän apul.

RAHTULA Vilho Johannes (Ville) s. 24.6.1919 Paavola, k. 27.7.1967. Pso Lempi o.s. Hedborg. L: Matti -44, Lauri -46, Toivo -47, Marja-Leena -50, Taisto -51, Hannu -54, Arvo -56, Anna-Liisa -57, Elsa -62. **Js.** I/I/KTR14. Paanajärvi, Oulanka, Pääjärvi, Vanisjärvi, Hiisjärvi, Salmijoki, Poventsa, Ihantala, Pohjois-Suomi. Jsmm.

PYHÄNIEMI Erkki Olavi Kustaa (Olli), sähkö- ja puh.asentaja, s. 21.6.1916 Raahe, k. 9.8.1988. Pso Aino Margareeta o.s. Pekkala. L: Eija-Leena -38, Kaija-Liisa -44, Osmo -46, Pirkko -53. **Ts.** ja **Js.** Raahessa sähkölaitosmiehenä, puhelinasentajana ja palokuntalaisena.

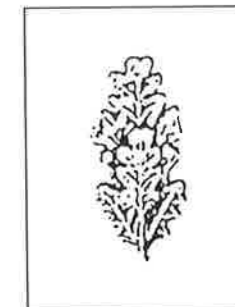
QVIST Kaarlo Heikki s. 16.8.1911 Saloinen, k. 5.1.1947 Raahe. **Ts.** HelTp:n käytössä. **Js.** 1KKK/JR32, Esik/JR32, HTK, 3/ErP8. Uhtuan L.

RAATIKAINEN Veikko s. 15.3.1909 Viitasaari, k. 21.2.1952 Rovaniemi. **Ts.** 2/JR20. Suvanto. **Js.** 23AutoK, 4/KTR9, Kol/II/KTR9. Keski-Kannas. Haav. Lempaala -43. Vm2.

RAINOMAA Väinö Olavi, laitosmies, s. 17.12.1915 Saloinen, k. 15.9.1969. Pso Aura Maria o.s. Pulakka, s. 1919. **Js.** JR32, JR11. Kuromajärvi, Vuonninen, Pistojoki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kannas, Pohjois-Suomi. Jsmm.

PÄIVÄRINTA Heimo Jaakko Simeon s. 5.1.1908 Sortavala, k. 11.1.1972. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 93AutoK, E/I/JvKoulK15, HKK, EV10. Alik. Jsmm.

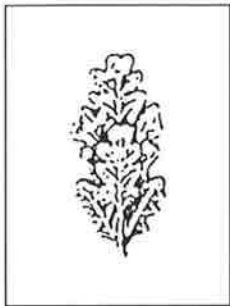
RAAPPANA Oiva August Ilmari, maanviljelijä, s. 30.6.1908 Raahe, k. 1989. Pso Eeva Esteri o.s. Kultala. L: Marjatta -31, Sylvi -33, Vilho -36, Reijo -39, Mirjami -47. **Ts.** E/II/JR40. Pelkosenniemi. Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Säkkijärvi. **Js.** 1KKK/JR32, E/II/JR32, HTK/RaaSpE. Vuonninen, Pistojoki, Korpi-vaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Loimola. Alik. Jsmm.

RAATIKAINEN Veikko Heikki, työnjohtaja, s. 1.1.1922, k. 1991. Pso Sinikka o.s. Rautio. L: Pekka -46, Maija -47, Hannu -49, Vesa -53, Markku -55, Satu -67. **Js.** 11DE, 6/II/JR50, 6AK. Syvärin alajuoksu, Säkkijärvi, Vadrusjärvi, Kärstilänjärvi, Lavola, Alavojakkala, Ylitornio. Alik. Jsmm.

RAITALAMPI Hugo, autoilija, koneasentaja, s. 17.5.1914 Mäntyharju, k. 14.1.1998 Raahe. Pso Irja o.s. Hakala, s. 1921. L: Sirkku -44, Anne-Maira -45, Hilikka -47, Erkki -52. **Ts.** EsikK/2DE. Lähetti. **Js.** JR5, 65 AutoK. Autonkulj. Säämäjärvi, Äänislinna, Juustjärvi, Karhumäki, Maaselkä, Kaukjärvi, Perkjärvi, Ihantala, Noskua. Haav. Ihantala. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm, Svm, SVL:n hop. ja kult.am, Rintamam.vet.liiton am.

RAJANIEMI Emil Jaakko, suntio, s. 16.5.1901 Alavieska, k. 1977 Raahe. Pso Tilda o.s. Mäenpää. L: Anna-Liisa, Kaarina -33, Maija -39, Juhani. Ts. 11SPoK YlimKK. Kemijärvi, Räisälä, Joutsjärvi, Savukoski, Salla. Js. JvKoulK13, JvKoulK6. Au-kurssin kouluttaja. Vääh.

RANTA Vilho Erkki s. 18.5.1916 Pattijoki. Js. 7/JR11, II/JR53, 7/JR53, 6/JR53. Kies-tingin itäp., Kangasvaara, Uhtuan P, Kis-Kisjärvi.

RANTA Kaarlo Johannes s. 17.9.1921 Pattijoki. Js. 2/JvKoulK13. Jsmm.

RANTA Yrjö Henrikki, pel-tiseppä, s. 1.2.1914 Pattijoki. Pso Helmi o.s. Keinänen. L: Ulla, Sirkka, Jorma. Ts. Työkomennus Ruona Oy:ssä. Js. EdikK/JR32, II/JR11, E/II/JR14, ErP11. Kpamp., ajomies, kivmies. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Kiestinki, Ahvenlahti, Jessoila, Suojärvi, Juntusranta, Jyvälahti, Veskelys, Porajärvi, Ägläjärvi. Haav. Yläjärvi -44. Stm.

RANTA Kalle Johannes, koneasentaja, s. 3.1.1925 Raahe, k. 10.12.1982. Pso Irja Martta Marjatta o.s. Saari, s. 1926. L: Raija -54, Leila -56, Marja -57, Esko -62. Js. 3/PSKoulP, 1/RynTykP. Rtv-ajaja, pst-mies. Lapinsota, Kuuterselkä, Perkjärvi, Portinhoikka, Tali, Ihan-tala, Vuosalmi. Jsmm.

RANTA-ESKOLA Veikko, työnjohtaja, s. 30.1.1923 Oulainen. Pso Rauha Annikki s. 1921. L: Kyllikki -47, Annikki -51, Tuulikki -54. Js. JvKoulK16, TäydP13, Vienanheimop.Erp8. Puolijjoht. Uhtua, Pudasjärvi, Ranua, Rovaniemi, Sodankylä, Vuotso. Haav. Röhö Kunemajärvi -44. Ylik. SLR.ar, Jsmm, Vienan r, Lapin r.

RANTA Niilo Oskari s. 1.10.1923 Pattijoki, k. 22.10.1978. Js. I/JvKoulK15, 25RjK, 1/RjP8. Uhtuan L, Vuokkiniemi, Tolvajärven E. Korpr. Jsmm.

RANTAKARI Kaarlo Abraham (Kalle), kirvesmies, s. 18.3.1917 Siikajoki, k. 3.12.1990. Pso Aili Lyydia Gröhn s. 1922. L: Markku -48, Olli-Pekka -63. Ts. Pohjois-R, JvKoulK6, Krh KoulK. Heitt-joht., jjoht., kouluu, kompp-vääh. Kannas. Js. ErSissiP3, SvL24, SvL21, IsK. Joukk-vjoht., vau. Lieksa, Kostamus, Kontokki, Uhtua. Haav. Lakujärvi -41. Ylik. Vml, Tsmm, Jsmm, SVL:n h, k ja suuri am, Sotavet.am.

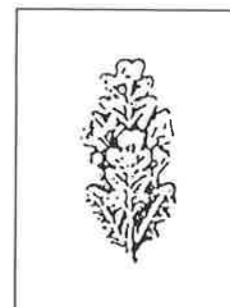
RANTALA Aleksander Nikolai (Ali), autoilija, s. 24.7.1903 Pyhäjoki. Pso I Jenny o.s. Kamula. L: Paavo -31. Pso II Ester o.s. Similä. L: Kyösti -42. Pso III Helmi o.s. Nauska. Ts. Karjalan kannas. Js. Kol.II/KTR9, 45AutoK. Kaasusuojelumies, kuorma-autonkuljettaja. Etelärannikko, Karjalan kannas. Korpr.

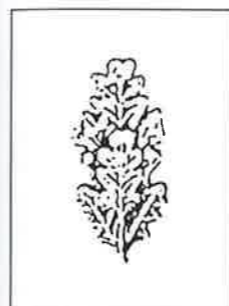
RANTANEN Heino Albert, työmies, s. 21.12.1925 Saloinen, k. 1994. Js. Os.5000, 9/JR1, 12/JR1, II/JR1, 3/JR9. Ino-Humaljoki, Viipurinlahti. Stm. Jsmm.

RANTALA Heikki Frans Johannes s. 17.12.1923 Saloinen, k. 1988. Js. 13/3Pr, 14/3Pr, Krhj/IV/3Pr. Krivi, Vansjärvi, Inkilä, Römpötti, Rokkala, Tammisuo, Ventelä, Tienhaara. Jsmm.

RANTANEN Sulo Henrik s. 16.4.1916 Saloinen, k. 21.11.1961. Ts. 9/III/3Pr. Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo. Js. E/JR32, JvKoulK19, LeLv26, IlmVK, VV/IlmavKoulK. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Röhön tiellä -41. Vm2, Jsmm.

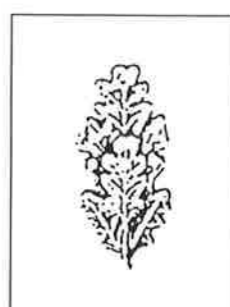
RANTALA Lauri Johannes s. 12.10.1924. Js. HTK11, 3DE, 3D.

RANTASUO Risto Johannes s. 27.9.1924, k. 3.7.1971. Pso Vieno. L: Rauno -56, Ilpo -58, Sisko -61. Js. KevLos. Tkm.

RANTANEN Alfred Viktor (Vihtori), työmies, s. 24.12.1923 Saloinen, k. 6.10.1986 Raahe. Pso Anja o.s. Koutonen. L: Seija -47, Raija -49, Aarno -51, Tapani -54, Riitta -60. Js. E/HTK8, 13/JR25. Maaselkä. Stm.

RAPAKKO Kalle Johannes, maanviljelijä, s. 14.4.1913 Saloinen, k. 1.2.1980. Pso Hilda Johanna o.s. Kauppila, s. 1905, k. 1979. L: Elvi -41, Erkki -44, Eevi -44. Ts. JR26. Kkmies. Muolaa, Vuoksela. Js. Jääk/KKK/KvOs5, JvKK20. Kkamp. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Vuonninen. Haav. -41. Stm.

RAPAKKO Matti Aukusti, taksiautoilija, s. 26.4.1910 Salo, k. 30.9.1980. Pso I Esteri o.s. Angeria. L: Voitto, Annikki, Jaakko, Marjatta, Taisto. Pso II Pirkko o.s. Ristikaarto. L: Maarit, Jaana. **Ts.** JR26. Suomussalmi, Kuhmo. **Js.** SissiP3. Uhtua, Kiestinki, Syväri, Aunus, Kemi. Korpr.

RAUTIO Aaro Nestori s. 8.8.1923 Salo, k. 16.4.1965 Raahe. Pso Kersti o.s. Pyhtälä. L: Inkeri -43, Jussi -44, Pekka -49. **Js.** 3/12Pr, RUK, JR45, HTK3. Käppäselän valtaus, Karhumäki, Maaselkä. Ylilt. Tsmm, Jsmm, VR4.

RAUTIO Aimo Juhani s. 17.12.1918 Raahe, k. 16.4.1965 Raahe. Pso Kersti o.s. Pyhtälä. L: Inkeri -43, Jussi -44, Pekka -49. **Js.** 3/12Pr, RUK, JR45, HTK3. Käppäselän valtaus, Karhumäki, Maaselkä. Ylilt. Tsmm, Jsmm, VR4.

RAUTIO Eero Ilmari s. 19.7.1926 Raahe. Pso Toini o.s. Salminen. L: Ilkka -52, Pekka -53, Juha -57. **Js.** 3/JvKoulK15. Korpr. Jsmm.

RAUTIO Paavo Alvar, luut. s. 20.2.1928, k. 16.9.1985. Pso Alma o.s. Sauvola, s. 1925. L: Raili -57, Pauli -59, Sirkka -62. **Js.** Vapaaehtoisena Lapin sodassa.

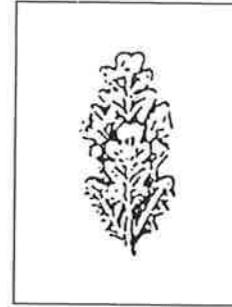
RAPINOJA Uno Ilmari s. 12.1.1924. **Js.** 1/TäydP, RUK, HRR. Seitaanojan ja Sotatunturin partiotaist. Ylil. Jsmm.

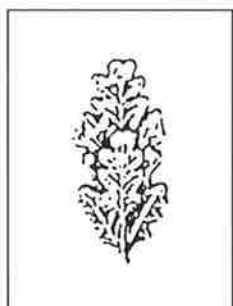
RAUTIO Aimo Juhani s. 17.12.1918 Raahe, k. 16.4.1965 Raahe. Pso Kersti o.s. Pyhtälä. L: Inkeri -43, Jussi -44, Pekka -49. **Js.** 3/12Pr, RUK, JR45, HTK3. Käppäselän valtaus, Karhumäki, Maaselkä. Ylilt. Tsmm, Jsmm, VR4.

RAUTIO Eino Antti, kirvesmies, s. 30.11.1917 Pyhäjoki, k. 9.12.1994. Pso Irja o.s. Heiskari, s. 1918. L: Reijo -43, Eero -44, Risto, Riitta -48, Arja-Liisa -50, Leo -55. **Ts.** HRR1. Tstläh. **Js.** JR32, JR11. Vuonniemi, Pistojoensuu, Kiestinki, Länsi-Kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Ihantala, Tornio. Haav. Pistojoensuu -41. Stm. Vm1, Vm2.

RAUTIO Reino Henrikki s. 5.11.1911 Salo, k. 4.3.1945. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32, E/JR32. Vuonniemi, Pistojoensuu, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Karjalan kannas, Kuuterselkä.

RAUHALA Kaarlo Johannes s. 4.2.1914. **Ts.** 12KevItPri. Puol.tst eri ItPri:ssa. Tyk.joht. **Js.** 1KevItJaos, 39KevItJaos, 126ItKKJ, 67KevItPri. Viipuri, Karhumäki, Hirvas, Kuutamolahti, Värsilä, Kemi. Kers. Jsmm.

RAUTIO Antti Olavi s. 19.12.1915 Salo, k. 27.11.1971. **Js.** 6/JR32, 7/JR32, 6/JR11. Uhtuan suunta, L-Syväri, Kemi, Rovaniemi. Haav. Laskujärvi -41.

RAUTIO Olavi Edvard s. 1.12.1908 Salo, k. 1965. Pso Aini o.s. Hyväri. L: Reino -31, Risto -34. **Js.** 4/JR32, 8/JR32. Vuonniemi, Pistojoensuu, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Viloniemi. Alik. Jsmm.

RAUTIO Samuel Sigfrid s. 12.10.1913 Salo, k. 4.2.1979. Pso Elsa Maria o.s. Heilala, s. 1918, k. 1992. L: Eero -41, Arja Maria -44, Aarno -44. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32, 2/JR11, 41SotaS, HTK11, 8/JR11. Vuonniemi, Pistojoensuu, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta, Kiestinki, Ahvenlahti, Jyväskylä, Hiirelä, Ronninkylä, Metsäkylä, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi, Ihantala, Lappi.

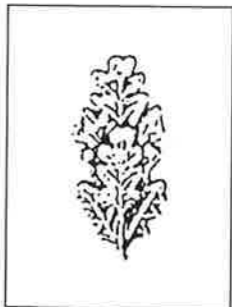
RAUMALA Pauli Johannes s. 7.12.1909 Oulu, k. 29.10.1968. Pso Fanni o.s. Lind. **Ts.** Kol/JR27. Suomussalmi, Raate, Kuhmo. **Js.** 23TykK, 32SotaS, EsikK/6DE, 27VarK, JR12. Sovajärvi, Tuutijärvi, Polkuvaara, Vuorijärvi, Alakurtti, Vaitojoki, Alarihmajoki, Ihantala.

RAUTIO Arvid August, kirvesmies, s. 24.6.1890 Raahe, k. 1978 Raahe. Pso Maria Lydia Tikkanen. L: Tuulikki -17, Helvi -17, Helvi -18, Erkki -21, Aune -23, Helena -25. **Js.** Väliirauhan aikana rakennustöissä Kivennavalla, vartijana kaupungin rakennuksissa asemaluella.

RAUTIO Oskari s. 17.9.1908 Revonlahti, k. 17.2.1985. **Ts.** Kol.t/JR26. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** RaaSpE. Sotilasmestari. Vm2, Tsmm, Jsmm, SVR m1 kr.

RAUTIO Sulo Fredrik s. 13.2.1912 Raahe, k. 1961. Pso Iida. **Js.** 7/KTR16, 13 ja 32 SotaS, HTK12. Raate, Kis-Kisjärvi, Kiestinki-Louhi, Kannaksen taist.

RAUTIO Tauno August s. 7.3.1922 Raahe. **Js.** RAUK, HTK11, 5/JR14, 6/JR11, 2/ErP11. Uhtua, Säämäjärvi, Suojärvi, Kotajärvi, Vuontelevä, Ägläjärvi, Tolvajärvi. Alik. Vm2, Jsmm.

REINILÄ Vilho, dipl.arkkitehti, s. 7.8.1921 Raahe, k. 5.8.1952. **Js.** III/3/PionP13, 2/PionP3, PionP2. Louhivaara, Ilomantsi, Ristisalmi, Aittojoki, Vegarus, Säämäjärvi, Suonujoki, Äänisniemi, L-Syväri, Kuuterselkä, Rokkalanjoki, Viipuri, Ihantala, Leitimojärvi, Vuosalmi, Rovaniemi-Sodankylä. Ltn. VR4, VR4 tlk, VR3.

REINILÄ Yrjö, varatuomari, ent. kaupunginjohtaja, s. 14.8.1916 Raahe. Pso I (-42) Alli, II (-91) Aino. L: Matti -43, Marjatta -45, Anna-Liisa -47, Heli -50, Eeva -51. **Ts.** I/JR26. Patl.adj. Vuolaa, Vuoksela. **Js.** III/JR32, 14/JR32, 45.Tyk/3D. Patl.adj., kiv.kompp.pääll., TykK:n pääll., PsTykK:n pääll. Vuoninen-Pistojoiki, Korpivaara-Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Noskuan ja Vuoksen lohko, Ihantala, Lapin sota: Rovaniemi-Kittilä. Majuri. VR4 (2 kpl), VR4 tlk, VR3, Tsmm, Jsmm, SVR.Rm1, ym.

RIEKKI Eetvard (Eetu), maanviljelijä, s. 2.4.1905 Kuusamo Enojärvi, k. 5.6.1972 Salo. Pso Olga o.s. Leinonen, s. 1910. L: Kalle -36, Taimi -37, Anna -39, Impi -41, Jorma -44. **Ts.** Kuusamon rajaseudun evakuointi, Raateentien taist. jälkipuhdistus ym. **Js.** Raahessa sot.koulutuksessa, Karjalan kannaksella puolustustaisteluissa. Stm.

RIENILÄ (Brusi) Väinö Henrikki, työmies, s. 24.7.1907 Salon emäsrk, k. 1958. Pso Esteri o.s. Itäpalo. L: Inkeri -31, Anneli -35, Irja -44. **Ts.** 2/JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** KrhII/JR32, I/JR32, 2/HTK12, 13/TäydP11. Kursmajärvi, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta. Jsmm.

RIIHJÄRVI Antti Olavi, kanta-au, s. 15.5.1917 Raahe, k. 1988. Pso Saimi Kustaava o.s. Pietilä, s. 1920, k. 1962. L: Anneli, Elsa, Seija, Paavo, Alpo, Aimo, Anita. **Ts.** JR26. Kkrjoht., joukk.vjoht. Muolaa, Kyyrölä, Vuoksela. **Js.** JR11. Kvääp., jjoht. Uhtuan suunta, Kannas, Tornio, Kemi, Rovaniemi. Sotmest. Vm1, Vm2 (2 kertaa).

RIIHJÄRVI Erkki Benjamin, putkiasentaja, s. 28.3.1920 Vihanti, k. 29.11.1973. Pso Rauha o.s. Roth. L: Reijo -47, Timo -48, Marja-Liisa -50, Jorma -51, Pirjo -61. **Js.** I/VP15, 32SotaS, JvKoulK19, 101RaskItPtri. It-joukoissa Kausasalmi, Louhivaara. Haav. Kiestinki, Louhivaara -41, Louhilahti -41. Korpr.

RAUTIO Unto Aukusti, metallimies, s. 1.1.1921 Haukipudas. Pso Elma o.s. Kauppilad. L: Raija -49, Matti -50, Marja -52. **Js.** EsikK/DivJ, PionP5, E/JR12, II/JR12, 2/KKK/JR12. Sohjanan taist, Äänisen rannikon puol, Vienan kanava, Hiisjärvi, Ihantala, Lapin sota. Korpr. Vm2, Jsmm.

RAUTIO Yrjö Juhani s. 12.4.1925 Raahe. Pso Irja o.s. Takalo. L: Pirkko -50, Jussi -52, Niina -55. **Js.** 8/Jv-KoulK15, KKK/TäydP13. Kannas.

RIIHJÄRVI Antti Sakris, maanviljelijä, s. 27.8.1924 Salo. Pso Jenni Alina o.s. Määttä, s. 1922. L: Aino -49, Raimo -52, Hannu -56, Aila -61. **Js.** JR11. Uhtuan suunta, Turistikukkula, Kuittijärvi, Kannas, Ihantala. Haav. Ihantala. Korpr. Vm2, Jsmm.

RIIHJÄRVI Heikki Valtteri s. 25.11.1924 Salo. Pso Jenni Alina o.s. Määttä, s. 1922. L: Aino -49, Raimo -52, Hannu -56, Aila -61. **Js.** JR11. Uhtuan suunta, Turistikukkula, Kuittijärvi, Kannas, Ihantala. Haav. Ihantala. Korpr. Vm2, Jsmm.

RIIHJÄRVI Eino Johannes, kirvesmies, s. 18.8.1916 Raahe, k. 19.2.1994 Raahe. Pso Tyyne Katariina o.s. Alila, s. 1919. L: Anja -39, Jouko -41, Kaisu -42, Sisko -44, Tauno -47, Eero -49, Pirkko -50, Markku -52, Elina -54, Alpo -55, Raija -58. **Ts.** Ilmatorjuntateht. Helsingin sotasatamassa. **Js.** JR32, II/JR11. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua-Vuoksen lohko, Vuosalmi. Alik. Tsmm, Jsmm.

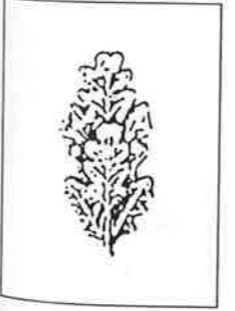
RIIHJÄRVI Jaakko Henrik s. 30.7.1922 Salo. Pso Annikki o.s. Vähäkangas. L: Pirkko -49, Paula -50, Hannu -52, Hertta -54, Timo -57, Tapani -57, Ari -59, Jaana -64. **Js.** I/JR11, 2/JR11. Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlahti, Kannaksen viiv. ja torj.tst, Tornio. Jsmm.

REINILÄ Martti, dipl.ins, lehtori, s. 20.2.1924 Raahe. Pso I Helmi o.s. Markkanen. Pso II Aili o.s. Markkanen. L: Lauri -49, Riitta -52, Ritva -53, Arja -57, Jorma -64. **Js.** ItR1, AUK, RUK, 104RaskItPtri, 108RaskItPtri. Kotkan it, Helsingin it, Perkjärven, Viipurin, Pukkilan, Kilpeenjoen, Simolan ja Kemin it. Ylilt. Tsmm, Jsmm, Vm1, VR4 mk.

RIENILÄ (Brusi) Väinö Henrikki, työmies, s. 24.7.1907 Salon emäsrk, k. 1958. Pso Esteri o.s. Itäpalo. L: Inkeri -31, Anneli -35, Irja -44. **Ts.** 2/JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** KrhII/JR32, I/JR32, 2/HTK12, 13/TäydP11. Kursmajärvi, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta. Jsmm.

RIIHJÄRVI Erkki Antero s. 27.3.1924 Salo. Pso Hilja o.s. Sutelainen. L: Reino -41, Arvo -45. **Js.** I/I/JR32. Pistojoiki, Kiestinki, Louhilahti.

RIIHJÄRVI Kalle Aleksanteri s. 11.11.1903 Salo. Pso Hilja o.s. Sutelainen. L: Reino -41, Arvo -45. **Js.** I/I/JR32. Pistojoiki, Kiestinki, Louhilahti.

RIIHJÄRVI Martti Aukusti s. 8.2.1923 Saloinen. Pso Martta. L: 2 poikaa, 1 tytär. **Js.** 13/JvKoulK15, JvKoulK3. Korpr. Jsmm.

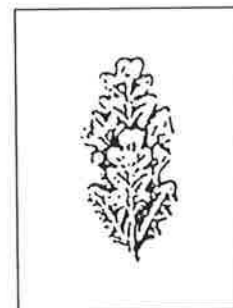
RIIHJÄRVI Väinö Aukusti, työmies, s. 17.2.1910 Pattijoki. **Ts.** JR26, IIIAK/TienRakP, 9TienHK. Ajomies. Muolaa, Vuoksela. **Js.** Aseellinen tienhoitomies, kirvesmies. Alik.

RIIHJÄRVI Matti Arvid s. 15.5.1915 Pattijoki, k. 11.11.1951 Pattijoki. Pso I Hilda Elisabeth o.s. Hautala. Pso Aino o.s. Alakorpi. L: Leo, Matias, Markku, Seija. **Ts.** 3/JR26, Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1/JR32, 7/JR11. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Jyvälahti, Hiirelä, Ronnunkylä, Metsäkylä, Kivennapa, Länsi-Kannas, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi, Tornio. Haav. Tornio -44. Stm. Vm2.

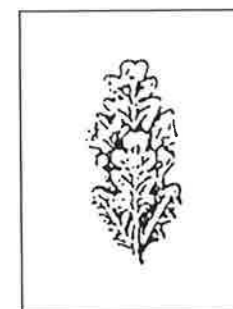
RIIHJÄRVI Väinö Jalmar s. 25.3.1912 Saloinen, k. 15.10.1966. **Js.** HTK11, IIIAK:n TienrakP, 9TienHK. Jsmm.

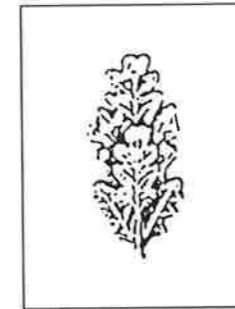
RIIHJÄRVI Setti Nikolai s. 1.5.1898 Salon emäsrk. **Js.** KJR. Vuokkiniemi, Pistojoiki.

RIIHJÄRVI Yrjö Jaakko, kirvesmies, s. 5.9.1917 Pattijoki, k. 25.3.1969 Saloinen. Pso Rauha Katariina o.s. Holsti. L: Risto -42, Reijo -44, Eero -47, Esko -49, Hilikka -50, Anneli -53. **Ts.** 9/III/3Pr. Pkmies, kivmies. Karjalan kannas, Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo, Kämärä, Karisalmi. **Js.** Uhtuan L, Karjalan kannas, Tornio. Haav. Uhtua -44. Korpr.

RIIHJÄRVI Vilho Olavi s. 14.5.1921 Saloinen. **Js.** 5/JR50, 7/JR8, 33ErLinRK. Suvilahti, Kurnoila, Jessoila, Alakka, Kinnasvaara, Prääsä, Matrosa, Prami, Viloga, Petroskoi, Jalguba. Korpr.

RIIHINEN Eero Uljas s. 25.11.1912 Raahe. **Ts.** 2/JR16. Tolvajärvi. **Js.** E/JR29. Ilomäki, Heinävaara, Värtsilä, Juttulampi, Laaja, Yläjoki, Säämäjärvi, Soutjärvi, Teru, Viloja, Suumu, Homorovitsa. Haav. Tolvajärvi -39. Kers. Vm2, VR4, Jsmm.

RISSANEN Tauno Olavi, proviisori, s. 24.9.1923 Kuusamo, k. 1966. Pso Anja o.s. Savolainen. L: Anneli -47, Pirkko -52, Maija -62. **Js.** Jv-KoulK15, HTK/VIAKE, 5/JR50, UK, JR50, JvKoulK24, 3/EtR12/2. Kivjjoht. Vadrusjärvi, Äyräpää, Vuosalmi. Haav. Äyräpää -44. Ltn. VR4.

ROMPPAINEN Paul Aleksander, kuorma-autoilija, s. 15.2.1918 Pyhäjoki, k. 19.10.1987 Raahe. Pso Irja Annikki o.s. Kangasniemi. L: Helena -46, Hannu -49, Elina -56, Kristiina -58. **Ts.** 2/PrE, 4/PionK, 1/E/Ptri. Aseell. sotilaskulj., mp.lähetä, autonkulj. **Js.** 24LK. Sotilaskulj. Kämärä, Heinjoki, Karisalmi, Vasovaa- ra, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Kerettijärvi, Kannas, Pohjois-Suomi. Alik. Tsmm, Jsmm.

RISTANI Igor s. 14.11.1911. **Ts.** P/I/JR41. Oinassalmi. **Js.** 2/14DE, ErikK/JR31. Repola, Rukajärvi, Tiiksjarvi, Outajoki, Tsirikka, Kemijoki, Vilhojärvi. Ylik. Vm2, Jsmm.

ROPPOLA Väinö Heikki, vesilaitosmies, s. 10.6.1904 Paavola, k. 16.11.1979. Pso Lyyli o.s. Kähkölä, s. 1908, k.1981. L: Pauli -29, Hilikka -30, Irma -42, Aulikki -45. **Js.** JvKoulK5. Jsmm.

ROIHU Esko Ilmari, liikkeenharjoittaja, s. 27.12.1923 Raahe, k. 1981. Pso Sirkka Lempi Maria o.s. Eskola, s. 1925. L: Veijo -47, Hannu -52, Ulla -53, Juha -60. **Js.** SissiP3, 4/15Pr. Syväri, Sammatus, Vittele, Rajaselkä, Hanhiselkä, Salmi, Uusikylä, Uuksu, Pitkä- ranta, Ruhtinaanmäki, Uuksu- järvi, Pohjois-Suomi. Korpr. Jsmm.

ROSBERG Erik Knut Einar s. 14.9.1919 Raahe. **Ts.** 2/JR27. Kuhmo.

ROIHU Paavo Veikko, liikkeenharjoittaja, s. 18.4.1922 Raahe, k. 1977. **Js.** VHP. Uhtua, Pohjois-Suomi. Korpr. Vm2, Jsmm.

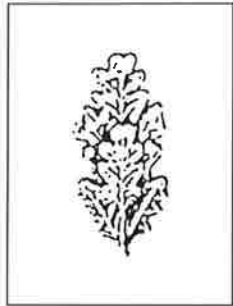
ROSBERG Kallas Einar Johannes s. 18.5.1924 Raahe. Pso Eeva o.s. Mustakangas. **Js.** JvKoulK15, 2/JvKoulK12, HTK4, III/JR50, LP, VP5. Särkijärvi, Iso-Putrojärvi, Loimola, Lemetin lohko. Kers. Jsmm.

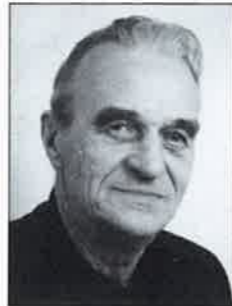
ROTH Anders Johannes (Antti) s. 20.11.1905 Saloinen, k. 26.6.1989 Saloinen. Pso Jenny. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan suunta.

ROTH Veikko Johannes s. 22.2.1923 Raahe. **Js.** 147Ke-vItJ, 111ItKK. Viitanan, Hirvaksen, Nurmoilan, Uomaan, Mensuvaaran lentok. it, Joroinen, Paltaniemi. Korpr. Jsmm.

ROTH Frans Mikael s. 30.6.1909 Saloinen, k. 12.6.1988 Saloinen. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32, Jv-KoulK20, 4/JvKoulK18. Pistojoiki. Haav. Pistojoiki -41. Jsmm.

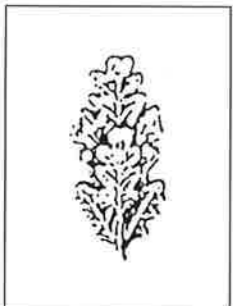
ROUTANIEMI Kauno Albert, asentaja, s. 21.7.1923 Saloinen. Pso Maila Esteri o.s. Aunola, s. 1930. L: Esa -54, Eija -55, Tuula -57, Anne -64. **Js.** HTK8, Krhk/JR5, 14KrhK. Maaselkä, Leipäsuu, Summa, Näätälä, Kaipola.

ROTH Johan Arvid, sahatyömies, s. 15.4.1895 Saloinen, k. 1984 Saloinen. Pso Saimi Maria o.s. Kurikka, s. 1903. L: Kaarina -27, Marjatta -29, Risto -32. **Js.** 2/JvKoulK.

ROUTANIEMI Kosti Seth s. 23.2.1925 Saloinen. **Js.** TäydP13, 4/EvP12, 4/JR7. Vuosalmi. Korpr.

ROTH Kalle Henrikki s. 24.8.1903 Saloinen, kuollut. **Ts.** Esikk/JR25. PrVuokon mukana Kuhmossa. **Js.** Esikk/3DE, LinRakP115.

RUHA Aaro Aapeli, lämmitäjä, s. 15.10.1925 Vihanti, k. 15.8.1992 Raahe. Pso Mirja Inkeri Vähäkangas s. 1925. L: Aaro -48, Hilikka -50. **Js.** Jv-KoulK15, 8/TäydP13, 4/TäydP1, Os6100, EsikP/YE. Kivmies. Inon-Humaljoen väli. Stm.

RUOHOMÄKI Martti Johannes s. 10.11.1913 Saloinen. Pso Fanni Helena. L: Aila -39, Eero -44, Eila -48. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Kers.

RUOKOLAINEN Armas Olavi s. 20.9.1916 Raahe. Pso Hilikka o.s. Hallanoro. L: Harri -52, Leo -56. **Js.** VR:n palveluksessa.

RUOHOMÄKI Niilo Väinö Matias, insinööri, s. 10.7.1923 Saloinen. Pso Aino Inkeri o.s. Nissilä, s. 1929. L: Marja, Pekka, Ritva. **Js.** 5/JR25, 68 ja 32 SotaS, RaaSpE, HTK/Kotij, It-KorjK Leiri E. Suurlahti, Seesjärvi. Haav. Seesjärvi -42. Jsmm.

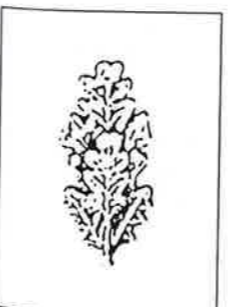
RUSILA Lauri Olavi, maanviljelijä, s. 15.7.1921 Tyrnävä, k. 8.1.1986 Saloinen. Pso Martta Mirjami o.s. Kantola, s. 1924. L: Heikki -49, Sinikka Mirjami -49, Veikko -51. **Js.** JR11. Uhtuan L. Kers. Vm2, Tsmm, Jsmm.

RUOHOMÄKI Väinö Jaako, lajittelija, s. 6.12.1897 USA, k. 29.12.1972 Raahe. Pso Aino Sofia o.s. Saari, s. 1904. L: Niilo -23, Anni -27, Aino -27. **Ts.** 1/JR65. Kuhmo. **Js.** 1KKK/JR32. Pistojoiki. Haav. Korpjärvi -41.

RUSKO Erkki s. 6.3.1905 Salon emäsrk, k. 22.7.1945. **Ts.** 14SotaS:n työpalv.

RUOHONEN Otso Adolf s. 11.10.1911 Raahe, k. 20.4.1983. **Js.** Raahen kaupungin sähkölaitoksen palveluksessa. Jsmm.

RUSKO Martti, maanviljelijä, s. 2.6.1900 Saloinen, k. 21.2.1993 Saloinen. Pso I Ida Katariina o.s. Kiilakoski. II Nanni Elisabet o.s. Järvelä. L: Veikko -29, Reino -32, Risto -33, Erkki -40. **Ts.** Esikk/JR40. Viestip. puhelinmies. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Säkkijärvi. **Js.** IIKhr/JR25. Karhumäki, Valjärvi. Korpr.

RUSKO Matti Johannes, maanvilj., autoilija, s. 17.1.1922 Saloinen. Pso Rauha o.s. Enovaara. L: Pirkko -47, Anneli -48, Helena -52, Sirkka -54, Hannu -58. **Js.** Viesti-KoulK, E/IIJR50. Viestimies. Syvärin alajuoksu, Särkijärvi, Vadrusjärvi, Kärstilänjärvi, Lavola, Tornio, Karunki, Ylitornio, Alavojakkala, Mortimo, Aavasaksa, Juoksinki, Olostunturi, Muonio. Haav. Kärstilänjärvi -44. Korpr. Vm2.

RÄISÄNEN Nikolai s. 24.12.1894 Joroinen. **Js.** HSP/PrK. JSP lääkintämies, Kuutamolahti, Porajärvi, Nurmasjärvi. Väapeli.

RUSKOMAA Lauri Verner, kirkkoherra, rovasti, s. 25.10.1901 Hämeenlinna, 19.3.1991 Kajaani. Pso Eevi Sofia Maria o.s. Heikinheimo. L: Kalevi -28, Risto -30, Sirkka -32, Liisa -37, Hannu -37. **Ts.** RaaSkp. Kenttäpappi. **Js.** RaaSkp, 3DE. Kenttäpappi. VR3 ka, VR4, Vm2, Tsmm, Jsmm.

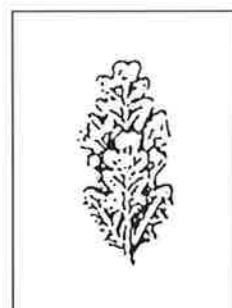
RÄISÄNEN Onni Matti s. 13.5.1912 Kangaslampi. **Ts.** 5/JR69. Kollaanjoki. **Js.** LaatRPr, EsikK/LaatRPr, RTR3, I/RTR3, HTK/Kol. Pajari, Koitansalo, Hiitola, Kurkijoki.

RYYTI Aatos Esaias s. 25.4.1922 Vihanti. **Js.** 5/Jv-KoulK6, E/HTK1, 2/ErP28, KantaHämSkp. Kauksamo, Tali, Noskua.

RÄSÄNEN Eeli, elintarv. työntekijä, s. 6.3.1905 Tuusniemi, k. 1989. Pso Hinni Maria o.s. Pisilä, s. 1909, k. 1972. L: Aune -30, Eero -34. **Ts.** ja **Js.** JR32, 3/JR9. Tolvajärven suunta, Juntusranta, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Uuksjärvi. Korpr. Vm2, Tsmm, Jsmm.

RÄIHÄ Lenna s. 6.7.1928, k. 4.12.1997. **Js.** 6ErItPsto. Jsmm.

RÖNING Erkki, maanviljelijä, s. 2.9.1900 Saloinen, k. 1973. Pso Aune Amanda o.s. Martin, s. 1915. L: Rauni -43, Reino -46, Risto -47, Raili -49, Rauha -53, Rauno -56. **Ts.** JR40. **Js.** JR32. Märkäjärvi, Vilajoki, Uhtuan suunta. Stm. Tsmm, Jsmm.

RÖNING Matti Johannes, maanviljelijä, s. 4.2.1910 Saloinen, k. 15.12.1988 Raahe. Pso Johanna o.s. Rönning. L: Erkki -35. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** 1KKK/JR32, 4/JR32, 9/JR32, 6/JR11. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Noskua-Vuoksen lohko, Vuosalmi, Tornio, Paakkola, Rovaniemi. Korpr. Jsmm.

SAARELA Niilo Aukusti s. 21.12.1918 Saloinen. Pso Toini o.s. Juurikka. L: Seppo -51, Sauli -56. **Js.** VahvPPK, TpK/14D, 7/JR10. Kuhmo, Lentiira, Suontakajärvi, Lupasalmi, Klyyssinvaara, Kuutamonselkä, Nurmasjärvi, Porajärvi, Partene, Luantelo, Särkijärvi, Rukajärvi, Pieninki. Korpr. Vm2.

RÖTKÖ Vilho s. 28.1.1904 Kotka. **Ts.** LLv26, LentoR2. Kautonkulj. Jsmm.

SAARELA Veini Kauko Juhani s. 20.1.1922 Saloinen. **Js.** 3Div, KrhjII/JR11. Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlampi, Hiirelä, Karvala, Romukylä, Metsäkylä, 3D:n torj.taist. Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Vuosalmi, Tornio. Korpr. Jsmm.

SAARELA Asari s. 16.2.1905 Merijärvi. **Ts.** JvKoulK5. Työmiehenä. **Js.** JvKoulK32. Jsmm.

SAARELA Väinö Lennart, autoilija, s. 10.12.1909 Simo, k. 23.9.1990. Pso Aili Kristiina o.s. Ojakangas. **Ts.** 1/I/JR40. Pelkosenniemi, Savukoski, Saija, Sako, Säkijärvi, Häränpaanniemi. **Js.** 27LK, EsikK/III/JR33, SissiP3, 34KssK. Paanajärvi, Maaselkä, Ihantala, Pohjois-Suomi. Alik. Jsmm.

SAARELA Heikki Olavi Ensio s. 6.6.1926 Saloinen. **Js.** 3/JvKoulK25, VKoulK2, JvKoulK25, JvKoulK1. Jsmm.

SAARENPÄÄ Aarne Matias s. 26.10.1907 Salon emäsrk, k. 1967. Pso Martta o.s. Mirtti. L: Anneli -31, Auli -33, Maija-Liisa -37, Marja-Leena -41, Eero -45, Arja -49. Ly-määr. VR:n veturinlämmittäjäksi.

SAARENPÄÄ Kalle Johannes, maanviljelijä, s. 29.12.1905 Saloinen, k. 9.8.1963 Pattijoki. Pso Sigrid o.s. Ruohomäki. L: Asta -35, Reijo -36, Aila -38, Anna-Liisa -40. Ts. KT-P/LR. Ajomies. Kuhmo. Js. EsikK/I/Jv-KoulK15, Sv.leiri 19. Vartiomies. Jääkäri.

SAARI Matti Sanfrid s. 30.3.1910 Pyhäjoki, k. 1984. Pso Saimi o.s. Backman. L: Aini -37. Ts. KrhK/JR26, Vuoksela. Js. 61KevItJ, HTK/Kotij, JvKoulK32, JvKoulK3, Jsmm.

SAARENPÄÄ Lauri Ilmari (Lassi), mallipuuseppä, s. 16.6.1923 Raahe, k. 11.8.1995. Pso Anni o.s. Kaivosoja. L: Toivo -45, Asta -47, Aino -49, Eila -52, Irma -56, Matti -63, Heikki -68, Eino -69. Js. Jv-KoulK16/8K. Pst. kkmies. Seesjärvi, Kaukjärvi, Summa, Säiniö, Karisalmi, Tali, Kavantsaari, Ihantala. Haav. Ihantala -44. Stm. Vm2.

SAARI Toivo Johannes s. 16.9.1915 Pyhäjoki, k. 1979. Ts. I/JR26. Kivmies. Kyyrölä, Muolaanranta, Vuoksela. Js. 2/JR32, 1/ErP21, EJ/21Pr. Pst-mies, kivmies. Karhumäki, Leppäjoki, Viiksjarvi, Vansjarvi. Haav. Vansjarvi -43. Korpr.

SAARENPÄÄ Urho Väinö, sorvaaja, s. 6.1.1923 Raahe. Pso Eeva o.s. Leinonen, s. 1928. L: Markku -50, Marja-Riitta -53, Eija -56. Js. 1/JR25, 32SotaS, 25VaakK. Maaselkä, Kannaksen viiv.tst., Kaukjärvi, Summa, Huumola, Säiniö, Tali, Ihantala. Haav. Ihantala -44. Korpr. Jsmm.

SAARI Veikko Johannes, autonkuljettaja, s. 31.10.1924 Saloinen. Pso Aino Marjatta o.s. Kastelli. L: Seppo -52, Päivi -58, Petri -69. Js. 2/TiedotusK. Autonkuljettaja. Karjalan kannas. Korpr.

SAARENPÄÄ Veikko Kalevi, koneenhoitaja, s. 15.11.1925 Raahe. Js. 5/Jv-KoulK1, PstKoulK, 1ErPstOs, 8/TykK, JR6. Ihantala, Kautola.

SAARI Veikko Vihtori, ostaja, s. 29.11.1913 Alavus. Pso Anna Eeva o.s. Nyyssölä. L: Pirkko -44, Eeva -45, Marja -54. Ts. JR40, JR69. PK:n rjoht. Kollaanjoki. Js. JR32, JR11, 8ErP. Varastonhoitaja. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Kollaanjoki -40. Väap. Vm2, Kollaan r.

SAARIAHO Lauri Johannes s. 8.1.1922 Vihanti, k. 30.11.1982 Saloinen. Js. Jv-KoulK15, OsK, 24ELK, 5/Jv-KoulK6, E/HTK4, HTK3. Kuutamolahti, Nurmasjärvi, Porajärvi, Suvivaara, Luutojärvi, Syvälahti, Kenttijärvi. Korpr. Jsmm.

SAASTAMOINEN Aarne Leonard, rakennusmestari, s. 28.8.1915, k. 1990. Pso Maiju o.s. Siponen. L: Pirjo -58, Marriel -60. Ts. 3KKK/JR39. Uukonjoki, Kotajärvi, Ruhtinaankäki, Ruokojärvi, Saanajärvi, Lemetti. Js. 3/JP5, JvKoulK20, PKarSkp, 3/JärjK1, HTK8, 10/3Pr, JärjK1, 25 ja 52 SotaS. Peurajoki, Hankivaara, Yläjärvi, Kitelänselkä, Haapavaara, Vuonteleva, Rovannmäki, Olkkola, Äänisen rannikkovartio, Krivi. Haav. -40, -41, -44. Alik. Jsmm.

SAARIAHO Pauli Ilmari s. 4.2.1907 Raahe, k. 17.4.1963. Ts. II/KTR9. Joutsjärvi, Märkäjärvi. Js. TKK2, KevPsto11, TKK1, TKK3, LinPsto Niemi, III/KTR15, Tyk.ampK, III/KTR15. Tuuloksenjoki, Kotsila, Aunus, Syväri (Lotinanpelto), Uhtuan L, Kannas, Inkeri, Siiranmäki, Punnus, Äyräpää, Vuosalmi. Haav. Märkäjärvi -40, Kumsjärvi -43. Kapt. VR4, VR3.

SAKKINEN Valtteri s. 9.7.1915, k. 3.11.1981. Pso Meeri Johanna o.s. Järvinen. Ts. 1/ErP10. Suojärvi, Tolvajärvi, Aittojoki, Kollaa. Js. 1/JR23, 4/JR44, 5/JR44. Korpi-selkä, Jalovaara, Luukulansaa-ri, Sääntämä, Tuulos, Syväri, Segesa, Ohtali, Segee, Pitkä-ranta. Kers. Vm2, Vm1, Jsmm.

SAARIAHO Pauli Vesteri s. 29.3.1925 Vihanti, k. 3.8.1980. Js. KKK/TäydP3, 17AVarK. Lapin rintamalla. Korpr.

SAKKO Veikko Jaakoppi s. 3.7.1906 Vihanti, k. 30.5.1977 Raahe. Pso I Saimi Johanna Jussila, s. 1907, k. 1933. L: Aino -30. Pso II Selma Kustaa-va Suonvieri, s. 1911, k. 1952. L: Matti -43, Maija -46, Maritta -52. Pso III Fanni Maria Kaup-pila, s. 1912, k. 1985. Ts. JR40. Salla. Js. JR32. Kivmies. Uhtua L. Stm. Vm2, Tsmm.

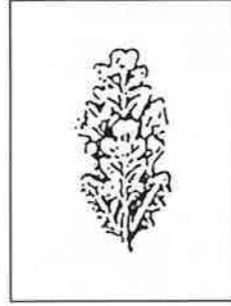
SAARNI Seppo Olavi, työnjohtaja, s. 12.4.1923 Oulujoki. Pso Alisa. L: Mirja -48, Pertti -50. Js. Äänisen rann., Vienan kanava. Haav. Vienan kanava -43. Alik. Vm1.

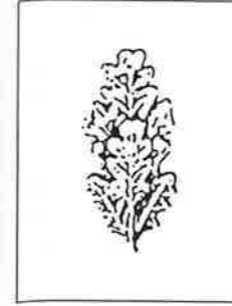
SALKOSALO Reino Henrik, koneenhoitaja, s. 21.11.1908 Iisalmi, k. 5.2.1942. Pso Anna Kaarina o.s. Hentilä, s. 1911. L: Lotta -39, Heikki -41. Ts. Kannas. Js. JR32. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Kers. Vm2.

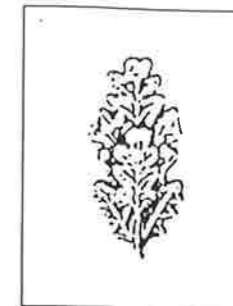
SALKOSALO Veikko Verneri, vanh.konstaapeli, s. 9.5.1907 Ylivieska, k. 1988. Pso Impi Onnetar o.s. Koskinen, s. 1909. L: Jorma -32, Reino -34, Marjo -41. **Js.** 4SPolJ. Uhtuan suunta, Karjalan kannas. Kers. Jsmm.

SALLINEN Yrjö Iisakki s. 9.7.1906 Lumijoki, k. 17.11.1966. **Ts.** JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** KKK/SissiP3, 4/JR32. Uhtuan ja Kiestingin suunnat. Ylik.

SALMINEN Paavo Olavi s. 19.7.1911 Raahe. **Js.** 10TienKK, EsikK/JR32, II/7JR53, 2/7JR53. Tetrivaara, Vuonninen, Pistojoiki, Uhtuan L ja P, Kannaksen Sahakylä, Kivennapa-Muolaa-Heinjoki, Noskua-Vuoksi, Vuoksela, Ihantala, Rovaniemi, Kittilä.

SALO Paavo s. 14.1.1910 Pyhäjoki, k. 30.8.1973. **Ts.** 4/JR40. Pkrjoht. Pelkosenniemi, Savukoski. **Js.** E/IJvKoulK15, VIAKE, 3/JR23, RaaSkpE, 6SpolK, 9SPolj, RaaSpE. Pkmies, Pkrjoht, spol. Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki, Tuulos, Sekesa, Syväri, Shemenska. Alik. Vm2, Vm1.

SALKOSUO Arvo Adolf, sorvaaja, s. 12.8.1913 Pattijoki, k. 13.8.1995 Raahe. Pso Lempi o.s. Velling. L: Timo -56. **Ts.** Ammussorvaajana Ruona Oy:llä. **Js.** 22TalK. Varastomies, keittäjä. Stm. Vm2.

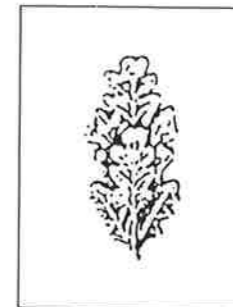

SALMELA Eino Eelis Akse- li, talouspäällikkö, kapteeni evp. s. 1.11.1916 Haapajärvi. Pso Eeva o.s. Ouramo. L: Liisa -42, Kaija -46. **Ts.** PPP7. Jjoht. Aittojoki, Rauhala, Ägläjärvi, Tolvajärvi. **Js.** I/JR32. Patalj.adj., talousups., tstoups. Vuonninen, Pistojoiki, Viipurin huoltokeskus, Päämajan huolto-os. Haav. Tolvajärvi -39,

Pistojoiki -41. Kapt. VR4, VR4 tlk, SVR.R, Jsmm, Tsmm, Tolvajärven r, Pohjois-Vienan r, Päämajan mr.

SALMINEN Toivo Henrik, konemestari, s. 19.6.1923 Raahe. Pso Annikki s. 1927. L: Pirjo -47, Hannele -55. **Js.** 14/JR50. Pst.tykkimies. Vadrusjärvi, Kärstilänjärvi. Haav. Kärstilänjärvi -44. Stm. Jsmm.

SALO Petter s. 18.12.1903 Pyhäjoki, k. 7.6.1985. **Ts.** 4/JR40. Kivmies. Pelkosenniemi, Joutsijärvi, Märkäjärvi. Stm.

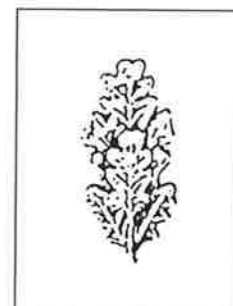
SALLAVA Johan Gustaf s. 2.10.1899 Oulainen, k. 1981. Pso Lempi o.s. Ruokolainen. L: Pentti -33, Pirkko -34. **Js.** VR:n palveluksessa. Jsmm.

SALMI Hjalmar Väinö (Jami), opettaja, s. 25.12.1897 USA, k. 1971. Pso Gretel o.s. Swanlung. L: Matti -29, Veli -33, Pekka -43. **Js.** EV6, RaaSkpE. Sot.virk.joukk.joht., hev. ja ajoneuvoups, valistus- ja työvoimaups. Väap. Jsmm.

SALMINEN Viljo Kalevi s. 16.10.1924 Raahe. **Js.** 4/Jv15, HTK11, 5396, 3DE, 8/VahvII/JR14, HTK, 4/ErP11/1. Uhtuan suunta, Säämäjärvi, Suojärvi, Vuotele, Ägläjärvi, Tolvajärvi. Jsmm.

SALO Teuvo Matti s. 7.1.1926 Kaustinen. **Js.** 3/Jv-KoulK25, ViestiKoulK2. Kpmies, puhmies. Alik. Jsmm.

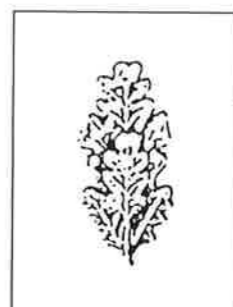
SALLINEN Kaarlo Henrik s. 11.6.1906, k. 1979. **Js.** AutoKV7, YhtERoi, Alakurtin autokorjaamon johtajana.

SALMINEN Ilmo Uolevi s. 20.11.1920 Raahe. **Js.** EsikK/JR9, Lääkk28, 7SiltaK. Sortavalan valtaus, Syvärin ylitys ja Ostan suunta. Kers.

SALO Mauri s. 25.3.1913 Pyhäjoki, k. 5.12.1978. Pso Saimi Katariina o.s. Yritys. **Ts.** JR26. Kpmies. Vuoksela, Muolaa, Kyyrölä. **Js.** JvKoulK15, AK Poltto-os. Lähetti. Haav. Vuoksela -40. Alik. Jsmm.

SALOMÄKI Toivo Johannes s. 19.7.1911 Kauhajoki, k. 12.1.1983. **Ts.** KTR3. Keittäjä. **Js.** I/KTR10, 7/KTE10, 1/KevPsto19. Puhmies, ajomies. Laatokan Karjala, Kitee, Matkaselkä, Kaalamo, Koivikkomäki, Latvasyrjä, Kuokkanie- mi, Lavijärvi, Rautalahti, Karjalan kannas, Koski, Taipale, Suvanto. Korpr. Jsmm, Vm2.

SALOVAARA Paavo s.4.3.1910 Raahe, k. 2.6.1965. Pso Annikki o.s. Honkanen. L: Hertta -38, Hannu -39, Olli -42, Pertti -45, Martti -48. **Ts.** 5/ KTR9. Patteriuks. **Js.** Svleiri12. Svleirin päällikkö. Kapt. VR4.

SARKKINEN Kunnari, poliisikonstaapeli, s. 25.7.1912 Haukipudas, k. 25.12.1985 Pattijoki. Pso Anna s. 1910, k. 1998. L: Jukka -35, Pekka -36, Kimmo -40, Markku -44, Tuula -45. **Js.** ErPuh.joukk., Äänislinnan AE, PPV9. Pattijoen Sa paikallis- ja is.päällikkö, joukk.väepeli, rikosetsivä. Yli-väepeli.

SANDSUND Pär August Vilhelm s. 3.6.1920 Helsinki. **Js.** Ptri/UK, HTK/14D, I/KTR18, HTK9, Iststo/VAKE, Pohj.EvE. Oppilas, ups.kok, mitt.ups.apul, kss- ja kulj.ups, kuormausups. Ontrosenvaara, Rukajärvi, Ontajoki. Kapt. Tsmm, Jsmm, VR4, SininenR.

SARKKINEN Uno Johannes, pol.konst., mv, työnj., s. 6.7.1906 Haukipudas, k. 3.9.1987 Raahe. Pso Ilta Sofia o.s. Rusko, s. 1911, k. 1988. L: Ensio -30, Terttu -31, Pentti -33, Sirkka -38, Ritva -43, Eero -49. **Ts.** ja **Js.** Siviilitehtävissä poliisikonstaapelina Saloisissa. Ylik. Jsmm.

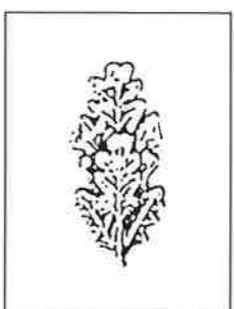
SARKKILA Väinö Kalevi, autopeltiseppä, s. 31.5.1924 Saloinen, k. 1968. Pso Aune o.s. Maunula. L: Keijo -49, Reijo -51, Jouko -53. **Js.** Nostomiespalvelu. Stm.

SARPOLA Setti Johannes, metallityömies, s. 2.4.1917 Pyhäjoki, k. 15.7.1980 Raahe. Pso Elina o.s. Töhönen, s. 1919. L: Ulla -41, Esko -44, Jorma -46, Kaija -50, Eila -51, Markku -52, Mauri -53, Simo -56, Pirkko -58. **Ts.** I/3Pr. Kivmies. Nurmijärvi, Kattilaoja, Munasuo, Kiltee, Leipäsuo, Kämärä. **Js.** I/JR32. Kivmies. Vuonni- nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua. Stm. Tsmm, Jsmm.

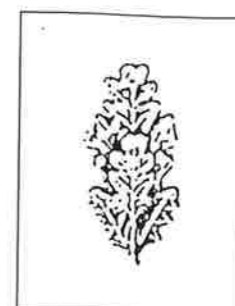
SARKKINEN Alvar, rakennusmestari, s. 24.9.1913 Haukipudas, k. 25.5.1965 Kanada. Pso I Elina Virsu. L: Paula -43. Pso II Nanni Hannila. L: Olli -54, Anne -57. **Js.** Muolaa, Vuoksela, Kuromajoki, Vuonni- nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Kers. Vm2.

SARVIRANTA Matti s. 8.4.1915 Pihtipudas, k. 1977. **Ts.** III/JR27. Tst.läh. Kuhmo. **Js.** JvKoulK16, Oulun VartioK, JärjK1, Esikk/JR4. Vartiomies, ajomies, kivmies. Suojärvi, Suvilahti, Semenski, Sattatus, Saarimäki, Pusku- selkä, Varloi. Haav. Löytövaara -40. Alik.

SATOKANGAS (Hökkä) Johannes s. 12.5.1902 Raahe. **Ts.** 4AK/84KmK. Ajomies. Määrätty VR:n palvelukseen.

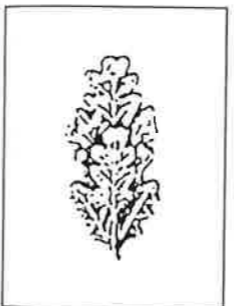
SAUVOLA Juho Jalmari s. 8.9.1897 Salon emäsrk, k. 25.2.1975. Pso Maria Elisabet o.s. Paso. **Ts.** 1/JR65. Kuhmo. **Js.** 1KKK/JR32. Lähetti. Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Uhtua. Jääk.

SATOKANGAS Vilho Oskari s. 25.10.1906 Haapavesi, k. 1969. Pso Elli o.s. Laurila. L: Jorma -32, Eino -40. **Ts.** 10TienkorjK. Työmies. **Js.** 1/ JR32. Kpampuja. Vuonni- nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Uhtuan L -41, Uhtuan P -41. Korpr. Vm2.

SAVELA Vilho Kalervo, työnohjaaja, s. 16.10.1921 Himanka. Pso Eila o.s. Nyman. L: Juha -57, Timo -59. **Js.** 3/Jv13, AutoK/HuoltoKoulK, 5SiltaK. Pioneeri. Vuosalmi, Torniojo- kilaakso. Korpr. Jsmm, Lsmm.

SAUKKO Leo Atso s. 13.1.1903 Raahe, k. 26.7.1948. Pso Rauha o.s. Aho. **Ts.** 3ErKKK. Ajomies. Kivennapa, Pero, Tali. **Js.** 1KKK/JR32, 7/ JR11. Ajomies. Vuonni- nen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Tkm.

SAVILAMPI Eetu s. 22.6.1915 Kestilä, k. 29.7.1994. Pso Elsa Sofia o.s. Äijälä. L: Tarja -45, Sinikka -47, Seppo -59, Hannu -63. **Ts.** TäydR. Tst-lähettiups. Pelko- senniemi, Joutsijärvi, Märkä- järvi, Vilajoki. **Js.** 7/JR11, RaaSkpE, KssK, RaaSkpE. Kivrjoht, varastonhoitaja. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokki- niemi, Ponkalahti, Vuonni- nen, Pistojoiki, Pinkojoki, Kis-Kisjärvi. Haav. Kis-Kisjärvi -41. Yliväp. Vm2, Vm1, Tsmm, Jsmm, Vm2, SVR m2.

SAUKKO Uno Uljas s. 5.11.1906 Raahe, k. 1973. **Js.** Ollut palkattuna linnoitustehtävissä. Stm. Jsmm.

SAVILUOTO Lauri Valde- mar s. 10.1.1912 Saloinen. **Ts.** PJP. Sair.kantaja. Suomussalmi, Raate. **Js.** 4/JvKoulK15, 5393, 24LK, KV3. Kivmies, sair.kantaja, lääk.mies. Uhtuan L ja P. Alik.

SAVOLA Uno Aukusti s. 7.1.1920 Reisjärvi, k. 16.9.1981. **Ts.** 3SotapolK. Kivmies. **Js.** TykK/JR29, HTK/Hyrynsalmi, JvKoulK19, 981Isk, HTK/Kotij., IlmavK, 40IvK, 38IvK, 48IvK, 61IvK. Pst.tyk.mies, kivmies, ilmavartiomies. Ilomäki, Värtsilä, Heinävaara, Juttulampi, Laaja, Yläjoki, Säämäjärvi, Vilga,

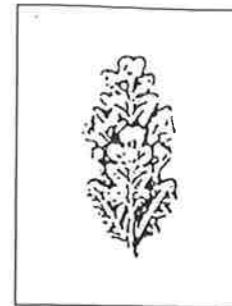
Suunu, Keski-Kannas. Korpr. Jsmm.

SEPPÄ Lauri Taneli s. 13.10.1925 Haapavesi. Pso Laila o.s. **Vilmi**. L: **Hannu** -50, Raili -52, Arja -53, Raija -54, Esko -56, Simo -57. **Js.** 4/Jv-KoulK15, os.5000, 9/JR1, 12/JR1, OsNurmela/RjP1, 2/R1, 2/R5. Kkampuja, kivmies, vartiomies. Inon-Humaljoen väl. viiv.taist., Viipurinlahti. Korpr.

SEPPÄLÄ Väinö Heikki, kirvesmies, s. 19.1.1909 Pattijoki, k. 5.12.1985 Raahe. Pso Kerttu Anna o.s. Riikonen. L: Sirkka -50. **Ts.** E1/JR26. Ajomies, kivmies. Muolaa, Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** 1/JR32, 42KMK, 11/JR45. Pistojoeki, Vuonainen, Uhtua, Jyskyjärvi. Haav. Vuonainen-Pistojoeki -41. Korpr.

SIIMES Jaakko s. 23.10.1907 Rukajärvi, k. 16.8.1987. **Ts.** V/JP2. Viestimies. **Js.** ViestiP31. Radiomies. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahati, Vuonainen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L. Stm.

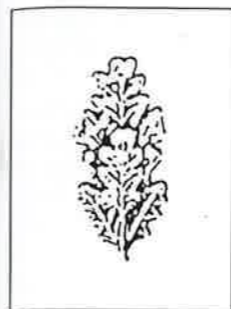

SAVOLAINEN Otto Arvid (Arvi) s. 24.12.1912 Raahe, k. 1982. Pso Ellen o.s. Viro. L: Esko -50. **Ts.** EsikK/JR26. Pioneeri. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** 1/JR32, 3/JR32, 11/JR11, 11/JR32, 8/JR32, 4/ErP20. Kivmies, ajomies, kkmies. Vuonainen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Rajajoki, Vammelsuu, Viipurin

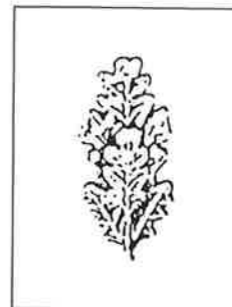
Kivisilta, Viipurinlahti. Stm. Vm2, Jsmm.

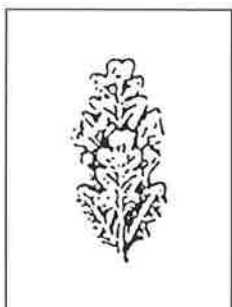
SEPPÄ Onni Viljo, kirvesmies, s. 28.8.1908 Haapavesi, k. 13.11.1990. Pso Eeva Maria o.s. Pajula, s. 1917. L: Antti -35, Erkki -38, Elma -39, Matti -41, Pentti -43, Maija -45, Heikki -47, kuollut, Anna-Liisa -48, kuollut, Olli -50, Leena -51. **Js.** Työk. Kivmies, kirvesmies. Karjalan kannas. Stm.

SEVÓN Vilho Kalervo s. 25.3.1916 Pihtipudas, k. 13.5.1972. **Ts.** EskK/III/JR25. Kirjuri. Kuhmo. **Js.** Auto-os/10, JärjK2, 51AutoK. Autonkulj, kirjuri. Korpiselkä, Tolvajärvi, Onkamus, Vegarus, Tsalkki, Mundjärvi. Alik. Vm2, Jsmm.

SIIPOLA Arvi Johannes s. 8.2.1920 Kalajoki. **Js.** Jv-KoulK20, E/HTK5. Kivmies. Kukkari, Vilokki, Pitkäranta. Haav. Pitkäranta -41. Korpr.

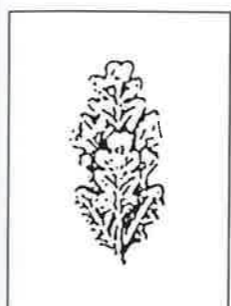

SAVONEN Viljo Johannes s. 14.12.1907 Pöytyä. **Js.** Svleiri20. Leirin päällikön apulaisena. Tkm.

SEPPÄ Veli-Matti, lääkäri, s. 28.5.1910 Virolahti, k. 5.2.1974 Viitasaari. Pso Anja o.s. Pekuri, s. 1913. L: Jussi -40, Matti -41, Ilkka -43, Liisa -45, Helena -48, Anu -56. **Ts.** 16SotaS, 12KS, KevOs2, JR69. SotaS, KS ja patl. lääk.ltn. Klemetti, Koivuselkä, Kollaanjoki. **Js.** JR25, 25LK, 25KS, E/JR11, JR1. Patl., KS ja rykmentin lääk.kapt. Vainikkala, Viipuri, Jessoila, Viitana, Juustjärvi,

Karhunmäki, Seesjärvi, Tornio, Rovaniemi. Majuri. VR4 tlk, VR4, Koll.mr, 8Dmr, SPRpr.am, Tsmm, Jsmm, SU h.am.

SIIKANIVA Eero Mikael s. 2.10.1922 Pyhäjoki. **Js.** Jv-KoulK15, JR32, UK, III/JR8, LeSK, PLeLv44. Kivmies, joukk.joht, kompp.pääll.vs., tähyistäjä. Uhtuan L ja P, Juksovan eteläp., Pommikoneen tähyistäjä Lapin rintamalla. Ltn. Jsmm.

SIIPOLA Juho Aleksanteri, varastopäällikkö, s. 2.6.1906 Raahe, k. 28.1.1973 Raahe. Pso Hilja Katariina o.s. Vesterinen, s. 1910, k. 1987. L: Risto -45, Martti -50. **Ts.** ja **Js.** JR26, 61KevIt, HIK12. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela, Nietjärvi. Ltn. VR1 am, VR4 m k, K-kann. mr, Tsmm, Jsmm.

SCHRODERUS Eskil Mikael s. 30.9.1917 Merijärvi, k. 11.12.1995. Pso Anni Mirjam o.s. Lähetkangas. **Js.** 1K/JR32, 3/JR32, 2/JR11. Lääkintäau. Vuonainen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti. Kers. Vm1, Jsmm.

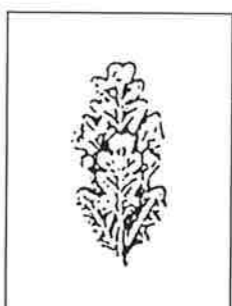

SEPPÄLÄ Onni Kristian, kirvesmies, s. 19.7.1917 Pyhäjoki, k. 1998. Pso Rauha Maria o.s. Oravisjärvi, s. 1920. L: Ilkka -48, Pirjo -50. **Ts.** 7/RakK, JvK5, JR65. Pioneeri. Laatokan koillisp. **Js.** 24LK, TykOs/III/AKE, SvJärjLeiri2, JR53. Lääkintäau. Sohjana, Kokkossal-

mi, Kuolemankukkula, Kiestinki, Uhtuan L. Alik. Vm1, Tsmm, Jsmm, TsPitkärännan r, P-Vienan r, Raahen Sot.piirin al.

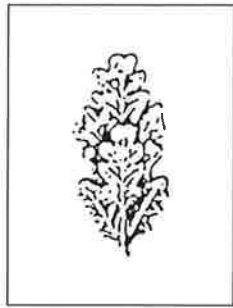

SIIKANIVA Pentti Aleksanteri s. 2.4.1925 Raahe, k. 11.6.1980. **Js.** 8/JvKoulK25, KKK/TäydP13, 4/JR15, 3/JR8. Kkmies, pst.kivmies, muonittaja. Inon-Humaljoen väl. viiv.taist., Kiviniemi, Vuosalmi, Tornio-Muonionjokilaakso. Haav. -45. Stm. Jsmm.

SIIPOLA Niilo Antti, merivart. pursimies, Kelan piiriasiamies, s. 25.8.1904 Kalajoki, k. 16.8.1976. Pso Melita o.s. Tuura, s. 1907. L: Sinikka -31, Anna-Liisa -36, Sirkka -38, Harri -40, Matti -43. **Ts.** ja **Js.** Merivartion joukoissa mm. Suomenlahti, Äänisen rannikko. Pursimies. Meripartioaluksen pääll. Ylipursim. Vm2,

Tsmm, Jsmm, SVR m 1 krk.

SIIRILÄ Toivo Kullervo s. 13.8.1918 Viipuri. **Ts.** 2KKK/JvKoulK4. Kivmies. Viipuri. **Js.** AutoKV2. Varastoapul. Alik. Jsmm.

la Bromarfin lohkolla. Korpr. Jsmm.

SILVOLA Eljas Aleksanteri s. 5.4.1916 Raahе, k. 16.11.1970. Pso Aino o.s. Ranta. L: Kaija -44, Toini -47. **Ts.** SatK/ToimP/HeLA. Höyrykone-mies. **Js.** 3/TurLA, Merikul-jOs2, 80RK/RP5/HR, 4/MeP/TurLA, 2/MeriP/TurLA, 4Rai-vLv, KoulP/osV. Höyrykone-mies, mv.kulj, kivmies, moot-torimatruusi. Hangon rintamal-

SILVOLA Pentti Johannes, maanviljelijä, s. 30.12.1922 Pyhäjoki. **Js.** JvKoulK15, JR11, 10JR11. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio. Haav. Tornio -44. Jsmm, Svm.

SINILUOTO Erkki Kustaa, maanviljelijä, s. 6.6.1925 Saloi-nen. Pso Laura Alina s. 1923. L: Marja-Liisa -44, Leo -51, Mirja -53, Sirkka-Leena -54, Taisto -56, Voitto -62. **Js.** Jv-KoulK25, TäydP13, 9/3Pr, I/JR1. Kivmies. Ino-Humaljoki. Stm.

SILLANKORVA Aleksan-der Leontius s. 18.6.1893 Raahе, k. 3.1.1966. Pso Maria Sai-mi o.s. Storck. **Ts.** Oulun loh-ko. Vartioaseman tähestäjä.

SILVOLA Erkki Kaarlo, maanviljelijä, s. 2.8.1920 Saloi-nen. Pso Saimi o.s. Vilppula. L: Maija -47, Matti -48, Pentti -49, Pauli -52, Paavo -53, Arja -59, Anja -63. **Js.** 1/10Prn, JvRk19, 10/4R33. Pikak.mies, kpmies. Tuulivaara, Rukajärvi, Krivi, Perälähti, Hiisjärvi, Po-ventsa, Karhumäki, Mäntysel-kä, Suojärvi, Pohjois-Suomi. Alik. Vm2.

SIMILÄ Alvar, valaja, s. 10.9.1915 Ylivieska, k. 24.1.1991. Pso Irja Annikki o.s. Harjuhaahto, s. 1920. L: Juha-ni -40, Leila -42, Pekka -48. **Ts.** ja **Js.** JR32, 2KKK/II/JR11. Korpivaara, Tetrivaara, Uhtu-an L ja P, Kiestinki, Ahvenlah-ti, Karjalan kannas. Korpr. Vm1, Vm2, Tsmm, Jsmm.

SINILUOTO Heikki, työ-mies, s. 9.8.1905 Pattijoki, k. 9.7.1992 Raahе. Pso Martta Sofia o.s. Koski. L: Simo -41, Kaisu -43. **Ts.** JR26. Sairaan-kantaja. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32. Vuonainen, Pistojo-ki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua. Korpr.

SILLANPÄÄ Vilho Jalmari s. 25.10.1915 Siikainen, k. 17.4.1987 USA. **Ts.** 3/JR68. Kpmies. Honkaniemi, Hepo-notko. **Js.** 2/JR57, JR15, EK/I/JR15, 36Vaak. Kpmies, pk-mies, suutari. Simpele, Kurki-joki, Kilpala, Lempaala, Kapu-järvi, Kiviniemi, Vuosalmi. Haav. Heponotko-Tali -40. Korpr. Vm2.

SILVOLA Henrik Nestor, kirvesmies, s. 25.5.1905 Saloi-nen. Pso Rauha Ingeborg. L: Reino -43. **Ts.** 1KKK/JR26. Patr.kantaja. Muolaa, Vuokse-la. **Js.** 4/JR32, 8/JR53, OsKa-ja. Kkmies, ajomies. Vuon-ninen, Pistojo-ki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kar-jalan kannas, Noskuan Vuok-sen lohko, Harjulan lohko, Tor-nio. Stm. Jsmm.

SIMILÄ Kaarlo Johannes, vanh.konstaapeli, s. 4.10.1915 Paavola, k. 9.10.1985. Pso Martta Maria o.s. Mällinen. L: Lea -47. **Ts.** 3ErKKK. Ksrjoht., kpääll. Mitro, Koirinoja, Pitkä-ranta, Kollaanjoki. **Js.** PionP2, 1SillanRK, 7SPolK. Lääkau, jvjoht. Mantsinsaari, Vitele, Hysylä, Äänislinna. Ylik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

SINILUOTO Kaarlo Johan-nes (Kalle) s. 28.7.1915 Sa-loinen. Pso Hilda o.s. Mämme-lä. L: Laura -40, Reino -41, Tel-lervo -45, Helena -52, Irma -55, Mirja -61. **Ts/Js.** JR53, III/JR11. VienanHTP, JärjK/III-AK. Tjmies. Taist. rajalta Kan-gasvaaran maastoon, Uhtuan ja Kiestingin suunnat. Stm. Vm2.

SILVOLA Arvo Aleksanteri, käyttömies, s. 5.12.1924 Pyhä-joki. Pso Eeva o.s. Luukkonen, s. 1940. L: Hannu -67, Vesa -68, Heli -71. **Js.** JvKoulK15, 5394, 1/JR11. Kivmies. 3D:n torj.taist. VT-linjalla, 3D:n viiv.taist. Länsi-Kannas, Ki-vennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua-Vuoksen lohko, Vuosalmi, Lapin sota. Korpr. Vm2, Jsmm.

SILVOLA Matti Johannes, merikapteeni, s. 18.1.1910 Raahе, k. 30.6.1992. **Ts.** ja **Js.** Merillä. Kers. Jsmm.

SIMILÄ Niilo Henriikki s. 20.1.1909 USA, k. 19.3.1966. **Ts.** Kol:t/JR26. Ajomies. Vuoksela. **Js.** JR32, 11/JR32, 7/JR53. Ajomies, tarkka-amp. Vuonainen, Pistojo-ki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Karjalan kannas. Stm. Jsmm.

SINILUOTO Lauri Aleksan-teri, kirvesmies, s. 13.3.1911 Saloinen, k. 20.7.1978 Saloi-nen. Pso Selma o.s. Vuoti, s. 1904. L: Erkki, Esko, Elli. **Ts.** 1KKK/JR26. Ajomies. Muo-laa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR26, II/JR32, 9/JR32, E/JR32, II/JR32, 2/JR32. Ajomies. Uhtu-an suunta, Karjalan kannas, Ihantala. Stm. Vm2.

SINILUOTO Otto Viljam s. 17.6.1906 Saloinen, k. 1969. Pso Kirsti o.s. Ihalainen. L: Jorma -33, Pirjo -35, Arja-Liisa -36, Raimo -39. **Ts.** I/11KS. Hev.mies. **Js.** 1KKK/JR32, Jv-KoulK20, 956IsK, 809IsK. Pohj.rintamalla. Stm. Jsmm.

SINILUOTO Väinö Arvid (Arvi) s. 13.1.1908 Saloinen, k. 1983. **Js.** 2KKK/11Pr. Kiestinki-Louhen rautatien suunta. Stm. Jsmm.

SINILUOTO Pauli Andreas (Antero) s. 8.1.1918 Saloinen, k. 6.5.1964. Pso Helvi o.s. Mämmelä, eronn. L: Reijo -42, Eila -43, Ilmari -49. **Ts.** KKK/PohjR, 3KKK/JR65, 2KKK/10Pr. Kkmies, rjoht. Suomussalmi, Kuhmo. **Js.** 1KKK/JR32, 8/JR11, E/II/JR11. Kkamp, rjoht, kkrjoht. Vasovaara, Latvajärvi, Vuonninen,

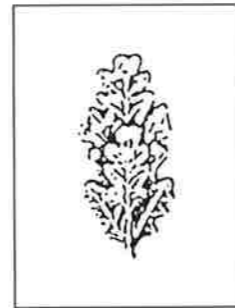
Pistojoki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L, Jyvälahti, Ihantalan suunta, Tornion sillanpään taist, Jaakkola, Rovaniemi. Haav. Kuhmo -40, Kis-Kisjärvi -42. Alik.. Jsmm.

SINILUOTO Väinö Eevert, kirvesmies, s. 9.9.1912 Saloinen, k. 1.6.1970 Saloinen. Pso Helli o.s. Palosaari, s. 1921. L: Pentti -51, Tauno -52, Lahja -53, Laina -55. **Ts.** 1KKK/JR26. Ajomies. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32, 1KKK/JR11, 4/11Pr, 4/JR11, 6/JR32, HTK11. Ajomies, kivmies. Vuonninen, Pistojoki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, L-Kannas, Pohjois-Suomi. Haav. Pistojoki -41, Kannas -44. Stm. Vm2.

SINILUOTO Reino Johannes, kirvesmies, s. 20.6.1919 Saloinen, k. 1984. Pso Hilka o.s. Mäntylä. L: Pentti -43, Kauno -46, Risto -51. **Js.** 3/Jv-KoulK6, JvKoulK24, HuoltoK/21Pr, 13/21Pr. Kivmies, varastomies. Leppävaara. Stm.

SIPILÄ Eero Adolf s. 8.10.1924 Oulu. **Js.** Jv-KoulK12, VK/LeR1, VK/LeR4. Radiosähköttäjä. Alik. Jsmm.

SINILUOTO Veikko Jalmar s. 18.6.1918 Saloinen, k. 13.11.1992 Saloinen. **Js.** RaaSkpE, JvKoulK19, Svleiri21, Svleiri24. Kivmies, vartiomies. Kiestingin suunta. Korpr. Jsmm.

SIPOLA Antti Markus, levyseppä, s. 25.4.1909 Raahe, k. 29.2.1996 Raahe. Pso Anni o.s. Malinen. L: Liisa, Eero, Aarne, Pauli. **Ts.** ja **Js.** Sotatarviketeollisuuden palveluksessa Ruona Oy:llä.

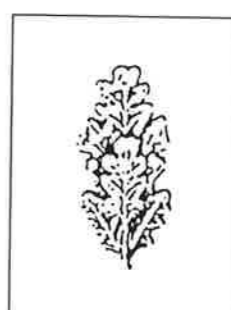
SIPOLA Eino Oskari, mallipuuseppä, s. 19.11.1917 Liminka, k. 1978. Pso Marke Valpuri o.s. Siltakoski, s. 1921. L: Matti -45, Pirkko -47, k. -81. **Ts.** III/3Pr, KevItPtri. Keski-Kannas. **Js.** Kiestinki, Uhtuan suunta, Oulun it. Ylik. Saks.R2, Vm1, Vm2, Tsmm, Jsmn.

SIPONEN Seppo Kalevi, sähköasentaja, s. 19.5.1919 Pattijoki, k. 1.5.1981. Pso Hinni o.s. Raatikainen, s. 1932. L: Kalle -54. **Ts.** JvKoulK5. Kuhmo. **Js.** RvKoulK, 3/PMRadP, 2/PionP25, 66SotaS, JvKoulK19, Aunuksen piir.Esik, 991/IsK, 753/IsK. Lähetti, postinhoitaja, pioneeri. Kiestinki, Savajärvi. Alik. Jsmm.

SIPOLA Martti Hannes, yrittäjä, s. 25.3.1923 Raahe. Pso Aune o.s. Makkonen k. 1991. **Js.** 3TykK, JR50; 32AutoK. Syväri, Tuulosjoki, Vadrusjärvi, Lapin sota. Korpr. Jsmm.

SIPONEN Veli Kalle, liikemies, s. 25.11.1921 Pattijoki. Pso Irja. **Js.** 8/Jv16, JärjK1, 2/Jv6. Kirjuri, kivmies, kkmies. Karjalan kannas, Inkeri, Valkjärvi, Oravanniemi, Äyräpää, Vuosalmi. Korpr.

SIPOLA Niilo Henrik, maanviljelijä, s. 28.2.1912 Pattijoki. Pso Eeva Saimi o.s. Elsilä. L: Heikki -39, Jukka -41, Veikko -44, Hannele -49, Helena -65. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa ammusvalm. **Js.** J32, JärjK2, 24KmKorj. Kupariseppä. Uhtuan suunta, Vuokkiniemi. Korpr.

SIPPALA Erkki Johannes s. 11.10.1905 Saloinen, k. 28.1.1981. **Ts.** 1KKK/JR26. Kompp.väap. **Js.** KrhJII/JR32, RaaSkp/HTK. Krhau. Laukka, Vuonninen, Pistojoki, Vuosalmi. Kers. Jsmm.

SIPOLA Yrjö Olavi, yrittäjä, s. 9.12.1914 Pattijoki. Pso Anja Kyllikki. L: Marja -58. **Ts.** Sotatarviketeollisuus. **Js.** JR32, JR11. Kivryhmänjoht. Vuonninen, Pistojoki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. Uhtuan suunta -41 ja -43. Kers. SR ar, Vm1, Vm2, Sot.am, SVL:n suuri am, Sotaveter. suuri am, Rint.veter.ar,

Res.auliiton 40v.juhlamit., Vienan r, Sininen r.

SIPPALA Kalle Gabriel, mv, autoilija, s. 16.6.1912 Saloinen, k. 24.4.1996 Raahe. Pso Aino Maria o.s. Kallela. L: Jorma -38, k. -97, Aune -40, Teuvo -40, Helena -41, k. -41, Terttu -43, k. -89, Heikki -44, Martti -46, Mauno -48. **Ts.** 1KKK/JR26. Kivjoht, talau. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/JR32, RaaSkpE, JvKoulK15, OulSkpE. Ylik.

SIPPALA Knut Vilhelmi (Vilho) s. 16.7.1901 Saloinen, k. 1984. Pso Senja o.s. Alasaarela. L: Esko -27, Rauha -29, Pekka -35, Mauno -39. **Js.** 1KKK/JR32. Ajomies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P.

SIPPALA Sulo Nestor Niikanor s. 2.3.1908 Saloinen, k. 11.12.1951. Pso Lempi o.s. Annala. L: Leena -45, Iikka -48. **Ts.** 1KKK/26. Kkamp.apul. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 1KKK/I/JR32, KKK/KevOs3, RaaSkp, JvKoulK19. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Korpr.

SIPPALA Matti Andreas, kauppias, s. 25.9.1919 Saloinen, k. 5.3.1971 Raahe. Pso Eeva o.s. Konu. L: Helvi -47, Erja -49, Elisa -51, Pekka -52, Tuomas -58, Outi -63, Eero -63. **Ts.** 2KKK/JvKoulK5, EsikK/JR32, EsikK/III/12Pr, EsikK/ErOsPn. Autonkulj. **Js.** EsikK/ErOsPn. Autonkulj. Alik. Tsmm, Jsmm, Vm2.

SIPPALA Valter Ferdinand s. 13.9.1895 Saloinen, k. 23.7.1978 Raahe. Pso Iida o.s. Marjaniemi. L: Viljo -25. Pso II Elisabet o.s. Jokela. **Ts.** JvKoulK5, 2/ErP36. Kivmies. Stm.

SIPPALA Pauli Valdemar, autoilija, s. 15.1.1922 Saloinen. Pso Impi o.s. Riekk. **Js.** 75AutoK, IIAK:n huoltoj. Aseell.autonkuljettaja. Karhumaen suunta. Korpr.

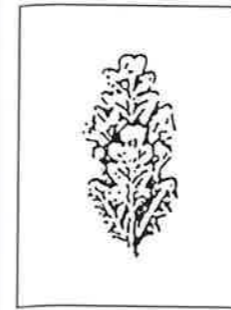
SIPPALA Viljo Matias, maanviljelijä, s. 17.10.1925 Saloinen, k. 1977 Raahe. Pso Eila o.s. Kinnunen. **Js.** 4/JvKoulK15, 8/TäydP13, 4/TäydP1, JR6. Korpr. Jsmm.

SIPPALA Simo Alfred, maanviljelijä, s. 16.10.1898 Saloinen, k. 19.11.1981. Pso Anna o.s. Hyväri, s. 1910. L: Tauno -45, Paavo, Pentti -48. **Ts.** JR40. Sallan suunta. **Js.** JR32. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua. Stm. Tsmm, Jsmm.

SIPPALA Väinö Henriikki, työmies, s. 18.1.1926 Saloinen. Pso Hilkka o.s. Junttila. **Js.** JvKoulK25, Op/LeR4, LeSkoulu, 5/JR1, KV8Kok, 5/JR1, I/PR1. Kivmies, vartiomies. Stm. Jsmm.

SIUVATTI Martti Johannes s. 30.7.1924 Saloinen, k. 22.8.1950. **Js.** JvKoulK15, TäydP13, HTK11, 3DE, Krh/VienHSP. Krhmies, krhammismies. Uhtuan suunta. Stm.

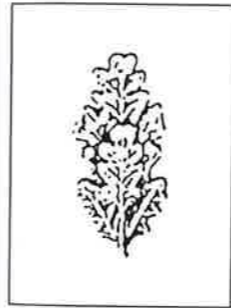
SIVONEN Kalle Einari s. 2.6.1909, k. 20.12.1982. Pso Liisa s. 1917. L: Sirkka -41, Matti -43, Jorma -46, Yrjö -49, Urho -51. **Ts.** ResKesK/KaHK. Hotakka, Jyrkänkoski, Kuhmo, Klemetti, Kuvetvaara. **Js.** JR31, JvKoulK20, 8/JR31, 31SotaS, JärK1, HTK9. Kalvosjärvi, Omelia, Kemijoki, Rukajärvi. Korpr.

SIUVATTI Matti Aleksanteri s. 4.10.1912 Saloinen, k. 26.7.1964. Pso Aune o.s. Krokvik (Juusola). L: Asta, Salli, Antero -32, Toini -34, Asser -36, Seija, Aira, Sauli. **Ts.** EsikK/JR26. Ajomies. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** 1KKK/JR32, 2KKK/JR11, 64AutoK. Kkmies. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Jsmm.

SKINNARI Eino Frans Henriikki s. 25.8.1922 Pattijoki. **Js.** JvKoulK15, Svleiri19. Vartiomies. Korpr.

SIUVATTI Paavo Gabriel, metallimies, s. 10.11.1919 Saloinen. Pso Elviira o.s. Karjalainen. L: Tuula -46, Sirkka -48, Kauko -50, Kalevi -51, Ritva -53, Voitto -54, Raimo -57, Jouni -59, Kari -62. **Js.** I/KTR11, RaaSkp, JvKoulK6. Sallan suunta. Stm.

SOINI Kaarlo Fredrik Johannes, director cantus, pankinjohtaja, s. 11.9.1912 Raahe. Pso Tellervo Tyyne o.s. Siponen, s. 1915. L: Matti -40, Liisa -41, Marja -53. **Ts.** EsikK/JR26. Kirjuri au. Vuokselan-Vuosalmen lohko. **Js.** EsikK/JR32, 8/JR32, JR1, ErP20. Esik.väap., kkkjouk.joht. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan länsi- ja koillisp, Rajajoki, Vammelsuu, Viipurinlahti. Yliväap. Vm2, Vm1.

SIUVATTI Väinö Henriikki s. 1.11.1916 Saloinen, k. 15.3.1943. **Js.** 2AutoK/HuoltKoulK.

SONNINEN Vilho, kirvesmies, s. 24.6.1908 Lapinlahti, k. 1980. Pso Anni o.s. Väisänen, s. 1904. L: Matti -33, Sirpa -41. **Ts.** TienHK. Työvelv. Tolvajärvi. **Js.** JR32. Ajomies. Uhtuan suunta, Syväri. Korpr.

SORJONEN Aarne Alvi s. 26.4.1922 Harlu, k. 23.1.1997 Raahe. Pso Helvi o.s. Ojala, s. 1921. L: Tuula -42, Hilka -45, Pirjo -48, Tapio -50, Timo -52, Tuomo -55. **Js.** 9/JR5, 5/21Pr, JääkK/21Pr, 5/21Pr. Maaselkä, Varsjärvi, Juustijärvi, Porajärvi, Luisvaara, Kuolismaa, Möhkö, Lutikkavaara. Korpr. Vm1, Jsmm.

SOVIO Matti Teodor, merikapteeni, s. 17.12.1921 Raahe. Pso Kyllikki o.s. Iljamo. L: Olli -47, Heikki -49, Antti -57. **Ts.** Amer.Legioonan 2.K. Kivmies. **Js.** Englannissa.

SORSA Hugo Olavi, työpäällikkö, s. 22.2.1920 Pyhäjärvi. Pso Eini o.s. Kurkela, s. 1921. L: Ulla-Kaisa -50, Ilkka -53, Anna -60. **Js.** PionKoulK, Mt-PonttP, JR5, 4D. Pioneeri, Kpmies, autonkorjaaja. Maaselkä, Karhumäki, Suomusjärvi, Kannas, Itä-Karjala. Haav. Maaselkä. Korpr. SVR1 krk.

SOVIO Olavi Mikael, merimies, s. 2.10.1911 Raahe, k. 11.3.1971 Kööpenhamina. Palv. merimiehenä mm. Petsamossa, Englannin hallitsemassa Itä-Afrikassa. Stm. Vm2.

SOURANDER Lars Gustav (Lasse) s. 23.8.1920 Vaasa. **Js.** E1/Jv15, OulSp, TykKK3, 7/TKK3, SS53, 7/TKK3. Syvärin luoteisp., Seleton, Tuulos. Vm2, Tsmm.

SOVIO Pontus Maximus Widekint s. 27.8.1911 Raahe, k. 12.3.1942. **Ts.** Toimistoupseeri. Vänr.

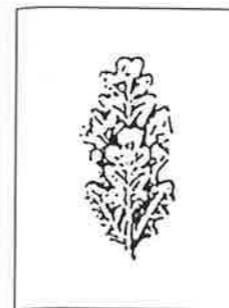

SOVIO Jorma Juhani, sotilasmestari, s. 11.2.1919 Raahe, k. 18.6.1990 Raahe. Pso Vieno o.s. Niskala. L: Helena -48, Ulla -49, Raija -50, Seppo -51, Martti -53, Erkki -53. **Ts.** 9SPolK, 9/JR25. Kpmies. Suomussalmi, Kuhmo. **Js.** PPK/11Pr, EsikK/JR11, 6/JR11, Kaukotied.os/3D, 1/JR53, JääkK/3D. Kpmies. Uhtuan

SPIK Johan Henrik s. 18.3.1924 Raahe. **Js.** HeLA, TurLA. Suomenlahdella. Vm2, Vm1, Jsmm.

suunta, Karjalan kannas, Kuuterselkä, Muolaa, Heinjoki, Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Muonio. Haav. Heinjoki -44. Korpr. Vm1, Vm2, SVR m1, Tsmm, Jsmm.

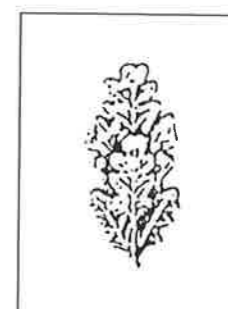
SPIK Kaarlo Johannes s. 8.6.1897 Pattijoki, k. 13.12.1969. Pso Aino. L: Johan, Reijo. **Ts.** I/KTR9. Hevosmies. Kuhmo. **Js.** JR32. Ajomies. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P.

SUOMELA Lauri Heikki s. 6.9.1911 Raahe, k. 1975. Pso Lempi o.s. Virta. L: Juhani -35, k. -87, Matti -37, k. -85, Hannu -44. **Ts.** 16SPolK. Spoliisi. **Js.** 2/JvKoulK23, RaaSkp, Oul.liik.piiri. Alik. Jsmm.

SUNI Tuomas Vilho Fredrik s. 9.10.1918 Raahe. **Ts.** RUK:n oppilaana ja kouluttajana, VP1. Rad.auto2 var.pääll, v.var.jjoht. Ins.ylii. VR4, Tsmm.

SUOMELA Onni Johannes s. 18.3.1920, k. 1992. Pso Lempi. **Js.** 7/JvKoulK16, Jv-KoulK19, SVL16, 5/Svleiri16. Jsmm.

SUOJANEN Lauri Sameli s. 6.8.1909, k. 27.8.1972. Pso Anni e. Tokola o.s. Törmäkangas. L: Raija -51, Raimo -54. **Js.** JR58. Matikainen, Kaalamo, Hannukkalanmäki, Oleanmäki, Tirinmäki, Ännikänniemi, Heinäpuro, Valkeasaari, Kiljala, Valkeasaari, Rajajoki-Viipuri.

SUOMI Sulo Matias s. 10.2.1908 Vanaja, k. 5.2.1965 Kintaus. Pso Ida o.s. Mehtälä. L: Anneli -38, Maria -41, Leena -41, Salli -44, Saara -46, Martti -50. **Ts.** JvKoulK10. **Js.** JR14, HTK/RaaSkp, 7/JR1. Ahvenanmaan miehitys, Hangan rintama, Viipurin lahti. Ylik. Vm2, Jsmm.

SUOMELA Jaakko Johannes s. 6.8.1923 Raahe, k. 26.11.1966. Pso Kyllikki, o.s. Heiskari. L: Sauli -49. **Js.** HTK11. KevOs5, EsikK/I/JR11, 3/JR11. Kivmies. Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kannas, Tornio. Haav. Kannas -44. Stm.

SUONENLAHTI Matti Henriikki s. 18.7.1923 Raahe, k. 1992. **Js.** 1KKK/JR12, 3/ErP16/6. Äänisniemi, Maaselän puol.taist., Ihantala, Pohjois-Suomi. Jsmm.

SUONVIERI Matti Viljo, maanviljelijä, s. 24.2.1906 Ylivieska, k. 1986. Pso Aino Serafia Myllylä, s. 1896. L: Rautno -31, Aimo -32, Sinikka -33, Kauko -35, Jorma -37, Anneli -40. **Ts.** JR26. Kyyrölä, Muolaa, Vuoksela, Uusikylä. **Js.** JR 32. Vuoninen, Pistojoen, Porokylä. Jääk. Vm2.

SUUTARI Reino, maanviljelijä, s. 13.1.1911 Haukipudas. Pso Etti o.s. Koivu. L: Ritva -38, Sisko -45. **Ts.** Karjalan kannas. **Js.** Uhtuan ja Kiestingin suunnat. Haav. Kiestinki -41. Ylik.

SUORANTA Risto Grikorij, asentaja, s. 19.4.1918 Peräseinäjoki. Pso Elsa. L: Eila -38, Viena -41, Jorma -45, Heimo -50, Hannu -51, Päivi -59. **Js.** KTR8, IIKTR19, RaskPsto26. Vuoksenlaakso, Purnujärvi, Matikanlahti, Haakanala, Tietävälä, Jääski, Enso, Jäppilä, Joutselkä, Kivennapa, Mainila. Alik. Vm1, Vm2.

SWANLJUNG Ernst Birger, taloustarkastaja, s. 7.2.1917 Viipuri. Pso I Theresia o.s. Fransman. L: Birgit -42. Pso II Eva Irene o.s. Väinönheimo. Pso III Anna-Maija o.s. Laine. **Js.** 2/SissiP3, 15Pr, Jv-KoulK31, JR58. Uhtua, Kiestinki, Syväri. Premiärlöjtn. FR4, FK4 tlk, Jsmm.

SUURONEN Antti, työsuhdeasiainhoitaja, s. 18.8.1924 Kangasniemi. Pso Terttu o.s. Kaukonen. L: Seija -46, Jouko -48, Jouni -51. **Ts.** Kotirintamatehtävissä. **Js.** Huoltojoukot, AutoK, PionK, E/PionP2 (PsD Lagus) Koria, Mäkriä, Äänislinna, Viipuri, Karjalan kannas, Lapin Sota. Haav. Viipuri -44. Pioneeri. Tsmm, Jsmm, PsD mr, SLar.

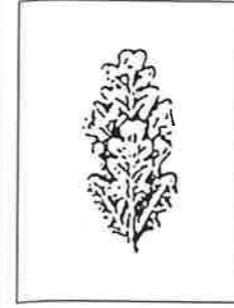
SWANLJUNG Guy Alfred Stanley, liikkeenharjoittaja, s. 11.7.1911 Helsinki, k. 1983. Pso Gertrud o.s. Envik-Swanljung. L: Pertti -39, Inga -42, Henri -45, Kai-Peter -46. **Js.** KrhJ/IR32, JvKoulK10, Jv-KoulK17, SuoSLE, Svleiri9, RaaSkpE, Oul.liik.piiri, 7EV AutoOs. Pistojoen taist. Ylik. Jsmm.

SUUTARI Eino Kalevi, kirjemies, s. 12.3.1924 Revonlahti. Pso Nelly o.s. Tiikkanen. L: Antti. **Js.** Uhtuan suunta, Tornio. Stm.

SWANLJUNG Paavo Gustaf, käyttöinsinööri, s. 22.1.1924 Raahe. Pso Maija Kaarina. L: Kristiina -49, k. -51, Jukka -53, Liisa -55, k. -55, Mirja -61. **Ts.** Vss-lähetti. Oulu. **Js.** PstKoulK, TäydP13, JR11, UK, JR9, 8/JR11. Rjoht. Ltn. Tsmm, Vss mm, Jsmm.

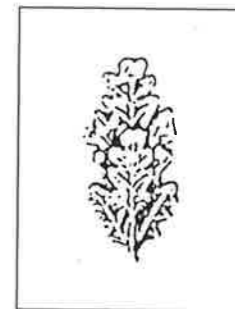
SYRJÄLÄ Leevi Eskeli s. 20.4.1924. **Js.** 5/T-P8, 5/JR8. Juksova, Syväri-Loimola, Tornio, Ylä-Muonio. Korpr. Jsmm.

SÄMPI Eeli Johannes s. 30.3.1921 Kannus, k. 1989 Raahe. Pso Inkeri o.s. Mattila. L: Pentti -48, Seppo -51, Riitta -62. **Js.** 8Pr, 24TykK. Pst-tkm. Tuulos, Aunus, Syväri. Haav. Syväriin voimailaitos -43. Stm. Vm2, Jsmm.

SÄILY Kauko Adolf, verhoilija, s. 20.3.1925 Ylivieska. Pso Ella Annikki. L: Inka -60, Pasi -62, Sirkku -66, Mika -69. **Js.** E/T-P1, 1/JP2. Vuosalmi, Ihantala, Ylimaa, Vuotso, Laanila, Kaunispää, Inari, Portimojärvi. Korpr. Vm2, Jsmm.

SÄRKKÄ Eino Anselm s. 13.2.1920 Joroinen, k. 15.2.1986. **Js.** IKrhj/JR11. Krhjoht. Vasovaara, Latvajoki, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Oinassalmi, Pistojoen, Uhtuan L, Kiestinki, Ahvenlahti, Sahakylä, Kuuterselkä, Onkamankangas, Kivennapa, Muolaa, Heinojoki, Summa, Noskua, Vuoksi, Vuosalmi, Ihantala, Tornio, Rovaniemi. Haav. Pistojoen -41. Vm2, Jsmm.

SÄKKINEN Aaro Ilmari s. 14.6.1924 Oulu. **Js.** KKK/TäydP13, 1/TäydP1, 12/JR6.

SÖDERHOLM Torsten Stefanus s. 1.12.1922 Pargas. **Js.** 2/JvKoulK11, E/IR61, 2/JärjK1, E/IR61, 15/JR61, E/JR13, Transp. Ylik. FM2.

SÄKKINEN Mauno Olavi s. 28.12.1921 Oulu. **Js.** 111/KevItPtri, 101KevItPtri, 23KevItPtri. Tsopina, Karhumäki, Malvi, Aunuksen kannas, Luostari, Kontu, Syväriin voimailaitos, Syvärinniska, Takkari-Karjalan kannas. Korpr. Jsmm.

TAHVANAINEN Veikko Heikki s. 10.12.1911 Pielisjärvi, k. 1985. Pso Elvi o.s. Toroskainen. L: Teuvo -43, Hannu -54, Pentti, Eila, Tuure, Veikko. **Js.** TykK/JR10, TykK/JR31, Pesulajunat. Pst.tkm, pst.tyk.joht, lämmittäjä. Tuulivaara, Koroppi, Kolvasjärvi, Virrat, Munjärvi, Ontrosenvaara, Rukajärvi, Ontajoki. Kers. Vm2, Jsmm.

TAIMIO Helge Eino s. 16.11.1924 Riihimäki, k. 1990. **Js.** Jv25, 60/IvP7, IvP4, 32IvK. Iv-rad.mies. Syväri-Vitele-Pitkäranta, Pohjois-Suomi. Korpr. Jsmm.

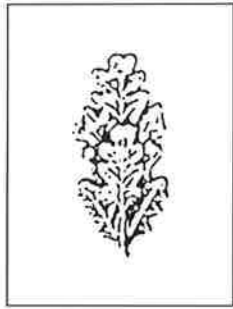
TAKAKAARA Vilho Leander s. 8.11.1913 Paavola, k. 27.10.1986. **Ts.** 3/JR26. Kivmies. **Js.** JR20, 3KKK/JR10, 89PAutoK, 13, LiikK. Kivmies, ajomies, vartiomies. Korpr.

TAKALO Johan Henrik (Hannes) s. 5.11.1898 Liminka, kuollut. Pso Ellen o.s. Andersson. L: Thora -30, Tuomas -31, Matti -35, Mikko -41. **Ts.** ja **Js.** VR:n palveluksessa.

TANSKALA Jaakko Olavi, koneistaja, s. 30.10.1920 Salo. Pso Lahja Sofia. L: Eeva-Liisa -54. **Ts.** 3Pr3P3KKK. Kkamp. Nurmijärvi, Muolaa, Leipsuo. Haav. Muolaanjärvi -39, Kämärä -40. **Stm.** VR4, Vm, SVR ml, SVL ar.

TAIPALE Niilo Antero s. 24.3.1907 Kalajoki. **Ts.** 3/JR24, JärjK1. Tstläh. **Js.** 2/JärjK1, ToimK/JärjK, Naarajärven Svleiri, Svleiri9, SotaS57, 6658. Työpalv.mies, sv-vartijakurssi, vartiomies. **Stm.**

TAKALA Tauno Valdemar s. 25.4.1915 Salo. **Ts.** 3KKK/JR25. Kkamp. Kuhmo, Löytövaara. **Js.** HTK11, KevOs5, 3KKK/JR53, 12/JR53, JvKoulK26. Kkamp, joukk.varajoht., kkpulijoht. Uhtuan suunta, Korpivaara, Tetrivaara. Haav. Uhtuan L -41.

TAKALO Niilo Mikael s. 28.9.1907 Paavola, k. 21.9.1960 Pattijoki. **Js.** 24LääkK, JvKoulK19, RaaSkpE, 11HTK, EK/III/AKE, 56KS. Sair.kantaja, puuseppä, kivmies. Latvajärvi, Vuokkiniemi, Vuonninen. Haav. Yläkuittijärvi -41.

TANSKANEN Väinö, kone-tekniikko, s. 24.7.1925 Kuusjärvi. Pso Helli Esteri. L: Urpo -54, Pekka -57, Kirsi -59. **Js.** 4/20PrRaskPsto40. Suuntaaja. Syväri, Viipuri, Viipurinlahti, Tolvajärvi. **Tkm.** Jsmm.

TAIPALE Pentti Juhani s. 14.7.1910 Kalajoki. **Ts.** JR26. Kirjuri. **Js.** Esik/JR32, EJP, JR32, E/JR32, 13/JR32. Rad.mies, kirjuri. Vuoksela, Vuosalmi, Juntusranta, Vuonninen, Pistojoki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Lintula-Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksi, Ihantala, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. **Kers.** Vm2.

TAKALA Veikko Eemil, rakennusmestari, s. 19.8.1920 Pyhäjoki. Pso Eila. **Js.** JvKoulK6, 11/JvKoulK24, ErP7. Kivmies, tstläh. Rukajärven suunta, Klyyssinvaaran suunta. **Alik.** Jsmm.

TAMMI Yrjö Emil s. 23.4.1902 Vaasa, k. 2.4.1978. **Ts.** 3KKK/JR16. Talousau. **Js.** 12/JR27, E/III/JR27, KevOs6, 5/JR56. Talousau. Nimetön aukea, Preussa, Lankila, Pohjalainen, Koivu, Antrea, Vuoksen ylitys, Äyräpää, Mälkölä, Pampala, Kaljala, Valkeasääri, Aleksandrovka, Loimola. **Ylik.** Vm2, Jsmm.

TAPANILA Oiva Pietari, maanviljelijä, s. 24.1.1926 Lumijoki, k. 27.10.1974. Pso Eeva o.s. Svensk. L: Lea -48, Liisa -51. **Js.** JvKoulK25, JvKoulK1, 5/JR1, II/JR1, III/JR1, 5/JR1, 4/JR1. Kkrjoht, kivmies, rjoht, kivrjoht. **Alik.** Jsmm.

TAKA-EILOLA Kaarlo Henrik Ilmari s. 22.12.1911 Salo. **Ts.** 1/JR26. Pkamp. Muolaa, Vuoksela. **Js.** 2/JR32, JvKoulK20. Pkamp. Suomusalmi-Pistojoki. Haav. Pistojoki -41. **Korpr.** Vm2, Tsmm, Jsmm.

TAKALA Vilho Matias, rakennusmies, s. 12.3.1925 Salo. **Ts.** k. 1994. Pso Inkeri o.s. Tähtjänjoki. L: Anja -48, Jorma -50, Veli -51, Juha -59, Heli -63. **Js.** 7/JvKoulK25, Täydp13, 2/JP4. Kivmies, Lapin sota. Haav. Lohijoki -44. **Jääk.**

TAMMINEN Lauri Oskari, noutotukun päällikkö, s. 23.1.1910 Pirttikylä, k. 1991. Pso Eliina o.s. Virsu. L: Osmo -33, Anna -34, Sirkka -36, Leena -37, Pekka -41. **Ts.** KvPsto10, KTR2. Laskija. Suur- ja Pienpuro, Jussilanjärvi, Rautakorpi, Viipurinlahti. **Js.** RsPsto30, ErSPolOs. Ylivieska. Laskija, as.kom.kunn.väepeli.

TARVAINEN Jussi Heikki Sakari s. 25.8.1926 Pulkmila, k. 10.12.1987 Salo. **Js.** JvKoulK15, 3/JR1. Rjoht. **Korpr.** Jsmm.

Värtsilä, Säämäjärvi, Prääsä, Pyhäjärvi, Petroskoi, Suunu, Syväri, Kuuttilahti, Batashevskaja, Hyrsylä. **Ylik.** Vm1, Vm2, Tsmm, Jsmm, SVR ml, Pl:n pr am.

TASAPURO Matti s. 24.11.1918 Viitasaari. **Ts.** 14/JvKoulK3, 7/JR21, 6/JR21. Kivmies. Taipale. **Js.** 4SPoIK, 1/TienRK, 16SPoIK, JärjK1, 3/TöydP12, 5/TäydP12, 9/KTR18, Tos/HTK9. SPolmies, tienrak.mies, kivmies, tiedustelija. Korpr.

TASKILA Lauri Allan, matkasiihteeri, s. 1.1.1924 Haapavesi. Pso Armi. L: Risto -50, Ritva -51, Marketta -53, Pekka -55. **Js.** 2/ErP7. Tstlähetti. Lietmajärvi, Vuonisjärvi, Kynsivaaran suunta. Korpr.

TASKILA Toivo Nikolai s. 22.12.1907 Pyhäjoki, k. 1975 Pyhäjoki. Pso Aune o.s. Luoto, s. 1910. L: Aino -38, Aimo -40, Sirkka-Liisa -45. **Ts.** JvKoulK5, JR31. **Js.** 6/JR32, 7/JR32, 1/JR32. Rjoht. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Jyväskylä. Alik.

TAUVOLA Pekka Sakari s. 30.1.1923 Raahel. **Js.** JvKoulK15, 3D, 13/JR11, TykK/UK, II/JR53, II/JR53, IIRhJ/JR53, 13/JR11, JärjK1, 13/JR11. Tjmies, oppilas, tjups. Uhtuan L ja P, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Ihantala. Haav. -44 (3 kertaa). Ylil. Tsmm, Jsmm, VR4, VR3.

TEIRA Kurt Teodor s. 25.7.1896 Vaasa, k. 6.12.1973. **Ts.** JR40, Kanta-HämSkp. Patalj.komentaja, Skp:n aluepääll. Pelkosenniemi. **Js.** I/JR44, JR34, JvKoulK5, JvKoulK26, RaaSkpE, AunRE, E/15Pr, IV/15Pr, KotijE, RaaSpE. Patalj.komentaja, koul.ups. Korpiselkä, Kokkari, Salmi, Tuulos, Nurmoila, Parakkiky- lä, Syvärin voimalaitos, Pitkärannan lohko, Hannuksen lohko, Mursulan lohko. Majuri. Vml, Mm sk, SVR m1, Tamp.mm, Karj.mm, Aun.mm, Heimosotaristi sk, Vilppulanristi, VR3, VR2.

TENHULA Niilo Evert, levyseppä, s. 1.8.1905 Hämeenlinna, k. 1992. L: I avioli. Elmi -26, Vilho -28, Eila -32, Eine -34. Pso II Iida o.s. Hummastenniemi. L: Hannele -51. **Js.** 15D5/PionP5, IIIAKE, HTKT, E/SissiP3, EsikK/I/JR32. Levyseppä, kivmies, tarkka-ampuja, lähetti. Kiestinki, Kapustajoki, Kangasvaara, Louhi. Pioneeri.

TEPPO Erkki Edvard s. 8.7.1918 Alavus. **Ts.** TykK/PohjR, JvKoulK6, KrhKoulK. Oppilas, krs.tied, kouluttaja. Saijanjoki, Nurmijärvi, Muolaanjärvi. **Js.** 3Div, Krk, III/JR11, 64AutoK, 5SiltaK, 24AutokorjK. Krkvääpeli, pkrjoht, autonkulj, autorjoht. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Karjalan kannas, Rovaniemen suunta. Yliv. Vm2, SVR m1, Tsmm, Jsmm, Keski-KannaksenR, Pohjois-VienanR, SininenR.

TERVAKANGAS Tauno Heikki s. 21.11.1919 Siikajoki, k. 1987. Pso Annikki o.s. Niskanen. L: Teuvo -46, Tuula -53. **Js.** EsikK/ErOsP. Puh.mies. Luttosensaara, Kemi, Pohjois-Suomi. Alik. Jsmm.

TERVONEN Hannes s. 21.3.1908 Sortavala, k. 10.2.1980. Pso Anna o.s. Viitanen. **Ts.** Sa/RT3. Hevosmies, m.r.mies. **Js.** ToimK/SuurSaiSkp, Tstoll/SuurSaiSkpE, Tampereen is-keskus, Vartiok/SuurSaiSkpE, VKoulK2. Partionjoht, pomminpoistoau, var- tiopääll. Kers.

TERÄSLAHTI Mauri Sakari s. 25.2.1923 Pyhäjoki, k. 12.2.1995. **Js.** 7/JvKoulK16, 9/HTK2, 2TäydP4, 17D, 10/JR22, 10/20Pr. Pstmies, kivmies. Seesjärven rannikko, Syvärin sillanpääas., Viipuri, Lavola, Juustila, Tolvajärvi. Stm. Jsmm.

TIGER Kaarlo s. 27.8.1915 Raahel. **Ts.** 3KKK/JvKoulK5, 3KKK/JR25. Ajomies. **Js.** E/JR32, 25RajaK, RjP8, 32Svleiri, HTK/Lahti, JärjK1. Ajomies, vartiomies. Juntusranta, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm. Tsmm.

TIIRINKI Anders Aleksander, metsätyömies, s. 21.3.1900, k. 1978. Pso Enni Marjatta o.s. Merikanto, s. 1907. L: Jorma -31, Aino -33. **Ts.** JR40. Pelkosenniemi, Savukoski, Saija. **Js.** JR321. Viipurinlahti, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Tsmm, Jsmm.

TIIRINKI Johan Set, maanviljelijä, s. 3.2.1904 Pyhäjoki, k. 17.4.1984 Raahel. **Ts.** HuotoK. Oulu. **Js.** 6/JR32, 7/JR32, 9/JR4. Ajomies. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Impilahti, Kaukojärvi. Stm.

TIKKA Reino Olavi s. 10.10.1921 Jaakkima. Pso Annikki Maria. L: Seija -47, Sirpa -49, Hannu -51, Soili -53, Sari -62. **Js.** JR12, ErP16/6. Kkmies, ampuja. Vienankana- va, Hiisjärvi, Kuuterselkä, Ihantala, Ranua.

TIKKALA Antti Aukusti s. 10.4.1907 Salon emäsrk. Pso Helvi o.s. Haapakoski. L: Tauno -37, Esko -38, Hilka -40, Liisa -43, Matti -44, Taisto -48. **Ts.** 10TienkorjK, PionP/IVAK. Työmiehenä. Jääk.

TIKKALA Eelis Aleksi, maanviljelijä, s. 30.11.1918 Saloinen, k. 26.4.1991. Pso Elsa o.s. Ollikainen. L: Eero (Erkki) -46, Tuula -47, Marjatta -49, Timo -51, Markku -53, Anne -58, Elisa -66. **Ts.** JvKoulK5. Kivmies. **Js.** JvKoulK32, E/TäydP8. Kivmies. Tsmm, Jsmm.

TIKKALA Erkki Aleksanteri, autonkuljettaja, s. 19.4.1912 Salon emäsrk, k. 29.5.1945. Pso Hilja. **Ts.** III/22KS. Autonkulj. Suomussalmi, Raate. **Js.** Esik/JR32, 8TienHK. Autonkulj. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Korpr.

TIMONEN Lauri Sakari, kauppias, s. 28.9.1919 Nurmes, k. 15.8.1990. Pso Vieno o.s. Sallinen. L: Pirjo -44, Leena -47. **Ts.** JvKoulK5, JR36. Kirjuri. **Js.** HTK9, JR52, Jv-KoulK20, JvKoulK15, Jv-KoulK12, JvKoulK26, JR200. Täyd.kompp.pääll. kivijjoht, jjoht, kiv.kompp.pääll. Ontrosenvaara, Pismajoki, Viipurinlahti. Haav. Pismajoki -41, Viipurinlahti -44. Ylil. VR4, Tsmm, Jsmm.

TIKKALA Juhon Matti, maanviljelijä, s. 27.10.1902 Saloinen, k. 20.1.1984. Pso Hilma Sofia o.s. Latvakoski, s. 1900. L: Johan, Pauli. **Ts.** ja **Js.** JR40, JR32, JvKK20. Pelkosenniemi, Salla, Viipurinlahti, Vilajoki, Latvajärvi, Vasovaara, Vuokki, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara. Stm. P-Vien.mr. Tsmm, Jsmm.

TIRKKONEN Väinö Henrik, varastonhoitaja, s. 14.7.1916 Saloinen, k. 8.2.1986 Saloinen. Pso Aino o.s. Maijala, s. 1918. L: Eila -45, Anneli -47, Kalevi -49, Elsi -51, Veikko -51, Ritva -55, Pauli -56, Pirjo -58, Airi -60. **Js.** JR32, JR11. Pistojoiki, Ahvenlampi, Kiestingin suunta, Uhtuan L ja P, Korpivaara, Tetrivaara, Pohjois-Suomi. Alik. Jsmm.

TIKKALA Mauno August, vast.rakennusmestari, s. 5.9.1921, k. 30.12.1981. Pso Anni Helena o.s. Maronen, s. 1921. L: Eila -56, Riitta -61. **Js.** PionP5, 2/PionP36, EK/JR53. Uhtuan P, Karjalan kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuoksen lohko, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Vm2, Jsmm, P-Vienan r.

TOKOLA Aate, kauppias, konttoripäällikkö, s. 2.10.1922 Saloinen. Pso Esteri Margareeta o.s. Raatikainen. L: Timo -53, Juha -53, k. -55. **Ts.** Sk ilmavalv. Raahe. **Js.** 3D 14/JR11, JR11E. Rjoht, tkm, kirjuri. Uhtua L, Karjalan kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua, Vuosalmi, Ihantala, Tornio, Rovaniemen tien suunta. Kers. SVR.m, Uhtuan, Kannaksen ja Pohj. mm.

TIKKALA Niilo Kustaa Adolf, maanviljelijä, s. 6.11.1915 Saloinen, k. 27.5.1992. Pso Irja o.s. Junnila, s. 1926. **Ts.** I/JR26. Pkrjoht. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** I/JR32, HTK/III-AK, E/KevOs5, VP31, HTK1, 64AutoK. Autorjoht, autonkulj. Vuonninen, Pistojoiki, Kis-Kisjärvi, Uhtuan L ja P. Kers. Vm2, Tsmm, Jsmm.

TOKOLA Heikki Rafael s. 25.2.1922 Saloinen. **Js.** JR11. Kran.heitt.lataaja. Uhtuan ja Kiestingin suunta, Kivennapa, Tornio, Rovaniemi, Ihantala. Korpr. VR1, VR2.

TOKOLA Heikki Simeon, kauppias, s. 18.10.1918 Saloinen, k. 3.8.1969 Raahe. Pso Hanna-Liisu o.s. Lyyra, s. 1919. L: Kari -46, Markku -47, Tuula -52, Jouko -57. **Ts.** ja **Js.** PohjR, SissiP3. Krhjjoht. Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo, Kiltee, Kämärä, Karisalmi, Pistojoiki, Torajärvi, Kis-Kiskukula, Kapustajoki, Kangasvaara, Kiestinki, Jelettijärvi. Kapt. VR4 kaksi kertaa, VR2 tlk, Vm2, P-Vienan r, Sininen r, Tsmm, Jsmm.

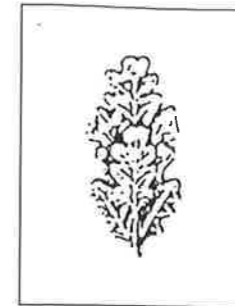
TOKOLA Herman Oskari, maanviljelijä, s. 3.7.1911 Saloinen, k. 1984 Saloinen. Pso Hulda Mirjami o.s. Hintsala, s. 1909, k. 1963. L: Hilikka -36, Esko -37, Risto -41, Pekka -43, Esa -46. **Ts.** 38AutoK. Sallan suunta, Viipurinlahti. **Js.** 61KvItPtri, 101KvItPtri. Pohjois-Suomi, Rukajärvi, Lappeenranta, Karjalan kannas, Viipurinlahti, Rovaniemi. Alik. Vm2.

TOKOLA Johan August Aleksanteri, maanviljelijä, s. 25.4.1916 Saloinen. Pso Vieno o.s. Viio, s. 1912. L: Kusti, Sirkku. **Ts.** JR26. Kkamp. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32, JR11. Kkamp. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiestinki, Ahvenlahti, Juvälähti. Haav. Pistojoiki -41, Uhtua -43. Alik.

TOKOLA Kalle Arvid s. 27.5.1921 Saloinen, k. 1962. Pso Aili. L: Kaisu, Arja, Pentti, Leena, Paavo, Sirkka, Sinikka, Kyllikki, Pirkko, Antti. **Js.** II/JR12, 4/JR12, 7/JR12. Kiestinki, Pinkosalmi, Lakijärvi, Röhö, Äänisniemi, Vienan kanava, Ihantala. Alik. Vm2, Jsmm.

TOKOLA Kusti Henrikki s. 1.12.1913 Saloinen, k. 15.7.1949. Pso Anni Suojanen e. Tokola o.s. Törmäkangas. L: Arto -43, Markku -45. **Ts.** 1/VP5. Puhelinau. **Js.** 1Krhj/JR32, Krhj/III/JR11, 3/Jv-KoulK19, 55SotaS. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Alik. Tsmm.

TOKOLA Matti Aukusti s. 25.5.1921 Saloinen. **Js.** 3/Jv13, 5/JR45, 7/11Pr. Maaselkä, Laatokan Syväri, L-Syväri, Saarimäki, Vitele, Syskyjärvi, Kemi. Korpr. Jsmm.

TOKOLA Matti Nestori, maanviljelijä, s. 27.2.1920 Saloinen. Pso Martta Elisabeth o.s. Mattila, s. 1914. **Js.** 2/PionP15, 8TienHK, 41SotaS. Pion. Sohjanan suunta, Kiestinki, Kiestinki-Louhen maantie, Pohjois-Suomi. Pion. Vm2.

TOKOLA Simo Vihtori s. 27.10.1904 Saloinen, k. 1957. Pso Bertta Aurora o.s. Syvänen. **Ts.** JvKoulK5. **Js.** JvKoulK32. Jsmm.

TOKOLA Tauno Henriikki, satamam., s. 9.6.1917 Saloinen, k. 1993. Pso Eedit Johanna o.s. Alakopsa, s. 1916. L: Ahti -43, Anneli -47, Airi -51, Reijo -61. Ts. 3Pr. Tstläh. Nurmijärvi, Muolaa, Kämärä, Karisalmi. Js. JR32, 8TienHK. Tstläh., pion. Kurmujärvi, Pistojoiki, Korshaara, Petravaara, Uhtuan L ja P. Haav. Kusmajoki. Alik.

TOPPIILA Martti Matias, työnjohtaja, s. 31.7.1925 Siikajoki. Pso Eila Kaarina o.s. Ojantakanen. L: Leena -51, Ari -54, Tarja -62. Js. Krh.puhmies. Ihantala, Vuosalmi, Muonio, Palojoensuu, Kaarisuvanto, Lätäseno. Korpr.

TORVIKOSKI Niilo Elias s. 22.1.1923 Reisjärvi, k. 27.1.1998. Js. HTK1, HRK/II-IAK, JR53, 9/JR53. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Onkamongangas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Hotakka, Kämärä, Kuparsaari, Noskua, Vuosalmi, Ihantala, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Jsmm.

TUHKANEN Toivo Evert s. 9.9.1923, k. 14.5.1974. Pso Sirkka s. 1928. L: Pekka -50, Liisa -52, Sinikka -54, Leena -65. Js. 7/JvKoulK12, Jv-KoulK3, HTK4, HTK1, 8/JR49. Siiranmäki, Valkjärvi, Pasurinkangas, Punnus, Salmenkaita, Äyräpää, Vuosalmi. Kers. Jsmm.

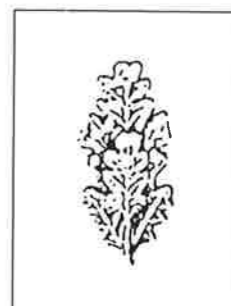
TOKOLA Väinö Hermanni, kalastaja, s. 24.3.1909 Saloinen, k. 1973. Pso Aino o.s. Pajukoski, s. 1906. L: Lahja -36, Eero -39, Eila -42, Teuvo -45. Ts. JR26. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. Js. JR32. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtua, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Korpr. Tsmm, Jsmm.

TORKKELI Lauri Juhani, vanhempi konstaapeli, s. 21.11.1923 Sievi. Pso Anni-Liina o.s. Kallio. L: Hannu -46, Tenho -56. Js. Os3578, JR5 21Pr 4441/10. Kivmies, kpmies. Maaselkä, Leppäjoki, Ilomantsi. Haav. Leppäjoki -44. Korpr. SLR.Rm, Vm2, Vm2, Jsmm, Pol.ar, SVR m1, 4D mr, Sk.Maas.mr. Svm, Valtion virka-am, SVL:n suuri am.

TORVIKOSKI Uuno Leonard s. 8.11.1917, k. 8.3.1981. Js. 5/EsikK2. Kaukopartiotoiminnassa.

TUHKANEN Toivo Viljam, rataesimies, s. 4.6.1924 Viipuri. Pso Liisa Johanna s. 1925. L: Hannu -52, Marja-Liisa -55, Juha -56, Marjaana -58, Veli-Pekka -60, Vesa-Matti -65. Js. Aseellinen konep. Tokari, Vieljärvi, Tulemajoki, Verankajoki, Kauniskangas, Joutsenperänkangas, Kaara, Kivijärvi, Shemeika. Jääk.

TONTERI Eino Stefan, työnjohtaja, s. 11.11.1919 Alahärmä, k. 1998. Pso Kerttu o.s. Hurnanen. L: Leena -45, Esa -49. Ts. JvKoulK5, 9/JR25, 3EsikK, 3/JR25. Kivmies. Js. 4/10Pr, 1/JR31, 4/JR10, 1/JR52. Kompp.muonittaja. Kalvasjärvi, Repola, Omelia, Ontrosenvaara, Rukajärvi, Ondajoki. Vm2, Tsmm, Jsmm, Rukajärven suunn.mm, 14D.

TORVELA Kaarlo Helmeri s. 30.7.1903 Haukipudas, k. 22.4.1978. Pso Hilda Johanna o.s. Arola. L: Laura Annikki -29. Ts. EsikK/JR40. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Säkkijärvi. Js. 1/JR32, 7/JR11. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Vuosalmi, Rovaniemi. Alik.

TORVINEN Taavetti Johannes s. 26.7.1896 Kuopio. Ts. 2KKK/JR62. Mannikkala, Tali. Stm.

TUIKKALA Erik (Erkki), merikapteeni, s. 7.3.1903 Pyhäjoki, k. 28.6.1974. Pso Aino o.s. Tukiainen, s. 1906. L: Markku -36, k. -74, Tuula -41. Ts. HuoltoJ. Raah-pohjoisrintama, tarvik.kulj.teht. Js. ItJ. Rintama-alueet, kotirintama, Raahen satamakapt., itm. Ylik. Tsmm, Jsmm.

TOPPIILA Erkki Olavi s. 15.8.1925 Oulu, k. 9.10.1944 Ranua. Js. 3K/JvKoulK15, TäydP9, JPrE, 3/JP3. Vuosalmi, Petäjäniemi, Ylämaa. Kaatui Lapissa Ranualla, Yli-Portimojärvellä.

TORVI Vilho August s. 20.11.1923, k. 25.5.1984. Pso Kaarina Elisabet o.s. Orava. Js. 1/3Pr. Krivi, Vausjärvi, Salla, Kanneljärvi, Tammisuo, Peippola, Summa, Viipurinlahti. Stm. Vm2.

TUHKALA Matti, muusikko, s. 18.6.1919 Pyhäjoki. Pso Elvi Ellen Annikki. L: Leila -48, Lea -52, Minna -68. Js. 3. Hautsipsitri. Tulenj., radiomies. Sovajärvi, Polkuvaara, Alakurtti, Keski-Vilmajoki, Kiestinki, Kangasvaara, Varisjärvi, Hiisjärvi, Salmijoki, Poventsa, Ihantala, Pohjois-Suomi. Korpr.

TUIKKALA Pentti, opettaja, s. 17.12.1911 Pyhäjoki, k. 27.4.1969. Pso Hilka Helinä Tellervo o.s. Salo, s. 1926. L: Hannu -51, Timo -53, Tomi -62. Ts. ja Js. 2/PPP7, E/IJR32. Aittojoki, Tolvajärvi, Ilomantsi, Ägläjärvi, Kuukkausjoki, Uhtuan suunta, Vuonninen, Pistojoiki. Kapt. VR mk, VR2, Tolv r, P-Vienan r, Tsmm, Jsmm.

TUKKI Lauri Henrik s. 12.12.1918 Siikajoki. **Js.** 13/JvKoulK15, 9/JvKoulK15, JR53. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua-Vuoksi, Vuosalmi, Ihantala, Harjula, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Väap. Vm2, Jsmm.

TUOHIMAA Antti Oskari s. 16.1.1908 Raahe, k. 22.2.1946. **Ts.** EsikK/JR26. Vuoksen ja Vuosalmen lohkot. **Js.** 24LK. Uhtuan suunta, Vasovaara, Lutanajärvi, Vuokkiniemi, Vuonniinen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara. Korpr.

TUOKKURI Reino Johannes, sekatyömies, s. 22.11.1920, Lumijoki k. 25.3.1977 Saloinen. Pso Tyyne o.s. Koskela. E/JR10, E/II/JR10, ViestiK/JR10, HTK11, JärjK1, HTK9. Tuulivaara, Repola, Rukajärvi. Stm.

TUOMAALA Oiva August Olavi, kunnallisneuvos, s. 29.5.1908 Kemi. Pso Maj-Lis o.s. Kaukoranta. L: Sinikka -29, Reino -31, Eero -40, Tuula -42, Marja-Riitta -45, Soile -48. **Ts.** 9/A varK. **Js.** 6/KeVItj, EsikK/JR53. Tykkimies, aseseppä. Ruona Oy:n palveluksessa.

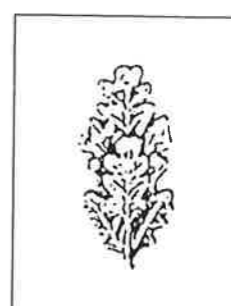
TUKKI Pauli Eemil s. 21.5.1925 Raahe. **Js.** TäydP13, ErPstOs/2D, 1/JR1. Kannas, Äyräpää, Vuosalmi, Karesuvanto, Lätäseno, Saarenpää, Mukkavaara, Pikkuvaara, Kilpisjärvi. Vänr.

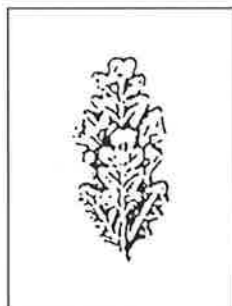
TUOHIMAA Jaakko Aleksanteri, maanviljelijä, s. 2.11.1909 Raahe, k. 1985. Pso Kerttu o.s. Järvelin. L: Mikko -48. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa. **Js.** RaaSkpE/Liik.tsto, OulSkp:n liik.piiri. Auton asentaja. Stm. Jsmm.

TUOMAALA Ahti Johannes s. 10.2.1924 Pattijoki, k. 24.12.1966. **Js.** Svleiri 21 ja 20, KKK/JvKoulK15, AUK/JvKoulK15.

TUOMAALA Toivo Hjalmar s. 6.8.1913 Saloinen, k. 3.6.1994. Pso Tyyne o.s. Heiskari. L: Helena -46, Jouko -50. **Ts.** 2/JR26. Muolaa, Vuokselaa. **Js.** 1KrhJ/JR32, Krhj/II/JR11, JärjK2, 18AutoK. Vuonniinen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kiesitinki, Ahvenlampi, Jyvälahti. Korpr. Vm2.

TULINEN Erkki Olavi s. 5.2.1916 Raahe, k. 24.6.1960. Pso Aino o.s. Rautio. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa-Vuokselaa. **Js.** JvKoulK, RaaSp, JvKoulK19, Svleiri 12 ja 9. Jsmm.

TUOHIMAA Martti Kalevi s. 10.8.1925 Raahe. Pso Liisa o.s. Annala. L: Marja-Terttu -46, Hannele -48, Jouko -50, Marja-Leena -54, Jorma -55, Jari -58. **Js.** TäydP13, 5/JR1, JR1, 7/JR9. Valkeasaari, Koivisto, Humaljoki, Kuolemanjärvi, Sorvali, Viipurinlahti, Tali. Korpr. Jsmm.

TUOMAALA Eino Tuomas, valaja, s. 16.7.1925 Saloinen. Pso Vieno Esteri o.s. Forss, s. 1926. L: Kari -52, Tuija -60, Markku -64. **Js.** T-LeLv48, 1/KTR4. Tkm.

TUOMAALA Tuomas Henrikki, osastopäällikkö, s. 18.9.1924 Saloinen. Pso Iida Susanna. L: Raimo -44. **Js.** RjPl. Krh-ammusmies. Syväri. Haav. Loimola. Stm. SLR ar, Vm2, Jsmm, Svm, SVL:n suuri am, Sotainv. h ja k am, Rintamam.vet. h ja k am.

TULINEN Martti Immanuel s. 4.2.1922 Raahe. **Js.** 13/JvKoulK16, KaiSpE, KrhK/JR12, 5/JvKoulK6. Lakijärven suunta. Stm. Jsmm.

TUOHIMAA Väinö s. 21.7.1901 Paavola, k. 21.4.1946. Pso Kerttu o.s. Hämeenaho. L: Pentti -21, Terttu -23, Martti -25, Veikko -27, Kalle -29, Matti -30, Sirkka, Erkki -35. **Ts.** EsikK/JR40. Huoltojouk. autonkulj. **Js.** EsikK/JR32. Autonkulj. Juntusranta, Vuonniinen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P.

TUOMAALA Martti Ilmari s. 15.11.1909 Salon emäsrk, k. 1987. Pso Helvi o.s. Mirtti. L: Else -27, Tuulikki -29, Aarno -37. Ruona Oy:n palveluksessa.

TUOMAALA Ville Aadolfi, sähköasentaja, s. 27.5.1919 Pattijoki, k. 15.12.1992 Raahe. Pso Aino Elisabet o.s. Haikara. L: Eero -37. **Js.** 6/ViestiKK, 3/VP13, E/8Pr, VK/JR8. Puheilmies. Laatokan Karjala, Äänislinna, Juhoovi, Pitma, Kirvesjärvi, Kannonselkä, Tulemajoki, Loimola, Tornio, Muonio. Stm.

TUOMELA Heino Johannes, autonkuljettaja, s. 17.4.1918 Pattijoki, k. 30.4.1980 Raahe. Pso Vieno Maria. L: Eero -39, Marja-Leena -46. **Js.** 2/RaskPsto. Autonkulj. Rouhiala, Ögkilänsalo, Hiitola, Elisenvaara, Kurkijoki, Vilpolan saari, Pihkalanjärvi, Summa, Terijoki, Valkeasaari, Äyräpää, Vuosalmi, Rajajoki, Uusikirkko, Kuokkala. Korpr.

TUOVINEN Tauno Sylvester, pankinjohtaja, s. 31.12.1920 Varpaisjärvi. Pso Aino Hannuniemi. L: Lasse -54, Jari -60. **Js.** TykK/JR31. Järj.keskus I Kontiolahti, 14/JR10, ErP7. Rukajärven suunta, Klyysivaaran Porajärven suunta. Haav. Rukajärven suunta -41. Alik. Vm2, Jsmm, 14D r, SVL:n suuri am, Siniinen r, Svm.

TURPEENOJA Eino Vilho, ajuri, s. 1.8.1904 Siikajoki, k. 2.12.1953 Raahe. Pso Martta o.s. Pokela. L: Elsa -28. **Ts.** Työk. **Js.** Työk. Syväri. Jsmm.

TURUNEN Erkki Johannes s. 1.7.1922 Saloinen, k. 13.1.1986. Pso Terttu Annikki o.s. Ohinmaa. L: Jorma -48, Vesa -51, Seppo -58. **Js.** 13/JvKoulK15, 1KrkK/JR11, 27KssK. Tstläh, desinfektio-mies, k-patruunamies. Uhtuan L, Tornio. Korpr. Vm2.

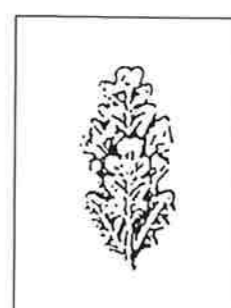
TUOMIKOSKI Martti Vilhelm, myyntipäällikkö, s. 2.10.1917 Pattijoki, k. 24.10.1972 Raahe. Pso Toini Elisabeth o.s. Jokelainen. 2/HRR, Varusk.huoltotoim., AutoVar5. Pkrjoht, kulj.pääll. **Ts.** Maisniemi, Perkjärvi, Mustajoki, Lemetti, Viipuri. **Js.** Uhtua. Kers.

TURAKKA Aarne Johannes, työmies, s. 22.1.1909 Haapavesi, k. 30.11.1967 Saloinen. Pso Aino o.s. Vasanoja. L: Eeva -44, Annikki -46. **Ts.** Kol/PPP7. Tolvajärvi, Aittojoki. **Js.** 12LiikK, Täydp33, 3D, 3/ErP13. Uhtuan suunta, Itä-Kannas. Jsmm.

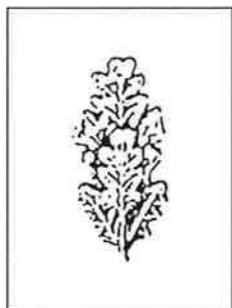
TURPEENOJA Lauri Augusti s. 1.8.1904 Siikajoki, k. 1966. Pso Anna-Liisa o.s. Tyvelä, s. 1901, k. 1986. L: Vilho -31, k. -44, Aino -32, Kaarina -38, Liisa -43, Antti -47. Vaimon I aviol. Alpo -26, Aila. **Ts.** JvKoulK5. **Js.** JvKoulK32, Työk. Jsmm.

TURUNEN Johan Fredrik s. 4.10.1911 Saloinen, k. 31.10.1966. Pso Fanni Katariina. **Ts.** JR26. Ajomies. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** 1KKK/JR32, JvKoulK15, JvKoulK18, TykK/JR44, JR23, JvKoulK19. Pstmies. Uhtuan suunta, Syvärin voimalaitos. Haav. -41. Jsmm.

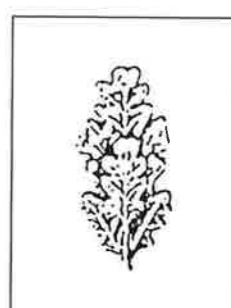
TUOMIKOSKI Niilo Arvid, sähköasentaja, s. 9.9.1915 Pattijoki. Pso Elma Aliisa o.s. Koikkalainen. L: Mauri -44, Rauni -45, Ulla-Maija -50. **Ts.** Työpalv. Raahan kaup. sähkölaitoksella. **Js.** JR32, 5/JR53. Puolijjoht. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Kanneljärvi, Heinjoki, Noskua, Ihantala, Pohjois-Suomi. Haav. Tornio -44. Kers.

TURPEENOJA Aarne Einar s. 27.2.1924, k. 28.6.1998. **Js.** E/HTK11, 3DE, 9/JR53, JR1. Uhtuan L, Karjalan kannas, Kivennapa-Muolaa-Heinjoki, Noskua-Vuoksi, Vuosalmi, Tornio, Kittilä, Rovaniemi. Korpr. Jsmm.

TURPEINEN Mauri Eino Olavi, hitsaaja, s. 17.11.1921 Raahe. Pso Anna-Liisa. L: Margit -40, Viljo -44, Teija -67. **Js.** PsDiv. Psvaununajaja. Ponventa, Karjalan kannas. SVL p, h ja k.

TURUNEN Kalle Armas s. 24.10.1905 Salon emäsrk. **Ts.** ja **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa.

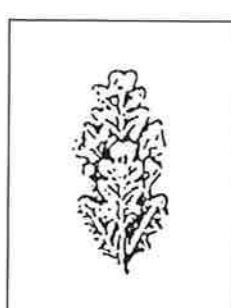
TUOMIKOSKI Yrjö Leander, hitsaaja, s. 11.4.1910 Ylivieska, k. 7.7.1977 Raahe. Pso Elma Eliisa o.s. Ojala. L: Maija-Liisa -39, Väinö -41. **Ts.** 2KKK/JR26. Ajomies, vartiomies. Vuoksela, Vuosalmi. **Js.** 1/JR32, HTK/Kotij. Uhtua, Pistojoki. Alik.

TURPEENOJA Alpo Ensio s. 22.3.1926 Raahe. **Js.** 3/Jv-KoulK25. Jsmm.

TURPEINEN Veikko Antero, asentaja, s. 9.6.1918 Liminka, k. 26.1.1992 Raahe. Pso Elsa Maria o.s. Turpeenoja. L: Helena -47, Pentti -49, Kaija -50, Rauni -52, Juha-Matti -69. **Ts.** Pst.tykinjoht. Uhtuan suunta. **Js.** Pst.tykinjoht. Karjalan kannas, Tornio. Haav. Kannas -44. Alik. Vm2.

TURUNEN Martti Johannes s. 1.5.1919 Pattijoki, k. 9.1.1974. **Js.** 2HRR. Ajomies. Ilomantsi, Tolvajärvi, Ägläjärvi, Vegarus, Suojärvi, Onkamus, Pien-Sunajoki, Niinijärvi, Kivatsu, Sunajoki, Viiksijärvi, Lempola, Vammelsuu, Somme, Viipurinlahti, Ilomantsin saarroitus ja torj.taist.

TURUNEN Veikko Olavi s. 18.7.1918 Raahe, k. 4.7.1976. Pso Lahja o.s. Riihijärvi. L: Jorma -38, Sirkka -39, Ritva -40, Tuija -43, Vilho -46, Eeva-Maija -48, Pertti -50, Hannele -53, Eija -54, Risto -55, Juha -57, Sirpa -59, Pauli -61. **Js.** HeLLA. Suk.vene torp.matruusi. Ylimatr.

TYYBÄKINOJA Reino Emil Ossian s. 28.12.1908 Salo, k. 1970. Pso Kreetta o.s. Joensuu. L: Matti -33, Martti -36. **Ts.** JvKoulK5. **Js.** Jv-KoulK32, 136TyöK. Linnoitusmies. Tsmm, Jsmm.

TUULARI Tauno s. 22.3.1922 Lapua, k. 1987. Pso I Helvi o.s. Rautio. L: Ulla -41. Pso II Kerttu o.s. Vilminko.

TÄHJÄNJOKI Aarne Toivo, työmies, s. 25.5.1923 Salo, k. 3.2.1948 Raahe. **Js.** Jv-KoulK16. Krmies. Stm.

TYYBÄKINOJA Matti Viktor s. 25.2.1922 Salo, k. 9.2.1982. **Js.** 4/ViestiKK, E/II/JR50. Viestimies. Syvärin alajuoksu, Särkijärvi, Vadrusjärvi. Stm.

TÄHJÄNJOKI Jalmar Henrik, pienviljelijä, s. 10.6.1913 Salo, k. 1982. Pso Ellen o.s. Aho. L: Helena -46, Heikki -46. **Ts.** JR40, Rvsk.Psto16. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki, Vasovaara, Latvajärvi. **Js.** JR40, Rvsk.Psto16. Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonniemi, Pistojoki, Korpivaara, Tetrivaara.

Uhtua, Sahakylä, Vammeljärvi, Länsi-Kannas, Viipurin L. Alik. Tsmm, Jsmm.

TYYBÄKINOJA Niilo Armas s. 21.9.1920 Salo, k. 9.2.1982. Pso Impi o.s. Pyhäluoto. L: Sinikka, Reijo, Sauli, Sirkka, Jukka, Pirjo. **Js.** 3/JR10. Ajomies, kpmies. Tuulivaara, Repola, Ontrosenvaara, Rukajärvi. Stm.

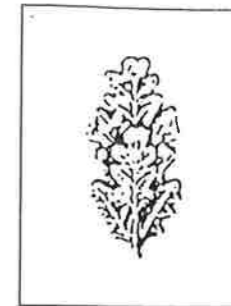

TÄHJÄNJOKI Väinö Aleksander, työmies, s. 2.10.1923 Pyhäjoki, k. 21.11.1981 Raahe. Pso Rauha Kaarina o.s. Parhaniemi, s. 1923. L: Vuokko -52, Veijo -54, k., Raimo -56, Jarmo -57. I avioli. Rainer -47. **Js.** 7/JvKoulK16, 9/TäydP, 2/TäydP, 17D, 10/JR22, 10/20Pr, E/20Pr, VK/20Pr. Pkamp., kivmies. Seesjärven rannikko, Syväri, Viipuri, Juustila, Tolvajärvi, Tornio. Korpr. Jsmm.

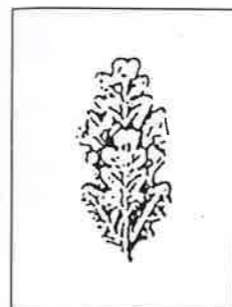

Hiisjärvi, Ihantala. Haav. Ihantala -44. Alik. Vm2.

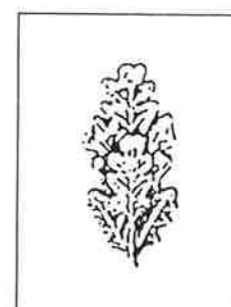
TÄHJÄNJOKI Väinö Valfrid, työmies, s. 19.9.1918 Salo, k. 2.5.1948 Salo. Pso Anneli o.s. Rantanen. L: Kauko -46. **Js.** I/JR12. Heittimenjoht. Kirakkalampi, Polkuvaara, Kieristelevävaara, Nenäpalo, Uulantaivaara, Voittojoki, Louhen maantie, Lohivaara, Lohijärven suunta, Kiestinki, Ahvenlahti, Vienan kanava.

TÖLLI Väinö Israel s. 24.8.1922 Nivala. **Js.** Jv-KoulK16, 11DE, JR50. Rjoht. Syvärin alajuoksu, Särkijärvi, Kärstilänjärvi, Vadrusjärvi, Lavola, Tornio, Alavajakkala, Karunki, Martimus, Ylitornio, Aavasaksa, Juoksenki, Olostunturi, Muonio. Kers. Vm2, Vm1, Jsmm.

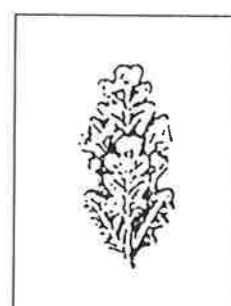
TÄHTINEN Paavo Ilmari, merimies, s. 13.8.1913 Tampere. Pso Eva o.s. Johansson. L: Elina -41, Kirsti -46. **Ts.** ja **Js.** Työkomennus, laivasto. Haav. Viipurinlahti.

TÖRMÄ Väinö s. 26.5.1907 Ylivieska. **Ts.** 2LääkOs. Lääkintämies. **Js.** 3/Petsamon ErOsP, KKK/ErOsP, JR33. Sair.kantaja, patr.kantaja, kivmies. Liinahamari, Luton suunta, Kivatsu, Tshalkki, Suojärvi, Vuontele, Ägläjärvi, Tolvajärvi, Hylkysyrjä, Pohjois-Suomi. Stm.

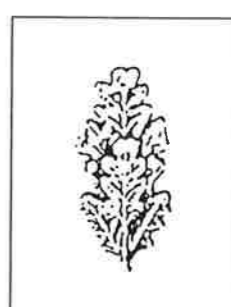
TÖHÖNEN Eino Johannes, laitospöytä, s. 8.12.1922 Sortavalan mlk. Pso Alli Annikki o.s. Hyvärinen, s. 1930. L: Juha -65, Anu -67. **Ts.** JR27. Kpmies. Kuhmo. **Js.** JR11, JR53. Kpmies, kivmies. Kiestinki, Uhtua, Karjalan kannas, Kuuterselkä, Tornio, Rovaniemi, Kitilä. Haav. Kuhmo -40, Uhtua -43. Korpr. Vm1, Vm2, Tsmm, Jsmm.

TÖRMÄKANGAS Matti Arvid s. 13.8.1904 Raahe, k. 9.1.1978. Pso Maria o.s. Mäkinen. **Js.** JvKoulK3, Lin.työporukka. Jsmm.

TÖHÖNEN Toivo Einar s. 29.6.1925 Sortavaala. Pso Paula o.s. Laakso. L: Toivo -70. **Js.** JvKoulK24, 2471, 1/JR1, MuonHK, 6/JR8. Kivmies, varastomies. Tuulosjoki. Stm. Jsmm.

TÖRMÄLÄ Antti Olavi, yrittäjä, s. 3.9.1917 Siikajoki. Pso Elina o.s. Ukura. L: Reijo -47, Tarja -51. **Js.** TyöK. Ylivieska, Lappeenranta, Viipuri, Savonlinna.

TÖRMÄLÄ Emil, huolto-
asemanhoitaja, s. 11.9.1897
Oulainen, k. 27.4.1969 Kalix.
Pso Martta o.s. Anttila. L: Ju-
hani -30, Helena -32, Matti -35,
Liisa -40. **Ts.** Autovarikko6.
Autontarkastaja. **Js.** RaaSkpE/
liik.tsto. Autontarkastaja.

**TÖRMÄLÄ Paul Rudolf Al-
lan Petter**, autoilija, s. 7.3.1921
Saloinen. Pso Martta o.s. Kela,
s. 1925. **Js.** II/IIPr, I/JR53, 2Sil-
tK, 12PionVarK. Asentaja, au-
tonkulj. Sohjana, Kiestinki,
Lohivaara, Karjalan kannas,
Pyhäjärvi, Sökkola, Vuokkiniemi,
Vuosalmi, Parikkala, Sim-
pele. Korpr. Vm2, Jsmm.

UKKONEN Aarne Artturi s.
15.9.1923 Saloinen. Pso Aili
o.s. Erkkilä, k. 1986. L: Jaakko
-46, Aino -50, Arja -55, Jouko
-61, Pia-Liisa -69. **Js.** 13/Jv-
KoulK16, TäydP4, E/III/JR22,
Krhj/20Pr. Lataaja. Syväin sil-
lanpääas, Viipuri, Lavola, Juus-
tila, Tolvajoki. Alik.

UKURA Veikko Viljami,
työntark., s. 20.12.1914 Lumi-
joki, k. 1984. Pso Anni Elisa-
bet o.s. Tuomainen, s. 1917. L:
Pirkko -39, Anneli -40, Terttu
-41, Helena -42, Irja -45, Sinik-
ka -49, Markku -53. **Js.** JR32,
JR11. Kkmies, sorv. Uhtuan
suunta. Korpr.

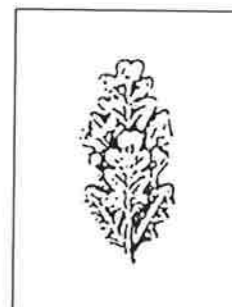
**TÖRMÄLÄ Lauri Sanfrid
Rafael**, autoilija, s. 2.7.1924
Saloinen, k. 24.10.1993 Raahe.
Pso Taimi o.s. Leinonen, s.
1926. L: Tuula -53, Hannu -57.
Js. JR11. Uhtuan suunta, Mu-
nakukkula, Karjalan kannas,
Heinjoki, Kivennapa, Vuosal-
mi, Tornio, Tervola, Rovaniemi,
Kittilä, Muonio, Enontekiö.
Korpr. Vm2, Jsmm.

TÖRMÄLÄ Sauli Alarik, au-
toilija, s. 29.7.1922 Saloinen.
Pso Aune o.s. Karvonen. L:
Arja -48, Marja -50, Leena -52,
Sauli -55. **Js.** JvKoulK15, Jär-
jK, TMittPtri, 6MittPtri.
Äänenmitt.viesti- ja hälytys-
mies. Poventsa, Krivi, Loimo-
la. Haav. Loimola -44. Korpr.
Jsmm.

UKONAHO Matti, työmies,
s. 22.4.1919 Saloinen, k.
22.11.1986 Raahe. Pso Salli
o.s. Siuvatti. L: Irmeli -46, Irja
-48, Irma -49. **Js.** ToimK/UK,
JärjK1, 5/JR5. Vartiom, kiv-
mies. Maaselkä, Leipäsuu,
Summa, Kämärä, Karisalmi.
Haav. Maaselkä -43, Ihantala -
44. Stm.

ULVI Johannes s. 9.12.1901
Oulu. **Js.** 8/JR29, E/III/JR29.
Kivmies. Ilomäki, Värtsilä,
Koirinvaara, Mikkelijärvi, Ki-
masvaara, Teru, Vilga, Homo-
rovitsa. Stm.

TÖRMÄLÄ Matti Robert,
maanviljelijä, s. 22.10.1909
Saloinen, k. 22.7.1987 Saloi-
nen. Pso Hanna Eliina o.s. Tor-
vela, s. 1907. L: Erkki -50,
Martti -52. **Ts.** 9/III/JR40. Kiv-
mies. Pelkosenniemi, Joutsijär-
vi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** E/
JR32, 12/JR32, 4/ErP13. Keit-
tää. Juntusranta, Vuoninen,
Pistojoki, Korpivaara, Tetri-
vaara, Uhtuan L ja P, 3D:n taist. Lintulan-Kivennavan
maasto, Suulajärven etelä-, länsi- ja pohj.p., Muolaa-
Heinjoki, Noskua, Vuoksela,
Tornio, Rovaniemi, Kittilä.
Korpr. Jsmm.

TÖRMÄNEN Hannes Armas
s. 31.5.1925 Kuusamo. **Js.** 2/
pKoulK12, KKK/TäydP13,
2ErPstOs, HTK11, 4/JR2. Ino,
Humaljoki, Juustila, Ihantala.
Stm.

**UKONAHO Onni Toivo Ma-
tias** s. 31.3.1924 Paavola. **Js.**
1/JvKoulK, Hella, KevLos.
Kivmies, torp.matr. Itä-Suo-
menlahti. Ylimatr.

UNNBOM Atle Ernst, pank-
kivirkailija, s. 20.1.1903 Raa-
he, k. 1984. Pso Liisa o.s. Lin-
nansaari. L: Ilpo -46, Outi -48,
Urpo -51, Hannu -54. **Ts.**
Esikk/JR26. Kirjuri. Vuokse-
la, Vuosalmi. **Js.** JR32. 4/21Pr,
Esikk/21Pr. Kirjuriau, patt:n
varusau. Juntusranta, Vuonni-
nen, Pistojoki, Korpivaara, Tet-
rivaara, Uhtuan L ja P, Lutik-
kavaaran ymp. Väap.

TÖRMÄLÄ Paavo, pienvilje-
lijä, kalastaja, s. 12.9.1897 Sa-
loinen, k. 1976. Pso Iida Maria
o.s. Leskinen. **Ts.** KTR4, Tyk-
KoulK4. Alik.

Korsut

*Etulinjan miehet asuivat enimmäkseen maahan
kaivetuissa korsuissa, joiden seinät oli tehty hir-
sistä. Monikerroksinen katto oli vahvistettu vielä
maa-aineksella kestävästi vihollisen kranaatti-is-
kut. Mataliin ja ahtaisiin korsuihin ei mahtunut juu-
ri muuta kuin kaksikerroksinen laveri, pöytä, pari
penkkiä ja kamiina.*

UKONSAARI Jaako Aarne
s. 26.8.1909 Pyhäjoki. **Ts.** Kol/
JR23. Muona-ajon.ajaja. **Js.**
HRR, RvKoulK. El.lääk.au.
Nurmijärvi, Kivantso, Surajo-
ki, Viiksijärvi. Ylik. Jsmm.

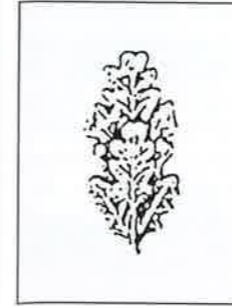
**UNNBOM Erik Ensio (Erk-
ki)**, henkikirjoittaja, s.
18.1.1925 Oulu. Pso I Aino o.s.
Sortti (eronn.) Pso II Kaisa o.s.
Lahti (eronn.) L: Anita -56, Ari
-59, Esa -61. **Js.** 7/JvKoulK25,
3/TäydP13, Kiann.laiv, Krh/
ErP8, ErP16. Kivmies, kivr-
joht, tulkki, ammusmies. Poh-
jois-Suomen taist. Kers. Jsmm.

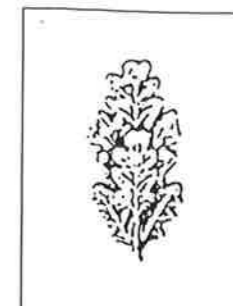
UPOLA Juho Nestori s. 7.1.1912 Haapavesi, k. 14.12.1975. Pso Lilli o.s. Harju. **Ts.** 2KKK/JR25. Kktähystäjä. Kuhmo. **Js.** 9/JR32, 9/JR11, 3KKK/JR53, 8/JR53, 11/JR53, KoulOs3D, 10/JR32, 2/ErP13. Kivmies, tarkk.ampuja, kpmies. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Haav. -44. Korpr.

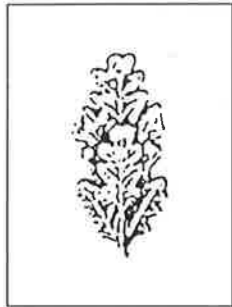
VAAHTERA Eino Olavi s. 15.5.1911 Raahe, k. 20.9.1955. Pso Rauha Lovisa o.s. Hautamaa. **Js.** AVK24, Vm os/KTR16. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Vammelsuu, Heinjoki. Stm. Vm2.

VAARALA Johan Henrik s. 12.1.1914 Saloinen. **Js.** RT1, I linn/1RPr, 3ItK/RT12, Jv-KoulK19. Mäkiluoto, Suursaari, Tytärsaari. Korpr.

VALTANEN Lauri Antero s. 29.11.1919 Paltamo. **Js.** 1K/VP35, JärjK, HTK8, 1/P35. Sovajärvi, Tuutijärvi, Polkuvaara, Alakurtti, Voittojoki, Keski-Vilmajoki, Ala-Vilmajoki, Maaselkä, Ihantala, Pohjois-Suomi. Alik. Jsmm.

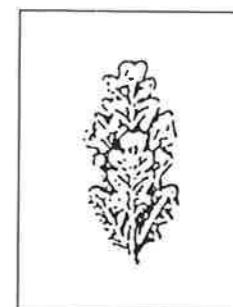
URPILAINEN Paavo Untamo s. 21.12.1921 Raahe, k. 10.2.1971. **Js.** 105ItKKK, 41KevItPri. Itkkmies, korjaaja. Itä-Karjala, Pohjois-Suomi. Stm.

VAAHTERA Lauri Mauri s. 6.7.1924 Raahe, k. 15.8.1986. **Js.** HTK8, IDE, 7/JR35. Maaselkä, Ihantala. Stm.

VAIHOJA Vilho Johannes s. 24.4.1925 Raahe, k. 1992. Pso Toini o.s. Takalo. (eronn.) L: Timo -55, Matti -56, Leila -58, Petri -63. **Js.** 3/TäydP13, 1ErPstOs, 2ErPstOs, 4/JR6. Juustila, Kilpeenjoki, Ihantala. Kers. Jsmm.

VALTONEN Pauli Olavi s. 4.8.1912 Valkeala. **Js.** HuoltoK, TuLA, JärjK2, 7DivE, HTK4, I/JR30, 7/JR30. Karka, Syvärin rintama. N-alik. Jsmm.

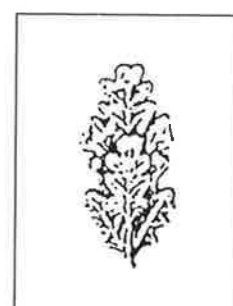
URPILAINEN Veikko Isai Ilmari s. 23.4.1918 Kinnula, k. 15.8.1969. Pso Elsa Elisabet o.s. Pyhälüoto. **Ts.** 7/III/3Pr. Ajomies. Nurmijärvi, Muolaa, Leipäsuo. **Js.** Krhj/JR32, HTK/IIIAK, JR53, Krh/III/JR53. Krhmies, ammusmies. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio. Haav. Leipäsuo -40. Stm. Vm2.

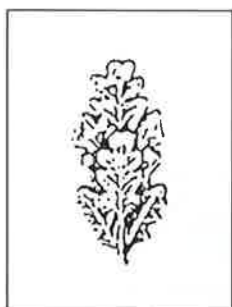
VAARA Nikolai s. 27.8.1906 Nivala. **Ts.** T-patt/OsTalvela. Tolvajärvi, Ägläjärvi. **Js.** 2KKK/JR32, LinnP15, 10/III/JR32, 2/ErP13. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Malviaisten tien suunta, Karjalan kannas. Haav. Lintula -44. Vänr. VR4, Jsmm.

VAIKONPÄÄ Niilo Matti s. 23.2.1919, k. 8.1.1980. **Js.** 4KKK/10Pr, 2/ErRaskP, TykK/JR52, 3/RjP6, E/RjP6. Repola, Rukajärvi, Ontajoki. Alik. Vm2, Vm1, Jsmm.

VANHALA Ahti Johannes s. 27.3.1906 Kannus. **Ts.** 29KmK. Karjalan kannas. **Js.** JvKoulK15, RjP6, 11/JR32, III/JR32, 12KS, 4KS os., RaaSpE. Partioetki Muurmannin radalle, Uhtuan P, Suomenlahti, Tolvajärvi, Pohjois-Suomi. Ylil. VR4, Tsmm, Jsmm.

UTRIAINEN Sulo David s. 26.6.1918 Oulu, kuollut. Pso Helli o.s. Madetoja (eronn.) L: Raimo -40, Pirkko -41. **Js.** 3/JvKoulK15, ItKoulu, OulSkp.liik.tsto.

VAARALA Eino, vartiomies, s. 25.1.1912 Pyhäjoki, k. 20.2.1998 Raahe. Pso Sylvi o.s. Jaakola. L: Salli -38, Veikko -45, Vesa -52. **Ts.** JR26. Kiv.rvjohd. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. **Js.** JR32/1KKK. Pst.kivampuja, kivmies. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Kivennapa, Kanneljärvi, Perkjärvi, Heinjoki. Haav. Pistojoiki -41, Uhtuan suunta -41, Heinjoki -44. Alik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

VAIKONVAARA Viljo Fredrik Rafael s. 20.6.1903 Raahe. **Js.** 27LK. Vuorikylä, Uulantaivaara, Makiankuuvaara, Alakurtti, Voittojoki, Keski-Vilmajoki, Ala-Vilmajoki. Stm.

VANHATALO Tauno Adrian, levyseppä-hitsaaja, s. 21.7.1920 Vihanti. Pso Kerttu Johanna Isokangas, s. 1926. L: Vesa -47, k. -48. Reijo -52, Maurits -61. **Js.** TykKoulK4, JvKoulK12, 1/14Pr, 2/R1, JärjK1, HTK8, 2/RjP3. Kivmies, pkmies. Hangon rintama, Syväri, Pisi, Tuulos, Tulomajoki, Lavajärvi, Muuranto, Ilajajärvi. Korpr. Vm2.

VARES Väinö Iisakki s. 16.4.1911 Rantsila. Js. 3KKK/JvKoulK5, E/II/KTR14. Sovajärvi, Salla, Kuolajärvi, Lehtokangas, Makiankuunvaara, Voittojoki, Ala-Vilmajoki, Alakurtti, Äänisniemi, Ihantala. Stm.

VASANKARI Reino Edvard s. 11.3.1912 Kalajoki. Pso Anni Orvokki o.s. Huuemonen, s. 1921. L: Anna -58, Jyri -63. Ts. ja Js. JR64, Merenkulkuhallituksen palv. Suomussalmi, Raate, Laatokan koillisp., Pitkäranta. Ylipursim. Vm2, Tsmm, Jsmm.

VEHKALA Väinö Aleksanteri, levyseppä, s. 8.3.1917 Saloinen, k. 1994 Saloinen. Pso Anja Irene o.s. Haarala. L: Leila -47, Leo -48, Laila -53, Lea -55, Aki -56. Ts. 3/PohjR. Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo. Js. JvKoulK18, HTK10, E/II/JR54, IV/12PrE, I/21PrE. Ala-Vilma, Seesjärvi, Krivi, Vienan kanava, Leppäjoen lohko, Saravaara, Kumsa, Porojärvi, Leusvaara, Lutikkavaara. Stm. Jsmm.

VERRONEN Olavi (Olli), dir.cant., kanttoriurkuri, s. 9.1.1915 Terijoki, k. 28.12.1994. Pso I Orvokki o.s. Riihijärvi. L: Elina -53, Taina -59, Tuomas -61, Janne -67. Ts. VSS-tehtävissä. Viipurin vartiop. Summa. Js. JvKoulK17, 10K. Kpmies. Summan mr, Tsmm mk, Jsmm.

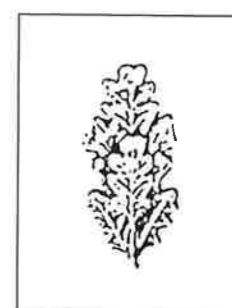
VARTIAINEN Johan Henrik s. 24.6.1913 Saloinen, k. 25.8.1940 Saloinen. Pso Iida o.s. Konu, s. 1913. L: Reijo -39.

VASANOJA Matti Iivari Johannes s. 31.7.1905 Saloinen, k. 28.8.1952 Saloinen. Pso Sanni Emilia o.s. Peltomaa. L: Sanni -40, Risto -45. Ts. 10TienkorjK. Lentäjä.

VEHNÄMAA Aukusti Johannes, levyseppä, s. 22.12.1913 Pattijoki. Pso Impi o.s. Pelkonen. L: Pentti -35, Veikko -37. Ts. 2/JR26. Kivmies. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela. Js. VR:n palveluksessa. Korpr.

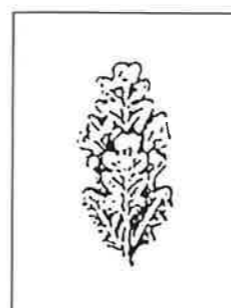
VESTERINEN Sulo Yrjö s. 24.12.1918 Suonenjoki. Js. KevOs3, II/JR54, 2/JR33, 2/12Pr, 1/JR33, II/JR11, II/JR1. Paanajärvi, Kelsinkäinen, Nenäpalo, Isonselänlaki, Uulantavaara, Voittojoki, Ala-Vilmajoki, Krivi, Hiisjärvi, Vienan kanava, Noskua-Vuoksi, Vuosalmi, Ihantala, Tornio, Paakkola, Muurola, Hirvas, Muonio. Maj. VR4, VR4 tlk, Tsmm, Jsmm, SVR R.

VARTIAINEN Vilho Väinö Viktor, maanviljelijä, s. 5.7.1914 Helsinki. Pso Vieno o.s. Alila, s. 1919. Ts. JR26. Kyyrölä, Muolaanjärvi, Vuoksela, Vuosalmi. Js. JR32, JR11. Tulenjoht. Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Pohjois-Suomi. Haav. Pistojoiki. Ylik. Vm2, Tsmm, Jsmm.

VAULANEN (Veripää) Aarne Johannes s. 30.9.1926, k. 16.6.1995. Js. ItSuom.I.RPr, III/RIIt11, 7RaskRIItPri. Helsingin ilmapuolustus. Tkm. Jsmm.

VEIKKOLAINEN Armas Henrik s. 12.11.1906, k. 28.7.1987. Pso Elli o.s. Ukkonen. L: Heimo, Leo, Tapio. Js. RT3, 11/JR49, HTK/P-mäki, 3/TäydP1, 1/TäydP1, 5/TäydP1. Nuiskunniemi, Hiitola, Taljala, Vuosalmi, Uusialakylä, Mustilanmäki, Valkeasaari. Stm.

VIIMAS (Widell) Viljo Kallervo, kassanhoitaja, s. 12.12.1912 Rovaniemi, k. 10.4.1969 Tammisaari. Pso Aili o.s. Jääskeläinen. L: Reetta-Liisa -46, k. -48. Palvellut toimisto- ja esikuntatehtävissä.

VARVIO Martti Teodor s. 17.9.1903 Tampere. Ts. EsikK/III/JR65. Suomussalmi, Kuhmo. Js. Esik/JR32, II/JR11. Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Vuosalmi, Ihantala. Alik.

VEDENOJA Vilho Matias, kirvesmies, s. 18.9.1911 Rautio, k. 29.5.1977 Raahe. Pso Anni Aliisa Joensuu, s. 1915. L: Maija-Liisa -41, Hannu -47, Heikki -47, Helvi -49. Ts. AutoK. Rjoht. Kiestinki. Js. JR32. Autasent, avrm, autokorj.esim. Vuonninen, Pistojoiki, Kiestinki. Haav. Pistojoiki. Väap. Vm1, Vm2.

VERRONEN Niilo Kustaa, valokuvaaja, taidemaalari, s. 30.1.1917 Terijoki, k. 11.12.1994 Raahe. Pso Sirkka Liisa o.s. Kolari, s. 1923, k. 1989. L: Markku -47, k. -92. Ts. VESk. Vammeljoki, Uusikirkko, Huuola, Lemetti, Vilajoki. Js. VK/2Pr, EsikK/III/JR2, 5/JR1, JärjK2, 2/HTK/KauR, 5/JR1, 8/JvKoulK19, Esik/StalE, KuvaOs, KSS/Koe-

VIIRELÄ Ahti Joel s. 13.7.1922 Merijärvi, k. 27.2.1966. Js. 1/HTK5, E/HTK5, E/HTK2. HTK3. TäydP4. Äänislinna, Tulemajoki, Kivioja. Korpr. Jsmm.

as. Kuurnanpohja, Hiitola, Asilanjoki, Taivallahti, Urkjärvi, Räisälä, Konnitsa, Pyhäjärvi, Taipale, Pasurinkangas, Lempaala. Ylik. Jsmm.

VIIRELÄ Kauno Olavi Matias s. 28.7.1919. **Js.** RaaSkpE, 29LinRakK, JärjK1, HTK1, JR11. Karjalan kannas, Rovaniemi. Korpr. Jsmm.

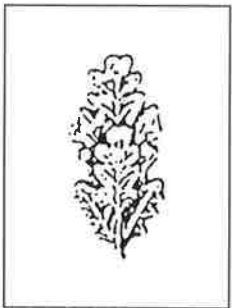
VIIRRET Svante Alfred s. 17.12.1915 Pyhäjoki. **Js.** 1/Vienan K/SP. Porajärvi. Stm.

VIIRILÄ Kaarlo Valter (Kalle), metsäteknikko, s. 28.1.1909 Tampere, k. 1.6.1996. Pso Ester Lyydia o.s. Korhonen, s. 1921. L: Raija - 50, Juha -50. **Ts.** JR65. Jjoht. Kiantajärvi, Raate, Kuhmon Löytövaara. **Js.** UK, JvKK13, JR44. Jjoht., tukik.pääll. Sekee, Salmi, Syväri. Haav. Kaukojärvi -44. Kapt. VR3, VR4, Vm2, Tsmm, Jsmm.

VIITA Paavo Päiviö s. 14.9.1904 Ruovesi. **Ts.** RaudunR, IAKE. Rautu, Leipäsuu, Kämärä. **Js.** PM, Huoltokoulu, PM. Päämajassa ja III AKE:ssa. Kapt. SVR m2, VR4 mk, Tsmm, VR3 mk, RSUR, Keski-Kannaksen R, Jsmm.

VIIRRET Erik Eliel s. 1.8.1901 Pyhäjoki, k. 1974. **Js.** Erik/JR32. Juntusranta, Vuoninen, Pistojoeki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Tkm.

VIITALA Antti Väinö s. 14.9.1900 Perho, k. 27.11.1976. L: Iaviol. Eila -21. Pso II Alma Johanna o.s. Moisio. L: Aune -27, Maila -30. **Js.** Svleiri12. Alik.

VIIRRET Pauli Johannes, kirvesmies, s. 6.10.1921 Pyhäjoki, k. 26.3.1980 Raahe. Pso Salli Orvokki o.s. Maunuslah-ti, s. 1940. L: Veijo -68, Mirjami -70. **Js.** 1/JvKoulK13, 8D, RjK24. Seesjärven lohko, Rukajärvi, Lahnajärvi, Kannas. Jääkäri. Vm2.

VIITALA Sauli, maanviljelijä, s. 29.1.1918 Salla. Pso Laila o.s. Ahola. L: Niilo, Olavi, Markku, Mirja, Tuula, Erkki. **Ts.** Karjalan kannas. **Js.** Sallan suunta. Haav. Vasikkasaari -40, Salla -44. Jääkäri.

VIITAMÄKI Paavo Johannes s. 17.5.1902 Raahe, k. 1975. Pso Helmi o.s. Haikara. L: Martti -38, Jorma -46, Erkki -49. **Ts.** Shs/EsikK/LR ja 11D. Sot.vartiomies. Rovaniemi, Viipurinlahden ranta. **Js.** 1KKK/I/JR32, IvP2. Uhtuan suunta. Haav. Pistojoeki -41. Jsmm, Vm2.

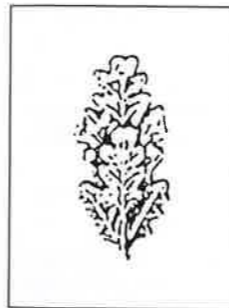
VIITANEN Yrjö Albert s. 24.11.1920 Haapavesi, k. 18.1.1994. Pso Taina. L: Unto -40, Seija -43, Paula -45, Risto -46, Vesa -48, Reijo -50, Ulla -52, Anja -54. **Js.** KrhK/I/JR8, 1/JR8, OSE/JärjK2, E/HTK4, 63SPoK. Tst.läh, kivmies, SPol. Saarivaara, Jänisjoki, Lunkula, Mantsi, Veskelys, Tsalkki, Somba, Kutismajoki, Prääsä, Pyhäjärvi, Petroskoi, Goran-kylä, Pertjärvi. Haav. Gora -42. Korpr. Vm2, Jsmm.

VIITANEN Aimo Andreas Aukusti, työmies, s. 10.5.1925 Saloinen, k. 25.5.1983 Raahe. **Js.** JvKoulK25, 5393, I/3PrE-sikK, RaaSp, 2/KTR1. Kivmies. Kanneljärvi, Peippola, Summa, Tammisuo, Portinhoikka, Ventelä, Viipurinlahti. Stm. Jsmm.

VIITTALA Alpo Kalle Heikki, sähköteknikko, s. 14.11.1923 Tampere. Pso Anna-Liisa o.s. Mikkola. L: Maria-Liisa -47, Leena -53, Mikko -57. **Js.** 8/JvKoulK 16, HTK 11, JR12. Radiomies. Äänisen rannan puol., Maaselän kannas, Ihantala, Pohjois-Suomi. Alik. Jsmm.

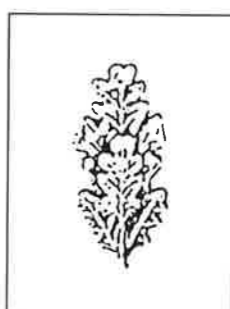
VIITANEN Mikko s. 14.4.1901 Saloinen, k. 7.2.1940. **Ts.** KTR2. Tkm.

VIKKI Onni Armas Johan, käyttömies, s. 10.11.1926 Vi-hanti. Pso Kerttu Elisabet o.s. Kotajärvi. L: Juhani -50, Martti -51, Raija -63. **Js.** Jv-KoulK15.

VIITANEN Orvo Kalervo s. 2.9.1921 Haapavesi, k. 5.9.1992. **Js.** 3/JR12. Kivmies, kpmies. Lakijärven suunta, Kiestinki, Ahvenlahti, Äänisniemi, Vienan kanava, Hiisjärvi, Ihantala. Haav. Jelettijärvi -42, Vienan kanava -43, Ihantala -44. Stm. Jsmm.

VIKSTÉN Paavo Johan Vilhelm, konepiirtäjä, s. 25.3.1900 Lappee, k. 1974. Pso Elsa o.s. Kyllönen. L: Ritva -40, Risto -41, Raimo -45. **Js.** Ruona Oy:n palveluksessa. Tkm.

VILENIUS Arvo Mikael, levyseppä, s. 4.10.1914 Raahe, k. 30.9.1968. Pso Helvi o.s. Riikonen. L: Seppo -36, Veikko -41, Heikki -45, Eero -51, Martti -54. **Js.** I/JR32, RaaSkpELiik-tsto, OulSkpLiik.tsto. Pkampus, apumies, k-autonkulj. Vuoninen, Pistojoiki. Haav. Pistojoiki -41. Jsmm.

VIROLAINEN Mikael Vilhelm (Mikko), liikkeenharjoittaja, s. 8.9.1909, k. 1980. Pso Elsa Elina o.s. Ervasti, s. 1914. L: Ale -43, Auli -45, Brita -46. **Ts.** LeLv14. Vm. Käkisalmi, Suvanto. **Js.** VP31, AV4, Joukk.varajoht. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Vuoninen, Pistojoiki, Mustajärvi. Ylik. Vm2.

VILENIUS Viljo Uolevi s. 27.7.1924 Raahe, k. 6.12.1955. **Js.** I/JvKoulK23, LeKenttäK. Kivmies, vartiomies. Stm.

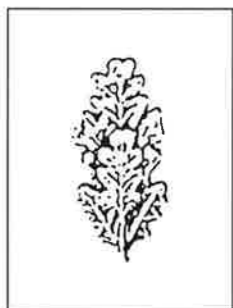
VIRSIHEIMO Yrjö, liikkeenharjoittaja, s. 10.5.1919 Eurajoki, k. 1995. Pso Maritta o.s. Asikainen. L: Jouni -48, Jarmo -53, Kirsi -58, Kati -63, Juha -66. **Js.** Pst.tykK/3Pr, 11Poltto-os, Pilketehd.4. Pst-tykkimies, asettaja. Kämärä, Huumola, Koivisto. Korpr.

VIRTA Veikko Ilmari s. 17.3.1902 Rantsila, k. 22.4.1942. **Ts.** II/JR40. Stm.

VIRTANEN Väinö Tapio, merimies/matruusi, s. 17.5.1926 Raahe. L: Eric -49. **Js.** Suomenlahdella miinanraivaustehtävissä, Petroskoi, Säkijärvi, Vilaniemi. Matruusi.

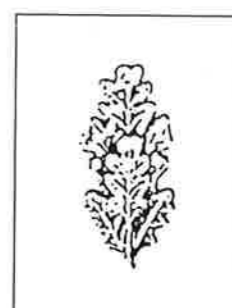
VIRKKUNEN Hugo Rikhard s. 25.11.1912 Pyhäjoki, k. 9.11.1957 Pyhäjoki. **Js.** 9/TykKK4, E/III/TykKK4. Autonkulj. Stm.

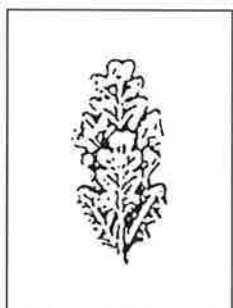
VIRSU Juho Kustaa s. 4.9.1905 Revonlahti. **Ts.** 20TalK. Varastomies. **Js.** 5/JR32. Kivmies. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Pongalahti, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Jyvälahden suunta. Jääk.

VIRTANEN Henry William, ratainsinööri, s. 12.1.1925 Hausjärvi. Pso Asta Helena. L: (ed.aviol.) Arto -52, Jarmo -53, Soili -57, Altti -60. **Js.** JR49, JR7. Rjoht. Vuosalmi. Alik.

VISURI Onni Olavi s. 10.4.1918 Ylivieska, k. 24.2.1940 Kämärä. **Ts.** 3KKK/III/3Pr. Kkau. Alik.

VIRKKUNEN Johan s. 19.11.1909 Pyhäjoki, k. 15.7.1988. **Js.** III/JR33, Jv-KoulK16, It-tsto 3AKE, 65IsK. Kivmies, suutari, ajomies, Iv-mies. Aittakummun lohko, Oulanka, Soukela. Korpr. Jsmm.

VIRTA Leo Waldemar s. 16.6.1925 Rantsila. **Js.** Jv-KoulK25, 5993, 2/EPstOs, III AKE, OulKomd.v, E/I/18Pr, II/JR2, I/JR1. Kivrjoht, lähitorj.mies, kirjuri, muonittaja, kivmies. Alik. Jsmm.

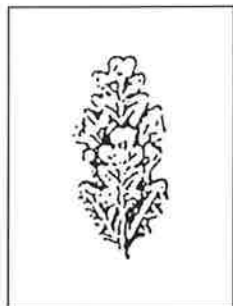
VIRTANEN Kustaa Adolf s. 23.1.1916 Raahe, k. 22.3.1972. **Js.** RaaSkpE, AsekorjK. Puuseppä. Stm.

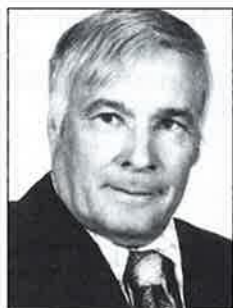
VISURI Yrjö Johannes s. 27.12.1923 Pulkkila. Pso Hilja o.s. Mämmelä. L: Teuvo -47, Erkki -50, Sirkka -56. **Js.** 4/Jv-KoulK15, 12/JR7. Kkmies, kkpatri.kantaja. Karjalan kannas, Inkeri, Siiranmäki, Punus, Äyräpää, Vuosalmi. Stm.

VUOKKO Akseli Leonard s. 21.3.1897 Uskela, k. 2.8.1951 Oulu. **Ts.** JR26, PrW, JR25, RaaSkp. Komentaja, piiripäällikkö. Vuoksela, Kuhmo. **Js.** JR32, KoriJE, PPohjS1, OulSp, JR11. Komentaja. Juntusranta, Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Lintula, Kivennapa, Väärämäki, Muolaa, Kääntymä, Kuparsaari, Ihantala, Itärintaman taist, Lempaala, Kämärä, Säiniö, Viipuri. Eversti. VR4 mk, VR3 mk, Mm sk, RSVR2, Tanskan DannebroginR, VR2 mk, VR2 tlk.

VUOLLET Reino Jaakob s. 15.9.1923 Saloinen, k. 2.7.1969. **Js.** 8/JvKoulK16, HTK11, JR12, 1KKK/JR12. Pstmies, kivmies. Äänisniemi, Vienan kanava. Stm. Jsmm.

VUORENMAA Veikko s. 1.2.1920 Lappajärvi, k. 23.4.1982. Pso Toini o.s. Malinen. L: Seija -49, Soili -59. **Js.** KKK/JP4. Pstmies, kivmies. Kokkari, Vilakki, Uuksujärvi, Koirinoja, Salmi, Kaukajärvi, Tuulos, Aunus, Syväri, Äänislinnan et.p, Karhumäki, Blumbus, Valjärvi, L-Syväri, Kivennapa, Kuuterselkä. Haav. Kuuterselkä -44. Stm. Vm2, Jsmm.

VUOTI Frans Herman s. 11.4.1910 Raahe. **Js.** 7/Jv-KoulK16, JvKoulK19. Kivmies. Jsmm.

VUOTILA Ade Aksel, työmies, s. 12.3.1923 Pyhäjoki, k. 28.12.1989 Saloinen. Pso Anni Mielikki o.s. Luomanmäki, s. 1919. L: Alpo -49, Antti -51, Aila -54, Pentti -56, Pekka -62. **Js.** JR45. Kivmies. Syväri-Syskyjärvi. Stm.

VÄHÄKANGAS Antti, lämmittäjä, s. 9.2.1901 Raahe, k. 1976. Pso Aino Maria o.s. Turunen, s. 1904. L: Viisi lasta. **Ts.** KTR21. Kivmies. Näykkijärvi, Suur-Pero, Tali, Viipuri. **Js.** JR32. Aseseppä. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P. Stm. Vm2.

VÄHÄKANGAS Matti, lämmittäjä, s. 3.11.1904 Raahe, k. 1981. Pso Lempi Sofia o.s. Luoto, s. 1909. L: Juhani -32, Veikko -34, Sirkka -39, Ossi -41, Esko -43, Raili -46. **Ts.** KS. Iti, lääk.mies. Suomussalmi, Raate. **Js.** JR32. Sair.kant. Vuoninen, Pistojoiki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L ja P, Hennala. Stm. Vm2.

VÄHÄSARJA Frans Evert s. 9.9.1909, k. 19.2.1980. Pso Martta o.s. Manninen. **Js.** KKK/KoulK13, 1KK/DivJ, VP31. Kapustajoki, Kangasvaara, Kiestinki, Louhi. Alik. Vm2, Jsmm.

VÄÄNÄNEN Antti Herman, autoilija, s. 22.6.1914 Pyhäjoki, k. 16.3.1976 Raahe. Pso I Kerttu Annikki o.s. Grönvall, s. 1915, k. 1941. Pso II Fanni Elisabet o.s. Peltomaa, ent. Uusitalo, s. 1914, k. 1964. **Ts.** 4/JR40. Pelkosenniemi, Savukoski, Märkäjärvi, Joutsijärvi, Vilajoki. **Js.** 45PolJ/3D, JR32, 2/JR11, 5170. Spol, vartiopääll., rjoht. Uhtuan suunta, Karjalan kannas, Tornio, Rovaniemi. Ylik. Jsmm.

WETTERSTEN Viljo Anselm s. 6.7.1921 Kymi. **Js.** Ralke/RT2, 5/ltk/RTR12, EK/RTR12, 2Merik, MP2E, III/RTR12. Suursaari, useat taistelut Suomenlahdella. Korpr.

WIDELL Veli Jaakko, palomies, s. 25.2.1923 Oulu, k. 1994. **Js.** JvKoulK16, IIIAK/TäydP13, VP31, JR53. Uhtua, Hyrynsalmi, Suomussalmi, Karjalan kannas, VT-linja Onkamon Kangas, L-kannas, Kivennapa, Muolaa, Vuosalmi, Ihantala, Pohjois-Suomi. Korpr. Tsmm, Jsmm, SVR m1.

WIGREN Helge Erik, upseeri, s. 3.1.1928 Helsinki. Pso Heli Toikki. L: Kai -55, Hannele -56, Satu -61. **Ts.** Kokkolan SkpE. Lähetti. **Js.** Jv-KoulK15, IsK. Lähetti, vartiotehtävät (sotasaalisjunat). Raahe. Ev.ltn. SVR R1, SLR1, Tsmm, Jsmm, SPR pr am, SPJ Ram.

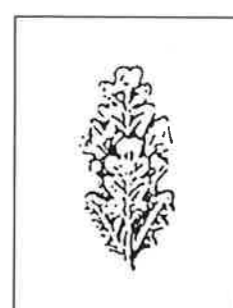
WIGREN Kosti Gunnar s. 1.5.1895 Turku, k. 24.10.1958 Kokkola. Pso Fanny Wenelius. L: Helge -28, Leena -40. Vs. JR27. Missejoki, Dumbe, Aajoella. Krk/III/JR. Jjoht. Tampere, Kämärä, Viipuri. **Ts.** LahSkpE, KoulK4. Sot.piirin pääll., KoulK:n pääll. **Js.** II/JR32, III/JvKoulK15, JärjK1. Laskujärvi, Terasjärvi, Pistojoiki, Korpjärvi, Tetrivaara, Kis-Kis-linja. Ev.ltn. VR4 mk. Vsmm, Jm, Tamp.mm, RRuots.MR1, RSVR2, SaksMs kr, Mm sk, VR3 tlk, Jsmm.

WIKLUND Eero s. 13.9.1910 Raahe, k. 7.3.1980. **Ts.** Esikk/JvKoulK5. Kivmies. Merillä 1940-42. Internoituna Kanadassa 1942-46. Stm.

WIKLUND Kaarlo s. 5.10.1906 Raahe, k. 13.10.1988. Pso Selma Sofia o.s. Turpeinen, s. 1909, k. 1995. L: Maija-Leena -39, Sirkka-Liisa -41. **Ts.** II/JR40. Jv.aseseppä, aseseppäau. Pelkosenniemi, Savukoski, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Vilajoki. **Js.** RL, RaaSkp, LinRP, JärjK1, HTK8, I/21Pr. Laivan kone-mestari, Jvmies. Suomenlahti, Lutikkavaaran ymp. Alik. Vm2.

YLIKOPSA Johan Matias s. 3.3.1908 USA, k. 26.5.1964. **Ts.** 1KKK/JR26. Muolaa, Vuoksela, Kyyrölä. **Js.** HTK/JR101, 3/EP23, 1/HTK/JR101, 1/ErP22, 10JR5. Vausjärvi, Perkjärvi, Kattilasuo, Kämärä, Pilppula, Näätälä, Koskenkanava. Stm. Jsmm.

YLIMATTILA Eeli Henrik, metallimies, kirjailija, s. 6.11.1919 Pyhäjoki, k. 10.11.1990 Saloinen. Pso Kerttu Sofia o.s. Oravisjärvi, s. 1924, k. 1988. L: Seppo -53, Sulevi -55, Sinikka -59. **Js.** 1/VP31, 3/JR11. Keskusmies. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Ponkalahti, Uhtuan L. Stm. Jsmm.

YLI-SIPOLA Unto Olavi s. 4.7.1915, k. 21.2.1977. Pso Iida Elina o.s. Komulainen. **Ts.** KomKompp.Utti, 7/JR64. Pitkäranta. **Js.** 3RKorjK. Radankorjaustyöt. Värtsilä, Syväri, Kannas. Tkm.

YLI-MAUNULA Antti Johannes (Hannes), rautatieläinen, s. 24.7.1915 Raahe, k. 10.5.1983. Pso Vieno o.s. Heiskari, s. 1914, k. 1991. L: Juhani -44, Hilikka -47, Eila -51. **Js.** HevV5, JvKoulK6, 3570, JR45. Maaselkä, Laatokka-Syväri, Jandeba-Syvärin sillanpää, Impilahti, Pitkäranta, Syskyjärvi. Korpr. Jsmm.

YLITALO Martti Johannes s. 22.3.1921 Saloinen. **Js.** 1/JR53. Sohjanan suunta, Kies-tinki, Kapustajoki, Kangasvaara, Ahvenlahti, Uhtuan L, Kivennapa, Muolaa, Heinjoki, Noskua-Vuoksi, Vuosalmi, Tornio, Rovaniemi, Kittilä. Alik. Jsmm.

YLI-MAUNULA Arvo Erkki, valaja, työnjohtaja, s. 25.5.1925 Siikajoki. Pso Salli o.s. Maijala. L: Marja -48, Kyllikki -50. **Js.** 3/JR2, JP2, 1/JR2, 5/JR1. Kivmies, tstläh. Ino-Humaljoki, Mesterjärvi, Viipurinlahti. Haav. Venesaari -44. Stm. Vm2.

YLITALO Matti Anselmi s. 31.10.1926 Saloinen, k. 28.6.1998. Pso Aune. L: Sinikka, Kimmo. **Js.** 6/JvKoulK15, RaaSkpE. Stm. Jsmm.

YLI-MAUNULA Erkki, hit-saaja, s. 15.5.1920 Pattijoki, k. 1984. Pso Toini o.s. Isola. L: Henriikki -46, Kerttu -47, Antti -48, Marjatta -48, Inkeri -51, Mirjami -53, Kaarina -54, Helinä -56, Anita -59, Seppo -62, Sinikka -66, Tarja -70. **Js.** 1/VP15, EsikK/VOP31, E/VP13. Suutari, varusvar. hoitaja, puh.mies. Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Vuoninen, Pisto-joki, Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan L. Korpr.

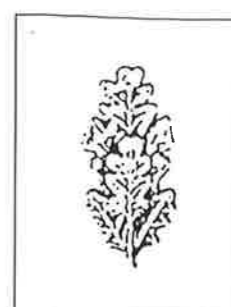

YLITALO Pentti Erkki, putkiasentaja, s. 6.5.1920 Pattijoki, k. 21.4.1996 Pattijoki. Pso Lilja o.s. Korkiakoski. L: Erkki -45, Eino -48, Esa -51. **Ts.** URR. Tstläh., pioneeri, kmpamp. Salla. **Js.** Karjalan kannas, Vammelsuu, Viipurinlahti, Ihantala, Kuolemanjärvi, Ilomantsi, Lehmivaara. Korpr.

YLITALO Uuno Johannes, liikkeenharjoittaja, s. 15.12.1914 Salon emäsrk, k. 13.11.1986. Pso Toini Maritta o.s. Heloranta, s. 1915. L: Jussi -39, Liisa -40, Marita -45, Mirja -47, Marjatta -49, Markus -50, Risto -51, Pekka -53, Merja -55, Eeva -58. **Ts.** Ruona Oy:n palveluksessa. **Js.** 1KKK/JR35, EK/1DE, JärjK.

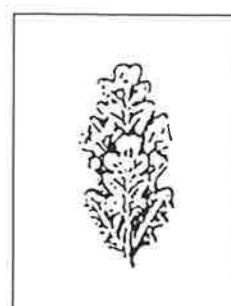
Kontiovaara, Karhumäki, Malu, Poventsa. Haav. Pisto-joki -41. Korpr. Jsmm.

ÖMAN Jorma Henrik s. 28.11.1924 Pyhäjoki. **Js.** 4KKK/JvKoulK, 28AutoK. Autonkulj, lämmittäjä tyv. Karjalassa. Stm.

ÄIJÄLÄ Erkki Adolf, maanviljelijä, s. 1.4.1914 Saloinen, k. 1.10.1974 Raahe. Pso Jenni Johanna o.s. Ala-Kaakinen, s. 1913. L: Jukka -56, Päivi -60. **Ts.** JR26. Muolaa, Vuoksela. **Js.** JR32. Uhtuan L, Karjalan kannas, Kittilän suuta. Vm1, Vm2, Tsmm, Jsmm.

ÖSTERPAKKA Viljo Mikael s. 4.10.1908 Himanka, k. 12.5.1956 Ylivieska. **Ts.** 10TienkorjK. Pioneeri. **Js.** K/JärjK2, HelVK VartK, 28SotSa. Vartiomies. Stm.

Uhtuan miehet marssivat Raahen kirkkoon 1970-luvulla.

Uhtuan Hevosenkengässä marraskuussa 1941.

Korsusauna Uhtualla ns. Päätien varressa 1941.

Kolmen sotilaan väliaikainen hauta huoltotien varressa. Myöhemmin hekin pääsivät kotikirkon multiin.

Martta Kontula ja Uuno Laakso viihdyttämässä sotilaita Uhtuan suunnalla elokuussa 1941.

Saalista saatuna.

Esikuntapatterin pojat lypsytouhussa syksyllä 1941.

Korsua rakentamassa.

Venäläiset sotavangit kaivamassa hautaa Pistojoen itäisellä rannalla taistelujen jälkeen.

“Ilolla ja ylpeydellä ajattelen Suomen lottia ja heidän osuuttaan sodassa – heidän uhrimieltään ja uupumatonta työtään eri aloilla, mikä on vapauttanut tuhansia miehiä tulilinjoille. Heidän jalohenkensä on kannustanut ja tukenut armeijaa, jonka kiitollisuuden ja arvonnannon he täysin ovat saavuttaneet.”

Marsalkka Mannerheim

LOTTAMATRIKKELI

Lottatyössä mukana olleet Raahen ja Saloisten naiset

AARNIO Aili Helena, koti-rouva, s.18.2.1926 Tampere. Pso Martti Uolevi. **Js.** Muonitus- ja kanttiinilottana Tampereella, kanttiinilottana Raahessa.

AHO Eeva o.s. Tuikkala, kanslisti, s. 28.9.1913 Pyhäjoki. Pso Allan. L: Tytti -38, Anneli -40, Leena -41. **Ts.** Lottatehtävissä Kemissä (lumipukujen valmistus).

AHOLA Aino Sofia o.s. Viinikka, s. 24.3.1921. Pso Erland Herman. **Js.** Työskennellyt sotatoimialueella Kuusamon Kirvirannalla ja Tavajärvellä.

AHOLA Elvi Sofia s. 3.4.1931 Kuusamo. Pso Rikard k. -93. L: Mervi, Kari. Kuusamossa koti- ja maanviljelystössä. Rintamapalvelustunnus 1993.

AHOSALMI Irja Inkeri o.s. Haataja, ravintolan kassa, s. 17.7.1926 Kuusamo. Pso Esko. L: Tuomo -57, Timo -58. **Js.** Keittiötehtävissä Kuusamon Kurkijärven kenttäsairaalassa n:o 40. Rintamapalv.tunnus.

ANSARANTA Irma s. Saloisissa. k. Etelä-Suomessa. Tarkemmat tiedot puuttuvat.

ARANNE Anna Maria o.s. Helle, käsityöopettaja, s. 29.11.1922 Raabe. Pso Kauko. L: Matti Petteri -65. **Ts.** Erilaisissa lottatehtävissä Raahessa. **Js.** Ilmavalvontatehtävissä. Jsmm.

ARO Alli Margareta o.s. Turunen, s. 2.1.1913. Muonituslotta. Ilmavalvontatehtävissä ja kirjuriina piirin esikunnassa. Tsmm, Jsmm, LS.

EBELING Maini Elsa Anita o.s. Rosberg, hammaslääkäri, s. 4.1.1922 Raabe. Pso Berndt Kaarle Marius. L: Raija -51, Pertti -53, Tapani -55, Johanna -62 k. -63, Mika -64. **Ts.** Ilmavalvontalottana ja apulaislääkintälottana Raahessa. **Js.** Muonituslottana Kannaksella, toimistolottana Limosaareissa, sotilaskaukopuhelinlottana Helsingissä. Tsmm, Jsmm, Vm2.

ELFVING Alma Gustava s. 6.7.1894 Raabe. Lääkintälotta. Tsmm, Jsmm, SVR, LS.

ERIKKILÄ Elle Annikki, merkonomi, s. 20.6.1922 Pattijoki. Pso Veikko August. L: Kaija -56. **Js.** Muonituslottana Suomussalmi, Haukipera, Raate.

ESKOLA Anna Magdalena ent. Tapanila, o.s. Räninä, s. 6.12.1898 Lumijoki, k. 12.7.1989 Lohja. Pso Johannes Tapanila. L: Olavi -24, k. -41, Oiva -26, k. -74, Otto -28, k. -48, Maija -34. **Ts.** ja **Js.** Muonituspäällikkönä kotirintamalla.

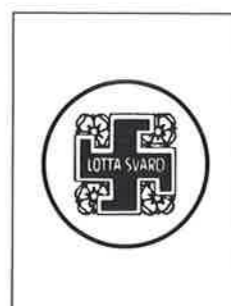
FINGERROOS Anna Maria o.s. Johansson, kanttiininhoidtaja, s. 14.5.1923 USA. Pso Veikko Johannes. L: Ritva -48, Jorma -49, Tuomo -52, Raija -53. **Js.** Varuskorjaajana ja kanttiinitehtävissä Raahessa, karjanhoitajana Vuonnissa, muonitustehtävissä Myrsky viestija pioneeriruokalassa ja Rukajärvellä. Jsmm.

HAKALA Tuulikki o.s. Rautio, opettaja, s. 22.2.1917 Raabe. Pso Veikko. L: Heikki -51, Veli -54, Päivi -55, Maria -57, Kaisa -58. **Ts.** Ilmavalvontatehtävissä Kuusamossa.

HALVARI Vieno Annikki o.s. Korpela, kirjanpitäjä, s. 23.3.1925 Pyhäjoki. Pso Eino Augusti. L: Helena -48. **Js.** Muonituslottana Limingassa, Raahessa ja Taavetissa, kansliolottana Hyrylässä.

HANNILA Pulmu Lyylikki o.s. Pyy, s. 17.5.1920 Karkkila. Kanttiinilottana Raahen sotasairaalassa. Tsmm, Jsmm.

HARTIKKALA Maila Hellin Annikki o.s. Pyhäniemi, kansak.opettaja, s. 21.9.1918 Raabe. Pso Yrjö. L: Paula -51. **Ts.** Sotasairaalan siivoojana Raahessa. **Js.** 18. divisioonan kanttiinien keskusvaraston hoitajana Terijoella. Tsmm, Jsmm, 18D mm, LS.

HASSINEN Aino Emilia o.s. Tokola, kauppias, s. 6.3.1904 Saloinen, k. 25.3.1991. Poika Eero Aate -22. Kanttiintehtävissä. Tsmm, LS.

HUHTAMÄKI-VERONEN Maria Adina, diakonissa, s. 28.9.1905 Munsala, k. 21.9.1993 Raahe. Pso Frans Veronen. Lottatyössä Raahen sotasairaalassa.

IIVONEN Sylvi Sofia o.s. Nikkanen, kotiäiti, s. 27.1.1913 Kanneljärvi. Pso Veikko Arvo. L: Heikki -46, Eeva -47, Hannu -53. **Ts.** Lotta-Svärd Rajatoimisto Viipuri, muonituslottana Luumäellä. **Js.** Kanttiinilottana Aunuksessa, Syvärillä ja Raivolassa. Tsmm, Jsmm.

KAARELA Aune Kaarin o.s. Nikkilä, liikkeenharjoittaja, s. 21.6.1909 Raahe. Muonituslotta. Sotasairaala 32:n ja III armeijakunnan emäntänä. Tsmm, LS.

HEIKKILÄ Maria Liisa o.s. Polus, s. 12.9.1922 Pyhäjoki. Pso Ensti Antero. L: Marjatta -47, Kari -48, Eeva -51, Kaisu -52, Pekka -55, Jaana -63. **Js.** SPR:n palveluksessa apusisarena Joensuun, Kontiomäen, Rauhan ja Sortavalan sotasairaaloissa.

HUOVINEN Liisa Tuulikki, varanotaari, s. 22.2.1911 Pälkäne. Muonitus-, toimisto- ja viestintälotta. Tsmm, Jsmm.

JOENSUU Hilja Annikki o.s. Rusko, talon emäntä, s. 14.8.1919 Saloinen. Pso Kalle. L: Rauni -42, Aulikki -54, Juhani -55, Heli -60, Vesa -61. **Ts.** Ilmavalvontatehtävissä Saloisissa ja sairaalalottana Raahessa. Surur., LS, kotirintamaisten m.

KALLIO Aura Rakel o.s. Halmetsalo, liikkeenharjoittaja, s. 6.8.1920 Raahe. **Js.** Kanttiini- ja toimistotehtävissä. Jsmm, LS.

HEISKARI Meimi Eedit o.s. Seppälä, diakonissa/sairaanhoitaja, s. 17.8.1909 Pyhäjoki, k. 13.7.1991 Raahe. Pso Otto. **Js.** Sairaanhoitajana Oulaisten sotasairaalassa. Vm2, Tsmm, Jsmm.

HÄMEENAHO Helmi o.s. Salonen, liikkeenharjoittaja, s. 27.10.1914 Taipalsaari. Pso Voitto. L: Matti -68. **Ts.** ja **Js.** Ilmavalvonnassa ja evakkojen huoltotehtävissä Lappeenrannassa. LS.

JUNNILA Jenny Katri Emilia, sairaala-apulainen, s. 30.11.1908 Pattijoki. **Js.** Saira-alalottana Raahessa ja muonituslottana Taavetissa.

KANGAS Edit Elisabet o.s. Oesch, farmaseutti, s. 29.5.1917 Itävalta. Kanttiintehtävissä kotirintamalla.

HONKANEN Kerttu Kyllikki o.s. Sarkkila, liikkeenhoitaja, s. 16.4.1922 Raahe. Muonituslotta.

HÄMÄLÄ Anna Liisa o.s. Juustila, liikkeenharjoittaja, sotilaskodin joht. s. 6.7.1906 Liminka. Muonituslotta, ryhmäpäällikkö. Tsmm, Jsmm, LS.

JUOLA Martta Amanda o.s. Vuorinen, s. 7.7.1901 Ylöjärvi. Muonituslotta. Jsmm, LS.

KARI Anna Sofia o.s. Pelttari, tulliekspeditööri, s. 5.10.1913 Oulunsalo. **Ts.** ja **Js.** Kansanhuollon sihteerinä, siirtolaisten ja rintamajoukkojen huolto. Tsmm, Jsmm, LS.

KARI Olga Eliina o.s. Hannula, s. 20.3.1914 Ylivieska. Pso Aaro. L: Matti -38, Mauri -42, Sirkka -47, Harri -48. **Js.** Lottana varuskorjaamolla ja muonittajana. Jsmm, LS.

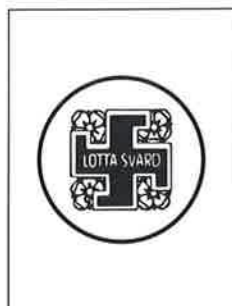
KEPPONEN Elvi o.s. Nikkanen, s. 6.3.1909 Kanneljärvi, k. 25.8.1986 Raahe. Pso Vilho. L: Tuula -44, Seppo -47, k. -94. **Ts.** Kanneljärven SK-muonituslotta, evakuointiavustaja. **Js.** Is-komppanian muonituslottana Kanneljärvellä. Tsmm, Jsmm, Sotainv. h ja k am, Suuri am.

KORHONEN Hilja Maria, myyjä, s. 2.9.1922 Kuusamo. Pso Veikko. L: Marja-Leena -48, Kari -49, Eija -56, Liisa -60. **Js.** Lääkintä- ja muonituslottana Oulun sotilassairaalas. Jsmm, LS.

KOVALAINEN Elsa Johanna o.s. Saukkonen, rav.kassa, s. 26.5.1924 Lumijoki. Pso Toivo Alfred. L: Tuula -44, Juha -49, Helena -50, Kaija -52, Marja Riitta -56. **Ts.** Aputehtävissä muonitus- ja sotasairaaloissa. **Js.** Ilmavalvonta- ja muonitustehtävissä.

KARJALAINEN Kaarin o.s. Ohimaa, merkonomi, s. 23.2.1922 Paavola. Muonitus-, ilmavalvonta- ja kansliatehtävissä. Tsmm, Jsmm.

KESKITALO Rauha, talouspäällikkö, s. 13.6.1902 Kestilä, k. 27.3.1997 Raahe. **Ts.** Muonitustehtävissä. **Js.** Muonitustehtävissä Karhumäessä ja Miehikkälässä. Vsmm, Tsmm, Jsmm, Vm2.

KORKIAKOSKI Helvi Eliina, emäntä, s. 17.7.1914 Uukuniemi. Pso Toivo. L: Heikki -41, Matti -44, Anni-Liisa -57. **Js.** Asuntojen kunnostus- ja maataloustöissä Uukuniemellä.

KULJU Aune Lydia o.s. Lukkarinen, liikeapulainen, s. 10.04.1924 Oulu. Pso Allan. **Js.** Kuusamo, Kurkijärvi, kenttäsaaraala, Oulu, Rovaniemi. Lääkintälotta. Jsmm.

KAUPPILA Elma o.s. Kivi-oja, konttoristi, s. 23.1.1914 Ylivieska. Pso Arvo Kalervo. L: Tuula -45, Matti -47. **Js.** Ilmavalvontalottana Torniossa ja Kuusamossa.

KETOLA Elsa o.s. Minkkinen, kauppias, s. 13.6.1917 Rantsila. Pso Juho. L: Heikki -50, Elina -52. **Ts.** Muonitus- ja ilmavalvontatehtävissä Rantsilassa. **Js.** Muonituslottana Salan rintamalla.

KOSKELA Elli Amalia s. 29.3.1901 Ylivieska. Lääkintälotta. Vsmm, Tsmm, Jsmm.

KUPIAINEN Hilikka-Liisa Kristiina o.s. Horttanainen, postivirkailija, s. 12.5.1918 Mikkeli. Muonituslotta. Sotilaspiirin esikunnassa, päiv. puhelinkeskuksessa. Tsmm, Jsmm.

KEINÄNEN Anni Maria o.s. Paukkeri, s. 15.7.1920 Pudasjärvi. Pso Aarne Einari. L: Elsa -50, Eero -54, Reijo -56, Anna-Liisa -60.

KIVINEN Esteri o.s. Pesonen, s. 12.1.1903 Viipuri. Kanttiinitehtävissä. Jsmm.

KOSKINEN Rosa Elinda o.s. Pekuri, pankkivirkailija, s. 4.12.1887 Raahe, k. 3.6.1973. Kanttiini-, apu- ja muonitustehtävissä. Tsmm, LS.

KUUTILA Vieno Mirjam o.s. Karttunen, s. 27.3.1918 Kuusjärvi, k. 7.6.1998 Raahe. **Ts.** Ilmavalvonta- ja lääkintälottana mm. Raahessa. **Js.** Opettajana mm. Kuusamon Määttä-länvaaran Vuotungin kansakoulussa. Koulun opettajat (2) oli varustettu kivääreillä, joihin he myös joutuivat turvautumaan silloisen vihollisen aktiivisen desantitoiminnan johdosta.

KÄKELÄ Helvi Kustaava o.s. Hatula, s. 6.8.1908 Rantsila. **Js.** Muonitustehtävissä, sairaalan emäntänä, kanttiin ryhmäpäällikkönä. Jsmm.

Ylivieskan Raudaskylässä. Jsmm, Kotir.naisten m, Sininen r.

LAITINEN Aune Maria o.s. Kytömäki, seminaarin opettaja, HuK, s. 27.4.1911 Ylikiiminki, k. 5.1.1995 Raahе. Pso Arvo Armas Johannes. L: Leena -34, Kaija -37, Jukka -41, k. -41, Heikki -43, Matti -47. **Ts.** Lottatehtävissä Ylivieskan Raudaskylässä. **Js.** Lottakursseilla Tuusulan Päälystökoululla. Lottatehtävissä sotasairaалassa

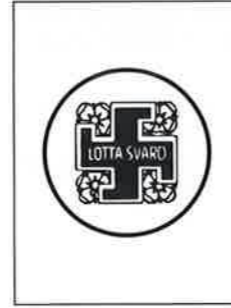
LAUNONEN Eeva Maria o.s. Peltoniemi, emäntä/keittäjä, s. 27.4.1918 Saloinen. Pso Johannes. **Ts.** Ilmavalvonta- ja puhelinpäivystystehtävissä sekä sotasairaалassa muonitustehtävissä Raahessa. **Js.** Koulutuskeskuksen sairaalan emäntänä Raahessa, eri tehtävissä Äänislinnassa, muonitus- ja kanttinitehtävissä Limosaaressa. Tsmm, Vm2.

MERIKALLIO Hilka Telervo o.s. Hankonen, kirjailija, s. 1.11.1908 Haapavesi. Muonitus- ja majoitustehtävissä. Tsmm, Jsmm, LS.

KÄRSÄMÄNOJA Salme Orvokki o.s. Turpeinen, toimistoapulainen, s. 23.8.1924 Raahе. **Js.** Kanttiini- ja keräystehtävissä Raahessa.

LAMPI Aura Annikki, opettaja, kuurojen koulun johtaja, s. 4.8.1931 Raahе. Evakoitten muonitustehtävissä.

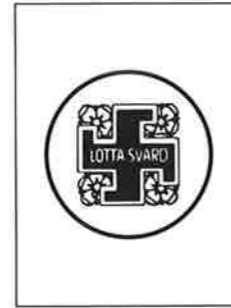
LEIKOSKI Varpu Mirjam o.s. Pokela, lehtori, s. 17.2.1935 Pyhäjoki. Pso Markku. L: Tuomo -66. **Js.** Muonitustehtävissä Raahessa. LS.

MINKKINEN Aini Sofia s. 28.8.1917 Saloinen. Pso Jaakko. L: Aimo -47, Ilpo -53, Urpo -57. **Ts.** Lääkintälottana Raahessa. **Js.** Lääkintälottana Oulaisissa, Kurkijärvellä ja Miettilässä. Tsmm, Jsmm, LS.

LAIHO Marjatta Ellen o.s. Kurkela, pankkivirkailija, s. 12.6.1912 Raahе. **Ts.** Ilmavalvonta-, muonitus- ja kansliatehtävissä Raahessa. Muonitustehtävissä Elisenvaarassa. Tsmm, LS.

LAUKKA Rauha Annikki, kansakoulunopettaja, s. 21.1.1919 Saloinen. Muonituslotta. Sairaалatehtävissä. Tsmm, Jsmm.

LUOTO Eila Kyllikki ent. Leino, o.s. Mattila, myymälänhoitaja, s. 28.4.1923 Pyhäjoki. Pso Martti Luoto. L: I avioli. Pirjo -46, Marja -47, Esko -49, Seija -51, Helena -53, Pauli -58, Matti -62. Viestilottana Pyhäjoella.

MUTIKAINEN Anna-Liisa o.s. Matinheikki, s. 28.8.1922 Raahе. Viestitehtävissä. Vm2.

LAITALA Aili Maria o.s. Haikola, kansakoulunopettaja, s. 7.10.1910 Ylivieska. **Ts.** Ilmavalvontatehtävissä, työssä sairastuvalla ja Suomen huollossa. Tsmm.

LAUKKANEN Veera s. 6.11.1898 Keitele. Kanttinitehtävissä. Jsmm, LS.

MATINHEIKKI Leena, kansakoulunopettaja, s. 23.2.1925 Raahе. Kanttiini- ja toimistotehtävissä. LS.

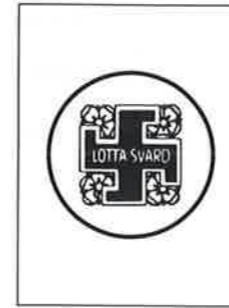
MÄNNISTÖ Kirsti o.s. Salkosalo, opettaja, s. 11.9.1923 Rantsila. Pso Toivo. L: Päivi -55, Eija -57, Raija -58. Kanslielottana Impilahdessa (ilmasotakoulu), Kiviniemessä (kenttäsaaraа), Äänislinnassa (elintarv).

MÄÄTTÄ Siiri s.30.4.1924, k. 6.1.1944. **Js.** Toimisto- ja viestitehtävissä Raahessa.

NIKOLA Kerttu Maria s. 20.7.1914 Pattijoki. **Ts.** Ilma- valvonta- ja muonitustehtävissä Siikajoella ja Miehikkälässä.

NORIO Saga Siiri o.s. Norström, kansakoulunopettaja, s. 1.5.1907 Raabe. Toimisto- ja viestilotta. Tsmm, Jsmm, Vm2, LS, Sininen r.

ORKAMAA Sylvi Ester o.s. Wiksten, s. 24.5.1898 Lappee, k. 22.5.1972 Lappeenranta. Pso Antti. L: Jaakko -30. Vs. Esi- kunta-, lääkintä- ja muonitus- tehtävissä Savitaipaleen patal- joonassa. Sininen r.

MÖYKKYEN Aune Alise, sairaanhoitaja, s. 11.4.1914 Kempele, k. 31.10.1942 Kuo- pio. **Js.** Sairaanhoitajana Tornion saksal. sotasairaalassa ja sairasjunassa Tornio-Äänislin- na.

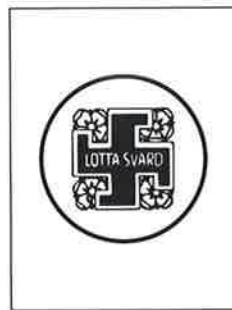
NISSILÄ Kerttu Maija-Liisa o.s. Tavola, kansak.opettaja, s. 24.1.1921 Raabe. Pso Pauli. **Ts.** Ilma- valvonta- ja muonitustehtävissä Raahessa. **Js.** Muonitus- lottana Itä-Karjalassa, lääkintä- apulaislottana Hämeenlinnassa.

NYLANDER Katariina o.s. Sovelius, s. 16.11.1896 Raabe. Varuslotta. Tsmm, Jsmm.

PALOKANGAS Toini o.s. Hirvaskari, s. 5.2.1924 Siikajo- ki. **Js.** Muonitustöissä IV-lot- tana.

NENOLA Nanny Elisabet s. 21.11.1904 USA. Toimistotehtävissä. Tsmm, Jsmm, LS, Si- ninen r.

NORIO Aino Annikki o.s. Korppila, opettaja, s. 21.2.1913 Raabe, k. 1.3.1990 Kairo. Pso Onni Harald. L: Tuula -43, Terttu -44, Tellervo -46, Veiko -52. **Ts.** Ei tietoa palvelupaikoista. **Js.** Toimisto- ja viesti- lottana Rovaniemellä ja Märkä- järvellä. Tsmm, Jsmm, Deutsche Verdienst m, Sininen r.

OJALA Eeva Esteri, liikkeen- harjoittaja, s. 24.12.1907 Ter- vola. Pso Jalmari. L: Rainer - 34, Helena -35, Sinikka -40, Anna-Kaisa -42, Sakari -45. **Js.** Muonituslottana Raahessa.

PARTANEN Sirkka Sinikka o.s. Soini, siivooja, s. 29.6.1926 Raabe, k. 17.11.1990. Pso Rei- no. L: Anneli -43, Seija -46, Hannu -48, k. -95. **Js.** Lottatehtävissä.

NIEMELÄ Laina Marjatta, sairaanhoitaja, s. 8.3.1924 Jout- seno. Pso Heimo. L: Helena - 50, Sakari -56. **Ts.** Muonitus- tehtävissä Imatralla. **Js.** Lää- kintälottana kenttäsairaalassa Punkaharju, Saari, Korpilahti, Valkjärvi, Kivennapa, Vuottaa. Sairaanhoito-oppilaana sotasai- raalassa Viipurissa ja Kuusa- mossa. Tsmm, Jsmm.

NORIO Ellen Elisabet, ta- lousopettaja, s. 25.4.1908 Raabe. **Ts.** JärjK, Porvoo, muon.pääll. **Js.** LinRP215, KuljE, 2D, LS rajatsto, 19Pr, LS rajatsto2, VahvRvPr. Emäntä, muon.pääll, yht.lotta, kantt.pääll. Kannas, Siiranmä- ki. VR4 mk, Tsmm, Jsmm, LS ar, Pion Mr, 2Dmr.

OJALA Lempi Sofia o.s. Vii- nikka, s. 19.6.1926. Pso Reino Israel. L: Leo -50, Seppo -52, Sisko -60, Maritta -61, Lea -63, Aino -68. **Js.** Lottatehtävissä Kuusamossa.

PIKKARAINEN Iida Nanni o.s. Outila, kirjanpitäjä, s. 21.05.1916 Pudasjärvi, k. 02.05.1998. Pso Uuno Johan- nes. L: Kalervo -48, Reino -50. **Ts/Js** Lääkintälottana sotasai- raalassa Oulussa.

PIRHONEN Terttu Tuulikki o.s. Ranta, pankkivirkailija, s. 17.4.1918 Vaasa. Ilmavalvonta- ja kanttinitehtävissä Raahessa. Tsmm, Jsmm.

POUKKULA Aino Tellervo, kansakoulunopettaja, s. 4.10.1908 Raahede. Muonitus-, kanttiini-, varus- ja huoltotehtävissä. Tsmm, Jsmm, 5Div.mr, Vm2.

RAINIO Lea Aulikki, kotiteollisuusopettaja, s. 3.12.1909 Kajaani. Varustehtävissä. Tsmm.

RAUTIONAHO Jenny Eriika o.s. Lampela, osuuskaupan osastonhoitaja, s. 19.6.1907 Vihanti. Ilmavalvontatehtävissä. Tsmm, LS.

PIRKOLA Impi Sofia o.s. Pisilä, keittäjä/siivoaja, s. 17.12.1921 Pyhäjoki. Js. Muonituslottana Kuusamo, Kiestinki, Karhumäki, Juustjärvi.

PRITTINEN Lempi Solveig o.s. Pesonen, s. 3.10.1924 Petsamo. Pso Reino. L: Maija, Matti, Mikko, Markku, Marke, Mauri. Ts. Lottatyössä kasarmilla, Pummanki. Js. Kanttiinilottana.

RAITALAMPI Irja Annikki o.s. Hakala, pienyrittäjä, s. 7.3.1921 Nousiainen. Pso Hugo. L: Sirkku -44, Anne-Maira -45, Hilikka -47, Erkki -52. Ts. Muonitus- ja puh.vartiutyössä Oulussa. Js. Muonituslottana Raahessa. Tsmm, Jsmm, LS.

REINILÄ Alli Margit o.s. Hassi, emäntä, s. 30.4.1916 Jämsä. Muonitus- ja ilmavalvontatehtävissä. Tsmm, LS.

PIRTTIAHO Fanni Katariina o.s. Pyhtilä, s. 2.3.1907 Pattijoki. Pso Lauri Arvid, kaatunut -41. L: Maija -36. Ts. Lottatehtävissä Pattijoella ja Raahessa. Jsmm, SVR1 kr, Kotir.naisten m, Kaatuneitten Omaisten Liiton am ja kult.am., Sininen r, LS.

PYHÄNIEMI Aino Margareeta, työvoimaneuvoja, s. 13.3.1919 Temmes. Pso Olavi. L: Eija-Leena -38, Kaija-Liisa -44, Osmo -46, Pirkko -53. Ts. Huoltotehtävissä sotasairaalassa. Js. Toimisto- ja kanttiinilottana Raahessa. Vm2, Tsmm, Jsmm, SVRm1.

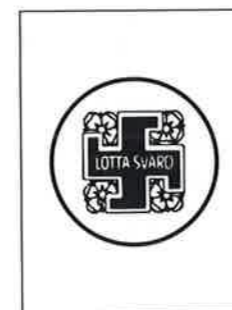
RANTAKARI Aili Lydia, kotirouva, s. 06.12.1922 Juuka. Pso Kalle. L: Markku -48, Olli -63. Ts/Js. Muonituslottana Pielisjärvellä. LS

RUOKOLAINEN Hilikka Tellervo, liikennemestari, s. 30.10.1924 Kannus. Pso Armas Olavi. L: Harri -52, Leo -56. Ts. Lottatyössä sotasairaalassa Raahessa. Js. Kanttiini- ja muonituslottana Raahessa.

PORKKA Tyyne Emilia (Emmi) o.s. Minkkinen, myymälänhoitaja, s. 28.02.1911 USA. Pso Aarne Matias (Matti). L: Eero -41, Veikko -44, Marja-Liisa -46, Lauri -49. Ts. Ilmavalvonta- ja keittiöemäntänä Rantsilassa sk.talolla.

RAINIO Ena Raili Hypatia s. 29.9.1906 Kajaani. Js. Varustehtävissä Raahessa. Jsmm.

RANTALA Aura Annikki o.s. Pietola, emäntä, s. 8.10.1916 Siikajoki. Ilmavalvontatehtävissä.

RÄTY Olga Maria o.s. Huovinen, piirikassanhoitaja, s. 27.8.1912 Pälkäne. Ilmavalvonta- ja kansliatehtävissä. LS.

SILVOLA Salimi Eliina, emäntä, s. 21.6.1919 Pattijoki. Pso Erkki Kaarlo. L: Maija -47, Matti -48, Pentti -49, Pauli -52, Paavo -53, Arja -59, Anja -63. Kotirintamatehtävissä Oikijoki, Pattijoki, Raahе, ilmavalvonta-tehtävissä Siikajoki, linnoitus-työmaan muonituslottana Lap-peenranta, Puumala, Salpalin-ja.

SWANLJUNG Elsa Emilia, toimiston hoitaja, s. 12.7.1903 Helsinki. Lääkintäkurssin opet-tajana Raahessa. Jsmm.

TERVASKANTO Maija Kaarina o.s. Aittola, työnvälit-täjä, s. 4.6.1918 Saloinen. Ilma-valvontatehtävissä Raahessa. Tsmm, SVR krk.

VALTOKARI Elvi Sofia o.s. Rantakari, emäntä, s. 2.9.1914 Siikajoki. Ilmavalvonta- ja muonitustehtävissä. Jsmm.

SOINI Tellervo o.s. Siponen, s. 24.3.1915 Raahе. Pso Kaar-lo Fredrik Johannes. L: Matti -40, Liisa -41, Marja -53. Puhe-linkeskuksen hoito.

SWANLJUNG Gertrud Cesilia Matilda o.s. Swanljung, s. 24.11.1918 Munsala. Kanttiini-tehtävissä ja pikkulottien joh-tajana. LS.

UNNBOM Aino Maria o.s. Lahdenperä, s. 28.8.1899 Raahе. Kanttiini- ja keräyspäällik-könä. LS.

VAPAAVUORI Eelin Tuu-likki o.s. Harkönen, opettaja, s. 13.1.1918 Säräisniemi, k. 28.6.1991 Helsinki. Pso Veli Sakari. L: Ilkka -48, Juha -52. Js. Muonituslottana Uhtualla (JR 32), Poventsassa ja Äänis-linnassa.

SORONEN Aura Maria o.s. Pulakka, s. 28.7.1919 VPL Py-häjärvi Noitermaa. Pso Veikko. Js. Kanttiini- ja huoltotehtävissä.

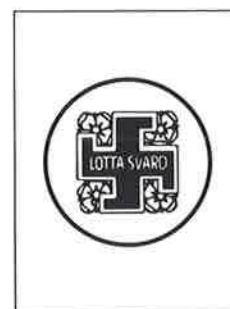
SÄKÖ Maria Elina (Maiju), perusk.opettaja, s. 24.1.1919 Rantsila. Pso Pentti. L: Kirsti -47, Pentti -49, Marja -52. Ts. Sotasairaala Raahе. Js. Sotasai-raala Raahе, Komendantinvi-rasto Karhumäki, kenttäsaираa-la Laatokan Karjala. Tsmm.

WAHLROOS Hilja Katariina s. Saloinen. Pso Mikael. L: Veikko, Timo. Js. Ilmavalvon-ta- ja muonituslottana Raahеssa, muonituslottana Taavetissa.

VARES Lea, kansak.opettaja, s. 13.5.1915 Rantsila, k. 29.4.1996 Turku. Js. Kanttiini-illottana. Uhtua (JR32), Povent-sa, Äänislinna. Vm2.

SUNDBAL Hilja Sofia s. 18.3.1907 Kalajoki. Sotilaskes-kuksen hoito.

TAMMINEN Olga Eliina, verovalmistelija, s. 17.1.1921 Siikajoki. Pso Lauri Oskari. L: Paula -43. Ts. Muonituslottana Raahessa. Js. Toimistolottana Aunuksessa.

VAINIONPÄÄ Salme o.s. Salkosalo, opettaja, s. 18.6.1925 Rantsila. Pso Elias. L: Seppo -50, Anja -53. Palvel-lut Raahessa varuskorjaamolla, sotasairaalassa sekä muonitus-lottana, 1944-45 ilmoitusvel-vollisena säähavaintoaseman hoitajana.

VARPULA Aili Elma, opetta-ja, s. 6.3.1912 Oulu. Js. Ilma-valvontalottana.

VASANKARI Anni Orvokki o.s. Huuonen, s. 30.7.1921 Raahе. Pso Reino Edvart. L: Kyösti -49, Anna-Liisa -58, Jyri -63. **Js.** Muonituslottana Raahessa ja Taavetissa Uussaares-
sa.

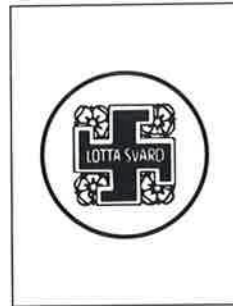
VIITAMÄKI Katariina (Kaisu) s. 11.7.1904 Raahе. Kanttiinitehtävissä ja ryhmäpäällikkönä. Jsmm, LS.

VÄÄNÄNEN Fanni Elisabet e. Uusitalo, o.s. Peltomaa, s. 30.6.1914 Saloinen, k. 5.3.1964 Raahе. Pso I Eino Vihtori Uusitalo, L: Anna-Liisa -39. Pso II Antti Herman Väänänen. **Js.** Muonituslottana Raahessa.

YRJÄNÄ Hellä Rakel, käsi-työnohjaaja, s. 28.10.1913 Valkeala. **Ts.** Muonitus- ja varuslottana sotasairaalassa Raahessa. **Js.** Toimistolottana kenttä-
sairaalassa ja liinavaatevarastonhoitajana Oulaisten sotasaira-
alassa.

VIHMA Hilka Tuulikki o.s. Liljeblad, s. 23.5.1908 Oulu. Sotilaspiirin esikunnan toimistotyössä. Tsmm, Vm2, LS.

VIITTALA Anna-Liisa o.s. Mikkola, s. 11.12.1923 Saloinen. Pso Alpo. L: Maria-Liisa -47, Leena -53, Mikko -57. Lääkintä-, muonitus- ja kanttiinityössä Raahessa. Sininen r.

YLIRAASAKKA Lempi Anna Siviä o.s. Haikara, emäntä, s. 9.11.1917 Siikajoki. Muonitustehtävissä.

RUSKO Martta Alina o.s. Tokola, s. 17.12.1905 k. 10.12.1959. L. Eeva-Maija. Saloisten Lotta Svärd-yhdistyksen pj.

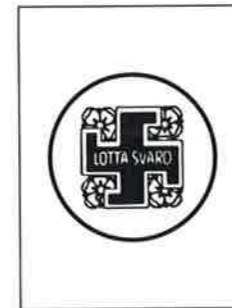
VIIRILÄ Ester Lydia o.s. Korhonen, s. 30.5.1921 Saloinen. Muonitus-, kanttiini-, il-mavalvonta- ja siirtolaisten huoltotyössä.

VÄHÄAHO Rauha Siviä o.s. Widell, laitosemäntä, s. 21.11.1907 Raahе, k. 9.9.1956 Raahе. Pso Sulo. Muonituslottana Uhtualla ja Lapin sodas-
sa.

VIITAMÄKI Helmi Kristiina o.s. Haikara, s. 28.10.1909 Siikajoki. Muonitustyössä Raahessa.

VÄÄNÄNEN Anna Elisabet o.s. Hallanoro, kansakoulunopettaja, s. 4.12.1912. Lääkintälottana Raahen sotasairaalassa, kenttä-
sairaaloissa eri paikkakunnilla. Tsmm, Jsmm, Sininen r.

Raahelaisia lottia. (Kuvan om. Anni Fingerroos)

bet, Seppänen Senja, Sevon Tatta, Sevon Tuulikki, Siekkinen Rauha, Sievilä Senja, Siipo Elli, Siipo Jenny, Siltaloppi Vieno, Silvola Anni Sofia, Similä Kerttu, Similä Kirsti, Similä Liisa, Siponen Tellervo, Sippon Mimmi, Siren Suoma, Skog Hilma, Sohlo Kaija, Soikkonen Aino, Soikkonen Anja, Soini Eini, Soini Tyne, Sonninen Anni, Sonninen Tyne Maria, Sortti Anja, Sovio Dagmar, Sovio Ellen, Sovio Elna, Sovio Maija, Strang Vuokko Mielikki, Starck Siiri Sofia, Stenlund Dagmar, Stenroos Maire, Stähle Kerttu, Sundman Toini, Sundvall Aino, Sundvall Alli, Suomalainen Liina, Suomela Aino, Suurnäkki Katri, Swanljung Eva, Swanljung Gertrud, Syrjälä Esteri, Syrjälä Hilka, Syväniemi Hanna, Syväys Anni, Säski Martta

Taanila Liisa Olga, Taimi Sisko, Taivalantti Lempi, Takalo Ellen, Talas Lempi, Talvitie Saima, Tanskala Kerttu, Taskila Helga, Tauvola Maija-Liisa, Teerimäki Elsa, Teira Saimi, Teira Salme Rhea Talvikki, Tervaskanto Kaarina, Tervo Anna, Tervo Martta, Tervonen Emmi, Tervonen Liisa, Tikkala Helga, Tirkkonen Taimi Alina, Toivonen Anna-Maria, Tolkki Rakel, Tolonen Elma, Tolonen Rauha, Torenus Aili, Tuikkala Aino, Tuikkala Eva, Tukki Aune Maria, Tuohimaa Terttu Marjatta, Tuomisto Toini, Tuppurainen Kaija, Turpeinen Salme Orvokki, Turunen Aino, Turunen Alli

Unnbom Aino, Unnbom Astrid, Unnbom Elin, Unnbom Helfrid, Uranen Liisa Annikki, Utukka Iida, Uusivirta Liisa

Vahtola Iida, Vaarala Elsi, Vaara-Lehtola Julia, Valdenström Meri, Valkonen Aurora, Valkonen Kirsti, Valkonen Maila, Valtari Elma, Vanninen Ilta Inkeri, Vares Kreetta, Varjoranta Maiju, Varpelaide Raili, Veiste Tuuli, Vepsäläinen Leena, Veranen Linnea Aino, Vestelä Elli Aliina, Westman Laina, Wetterstrand Elsmay, Wichman Martta, Wiehmann Maija, Viita Helvi, Viitamäki Helmi, Viitamäki Kaisu, Wilen Laura, Willgren Betty, Willman Anita, Willman Irma Hellevi, Viokkinen Eugenia, Virsu Siiri Margareetta, Virta Rauha, Virtainmaa Elsa, Virtanen Fanny, Virtanen Mirjam, Virtanen Siiri, Vuokko Elmi, Vuokko Rauni, Vuori Marja-Terttu, Vuorjoki Anna Edit, Wählberg Ellen, Vähärautio Vieno

Yli-Luukko Helmi, Ylipää Aira Vellamo, Yrjänä Helä, Ängelin Jenny Sofia, Äijälä Helvi

Pikkulotat ahkerivat Pekkatorin laidalla kansakoulun pihalla vuonna 1944. Vas. Helena Ojala, Mirjam Pokela ja Tuija (sukunimi unohtunut). (Kuvan om. Mirjam Leikoski)

Lottavala Raahen kirkossa perjantaina 30.8.1940 kello 18. Valan otti vastaan kirkkoherra Lauri Ruskomaa. (Kuvan om. Maija-Liisa Nissilä)

Raahelassa ahkeroidaan talvella -40.

Raahelaisia lottia lääkintäkursilta v. 1943. (Kuvan om. Anna-Liisa Koski).

SALOINEN

Aalto Ester, Alatalo Hanna, Ansaranta Irma, Ansaranta Satu, Arvo (ent. Tarvainen) Anna-Liisa, Arvo Saima, Asikainen Terttu, Aunola Liisa, Aunola Tyne, Autio Annikki

Bergström Aino, Bergström Helmi

Ehrola Inkeri, Ekholm Laura, Ekholm Rauha, Enovaara Laura Ihanelma, Enovaara Rauha Maria, Eskola (ent. Rusko) Hilja Annikki

Fors Kerttu

Haaksiluoto Aino, Haikara Tyne, Halttunen Irja, Halunen Hanna, Hannila Aili Sofia, Hannila Nanni, Hannila Nanny, Hannuksela Saima, Hannuksela Vieno, Harju Anni, Harju Elli, Hamaala Aino, Heikkilä (ent. Haaksiluoto) Martta, Heinonen Irja Annikki, Hietala (ent. Järvinen) Lempi, Hyväri Anni, Häli Elvi, Hänninen Helmi, Hänninen Ida

Ivonen (ent. Marjomaa) Irja

Joensuu Aino Esteri, Joensuu Fanni Maria, Joensuu Helvi, Joensuu Kaarina, Juntunen Siiri, Juusola Aili, Juusola Rauha, Järvelä (ent. Korpela) Kerttu

Kaikkonen Elli, Kallela Annikki, Kallela Aura, Kallela (ent. Hannila) Katri, Kallio Liisa Johanna, Kantola Martta, Karjalainen Helmi, Karvonen Anni, Karvonen Aune, Karvonen Lahja Sofia, Kauppila Helmi, Kerola Fanny, Keskitalo (ent. Rusko) Greetta, Kettukangas Hilda, Kettukangas (ent. Sippala) Hilma Maija, Kettukangas Laura Helvi, Kettukangas Sylvi Maria, Kiilakoski Sirkka, Kirstiina Jenny, Koivikko (ent. Bergström) Katri Sofia, Koivu Hilja Sofia, Korpela Irja, Korpela Kerttu, Kortessalo Fanny, Koskelin Ilma Annikki, Koskinen Annikki, Kuivamäki Aili, Kulju Anni, Kilpi Eila

Laitinen (ent. Aunola) Anni, Lehtelä Raili, Lehtikangas Elina, Leppäluoto Anna, Leppäluoto Sylvi, Lind Ulla, Lindgrén Aino, Luomamäki Aura

Manninen Aini, Marjomaa Elli, Marjomaa Irja, Mustola Impi

Niemelä Kirsti, Niemi Fanny Maria Elisabet, Nokela Hilda Johanna, Nordlund Salli, Nordlund Sylvi, Nurkkala Hilja, Nurkkala Saima

Orava Elisabet, Orava Elsa, Orava Ester

Parkkinen Ilta, Pehkonen Henna Matilda, Pelkonen Aino, Peltola Aune, Peltomaa Aini, Peltomaa Annikki, Peltomaa Hilja, Peltomaa Impi, Peltomäki (ent. Karhunen) Kerttu, Peltoniemi Eeva Maria, Peltoniemi Laura, Pihkanen Hilja, Pohto Anja, Pohto (ent. Sippala) Martta, Poutanen Anni, Puoskari Aino, Puuperä Hilka

Rainomaa Aune Edele, Riihijärvi Ilta, Roth Kerttu, Routaniemi Kerttu Maria, Rusko Alina, Rusko Katri, Rusko Maija, Rusko Rosa, Ruskomaa Evi, Räsänen Sirkka

Saari Sylvi, Saariaho Hanna, Saariaho Laina, Saarikoski Martta, Salonen Anne Elina, Salovaara Annikki, Sarkkinen Anna, Seini Annikki, Siniluoto Aini, Siniluoto Aune, Siniluoto Eeva, Siniluoto Rauha Maria, Sippala (ent. Kallela) Aino, Sippala Hilja, Sippala Lahja, Sippala Saima Helmi, Sovio Eila, Sovio Kerttu, Stenros Hilka

Tanskala Anna-Liisa, Tanskala Jenny, Tanskala Sirkka, Tanskala Viivi, Tapanila Anna, Tarvainen Maija, Tirkkonen Vieno, Tokola Aino, Tokola Anna, Tokola Fanny, Tokola Greetta, Tokola Maija, Tokola Martta, Tokola Mirjam, Torvinen Maija, Tuomaala Aini, Tuomaala Aura, Tuomaala Elsa, Turula Tyne

Uusitalo Fanny, Varpula Alli, Viksten Elsa, Äijälä Anja, Äijälä Anni Elina, Äijälä Elsi, Äijälä Hilka, Äijälä Sirkka

Lotta työssään "siellä jossakin". Puolustusvoimien TK-kuva. Valok. Kangas. Julkaisija: Lotta Svärd. (A. Tuohinnon kokoelmat).

Raahessa toimivat veteraanijärjestöt

Sotainvalidien Veljesliiton Raahen osaston johtokunta. Seisomassa vas. Kaarlo Sarkkila, Tauno Tuovinen, Iikka Karsikko, Vilho Nivala, Tuomas Tuomaala, Jaakko Tanskala, Lauri Alakopsa, istumassa vas. Vilho Kaarela, Arvo Heikkinen (sihteeri), Lauri Torkkeli (puheenjohtaja), Antti Ukura, Aarne Joensuu ja Seppo Saarni.

Raahen ja Ympäristön Sotaveteraanit ry. Seisomassa vas. Martti Valtokari, Uuno Vedenoja, Heikki Alila, Martti Korkia-aho (varapj.), Martti Toppila, Unto Suomalainen (pj), Leevi Käräjäoja ja Teppo Hyvärinen (varapj.). Istumassa vas. Arvo Heikkilä, Elina Tamminen (rahastonhoit.), Anja Sipola (siht.), Anja Rissanen (naistoimik. pj.), Aino Pyhäniemi (naistoimik. siht.) sekä Sulo Puskala. Kuvasta puuttuu Jaakko Tanskala.

Raahen Seudun Rintamamiesveteraanit ry. Johtokunta 1998. Seisomassa vasemmalta Veikko Kiilakoski, Pentti Aho, Aarne Aho, Paavo Purontakanen, Veikko Ranta-Eskola, Tuomas Tuomaala, Veikko Korhonen ja Armas Kallio. Istumassa vas. Antti Suuronen (sihteeri), Veikko Heliste (puheenjohtaja), Olli G Hannula (varapuheenjohtaja) sekä Uuno Manninen.

Kirjassa käytettyjä lyhenteitä

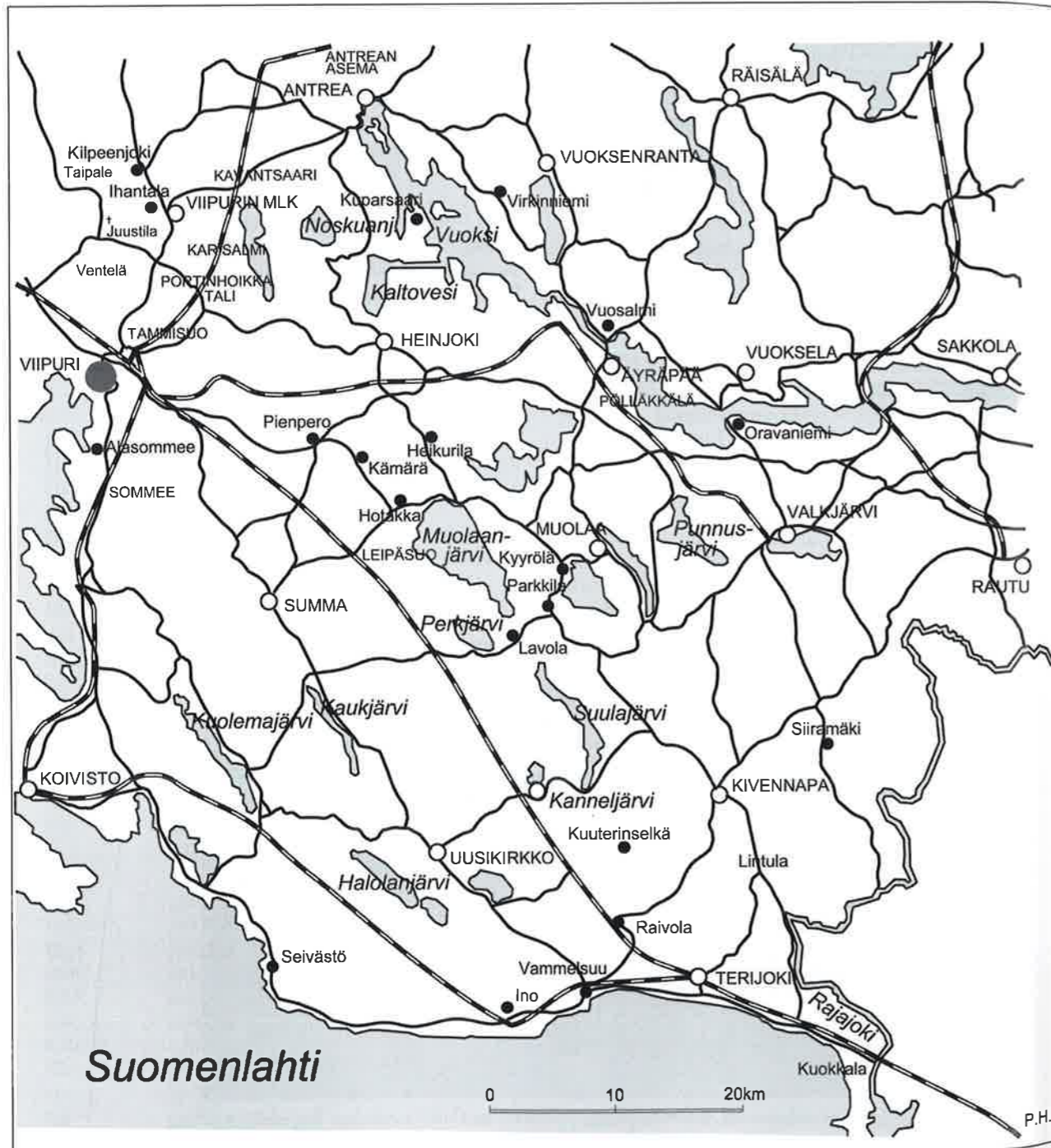
adj	adjutantti	kkm	konekiväärinmies
AK, AKE	armeijakunta, esikunta	KmK	kuormastokomppania
AKol	ampumatarvikekolonna	kpm	konepistoolimies
am	ansiomitali	kpääll	komppanianpäällikkö
amp	ampuja	Krhj, K	kraanaatinheitinjoukkue, -komppania
amr	ansiomerkki	krhm	kraanaatinheitinmies
ar	ansioristi	KS	kenttäsairaala
aseau	asealiupseeri	KssK	kaasusuojelukomppania
AseVarOs	asevarasto-osasto	kssm	kaasusuojelumies
Aun mr	Aunuksen muistoristi	KT-Pr	kenttätydennysprikaati
AunRE	Aunuksen ryhmän esikunta	KTR	kenttätykistörykmentti
AurK	aurauskomppania	KvOs	kevytosasto
AutoV	autovarikko	LaatMeP	Laaatokan meripuolustus
AutoKV	autokenttävarikko	LaatP	Laaatokan puolustus
AV	asevarikko	LAs	laivastoasema
AVarK	ampumatarvikevarikkokomppania	LeLv, LeR	lentolaihue, lentorykmentti
D, DE	divisioona, divisioonan esikunta	LiiK	liikennekomppania
E, Esik	esikunta	LiikKPtri	liikkuva kenttäpatteri
EK	esikuntakomppania	LinRP	linnoitusrakennuspataljoona
ELK	eläinlääkintäkomppania	LinRakK	linjarakennuskomppania
ErLinRK	erillinen linnoitusrakennuskomppania	LJ	lääkintäjoukkue
ErPPK	erillinen polkupyöräkomppania	LK, LääkK	lääkintäkomppania
Esk	eskadroona	LS ar, am	Lotta Svärd-järjestön ansioristi, -mitali
ETp	elintarviketydennyspaikka	lti	lähetti
EV, EVar	elintarvikevarikko	LV, LVK	lääkintävarikko, lääkitäkenttävarikko
HevS	hevossairaala	lääk	lääkintä
HLeLv	hävittäjälentolaihue	MaaR	Maaselän ryhmä
HRR	Hämeen ratsurykmentti	MaaSK	Maasotakoulu
HTK	henkilötäydennyskeskus	MeriP	meripataljoona
IlmavE	ilmavoimien esikunta	MerivE	merivoimien esikunta
IPA, IPAK	ilmapuolustusalue, -keskus	MiRaivOs	miinanraivausosasto
ItK	ilmatorjuntakomppania	MiitPtri	mittauspatteri
itm	ilmatorjuntamies	mk	miekkojen kera
ItPtri	ilmatorjuntapatteri	mm	muistomitali
ItäKarSE	Itä-Karjalan sotilashallintoesikunta	mr	muistoristi
I-Syv mr	Itä-Syvärin muistoristi	mrk	merkki
IvK	ilmavalvontakomppania	mt	moottoroitu
jjoht	joukkueenjohtaja	mvsto	merivartiosto
joukkvjoht	joukkueen varajohtaja	patr	patruuna
JP	jääkäripataljoona	pion	pioneeri
JPr	jääkäriprikaati	PionK, P	pioneerikomppania, -pataljoona
JR	jalkaväkirykmentti	pkm	pikakiväärinmies
Js mm	Jatkosodan muistomitali	PLeLv	pommituslentolaihue
JSp	joukkosidontapaikka	PM	päämaja, puolustusministeriö
JvKoulK	jalkaväkikoulutuskeskus	PolttOs	polttoaineosasto
JärjK	järjestelykeskus	ppm	polkupyörämies
kant	kantaja	PPP	polkupyöräpataljoona
KEK	kaatuneiden evakuointikeskus	Pr	prikaati
kengsep	kengitysseppä	PsJP	panssarijääkäripataljoona
KHevS	kenttähevossairaala	pst	panssaritorjunta
Khj	kenttähuoltojoukkue	PstTykK	panssaritorjuntatykkikomppania
kivm	kiväärinmies	Psto	patteristo
kjä	keittäjä	puhm	puhelinmies
KKK	konekiväärikomppania	pun rk	punaisen ristin kera

PVaV	poltto- ja voiteluainevarikko	TalV	talousvarikko
RadK	radiokomppania	Tamp r	Tampereen risti
RajavP	rajavartiopataljoona	tarkamp	tarkka-ampuja
rats	ratsumies	tied	tiedustelu
RatsPr	ratsuprikaati	TienHK	tienhoitokomppania
RjK, P	rajajäkärikomppania, -pataljoona	tja, tjue	tulenojohtaja, tulenojohtue
rjoht	ryhmänjohtaja	TK, TP	torjuntakomppania, torjuntapataljoona
RsItKKJ	raskas ilmatorjuntakonekiväärijoukkue	tki, tkm	tykki, tykkimies
RsItPtri	raskasilmatorjuntapatteri	tlk	tammenlehvän kera
RsK, P	raskaskomppania, -pataljoona	ToimK	toimituskomppania
RR	rannikkorykmentti	torj	torjunta
RTR	rannikkotykistörykmentti	Ts mm	Talvisodan muistomitali
RVP	rannikkoviestipataljoona	tst	taistelut
SaksRr1, 2	Saksan Rautaristin 1. ja 2. luokat	TykK	tykkikomppania
Sk am	Suojeluskunnan ansiomitali	TyöK, P	työkomppania, -pataljoona
skant	sairaankantaja	täh, tähyst	tähystäjä
Sk, Skp	suojeluskunta, suojeluskuntapiiri	UK	upseerikoulu
SL R	Suomen Leijonan ritarit	ups	upseeri
Sotainv ar	Sotainvalidien ansioristi	URR	Uudenmaan ratsurykmentti
SotaS	sotasairaala	vapeht	vapaaehtoinen
sotpka	sotilaspoika	VartioK	vartiokomppania
spol	sotapoliisi	VHS	Vapausodan Huoltosäätiö
SPolj, K	sotapoliisijoukkue, -komppania	VHSP	Vienan heimosoturipataljoona
suunt	suuntaaja	VaatK	vaatuskomppania
SvJärjL	sotavankienjärjestelyleiri	VKVar	viestikenttävarikko
SvK, L	sotavankikomppania, -leiri	VK, P	viestikomppania, -pataljoona
Svm mrk	1939-45 sotavammamerkki	Vm 1, 2	1. ja 2. luokan vapaudenmitali
SVR R	Suomen Valkoisen Ruusun ritarit	VR 3, 4	Vapaudenristin 3. ja 4. luokat
Taip mr	Taipaleen muistoristi	Vs mm	Vapausodan muistomitali
tal	talous	Ään mr	Äänisen muistoristi

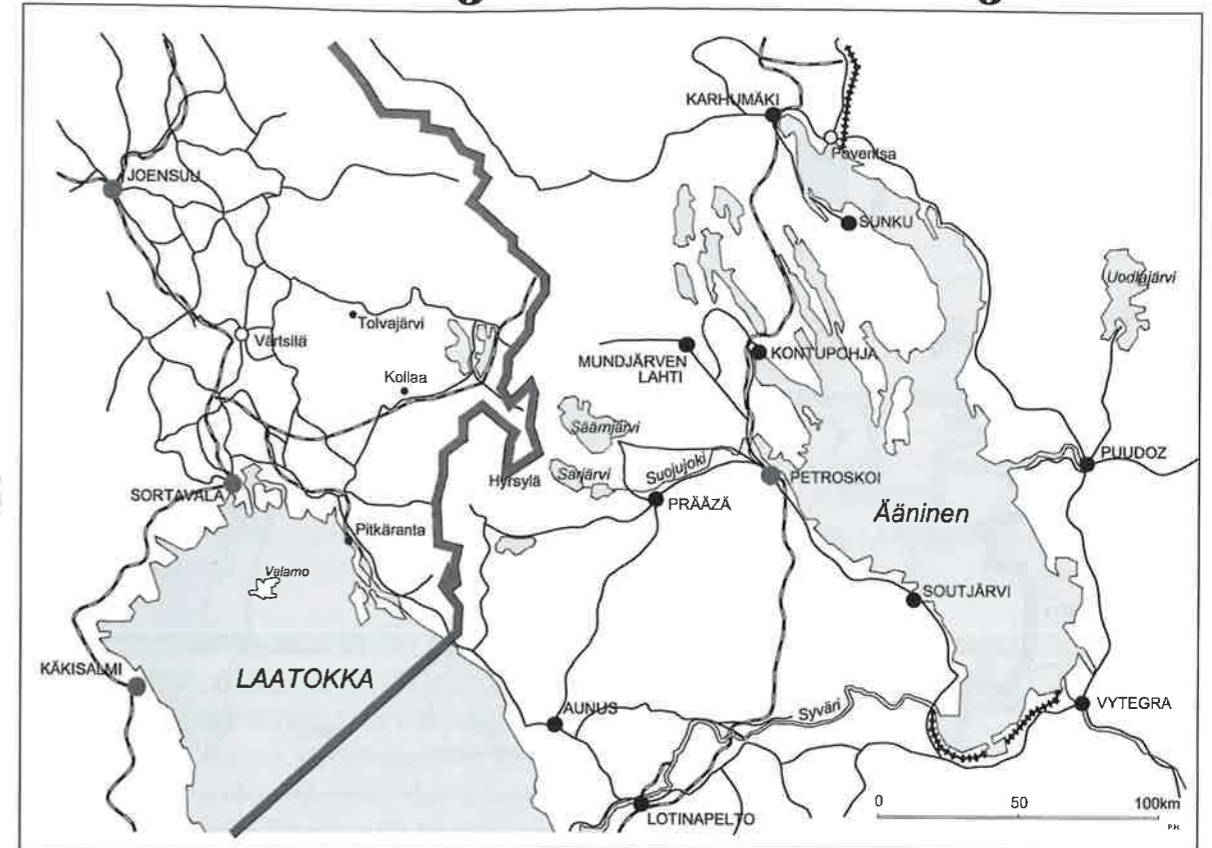

Sotien aikana oli suomenhevosella tärkeä merkitys armeijan kuljetuksissa.
(Kuvan om. Aila Lappalainen)

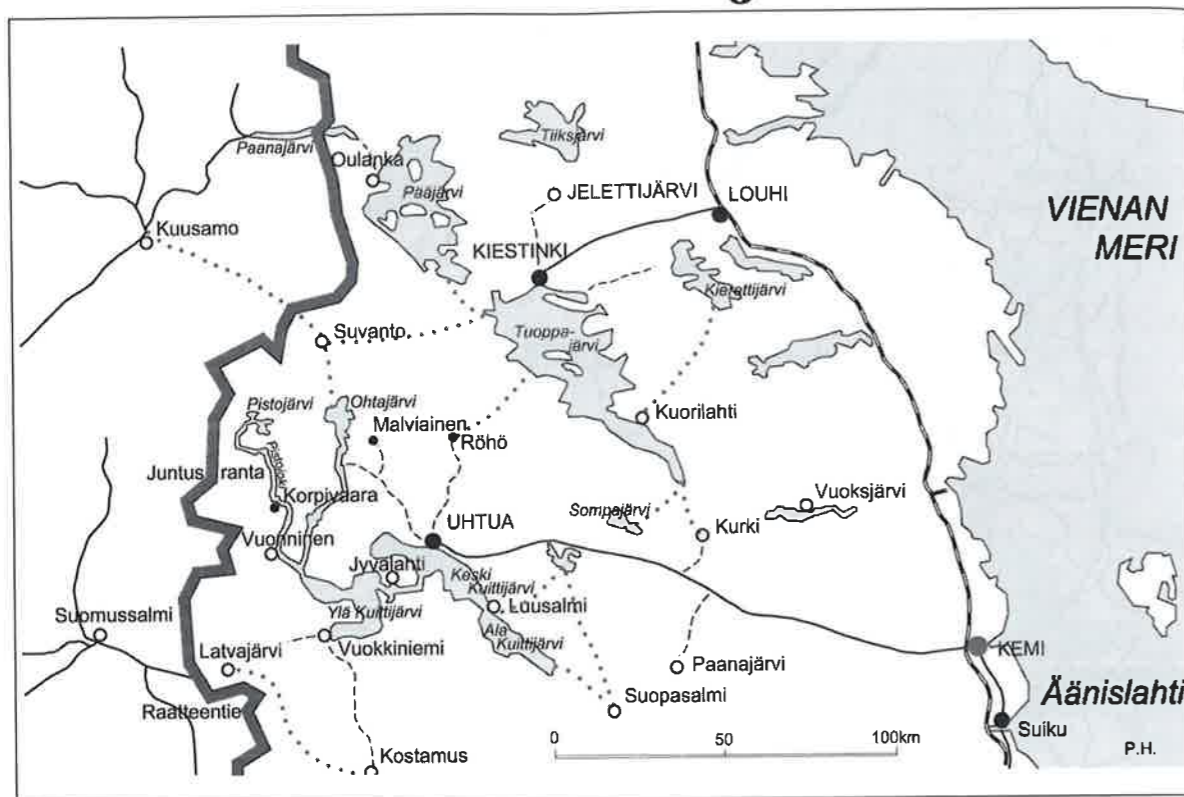
Karjalan kannas

Laatokan ja Äänisen Karjala

Vienan Karjala

Röhön rantaa.

Valkeajärvi.

Pistojoen ylitys.

SISÄLLYSLUETTELO

Lukijalle; Esko Erkkilä	5
VAPAUSSOTA	7
Vapaussodan vaiheet Raahessa; Hannu Syrjäpalo	9
Rakkaat vanhemmat! Jääkäri Einari Kärnän kirje kotiin	18
MATRIKKELI	21
Vapaussodan raahelaiset sankarivainajat	22
Vapaussodan raahelaiset veteraanit	23
Vapaussodan saloistelaiset sankarivainajat	40
Vapaussodan saloistelaiset veteraanit	40
Jääkärit	45
KERTOMUKSIA KOTIRINTAMALTA	47
Keskikoululaisen päiväkirjasta; Hilikka Ruokolainen	49
Lottana pimennetyssä kaupungissa; Aura Kallio	67
Koulupoikana kotirintamalla; Esko Suomela	71
Lapset sodan jaloissa; Martti Suomela	76
Sotalapsena Tanskassa; Meeri Larsson	79
Muonituslottana linnoitustyömaalla; Kerttu Nikola	81
MIEHET KERTO VAT	85
JR 26:n I pataljoonan vaiheista talvisodassa; Yrjö Reinilä	87
Sotasairaalan kautta ammusverstaalle; Jaakko Tanskala	91
Korpisoturi teki sen, mitä käskettiin; Eino Töhönen	97
Raahelaiset ja saloistelaiset jatkosodassa; Yrjö Reinilä	105
Tankkimiehen sota; Mauri Turpeinen	111
Suoraan Syvärille; Kauko Martikainen	117
Eräs partioreissu Vienan korvessa; Eino Määttä	121
Petteriä ei pelottanut; Asetoverit kertovat Kaarlo Petteri Kinnusesta	127
Hassin komppania Lapin sodassa; Jaakko Hassi	130
MUISTOJA	
Varjelus mukana; Kaarlo Soini	136
"Yhtäkkiä kaikki taukosi..." Kaarlo Soini	136
Uskollinen sotakoira; Aili Varpula	137
Ammukset loppuivat; Väinö Tanskanen	137
Paha pesäke vaiken; Vesa Vaarala	138
JR 32:n marssi; Erkki Tiesmaa	139

III/JR 11:n marssi; Aarre Mäkelä	140
Tuoppajärven muisto; Herman Alatalo	140
Raahelaisten komentaja	141
Kirje Pistojoelta; Verner Liinamaa	146
Asevelipappien joulutervehdys 1943	147
Kirjeet kertovat	149
Propagandaviestejä puolin ja toisin	154
Maatalousministeriön tiedote koululaisille	155
Kolme raahelaissyntyistä kenraalia; Ossian Swanljung	157
Sotien muistot elävät sankaripatsaissa; Yrjö Sipola	159
Jatkosodan uutisia paikallislehden sivuilta	163
MATRIKKELI / SANKARIVAINAJAT	171
Eräs sankaritarina	172
Sankarivainajat 1939 – 1945, Raahelä	173
Suruviesti	183
Sankarivainajat 1939 – 1945, Saloinen	184
VETERAANIMATRIKKELI	
Raahen ja Saloisten veteraanit 1939 – 1945	194
LOTTAMATRIKKELI	
Lottatyössä mukana olleet Raahen ja Saloisten naiset	405
Lotta Svärd -järjestön jäsenet, Raahelä	422
Lotta Svärd -järjestön jäsenet, Saloinen	425
Raahessa toimivat veteraanijärjestöt	426
Luettelo kirjassa käytetyistä lyhenteistä	428
KARTAT	
Karjalan kannas	430
Laatokan ja Äänisen Karjala	431
Vienan Karjala	432

III AK:n oikean siiven eteneminen Uhtuan edustalle 1.7. – 2.9.1941.

